TESS GERRITSEN

Kemik Bahçesi

Teşekkür
Kemik Bahçesinin yazımını tamamlamaya çalıştığım bu yıl, be-nim için uzun ve zorlu bir yıl oldu. tki yanımda bekleyip, destek-leyen ve dinlemek istemediğim zamanlarda bile, bana sürekli doğ-ruyu söyleyen iki meleğe her zamankinden daha çok minnettanm. Bir yazarın ruhunun nasıl bakılıp besleneceğini çok iyi bilen tem-silcim Meg Ruley'e ve çok iyi hikâyeler anlatma becerisi olan edi-törüm Linda Marrow'a kocaman teşekkürler. Ayrıca, bu kitabı çok daha bütünlüklü hale getirme yolunda harcadıkları tüm çabalar İçin Selina Walker'a, Dana Isaacson'a ve Dan Malory'ye teşekkür (•derim. Tabii ki harika eşim Jacob'u da unutmadım: Eğer "en iyi yazar eşleri"ne ödül verilseydi, şüphesiz sen kazanırdın!
20 Mart 1888

Sevgili Margaret,
Sevgili Amelia'mın aramızdan ayrılışı nedeniyle gönderdiğin son derece içten ve nazik taziyelerine teşekkür ederim. Bu, benim için en zor kış oldu, çünkü, geçen her ay, yaşlı başka bir arkadaşımı hastalık ve ihtiyarlık yüzünden kaybetmeme neden oluyor gibi. Şimdi ise, hız-la geçen yılların bana bıraktığını düşündüğüm en derin üzüntülerle başbaşayım.
Bunun, uzun zaman önce anlatmış olmam gereken zor bir konuyu açmam için belki de son şansım olduğunun farkına varıyorum. Teyze-nin, bunu senden saklamanın en akıllıca şey olacağını düşündüğünü bildiğim için, bu konuyu açmakta isteksiz davrandım, inan bana, bu-nu seni sevdiği ve korumak istediği için yaptı. Ben seni küçüklüğün-den beri tanıyorum sevgili Margaret ve cesur bir kadın olarak yetişti-ğine bizzat tanık oldum. Gerçeğin gücüne kararlılıkla inandığını bili-yor ancak, anlatacaklarımı rahatsız edici bulma olasılığına karşın bu hikâyeyi dinlemek isteyeceğini düşünüyorum.
Anlatacağım olayların üzerinden elli sekiz sene geçti. Sen o zaman-lar henüz bebektin, o yüzden bunlarla ilgili hiçbir şey hatırlamazsın. Anlına bakarsan, ben bile neredeyse unuttum. Ama geçen çarşamba, Wister's Anatamy'ıan çok eski bir kopyasının arasında onca sene kal-mış olan eski bir gazete kupürü buldum ve yakın zamanda bu konuda konuşmazsam gerçeklerin benimle birlikte ölüp gideceğini fark ettim. Teyzenin vefatından sonra, bu hikâyeyi büen bir tek ben kaldım. Di-ğerlerinin hepsi öldü.
Ama seni temin ederim ki, saygımıza en fazla layık olan 0 idi. Tanıdığım tüm kadınlardan belki de daha saygıdeğerdi. Şimdi, burada vakit ilerliyor. Hava karardıktan sonra, yaşlı bir adamın gözleri ancak bu kadar açık kalabiliyor. Sana şimdilik, yukarıda bahsettiğim gazete kupürünü gönderiyorum. Şayet daha fazlasını öğ-renmek istemezsen, lütfen bunu söyle bana Bu konudan bir daha as-la bahsetmem. Ama ailen hakkındaki bu

konu ilgini çekerse, o zaman ilk fırsatta sana tekrar yazarım. Böylece, teyzenle Batı Yakası Cani-si'nin gerçek hikâyesini öğrenmiş olursun.
En içten saygılarımla.
O. W.H.
Şimdiki zaman
işte bir evlilik de böyle sona erdi, diye düşündü Julia Hamili küreği toprağa daldırırken. Ne tatlı veda fisdtüanyla, ne kork yıldır birlikte olan romatizmalı ellerin sevgi dolu sanlışlanyla, ne de hasta yatağının etrafında üzülen çocukları ve torunlarıyla Bir parça toprağı kürekle kaldırdı ve gittikçe büyüyen yığının üzerindeki taşları tıkırdatarak hızla kenara atta. Toprağın tamamı kil ve taştandı; böğürtlen saplan dışında bir şeyin yetişmesine uygun değildi. Hiçbir şeyin uzun sürmediği, tutunmaya değer hiçbir şeyin olmadığı, evlilikleri gibi verimsiz olan toprak filiz vermişti.
Ayağıyla küreğe bastırdı, bir şeyin tıngırdadığmı duydu; küreğin kesicin ucu bir kayaya -büyük bir kayaya- çarptığında omurgasın-dan yukarı çıkan şiddetli bir sarsıntı hissetti. Küreğin yerini değiş-tirdi ama kayaya farklı açılardan vurduysa da, yerinden kımıldata-madı. Morali bozulmuş ve sıcaktan terlemiş halde, gözlerini deliğe dikmiş bakıyordu. Aklını kaçırmış bir kadın gibi bütün sabah bo-yunca toprağı kazmıştı; deri eldivenli elleri su toplamış, derisi so-yulmuştu. Julia'nın yaptığı bu kazı, yüzünün etrafında dönüp saç-larının arasından giren bir sivrisinek bulutunu kışkırtmıştı.
Başka çaresi yoktu: Bu bölgeyi bir bahçeye çevirmek, yabani otların sardığı bu avluyu değiştirmek istediyse, bunları yapmak zorundaydı. Bu kaya, işini engelliyordu.
Zayıf çabalarının yanında, bu planı birdenbire umutsuz görün-dü. Küreği elinden bıraktı ve yere çömelip taşlarla dolu toprak yı-ğınının üzerine oturdu. Neden bu bahçeyi restore edebileceğini, bu evi düzeltebileceğini düşünmüştü ki? Ot yumaklarının ilerisin-deki yıkık verandaya, yağmurdan yıpranmış ahşap kaplamalara uzun uzun baktı.
Jvlia'nvn Süs Evi; buraya taktığı isim buydu. Mantıklı düşünmediği, hayatının çökme noktasına geldiği bir za-manda almıştı bu evi. Bu enkaza neden birkaç parça çerçöp da-ha eklemesindi ki? Bu, boşanmasının ardından ayakla kaldığı için bir teselli ödülü olmalıydı. Otuz sekiz yaşındayken, Julia ni-hayet kendi adma bir eve, geçmişi, ruhu olan bir eve sahip olmuş-tu. Emlakçıyla birlikte evin odalarında ilk kez yürüdüğünde ve el-le yontulmuş kirişlere baktığında, üzerine kaplanmış olan onca kâğıttan açılan bir yırtığın içinden görünen antik duvar kâğıdı parçasına gizli gizli göz gezdirdiğinde, bu evin özel olduğunu an-lamıştı. Ona seslenmiş, yardımını istemişti.
"Bu yer yenilmezdir" demişti emlakçı. "Yaklaşık dört dönüm-lük bir arazidir, Boston'a bu kadar yakın bir yerde seyrek buluna-bilecek bir şey."
"O zaman neden satıyorlar?" diye sormuştu Julia.
"İçinin ne kadar kötü bir halde olduğunu görüyorsun. Bize ilk geldiğinde, tavana kadar yığılmış, içi kitap ve kâğıtla dolu onlar-ca koli vardı. Vârislerin onları atması bir aylarını aldı. Baştan aşa-ğıya yenilenmesi gerektiği ortada."
"Şey, ilginç bir geçmişinin olması hoşuma gitti. Bu, onu satın almamı erteleyecek bir sebep değil." Emlakçı tereddüt etti. "Size anlatmam gereken başka bir şey daha olduğunu söylemek zorundayım."
"Nedir o?"
"Önceki sahibi doksan yaşlarında bir kadındı ve... şey, burada öldü. Bazı alıcılara itici geliyor bu." "Doksan yaşlarında mı? O zaman doğal sebeplerden ölmüştür, öyle değil mi?"
"öyle olduğu varsayılıyor."
Julia kaşlarım çatmıştı. "Sebebini bilmiyorlar mı?"
"Yaz mevsimiydi ve akrabalarından birinin onu bulmasından üç hafta önce ölmüştü..." Emlakçının sesi gittikçe azaldı. Julia birden neşelendi. "Ama bir dakika, arazi kendi basma çok özel. Tüm bu yeri yıkabilirsiniz. Kurtulun ondan ve baştan başlayın!"
Dünyanın, benim gibi yaşlı kadınlardan kurtuluş yolu buydu iş-te, diye düşünmüştü Julia. Görkemli, köhne bir ev ve ben her iki-sini de çok daha fazla hak ediyorum.

Julia aynı gün öğleden sonra, satın alma sözleşmesini imzala-mıştı.
Şimdi ise, toprak yığınının üzerine çömelmiş, sivrisinekleri ko-valarken şöyle düşünüyordu: Kendimi nasıl bir işin içine soktum? Richard bu harabeyi görmüş olsaydı, onun hakkında düşündük-lerinin doğruluğundan emin olurdu. Saf Julia, emlakçının ellerin-»İr oyuncak olmuştu. Mir enkazın gururlu sahibesi.
Bir eliyle gözlerini ovuşturup, yanağına ter bulaştırdı. Sonra tekrar yerdeki çukura baktı. Aptal bir kayayı yerinden oynatacak kadar bile güç toplayamazken, nasü olup da hayatım düzene so-kabilmeyi ümit edebilmişti?
Eline bir bahçe çapası aldı ve çukura daldırıp, toprağı eşeleme-ye başladı. Kaya daha fazla ortaya çıkmıştı, tıpkı Julia'nın görün-meyen kısmı hakkında sadece tahmin yürütebildiği bir buzdağı-nın tepesi gibiydi. Belki de Titanik'i batıracak kadar büyüktür. Arsız sivrisinekler ve başının üzerinde ışıldayan güneş eşliğinde daha derin kazmaya devam etti. Kaya birdenbire her türlü enge-lin, onu sarsan her türlü zorluğun simgesi haline gelmişti.
Beni yenmene izin vermeyeceğim.
Çapayla kayanın altındaki toprağı eşeledi, altına kürek daldıra-cak kadar boşluk yaratmaya çalışıyordu. Kazıyarak, toprağı eşe-leyerek çukuru derinleştirdikçe, saçları yüzüne düşüyor, terli cil-dine yapışıyordu. Richard burayı görmeden, onu bir cennete çe-virecekti. Üçüncü sınıf öğrencilerinden oluşan yeni bir sınıfa baş-lamasına iki ay vardı. Bu otlan sökmek, toprağı beslemek, güller ekmek için iki ayı vardı. Richard ona, eğer Brookline avlusuna gül dikmiş olsaydı, ölümlerinden onun sorumlu olacağım söyle-mişti. Ne yaptığım büiyor olman gerekir, demişti; öylesine bir sözdü ama onu yine de rahatsız etmişti.
Richard'ın aslında neyi kast ettiğini biüyordu.
Ne yaptığını büiyor olman gerekir. Ama bilmiyorsun.
Kannüstü yatıp, toprağı çapalamaya devam etti. Çapası sert bir şeye çarptı. Aman Tanrım, başka bir kaya daha
Saçını geri atarak çapasının neye çarptığına baktı. Çapanın metal ucu bir yü-zeyi çatlattı ve çarpma noktasında oluşan çatlaklardan ışık sızdı. Toprağı, çakıl taşlarım temizledi ve ortaya doğal olmayacak ka-dar pürüzsüz bir kubbe çıktı. Yüzüstü yerde yatarken kalbinin güm güm attığmı hissetti ve nefes almakta aniden zorlandı. Ama kazmaya devam etti. Artık iki eliyle kazıyordu, eldivenli elleri inatçı kil yüzeyi ufalıyordu. Kubbe daha fazla belirmiş, kıvnmla-rı çıkıntılı ek yerleriyle birleşmişti. Elleriyle daha da derin kaz-maya başladı, içi toprakla dolmuş küçük bir oyuğu boşaltırken, kalp atışları da hızlanıyordu. Eldivenini çıkardı ve çıplak parma-ğıyla sert bir yüzeyle kaplı toprağı temizledi. Yüzey birdenbire çatlayıp ufalandı.
Julia hızla dizlerinin üzerinde doğruldu ve ortaya çıkardığı şeye baktı uzun uzun. Sivrisinek vızıltıları çığlığa dönüşmüştü ama yine de onlan kovmuyordu, ısırıklarını hissetmeyecek kmlıır hissizleş-mişti. Çimleri hafif bir meltem kıpırdattı ve havaya yabani havucun tatlı kokusu yayıldı. Julia'mn bakışları, bir zamanlar cennete çevir-meyi ümit etmiş olduğu eve çevrildi. Rengârenk güller ve şakayık-larla dolu bir bahçe, akasmalarla sarih bir çardak hayal etmişti. Şimdi ise, bu avluya baktığında bir bahçe görmüyordu.
Gördüğü şey bir mezarlıktı.
"Bu derme çatma kulübeyi almadan önce fikrimi sorabilirdin," dedi kız kardeşi Vicky, Julia'mn mutfak masasında otururken.
Julia pencerenin önünde duruyordu, arka bahçesinde minik yanardağlar gibi baş vermiş olan onlarca toprak yığınına uzun uzun baktı. Geçen üç gün boyunca, tıbbi inceleme ofisinden, bir ekip, avlusuna neredeyse kamp kurmuştu. Onların tuvaletfîkul-lanmak için eve girip çıkmalarına öyle alışmıştı ki, kazı çalışma-ları bitince ve eninde sonunda onu el oyması sütunları ve geçmi-şiyle - ve de hayaletleriyle- bu evde yine yalnız bıraktıklarında, etrafta onlan görmeyi özleyecekti.
Adli tabip Dr. Isles henüz gelmişti ve kazı bölgesinden geçiyor-du. Julia onun, hayalet gibi solgun cildi ve kapkara saçlanyla, ne dost canlısı, ne de soğuk biri olan, rahatsız bir kadın diye düşün-müştü. Pencereden Isles'ı izlerken, onun çok soğukkanU ve kont-rollü göründüğünü düşündü Julia
"Senin bir şeye öyle hemencecik atlama huyun yok" dedi Vicky. "İlk gördüğün gün mü almayı teklif ettin? Başka birinin onu kapa-cağım mı sandın?" Eğri mahzen kapışım işaret etti. "Şu kapanmıyor bile. Temelini kontrol ettin mi? Burası yüz yıllık olmalı."

"Yüz otuz yıllık" diye mırıldandı Julia, gözleri hâlâ kazı yapılan hendeğin başında duran Dr. Isles'm bulunduğu arka bahçedeydi.
"Ah tatlım" dedi Vicky, sesini yumuşatarak. "Senin için zor bir yıl olduğunu, neler çektiğini biliyorum. Sadece, böyle önemli bir adım atmadan önce beni aramam dilerdim."
"Burası o kadar kötü bir yer değil" diye ısrar etti Julia "Dört dönümlük bir arazi. Ayrıca şehre de yalan." "Ve de arka bahçesinde bir ölü var. Yeniden satıldığında, değe-rine eminim katkı sağlayacaktır bu."
Julia gerginlik sonucu aniden tutulan boynuna masaj yaptı. Vicky haklıydı. O her zaman haklıydı. Julia şöyle düşündü: Banka hesabımın tamamım bu eve akıttım ve şimdi lanetli bir evin gu-rurlu sahibesiyim. Pencereden, yeni birinin daha geldiğini gördü. Kısa, kır saçları olan daha yaşlıca bir kadındı bu. Mavi renkli kot pantolon ve ağır iş çizmeleri giymişti; babaanne görüntüsünde lıii kadının giyeceği türde, şeyler değildi bunlar. Bugün bahçesin-de, tuhaf karakterli biri daha dolaşıyordu. Ölünün çevresinde 11 iplanan bu adamlar kimdi? Çoğu insanın bakmayı bile tüyler ür-pertici bulduğu şeyle onları her gün karşılaştıran bu mesleği ne-den seçmişlerdi?
"Bu evi satın almadan önce Richardla konuştun mu?"
Julia kaskatı kesildi. "Hayır, onunla konuşmadım."
"Son zamanlarda ondan hiç haber aldın mı?" diye sordu
Vicky. Sesindeki değişim -birdenbire sakinleşmiş, neredeyse te-reddüte düşmüş gibiydi- Julia'nın sonunda dönüp kardeşine bakmasını sağladı.
"Neden soruyorsun?" dedi Julia.
"Sen onunla evliydin. Gelen postalarım ya da onun gibi şeyleri sana gönderip göndermediğini sormak için onu sık sık aramıyor musun?"
Julia masanın yarımdaki sandalyeye gömüldü. "Onu aramıyo-rum. O da beni aramıyor."
Vicky bir süre hiçbir şey söylemedi, Julia soğukkanlı bir tavır-la yere bakarken, sessizce oturuyordu o. "Üzgünüm" dedi Vicky sonunda. "Bu konu seni hâlâ incittiği için üzgünüm."
Julia bir kahkaha attı. "Evet, şey... ben de üzgünüm." "Altı ay oldu. Onu şimdiye kadar unutmuş olacağını düşün-müştüm. Akıllısın, hoşsun, eski haline geri dönmelisin."
Vicky tabii öyle derdi. Apandisit ameliyatının ertesi günü, avu-kat ekibiyle zafer kazanmak için mahkemeye koşan başa-gelen-çekilir Vicky'ydi o. Boşanma gibi küçük bir sorunun tüm haftası-nı sekteye uğratmasına izin veremezdi.
Vicky iç çekti. "Dürüst olmak gerekirse, buraya onca yolu sa-dece yeni evi görmek için gelmedim. Sen benim küçük kardeşim-sin ve bilmen gereken bir şey var. Bilmeye hakkının olduğu bir şey. Ben sadece nasıl..." Durdu. Birinin vurduğu mutfak kapışma doğru baktı.
Julia kapıyı açtı ve sıcağa rağmen çok soğukkanlı görünen Dr. Isles'ı gördü. "Ekibimin bugün buradan aynlacağmı size söyleme-ye geldim" dedi Isles.
Julia kazı yapılan bölgeye göz gezdirdi ve oradakilerin alet edevatlarını çoktan toplamaya başladıklarını gördü.
"Burayla işi-niz bitti mi?"
"İncelemek için yeterince şey bulduk, bu bir tıbbi inceleme va-kası değil.
Olayı, Harvard'tan Dr. Petrie'ye havale ettim." Isles yen
ni gelen kadını -kot pantolon giyen babaanneyi işaret elti.
Vicky girişte onları katıldı. "Dr. Petrie kim?"
"Bir adli antropolog. Araştırma amacıyla kazıyı o tamamlıyor olacak. Tabii bir itirazınız yoksa Bayan Hamili."
"Öyleyse, kemikler çok mu eskiymiş?"
"Yeni olmadıkları kesin. Neden gelip bir göz atmıyorsunuz?"
Vicky ve Julia eğimli bahçeden aşağıya doğru Isles'ı takip etti-ler. Delik üç günlük kazıdan sonra, üstü açık bir çukura dönüş-müş, kalıntılarsa bir brandanın üzerine serilmişti.
Dr. Petrie her ne kadar en az altmış yaşında varsa da, çömel-miş dururken, kolayca yerinden kalktı ve el sıkışmak için öne çıktı. "Siz evin sahibesi misiniz?" diye sordu Julia'ya.
"Burayı sadece satın aldım. Geçen hafta taşındım."
"Şanslısınız" dedi Petrie epey samimi görünen bir tavırla.

Dr Isles, "Topraktan birkaç şey çıkardık. Birkaç eski düğme ve bir toka, antika oldukları belli" dedi. Elini kemiklerin yanında du-ran bir delil kutusunun içine uzattı. "Bugün bir de bunu bulduk." Kilitli ufak bir naylon poşet çıkardı. Julia naylonun içinden renk-li mücevherlerin ısıtışını görebiliyordu.
"Bu bir şeref yüzüğü" dedi Dr. Petrie. "Akrostik mücevherler Viktorya döneminin başlarında gayet güçlüydü. Taşların isimleri-nin bir sözcüğü kodladığı söylenir. Mesela, yakut, zümrüt ve lal taşının ilk harfleri şeref sözcüğünün ilk üç harfini oluşturabilir.1 Bu yüzük, bağlılık belirtisi olarak verebileceğiniz bir şey. "
"Bunlar gerçekten değerli taşlar mı?"
"Ah hayır. Bunlar büyük ihtimalle sadece renkli taşlar. Bu yüzük muhtemelen bir oyma değil; sadece seri imalat bir mücevher." "Cenaze kayıtlan var mı peki?" "O konuda şüpheliyim. Usulsüz bir gömme var gibi görünüyor.
Mezar taşı yok, kefen kalmtılan yok. Kabaca bir parça posta sa-rılıp, gizlemeye çalışılmış. Gayet sıradışı bir gömme şekli, tabii sevilen biriyse."
"Belki de çok fakir biriydi."
"Öyleyse neden özellikle burayı seçsinler? Burada hiçbir za-man bir mezarlık bulunmadı, en azından eski haritalara göre. Evi-niz yaklaşık yüz yıllık, öyle değil mi?"
"1880'deinşa edilmiş."
"Şeref yüzükleri 1840'lara kadar pek popüler değildi."
"Burada 1840'tan önce ne varmış?" diye sordu Julia.
I. Metnin orijinalinde, Ingilizcesi ruby, emerald ye gamet olan taşların "şeref" anlamı-na gelen "regard" sözcüğünün ilk üç harfini simgelediğini belirtiyor,
(ç.n.)
"Itıı arazinin, (İst düzey Bostonlu bir aileye ait malikânenin İm ı> ıı • IM olduğuna inanıyorum. Buraların büyük bir kısmı çayırlık-Ituş; çiftlik arazisi." Julia kelebeklerin yaban havucu çiçeklerine ve burçaklara ne-ftdeyse dokunacak kadar alçaktan uçtuğu tepeye baktı. Avlusu-nu , l > ı r zamanlar olması gerektiği gibi gözünde canlandırmaya ça-lı-.n Ağaç gölgelerinin akıntıya yansıdığı yamacın eteklerindeki Çimlerin arasında otlayan koyunların olduğu uçsuz bucaksız bir ı.ıila Sadece hayvanların dolaştığı bir yer. Bir mezarın çabucak unutacağı bir yer.
Vicky kemiklere tiksinti dolu bakışlarla uzun uzun baktı. "Bu yey... tek bir vücut mu?"
"Bütün bir iskelet" diye yanıtladı Petrie. "Leş yiyicilerden ko-ru n ması çin çok derine gömülmüş. Bu tepede toprak çok iyi çö-ker. Ayrıca, deri parçalarına göre hüküm verecek olursam, bir tür hayvan postuna sarümış ve koruyucu görevi görsün diye de filtre İanen kullamlmış."
"Kadın mıymış?"
"Evet." Petrie yukarı baktı, keskin mavi gözleri güneşten kısıl-dı. "Bu bir dişi. Dişlerine ve omurgasının durumuna bakılırsa, epey gençmiş ve kesinlikle otuz yaşm altındaymış. Hepsi bir ya-na, oldukça iyi bir vücudu varmış." Petrie Julia'ya baktı. "Çapan-la oluşturduğun çatlağı saymazsak."
Julia kızardı. "Kafatasmı kaya sandım."
"Eski ve yeni çatlakları ayırt etmek sorun değil. Bak." Petrie I ekrar yere çömeldi ve kafatasmı alıp kaldırdı. "Senin oluşturdu-ğun çatlak işte burada ve üzeri lekesiz. Ama şurada, çeper kemi-ği üzerindeki çatlağı görüyor musun? Yanağın alt kısmında, kemi-ğin üzerinde de bir tane var. Bu yüzeyler toprağa uzun zaman ma-ruz kalınca kahverengileşir. Bu da bize bunların ölmeden önce gerçeMeştiğini gösteriyor. Yani, kazı yüzünden olmadığını."
"Ölmeden önce mi?" Julia ona baktı. "Demek istediğin..." "Bu darbelerin ölümüne sebep olduğuna neredeyse kesin gö-züyle baküabilir. Ben buna cinayet derdim." Geceleyin Julia, yatağına uyanık bir halde uzanmış, duvarların içindeki farelerin hışırtılarını, eski döşemelerin gıcırtılarını dinli-yordu. Mezar, bu ev kadar, hatta daha da eskiydi. Ustalar bu sü-tunları birbirine çakarken, çam ağacından yapılma eski döşeme-leri döşerken, sadece birkaç metre ötede, kimliği belirsiz bir ka-dının cesedi toprağın altoda çoktan küflenmeye başlamıştı. Evi bu noktaya inşa ettiklerinde onun burada olduğunu biliyorlar mıydı? Bu bölgeyi işaretleyen bir mezar taşı olmuş muydu?
Yoksa orada olduğunu kimse bilmiyor muydu? Onu hatırla-yan kimse yok muydu?

Çarşafı yana attı ve şilteyi ter içinde kaldırdı. Her iki cam da açık olmasına karşın, yatak odası havasızdı ve ısıyı dağıtacak kü-çük meltem bile yoktu. Tepesinde bir ateşböceği ara ara yanıp sö-nüyor; ışığı odanın içinde dönüp, kaçacak yer ararken ümitsizce göz kırpıyordu.
Yatağında doğrulup lambayı yaktı. Başının üzerindeki olağa-nüstü kıvılcımlar, tavanın kenarında uçuşan sıradan bir kahve-rengi böceğe dönüştü. Onu öldürmeden nasıl yakalayabileceğini düşündü. Bir başına kalmış bu böceğin kaderinin, uğruna çaba harcamaya değer bir şey olup olmadığım merak etti.
Telefon çaldı. Saat on bir buçukta tek bir kişi arardı onu.
"Umarım seni uyandırmamışımdır" dedi Vicky. "O bitmek bil-meyen yemeklerin birinden daha yeni geldim." "Burası uyutmayacak kadar sıcak." "Julia, o gün sana anlatmak istediğim bir şey vardı. Ama etrafta onca insan varken yapamadım." "Bu evle ilgili daha fazla öğüt dinlemek istemiyorum, tamam mı?"
"Evle değil, Richard'la ilgili. Sana bunu söyleyecek olan kişi-nin ben olmasından nefret ediyorum ama senin yerinde olsay-dım bunu bilmek isterdim. Ortalıkta onca insan dolaşırken bunu duymamalıydın."
"Neyi duymamalıydım?"
"Richard evleniyor."
Julia ahizeyi öyle sıkı tutuyordu ki, parmakları hissizleşti. Uzun bir sessizlikten sonra, kendi kalp atışlarım kulaklarında duyuyordu. "Öyleyse bilmiyordun." Julia fısıldar bir sesle "Hayır" dedi. "Nasıl pislik biriymiş bu böyle" diye mırıldandı Vicky, her ikisi
için de üzülüyordu. "Duyduğuma göre, bir ayı aşkın bir süredir bunu planlıyorlarmış. Adı Tlffani, i ile yazılıyor. Demek istediğim bu isimde birine ne kadar sempati besleyebilirsin ki? Tiffani adın-da biriyle evlenen adama saygı duyamam."
"Nasü bu kadar çabuk gerçekleştiğini anlamıyorum."
"Ah tatlım, bu çok açık değil mi? Siz evliyken daha onun etra-fında dolaşmış olmalı. Birdenbire eve geç gelmeye başlamamış mıydı? Peki ya tüm o iş gezilerine ne demeli? Bunları merak edi-
1
yordum. Sadece s.uıa söyleyecek cesaretim yoktu."
.hılia yutkundu. "Artık bu konuda konuşmak istemiyorum."
"Tahmin etmeliydim. Bir erkek bu kadar ani bir biçimde bo-yanmak istemez."
"İyi geceler, Vicky."
"Hey, hey, sen iyi misin?"
"Sadece konuşmak istemiyorum" Julia telefonu kapattı.
Uzun bir süre kıpırdamadan oturdu. Başının üzerindeki ateş-böceği dönmeye devam ediyor, çaresizce mahkûm olduğu bu yer-den çıkacak yer alıyordu. Eninde sonunda kendisini bitkin düşü-recekti. Aç susuz buraya kısılmıştı, bu odada ölecekti. Julia şütenin üzerine çıktı. Ateşböceği yakma gelince, onu el-leriyle yakaladı. Böceği avuç içleriyle çevreledi, yalınayak mutfa-ğa gitti ve arka kapıyı açtı. Verandada ateşböceğini saldı. Böcek karanlığa doğru kanat çırptı, ışığı artık yanıp sönmüyordu, tek amacı olan kaçmayı gerçeMeştirmişti.
Julia'mn, onun hayatım kurtardığım biliyor muydu acaba? Be-cerebildiği önemsiz şeylerden biri. Gece havasım içine çekerek verandada oyalandı, o sıcak kü-çük odaya geri dönme düşüncesine tahammül edemiyordu.
Richard evleniyordu.
Nefesi düğümlendi, öksürerek boğazını temizledi. Verandanın parmaklıklarına tutundu ve kıymıkların parmaklarına battığını hissetti.
Ve bunu en son ben öğreniyorum.
Uzun uzun geceye bakarken, birkaç metre öteye gömülü olan cesedi düşündü. Unutulmuş bir kadın, adı yüzyıllarla birlikte kay-bolmuştu. Karlar gökyüzünde dönerken, et çürürken ve kurtlar bayram ederken, çöken soğuk toprağı, değişen mevsimleri, ge-çen yılları düşündü. Ben de senin gibiyim, başka bir unutulmuş kadın, diye geçirdi aklından. Ve ben senin kam olduğunu bile bilmiyorum daha.
2

Ölüm çanların tatlı çıngırdamalanyla geldi.
Rose Connolly sesten çok korkmuştu, çünkü kız kardeşinin has-tanedeki yatağının yanı başmda oturur, Aurnia'nın alnım siler, elini tutar ve ona su içirmeye çalışırken bu sesi defalarca duymuştu. O lanet, çanlar her gün rahibin yardımcısı tarafından çalınıyor, rahibin koğuşa gelişim ve takdis etme ayininin gerçekleştirildiğini müjdeli-yordu.
Rose her ne kadar henüz on yedi yaşındaysa da, şu son beş günde birçok ömre bedel acılar çekmişti. Nora, pazar günü, minik bebeğinin doğumundan üç gün soma ölmüştü. Pazartesi ise, adını öğrenme fırsatını bile bulamayacak kadar kısa bir süre içinde, do-ğumdan sonra kaybettiğimiz kişi, koğuşun en ucundaki kumral kız-cağızdı.
Başucunda ağlayan ailesinin yerine, sadece cam yanmış ke-di gibi bağıran yeni doğmuş bir bebek ile avluda tabut yapmakla meşgul ustaların sesleri vardı. Salı günü, bir erkek çocuğunun do-ğumunım ardından çekilen acılardan dört gün sonra, Rebecca da ölüme yenik düşmüştü. Ama tüm bunlar, Rose'un, kızların bacak aralarından sızan, çarşaflarda kabuk bağlaımş, kokuşmuş vücut sı-vılarının pis kokularına dayanmak zorunda kalmasından sonra ol-muştu. Tüm koğuş ter, hararet ve iltihap kokuyordu. Gece geç saat-te, ölmekte olan ruhların irdltileri koridorlarda yankılandığında,
Ro-se kâbuslarından daha korkunç bir gerçekle karşılaşacak diye, yor-gun düştüğü uykusundan uyanmaktan korkardı. Koğuşun pis hava-sından, hastane avlusundan dışarı adım attığında ve soğuk, puslu havayı ciğerlerine derin derin çektiğinde kurtulabiliyordu.
Ama her seferinde, kâbuslara geri dönmek zorunda kalıyordu. Kız kardeşine. "Yine çanlar" diye fısıldadı Aurnia, çökmüş gözkapakları titrer-ken. "Bu kez hangi zavallı ruh?"
Rose, yatakların birinin üzerine bir perdenin alelacele çekild i).ı 11< ığumevi koğuşuna, göz gezdirdi. Birkaç dakika önce, hemşire
M.uy Robinson'ın küçük masayı hazırladığını ve mumlarla îsalı haçı Üzerine yerleştirdiğini görmüştü. Rahibi her ne kadar görme-ı hyse de, o perdenin arkasından mınldandığım duyabiliyor, yanık imim kokusunu alabiliyordu.
"Tanrı yüce merhametiyle, işlediğin günahları affetsin... "
"Kimmiş?" diye tekrar sordu Aurnia. Heyecanla, sıralanmış ya-lakların üzerinden bakmak için doğrulmaya çalıştı.
"Korkarım, Bemadette" dedi Rose. "Ah! Ah, hayır." Rose kız kardeşinin elini sıktı. "Yüıe de yaşayabilir. Umudunu kaybetme."
"Peki ya bebek? Bebeği nasıl?"
"Oğlan sağlıklı. Bu sabah beşiğinde ağladığını duymadın mı?"
Aumia iç çekerek yastığma yaslandı tekrar; verdiği nefes ölü-mün pis kokusunu taşıyordu, sanki içi çoktan çürümüş, organla-rı kokuşmuş gibiydi. "Öyleyse, küçük bir kutsama var."
Kutsama mı? Öksüz büyüyecek bir çocuğu mu? Annesi, loğusa ateşinden kamı şiştiği için son üç gününü sızlanarak geçirmiş bir çocuğu mu? Rose, geçen yedi gün içince böyle çok fazla kutsama görmüştü. Şayet bu Tann'run yardımseverüğinin bir örneği ise, on-dan yardım istemiyordu. Ama kız kardeşinin varlığında böyle şeyle-ri hiç diUendirmedi. Kocasının onun iyiliğini suiistimal ettiği zaman-larda, Rose yataklarının arasında asılı duran battaniyenin arkasın-dan onun sessizce ağladığım duyduğu gecelerde ve tüm o aylar bo-yunca Aumia'yı ayakta tutan şey inancıydı. İnancı zavallı Aurnia'ya ne kazandırmıştı? Tanrı, ilk çocuğunu doğurmak için Aurnia'nm boş yere doğum sancılan çektiği o günlerde nerelerdeydi?
Sen, Tanrı, şayet iyi bir kadının dualarını duyuyorsan, ne-den onun acı çekmesine izin veriyorsun?
Rose herhangi bir cevap beklemiyordu ve zaten gelmedi de. Tüm duyduğu, Bernadette'nin yatağını gizleyen perdenin arkasın-dan gelen rahibin beyhude mınltılanydı.
"Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına, şeytanın üzerindeki tüm gü-cü, ellerimin yardumyla, yüce ve kutsal olan Bakire Meryem'in, Tann'run annesinin duasıyla yok olsun."
"Rose?" Aurnia fısıldadı.
"Efendim, canım?"
"Artık benim de zamanımın gelmiş olmasından çok korkuyo-rum."
;:;liiJ!i:i!!!ii:i'!P:

"Neyin zamanı?"
"Rahip. Kutsama,"
"Hangi küçük günahlar senin başına bela olabilir ki? Tanrı senin
ruhunu biliyor, tatlım. İçindeki iyiliği görmediğini mi sanıyorsun?" "Ah, Rose, işlediğim suçlan bilmiyorsun! Sana anlatamayacak kadar çok utanç duyduğum şeyleri! Asla onsuz ölmek..." "Bana ölmekten bahsetme. Pes edemezsin. Savaşmak zorun-dasın."
Aurnia belli belirsiz bir gülümsemeyle yanıt verdi ve kız karde-şinin saçma dokunmak için elini uzattı. "Benim küçük Rosie'm. Korkanlardan olma asla"
Ama Rose korkuyordu. Kız kardeşinin onu terk etmesinden çok korkuyordu. Aurnia'nın son kutsamasının yapılmasından, onun sa-vaşmayı bırakmasından, vazgeçmesinden ümitsizce korkuyordu.
Aurnia gözlerini kapatıp iç geçirdi. "Bu gece yine benimle ka-lacak mısın?" "Elbette kalacağım."
"Peki ya Eben? O gelmedi mi?"
Rose'un eli Aurnia'nın elinde gerildi. "Onu burada gerçekten istiyor musun?"
"Biz birbirimize bağlıyız, o ve ben. İyi günde, kötü günde." Çoğunlukla kötü günde, demek istedi Rose ama dilini tuttu.
Eben ve Aurnia arasında evlilik bağı olabilirdi ama Eben'in uzak durması daha iyiydi, çünkü Rose onun varlığına zor katlanıyordu. Geçen dört ay boyunca Eben ve Aurnia ile birlikte Broad Stre-et'teki bir pansiyonda yaşamıştı. Karyolası, onlann yatak odasma bitişik bir bölmeye sıkıştırılmıştı. Eben'den uzak kalmayı dene-miş ama Aurnia hamilelik döneminde küo alıp yorgun düştüğü için, Rose kız kardeşinin Eben'in terzi dükkanındaki işlerinin her geçen gün daha da fazlasını üstlenmek durumunda kalmıştı. Dük-kânın, muslin ve çuha kumaşı toplarıyla dolu arka odasında, ka-yınbiraderinin sinsi bakışlarım görmekle birlikte, Rose'un panto-lon ve yelek diktiği zamanlarda (likişlerini kontrol ederken, ya-kınlaşmak amacıyla omzunu ona sürtmek için ne kadar çok ba-hane bulduğunu da fark etmişti. Eben'in inkâr edeceğini büdiği için Aurnia'ya hiçbir şey söylememişti bu konuda. Çünkü sonun-da üzülen Aurnia olurdu.
Rose bir bezin suyunu lavaboya sıktı ve bezi Aurnia'nın alnına koyarken şunu merak etti: Benim güzel kız kardeşim nereye git-mişti? Daha evleneü bir yıl bile olmamıştı ama ışık Aurnia'nın gözlerini çoktan terk etmiş, ateş rengi saçlarının ışıltısı kaybol- 25
muştu. Geriyeyse bu bitkin kabuk, terden matlaşmış saçlar ve teslimiyetin sıkıcı maskesinin yerleşmiş olduğu bir yüz kalmıştı. Aurnia, kolunu yorganın altından güçsüzce kalchrıp, "Bunu al-manı istiyorum" diye fısıldadı. "Onu hemen al, Eben almadan."
"Neyi alayım, tatlım?"
"Bunu." Aurnia boynunda asılı olan kalp şekilli madalyona do-kundu. Aurnia gerçek altın ışıltısı saçan bu madalyonu üzerinden hiç çıkarmıyordu. Eben'in bir hediyesi, diye tahmin yürüttü Ro-se. Bir zamanlar, karısını ona böyle değerli takılar alacak kadar çok önemsiyordu. Ona en çok ihtiyacı olduğu şu anda neden ka-rısının yanında değildi?
"Lütfen. Onu çıkarmama yardım et"
"Şimdi bunu vermenin zamanı değü" dedi Rose.
Ama Aurnia kolyeyi kendi başına çıkarmayı başardı ve kız kar-deşinin avucuna bırakti. "Bu senin. Bana yaşattığın tüm konfor için."
"Bunu senin için güvenli bir yerde saklayacağım, hepsi bu." Rose kolyeyi cebine koydu. "Bu şey bitince tatlım, kendi şeker bebeğini kollarına alınca, onu boynuna geri takacağım."
Aurnia gülümsedi. "Keşke mümkün olsaydı."

"Olacak."
Çanların uzaklaşan çınlamaları, ona rahibin ölmekte olan Ber-nadette ile işinin bitmiş olduğunu gösteriyordu. Hemşire Robin-son, henüz varmış olan yeni ziyaretçüer için hazırlamakta olduğu paravanı çıkarma işinde aceleci davranıyordu.
Dr. Chester Crouch doğum koğuşunda gezinirken odadaki her-kes beklentili bir sessizliğe büründü. Bugün, Dr. Croach'a hasta-nenin başhemşiresi Bayan Agnes

Poole'un yanı sura, dört tıp öğ-rencisi de eşlik ediyordu. Dr. Crouch vizitine ilk yatakla başladı. Orada, evde iki gün boyunca sonuç vermemiş doğum sancıları seçtikten sonra, o sabah hastaneye getirilmiş olan bir kadın yatı-yordu. Dr. Crouch hastayı muayene etmek için elini dikkatlice yorganın altına götürürken, öğrenciler yanmay biçiminde dizil-miş, onu seyrediyorlardı. Doktor sondayı uyluk kemiklerinin ara-sına ittirince, kadın acı bir çığük attı. Elini çıkardı, parmakları çizgi çizgi kanlanmıştı.
"Havlu" dedi ve Hemşire Poole ona bir havlu verdi hemen. Eli-ni süerken dört öğrenciye: "Hasta düzelme göstermiyor. Bebeğin başı hâlâ aynı pozisyonda ve serviks tam anlamıyla sulanmamış. Böyle özel bir durumda, onun doktoru nasıl hareket etmelidir? Siz, Bay Kingston! Bir cevabınız var mı?" dedi.
Yakışıklı ve şık giyimli Bay Kingston hiç tereddüt etmeden ce-vap verdi, "Siyah Çin çayında bulunan ergotun önerilebileceğini düşünüyorum."
"Güzel. Başka ne yapabilir?" Dört öğrenci içerisinde en kısa ola-na, büyük kulaklarıyla elflere benzeyene odaklandı.
"Bay Holmes?"
"Bu kişi, kasılmaları harekete geçirmek için müshil deneyebi-lir" diye hızla cevap verdi Holmes.
"Güzel ve siz, Bay Lackaway?" Dr. Crouch, irkilmiş yüzü he-men kızarmış olan açık renk saçlı adama döndü.
"Başka ne yapı-labilir?"
"Ben... yani... "
"Bu sizin hastanız. Tedaviye nasıl devam edersiniz?"
"Bunu düşünmem gerekirdi."
"Düşünmek mi? Sizin hem anneniz hem babanız doktor! Dayı-nız tıp fakültesi dekanı. Tıbbi konulara sınıf arkadaşlarınızın hep-sinden daha çok aşinasınız. Haydi, Bay Lackaway! Ekleyecek bir şeyiniz yok mu?"
Başını ümitsizce sallayan delikanlı, "Üzgünüm, efendim" diye yanıt Verdi.
Dr. Crouch iç çekerek, uzun boylu ve esmer dördüncü öğren-ciye döndü. "Sıra sizde, Bay Marshall. Bu durumda ne yapılabilir? Doğum sancılan çeken bir hasta doğum yapamıyorsa?"
"Onu dik oturması ya da ayağa kalkması için zorlardım, efen-dim. Eğer yapabiliyorsa, koğuşta dolaşması da gerekir" dedi Marshall.
"Başka?"
"Bana uygun görünen ekleyebileceğim tek yöntem bu."
"Peki ya tedavi olarak kan alma yöntemi?"
Bir duraksama oldu. Sonra, kararlı bir sesle: "Bunun etkisi ol-duğuna inanmıyorum." Dr. Crouch şaşkınlık dolu bir kahkaha attı. "Sen; sen inanmı-yor musun?"
"Büyüdüğüm çiftlikte, vantuzla çekme yöntemine ilaveten kan alma yöntemini denemiştim. Bu yöntemi uyguladıktan sonra, ön-cesinde olduğu kadar çok inek kaybettim."
"Çiftlikte mi? /ne/clerden kan almaktan mı bahsediyorsun?"
"Ve domuzlardan."
Hemşire Poole kıs kıs güldü.
"Biz burada insanlan ele alıyoruz, hayvanlan değil, Bay Mars-hall" dedi Dr. Crouch. "Bir terapötik kanama, deneyimlerime gö-re, ağnyı rahatlatmada hayli etkilidir. Hastayı öyle rahatlatır ki,
* t
isrvika tamamen sulanabilir, Eğer ergot ve müslıil işe yaramazsa, ıı /.nınan ben bu hastada kan alma yöntemini uygulardım kesin-likle." Lekeli havluyu Hemşire Poole'dan tekrar aldı ve Bernadet-(ı ıiin yatağma doğru yürürken,
"Peki bunun sorunu ne?" diye lordu sonra.
"Her ne kadar ateşi düşmüşse de" dedi Hemşire Poole, "çok kötü akıntısı var. Bütün geceyi huzursuz geçirdi."
Dr. Crouch iç organları muayene etmek içm elini tekrar yorga-nın altına soktu. Bernadette'ten zayıf bir inleme sesi geldi. "Evet, teni çok soğuk" diye onayladı. "Ama bu durumda..." Durdu ve yu-karı baktı. "Morfin verildi mi?" "Birçok kez, efendim. Söylediğiniz gibi."
Ellerini yorganın altından çıkardı, parmaklan yoğun sarımsı sı-vıyla parlıyordu. Hemşire gene o kirli havluyu uzattı ona "Morfi-ne devam edin" dedi kısık sesle. "Onu rahat ettirin." Bu, ölüm fer-mam gibiydi.

Dr. Crouch, koğuşu yatak yatak, hasta hasta gezdi. Aurnia'nın yatağına gelince, ellerim temizlemek için kullandığı havlu kanla boyanmış gibiydi.
Rose doktoru selamlamak için ayağa kalktı. "Dr. Crouch."
Doktor kaşlarını çatarak, "Ve bu Bayan... "
"Connolly" dedi Rose, bu adamın, kendisinin adım neden hatır-layamadığını merak ederek. O, Aurnia'nın gece gündüz doğum sancılan çektiği pansiyonun kiralık odasına çağıran kişiydi. Ro-se, Crouch'un her ziyaretinde burada, kardeşinin başucunda dur-muştu, buna rağmen doktor her seferinde yeni tanıştıklan za-manlarda şaşırdığı gibi şaşınyordu. Ama Rose'un yüzüne hiç bak-marntştv, Rose onun gözünde ikinci kez bakmaya değmeyen bir süs eşyası gibiydi.
Dikkatini Hemşire Poole'a yöneltti. "Peki bu hasta iyileşme gösteriyor mu?" "Geçen akşam reçete ettiğiniz günlük müshillerin kasılmaları artırdığını düşünüyorum. Ama hasta, sizin yataktan kalkma ve koğuşta dolaşma önerilerinizi yerine getirmedi."
Hemşire Poole'a dik dik bakan Rose dilini zor tutuyordu. Ko-ğuşta dolaşmak mı? Bunlar çıldırmış mı? Son beş gündür Rose, Aurnia'nın sürekli daha da zayıf düştüğüne bizzat şahit olmuştu. Tabii ki Hemşire Poole kız kardeşinin zorlukla doğrulabildiğini, çok daha zorlukla yürüyebildiğim açıkça görebiliyordu. Ama hemşire Aurnia'ya bakmıyordu büe; hayranlık dolu bakışlan Dr. Crouch'daydı. Doktor elini yorganın alfandan soktu ve sondayı doğum kanalına ittirince, Aurnia öyle acıyla inledi ki, Köse dok-toru itmemek için kendisini zor tuttu.
Doktor doğruldu ve Hemşire Poole'a baktı. "Amniyotik kese yırtılmışsa da, henüz tamamen sulanmamış." Elini kirli havluyla kuruladı. "Kaç gün oldu?"
"Bugün beşinci gün" dedi Hemşire Poole.
"O zaman belki de bir doz daha ergot gerekir." Aurnia'mn büe-ğini tuttu ve nabzına baktı. "Kalp atışları hızlı. Bugün biraz ateşi de var. Kan alma yönteminin sistemi rahatlatması gerek."
Hemşire Poole başıyla onayladı. "Hemen hazır..."
"Kanını yeterince aldınız" diye sözünü kesti Rose.
Herkes sustu. Dr. Crouch bakışlarım ona çevirdi, şaşırdığı bel-liydi. "Siz nesi oluyorum demiştiniz?" "Kız kardeşi. Ondan ilk kez kan aldığınızda ben buradaydım, Dr. Crouch. İkincisinde de, üçüncüsünde de." "O zaman ne kadar faydasını gördüğünü sen de anlamışsmdır" dedi Hemşire Poole.
"Hiç taydaşım görmediğini söyleyebilirim."
"Çünkü senin eğitimin yok, kızım! Ne arayacağım bilmiyorsun."
"Siz benim onu tedavi etmemi istiyor musunuz, istemiyor mu-sunuz?" diyerek tersledi Dr. Crouch. "İstiyorum efendim ama kanım son damlasına kadar almanızı istemiyorum!"
Hemşire Poole soğuk bir ifadeyle araya girdi: "Ya dilinizi tutun ya da koğuşu terk edin, Bayan Connolly! Gerekeni bırakın da doktor yapsın."
"Her neyse, zaten bugün kan alacak vaktim yok." Dr. Crouch cebindeki saate baktı. "Bir saat sonra bir randevum var ve sonra da ders hazırlamam gerek. Sabah ilk iş olarak bu hastayı görme-ye geleceğim. Belki o zamana kadar, Bayan, eee... "
"Connolly" dedi Rose.
"Connolly de bu tedavinin ne kadar gerekli olduğunu daha iyi anlamış olur." Saatinin kapağım öfkeyle kapattı. "Baylar, sizinle yarın sabah dokuz dersinde görüşürüz. İyi geceler." Başını salladı ve odadan çıkmak için döndü.
Doktor uzun adımlarla uzaklaşırken, dört tıp öğrencisi de itaatkâr ördek yavruları gibi takip ettiler onu.
Rose arkalarından koştu. "Bayım? Adınız Bay Marshall, değil mi?" Öğrencüerin en uzun boylu olanı döndü. Doğum sancıları çe-ken bir anneye kan alma yöntemi uygulanmasının doğru olup ol-
madiğini sorgulanuş ve bir çiftlikte büyüdüğünü söylemiş olan oNiner delikanlıydı bu. İnsan, uygun olmayan takım elbisesine bir kez baktığında, aslında arkadaşlanndan çok daha mütevazı bir çevreden geldiğini anlayabilirdi onun. İyi kumaşı tanıyacak kadar (er/ilik etmişti. Delikanlının kıyafetlerinin kumaşı kalitesizdi; yünlü kumaşı mat ve döküntüydü, kaliteli çuha parlaklığı taşımı-yordu. Arkadaşları koğuştan çıkmak için yürümeye devam eder-ken, Bay Marshall bekleyen gözlerle bakıyordu ona Yorgun göz-lü, diye düşündü Rose ve bir

delikanlı için çok da bitkin yüzlü. Di-ğerlerinden farklı olarak o, sanki Rose'u eşiti görüyormuş gibi doğruca yüzüne bakıyordu.
"Doktora söylediklerinize istemeden kulak misafiri oldum" de-di Rose. "Kan alma hakkında"
Baş sallayan delikanlı, "Korkarım, çok fazla rahat konuştum."
"Yani söyledikleriniz doğru, öyle mi?"
"Ben sadece gözlemlerimi anlattım."
"Peki, yanılıyor muyum doktor? Onun kız kardeşimden kan al-masına izin vermeli, miyim?"
Delikanlı tereddüt etti. Belirgin bir hoşnutsuzlukla onlan izle-yen Hemşire Poole'a huzursuz bir bakış attı. "Bu konuya tavsiye-de bulunacak kadar vakıf değilim. Ben sadece birinci sınıf öğren-cisiyim. Dr. Crouch benim hocam ve kendisi iyi bir hekimdir."
"Onu kardeşimden kan alırken üç kez seyrettim ve her seferin-de o ve hemşireler kardeşimin durumunun düzeldiğini iddia etti-ler. Ama doğruyu söylemek gerekirse, ben hiçbir düzelme görmü-yorum. Her gün, tek gördüğüm..." Durdu, sesi çatlaktı, boğazı tı-kanmıştı. Yumuşak bir tonla, "Ben sadece Aurnia için en iyisini istiyorum" dedi.
Hemşire Poole araya girdi: "Bir tıp öğrencisine mi soruyor-sun? Onun Dr. Crouch'tan daha iyi bildiğini mi düşünüyorsun?" Somurttu. "Ahırda çalışan bir uşağa da sorabilirdin" deyip koğuş-tan çıktı.
Bay Marshall bir an sessiz kaldı. Hemşire Poole koğuştan çık-tıktan soma tekrar konuştu, sözleri her ne kadar ılımhysa da, Ro-se'un en kötü korkulannı doğruluyordu.
"Ben olsam ondan kan almazdım" dedi kısık sesle. "Bu hiç iyi olmazdı."
"Ne yapardınız peki? Eğer o sizin kardeşiniz olsaydı?"
Adam uyumakta olan Aurnia'ya acıyan bir bakış fırlattı. "Onun yatakta oturmasına yardım eder; ateşi için soğuk kompres uygu-lar; ağrısı için de morfin verirdim. Hepsinden öte, onun yeterli be-sin ve sıvı aldığından emin olurdum ve huzur, Hayan Connolly. Eğer benim bu kadar acı çeken bir kardeşim olsaydı, onun için yapacaklarım bunlar olurdu." Rose'a baktı. "Onu rahat ettirin" dedi üzgün bir sesle ve uzaklaştı.
Rose gözyaşlannı silerek Aurnia'mn yatağına geri dönerken la-vaboya kusan bir kadının, bacağı yılancık hastalığı yüzünden kı-zarmış ve şişmiş bir başka kadının önünden geçti. Doğum sancı-sı çeken kadınlar, ağrılarla kıvranan kadınlar. Dışarıda, kasım yağmuru yağıyordu ama içeride, odun sobası yanan, pencereleri kapalı bu yerde hava bunaltıcıydı ve hastalık yüzünden boğucu ve pisti.
Onu buraya getirmekle hata mı ettim, diye endişelendi Rose. Buraya getirmek yerine, onu bu korkunç inlemeleri, bu açması sızlanmaları dinlemek zorunda kalmayacağı odamızda mı tutma-lıydım bütün gece? Pansiyondaki odaları çok dar ve soğuktu, ay-rıca Dr. Crouch Rose'a Aurnia'yı daha rahatça bakabileceği yer olan hastaneye yatırmasını tavsiye etmişti. "Kız kardeşininki gibi hayır işleri için bir yer" demişti, "masrafı ise sadece ailenizin öde-yebileceği kadar olacak." Sıcak yemek, hemşire ve doktorlardan oluşan bir personel; tüm bunlar hastayı bekliyor, diyerek onları temin etmişti.
Ama bunu değil, diye düşündü Rose acı çekmekte olan kadın-lar dizisine bakarak. Bakışları, sessizce yatmakta olan Bernadet-te'ye takıldı. Rose, sadece beş gün önce yeni doğmuş olan bebe-ğini kollarında tutarken kahkahalar atmış olan kadına bakarak yatağa ulaştı yavaşça.
Bemadette artık nefes almıyordu.

3

"Bu şiddetli sağanak daha ne kadar sürebilir?" dedi Edward Kingston, hiç kesilmeyen yağmura bakarak.
Wendel Holmes, hastanenin üstü kapalı verandasının altından halka şeklinde puro dumanlan üfledi, dumanlar havada sürükle-nip, yağmurda döne döne dağıldı. "Bu sabırsızlık niye? Gören de acil bir randevun var sanacak."
"Var. Olağanüstü bir kadeh bordo şarabıyla."
"Hurricane'e mi gidiyoruz?" diye sordu Charles Lackaway.
"Faytonum gelirse" dedi Edward, at seslerinin geldiği ve fayto-nun tekerleklerinin öbek öbek çamur sıçrattığı sokağa ters ters bakarak.

Hastanenin verandasında her ne kadar Norris Marshall da du-ruyorsa, o ve sınıf arkadaşları arasındaki uçurum, bu dört deli-kanlıya sıradan bir bakış atan herkesin anlayabileceği kadar be-lirgindi. Norris, Boston'da yeniydi, ödünç aldığı kitaplarla kendi kendine fizik öğrenmiş ve Latince öğretmeninden aldığı dersler karşılığında ödemeyi yumurta ve sütle yapmış Belmont'lu bir çift-lik çocuğuydu. Hurricane meyhanesine gitmek bir yana; nerede olduğunu bile bümiyordu. Her biri Harvard College'den mezun olan sınıf arkadaşlan onun tammadığı insanlar hakkında dediko-du ediyor ve kendi aralarında onun anlamadığı şakalar yapıyor-lardı. Onu dışlamak için aşın bir çaba sarf etmelerine gerek yok-tu zaten. Norris'in onların sosyal çevrelerinin bir parçası olmadı-ğı gayet belirgince anlaşılıyordu.
Edward bir duman bulutu üfleyerek iç geçirdi. "O kızın Dr. Crouch'a söylediklerine inanabiliyor musun? Ne küstahlık! Bizim evimizdeki İrlandalı hizmetçilerden biri böyle konuşsaydı, an-nem hemen onu sokağa atardı."
"Annen" dedi Charles hnşuyla, "beni dehşete düşürüyor."
"Annem, irlandalıların haddini bilmelerinin önemli olduğunu söyler. Şehre yeni taşınan ve bela çıkartan tüm insanların kontrol altına alınmasının tek yolu budur."
Yeni insanlar. Norris de onlardan biriydi.
"irlandalı hizmetçüer en berbatlarıdır. Onlara arkanı dönmeye-gör, gömleklerini dolabından hemen yürütüverirler. Bir şeyin ek-sik olduğunu fark edersin, onlarsa aradığınızın çamaşırhanede kaybolduğunu ya da onu köpeğin yediğini iddia ederler." Edward suratını astı. "Onun gibi bir kızın haddini bilmesi gerekir." "Kız kardeşi ölüyor olabilir" dedi Norris.
Harvard'lı üç adam, genellikle az konuşan sınıf arkadaşlarının konuşmuş olmasının şaşkmlığıyla ona döndüler.
"Ölüyor mu? Bu çok dramatik bir ifade" dedi Edward. "Beş gündür doğum sancısı çekiyor ve çoktan bir ceset görü-nümünü almış bile. Dr. Crouch isterse ona kan akıtma yöntemini uygulayabilir ama geleceği pek iyi görünmüyor. Kız kardeşi bunu biliyor. Üzüntüsünden böyle söylüyor."
"Yine de, yardımseverliğin nereden geldiğini hatırlaması gerekir."
"Ve her zerresi için minnettar olması."
"Dr. Crouch o kadını tedavi etmek zorunda değil. Buna rağ-men, kız kardeşi bu onların hakkıymış gibi davranıyor sanki." Ed-ward, purosunu yeni boyanmış tırabzanların üzerinde söndürdü. "Bir parça minnettarlık onları öldürmezdi." Norris yüzünün kızardığını hissetti. Wendell nazikçe konuşma-nın yönünü değiştirdiğinde, Norris kızın lehine sert bir yanıt ver-mek üzereydi.
"Bununla ilgili bir şiir vardı sanıyorum, öyle değil mi? 'Haşin İr-landalı Kız.'" Edward iç çekti. "Lütfen yapma. Senin o korkunç mısralarm-dan birini daha çekemem." "Peki, şu başbğa ne dersin?" dedi Charles. "Vefakâr Kız Karde-şe Gazel. "
"Bak işte bunu sevdim!" dedi Wendell. "Bir deneyeyim." Du-raksadı. "işte en vefalı savaşçı, bu doğrucu ve sevimli hizmetçi kız karşınızda..."
"Kız kardeşinin yaşamı savaş alanına dönmüş" diye ekledi Charles.
"O-o-" Wendel şiirin sonraki mısrasını düşünüyordu.
"Nöbet tutar korkusuzca!" diye bitirdi Charles.
Wendell kahkaha attı. "işte şiir yine kazandı!"
"Oeİ kalanlar acı çekerken" diye mırıldandı Edward.
Norris tüm bunları dışlanmış birinin şiddetli huzursuzluğuyla dinledi. Sınıf arkadaşları beraberce ne kadar rahat gülüşüyorlar-dı Sadece birkaç doğaçlama mısranın, ona bu üç kişinin kendisi-nin kiyle benzerlik göstermeyen bir geçmişi paylaşmış oldukları-nı hatırlatması ne kadar da kısa sürmüştü.
VVendell birdenbire doğruldu ve yağmurun içinden dışarıya göz attı. "Bu senin faytonun, değil mi Edward?" "Geç kaldı." Edward yakasını rüzgâra karşı kaldırdı. "Beyler, gidelim mi?"
Norris'in üç arkadaşı verandanın basamaklarına doğru yönel-di. Edward ve Charles yağmurda su sıçratarak ilerleyip faytona hindiler. Ama Wendell durdu, omzunun üzerinden Norris'e baktı ve basamakları gerisingeri yukarı çıktı.
"Sen bize katılmıyor musun?" dedi Wendell.
Davet karşısında şaşırmış olan Norris, hemen cevap vermedi. V/endell Holmes'tan neredeyse bir baş uzun olsa da, bu minyon tipli adam hakkında gözünü korkutan

şeyler vardı. Bu, Wendell'ın şık takım elbisesinden, ün saldığı akıllıca konuşmalanndan daha fazlasıydı; esasmda kendisine çok güvenen tavırlarıydı. Öyle ki, hu adam onlara katılması için Norris'i davet ederken, savunma-nz yakalamıştı onu.
"Wendell!" Edward faytondan seslendi. "Gidelim!"
"Biz Hurricane'e gidiyoruz" dedi Holmes. "Her akşam geceyi geçirdiğimiz yer diyebilirim." Duraksadı. "Yoksa başka planların mı var?"
"Çok naziksin." Norris, faytonda bekleyen iki adama baktı. "Ama Bay Kingston'ın dördüncü bir kişiyi beklediğini sanmıyorum."
"Bay Kingston" dedi Wendell, kahkaha atarak, "hayatında bek-lenmedik şeyleri daha fazla yapıyor olmalı. Her neyse, seni davet eden o değil. Benim. Birkaç tek atmak için bize katılır mısın?"
Norris, bardaktan boşalrrcasına yağan yağmura baktı ve Hurri-cane'de yanıyor olması neredeyse kesin olan sıcak ateşi özledi. Ondan da öte, kendisine sunulmuş olan fırsatı değerlendirip, on-ların ortamım bu aksandık paylaşabilmek için sınıf arkadaşlarına katılmaya can atıyordu. Wendell'm onu seyrettiğini hissedebili-yordu. Çoğunlukla kahkaha ışıltılanyla, alaycı sözlerle panlda-yan o gözlerdeki bakışlar, içine nüfuz eden huzursuz bakışlara dönüşmüştü.
"Wendell!" Şimdi de faytondan çağıran Charles'tı, sesi öfkeyle yükselmişti. "Üzgünüm" dedi Norris. "Korkarım bu akşam başka birine sö-züm var." "Yaa?" Wendel'ın kaşları haylaz bir ifadeyle kalktı. "Çekici bir alternatif olduğuna eminim." "Üzgünüm, randevum bir bayanla değil; ne yazık ki kolayca ip-tal edebileceğim türde de değil."
"Anlıyorum" dedi Wendell, anlamadığı her ne kadar çok açıksa da, çünkü gülümsemesi soğumuş, gitmek üzere arkasını dönme-ye yeltenmişti.
"İstemediğimi düşünmenizi..."
"Sorun değil. Başka bir zaman olur, belki."
Başka bir zaman olmayacak, diye düşündü Norris, WendeH'ın sokakta koşusunu ve iki arkadaşının yanma çıkışını izlerken. Sü-rücü kırbacını vurdu ve fayton su birikintileri içinde uzaklaştı. Bi-razdan o faytonun içinde üç arkadaş arasında gerçekleşecek olan konuşmayı hayal etti. Belmont'lu bir çiftlik çocuğunun daveti ge-ri çevirme cesareti gösterdiğine inanamıyordu. Karşıcinsten bi-riyle değilse, bu kadar önceliği olan diğer randevunun ne olduğu-na dair spekülasyonlar. Değiştiremeyeceği şeye ve asla gerçek-leşmeyecek olana duyduğu öfkeyle tırabzanları sıkıca tutmuş, ve-randada duruyordu.
Edward Kingston'ın faytonu, üç adamı şömineye, dedikodu ve içkiyle dolu neşeli bir akşama taşıyarak köşede gözden kaybol-du. Onlar Hurricane'de sıcacık otururken, diye düşündü Norris, ben tamamen farklı bir işle meşgul olacağım. Mümkün olabilse, yapmaktan kaçınacağım bir işle.
Soğuk için kendisim hazırladı ve sonra, yağmurun içine adım atıp, tekrar dışarı çıkmadan önce, giysilerini eski giysilerle değiş-tireceği pansiyondaki odasına doğru kararlı adımlarla yürümeye başladı.
Aradığı yer Broad Street'te, rıhtıma yalan bir meyhaneydi. Bu-rada insan, romlarını yudumlayan şık Harvard'h öğrencilerle kar-şılaşmazdı. Öyle bir beyefendi sadece içeriye bir bakış atmak için bile olsa, ceplerini kollamasının akıllıca olduğu Black Spar gibi bir yere kazara girebilir miydi? Norris cebinde o akşam -aslında her akşam- fazla para taşımıyordu, eski püskü montu ve çamur-lu pantolonları herhangi bir olası hırsızı baştan çıkaracak tarzda değildi. Burarım daimi müşterilerinin çoğunu zaten tanıyordu ve onlar da onun meteliksiz hallerini büiyörlardı; kapıdan içeri adım atınca, ona yalnızca bir bakış yönelttiler. Yeni geleni görmek için İm bakış ve ilgisiz bakışları bardaklarına geri döndü sonra.
Norris, yuvarlak yüzlü Fanny Burke'ün bardaklara bira doldur-duğu bara doğru yürüdü. Kadın, küçük, huysuz gözlerle ona bak-tı. "Geç kaldın ve onun da ruh hali berbat."
"Fanny!" Müşterilerden biri bağırdı. "İçkileri bu hafta alır mıyız?"
Fanny içkileri götürdü ve bardakları masalara çarptı. Parayı cebine koyarken, yavaş yavaş barın arkasına döndü. "O arka ta-rafta, arabayla birlikte" dedi Norris'e. "Seni bekliyor."
Akşam yemeği yiyecek vakti olmamıştı, tezgâhın arkasında du-ran bir somun ekmeğe aç gözlerle baktı ama bir öUlim istemeye yanaşmadı. Fanny Burke hiçbir şeyi

bedavaya vermezdi, bir gülü-cüğü bile. Guruldayan mideyle, bir kapıyı itti, sandık ve çöplerle dolu karanlık bir koridordan geçip dışarı çıktı.
Arka bahçe ıslak samanla at gübresi kokuyordu ve bitmek bil-meyen yağmur, yeri çamur denizine çevirmişti. Ahır sundurması-nın altından, bir at kişnedi, Norris onun yük arabasına bağlanmış olduğunu gördü.
"Gelecek sefere seni beklemeyeceğim, çocuk!" Fanny'nin ko-casi Jack ahırın gölgeleri arasından belirdi. Çektiği yük arabası-nın içinde iki kürek vardı. "Para istiyorsan, söylenilen saatte bu-rada ol." Homurdanarak kendisini arabaya çekip dizginleri aldı. "Geliyor musun?"
Norris, ahır fenerinin ışığında, Jack'in kendisine baktığını gö-rebiliyor, hangi göze odaklanması gerektiği konusunda sürekli yaşadığı karmaşayı tekrar yaşıyordu. Her ild gözü de farklı yön-lere bakıyordu. Herkes ona Duvar Göz Jack derdi ama kimse yü-züne karşı söylemez, buna cesaret edemezdi.
Norris, Jack'in yanma tırmandı. Jack, kırbacıyla ata sabırsız bir fiske vurmadan önce, Norris'in yerine yerleşmesini bile bekleme-mişti. Bahçenin çamurları arasında ilerleyip arka kapıdan çıktılar.
Yağmur şapkalarına iniyor ve küçük derecikler halinde mont-larından içeri sızıyor, ama Duvar Göz Jack bunun farkında değil-miş gibi görünüyordu. Morris'in yanında kamburunu çıkarmış bir canavar gibi oturuyor, atin adımlan her yavaşladığında dizginleri vuruyordu.
"Bu kez ne kadar uzağa gideceğiz?" diye sordu Norris.
"Kasabanın dışına."
"Nereye?"
"Önemi var mı?" Jack, öksürüp çıkardığı koca balgamı sokağa tükürdü. Hayır, önemi yoktu. Norris'in ilgilendiği kadanyla, bu gece, ne u,
kadar perişan olduğunu kanıtlasa bile, basitçe dayanmak Borun-da olduğu bir geceydi. Çiftlikte ağır işler yapmaktan korkmuyor-du, hatta çok çalışmış kaslarının ağrısından memnun bile oluyor-du ama bu türden bir iş insana kâbuslar yaşatabilirdi. Normal bir insana yani. Yol arkadaşına bir göz attı ve şayet varsa, Jack Bur-ke'e neyin kâbuslar yaşatabileceğini merak etti.
Yük arabası kaldırım taşlarına çarptı ve arabadaki iki kürek tıngırdadı, bu sesler, birazdan yapacakları sevimsiz işin sürekü hatırlatıcısı gibiydi. Smıf arkadaşlarım düşündü, şüphesiz o anda Hurricane'in sıcacık ortamında oturuyor, Wistar'ın Anatomisi'm çalışmak için sırayla odalarına çekilmeden önce, son bir kadeh kaldırmanın keyfini çıkarıyorlardı. O da ders çalışıyor olmayı ter-cih ederdi, ama bu okulla yapmış olduğu bir anlaşmaydı, minnet-le kabul ettiği bir anlaşma. Bunların hepsi daha büyük bir amaç içindi, diye düşündü, kürek tıngırtıları ve aklından geçen daha büyük bir amaç, datıa büyük bir amaç sözlerine ritim tutan yük arabası gıcırtıları eşliğinde Boston'dan çıkarken.
"İki gün önce de bu yoldan geçtim" diyen Jack tekrar tükürdü. "Şuradaki meyhanede mola verdim." Yağan yağmurun içinden meyhaneyi işaret etti, Norris pencerelerin birinden şömine ateşi-nin ışütısmı gördü. "Oranın sahibiyle hoşça bir sohbet etmiştik."
Norris hiçbir şey demeden bekledi Jack'in konuyu buraya getir-mesinin bir sebebi vardı. Bu adam amaçsız konuşmalar yapmazdı.
"Kasabada, iki genç bayan ve bir erkek çocuklu, tüketimden rahatsız bir ailenin olduğunu söyledi. Hepsinin durumu çok kö-tüymüş." Kahkahaya benzer bir ses çıkardı. "Devretmeye hazır olup olmadıklarım görmek için yarın tekrar kontrol etmem ge-rek. Şans işte, bir taşla üç kuş vuracağız." Jack, Norris'e baktı. "Bunun için sana ihtiyacım olacak."
Norris soğuk bir ifadeyle başmı salladı, bu adama duyduğu an-tipati birdenbire o kadar güçlenmişti ki, onunla yan yana oturma-ya zor katlanıyordu.
"Ah, bunun için fazla iyi olduğunu sanıyorsun" dedi Jack. "De-ğil mi?"
Norris cevap vermedi.
"Benim gibilerin etrafında olmayacak kadar iyi."
"Ben bunu daha büyük bir iyilik için yapıyorum."
Jack kahkaha attı. "Bir çiftçiye göre biraz fazla iddialı ve bü-yük sözler. İyi bir hayatının olacağım mı sanıyorsun, ha? Büyük bir evde yaşayacağını?" "Konu bu değü."

"Öyleyse, sen daha da aptalsın. İşin içinde para yoksa konu ne olabilir ki?" Norris iç çekti. "Evet, Bay Burke, elbette siz haklısınız. Para, Uğruna çalışmaya değer tek şeydir."
"Burnum seni o beyefendilerden biri mi yapacağım sanıyorsun? Seni o eğlenceli istiridye partilerine davet edeceklerini, kızlarıyla flört etmene izin vereceklerini mi?"
"Artık zaman değişti. Günümüzde, isteyen herkes kendi mevki-inin üstüne yükselebilir." "Bunu bileklerini mi sanıyorsun? O Harvardlı beyefendiler mi?
Seni aralarına alırlar mı sanıyorsun?"
Norris, Jack'in bu fikri kabul edip etmediğini merak etti. Bir kez daha, Wendell Holmes'u, Kingston'ı ve Lackaway'i, kendi sı-nıfından insanlarla üzerlerine tam oturan kaliteli takım elbiseleri içinde kol kola otururken düşündü. Fanny Burke'ün, çaresizler üzerinde hüküm sürdürdüğü kokuşmuş krallığı olan pis Black Spar'dan çok uzak bir dünya. Bu gece ben de Hurricane'de olabi-ürdim, diye düşündü Wendell onu davet etmişti ama bunu, neza-ketinden mi, yoksa ona acıdığı için mi yapmıştı?
Jack kırbacını şaklattı, araba çamur ve farelerin arasında sar-sıldı. "Hâlâ gidecek bir yol var" dedi sırıtarak ve bir kahkaha attı. "Umarım yanımdaki beyefendi yolculuğundan memnundur."
Jack sonunda atı durdurmak için dizginleri çektiğinde, Nor-ris'in kıyafetleri sırılsıklam olmuştu. Kaskatı ve soğuktan titrer bir halde, yük arabasından inmeye çalışırken kaslarını zorlukla idare edebiliyordu. Ayakkabıları bileğine kadar çamura batmıştı.
Jack kürekleri Norris'in eline tutuşturdu. "Hızlı bir iş çıkar." Arabadan çapalarla birlikte bir branda aldı, sonra sınlsıklam ol-muş çimlerin üzerinde yürümeye başladı. Görülmek istemediği için fenerini henüz yakmamıştı. Toprak yüzeye çıkana kadar me-zar taşlan arasında zikzaklar çizerken, yolu içgüdüleriyle bulu-yormuş gibi görünüyordu. Etrafta hiçbir işaret yoktu, sadece yağ-murla çamurlaşmış bir toprak yığıntısı.
"Daha bugün gömüldü" dedi Jack, eline bir kürek alırken.
"Nereden biliyordun?"
"Soruştururum. Dinlerim." Mezarı incelerken nunldandı, "Başı şu tarafta olmalı" diyerek bir kürek dolusu çamuru kaldırdı. "İki hafta önce bu taraftan geçtim" dedi, çamuru hızla kenara atar-ken. "Bu kişinin öbür tarafa gitmesine az kaldığını duydum."
Norris de çalışmaya başlamıştı. Her ne kadar yeni gömülmüş ve toprak henüz çökmemişse de, suyu emerek ağırlaşmıştı. Kü-rek sallamaya başlayalı henüz birkaç dakika olmuştu ama soğu-ğu hissetmez olmuştu artık.
"Birisi ölür ve insanlar bunu konuşur." Jack nefes nefeseydi. "Ku-lağını yerde tut, böylece oraya girmeye kimin hazırlandığını bilirsin. Onlar tabut sipariş eder, çiçekler satın alırlar." Hızla kenara bir kü-rek çamur daha attı ve durdu, hırıltıyla soluyordu, "işin lülesi, onla-ra bu konuyla ilgilendiğini çaktıımamaktır. Yoksa şüphelenirler, kendini zor duruma düşürürsün." Yeniden kazmaya başladı ama bu sefer daha yavaştı. Norris aslan payı yaptı, küreği gittikçe daha de-rine daldırıyordu. Yağmur yağmaya ve hendeği doldurmaya devam etti. Norris'in pantolonu dizlerine kadar çamurlanmıştı. Jack kaz-mayı birkaç dakika soma tamamen bıraktı ve hendeğin dışına çı-kıp, kenarına çömeldi. Hmltısı öyle yükselmişti ki, Norris onun düş-menin eşiğine gelmediğine emin olmak için yukarı baktı. İşte bu, cimri ihtiyarın kârının her kuruşunu paylaşmaya yanaşmasının tek sebebiydi, yanında bir asistan getirmesinin tek sebebi: Artık bu işi yalnız basma yapamıyordu. Mükâfatın nereye gömüldüğünü biliyor, ama kazı yapmak için yanında bir delikanhya, bir delikanlının kas gücüne ihtiyaç duyuyordu. Jack de işte bu nedenle çömeldi ve asis-tanının çalışmasını, çukurun derinleşmesini izledi.
Norris'in küreği tahtaya çarptı.
"Zamanı geldi" diye homurdandı Jack. Brandanın altından fene-ri yaktı ve sonra küreğini alıp, çukurun önüne geri döndü. İki adam tabutun üzerinden çamurları temizlemek için dar alanda öyle ya-lan çalışıyordu ki, Norris, Jack'in yoğun tütün ve çürük diş kokan pis nefesi yüzünden kusacak gibi oluyordu. Bu ceset bile, diye dü-şünmüştü, bu kadar iğrenç kokamaz. Azar azar her bir çamur to-pağını temizleyip tabutun baş kısmım ortaya çıkardılar.

Jack, tabutun altına iki demir kanca tutturdu ve iplerden biri-ni Norris'e verdi. Çukurdan çıkıp ipleri çektiler, çiviler tıngırda-yıp tahta gıcırdarken, her ikisi de hırıltılı sesler çıkarıyor, iplere sürekli asılıyorlardı. Kapak aniden parçalara ayrıldı ve ip çözüle-rek Norris'i arkaüstü düşürdü.
"İşte oldu! Çok iyi!" dedi Jack. Feneri çukura uzatıp tabutta ya-tana baktı. Dağılmış tabut kapağının arasından, cesedin bir kadına ait ol-duğunu görebiliyorlardı, kadının cildi mum gibi beyazdı. Saçları-nın altın sarısı lüleleri kalp şeklindeki yüzünü çevrelemişti. Yele-ğinin hemen üstünde bir demet çiçek vardı, yaprakları yağan yağ-mur altında dağılıyordu. Ne kadar güzel, diye düşündü Norris. Cennete çağrüması an meselesi olan bir melek.
"Olabildiğince taze" dedi .Jack neşeyle kıkırdayarak, Kırılmış kapaklan içeri uzandı ve ellerini cesedin kollanıun altından ge-çirdi. Öyle hafifti ki, onu yardım almadan tabutun dışına sürükle-yrhiliyordu. Ama çukurdan onu yukarı kaldırırken ve brandanın
•erine yatırırken zorlandı. "Elbiselerini çıkaralım." Norris birden
midesinin bulandığım hissetti, hareket etmedi. "Ne? Yoksa güzel bir kıza dokunmak istemiyor musun?" Norris başmı iki yana salladı. "Daha iyisini hak ediyor." "Son çıkardığımızla sorun yaşamamıştın." "O, yaşlı bir adamdı." "Bu da bir kız. Ne fark eder?" "Aynı şey olmadığım biliyorsun!" "Tek bildiğim ikisinin de aynı paraya gittiği. Kızı soymanın çok
daha eğlenceli olacağı da." Kesik kesik güldü ve bir bıçak çıkar-dı. Düğme ve kancalan çözmek için ne zamanı, ne sabn vardı, bu yüzden bıçağın keskin kısmını cesedin elbisesinin boyun kısmı-nın altına kaydırdı ve kumaşı bir uçtan öbür uca, zar gibi ipince olan kombinezonu ortaya çıkarana kadar yırttı. Eteği muntazam bir biçimde kesip, ince saten terlikleri çıkararak planını zevkle uygulamaya koydu. Norris, bu genç kadının mütevazıhğının bo-zulması karşısında dehşete düşmüş, sadece izliyordu. Jack Burke gibi bir adam tarafından şiddete uğramak! Yine de bunun yapıl-ması gerektiğini biliyordu, çünkü yasa affetmezdi. Çalınmış bir cesetle, hem de cesedin çalınmış mülkiyetinde yakalanmak yete-rince ağır bir suçtu; kızın elbisesinin bir parçası bile daha kötü suçlar için risk teşkil ediyordu. Cesedin kendisi dışında hiçbir şey almamalıydılar. Bu nedenle, Jack giysileri zalimce yırtmış, parmaklarından yüzükleri, saçlarından saten kurdeleleri çıkar-mıştı. Hepsini tabuta geri attı ve soma Nonis'e baktı.
"Onu arabaya taşımaya yardım edecek misin, etmeyecek mi-sin?" diye homurdandı. Norris yerdeki çıplak cesede, mermer gibi bembeyaz olan tene baktı. Acınacak kadar zayıftı, vücudu bir çeşit uzun ve amansız bir hastalık yüzünden tükenmişti. Artık onulmaz bir haldeydi; belki ölüsünden hâlâ bir hayır gelebilirdi.
"Kim var orada?" Uzaktan bir ses geldi. "Araziye izinsiz giren de kim?"
Bu ses Norris'in hızla yere çökmesine neden olmuştu. Jack he-men feneri söndürüp fısudadı: "Onu sakla!" Norris cesedi açılmış mezara geri sürükledi, soma Jack'le beraber çukura girdiler. Ce-setle yüz yüze duran Norris, kalbinin kızın soğuk teninin üzerinde .itliğini hissel l.ı Hareket, etmeye cesaret edemedi. Gözcünün yak-laşan adımlarını dinledi aına tün» duyabildiği yağmurun şıpırtıları ve kendi nabzuun atışıydı. Kadın, alünda itaatkâr bir sevgüi gibi ya-tıyordu. Başka bir adam onun teninin dokunuşunu, çıplak göğsü-nün kıvrımım hissetmiş miydi hiç? rbfcsa ben ilk miydim?
Sonunda başım kaldınp, çukurdan dışarıya göz gezdirmeye ce-saret eden Jack olmuştu. "Onu görmüyorum" diye fısıldadı.
"Hâlâ izliyor olabilir."
"Aklı başında hiçbir insan, mecbur kalmadıkça bu havada dı-şarı çıkmaz." "Peki bize ne demeli?" "Bu gece yağmur bizim dostumuz." Jack, tutulmuş eklemlerini düzleştirip ayağa kalkarken homurdandı. "Onu hemen taşısak iyi olur."
Feneri tekrar yakmadılar, karanlıkta çalıştılar. Jack kızın ayak-larını kaldırırken, Norris çıplak vücudu kollaraun altından kavra-mıştı; omuzlarını çukurdan yukarı kaldırırken cesedin nemli saç-larının kollarım kapladığını hissediyordu. Bir zamanlar o san bukleleri hangi güzel kokular sarmış olursa olsun, şimdi çürüme-nin bayıltıcı kokusuyla maskelenmiş; vücudu çürümenin kaçınıl-maz yolculuğuna çoktan başlamıştı. Yakında bedeni dağıldığında ve gözleri çukurlarına gömüldüğünde güzelliği yok olacaktı. Ama şu anda o hâlâ bir melekti ve Norris onu brandanın üzerinde ko-yarken nazikçe tutmuştu.

Şimdi boş olan tabutun üzerine çamurları geri atarak çukuru hızla
doldururlarken, yağmur artık çiselemeye başlamıştı. Meza-n açık bırakmak, sadece mezar soyuculann burada bulunmuş ol-duğunu, rahmetlinin bedenini kaçırdıklanm gösterirdi. Öfkeli bir soruşturma başlatma riski almak yerine, izlerini kaybettirmek için zaman harcadılar. Son toprak parçası da atılınca, bulutların loş ışığı altında, kürekleriyle yüzeyi olabildiğince düzleştirmeye çahştdar. Zamanla orada çimler bitecek, bir mezar taşı dikilecek ve onu sevenler, içinde kimsenin yatmadığı bu mezarın üzerine çiçek bırakmaya devam edeceklerdi.
Cesedi brandaya sardılar ve Norris onu, gelini taşıyan damat gibi kollanna alıp taşıdı. Çok hafifti, acınası bir hafiflikteydi ve onu, daha önce ölenlerin mezar taşlannm önünden ıslak çimler boyunca taşımak çok kolay olmuştu. Onu nazikçe arabaya yer-leştirdi. Jack kürekleri dikkatlice kızın yanma attı.
Ona, yanı başında üngırdayan küreklerden daha büyük bir özen gösterilmemişti; çiseleyen buz gibi yağmurun altında kasa-I)ııya dönmek İÇİn araba sürerlerken, kızın cesedi değersiz bir | uk gibi sarsılıyordu. Norris, Jack'le sohbet etmek için hiçbir se-IM'P görenüyordu, bu nedenle sessiz kaldı. Bu iğrenç adamla yol-larını ayırabilmesi için, gecenin sonunu bekliyordu sabırsızlıkla. Nehre yaklaşırlarken, yolda başka yük arabaları ve faytonlar da belirdi. Sürücüleri el sallıyor, bazen de paylaştıkları üzüntüyle il-gili dileklerini yüksek sesle dile getiriyorlardı. Dışarıya çıkmak için hiç de uygun bir akşam değil, öyle değil mi? Nasü bu ka-tlar şanslı olabildik? Sabaha kadar sağanak yağış durmaya-rak! Jack dileklere neşeyle karşılık verdi, taşımakta olduğu ya-sak yükle ilgili en ufak bir endişeyi dışa vurmuyordu.
Eczanenin arkasındaki Arnavut kaldınmlı sokağa saptıkların-da Jack ıslık çalıyordu. Hiç şüphe yoktu ki, yakında cebine ataca-ğı nakit parayı bekliyordu. Kaldırım taşlarının üzerinde gürültü çıkararak durdular. Jack arabadan atlayıp, dükkâmn arka kapısı-nı çaldı. Bir süre soma kapı açıldı ve Norris çatlakların arasından parlayan bir lamba ışıltısı gördü.
"Bir tane aldık" dedi Jack.
Kapı daha çok açıldı ve elinde fener tutan sakallı, tıknaz bir adam belirdi. Geceliklerini erkenden giymişti. "İçeri getirin öy-leyse. Hem çenenizi de tutun."
Jack taşlara tükürdü ve Norris'e döndü. "Öyleyse, hadi, getir onu buraya."
Norris brandayla örtülü bedeni kaldırdı ve hole geçirdi. Elinde fener tutan adam, başıyla onaylarken Norris'le göz göze geldi. "Üst kata mı Dr. Şevvali?" diye sordu Norris.
"Yolu biliyorsunuz, Bay Marshall."
Evet, Norris yolu biliyordu; çünkü bu, ne bu karanlık geçide yaptığı ilk ziyaretti, ne de bu dar merdivenlerden ilk ceset taşıyı-şıydı. Son ziyaretinde, şişman vücudu, basamaklara çarpan şiş-man çıplak baldırları merdivenlerden nefes nefese ve söylenerek yukarı sürüklerken epey çabalamıştı. Bu gece, yükü çok daha ha-fif, bir çocuğun ağırlığından daha azdı. ikinci kata vardı ve karan-lıkta durdu. Dr. Sewall sıkışarak yanından geçti ve ona hol bo-yunca yol gösterdi; adımlan döşeme tahtalarım gıcırdatıyor, tut-tuğu fenerin alevi duvarın üzerinde dans eden gölgeler oluşturu-yordu. Norris, kıymetli malım almak için bekleyen bir masanın bulunduğu odaya çıkan son antreye gelene kadar Sewall'u izledi. Cesedi nazikçe masanın üzerine yatırdı. Jack onlan merdivenler boyunca takip etmiş ve masanın bir ucuna geçmişti, hırıltısı oda-nın sessizliğinde çoğalıyordu.
Şevvali masaya gelip brandayı sıyırdı.
Titreyen fener ışığında, kızın yüzü hayatın pembe sıcaklığıy-la parlıyormuş gibi görünüyordu. Islak saç uçlarından yanakla-rına doğru, parıldayan gözyaşları gibi yağmur damlacıkları sü-zülüyordu.
"Evet, çok iyi durumda" diye mırıldandı Dr. Sewall, brandayı açıp, çıplak üst bedeni ortaya çıkarırken. Norris, adamın elini tut-mak ve genç kızın saflığını bozan bu saldırıyı önlemek için dürtü-lerini bastırmak zorundaydı. Jack'in gözlerindeki şehvet kıvılcım-larını, daha yakından bakmak için gösterdiği isteği tiksintiyle iz-ledi. Kızın yüzüne bakarken Norris şöyle düşünüyordu. Bu onur kırıcı durumu yaşamak zorunda kaldığın için çok üzgünüm.
Sewall doğrulup, başıyla onayladı, "işe yarayacak, Bay Burke."
"Biraz hoşça vakit de geçirtecek" dedi Jack sırıtarak.

"Bunu yapma sebebimiz eğlenmek değil" diye tersledi Şevvali. "Daha büyük bir amaca hizmet edecek, ilme." "Ah, elbette" dedi Jack. "Peki, benim param nerede? Size sağ-ladığım tüm bu ilim için ödeme yapmanızı talep ediyorum." Şevvali, küçük bir kese çıkartıp Jack'e uzattı. "İşte ücretin. Baş-ka bir tane daha getirdiğinde de aynısından alacaksın."
"Burada sadece on beş dolar var. Yirmiye anlaşmıştık."
"Bu gece Bay Marshall'ın yardımlarına ihtiyaç duydun. Beş do-lar onun eğitimi için ayrıldı. Böylece yirmi ediyor."
"Ne kadar ettiğini iyi biliyorum lanet olasıca" dedi Jack, para-yı öfkeyle cebine sıkıştırırken. "Benim sağladıklarım içinse, bu hiç de yeterli sayılmaz." "Ödediğim miktardan fazlasıyla memnun kalacak başka bir mezar soyucu bulabileceğimden eminim." "Ama kimse sana bu kadar tazesini getiremez. Tüm alacağın, içi kurt kaynayan çürümüş et olacaktır."
"Numune için ödediğim miktar yirmi dolar. Bir asistan kullanıp kullanmamak sana kalmış. Ancak, Bay Marshall'm yeterii bir kar-şılık almadan burada çalışacağından şüpheliyim."
Jack, Norris'e küçümsercesine bir bakış fırlattı. "O benim kas gücüm, hepsi bu. Onları nerede bulacağım bilen kişi benim."
"Öyleyse, benim için onları bulmaya devam et."
"Ah, senin için bir tane daha bulacağım, tamam." Jack çıkmak üzere arkasını döndü. Eşikte durdu ve dönüp isteksizce Norris'e baktı. Sinirli bir sesle,
"Black Spar'da, perşembe akşamı. Saat ye-dide" dedi ve dışarı çıktı. Adımları sertçe merdivenlere vurdu, soma kapının çarpılma sesi duyuldu.
"Vanlını İsteyebileceğin başka biri yok mu?" diye sordu Norris "(I, lanı bir pislik." "Ama bunlar beraber çalışmak zorunda olduğumuz kişiler. Bü- ı m mezar soyucular aynıdır. Şayet yasalarımız daha bilgilendiri-ci olsaydı, onun gibi mikroplar hiç iş yapamazdı. O gün gelene ka-dar, Bay Burke gibi kişilerle iş yapmak zorundayız." Sewall masa-ya geri dönüp kıza baktı. "Hiç olmazsa, kullanılabilir kadavralar bulmayı başarıyor."
"Bunun dışında herhangi bir işi memnuniyetle seçebilirim, Bay Nrvvall."
"Doktor olmak istiyorsun, öyle değil mi?"
"Evet ama o adamla çalışmak. Yapabileceğim başka bir şey yok mu?" "Okulumuzda kadavra tedarik etmekten daha acil bir iş bulun-muyor şu an için." Norris kıza göz gezdirdi. Sonra yumuşak bir tonla, "Kendisinin bir numune olacağını düşündüğünü hiç sanmıyorum."
"Hepimiz numuneyiz, Bay Marshall. Ruhunu aldığın zaman, bü-tün vücutlar birbirinin aynıdır. Kalp, ciğerler, böbrekler. Söz ko-nusu olan bunun kadar güzel bir bayan bile olsa, derilerinin altı aynıdır. Elbette, bu kadar genç birinin ölmüş olması her zaman üzücüdür." Dr. Sewall brandayı hızla cesedin üzerine çekti, kızın incecik bedeninde yumuşak dalgalar oluştu. "Ama ölüsü, çok da-ha asil bir amaca hizmet edecek."

4

Rose, inleme seslerine uyandı. Gecenin bir vakti, Aurnia'run yatağının yanındaki sandalyede uyuyakalmıştı. Başını kaldırdı, boynu ağrıyordu, kız kardeşinin gözleri açık, acıyla kıvrandığım gördü bir anda.
Rose doğruldu. "Aurnia?"
"Buna daha fazla dayanamayacağım. Keşke şimdi ölebilsem."
"Tatlım, böyle şeyler söyleme."
"Morfin... rahat vermiyor."
Rose'un bakışları aniden Aurnia'run yatak örtüsüne çevrildi; taze kan lekesinin üzerine. Ayaklarım yere vurdu korkuyla. "He-men bir hemşire bulacağım."
"Bir de rahip, Rose. Lütfen."
Rose koğuştan koşarak çıktı. Gaz lambalarının cılız ışıkları dalgalanıp, duvarlarda gölgeler oluşturuyordu. Kız kardeşinin ya-tağına Hemşire Robinson ve Hemşire Poole ile birlikte dönene kadar, Aurnia'nın çarşafındaki leke, gittikçe genişleyen parlak kırmızı bir alana yayılmıştı. Bayan Poole kana korkmuş gözlerle baktı ve öfkeyle diğer hemşireye seslendi: "Onu hemen ameliyat-haneye götürüyoruz!"
Dr. Crouch'a haber salacak vakit yoktu; onun yerine, genç re-vir doktoru Dr. Berry hastanedeki odasından çağrıldı. Dr. Berry, dağınık san saçlan ve kan çanağına dönmüş gözleriyle, Aur-nia'nın acil olarak getirildiği ameliyathaneye

uykulu bir halde ve sendeleyerek geldi. Kanamanın şiddetini görünce rengi aniden attı.
"Elimizi çabuk tutmalıyız!" deyip alet çantasını karıştırmaya başladı. "Rahmi boşaltmalıyız. Bebeği feda etmek zorunda kala-büiriz."
Istıraplı bir itiraz çığlığı atan Aurnia, "Hayır, hayır, bebeğim ya-samalı!" dedi .
"Yatırın onu" diye emretti doktor. "Bu acı verecek."
"Rose" diye yalvardı Aurnia. "Onun bebeğimi öldürmesine izm verme!"
"Bayan Connolly, odadan çıkın!" diye tersledi Agnes Poole.
"Hayır, ona ihtiyacımız olacak" dedi Dr. Berry.
"Hastayı tutmak için bizden iki kişi var."
"Ben başladığım zaman sen ve Hemşire Robinson bile yeterli olmayabilir." Aurnia yeni bir sancı girmiş gibi kıvrandı ve inlemesi çığlığa dönüştü. "Ah, Tanrım, bu ağrı!" "Ellerini bağlayın, Bayan Poole" diye emreden Dr. Berry, Rose'a baktı. "Sen, kızım. Onun kardeşi misin?"
"Evet, efendim."
"Buraya gel ve onu sakinleştir. Gerektiğinde onu yatakta tut-mamıza yardım et." Rose, titreyerek yatağa yaklaştı. Kandaki demir kokusu çok yoğundu. Altındaki döşek parlak kırmızı renkle kaplanmış ve Aurnia'nın çizgi çizgi kan akan baldırları tamamen açılmıştı, ne-zaketini korumak için bulunulmuş tüm girişimler, hayatım kur-tarmak gibi daha acil bir durum adına unutulmuştu. Genç Dr. Berry'nin solgun yüzüne tek bir bakış atmak, Rose'a durumun ciddi olduğunu anlatmaya yetmişti. Doktor gençti ve böyle bir kriz için fazla genç olduğundan emindi; bıyığı üst dudağının üs-tünde belli belirsiz seçiliyordu. Ameliyat aletleri, gereken aleti aramanın telaşıyla karışıp alçak bir masanın orasma burasma sa-çılmıştı. Seçtiği alet, dış görünüşüyle sakatlamak ya da ezmek için tasarlanmışa benzeyen korkunç bir aletti.
"Bebeğimi incitme" diye inledi Aurnia "Lütfen."
"Çocuğunun yasanımı korumaya çalışacağım" dedi Dr. Berry. "Ama senin sürekli düz yatman gerek, bayan. Anlıyor musun?" Aurnia, başıyla güçsüz bir onaylama hareketi yaptı. İki hemşire Aurnia'nın ellerim bağlayıp, her biri hastanın bir bacağım tutacak şekilde yatağın iki tarafına geçtiler. "Sen, kızım! Omuzlarım tut." Hemşire Poole, Rose'a emretti. "Sırtım yatakta tut"
Rose yatağın başucuna geçti ve ellerini Aurnia'nın omuzlarına koydu. Kardeşinin sütbeyaz yüzü ona dönüktü; uzun kızıl saçları yastığın üzerine dağılmış, yeşil gözleri korkuyla açılmış, teni ter ve korkudan parlamaya başlamıştı. Birdenbire yüzünde acı belirdi ve •II,
başını yataktan kaldırıp kendisini ileri doğru atmaya yeltendi.
"Hareket etmesine izin verme! Tut onu!" diye emretti Dr. Berry. O korkunç pensini alarak, Aurnia'nın bacak arasına eğildi. Rose onun ne yaptığma şahit olmak zorunda kalmayacağı için minnet-tardı. Aurnia, sanki ruhu bedeninden çekilir gibi çığlık attı. Yüzü-ne kan fışkıran genç doktor, hemen geri çekildi, gömleği kan için-de kalmıştı.
Aurnia'nın başı gerisingeri yastığa düştü, nefes nefese kalmış, çığlıkları inlemeye dönüşmüştü. Bu ani sessizliğin ortasından başka bir ses yükseldi. Durmaksızın feryat eden tuhaf bir miyav-lama gibi bir ses.
Çocuk. Çocuk yaşıyor!
Doktor doğruldu, kollarında kan bulaşmış mavimsi teniyle ye-ni doğmuş bir kız çocuğu tutuyordu. Ağlayan bebeği hızla bir havluya sarması için Hemşire Robinson'a verdi.
Rose doktorun gömleğine baktı. Ne kadar çok kan vardı. Bak-tığı her yerde - döşekte, çarşaflarda- kan görüyordu. Kardeşinin yüzüne baktı ve dudaklannm kınuldadığım gördü, ancak yeni doğmuş bebeğin feryatları arasında ne dediğini duyamıyordu.
Hemşire Robinson kundağa sanlı bebeği Aurnia'nın yatağına getirdi. "İşte senin küçük kızın, Bayan Tate. Baksana, ne kadar sevimli!"
Aurnia yeni kızma bakmak için çabaladı. "Margaret" diye fısüda-dı ve Rose gözyaşlarının içini aniden acıttığım hissetti. Aımelerinin adıydı bu. Keşke ilk torununu görmek için o da hayatta olsaydı.
"Anlat ona" diye fısudadı Aurnia. "Eben bilmiyor."

"Ona haber verecek, buraya gelmesini sağlayacağım" dedi Rose.
"Ona nerede olduğumu söylemelisin."
"Nerede olduğunu biliyor." Sadece gelmeye tenezzül etmiyordu.
"Çok fazla kan aktı." Dr. Berry eUerini, Aurnia'run bacak arası-na soktu. Aurnia kendinden öyle geçmişti ki, artık neredeyse hiç kıvranmıyordu. "Ama hiç plasenta kalmadığım hissedebiliyo-rum." Kirli aletlerini bir kenara kaldırdı, yere düşen büyük pensin sesi duyuldu. Ellerini Aurnia'run kanuna bastırarak, masaj yapar-casına yoğurdu. Kan, gittikçe daha da geniş bir lekeye dönüşerek çarşaflara akmaya devam etti. Başım yukarı kaldırdı, gözlerinde şiddetli bir korku okunuyordu. "Soğuk su" diye emretti. "Olabil-diğince soğuk! Komprese ihtiyacımız olacak ve ergota da!"
Hemşire Robinson kundaktaki bebeği çocuk karyolasına yatır-dı ve doktorun istediklerini getirmek için koşarak odadan çıktı. "Bilmiyor" diye inledi Aurnia "Sessizce yatması flwafc!" diye emretti Dr. Berry. "Kanaması şiddetleniyor!"
"Ben ölmeden, biri ona bir çocuğu olduğunu söylemeli... "
Kapı hızla açıldı ve içeri Hemşire Robinson girdi, elinde bir leğen su tutuyordu. "Olabildiğince soğuttum, Dr. Berry" dedi. Doktor suya bir havlu batırdı, sıkta, hastanın kamına soğuk kompres uyguladı. "Ona ergot verin!" Beşikteki bebek daha da çok ağlamaya başlamışta, çığlıkları her nefes alışında insanın içini parçalıyordu. Hemşire Poole birden, "Tanrı aşkına, o bebeği çıkarın buradan!" diye bağırdı. Hemşire Ro-binson bebeğe uzandı ama Hemşire Poole onu azarladı: "Sen değil! Sana burada ihtiyacım var! Bebeği ona ver!" Rose'a baktı. "Yeğeni-ni al ve onu sakinleştir. Bizim kardeşinle ilgilenmemiz gerek."
Rose, çığlıklar atan bebeği alıp odada isteksizce ilerledi. Bir an durup geri dönerek kardeşine baktı. Aurnia'nın dudakları şimdi daha da solgun görünüyordu, sessiz sözcükler fısıldarken, yüzün-den betinin benzinin son kalıntıları da çekiliyordu.
Lütfen merhametli ol, Tanrım. Eğer bu duamı duyuyorsan, canım kardeşimin yaşamasına izin ver.
Rose odadan çıktı. O kasvetli koridorda, ağlayan bebeği salla-dı ama bebek sakanleşmedi. Parmağını küçük Margaret'ın ağzına dayadı ve emmeye başlar başlamaz dişsiz damaklar kapandı. Ni-hayet, sessizlik. Soğuk bir rüzgâr karanlık geçitten geçti ve lam-balardan ikisi söndü. Sadece bir tek alev ışıldıyordu.
Canı kadar sevdiği tek canı ondan ayıran kapalı kapıya baktı uzun uzun.
Hayır, artık seveceğim bir kişi daha var, diye düşündü, bebek Margaret'a bakarak. Sen.
Rose, tek lambanın titrek ışığı altında, bebeğin solgun ve ince saçlarına baktı. Gözkapaklan, doğum acıları yüzünden hâlâ şiş şişti. Beş küçük parmağı inceledi ve elin kusursuz bombesine hayran kaldı, bu güzelliği gölgeleyen tek şey, bilek kısmındaki kalp şekilli çileğe benzer lekeydi. İşte, yepyeni bir hayat böyle başlıyor, diye düşündü, uyuyan çocuğa bakarken. Öyle al al, öyle sıcak. Elini bebeğin küçük göğsüne koydu ve battaniyenin altın-dan bir kuşunki kadar hızlı atan kalp atışlarım hissetti. Ne tatlı bir kız çocuğu, diye düşündü. Benim küçük Meggie'm.
Kapı, holü ışıkla doldurarak birdenbire açıldı. Hemşire Poole odadan çıktı, arkasından kapıyı kapattı. Durdu, sanki onu burada gördüğüne şaşırmış gibi Rose'a baktı.
En kötü haberi duymaktan korkan Rose, "Kız kardeşim?" diye sordu. it
"Hâlâ yaşıyor."
"Peki ya durumu nasıl? O... "
"Kanama durdu, sana tüm söyleyebileceğim bu" diyen Hemşi-re Pool onu tersledi. "Şimdi bebeği koğuşa götür. Orası daha sı-cak. Bu hol yeni doğan bir bebek için fazla cereyanlı." Dönüp aceleyle koridordan çıktı.
Rose ürpertiyle Meggie'ye bakıp şöyle düşündü: Evet, burası senin için çok soğuk, zavallı şey. Bebeği tekrar koğuşa götürdü ve Aurnia'nın boş yatağının yanındaki eski sandalyeye oturdu. Gece ilerlerken, bebek kollarında uykuya dalmıştı. Rüzgâr pen-cereleri takırdatıyor, camlara sulusepken vuruyordu ama Aur-nia'nın durumuna ilişkin hiçbir haber yoktu.

Dışarıdan, Arnavut kaldırımh sokağın üzerinde ilerleyen teker-leklerin gürültüsü duyuldu. Rose pencereye doğru ilerledi. Bah-çede bir at ve fayton duruyor, tente sürücüsünün yüzünü gizliyor-du. At birdenbire huylanıp kişnedi, toynakları kaçıp gitmek ister-cesine öfkeli hareket ediyordu. Birkaç saniye soma Rose hayva-nın korkma sebebini anladı: Bahçeyi koşarak geçen büyük bir köpek ve yağmurdan parıldayan sokak taşlan boyunca amaçsız-ca hareket eden bir siluet.
"Bayan Connolly."
Rose irkilerek Agnes Poole'a döndü. Kadın koğuşa öyle sessiz girmişti ki, onun yaklaştığını kendisi bile fark etmemişti. "Bebeği bana verin." "Ama çok sessiz uyuyor" dedi Rose. "Kardeşiniz muhtemelen bebeğe annelik yapamayacak. Çok za-yıf düşmüş. Ben, diğer düzenlemeleri yapma işini üzerime aldım."
"Hangi düzenlemeleri?"
"Çocuğu almak için bebek bakımevinden geldiler. Ona bir sü-tanne bulacaklar. Aynca, hepsinden önemlisi, güzel bir ev de." Rose, duyduklanna inanamayarak Hemşire Poole'a bakıyordu. "Ama öksüz değil! Onun bir annesi var!"
"Muhtemelen yaşamayacak olan bir anne." Hemşire Poole kol-larını uzattı, elleri kaba birer pençeyi andınyordu. "Onu bana ver. Bu, bebeğin iyiliği için. Sen ona bakamazsm."
"Onun babası da var. Ona hiç sormadın."
"Nasü sorabilkdim? Lütfedip buraya kadar bile gelmedi."
"Aurnia bunu kabul etti mi? Onunla konuşmama izin ver."
"Bilinci yerinde değil. Bir şey söyleyemez."
"O zaman onun adına ben konuşacağım. Bu benim yeğenim, Bayan Poole, benim kendi ailemden." Rose bebeğe daha sıkı sa- fildi. "Onu bir yabancıya vermeyeceğim."
Agnes Poole'un yüzü öfkeyle kasılmıştı. Bebeği Rose'un kolla-ı Bldan çekip almaya hazır göründüğü tehlikeli bir andı. Onun ye-rine, dönüp odadan çıktı, eteği her adımda sağa sola sallanıyor-du Bir kapı çarpüarak kapandı. Dışarıda, bahçenin içinde atın toynakları taşların üzerinde öf-keyle takırdıyordu.
Rose pencereye geri döndü ve Agnes Poole'un patikanın gölge-leri arasında belirişini ve içindekiyle konuşmak için beklemekte okuı faytona doğru ilerleyişini izledi. Bir süre soma sürücü kırba-cını şıklattı ve at ileri doğru atıldı. Araba ana kapıdan uzaklaşır-ken, Agnes Poole tek basma kalmıştı, silueti bahçenin parıldayan kışlarına yansıyordu.
Rose kollarındaki bebeğe baktı ve uyuyan yüzde sevgili kız kardeşinin etten kemikten bir nünyatürünü gördü. Seni benden kimse alamaz. En azından ben nefes aldıkça.

Şimdiki zaman
"O kadar kısa bir notun üzerine beni kabul ettiğiniz için teşek-kürler, Dr. Isles." Julia, adli tabipler ofisinde bir sandalyeye otur-du. Yaz ateşinden buz gibi binaya girmişti dosdoğru ve şimdi, bu soğuk atmosferde evindeymiş gibi görünen, masanın çaprazında-ki bir kadına bakıyordu. Duvardaki çerçevelenmiş çiçek resimle-ri hariç, Maura Isles'm ofisi tam anlamıyla bir çalışma yeriydi: dosyalar, ders kitapları, bir mikroskop ve son derece düzenli bir masa. Julia sandalyedeki oturma biçimim rahatsız olmuş gibi de-ğiştirdi, bu anda, mikroskop altında olan kendisiymiş gibi hisset-mişti. "Muhtemelen benimki gibi ricalarla fazla karşılaşmıyorsu-nuzdur ama gerçekten bilmem gerekiyor. Kendi iç huzurum için."
"Konuşmanız gereken kişi Dr. Petrie" dedi Isles. "iskelet, adli antropoloji vakasıdır." "Ben buraya iskelet için gelmedim. Dr. Petrie ile zaten konuş-tum. Bana söyleyecek yeni bir şeyi yoktu."
"O zaman ben size nasü yardımcı olabilirim?"
"O evi aldığımda, emlakçı bana evin önceki sahibinin o evde ölmüş yaşlı bir kadın olduğunu söylemişti. Herkes bunun doğal bir ölüm olduğunu varsaymış. Ama yan komşum birkaç gün önce bu bölgede birçok hırsızlık vakasının olduğunu söyledi. Geçen sene, bir adamın evleri gözetler gibi yolda bir aşağı bir yukarı ara-ba kullandığı da görülmüş. Şimdi beni endişelendiren şey..."

"Bunun doğal bir ölüm olup olmadığı mı?" dedi Isles açıksöz-lülükle. "Sormak istediğin bu, değil mi?"
Juha adli tabiple göz göze geldi. "Evet."
"Ne yazık ki, o otopsiyi ben yapmadım."
"Ama bir yerlerde bir rapor var, değil mi? Bu bir ölüm sebebi olurdu, öyle değil mi?"
"Merhumun adını bilmem gerekir."
"Men biliyorum." Julia çantasına uzandı, bir tomar fotokopi çı-kımı) Isles'a uzattı, "işte yerel gazetede yayımlanmış ölüm ilanı. Adı Hilda Chamblett'miş. Bunlar da onun hakkında bulabildiğim kupürler."
"Demek ki bunu zaten araştırıyordun."
"Aklıma takümıştı." Julia utangaç bir kahkaha attı. "Ayrıca, ar-ka bahçemdeki o eski iskelet duruyor, iki farklı kadının orada ol-muş olması beni biraz huzursuz ediyor."
"En az yüz yü arayla." "Geçen yıl beni huzursuz etmeye başladı. Özellikle komşumun hırsızlıklar hakkında söylediklerinden soma."
Isles başını öne doğru salladı. "Sanırım benim de canımı sıkar-dı. Raporu bulayım." Ofisten çıktı ve bir süre soma elinde dos-yayla geri döndü. "Otopsiyi Dr. Costas yapmış" dedi masasına otururken. "Chamblett, Hilda, doksan iki yaşmda, Weston mali-kânesinin arka bahçesinde, uzakta yaşayan ve üç haftadır ziyaret etmeyen ailesinden biri bulmuş onu. Ölüm saati bu yüzden belli değil." Isles yeni bir sayfa çevirip durdu. "Fotoğraflar pek hoş de-ğil" dedi. "Bunları görmene gerek yok."
Julia yutkundu. "Evet, gerek yok. Belki bana sadece sonuçlan okuyabiürsiniz, değil mi?"
Isles özete döndü ve bakışlarını yukan çevirdi. "Bunu duymak istediğinden emin misin?" Julia'mn başıyla onaylaması üzerine, Isles tekrar yüksek sesle okumaya başladı. " 'Vücut sırtüstü yatar pozisyonda bulundu. Etrafı, sadece birkaç metre öteden görün-mesini engelleyen uzun çimler ve otlarla kaplıydı...'"
Benim uğraştığım otların aynısı, diye düşündü Julia Ben de, Hû-da Chamblett'in vücudunu gizlemiş olan aynı otlan kopanyorum
" 'Açık yüzeylerde sağlam kalmış herhangi bir deri ya da yumu-şak doku parçasına rastlanmadı. Kolsuz bir elbiseden ibaret oldu-ğu görülen giysinin parçalan üst bedenin muhtelif yerlerine yapış-mışta. Boyunda servikal vertebra açıkça görülebiliyordu ve yumu-şak doku kaybı vardı, ince ve kaim bağırsaklar büyük oranda ek-sikti ve geriye kalan akciğerler, karaciğer ve dalakta tırtıklı kenar-ların oluşturduğu kusurlar görüldü. Tüy gibi yumuşak olması nede-niyle, ince şeritler halindeki ip görünümlü bölümlerin sinir ve kas lifleri olduğu varsayüdı, bunlara tüm uzuvların eklem bölgelerinde rastlandı. Kafatası, kaburgalar ve uzuv kemikleri de dahil olmak üzere, kemik zarında da benzer yumuşak şeritlere rastlandı. Cese-din etrafında kuşlara ait bol miktarda bulgular saptandı.'" Isles yukarı baktı. " 'Kargaların neden olduğu varsayılıyor'" Julia ona dik dik baktı. "Bunu kargaların yaptığını mı söylü-yorsun?"
"Bu bulgular, leş yiyen kargaların tipik özellikleridir. Kuşların genellikle ölüm sonrası hasara neden oldukları bilinir. Küçük, se-vimli ötücü kuşlar bile bir cesetle karşdaştıklannda derisini gaga-larlar. Kargalar çok daha büyük ve etoburdurlar, böylece bir ce-sedi hızla iskelete dönüştürebilirler. Tüm yumuşak dokuları yer, bitirirler, ancak sinir liflerini ya da bağlan tam anlamıyla kopara-mazlar. Bu lifler eklemlere yapışık olarak kalır, tekrarlanan gaga-lama ise o bölgelerde aşınmalara neden olur. Bu nedenle Dr. Cos-tas bu lifleri tüy gibi yumuşak olarak tanımladı; çünkü kargala-rın gagalarrnca tamamen kıyünuşlardı." Isles dosyayı kapattı, "iş-te rapor böyle."
"Bana ölüm sebebini söylemediniz."
"Çünkü bu belirlenememiş. Üç hafta sonrasında, leş yiyicilerin verdiği hasar ve çürüme çok fazlaymış." "Yani bir fikriniz yok mu?" "Doksan iki yaşındaydı. Sıcak bir yazdı ve bahçede yalnızdı. Bir kalp sorunu yaşadığını düşünmek mantıklı olurdu."
"Ama emin olamıyorsunuz."
"Hayır, olamıyoruz."
"Öyleyse, bu acaba... "

"Cinayet olabilir mi?" Isles doğrudan ona baktı.
"Yalnız yaşıyordu. Savunmasızdı."
"Burada eve verilen herhangi bir rahatsızlıktan söz ecülmiyor. Hırsızlık işareti yok." "Belki katilin amacı hırsızlık yapmak değildi. Belki de sadece onunla ilgileniyordu. Ona yapabilecekleriyle."
Isles kısık sesle: "inan bana, ne düşündüğünü anlamıyorum. Neden korktuğunu da. Mesleğim icabı, insanların diğer insanlara neler yapabileceklerini gördüm, insanın ne olduğunu, hayvanlar-dan daha iyi bir yanımızın olup olmadığını sorgulamama neden olan korkunç şeyler. Ama bu vaka, bende herhangi bir şüphe uyandırmadı. Olağan olan olağandır ve kendi bahçesinde ölü bu-lunmuş olan doksan iki yaşındaki bu kadının durumunda, cinayet akla gelecek ilk şey değildir" dedi ve Isles Julia'ya bir an dikkat-le baktı. "Cevabımın tatmin etmediğim görebiliyorum."
Julia iç çekti. "Ne düşüneceğimi bilmiyorum. Bu evi satın al-mış olduğum için üzgünüm. Taşındığımdan beri bir rahat uyku uyuyamadım."
*Blirada çok uzun zamandır yasamıyorsun. Yeni bir yere taşın ıiiuk streslidir. Alışmak için kendine biraz zaman ver. Her zaman im alışma dönemi geçirilir." "Rüyalar görüyorum" dedi Julia.
Isles etldlenmiş gibi görünmüyordu, neden etkilensin ki? Bu, inlin bir şekilde ölü bedenleri kesip açan, çoğu insana kâbuslar yaşatacak olan bir kariyer seçmiş bir kadındı. "Ne tür rüyalar?"
"Oç hafta oldu ve neredeyse her gün görüyorum. Geçer diye umuyor ve sadece bahçemdeki kemikleri bulmuş olmanın şoku yüzünden olduğunu düşünmek istiyorum." "Bu da herkese kâbuslar gördürebilecek bir şey."
"Ben hayaletlere inanmam. Gerçekten inanmıyorum. Ama san-ki benimle konuşmaya çalışıyor. Bir şey yapmamı istiyor." "Ev sahibesi merhume mi? Yoksa iskelet mi?" "Bilmiyorum. Birisi." Isles'ın yüzü ifadesizdi. Julia'mn aklım kaçırdığına inanıyorsa
da, yüzü belli etmiyordu bunu. Ama sözleri, konu hakkında dü-şündüğünü gösteriyordu. "Sana bu konuda yardım edebüeceğim-den emin değilim. Ben sadece bir patologum ve profesyonel gö-rüşümü söyledim."
"Sizin profesyonel görüşünüze göre, cinayet hâlâ bir olasılık, öyle değil mi?" diye ısrar etti Julia. "Bunu inkâr edemezsiniz." Isles tereddüt etti. "Hayır." Sonunda kabul etti. "Edemem."
O gece Julia rüyasında kargalar gördü. Yüzlerce karga kuru bir ağaca tünemiş, san gözleriyle ona bakıyor, bekliyordu.
Kargaların çirkin sesleriyle korkarak uyanmış ve gözlerini açık perdeli penceresinden giren sabah ışığıyla açmıştı. Bir çift siyah kanat, gökyüzünden dönen bir tırpan gibi süzülerek geçti. Soma bir tane daha. Julia yataktan çıkıp pencereye doğru gitti.
Konduklan meşe ağacı, rüyasındaki gibi kurumuş değildi, hat-ta yazın verimli zamanında yapraklan yeniden filizlenmişti. Yak-laşık iki düzine karga, bir çeşit kargagüler kongresi için orada bir araya gelmiş gibiydi ve dallar arasındaki tuhaf siyah meyvelere benzeyerek oraya yerleşmiş, ötüşüp, parlak tüylerini hışırdatı-yorlardı. Onlan daha önce de bu ağaçta görmüştü; geçen yaz Hil-da Chamblett'in cesedi üzerinde ziyafet verenlerin, keskin gaga-larıyla didikleyip, arkalannda kayış gibi sinir ve bağ lifleri bıra-kanların da aynı kuşlar olduğundan hiç şüphesi yoktu, işte yine buradaydılar, başka bir et kokusu anyorlardı. Julia'mn onlan sey-rettiğini biliyor ve sanki sadece an meselesi olduğunu bilir gibi,
onlar da ürkütücü zekalarıyla onu izliyorlardı Julia arkasını dönüp şöyle düşündü: Bu pencereye perde tak-malı.
Mutfakta kendisine kahve yaptı ve tereyağlı reçelli kızarmış ekmek hazırladı. Dışarıda, sabah sisi kalkmaya başlıyordu, gün güneşli olacaktı. Başka bir gübre daha sermek ve derenin yanı başındaki çiçek yatağında bulunan başka bir turba yosunu yuma-ğım daha kazımak için iyi bir gündü. Her ne kadar önceki akşam banyonun fayanslarım döşediği için sırtı hâlâ ağrıyorsa da, bu gü-zel havada tek bir günü bile boşa harcamak istemiyordu. İnsan ömründe, sadece sınırlı sayıda ekin ekme mevsimi oluyor, diye düşündü ve yaz bittiği zaman, onu asla geri getiremezsin. Zaten çok sayıda yazı boşa harcamıştı. Bu yaz artık bana ait.

Dışarıda, kuş ve kanat seslerinden oluşma bir gürültü vardı. Pencereden dışarı baktı ve kargaların birden dağınık bir halde havaya yükselip, dört bir yana kanat çırparak uzaklaştıklarını gördü. Sonra, bahçesinin dereye yakın olan uç köşesine baktı ve kargaların neden bu kadar ansızın uçtuklarım anladı.
Bir adam Julia'mn evinin sınırında durmuş, evini inceliyordu dikkatle.
Kendisini göremesin diye hızla geri çekildi. Yavaşça pencereye doğru tekrar ilerledi ve dışarıya göz gezdirdi: Adam zayıf ve es-merdi, sabah ayazma karşı kot pantolon ve kahverengi kazak giy-mişti. Sis, bacaklarının etrafından dalgalanarak çimlerin üzerin-de yükseliyordu. Benim mülküme izinsiz girmek mi, diye düşün-dü Julia, hemen polisi arayacağım.
Adam eve doğru iki adım attı.
Julia mutfak boyunca koşup telsiz telefonu aldı. Pencereye hızla geri dönerek, adamın nerede olduğunu görmeye çalıştı ama artık onu göremiyordu. Sonra, bir şey mutfak kapısını tırmaladı, öyle korkmuştu ki, neredeyse telefonu elinden düşürüyordu. Ki-litli, değil mi? Geçen gece kapıyı kilitlemiştim, değil mi?
911'i tuşladı.
"McCoy!" diye bir ses duyuldu. "Haydi oğlum, uzak dm oradan!"
Tekrar pencereden dışarı bakarak, adamın uzun otların arka-sından birden çıktığını gördü. Verandası boyunca bir şeyin fıkır-dadığım duydu, sonra san bir Labrador belirdi ve bahçeyi geçe-rek adama doğru ilerledi.
"Acil durum operatörü." Julia telefona doğru baktı. Aman Tanrım, ne kadar aptaldı. "Üzgünüm" dedi. "Sizi yanlışlıkla aradım."
"Her şey yolunda mı bayan? Emin misiniz?" "Evet, çok iyiyim. Kazayla hızlı aramaya basmışım. Teşekkür-le! ."
Telefonu kapadı ve tekrar dışarı baktı. Adam, köpeğin yaka-
•.ına tasma kayışım iliştirmek için öne eğilmişti. Doğrulurken ba-kışları pencerenin arkasındaki Julia'nın bakışlarıyla karşılaştı. Adam el salladı.
.Julia mutfak kapışım açıp avluya doğru ilerledi.
"Özür dilerim!" dedi adam. "Arazinize izinsiz girmek istememiş-tim ama köpeğim kaçtı. Hûda'nın hâlâ burada yaşadığım sanıyor." "Daha önceden burada bulundu mu?" "Ah, evet. Onun için her zaman bir kutu köpek bisküvisi saklardı." Bir kahkaha atan adam, "McCoy beleş bir öğünü asla unut-maz" dedi.
Adama doğru yokuş aşağı üerledi. Artık ondan korkmuyordu. Bir ırz düşmanının ya da katilin böyle dost canlısı bir hayvanla ar-kadaş olabileceğini düşünemiyordu. Julia yaklaşırken, köpek onunla arkadaş olmak istercesine kayışın etrafında dans ediyordu.
"Siz evin yeni sahibesisiniz, yanılıyor muyum?"
"Julia Hamili."
"Tom Page. Ben yolun aşağısında oturuyorum." Julia'nın elini sıkmaya yeltendi, sonra elinde tutmakta olduğu naylon torbayı hatırladı ve çekingen bir kahkaha attı. "Tüh. Köpek pisliği. Arka-sından toplamaya çalışıyordum."
O yüzden çimlere çömelmişti demek, diye düşündü Julia. Kö-peğinin pisliğini temizliyordu. Köpek sabırsızca havladı ve Julia'nın dikkatini çekmek için ön ayakları üzerinde yukarı sıçradı. "McCoy! Aşağı, oğlum!" Tom tasmanın kayışını hızla aşağı çek-ti, köpek isteksizce itaat etti.
"McCoy, gerçek McCoy'daki gibi mi?" diye sordu Julia.
"Aa, hayır. Dr. McCoy'daki gibi."
"Ah. Star Trek."
Tom mahcup bir gülücük attı. "Sanırım bana eskiyi hatırlatıyor. Bu günlerde Dr. McCoy'u hiç duymamış bir sürü çocuğun olması çok korkunç. Kendimi yaşlı hissetmeme neden oluyor."
Ama kesinlikle yaşlı değildi, diye düşündü Julia. Kırklı yaşları-nın başında olmalı. Mutfak penceresinden baktığında, adamın saçları siyahmış gibi görünüyordu, ona daha yakın olduğu şu an-daysa, saçlarının arasındaki gri telleri ve nazik kırışıklıklarla çev-relenmiş, sabah güneşiyle kısılmış siyah gözlerini görebiliyordu.
"Birinin Hûda'nın evini sonunda satın almasına sevindim" dedi , f.
adam eve bakarak. "Bir süredir orada çok yalnız görünüyordu."
"Ev çok kötü bir halde."

"Çünkü pek iyi bakamadı. Bu avlu onun için fazla büyüktü ama toprağa acayip düşkündü, başka birinin orada çalışmasına asla izin vermezdi." Kemiklerin çıkarılmış olduğu toprak parçasına doğru baktı, "izin vermiş olsaydı, o iskeleti uzun zaman önce bu-labilirlerdi."
"Yani olanlardan haberiniz var."
"Tüm komşuların var. Onların kazı yapmalarım izlemek için bir-kaç hafta önce buraya gelmiştim. Bahçenize tam bir ekip gelmişti." "Ben sizi görmedim." "Çok fazla meraklı olduğumu düşünmenizi istememiştim. Ama merak da etmiştim." Julia'ya baktı, o kadar doğrudan bakıyordu ki, Julia rahatsız oldu. Bakışları beyninin her kıvrımım inceliyor-muş gibiydi. "Komşulardan memnun musun?" diye sordu. "İske-letler hariç."
Julia sabah ayazında ellerini göğsüne doladı. "Bilmiyorum."
"Henüz karar vermedin mi?"
"Demek istediğim, Weston'ı seviyorum ama kemiklerden biraz ürktüm. Onca yd burada gömülü olduğunu bilmek, kendimi..." Omuzlarım silkü. "Sanırım yalnız hissetmeme neden oluyor." Meza-rın olduğu yere doğru baktı. "Keşke kim olduğunu büebilseydim"
"Üniversitedekiler söylemedüer mi bunu?"
"Onlar, mezarın on dokuzuncu yüzyılın başlarına ait olduğunu düşünüyorlar. Kafatası iki yerden lanlmış ve özensizce gömülmüş. Sadece bir hayvan postuna sarılmış ve tören büe yapılmadan çuku-ra atılmış. Sanki onu yok etmek için acele etmişler gibi."
"Kırık bir kafatası ve hızlı bir defin mi? Bana iğrenç bir cina-yet işlenmiş gibi geliyor." Julia ona baktı. "Ben de öyle düşünü-yorum."
Bir an sessiz kaldılar. Sis artık neredeyse kaybolmuş, kuşlar ağaçlarda cıvıldamaya başlamıştı. Bu kuşlar karga değildi, ötücü kuşlar daldan dala bir zarafetle uçuşuyorlardı. Tuhaf, diye düşün-dü Julia, kargalar nasıl böyle hızla kaybolmuştu.
"Şu çalan senin telefonun mu?" diye sordu Tom. Sesin farkına bir anda varan Julia eve doğru baktı. "Açsam iyi olacak."
"Seninle tanıştığıma memnun oldum!" diye seslendi Tom, Julia verandaya çıkan merdivenlerden koşarken. Mutfağa girdiğinde, Tom arkasından isteksizce gelen McCoy üe birlikte ilerliyordu. Julia onun soyadını çoktan unutmuştu büe. Alyans takıyor muy-
ılıı .-icaba? Telefondaki Vicky'ydi. "Peki, en son Ev Düzenleme ile ilgili ne yaptın?" diye sordu.
"Geçen akşam banyonun fayanslarım döşedim." Julia'nın ba-kışları hâlâ bahçesinde, Tom'un kahverengi kazağının ağaçların altındaki gölgeler arasında belirsizleştiği yerdeydi. O eski kazak onun favorisi olmalı, diye düşündü. Kimse öyle eski püskü bir şe-yi giyip insan içine çıkmazdı, tabu onunla arasında duygusal bir lıağ yoksa. Bu da onu bir şekilde daha çekici hale getiriyordu. Onu ve köpeğini.
"... ve ben tekrar flört etmeye başlaman gerektiğini düşünüyorum. "
Julia'nın dikkati tekrar Vicky'ye yoğunlaştı. "Ne?"
"İlk buluşmalar hakkında neler hissettiğini biliyorum ama bu çocuk gerçekten hoş birine benziyor."
"Artık avukatlarla işim olmaz, Vicky."
"Hepsi Richard gibi değildir. Bazıları, henüz edindiğim bir bilgiye göre,
'Morgan Stanley'de kodaman bir babası olan ko-koş Tiffani yerine gerçek kadınları tercih eder. Büyük, gösteriş-li bir düğün yapacağına hiç şüphem yok." "Vicky, bu detayları duymaya gerçekten ihtiyacım yok." "Sanırım biri babasının kulağına, küçük kızarım evlenmekte ol-duğu adamın ne tür bir sefil olduğunu söylemeli."
"Gitmem gerek. Bahçedeydim, ellerim kirli. Seni sonra ara-rım." Telefonu kapadı ve bu küçük beyaz yalan için kendisini suç-lu hissetti hemen. Ama Richard'ın adının geçmesi büe gününü mahvetmeye yetmişti; artık ondan bahsetmek istemiyordu. Bu-nun yerine, gübreleme işi yapmayı tercih ederdi.
Bir bahçe eldiveni üe şapka aldı, avluya geri dönüp dere kena-rına göz gezdirdi. Kahverengi kazaklı Tom artık görünmüyordu, birdenbire hayal kınkhğma uğradığım hissetti. Bir adam tara

fından daha yeni terk edildin. Kalbinin tekrar ktrümasvnı bu kadar çok mu istiyorsun? Kürekle el arabasını topladı ve yokuş-tan aşağı, tekrar canlandırmaya çalıştığı çiçekliğe doğru sürdü. Araba ve kürek çimler arasında tıkırdarken, yaşlı Hilda Chamb-lett'in bu otlarla kaplı patikadan kaç kere geçtiğini merak etti; Ju-lia'mnki gibi bir şapka takıp takmadığım, ötücü kuşlara bakmak için burada durup durmadığını, meşe ağacındaki o bükülmüş da-lı fark edip etmediğini...

O temmuz gününün, dünya üzerindeki son günü olacağım biliyor muydu?

O gece, hellim peynirli sandviç ve donıal.es em hasından daha fazlasını pişiremeyecek kadar yorgundu. Hilda Chamblett hak-kındaki fotokopisi çekilmiş haber kupürlerinin önünde yayılı durduğu mutfak masasının üzerinde yemek yiyordu. Makaleler kısaydı, sadece yaşlı bir kadının evinin arka bahçesinde ölü bu-lunduğunu ve cinayetten şüphelenilmediğini yazıyordu. Doksan iki yaşmdaysan, zaten fazla ömrün kalmamış demektir. Komşula-rından biri, bir yaz günü kendi bahçende ölmekten daha iyi bir ölüm var mıdır, demişti.

Ölüm haberim okudu:

VVeston, Massachusettes'de bir ömür boyu yaşamış olan Hilda Chamblett, 25 temmuzda evinin arka bahçesinde ölü bulundu. Adli ta-biblik, ölümü "büyük olasılıkla doğal sebepler yüzünden" biçiminde ta-nımladı. Geçen yirmi yıl boyunca dul olan kadın, bahçecilikle ilgili çev-relerce tanınan biriydi ve süsen ile güllere olan düşkünlüğüyle hevesli bir bahçe kadını olarak tanınıyordu. Yeğeninin iki kızı ve iki oğluna ila-veten, Islesboro, Maine'de yaşayan kuzeni Henry Page ve Roanoke, Virginia'da yaşayan yeğeni Rachel Surrey tarafından bakuryordu.

Çalan telefon domates çorbasım sayfaya sıçratmasına neden oldu. Kesin yine Vicky'dir, diye düşündü, muhtemelen neden onu geri aramadığım merak ediyordu. Canı Vicky ile konuşmak; Ric-hard'ın nikâhı ile ilgili bir sürü plan dinlemek istemiyordu. Ama şimdi telefonu açmazsa, Vicky tekrar tekrar arayıp dururdu. Julia ahizeyi kaldırdı. "Alo?"

Yaşlıca bir adam sesi, "Julia Hamill'le mi görüşüyorum?" dedi.

"Evet, benim."

"Öyleyse siz, Hilda'nm evini satın alan kişisiniz."

Julia kaşlarını çattı. "Siz kimsiniz?"

"Henry Page. Ben Hilda'nm kuzeniyim. Bahçesinde eskiden kalmış bazı kemikler bulduğunuzu duydum."

Julia mutfak masasma geri döndü ve ölüm haberim hızla göz-den geçirdi. Domates çorbası tam da Hûda'nın mirasçılarının bu-lunduğu paragrafın üzerine sıçramıştı. Lekeyi hızla eliyle silip, is-mi buldu.

Islesboro, Maine'de yaşayan kuzeni Henry Page...

"O kemikler ugimi çekti" dedi. "Gördüğünüz üzere, aile geçmi-şimizi önemsiyorum." Homurdanarak ekledi, "Çünkü lanet olası-ca başka kimse buna önem vermiyor."

"Kemiklerle ilgili ne söyleyebilirsiniz bana?" diye sordu Julia.

"Hiçbir şey."

Öyleyse niye. arıyorsun?

"Konuyu araştırıyorum" dedi adam. "Hilda öldüğü zaman, ar-dında eski kâğıt ve kitaplardan oluşan otuz kadar koli bıraktı. Kimse onları almak istemedi, bu yüzden bana kaldılar. Kabul edi-yı ırum, onları bir kenara attım ve geçen sene boyunca da hiç bak-madım. Ama sonra sizin şu gizemli kemikleri duydum ve bu ku-tularda onlarla ilgili herhangi bir şey olabilir mi diye merak et-tim." Duraksadı. "Bunların hepsi senin ilgini çekiyor mu, yoksa çenemi kapayıp hoşça kal mı demeliyim?"

"Dinliyorum."

"Akrabalarımın yaptıkları bununla da kalmıyor. Kimse artık geçmişi önemsemiyor. Hep yeni ve taze olana karşı bir telaş, te-laş, telaş içindeler."

"Şu kutulardan bahsediyordunuz, Bay Page."

"Ah, evet. Tarihi önemi olan bazı ilginç dokümanla karşılaştım. O kemiklerin sahibiyle ilgili bir ipucu bulup bulmadığımı merak ediyorum."

"Bu dokümanlar arasında neler var?"

"Mektuplar ve gazeteler. Hepsi burada, evimde. İstediğiniz za-man Maine'e gelip, onlara bakabilirsiniz." "Son derece uzun bir mesafe, öyle değil mi?" "Gerçekten ilgileniyorsanız, değil. Bu yolun ya da başka bir yolun benim için önemi yok. Ama konu, sizin eviniz ve bir zamanlar orada yaşamış olan insanlar olunca, geçmişini ilginç bulabüirsi-niz diye düşündüm. Hikâye biraz tuhaf görünüyor ama burada bunu doğrulayan bir gazete yazısı var."
"Hangi yazı?"
"Bir kadının vahşice öldürülmesiyle ilgili bir yazı."
"Nerede? Ne zaman?"
"Boston'da. 1830 sonbaharında yaşanmış. Şayet Maine'e gelir-seniz, Bayan Hamili, dokümanları kendiniz okuyabilirsiniz. Oli-ver Wendell Holmes ile Batı Yakası Canavarı'nın tuhaf ilişkisi hakkındaki yazılan."

6

1830

Rose, kasım ayazından korunmak için, şalım sıkıca basma sa-rıp, dışarı çıktı. Bebek Meggie'yi, koğuştaki yeni annelerden biri-nin memesini iştahla emerken bırakmıştı. Bu akşam, son iki gün-dür hastaneden ük kez çıkıyordu. Gece ve sis nedeniyle nemle-nen havayı huzurla içine çekti, kısa bir süreliğine de olsa hasta odalarının kötü kokusundan, acılı inlemelerden uzaklaştığı için minnettardı. Hastalığın mikroplu havasım ciğerlerinden temizle-mek için derin derin nefes alarak sokakta duruyor ve sisler ara-sında geçen bir at arabasının tmgırtısım dinlerken nehri ve deni-zi kokluyordu. Ölüm döşeğinde olanlar arasında öyle çok kaldım ki, diye düşündü, yaşayanların arasında yürümenin nasü bir şey olduğunu unuttum.

Kemikleri donduran sisin arasından hızla yürüdü, rıhtıma çıkan kalabalık sokaklarda dolaşırken, adım sesleri tuğla ve harçlar ara-sından yankılanıyordu. Bu konukseverlikten uzak gecede, birkaç sokak daha geçti ve sanki düşmanca emelleriyle ona dikkatlice bakan görünmez gözlere karşı bir görünmezlik pelerini işlevi gö-rüyormuşçasına, şalına daha sıkı sarıldı. Adımlarım hızlandırdı; rıhtıma yaklaştıkça daha da yoğunlaşan sis nedeniyle hızlanmış olan nefesi, tuhaf bir biçimde yüksek çıkıyordu. Sonra, kendi ne-fesinin yoğunluğu arasından, arkasında ayak sesleri duydu.

Durup ardına döndü.

Adımlar daha da yaklaşıyordu.

Geri çekildi, kalbi çok hızlı atıyordu. Havada kıvrılarak dönen sis içerisinde, karanlık bir gölge yavaşça somut bir şeye, dosdoğ-ru ona doğru gelen bir şeye dönüştü.

Bir ses duyuldu: "Bayan Rose! Bayan Rose! Siz misiniz?"

Kaslarındaki tüm gerginlik çeküdi. Sisler arasından uzun boy-Iıı bir erkek çocuğunun gelmesini izlerken derin bir nefes verdi.

Kahretsin, Billy. Kulaklarım çekmem gerek senin?"

"Ne için, Bayan Rose?"

"Korkudan ödümü patlattığın için."

Çocuğun acıklı bakışını gören de, Rose'un gerçekten kulakla-rını çektiğini sanırdı. "Sizi korkutmak istemedim" dedi Büly üz-gün bir ifadeyle. Elbette bu doğruydu; çocuk yaptıklarının yarısı için bile suçlanamazdı. Yanm Akü Billy'yi herkes tanırdı ama kimse ona sahip çıkmak istemezdi. O, yatacak yer bulmak için ambarlardan ahırlara kadar her yeri gezen, kendisine acıyan ev hanımları ve balıkçılardan orada burada artık yemek dilenen, Boston'un Batı Yakası'mn değişmez, sinir bozucu kişüiğiydi. Billy kirli elini yüzüne silerek inledi,

"Bana çok kızgınsın, değil mi?"

"Bu saatte sokakta ne yapıyorsun?"

"Minik köpeğimi arıyorum. Kayboldu."

Şayet köpeğin sezgileri varsa, muhtemelen kaçmıştır. "Şey, o zaman, umarım onu bulursun" dedi Rose ve yoluna devam etmek için döndü.

Çocuk arkasından geldi. "Nereye gidiyorsun?"

"Eben'i getirmeye. Hastaneye gelmesi gerek."

"Neden?"

"Çünkü kız kardeşim çok hasta."

"Ne kadar hasta?"

"Ateşi var, Billy." Rose doğum koğuşunda bir hafta kaldıktan sonra, olacakları anlamıştı. Bebek Meggie'yi doğurduğu gün, Aur-nia'nın kamı şişmiş, rahminden pis kokulu bir akıntı gelmeye başlamıştı; Rose bunun kaçınılmaz sonun başlangıcı demek oldu-ğunu biliyordu. Diğer yeni anne olmuşlar arasında loğusa ateşin-den ölen çok kadın görmüştü. Hemşire Robinson'ın gözlerindeki "Yapılacak hiçbir şey yok" diyen bakışları görmüştü.
"Ölecek mi?"
"BUmiyorum" dedi yavaşça. "Bilnüyorum."
"Ben ölülerden korkarım. Küçükken, büyükbabamın öldüğünü görmüştüm. Derisi yanıp kül olduğu halde, onu öpmemi istemiş-lerdi ama bunu yapamazdım. Onu öpmediğim için kötü bir çocuk muyum sence?"
"Hayır, Billy. Seni kötü bir çocuk olarak görmedim asla."
"Ona dokunmak istemedim. Ama o benim büyükbabamdı ve yapmak zorunda olduğumu söylediler." "Bunu bana daha soma anlatabüir misin? Acelem var." "Büiyonım, çünkü Bay Tate'i getirmek istiyorsunuz."
"Şimdi neden gidip köpeğini aramıyorsun?" Bu kez çocuğun peşinden gelmeyeceğini umarak adımlarını hızlandırdı.
"Bakımevinde değil."
Billy'nin söylediğini birkaç adım gittikten soma algıladı. Dur-du. "Ne?" "Bay Tate, Bayan O'Keefe'nin orada değil."
"Bunu nereden biliyorsun? Nerede peki?" "Onu Mermaid'de gördüm. Bay Sitterley bana bir parça etli börek verdi ama onu dışarıdaki ara yolda yememi söylemişti. Soma, Bay Tate'in içeri girdiğini gördüm, ancak bana selam bile vermedi."
"Emin misin, Billy? Hâlâ orada mı?"
"Bana bir çeyreklik verirsen seni oraya göttiriirüm."
Rose ona eüyle işaret etti. "Çeyrekliğim yok. Yolu büiyorum."
"Bozukluğun da mı yok?"
Rose uzaklaştı. "Bozukluğum da yok."
"Peki bir peni. O da mı yok?"
Rose yürümeye devam etti ve sonunda baş belasından kurtul-duğu için rahatladı. Aklı Eben'deydi, ona ne söyleyeceğini düşü-nüyordu. Kardeşinin eşine karşı beslediği tüm öfke artık smıra yaklaşıyordu. Mermaid'e ulaştığında, pençelerini açmış bir kedi gibi üzerine atılmaya hazırdı. Kapı girişinde durdu ve birkaç de-rin nefes aldı. Pencereden, şöminenin sıcak ışıltısını gördü, kah-kaha sesleri duydu. Basitçe oradan uzaklaşmak ve onu yandaşla-nyla baş başa bırakmak istiyordu. Aurnia farkı asla anlayamazdı.
Bu, hoşça kal demesi için son şansı. Bunu yapmak zorun-dasın.
Rose, bara açılan kapıyı itti.
Şöminenin sıcaklığı, soğuktan hissizleşmiş yanaklarım karın-calandırdı. Girişe yakın durup masalarda toplanıp, barda yan ya-na oturan müdavimlere göz gezdirdi. Köşedeki bir masada, dağı-nık siyah saçlı, yeşil elbiseli bir kadın yüksek sesle kahkaha atı-yordu. Birkaç adam Rose'a bakmak için döndü ve bakışları, aşı-rı sıcak olan odadayken bile, salma daha sıkı sarınmasına neden oldu.
"Bir şey sipariş vermek ister misiniz, bayan?" diye seslendi ba-rın arkasından bir adam. Bu Bay Sitterley olmalı, diye düşündü. Yarım Akıl Billy'ye etli börek veren bar sahibi; çocuğu işyerinden kovmak için böyle bir şey yaptığma şüphe yoktu. Adam gene "Ba-yan?" diye seslendi.
"Birini arıyorum" dedi Rose. Bakışları yeşil elbiseü kadında durakladı. Yanında oturan bir adamdı ve şimdi dönüp Rose'a kü-Çümsercesine bir bakış atmıştı.
Adamın olduğu masaya doğru yürüdü. Daha yakmdan bakınca, yanında oturan kadının hiç de çekici biri olmadığını gördü, elbi-sesinin üst kısmı dökülmüş yiyecek ve içeceklerle kirlenmişti. Ağzını, çürük dişleri görünecek kadar şaşkınca açmıştı. "Hasta-neye gelmen gerek, Eben" dedi Rose.
Aurnia'nın kocası omuz silkti. "Yas tutmakla meşgul olduğumu göremiyor musun?" "Hemen ona git, hâlâ vaktin varken, hâlâ yaşıyorken."
"Kimden bahsediyor, sevgilim?" dedi kadın, Eben'in kolunu çe-kerek. Rose, o çürümüş dişlerden mide bulandırıcı bir kokunun geldiğini hissetti.
Eben homurdandı. "Karımdan."
"Bana bir karın olduğunu söylememiştin."
"Öyleyse şimdi söylüyorum." Romdan bir yudum aldı.

"Nasıl bu kadar kalpsiz olabilirsin?" dedi Rose. "Onu en son gördüğünden beri yedi gün geçti. Kendi kızını bile görmeye gel-medin!" "Üzerindeki haklarımı çoktan ona devrettim. BaJamevindeki bayanların ona bakmasına izin verdim."
Rose ona dik dik baktı, dehşete düşmüştü. "Ciddi olmazsın."
"Çocuğa nasıl bakabilirim ki? O, kız kardeşinle evlenmemin tek sebebi. Bebek yoldaydı, ben görevimi yaptım. Bakire değildi." Omzunu silkti. "Bebek için iyi bir aile bulacaklardır." "O, kendi ailesine ait. Eğer mecbur kalırsam, onu ben büyütü-rüm." "Sen mi?" Kahkaha attı. "Sen daha buraya geleli birkaç ay oldu ve tüm büdiğin iğne Ue iplikten ibaret." "Kendi kanımdan canımdan olan birine bakacak kadar şey bi-liyorum." Rose onu kolundan tuttu. "Kalk. Benimle geleceksin"
Eben, kolunu silkeledi. "Beni rahat bırak."
"Ayağa kalk, seni pislik." Rose iki eliyle onu kolundan çekiştir-di, Eben ayağının üzerinde tökezledi. "Sadece birkaç saati kaldı. Ona yalan söylemek zorunda kalsan bile, seni duyamasa büe, sevdiğini söyleyeceksin ona!"
Eben, Rose'u itti, sarhoş bir halde sallanıyor, ayakta zor duru-yordu. Bar sessizleşmişti; sadece şöminedeki alevlerin çıtırdama-ları duyuluyordu. Eben, etrafında ona tasvip etmeyen bakışlarla bakan bütün gözlere baktı. Hepsi konuşmayı duymuştu ve ona burada kimsenin sempati duymadığı açıktı artık.
Ayağa kalkmaya çalışıp, sesine kibar bir ton vermeye çalıştı "Bana gaddar biriymişim gibi ağzına geleni söylemene gerek yok. Geliyorum." Ceketini giyip yakasını düzeltti. "Sadece içkimi bitiriyordum."
Kafasını dik tutarak, Mermaid'den çıkmak üzere ilerledi, kapı-dan geçerken ayağı eşiğe takılıp tökezledi. Dışarıda, insanın içine işleyen sise doğru giderken onu izledi, nem kemiklerine kadar iş-üyormuş gibiydi. Eben birdenbire dönüp onunla göz göze geldi-ğinde sadece birkaç adım yürümüşlerdi.
Yumruğu Rose'un gerisingeriye sendelemesine neden olmuştu. Bir binanın üzerine düşecekmiş gibi oldu, yanağı zonkluyordu, ağrı öyle şiddetliydi ki, birkaç saniyeliğine her yer kararmış gibi hissetti. Bdnci darbenin geldiğini bile görmedi. Onu yanlamasına savurdu; Rose dizleri üstüne düştü, eteğinin buz gibi suyu emdi-ğini hissetti.
"Bu, herkesin içinde bana karşılık verdiğin için" diye homur-dandı Eben. Rose'un kolunu tutarak, dar sokağın çamurlu taşla-rına doğru itti.
Bir diğer darbe ise ağzma denk geldi, kan tadını alabiliyordu.
"Bu da sana dayanmak zorunda kaldığım dört ay için. Hep onun tarafım tuttuğun için, ildniz birden bana cephe aldığınız için. Geleceğim mahvoldu; tek sebebiyse, kendini hamile bırak-tırması. Bunun için bana yalvarmadı mı sanıyorsun? Onu ayart-mak zorunda mı kaldım sanıyorsun? Ah, hayır, senin azize kız kardeşin istedi bunu. Sahip olduklarını bana göstermekten çekin-miyordu. Ama kayda değer bir şeyi de yoktu."
Rose'u çevirip, duvara doğru itti.
"Bu yüzden bana masum rolü oynama Ailende ne türden bir pislik döndüğünü ve senin ne istediğini biliyorum: Kız kardeşinin istediğinin aynısı."
Kadım şiddetle tuğlalara doğru itti. Ağzım Rose'un dudakları-na yapıştırdı, nefesi ekşi ekşi rom kokuyordu. Aldığı darbeler onu öyle sersemleştirmişti ki, itecek gücü bile bulamıyordu ken-dinde. Bacak araşma denk gelen sertleşmeyi, adamın elinin gö-güslerini kavradığım hissetti. Eteğini hızla çekip, iç eteküğini, ço-raplarım çıplak tenine ulaşmak için çekip yırttı. Rose'un omurga-sı, çıplak baldırlarına dokunan el üzerine, kırıhrcasma gerildi.

Ne cesaretle!
Rose'un yumruğu Eben'in çenesinin altına geldi ve çenesinin çat diye kapandığım hissetti, dişlerinin birbirine çarptığını duy-du. Çığlık attı ve geriye doğru sendeledi, elini ağzma götürdü.
"Dilim! Dilimi ısırdım!" Eline baktı. "Aman Tanrım, kanıyor!"
Rose koştu. Hızla dar sokaktan kaçtı ama Eben ardından sal-dın lı ve saçından yakaladı, başındaki tokalar sokağa saçıldı. Aynkları birbirine dolandı ve yırtık iç etekliğinin üzerine tökezle-di Haldınndaki el ve yüzündeki nefes düşüncesi, onu kaçmaya zorladı. Eteğini dizlerinin üzerine çekip, kendini balıklama ve yönleri karıştıran sislerin araşma attı. Ne hangi sokakta olduğu-nu, ne de

nereye gittiğini biliyordu. Nehre mi, yoksa iskeleye mi? Tlim büdiği, sisin onun örtüsü, arkadaşı olduğuydu ve ne kadar derine giderse, o kadar güvende olduğuydu. Eben ayakta dura-mayacak kadar sarhoştu, dar sokakların oluşturduğu labirenti dolaşması mümkün değildi. Ayak sesleriyle birlikte, laneti de uzaklaşmış gibiydi; tüm duyabildiği kendi ayak sesleri ve kalp atışlarıydı.
Bir köşeden dönüp, bir mola verdi. Kendi hızlı nefes alışveriş-leri arasından, geçmekte olan bir arabanın tıngırdayan tekerlek seslerim duydu, artık ayak sesleri gelmiyordu. Cambridge yolun-da olduğunu ve hastaneye gitmek için aynı yolu geri dönmek zo-runda kalacağını fark etti.
Eben, onun geri dönmesini bekleyecekti. Onu bekliyor olacaktı.
Arkasına yaslandı ve jüponunun ayaklarına dolanan ipini ko-pardı. Soma, cadde ve sokakların kenarlarından giderek ve her birkaç adımda durup ayak sesi var mı diye dinleyerek kuzeye doğru yürümeye başladı. Sis öyle yoğundu ki, yoldan geçen bir yük arabasının sadece dış hatlarını seçebiliyordu; atın nal sesle-rini bir anda her yönden geliyormuş gibi hissetti, yankılar parça-landı ve siste dağüdı. Rose, yük arabası hastane yönündeki Blos-som Sokağı'na doğru ilerlerken, ardından koşarak ona yetişmeye çalıştı. Eben ona saldırsaydı, avaz avaz bağıracaktı. Arabanın sü-rücüsü mutlaka durur ve yardımına gelirdi.
Araba birdenbire sağa dönüp hastane yolundan uzaklaştı ve Rose orada bir başına kalakaldı. Hastane yolunun devamında, North Allen'de olduğunu biliyor ama ortalığı sisten göremiyordu. Ebenin saldırmaya hazır beklediğinden neredeyse emindi. Soka-ğı dikkatlice gözleyerek, yaklaşan tehdidi hissediyor, gelmesini bekleyen Ebenin kuytuya saklanmış iri siluetini gözünde canlan-dırabiliyordu. Döndü. Hastaneye giden başka bir yol daha vardı ama hastane-nin arka girişindeki nemli çimlerden geçmesini gerektiren zah-metli bir yoldu. Çayırın sınırında durdu. Yol sis nedeniyle belirsiz-di ama sis dalgaları arasından, hastanenin pencerelerinden sızan ışıklar sayesinde yolunu bulabilirdi. Eben onun bil karanlık bol geden yürüyerek geçmesini beklemezdi. O olsa, ayakkabıları ça murlanacak diye böyle bü yerden asla geçmezdi.
Çamurlu çimlere doğru ilerledi. Orası yağmur suyuyla dolmuş ve ayakkabüarından içeri buz gibi sular sızmıştı. Hastanenin ışık lan sis içinde ara ara belirsizleşti ve yolunu tekrar bulmak için durmak zorunda kaldı. İşte oradaydı; solda. Karanlıkta, yön değiş-tirmek zorunda kalmışta ama şimdi yolu tekrar bulmuştu. Işıklar artık daha parlak görünüyordu, binaya çıkan yamacı tırmandıkça sis azalıyordu. Smlsıklam olmuş eteği bacaklarına dolanmış, yü-rümesini yavaşlatıyor, her adımda daha fazla çabalamasına neden oluyordu. Çimlerden Arnavut kaldınmlı sokağa çıktığında, soğuk-tan hissizleşmiş ayaklarını artık zorlukla hareket ettiriyordu.
Üşümüştü, soğuktan titriyordu, arka merdivene doğru yürü-meye başladı.
Ayakkabısı siyah bir şeye değince birdenbire kaydı. Merdive-nin alt kısmına akan siyah bir şelaleye benzeyen şeye baktı. Ba-kışlarım akıntının kaynağına doğru çevirir çevirmez, yukandaki merdivenin üzerine uzanmış duran kadının vücudunu gördü, ete-ği açılmış ve bir kolu ölüme hoş geldin dercesine dışarı açılmıştı. Rose, ük önce sadece kendi kalbinin atışlarını ve hızlı nefes alış verişlerini, sonra, ayak seslerini duydu ve ayı gölgeleyen uğursuz bir bulut gibi bir karartı üzerinden hareket etti. Rose'un damarlanndaki kan donmak üzereydi. Yaklaşan yaratığa baktı.
Gördüğü şey Vahşi Katil'in ta kendisiydi.
Sesi çıkmadı, korkudan nefesi kesildi. Geri geri adım attı ve en alt basamağa geldiğinde düşecek gibi oldu. Yaratık aniden üzeri-ne çullandı, siyah pelerini devasa kanatlar gibi dalgalanıyordu. Kaçmak için hızla döndü ve önünde uzanan sisten bulamklaşmış boş çayın gördü, infaz yerini. Oraya koşarsam, kesin ölürüm. Dosdoğru sağa döndü ve bina boyunca son sürat koştu. Peşin-deki canavann sesini duyabüiyordu, ayak sesleri gittikçe yakla-şıyordu.
Hızla bir geçide girdi ve kendisini avluda buldu. En yakın kapı-ya doğru koştu ama kapı kilitüydi. Kapıyı yumrukladı, avazı çık-tığı kadar bağırarak yardım istedi ama kimse açmadı.
Kapana kısıldım.
Arkasında, taşların arasında çakıllar tmgırdıyordu. Saldırga-nıyla yüz yüze gelecek şekilde arkasına döndü. Karanlıkta sade-ce siyah gölgeler seçebiliyordu.

Sırtım kapıya yasladı, nefesi hıç-kırığa dönüşmüştü. Ölü kadım, merdivenden akan kanı düşündü
<<• kailimi korumak için, kollarıyla göğsünde çapra/.luştırıp, zayıf İm kalkan oluşturdu. Gölge yakınlaştı.
Korkuyla sinerek, ilk hamlenin beklentisiyle yüzünü çevirdi. Ancak, darbe yerine bir ses duydu, hemen algılayamadığı bir so-ıu soruyordu.
"Bayan? Bayan, iyi misiniz?"
Gözlerini açıp, bir adamın siluetini gördü. Arkasındaki karan-lığın içinden bir ışık yandı ve hemen de parlamaya başladı. Bu, şimdi yaklaşmakta olan ikinci bir adamın elinde sallanan bir fe-nerdi. Eli fenerli adam bağırdı: "Kim var orada? Hey?"
"VVendell! Buraya gel!"
"Norris? Tüm bu kargaşa da neyin nesi?"
"Burada genç bir bayan var. Yaralanmış görünüyor."
"Nesi var?"
Fener daha yakından sallanmaya başladı ve ışığı gözlerini ka-maştırdı. Gözlerini kırpıştırdı, dikkatini kendisine bakmakta olan iki adamın yüzüne yöneltti. İkisini de tanıyordu, tıpkı onların da kendisini tanıdığı gibi.
"Bu... bu Bayan Connolly, değil mi?" dedi Norris Marshall. Rose hıçkırarak ağlamaya başladı. Bacakları birden güçten düştü, duvarın dibine doğru kayıp, kaldırımm üzerine yığıldı.
7
Norris her ne karlar, Boston'un Gece Devriyesi Mr. Pratt ile da-ha önce hiç tanışmarnışsa da, onun gibi, kendilerinden başka her-kesin farkına vardığı -ki bu kişileri aptal olarak nitelerlerdi- in-kâr edilemez gerçeği kabul etmeyecek kadar kibirli başka adam-lar da tanımıştı. Norris'in en sinir bozucu bulduğu şeyse Pratt'ın kibriydi, hastanenin teşrih odasına doğru kasılarak yürürken bir devriye polisiymiş gibi göğsünü öne çıkarıp, kollarım iki yanında sallıyordu.
İri bir adam olmamasına karşın, Bay Pratt öyle oldu-ğunu sanan bir adam izlenimi veriyordu. Etkileyici tek özelliği bı-yığıydı, Norris'in gördüğü en gür bıyıklı adamdı bu. Pençelerini üst dudağına geçirmiş ve oradan gitmek istemeyen kahverengi bir sincap gibiydi bıyığı. Norris kurşun bir kalemle not alan ada-mı izlerken, bıyığına bakmaktan kendini alamıyordu, hayali sin-cabın birdenbire uçmaya başladığım ve Bay Pratt'm firar eden bı-yıklanmn arkasından koştuğunu hayal ediyordu.
Pratt sonuda başım not defterinden kaldırıp, üzeri örtülü vücu-dun yanında duran Norris ve Wendell'a baktı. Pratt'm bakışları, odadaki üp otoritesi olduğu açıkça belli olan Dr. Crouch'a yöneldi.
"Vücudu incelediğinizi mi söylüyorsunuz, Dr. Crouch?" diye sordu Pratt.
"Sadece yüzeysel olarak. Onu binaya sokma imtiyazım kullan-dık. Onu burada, herhangi birinin rahatça takılıp düşebileceği bu soğuk basamaklarda yatarken bırakmak pek doğru görünmedi. Yabancı biri dahi olsaydı, ki değü, en azından ona biraz saygı borçluyuz."
"Yani, siz, hepiniz maktulü tanıyor musunuz?" "Evet, efendim. Onu ancak feneri yaklaşürdığımızda tanıyabil-dik. Kurban, Bayan Agnes Poole, bu kurumun başhemşiresidir."
VVendell birden araya girdi. "Bayan Connolly size bunu söyle-miş olmaü. Onu sorguya çekmediniz mi?"
"Kvet ama bana anlattığı her şeyi doğrulama gereği duydum, fjıı hafifmeşrep kızların nasıl olduğunu bmrainiz. Özellikle de Ir-Imıdalı kızların. Hikâyeyi genellikle rüzgârın estiği yöne doğru değiştirmeye meyillidirler."
Norris, "Bayan Connolly'yi hafifmeşrep bir kız olarak niteleye-mem" dedi.
Devriye Pratt kıstığı gözlerini Norris'e çevirdi. "Onu tanıyor musunuz?"
"Kız kardeşi burada, doğum koğuşundaki hastalardan biri."
"Evet ama onu tanıyor musunuz, Bay Marshall?"
"Pratt'ın onu sorgulama şeklinden hoşlanmamıştı. "Konuşmuş-tuk. Kız kardeşinin tedavisi hakkında" Pratt'ın kalemi defteri yine karalamaya başladı. "Tip okuyorsu-nuz, değil mi?"
"Evet."

Pratt, Norris'in giysüerine göz gezdirdi. "Gömleğinizde kan var. Farkında mısınız?" "Ölünün basamaklardan indirilmesine yardım ettim ve bu sa-bah Dr. Crouch'a asistanlık yaptım."
Pratt Crouch'a baktı. "Bu doğru mu, Doktor?"
Norris yüzünün kızardığım hissetti. "Bu konuda yalan söyleye-ceğimi mi düşünüyorsunuz? Hem de Dr. Crouch'un yanında?" "Gerçeği ortaya çıkarmak benim görevim."
Sen, gerçeği duyduğunda bile, fark edemeyecek kadar aptalsın.
Dr. Crouch, "Bay Holmes ve Bay Marshall benim öğrencile-rim. Bu sabah, başka bir doğum için Broad Street'te bana yar-dımcı oldular."

"Ne teslim ediyordunuz?"2
Dr. Crouch, adamın sorduğu soru karşısında açıkça hayrete düşmüş bir halde Pratt'a bakıyordu. "Ne teslim ettiğimizi düşünü-yorsunuz? Bir araba dolusu tuğla mı?"
Pratt kalemini deftere sertçe vurdu. "Alaya gerek yok. Bu gece herkesin nerede olduğunu bilmek istiyorum, hepsi bu." "Bunu çok çirkin buluyorum. Ben bir hekimim ve yaptıkları-mın hesabım verme gereği duymuyorum." "Peki sizin şu iki öğrenciniz? Tüm akşam boyunca onlarla bir-hkte miydiniz?"
2. İngilizcesi 'deliver/ olan bu ifade, hem 'doğum' hem de 'teslim etmek' anlamına ge-lir. Burada kelimenin diğer anlamda kullanıldığı sanılıyor. (ç.n.) "Hayır, değildik" dedi Wendell çok rastgele bir sesle
Norris şaşkınca arkadaşına baktı. Neden bu adama gereksiz bir bilgi veriyordu ki? Sadece onun şüphelerini artırmaya yarardı bu. İşte şimdi Devriye Pratt fare deliğine saldırmaya hazır bıyıklı bir kediye benziyordu.
"Ne zaman ayrılmıştınız?" diye sordu Pratt.
"Tuvalet ziyaretlerimin kaydını görmek ister misiniz? Ah, sa-nırım bir kere de büyük aptestimi yapmıştım. Peki ya sen, Nor-ris?"
"Bay Holmes, bu kötü espri anlayışınızı hiç takdir etmiyorum."
"Espri, bunun gibi saçma sorularla baş etmenin tek yoludur. Tamı aşkına, Gece Devriyesi'ni çağıran biziz." Bıyık aniden kıpırdadı. Sincap şimdi heyecanlanıyordu. "Tann'yı bu işe kanştırmanm manası yok" dedi soğuk bir ifadeyle ve kalemini cebine koydu. "Öyleyse şimdi, bana kurbanı gösterin." Dr. Crouch, "Polis memuru Lyons'un da gelmesi gerekmiyor mu?"
Pratt ona sinirli bir bakış attı. "Sabah raporumu alacak."
"Ama burada olması gerek. Bu ciddi bir iş."
"Şu anda yetkili benim. Olup bitenler Memur Lyons'a daha uy-gun bir zamanda bildirilecek. Şu anda onu yatağından kaldırmak için bir sebep göremiyorum."
Pratt üzeri örtülü bedeni işaret ede-rek, "Açın" diye emretti.
Pratt çenesini öne çıkararak, ceset görmek gibi önemsiz bir şeyden etkilenmeyecek bir adam havasına büründü. Ama Dr. Crouch örtüyü çekince, Pratt şaşkınlığını gizleyemedi ve aniden masadan geri çekildi. Her ne kadar Norris cesedi çoktan görmüş ve esasen binaya taşınmasına yardım etmişse de, o bile Agnus Poole'un bedenindeki kesikler karşısında şoke olmuştu. Elbisesi-ni çıkarmamış, buna hemen hemen hiç ihtiyaç duymamışlardı. Bıçak elbisesinin önünü paramparça etmişti, yaralan apaçık meydandaydı, öyle acayip bir şeydi ki, devriye Pratt donakaldı ve tek keüme bile edemedi, yüzü kesilmiş süt gibiydi. "Gördüğünüz gibi" dedi Dr. Crouch, "travma korkunç. İncele-meyi bir memur gelene kadar tamamlamak için bekledim. Ama üstünkörü bir bakışla tüm söyleyebileceğim, katilin gövdeyi di-limlemekle kalmayıp, çok daha fazlasını yaptığı." Crouch kollan-m sıvadı, soma Pratt'a baktı. "Hasan görmek istiyorsanız, masa-ya yaklaşmanız gerek."
Pratt yutkundu. "Ben... buradan da gayet iyi görebiliyorum."
"Bundan emin değilim. Ama mideniz bununla ba ş edemeyecek kınlar hassassa, cesedin üzerine kusmanın da bir faydası olmaz." İlli önlük giyip iplerini arkasından bağladı. "Bay Holmes, Bay ınrshall, yardımınıza ihtiyacım var. ikinizin de enerini kirletme-di Içüı iyi bir şans. Her öğrenci bu dersi bu kadar erken alacak ka-tlar şanslı değildir." Şans, insanı hayrete düşüren bu gövdeye bakarken Norris'in »kİma gelen sözcük değildi. Babasının çiftliğinde büyümüş olan Norris, kan kokusuna ya da domuz ve ineklerin kesilmesine ya-bancı değildi. Sakatattan çıkanp, hayvan derisini

yüzerlerken, ır-gatlara yardım etmek için ellerini kana buladığı çok olmuştu, ölümün neye benzediğini, nasıl koktuğunu iyi bilirdi, çünkü yıl-larca ölümün içinde çalışmıştı.
Ama bu farklı bir ölüm görüntüsüydü, aşın yakın ve tanıdık bir görüntü. Şu an baktığı, bir domuzun kalbi ya da inek ciğeri değil-di. Ağzı açık yüzü, henüz saatler önce yaşamla doluydu. Hemşire Poole'u şimdi böyle görmek, donuk gözlerine bakmak, Norris'in kendi geleceğine de attığı ardık bir bakış gibiydi, isteksizce, askı-dan bir önlük aldı, iplerini bağladı ve Dr. Crouch'un yanında yeri-ni aldı. VVendell masanın diğer ucunda durdu. Aralannda uzanan kanlı cesede rağmen, VVendell'in yüzünde hiçbir tiksinme ifadesi yoktu, yüzünden okunan tek şey, bir merak ifadesiydi. Bu kadının kim olduğunu hatırlayan sadece ben miyim, diye düşündü Norris. Çok sevecen biri değildi ama önemsiz bir cesetten, parçalara ay-nlmış belirsiz bir bedenden fazlasıydı.
Dr. Crouch bir bez parçasını lavabodaki suya soktu ve kesilmiş deri üzerindeki kanı nazikçe temizledi. "Burada görebildiğiniz gi-bi, beyler, kesici alet çok keskin olmalı. Bunlar çok biçimli kesik-ler, çok derin. Ama şekil... şekil çok şaşırtıcı."
"Ne demek istiyorsun? Hangi şekil?" diye sordu Pratt, garip bir sesle ve burnundan konuşarak.
"Masaya yanaşırsanız, size gösterebilirim."
"Not almakla meşgulüm, görmüyor musunuz? Sadece tanımla-manız yeterli."
"Sadece tanımlamak adil olmaz. Belki de Memur Lyons'u ça-ğırmalıyız, ne dersiniz? Vardiyada midesi bu görevi yerine getir-meyi kaldıracak biri vardır herhalde?"
Pratt'ın yüzü sinirden kıpkırmızı oldu. Bunun üzerine, masaya yaklaşmaya yeltendi ve VVendell'in yanında durdu. Açık karın boşluğuna göz attı ve bakışlarını hızla başka yöne çevirdi. "Ta-mam. Gördüm."
"Aına şekli görüyor musunuz, ne kadar tuhaf bir şey olduğunu" Kann boyunca, bir uçtan diğerine dümdüz bir kesik. Sonra da di key bir kesik, tam ortadan, karaciğeri yırtarak göğüs kemiğim-doğru atılmış. Bunlar çok derin kesikler, bu kesiklerden herhan gi biri ölüm sebebi olabilir." Çıplak elleriyle yaraya dokunup ba ğırsaklan kaldırdı, masanın yan tarafındaki kovaya atmadan ön-ce, parlayan kıvnmlan itinayla inceledi. "Kesici alet çok uzun ol-malı. Belkemiğine kadar ulaşmış ve sol böbreğin üst kısmım sı-yırmış." Başım kaldırdı. "Görüyor musunuz, Bay Pratt?"
"Evet. Evet, tabü." Pratt, ölü bedene bakmıyordu büe; bakışla-rı çaresizce Norris'in kan bulaşmış önlüğündeydi.
"Şu dikey kesik de var. O da öldüresiye derin." Tek seferde in-ce bağırsakların kalan kısımlarım kaldırdı ve bağırsaklar masa-nın kenarına yuvarlanmak üzereyken, Wendell yakalamak için kovayı hızla yanaştırdı. Sıra, karın bölgesindeki diğer organlara geldi, tek tek çıkarıldılar. Karaciğer, dalak, pankreas. "Kesici alet, maktulü buradaki aort damara kadar kesmiş, bu da basamaklar-da bulunan bol miktardaki kam açıklıyor." Crouch başım kaldır-dı. "Eksanguinasyondan o anda ölmüş olmalı."
"Eks... ne?" diye sordu Pratt.
"Basitçe, kan kaybından."
Pratt zorla yutkundu ve sonunda kendisini ölünün, artık oyul-muş bir çukura dönüşmüş kann bölgesine bakmak için zorladı. "Uzun bir bıçak olacağmı söylemiştiniz. Ne kadar uzun?" "Bu kadar derine işleyebilecek kadar. En az on sekiz, yirmi santim boyunda."
"Bir kasap bıçağıdır, belki."
"Bu vakayı kesinlikle bir kasaplık örneği olarak nitelendirebi-lirim." "Bir kılıç da kullandmış olabilir" dedi Wendell. "Öyle olduğu bariz, sanırım" dedi Dr. Crouch. "Kanlı bir lalıçla kasaba civarında geziniyor olmalı."
"Size kılıç olduğunu düşündüren şey nedir?" diye sordu Pratt.
"Yaralarm durumu. iki dikey kesik. Babamın kütüphanesinde, Uzak Doğu'nun tuhaf eşyalan hakkında bir kitap var. Japonlann harakirisinde de bu türden yaralar olduğunu okumuştum. Bir tür intihar törenidir."
"Bu, pek intihara benzemiyor."
"Farkındayım. Ama şekü aynı."

"Çok tuhaf bir şekü" dedi Dr. Crouch. "Birbirini kesen iki ke-sik. Sanki katil bir işaret yapmaya çalışmış gibi. Bir..."
"Haç işareti mi?" Pratt ani bir ilgiyle başını kaldırdı. "Kurban irlandalı değildi, değil mi?"
"Hayır" dedi Crouch. "Büyük olasnikla değildi."
"Ama bu hastanedeki hastaların çoğu İrlandalı, öyle değil mi?"
"Bu hastanenin görevi muhtaç olanlara yardım etmektir. Has-talarımızın çoğu hayırseverlik sonucu buradadırlar."
"İrlandalıları mı kast ediyorsunuz? Bayan Connolly gibi."
"Şimdi, bakın" dedi VVendell, olması gerekenden çok daha sa-mimi konuşuyordu.
"Bu yaralardan çok fazla anlam çıkarmaya çalıştığınız kesin. Sadece bir haçı andırıyor olması, katilin Kato-lik olduğunu göstermez."
"Onları mı savunuyorsunuz?"
"Ben sadece sizin saptama!arınızdaki yanlışları belirtiyorum. Kimse, sırf bu yaraların özelliğine bakarak sizin yaptığınız gibi bir çıkarıma varmaz. Ben size sadece bir yorumda bulundum."
"Bazı arkadaşların kılıcıyla Japonya'dan gemiye atlaması gibi bir yorum mu?" diye kahkaha attı Pratt. "Boston'da böyle bir adam bulmak zordur. Ama çok sayıda Katolik var."
"Bundan, katilin sizin Katolikleri suçlamanızı istiyor olduğu sonucu da çıkarılabilir!" "Bay Holmes" dedi Crouch, "belki de Gece Devriyesi'ne işini nasıl yapacağım anlatmaktan vazgeçmelisiniz." "Onun işi gerçeği öğrenmek, dini bağnazlığa dayab asüsız çı-karımlara varmak değil." Pratt'ın gözleri birden kısüdı. "Bay Holmes, siz Cambridge'li Peder Abiel Holmes ile akraba mısınız, değü misiniz?" Bir duraksama oldu, o sırada Norris VVendell'in yüzünde anlık bir huzursuzluk sezdi.
"Evet" VVendell sonunda cevap verdi. "Babam olur."
"İyi, saygıdeğer bir Kalvinist. Yine de oğlu..."
VVendell sertçe yanıt verdi: "Oğlu kendi adma düşünebilir, te-şekkürler." "Bay Holmes" diye uyardı Dr. Crouch. "Davranışınız hiç yar-dımcı olmuyor."
"Ama kesinlikle dikkate almıyor" dedi Pratt. Unutulmayacak diye de ekledi bakışlarıyla. Dr. Crouch'a döndü. "Bayan Poole'ü ne kadar yakından tanıyordunuz, Doktor?"
"Hastalarımın çoğuna o bakıyordu."
"Peki ya onun hakkındaki görüşünüz?"
"Yetenekli ve uzman biriydi. Hepsinden öte, saygılı."
"Hiç farkına vardığınız düşmanları oldu mu?"
"Kesinlikle hayır. (.) bir hemşireydi. Onu n buradaki görevi ağ] I yı ve ıstırabı dindirmekti."
"Ama arada bir ondan memnun olmayan bir hasta veya bir aile üyesi var mıydı? Hastanede onu ve personelim öfkelendiren biri?"
"Bu mümkün. Ama aklıma böyle biri gelmiyor."
"Peki ya Rose Connolly?"
"Cesedi bulan genç bayan?"
"Evet. Hemşire Poole Ue hiç sürtüşme yaşamış mıydı?"
"Olabilir. Kız çok dikkafah. Hemşire Poole bana onun ısrarcı biri olduğundan dem vurmuştu." "Kız kardeşinin bakımını önemsiyordu" dedi Norris. "Ama saygısızlık için bir mazeret olamaz, Bay Marshall" dedi Dr. Crouch. "Kim olursa olsun." Pratt, Norris'e baktı. "Kızı savunuyorsunuz."
"O ve kız kardeşi birbirlerine çok bağlı görünüyorlar ve Bayan Conolly'nm üzgün olmak için bir sebebi var. Tüm söyleyebilece-ğim bu."
"Şiddete başvurabilecek kadar üzgün mü yani?"
"Ben öyle bir şey demedim."
"Bu akşam tam olarak onu nasd bulmuştunuz? Dışarıda, avlu-daydı, öyle değil mi?" "Dr. Crouch, yeni bir kriz nöbeti nedeniyle doğum koğuşunda onunla buluşmamızı istemişti. Ben de pansiyondan çıkmış, oraya gitmek üzereydim."
"Pansiyonunuz nerede?"
"Bir çatı katı kiraladım, bayım, Bridge Street'in sonunda, has-tane parkının ilerisinde." "Öyleyse, hastaneye gelmek için parkı mı geçiyorsunuz?" "Evet. Bu akşam da öyle geldim, çayın geçerek. Çığlıkları duy-duğumda hastaneye varmak üzereydim."

"Bayan Connolly'rün çığlıklarını mı? Yoksa kurbanın mı?"
"Bağıran bir kadındı. Tüm bildiğim bu. Sesi takip ettim ve av-luda Bayan Connolly'yi buldum."
"Kızın hayal gücünü kullanarak tanımladığı bu yaratığı gördü-nüz mü?" Pratt notlanna baktı. 'Vahşi Katil gibi pelerinli bir cana-var, devasa bir kuşun kanatları gibi dalgalanan siyah bir pelerini var.' Başını kaldırdı.
Norris kafasını iki yana salladı. "Ben öyle bir yaratık görme-dim. Sadece kızı buldum."
Pratt, Wendell'a baktı. "Siz neredeydiniz?"
"Ben içerideydim, Dr. Crouch'a yardım ediyordum. Çığlıklan rn de duydum ve hır fener alıp dışarıya çıkmayı göze aldım. Av uda, Hay Marshall'ı korkudan sinmiş olan Bayan Connolly ile Dirlikte buldum." "Korkudan sinmiş mi?"
"<;<>k korktuğu belliydi, içimizden birinin katil olduğunu dü-ıtıdiiğünden eminim." "Onda tuhaf herhangi bir şeye rastladımz mı? Korkmuş görün-mesi dışında?"
"Korkmuştu" dedi Norris.
"(hysileri, mesela. Elbisesinin hali. Fena halde yırtılmış oldu-ğunu fark ettiniz mi?" "Bir katilin elinden kaçmayı henüz başarmıştı, Bay Pratt" dedi Norris. "Perişan bir halde olmak için her türlü sebebi var." "Elbisesi yırtılmıştı, sanki biriyle boğuşmuş gibiydi. Sizden biriyle olamaz, değil mi?" "Hayır" dedi VVendell.
"Neden bunun nasıl olduğunu ona sormuyorsun?" diye öneri-de bulundu Norris.. "Sordum."
"Ne dedi peki?"
"Akşam daha erken saatlerde olduğunu söyledi. Kardeşinin ko-casi ona saldırmaya teşebbüs ettiği zaman." Tiksintiyle elini sal-ladı. "Bu insanlar hayvan gibi, ucuz ve adi yerlerde büyüyorlar."
Norris adamın sesinde önyargının çirkin ifadesini duydu. Hay-vanlar. Ah, evet, bu ifadenin irlandalılar için kullanıldığını duy-muştu; hep fahişelik yapan, sürekli üreyen ahlaksız hayvanlar. Pratt'a göre, Rose da o irlandalı hafif hizmetçilerden biriydi, onun gözünde, Güney Boston'un ve Charlestovvn'un varoşlarına doluşmuş, pis alışkanhklannm ve burnu akan veletlerinin şehir genelinde suçiçeği ve kolera salgınlarına neden olduğu binlerce pis göçmenden biriydi.
Norris, "Bayan Connolly bir hayvan değil" dedi.
"Onu, bu sözleri söyleyecek kadar iyi tanıyor olmalısınız?"
"Hiç kimsenin böyle bir hakareti hak ettiğini düşünmüyorum."
"Onu pek az tanıyan biri için, çok çabuk savunmaya geçiyor-sunuz." "Onun için üzülüyorum. Kız kardeşi ölüyor diye üzgünüm." "Ah, şu mesele. O konu kapandı." "Ne demek istiyorsun?" "Bu akşamüstü oldu" dedi Pratt ve defterini kapadı. "Rose Connolly'nin kız kardeşi öldü." s
Veda edecek fırsatımız olmadı.
Rose, Aurnia'nın vücudunu nemli bir bezle, kir ve lnınımuş ter lekeleri üe birlikte, artık tuhaf bir biçimde yumuşamış olan endişe-nin meydana getirdiği çizgilerle dolu yüzden gözyaşlanm nazikçe temizledi. Şayet cennet varsa diye düşündü, Aurnia kesin oradadır ve Rose'un içinde bulunduğu belayı görebiliyordun Korkuyorum Aurnia. Meggie ile benim gidecek hiçbir yerimiz de yok.
Aurnia'nın düzgünce fırçalanmış saçları yastık boyunca yayılmış, lambanın ışığında bakır rengi ipek gibi ışüdıyördu. Her ne kadar şimdi yıkanmışsa da, pis koku gitmemişti, genç kızken yatağım pay-laştığı, Rose'a sarılmış olan o bedene sinmiş olan o pis koku. .
Benim için hâlâ çok güzelsin. Her zaman güzel kalacaksın.
Yatağın yanındaki küçük sepette bebek Meggie, annesinin ölü-münden, belirsiz geleceğinden habersiz, hınltılarla uyuyordu. Aurnia'nın çocuğu olduğu ne kadar belli, diye düşündü Rose. Ay-nı kızıl saçlar, aynı sevimli kıvrımlı ağız. Meggie iki gündür, nö-betleşerek çocuğa süt veren koğuştaki yeni anne olmuş üç kadın-dan süt emiyordu. Hepsi, Aurnia'nın çektiği acüara şahit olmuştu ve aynı zamanda hepsi, ilahi gücün kafasına estiği zaman, kefen-cinin müşterilerinden biri olacağım da bUiyorlardı.

Rose, hemşire yaklaşırken başım kaldırdı. Hemşire Poole'un ölümünden beri yetkili kabul edilen Bayan Cabot'tu bu. "Üzgünüm, Bayan Connolly ama merhumeyi götürme zamanı geldi."
"Daha yeni öldü ama."
"İki saat oldu ve yeni bir yatağa ihtiyacımız var." Hemşire, Ro-se'a küçük bir bohça uzattı. "Kardeşinizin eşyaları."
İçinde, Aurnia'nın hastaneye yanında getirdiği birkaç değer-
m/, eşya vardı: Kirli geceliği; bir saç kurdelesi; küçük, ucuz bir teneke yüzük ve genç kızlığından beri, uğur getirsin diye taşıdı-ğı renkli cam nazarlık. Sonunda çuvallamasına neden olan bir nazarlık.
"Şunlar kocasına gidiyor" dedi Hemşire Cabot. "Artık götürül-mesi gerek."
Rose, tekerleklerin gıcırdamasını duydu ve hastane görevlisi-nin tekerlekli bir sedyeyi ittiğini gördü. "Onunla yeterince kala-madım."
"Daha fazla geciktirenleyiz. Kefeni avluda hazır. Defin hazırlık-ları yapıldı mı?" Rose başım hayır anlamında salladı. Acı içinde, "Kocası hiçbir şey hazırlamadı" dedi. "Ailesi masrafları ödeyemeyecekse, usulüne göre bir defin iş-lemi için seçenekler mevcut."
Kastettiği, yoksulların defnedilme şekliydi, isimsiz satıcıla-rın, dilencilerin ve hırsızların üstüste gömüldüğü bir kamu me-zarlığı.
"Hazırlıklar için ne kadar zamanımız var?" diye sordu Rose.
Hemşire Cabot, yapmak zorunda olduğu diğer işleri düşünü-yormuş gibi, yataklar dizisine göz gezdirdi. "Yarın öğlene doğru" dedi, "tabutu almaya araç gelecek." "Bu kadar az zamanda mı?" "Çürüme beklemez." Hemşire dönüp, sessizce bekleyen adama bir işaret verdi, adam sedyeyi yatağın yanma çekti.
"Henüz değil. Lütfen." Rose adamm kolunu çekti, onu Aur-nia'dan uzak tutmaya çalışıyordu. "Bu soğukta onu dışan çıkara-mazsınız."
"Lütfen işleri daha da zorlaştırma" dedi hemşire. "Eğer özel bir defin organize etmek istiyorsan, bunu yarın öğlene kadar hallet-sen iyi olur, aksi taktirde belediye onu Güney Gömü Alanı'na gö-türecek." Görevliye baktı.
"Merhumeyi çıkar."
Adam, kuvvetli kollarım Aurnia'run vücudunun altından geçi-rip yataktan kaldırdı, ölü bedeni sedyeye koyarken, Rose'un bo-ğazından bir hıçkırık yükseldi, kız kardeşinin sabahlığım ve artık kurumuş kanla kaplanmış olan eteğini kendine çekti. Olacakları ne ağlamak, ne de birilerini suçlamak değiştirirdi kuşkusuz. Üze-rinde sadece iç çamaşırı ve gazlı bez bulunan Aurnia, buz gibi av-luya götürülecek, el arabası taşlar üzerinde ilerlerken, hassas cil-di kıymıklı tahtalara çarpacaktı. Görevli onu tabuta yerleştirir-ken nazik olur muydu acaba? Yoksa, sadece onu tabutun içine
yuvarlayıp, bir et yığını gibi atar ve basının çıplak çanı tahtaları na çarpmasına göz mü yumardı? "Onunla kalmama izm ver" diye ısrar etti Kose ve adamın kı ı lunu tuttu, "Bırak izleyeyim."
"İzleyecek bir şey yok, bayan."
"Emin olmak istiyorum. Ona iyi davranıldığını bilmeliyim."
Adam omuzlarım silkti. "Ben onlara iyi davranırım. Ama ister sen izleyebilirsin, benim için fark etmez."
"Başka bir mesele daha var" dedi Hemşire Cabot. "Çocuk. Bü yük ihtimalle ona gerekli bakımı sağlayamayacaksınız, Bayan Connolly."
Yan yataktaki kadın araya girdi: "Sen dışarıdayken geldiler, Ro-se. Bebek bakımevinden birileri, onu almak istediler. Ama biz bu-na izin veremezdik. Ne kadar yüzsüz insanlar, sen burada değil-ken bile yeğenini kaçırmaya çalışıyorlar!"
"Bay Tate babalık haklarını devretti" dedi Hemşire Cabot. "En azından bebeği için en iyisinin ne olduğunu biliyor o."
"Bebek onun umurunda değil" dedi Rose.
"Onu tek başına büyütmek için çok gençsin. Mantıklı ol, ço-cuk! Onu, bakabilecek birine ver."
Cevap olarak, Rose Meggie'yi sepetinden alıp, sıkıca göğsüne yasladı. "Onu bir yabancıya vermek mi? Bunu yapmam için anca ölüm döşeğinde olmam gerek."
Hemşire Cabot, Rose'un üstelemesi karşısında sonunda öfkey-le nefes verdi. "İstediğini yap. Çocuğun başına bir şey gelirse so-rumlusu sen olacaksın.
Bununla uğraşacak zamanın yok, hele bu gece, zavallı Agnus... " Güçlükle

yutkundu, soma arabasında Aur-nia'nın bedeniyle bekleyen görevüye baktı. "Çıkar onu. "
Meggie'ye hâlâ sıkıca sarılmış duran Rose, adamı koğuştan av-luya kadar takip etti. Orada, lambanın sarı ışığı altında, Aurnia çam ağacından kutuya yatırılırken, Rose ayakta bekledi; adamın çivileri çakmasmı izledi, çekiç silah atışları gibi yankdamyOr, her darbede bir çivinin de kendi kalbine saplandığını hissediyordu. Tabut artık hazırdı, adam eline bir parça kömür alıp kapağın üze-rine: A. TATE diye yazdı.
"Karışmaması için" dedi adam ve Rose'a bakmak için doğrul-du. "Öğleye kadar burada olacak. O zamana kadar hazırlıklarını-zı yapın."
Rose elini kapağa koydu. Bir yolunu bulacağım, tatlım. La-yıkıyla gömüldüğünü göreceğim. Şalım Meggie'nin ve kendisi-nin etrafından sardı, hastane avlusundan uzaklaştı.
Nereye gideceğini bilmiyordu. Kız kardeşi ve Eben'le paylaş mış olduğu o pansiyon odasına dönmeye asla niyeti yoktu. Eben muhtemelen şimdi romdan sızmış bir halde oradadır, ayrıca kar-şısına çıkmayı da hiç istemiyordu. Sabahleyin, ayıklığında onun-la işini görürdü. Kardeşinin kocası kalpsiz biri olabilirdi ama ay-nı zamanda çok da mantıklı biriydi. Sürdürmesi gereken bir işi, koruması gereken bir ünü vardı. Kötü bir dedikodu imasının bile duyulması demek, terzi dükkânının kapısındaki züin susması de-mek olurdu. Sabahleyin, diye düşündü Rose, Eben ve ben bir an-laşmaya varacağız ve o ikimizi de içeriye alacak. Bu onun kızı her şeye rağmen.
Ama bu gece uyuyacak yerleri yoktu.
Adımları yavaşladı ve köşede bitkince durdu. Alışkanlık onu her zamanki yöne doğru götürmüştü ve şimdi o akşam daha er-ken saatlerde yürümüş olduğu sokağa baktı. Dearbom'a giden bir at arabası tmgırdayarak yanından geçti, başı öne sarkmış, çö-kük sırtlı bir at tarafından çekihyordu. Çürük tekerlekleri ve ya-malı gölgeliğiyle, bu kadar perişan bir araba büe ulaşılmaz bir lükstü onun için. Kendini, yorgun ayaklarım küçük bir tabureye koymuş otururken hayal etti, araba onu kraliyet ailesinden biriy-miş gibi taşırken, aynı zamanda rüzgârdan ve yağmurdan da ko-ruyor olacaktı. Araba geçerken, bir anda sokağın karşı tarafında tanıdık bir gölge gördü.
"Haberleri duydunuz mu, Bayan Rose?" dedi Yarım Akıl Billy. "Hemşire Poole hastanenin orada öldürülmüş!"
"Evet, Billy. Bihyorum."
"Karnının ortasından yanlmış olduğunu söylüyorlar, işte böy-le." Parmağıyla kamının üzerine bir çizgi çekti. "Kafası ve elleri bir kılıçla kesilmiş. Üç kişi katili bunu yaparken görmüş ve katil kocaman siyah bir kuŞ gibi uçup gitmiş."
"Sana bunu kim anlattı?"
"Bayan Durkin, ahırın orada anlattı. O da Crab'tan duymuş."
"Aptal şeyler yapan bir çocuk varsa, o da Crab'tır. Sen de zır-valan tekrarlıyorsun. Buna son vermen gerek."
Billy sustu, Rose onu kırdığım fark etti. Bili ayaklanyla taşla-rın arasını dev çapalar gibi yokluyordu. Aşağı çektiği beresinin altından kocaman kulaklan dik konulmuş tabak gibi çıkıntı yapı-yordu. Zavallı BUly kendini çok seyrek savunurdu, yaralansa büe bunu unutması uzun sürmezdi.
"Özür dilerim" dedi Rose.
"Ne için, Bayan Rose?"
HU
"Hana sadece duyduklarını anlatıyordun. Ama duyduğun her şey gerçek değildir. Bazı insanlar yalan söyler. Bazıları şeytanın ta kendisidir. Hepsine güvenemezsin, Billy."
"Peki bunun bir yalan olduğunu siz nerden biliyorsunuz? Crab'ın söylediklerinin yani?"
Rose, onun sesinde daha önce böyle bir aksilik sezmemişti. Ona gerçeği anlatacaktı: Hemşire Poole'ü bulanın kendisi olduğu gerçeğini. Hayır, sessiz kalmak daha iyi. Billy'nin kulağına tek bir kelime fısıldamak mı, o hikâyenin yarına varmadan kaç kez değı-şeceğini ve kendisinin de hangi gerçekdışı role konacağını ancak Tanrı bilirdi!

Adımın dillere düşmesine izin veremem.

Her zamanki yoldan tekrar yürümeye başladı, bebek kollaran-da hırıltılarla uyuyordu. Bildiği bir yerde uyuşa iyi olacaktı. Belki sokağın Uerisindeki Bayan Combs onun ve Meggie'nin bu gecelik mutfağının bir köşesinde uyumasını kabul ederdi. Eski paltoları-nı onarırım, diye düşündü, fena halde sökülmüş olanı. Bunun, mutfakta küçük bir yere değeceğinden emindi.
"Gece Devriyesi'ne bildiğim her şeyi ahlattım" dedi Billy, so-kakta yerinde sürekli hareket ediyordu. "Hep dışarıdayım, bilir-sin, Benekü'yi ararım. Bu sokağı bir aşağı bir yukarı on kez turla-rım, bu nedenle de Gece Devriyesi benimle konuşmanın iyi bir fi-kir olduğunu düşündü."
"Evet, öylesin."
"Öldüğüne üzüldüm, çünkü artık beni getir götür işlerine gön-dermeyecek. Her seferinde bana bir peni verirdi ama son defasın-da vermedi. Bu hiç adil değil, değü mi? Bunu Gece Devriyesi'ne söylemedim, çünkü onu, bunun için benim öldürdüğümü düşüne-cekler."
"Biri bir iş yapmışsa her zaman hakkını vermek gerekir ama bu kez vermedi." Beraber yürüdüler, kararmış pencereleri, sessiz evleri geçtiler. Saat çok geç oldu, diye düşündü Rose; biz hariç herkes uyuyor. Rose sonunda durana kadar çocuk ona eşlik etti.
"İçeri girmeyecek misin?" dedi Billy.
Rose, Bayan O'Keefe'nin pansiyonuna baktı. Yorgun ayaklan onu otomatik olarak, daha önceden birçok kez geçmiş olduğu bu kapıya getirmişti. Eben ve Aumia ile paylaştığı odadaki perdeli bölmeye konmuş olan daracık yatağı üst katta duruyordun Ara-daki ince perde, diğer yataktan gelen sesleri engellemeye yetmi-yordu. Eben'in sevişirken çıkardığı domuz hınltıianna benzer < I' ı, horlamaları, sabahlan kuru öksürüğü. Bu gece onun elle-nilin kendi baldırlarını okşamış olduğunu hatırladı ve ürpererek dönüp, oradan uzaklaştı. Nereye gidiyorsun?" dedi Billy.
"Ilılmiyorum."
' Eve gitmeyecek misin?"
"Hayır."
Billy, Rose'a yetişti. "Bütün gece uyanık kalmayacaksın, değil nıl?" "I Jyuyacak bir yer bulmam gerek. Meggie'nin üşütmeyeceği, şı-rak bir yer bulmalıyım."
"Bayan O'Keefe'nin pansiyonu sıcak değil mi?"
"Bu gece oraya gidemem, Billy. Bay Tate bana kızgın. Çok ama çok kızgın. Öyle ki..." Durdu ve ayaklarım sıkıca kavramış eller gibi saran sise baktı. "Ah Tanrım, Billy" diye fısıldadı. "Çok yor-gunum. Bebekle birlikte ne yapacağım?" "Onu götürebüeceğin bir yer biliyorum" dedi Billy. "Gizli bir yer. Ama bunu kimseye söylememelisin."
Duvar Göz Jack atının takımlarım takıp, arabasına atladığında, henüz şafak sökmemişti. Yük arabasını ahırın bahçesinden, lam-ba ışığının altında cam gibi ışüdayan buz tutmuş sokak taşlarına doğru sürdü. O saatte, sokaktaki tek araba onunkiydi; at nah ses-leri, tekerlek tıngırtısı sessiz sokakta ürkütücü bir gürültü çıkarı-yordu. Bu sesle yataklarından uyananlar, geçerken arabasının tıngırtısını duyanlar, geçmekte olanın bir satıcı olduğunu düşüne-bilirdi. Et taşıyan bir kasap ya da belki taş taşıyan bir duvar usta-sı veya seyise saman balyalan götüren bir çiftçi. Pencerelerinin önünden geçmekte olan bu arabanın birkaç saat sonra ne tür bü-yük taşıyacağı bu uykulu insanların akıllarının ucundan büe geç-mezdi. Yaşayanlar ölülerden bahsetmek istemezdi, bu nedenle ölüler görünmezdir, çam ağacından yapılmış kutulara çivüenir, kefenlerle örtülür, geceleyin tıngırdayan arabaların üzerinde giz-li gizli taşınırlardı. Diğerlerinin midesinin kaldırmadığı işler için varım ben, diye düşündü Jack sıntarak. Ah, şu kaçırma işinde iyi para vardı. At nallanmn çıkardığı sesler, arabası kuzeybatıya, Charles Nehri'ne doğru ilerlerken, dilinde şu dizeler tekrar tekrar dönüyordu:
Kazanılacak paralar var. Kazanılacak paralar var.
Ve orası Jack Burke'ün bulunabileceği yer.
Önündeki siste, atin hemen önünde aniden çömelmiş bir figür

belirdi. Jack sertçe dizginlere asıldı ve at kişneym-k durdu. 16-17 yaşlarında bir erkek çocuğunun, sokakta ileri geri zikzaklar yapa rak koştuğunu gördü, uzun kollan ahtapot dokunaçları gibi dal galanıyordu.

"Kötü köpekçik! Kötü köpek, hemen bana gel!"
Çocuk zıplayıp köpeği boynundan yakalayınca, hayvan kesik kesik havladı. Doğruldu, köpeği sıkı sıkı kollarında tutuyordu, pusun içinden kendisine bakan Jack'i aniden görünce çocuğun gözleri faltaşı gibi açıldı.
"Seni lanet olası Yarım Akü Billy!" diye azarladı Jack. Ah, bu ço cuğu yeterince iyi tanıyordu, onun sürekli ayak altında gezen, hei zaman beleş yemek ve yatacak yer arayan bir baş belası olduğunu büiyordu. Birçok kere Jack, Billy'yi ahırının bahçesinden kovala mak zorunda kalmışü. "Yoldan çekil! Şimdi üzerine sürerim bak!"
Çocuk ona sadece ağzını açıp hayretle baktı. Bir ağız dolusu eğri büğrü dişi ve buluğ çağındaki sırık gibi bedenine göre çok küçük bir kafası vardı. Aptal aptal sırıttı, elindeki köpek kaçma-ya çalışıyordu. "Çağudığımda her zaman gelmiyor. Eğitilmesi gerek."
"Sen kendine bile bakamıyorsun, bir de lanet olası bir köpek mi edindin?"
"O benim arkadaşım. Adı da Benekli."
Jack, neredeyse hiç beneği olmayan siyah köpeğe göz gezdir-di. "İşte, şu ana kadar duyduğum en akıllıca isim."
"Biraz süt arıyorduk. Bebeklerin süte ihtiyacı vardır, bilirsin ve geçen gece ona aldığım sütün hepsini bitirdi. Bu sabah aç olacak ve aç oldukları zaman ağlarlar."
Aptal çocuk ne geveliyordu? "Çekil yolumdan" dedi Jack. "Yapmam gereken işler var." "Peki, Bay Burke!" Çocuk kenara çekilerek atın geçmesine izin verdi.
"Benim de yapacak işlerim var."
Eminim vardır, Billy. Eminim vardır. Jack dizginleri çekti ve araba ileri doğru sendeledi. At daha birkaç adım atmıştı ki, Jack atm yularını çekti. Dönüp BUly'nin ince uzun siluetine bak-tı, sis yüzünden yansı görünmüyordu. Her ne kadar çocuk on al-tı on yedi yaşlarında olmahysa da, sadece kastan ve kemikten ibaretti, neredeyse bazı tahta kuklalar kadar sağlamdı. Ona yar-dım edecek bir çift el olabilirdi.
Ve ucuz olurdu. "Hey, Billy!" diye bağırdı Jack. "Dokuz pens kazanmak ister misin?"
Çocuk hızla ona doğru geldi, kollarında hâlâ o zavallı köpeği Ilıyordu sıkıca. "Ne için, Bay Burke?"
"Köpeği bırak ve arabaya atla."
"Ama süt bulmamız gerek."
"Dokuz pens istiyor musun, istemiyor musun? Onunla süt ala-bilirsin." Billy köpeği bıraktı, köpek hızla uzaklaştı.
"Hemen eve gidiyor-mm!"diye emretti Billy. "Ha şöyle, Benekli!"
"Gir içeri, çocuk."
Billly arabaya tırmandı ve kemikli kıçım tahta oturağa yerleş-tirdi. "Nereye gidiyoruz?" Jack dizginleri şaklattı.
"Görürsün." Sürüklenen sis dalgalan arasında gittiler, pencerelerde mum
ışıklan yavaş yavaş belirmeye başlayan binaların önünden geçti-ler. Uzaktan gelen köpek havlaması dışında, tek ses atın nal ses-leri ve dar sokakta tıngırdayan tekerleklerin sesiydi.
Billy arkadaki yük arabasına baktı. "Brandanın altında ne var, Bay Burke?" "Hiçbir şey."
"Ama orada bir şey var. Görebiliyorum."
"Dokuz pensini istiyorsan kapa çeneni."

"Tamam." Çocuk yaklaşık beş saniye kadar sessiz kaldı. "Ne zaman alabilirim?" "Bana bir şeyi taşımamda yardım ettiğin zaman." "Mobilya gibi mi?" "Evet." Jack sokağa tükürdü. "Tıpkı mobilya gibi." Şimdi North Ailen Sokağı'nda giderken, Charles Nehri'ne neredeyse gelmişlerdi. Günışığı üzerlerine geliyordu ama sis hâlâ çok yoğundu ve hedefine yaklaşırken, koruyucu bir pelerin gibi onla-n sararcasına, sanki daha da yalanda dönmeye başlamıştı. Niha-yet durduklarında, John birkaç metreden ötesini göremiyordu ama nerede olduklannı çok iyi büiyordu.
Billy de öyle. "Neden hastaneye geldik?"

"Burada bekle" diye emretti Jack. Çizmeleriyle taşlara sertçe basarak arabadan atladı. "Mobilyaları ne zaman taşıyacağız?" "Önce burada olup olmadığını görmeliyiz." Jack ana kapıyı
açıp, hastanenin arka bahçesine doğru yürüdü. Bulmayı umduğu şeyi görmek için birkaç adım ilerledi: Bir tabut, hem de üzerinde yeni çivilenmiş kapağıyla Üzerinde A. TATE ismi kötü bir el ya-zısıyla yazılmıştı. Ağırhğı test etmek için bir ucunu kaldırdı ve «4
evet, dolu olduğunu onayladı, yakında gömülmek üzere yola çı kaçaktı. Sert bir çam ağacı taralından yargılanacağı şüphe götür meyen yoksullar mezarlığına. Kapağı kaldırmak için biraz uğraşması gerekti. Çok uzun sür medi, çünkü üzerinde sadece birkaç çivi vardı. Kapağı kaldırdı ve ortaya kefene sardı beden çıktı. Görünüşe göre çok büyük değil di; Yarım Akü Billy olmadan büe bunun üstesinden gelebilirdi.
Çocuğun hâlâ beklemekte olduğu arabaya geri döndü.
"Sandalye mi? Yoksa masa mı?" diye sordu Billy.
"Sen ne saçmalıyorsun orada?"
"Mobüya."
Jack yük arabasına doğru yürüdü ve tenteyi sükeledi. "Şunu ta-şımama yardım et." Billy oturaktan sürünerek indi ve arabanın arkasına gitti. "Bu bir ağaç kütüğü." "Çok akıllısın." Jack bir ucunu tuttu ve arabadan aşağı doğru sürükledi "Yakmak için odun mu?" diye sordu Billy, diğer ucundan tuta-rak. "Kırılması gerekmez mi?"
"Sadece taşı, tamam mı?" Kütüğü tabutun olduğu yere taşıdılar ve yere bıraktüar. "Şimdi şunu dışarı doğru açmama yardım et" diye emretti Jack.
Büly, tabuta baktı ve öylece kaldı. "Onun içinde biri var."
"Haydi, şunun ucundan tut ve kaldır."
"Ama o... o ölü biri."
"Dokuz pensi istiyor musun, istemiyor musun?"
Billy başım kaldırıp adama baktı, solgun ve ince yüzünde göz-leri kocaman görünüyordu, "Ben ölülerden korkarım."
"Sana zarar veremezler, aptal." Çocuk geri çekildi. "Peşinden gelirler. Hayaletler gelir." "Sen hiç hayalet görmedin."
Çocuk hâlâ geri çekiliyor, kapıya yaklaşıyordu. "Billy. Hemen buraya geri geliyorsun." Onun yerine, çocuk döndü ve sarsak bir kukla gibi sisler arasında gözden kaybolarak arka bahçeden koşarak uzaklaştı.
"işe yaramaz şey" diye homurdandı Jack. Nefes aldı, kefene sa-rılı bedeni yukarı çekti ve tabuttan yuvarlayarak çıkardı. Beden, sokak taşları üzerine düşünce tak diye bur ses çıktı.
Ortalık hızla işiyordu. Kimse onu görmeden, işini hemen bitirmesi gerekiyordu. Kütüğü tabuta koymaya çalıştı, kapağı kapadı ve birkaç çekiç darbesiyle çivüeri yerine çaktı. Huzur içinde uyuyun, Hay Kütük, diye düşündü ve kahkaha attı. Sonra, hâlâ kefe-nin içinde duran cesedi bahçe boyunca arabaya doğru sürükledi. Kefesi kesilmişti, sokağa göz gezdirmek için durdu. Görünürde kimseler yoktu Ve kimse beni göremez.
Birkaç dakika sonra, artık arabasına geri dönmüş ve atım North Ailen Street'te sürmeye başlamıştı. Omzunun üzerinden bakarak branda kaplı yükünü kontrol etti. Cesede kendi de göz atmamıştı ama zaten bunu yapması gerekmezdi. İster genç olsun, ister yaşh; ister erkek, ister kadın, önemli olan yeni ölmüş olma-sıydı. Bu kez, ücreti kimseyle bölüşmek zorunda kalmayacaktı,, Yarım Akıl Billy'yle büe.
Dokuz pensi kendisine kalmıştı. Biraz fazladan çabaya değerdi. i)
Rose uyandığında Meggie'yi yanında uyurken buldu ve tavuk-ların gıdaklamasını, kanat çırpmalarım ve samanların hışırtılarını duydu. Bu seslerin hiçbiri tamdık gelmiyordu ve Rose'un nerede olduğunu hatırlaması birkaç saniye sürdü.
Aurnia'nın öldüğünü hatırlaması.
Acı onu avucu içine almıştı, öyle çok sıkıyordu ki, bir an için nefes alamadı. Bakışları, çiftliğin kabaca yontulmuş direklerinde durağanlaşmış, düşünüyordu: Bu, benim kaldırabüeceğimden de büyük bir acı.

Yalanlarında ritmik bir ses duydu ve dönüp baktığında bir kö-peğin ona baktığını gördü, sallanan kuyruğu bir saman balyasına çarpıp duruyordu. Silkindi, üzerinden saman ve tozlar uçuştu, sonra gelip Rose'un yüzünü yalamaya başladı, yanağında salyası kaldı. Köpeği iterek, yerinden doğruldu. Köpek, sıkümışçasına bir inleme sesi çıkardı ve merdivenlere doğru ilerledi. Samanlığın eşiğine göz gezdirdiğinde, Rose köpeğin bağh bir atm yanından koşarak geçtiğini gördü, sanki bir randevusuna geç kalmış gibi hedefini bilerek koşuyordu ve sonunda ahınn açık kapısından ge-çerek gözden kayboldu. Uzaklarda bir horoz öttü.
Tavan araşma göz gezdirdi ve BUly'nin nereye gittiğini merak etti.
Demek, buraya sığınmışlardı. Saman balyalan ve paslı aletler arasında onun burada kaldığını gösteren işaretler gördü. Geçen gece uyuduğu samanların üzerinde bir çöküntü oluşmuştu. Çat-lak bir fincan ve altlığı ile bir tahta tabak ters çevrilmiş bir tahta kasanın üzerinde, yemek yemek için hazırlanmış bir masa gibi duruyorlardı. Rose çocuğun becerikliliğine gülümsemek zorunda kalmıştı. Geçen gece, çocuk bir süreliğine gözden kaybolmuş ve nde bir fincan sütle geri dönmüştü. Gizlice birinin ineğinden ya ılıı keçisinden sağdığı şüphe götürmezdi. Meggie süte bandırılmış i" parçasını emerken, Rose sütü nereden bulduğu hakkında so-ıtılm sormamıştı ona; bebeğin açlığım bastıracak şey ne olursa Dİnun, bunun için minnettardı.
Ama bebeğin karnı doyarken, Rose dün öğleden beri bir şey
Riemişti ve midesi gurulduyordu. Samanların arasım kolaçan
ll, o sabah yumurtlandığı belli olan ılık bir tavuk yumurtası bu-
ıa kadar eşeledi. Yumurtayı kırdı ve tek seferde içti. Çiğ yumur-
hoğazından kaydı, şansı öyle kaygan ve yoğundu ki, hemen mi-desi kalktı. îçi
bulandı, yumurtayı çıkarmamak için kendini tuttu. Tüm gün boyunca yiyebileceğim
tek şey bu olabilir, diye düşün-dü ve onu ziyan etmeyeceğim. Sonunda mide
bulantısı geçti ve başını kaldınrken tavan arasının bir köşesine konmuş küçük
tah-ttı bir kutu çekti dikkatini.
Menteşeli kapağını kaldırdı. tçinde, güzel cam parçalan, bir deniz kabuğu ve iki tane balina kemiğinden yapüma düğme vardı, Batı Yakası'nın sokaklannda turlarken Billy'nin topladığı hazineler. Yürürken Billy'nin bakışla-rının nasıl sürekli yere çevrildiğini fark etmişti, hepsi hepsi ora-da burada bir peni ya da kayıp bir saç tokası bulmak uğruna ince omuzlan yaşlı bir adammküer gibi çökmüştü. Yarım Akü Billy için geçen her gün, bir hazine avıydı ve güzel bir düğme onu mut-lu etmeye yeterdi. Sırf bu yüzden şanslı bir çocuktu o, bir düğ-meyle kolayca mutlu olabildiği için belki de Boston'daki en şans-lı çocuk. Ama düğmeleri yiyemezsin ve ölüleri gömmek için de-ğersiz bir cam parçasıyla ödeme yapamazsın. Kutuyu kapadı ve lekelenmiş camdan dışan bakmak için pen-cereye doğru yürüdü. Aşağıdaki avluda tavukların eşelendiği yer, soğuktan solmuş üzüm asmalan ve kahverengi otlann bulunduğu küçük bir bahçeydi. Billy'nin hazine kutusu ona birdenbire cebine koymuş olduğu bir şeyi, şimdiye kadar tamamen aklından çıkmış olan bir şeyi ha-tırlattı. Madalyonu ve zinciri çıkardı, Aurnia'nın kolyesini gördü-ğü anda içini ani bir üzüntü dalgası kapladı.
Madalyon kalp şek-lindeydi ve zinciri tüy kadar hafifti, nazik zinciri bir bayanın ince boynuna göreydi. Bu kolyenin, Aurnia'nın süt beyazı boynunda nasıl ışüdadığmı hatırladı. Kız kardeşim ne kadar güzeldi, diye düşündü ve şimdi ise sadece kurtlar için bir yemdi. Kolye altındandı. Aurnia'ya layık bir defin işlemi yapmak için bu kolyeyi satabilirdi.
Bazı sesler duydu ve tekrar pencereden dışarıya baktı. Saııan balyalanyla dolu bir yük arabası avluya henüz girmişti, iki adam fiyat üzerine pazarlık ediyordu. Ayrılma zamanı gelmişti. Uyumakta olan bebeği kucakladı ve merdivenlerden aşağı m di. Ahırın kapısından dışarı süzüldü sessizce.
İki adam samanın fiyatı konusunda uzlaşana kadar, Rose Con nolly çoktan oradan uzaklaşmış, Meggie'yi Batı Yakası'na doğru taşırken, eteğindeki samanları silkelemeye başlamıştı.
St. Augustine mezarlığının zeminine dondurucu sis çökmüştü. Yüzermişçesine yerle ilişiğini kesmiş, sadece bedenlerinin üst kısmı sis içinde sürükleniyormuş gibi görünen yas hitanların ba-caklarını gizliyordu. Bugün ne kadar da çoklar, diye düşündü Ro-se; ama üzüntüleri Aurnia için değildi. Sisin üzerinde kayan kü-çük bir tabutun arkasından giden cemaati izledi, sanki ağlayan havamn kendisiymişçesine, her bir burun çekişi, her bir hıçkırığı, orada mahsur kalmış

ve gittikçe büyüyen acının seslerini duyabi-liyordu. Çocuğun cenazesi, siyah etekler ve mantolar sisin içinde dönen beyaz girdaplar yaratarak yarandan geçti. Kimse Rose'a bakmadı. Kollarında Meggie ile mezarlığın terk edilmiş köşesin-de, yeni yapılmış toprak yığınının yanında durdu. Onlar için, Ro-se oradaydı ama sisin içinde bir hayalet gibiydi, kendi acüanyla kör olmuş bu insanlar tarafından kendi acısı görünmez olmuştu.
"Yeterince derin, bayşn."
Rose dönerek iki mezar kazıcıya baktı. Yaşlı olan koluyla yü-zünü sildi,, yulardır güneş ve rüzgâra maruz kalmaktan derin çu-kurlar oluşan yanaklarına çamur bulaşmıştı. Zavallı adam, diye düşündü, sen kürek kullanmak için, buz kesmiş toprağı kazmak için çok yaşlısın. Ama hepimizin karnımızı doyuracak bir şeyle-re ihtiyacı var. Acaba Rose onun yaşma geldiğinde, gözleri, ipli-ği iğneden geçirmek için yeterince iyi göremediğinde ne yapıyor olacaktı?
"Onu son yolculuğuna uğurlarken başka kimse olacak mı?" di-ye sordu.
"Başka kimse olmayacak" dedi Rose ve Aurnia'nın tabutuna baktı. Bu Rose'un kaybıydı, sadece onun ve onu başka kimseyle paylaşmayacak kadar bencildi. İçinde kapağı açmak ve kardeşi-nin yüzüne son bir kez. bakmak, için yükselen ani itkiyle mücade-le etti. Ya mucizevi bir şekilde ölü değilse? Ya Auoüa hareket eder ve gözlerini açarsa?
Rose tabuta doğru uzandı ve sonca efii-m geri Çekmek için kendini zorladı. Mucize diye bir şey yoktur, diye düşündü ve Aunua gitti. "öyleyse, işimizi bitireüm mi?"
Yutkundu ve başıyla onayladı.
Yaşlı adam, uyuşuk uyuşuk kürek sallayan, şimdi gevşek ve ü-gisiz bir biçimde ayakta duran ifadesiz çocuğa baktı. "Onu meza-ra koymama yardim et."
Tabutu indirirken halatlar toprak parçalarım çukura düşüre-rek gıcırdadı. Bu defni senin paranla ödedim tatlım, diye düşün-dü Rose. Seni rahatsız edecek adamlarla, pis kokulu dilencüerle paylaşmana gerek kalmayacak özel bir yer. Bir kere olsun yalnız uyuyacaksın, yaşarken mahrum kaldığın bir lüks.
Tabut yere çarparken sarsıldı. Çocuğun dikkati dağılmış ve ha-latı hızla bırakıvermişti. Rose, yaşlı adamın çocuğa, seninle son-ra hesaplaşacağım diyen bakışım yakalamıştı. Çocuk fark etme-di bile ve halatı çukurdan çekti. Halat bir kobra yılanı gibi sürü-nerek geldi ve diğer ucu çam ağacından kutuya hafifçe vurdu, iş-leri neredeyse bitmişti; çocuk şimdi, çukuru doldururken daha canlı çalışıyordu. BelM de, sıcak bir ateşin yanında yiyeceği öğle yemeğini ve kendisini alıkoyan şeyin bu mezar olduğunu düşünü-yordu. Tabutun içinde yatanı görmemişti, görmeye niyeti de yok-tu belli ki. Tüm düşündüğü, o çukurun kapanması gerektiğiydi, bu nedenle canla başla çahşryor ve sırılsıklam olmuş toprağı ta-butun üzerine kürek kürek atıyordu.
Mezarlığın diğer ucunda, çocuğun huzura kavuştuğu yerde, yas tutanlardan bir feryat yükseldi, bir kadın çığlığı öyle acıyla yükselmişti ki, Rose döndü ve diğer mezara doğru baktı. O an-da Rose, sisin içinden kendilerine doğru yaklaşmakta olan belli belirsiz süüeti gördü. Figür, sis perdesinin içinden çıktı ve Rose pelerinin kapüşonunun altından etrafa bakmakta olan yüzü ta-nıdı. Bu, hastanedeki genç hemşire Mary Robinson'du. Mary durdu ve sanki arkasında birinin olduğunu sezmişçesine omzu-nun üzerinden baktı ama Rose, çocuğun mezarının etrafında halka olmuş heykeller gibi duran diğer insanlar hariç, kimseyi görmüyordu.

"Seni başka nerede bulacağımı bilmiyordum" dedi Mary. "Kız kardeşim için çok üzgünüm,. Taran; ruhunu bağışlasın."
Yanaklarına gözyaşı bulaştırarak gözlerini sildi. "Siz ona karşı çok iyiydiniz, Bayan Robinson. Diğer hemşireden daha iyiydiniz, yani Bayan..." Durdu, ne Hemşire Poole'ün adım anmak, ne de ölünün arkasından kötü konuşmak istiyordu. yo
Mary daha da yaklaştı. Rose gözlerinden yaşları savuşturur ken, genç hemşirenin gergin yüzüne, kısık gözlerine baktı. Mary öne doğru eğildi, sesi fısıltıya dönüştü, sözcükleri mezar kazıcıla-rın kürek sesleri arasından zor seçiliyordu. "Çocuk hakkmda soruşturma yapan kişiler var."
Rose, sıkıntılı bir iç geçirdi ve kollarında sakince uyuyan yeğe-nine baktı. Küçük Meggie, Aurnia'nın tatlı mizacım almıştı ve ses-sizce yatmaktan ve kocaman

açtığı gözleriyle dünyayı gözlemek-ten memnundu. "Ben onlara cevabımı verdim. Kendi akrabalarıy-la kalacak. Benimle."
"Rose, bu kişiler bebek bakımevinden değüler. Bayan Poole'a hiçbir şey söylemeyeceğime dair söz vermiştim ama artık sessiz kalamam. Bebeğin doğduğu gece, sen odadan çıktıktan sonra kardeşin bize... " Mary birdenbire kaskatı kesildi, bakışları Ro-se'da değildi, uzaklarda bir yerde asılı kalmıştı.
"Bayan Robinson?"
"Çocuğu güvende tut" dedi Mary. "Sakla onu."
Rose, Mary'nin baktığı yöne doğru döndü ve sisler arasında Eben'in yürüdüğünü görünce boğazı kurudu. Elleri titrese de, ol-duğu yerde kalıp, onunla dalaşmamaya karar verdi. Bugün değil, burada kız kardeşinin mezarı başında değil. Eben yaklaşırken, onun kendi çantasını taşıdığım gördü, dört ay önce Boston'a ge-lirken yanında getirdiği çantanın aynısı. Aşağüayıcı bir biçimde onu ayaklarının önüne attı.
"Senin eşyalarını topladım" dedi. "Çünkü artık Bayan O'Ke-efe'nin pansiyonuna gelmeyeceksin."
Rose çantayı çamurdan aldı, Eben'in kendi kıyafetlerine, onun özel eşyalarına pençelerini geçirmiş olma düşüncesiyle yüzü öf-keden kızarmıştı.
"Ve benden merhamet düenmeye gelme" diye ekledi.
"Geçen gece bana yaptıklarından soma mı? Merhamet mi?"
Doğruldu, Eben'le göz göze geldi ve onun mosmor olmuş du-daklarını görünce içini bir mutluluk kapladı. Bunu ben mi yap-tım? Aferin bana. Sert cevabı onu açıkça öfkelendirmişti, Eben bir adım daha yaklaştı, sonra hâlâ çukuru doldurmaya çalışan iki mezar kazıcıya baktı. Durdu, elini yumruk yapmıştı. Hadi yap, di-ye düşündü Rose. Vur bana, kızını kollarımda tutarken. Senin na-sıl bir korkak olduğunu dünya görsün.
Dişlerini gösteren bir hayvan gibi dudaklarını geri çekti, sözcük-leri fisütı halinde çıkıyordu, gergin ve tehlikeü.
"Gece Devriyesi'yle konuşmaya hakkın yoktu. Bu sabah, kahvaltı sırasında geldiler. rylmdi pansiyonda kalan herkes bu yüzden dedikodu yapıyor."
"Ben onlara sadece gerçeği anlattım. Bana yaptıklarını."
"Sanki sana kimse inanıyor da Bay Pratt'a ne söylediğimi büi-yor musun? Senin gerçekte ne olduğunu anlattım ona. Küçük bir l'nhişe. Sadece karımı mutlu etmek için seni nasıl eve aldığımı, beslediğimi, yatacak yer verdiğimi anlattım. Sen bu iyüiğimin karşılığını böyle mi ödüyorsun?"
"Onun ölmüş olması umurunda değil, öyle değil mi?" Rose meza-ra baktı. "Buraya veda etmek için gelmedin. Bana meydan okumak İçin geldin, burada olmanın tek sebebi bu. Kendi karın burada.."
"Kendi karım da sana katlanamıyordu." Rose'un bakışları onunkilerle buluştu öfkeyle. "Yalan söylü-yorsun."
"Bana inanmıyor musun?" Sırıttı. "Sen uyurken kulağıma fısıl-dadıklarım duymalıydın. Ne kadar yüktün bize, yanında dolaştır-mak zorunda kaldığı bir baş belasıydın, çünkü bizim yaptığımız iyilikler olmadan açlıktan öleceğim biliyordu."
"Kamımı doyurmak için çalıştım! Her gün çalıştım."
"Sanki daha ucuza çalışacak eli iğne iplik tutan bir düzine kız bulamayacak mıydım? Devam et, git hadi, basma neler geleceği-ni gör. Açlıktan ölmeden ne kadar dayanabileceğini gör. Dilene-rek bana geri geleceksin."
"Sana mı?" Rose açlıktan her ne kadar midesi buruluyorsa da, kahkaha atmak üzereydi ve attı da. Ebenin bu sabah ayılacağım, en azından geçen gece yaptıkları için bir parça pişmanlık duyaca-ğım ummuştu. Aurnia'nın ölümüyle, birdenbire kaybettiği hazine-nin değerini anlayacağım ve yaşadığı acı nedeniyle daha iyi bir adam olacağını sanmıştı. Ama o da Aurnia gibi, onun değersiz gu-nırunun üstesinden gelebileceğine safça inanmıştı.
Geçen gece Rose onu aşağılamıştı ve şimdi günışığında tüm numaralardan sıyrılmış bir şekilde karşısında duruyordu. Gözlerinde yastan eser yoktu, sadece yaralanmış bir kibir vardı ve şimdi Rose o ya-rayı daha da derinleştirdiği için mutluydu.
"Evet, belki aç kalacağım" diye ekledi Rose. "Ama en azından kendime bakabiliyorum. Kardeşimin defnedilmesini sağlıyorum. Onun çocuğunu da yetiştireceğim. İnsanlar kendi özkızını terk et-tiğini duyduklarında senin nasıl

bir adam olduğunu düşünecekle-rini sanıyorsun? Karının gömülmesi için bir peni bile vermediğini duyduklarında?" Yüzü kıpkırmızı kesildi ve işlerini bitirmiş, artık dikkatle onla-rı dinlemekte olan iki kazıcıya baktı. Dişlerini sıkarak elini cebine allı ve bir avuç dolusu bozuk para çıkardı. "İşte!" dedi üfkey le ve kazıcüara uzattı. "Alın!" Yaşb adam huzursuz bir biçimde Rose'a baktı. "Bu bayan bize çoktan ödeme yapta, bayım"
"Lanet olsun, alın şu lanet parayı!" Eben adamın toprağa bulaş mış kolunu yakaladı ve bozuk paralan avucunun içine bıraktı Sonra Rose'a baktı. "Yülalmlülüğümü yerine getirdiğimi düşünü yorum ve şimdi,, sende bana ait bir şey var."
"Meggie'yi zerce kadar düşünmüyorsun. Öyleyse onu neden is teyesin?"
"O veledi istemiyorum ben. Konu, diğer şeyler. Aurnia'nın eş yalan. Ben onun kocasıyım, bu yüzden ona ait olan her şey benim hakkımdır."
"Hiçbir şeyi yok." "Hastane, ona ait olan her şeyi geçen gece sana verdiklerini söyledi bana." "Tüm istediğin bu mu?" Rose, beline bağlamış olduğu küçük bohçayı çıkanp ona uzattı. "Öyleyse, al hepsi senin olsun." Eben bohçayı açtı ve lekeü geceük Ue saç kurdelesi yere düştü. "Geri kalanı nerde?"
"Yüzüğü orada."
"Bu teneke parçası mı?" Aurnia'nın renkli camdan taşlan olan uğur yüzüğünü kaldırdı. Sınttı ve onu Rose'un ayaklarının ucuna fırlattı. "Değersiz şey. Boston'daki her basit kızın parmağında bundan bir tane bulabihrsin."
"Alyansım evde bırakmıştı. Biliyorsun."
"Ben kolyeden bahsediyorum. Altın kolyeden. Onu nasü aldığı-nı bana hiç anlatmadı ve geçen onca süre boyunca onu satmayı hep reddetti, o parayı dükkân için lomanabüeceğimi bildiği hal-de. Katlandığım onca şey için, en azından bu kadarcık bir karşüi-ğl hak ediyorum."
"Sen onun saçının bir telini büe hak etmiyorsun."
"Nerede o?"
"Onu ben aldım. Cenazesini kaldırmaları için nasü ödeme yap-tım samyorsun?" "Bundan çok daha fazla ederdi" diye homurdandı, mezan işa-ret ederek.
"Gitti, Eben. Bu mezar için harcadım ve senin burada yerin yok. Sen, kardeşime yaşarken hiç huzur vermedin. Arök onun için yapabileceğin tek şey, huzur içinde yatmasına izin vermek olacaktır."
Kendisine ters ters bakmakta olan yaşlı mezar kazıcıya göz at-tı Alı, Eben kimse bakmazken bir kadına vurma konusunda çok «laktır ama şimdi yumruklarını aşağıda, küfürbaz dilini de içerde lıılıiıak için mücadele etmek zorunda kalmıştı. Tüm söylediği, "Ilımlarla ilgili sonra hesaplaşacağız, Rose" oldu. Sonra, dönüp •ftklaştı. "Mayan? Bayan?" Rose, kendisine sempatiyle bakan yaşlı mezar kazıcıya döndü.
Rize zaten ödeme yapmıştınız. Bunu isteyeceğinizi umuyorum. Mir smeüğini sizi ve bebeği doyurmaya yeter sanırım."
Rose, adamın elinde tuttuğu bozuk paralara bakıp şöyle dü-kündü: Bir süreliğine, bu açlığımızı bastırır. Bununla bir sütanne bulabiliriz.
iki işçi eşyasını topladı ve Rose'u Aurnia'nın yeni kapanmış mezarının başmda yalnız bıraktı. Toprak çöktüğü zaman, diye dü-şündü, sana bir mezar taşı yaptıracağım. Belki adından daha faz-lasını yazdıracak kadar para biriletirebüirim, bir tanem. Bir melek figürü ya da ardından dünyanın nasıl daha da anlamsız olduğunu anlatan birkaç mısralİık bir şiir.
Diğer cenazenin yakınlarının mezarlıktan çıkarken çıkardıkla-rı boğuk hıçkırık seslerini duydu. Siste yüzen, siyah yünlere san-lı solgun yüzleri izledi.
Bmadaki onca insan bir çocuğun ölümü için yas tutuyordu. Senin için yas tutanlar nerede, Aurnia?
Tam o anda Bayan Robinson'ı hatırladı. Etrafına bakındı ama hemşireyi hiçbir yerde göremedi. Eben'in geüşi, öfkeü tavn onu uzaklaştınraş olmalı. Rose'un Eben'e km duyması için bir neden daha eklenmişti.
Yağmur damlaları yüzüne vurdu. Diğer yas tutanlar, başlan eğik halde, kendilerini beklemekte olan arabalara ve sıcak akşam yemeklerine doğru Uerlemeye başladılar. Yağmur toprağı çamura dönüştürürken, sadece Rose elinde sıkıca tuttuğu Meggie ile ora-da bekliyordu.

"iyi uyu, tatlım" diye fısıldadı.
Çantasını ve Aurnia'nın etrafa sacdan eşyasım topladı. Soma Meggie Ue birükte Sr. Augustine mezarlığından çıkıp, Güney Bos-ton'un kenar mahallelerine doğru yol aldı.
10
"Ebelik, hamilelik ve sonuçlarını ele alan bir tıp branşıdır. Gii nümüzde, o sonuçlardan bazüanm duymaktasınız. Birçoğu, çok üzücü..."
Norris, konferans salonunun dışındaki görkemli merdivenler-den bile, Dr. Crouch'un gürleyen sesini duyabiliyordu. Hızla merdi-venleri çıktı, sabah konuşmasına geç kaldığı için cam sıkılmıştı. Ama geçen geceyi, Duvar Göz Jack'in kaba eşliğinde, güneydeki Gjuincy'ye uzun bir yolculuk yaparak geçirmişti bir kez daha. Tüm yol boyunca Jack, bu geç seferde Norris'in kendisine eşlik etmesi-ni istemesinin tek sebebi olan bel ağrısından şikâyet edip durmuş-tu. Boston'a gece yarısından soma, öyle kötü durumda ve tek bir numune ile dönmüşlerdi ki, Dr. Sewall brandaya bakarak kokudan yüzünü buruşturmuş, "Bu, günlerdir yerde kalmış" diye yalanmış-tı. "Burnun da mı sana bunu anlatamadı? Kokudan anlamalıydm!"
Norris o kokuyu hâlâ saçlarında, elbiselerinde duyabiliyordu. Seni hiç terk etmedi ki, aldığın her nefes, onu biraz daha içine çe-kip de yaşayanı ölüden ayıramayacak hale gelene dek, kurtçuk-lar gibi kıvrılarak derinin altına ilerledi. Oditoryumun merdiven-lerini, arkasında kendi çürüme kokusunu bırakan bir yürüyen ce-set gibi tırmanırken bu kokuyu alabiliyordu. İterek kapıyı açtı ve şimdi Dr. Crouch'un konuşurken basamakları tırmanmakta oldu-ğu konferans salonuna sessizce kıvrıldı.
"...her ne kadar cerrahi ve fizikten ayrılan bir tıp dalı da olsa, hamilelik uygulaması da anatomi, fizyoloji ve patoloji bilgisi ge-rektirir..." Dr. Crouch durdu, bakışları, boş bir koltuk araştırmak için henüz koridordan aşağıya doğru bir iki adım atmış olan Nor-ris'te durdu. Ani bir sessizlik, odadaki herkesin dikkatini bir fer-yadın çekebileceğinden daha fazla çekmişti. Dinleyiciler, birçok
•özü olan bir canavar gibi arkaya dönüp, bakışlarla çivilenmiş ulan Norris'e baktılar. "Ray Marshall" dedi Crouch. "Bize katılmayı tercih ettiğiniz İçin onur duyduk."
"Çok üzgünüm, efendim! Hiçbir mazeretim yok."
"Elbette. Oturacak bir yer bul!"
Norris boş bir sandalye gördü ve Wendell ile iki arkadaşının oturduğu şuanın hemen önüne oturdu.
Crouch kürsüde boğazmı temizleyip, sürdürdü. "Sonuca gelir-sek, beyler, size şöyle bir çıkarımda bulunabüirim: Bir hekim ba-zen karanlığın önünde tek başına durandır. O kasvetli hasta oda-larına girdiğimiz zaman, mücadele etmek, yaşamları pamuk ipli-ğine bağlı o insanların zavallı ruhlarına ilahi umudu ve cesareti vermek için oradayız. Yakında sizin göreviniz olacak olan bu kut-sal güveni unutmayın." Crouch, kısa bacaklarıyla salonun orta-sında durdu. Sesi savaş çağrısı gibi çınlıyordu. "Mesleğinize kar-şı dürüst olun! Yaşamlarını sizin çok kıymetli ellerinize teslim eden o insanlara karşı dürüst olun."
Crouch, birkaç saniye tamamen sessiz oturan dinleyicilerine ümitli gözlerle baktı. Soma Edward Kingston yüksek sesle ve dikkat çekici bir biçimde alkışlamaya başladı, bu Crouch'un far-kına varmadığı bir hareketti. Tüm salon alkıştan yankılanana ka-dar herkes hızla ona katildi.
"Şey, bunu Hamlet'e yakışır bir performans olarak nitelendire-biürim" dedi Wendell, kuru alkışı, alkışlayan ellerin gürültüsü arasında kayboluyordu. "Ne zaman yerde yuvarlanıp, ölüm sah-nesini icra edecek acaba?"
"Sessiz ol, Wendell" diye uyardı Charles. "Hepimizin başmı be-laya mı sokmak istiyorsun?"
Dr. Crouch kürsüden indi ve diğer fakülte üyelerinm bulundu-ğu ön sıradaki yerine oturdu. Şimdi, hem tıp fakültesinin dekanı hem de Charles'ın dayısı olan Dr. Aldous Grenvüle öğrencüere seslenmek üzere ayağa kalktı. Saçları her ne kadar çoktan kırlaş-mış olsa da, Dr. Greenville bir bakışıyla odadakilere hâkim olan uzun ve dimdik figürüyle yerini aldı.
"Ebelik sanatı ve bilimi üzerine verdiğiniz aydınlatıcı ve cesa-retlendirici konuşma için teşekkür ederiz, Dr. Crouch. Bugünkü programımızın son bölümü olan

otopsiye, saygıdeğer cerrahi profesörü Dr. Erastus Sewall'm sunumuyla devam ediyoruz."
Ön sırada bulunan iri yapılı Dr. Sewall yavaş yavaş kalktı ve kürsüye doğru Uerledi. Kürsüde iki beyefendi el sıkıştılar; Se- fi
walli sahne ışıklarının altına kabul eden Dr. Grenville bir kez da-ha yerine oturdu.
"Konuya geçmeden önce" dedi Sewall, "bir gönüllü çağırmak istiyorum. Belki birinci sınıflar arasından otopside bana asistan lık edecek kadar cesur bir bey vardır?"
Delikanlılardan oluşan beş sıra, bakışlarını ayakkabılarına doğru yöneltirken salonda bir sessizlik oldu.
"Haydi gelin, insan makinesini anlamak istiyorsanız ellerinizi kana bulamanız gerekir. Tıp çalışmalarınıza henüz başladınız, bu nedenle otopsi odasına yabancısınız. Bugün, sizlere bu olağanüs-tü mekanizmayı, bu karmaşık ve asil dokuyu tanımanıza yardım-cı olacağım. Şayet içinizden biri cesaret gösterirse." "Ben gelirim" diyen Edward ayağa kalktı. Profesör Grenville, "Bay Edward Kingston gönüllü oldu. Lüt-fen sahnede Dr. Sevvall'a katüın" dedi.
Edward koridora doğru yürürken, sınıf arkadaşlarına ukala bir bakış attı. Ben sizin gibi korkak değilim diyen bir bakış.
"Bu cesaret nereden geliyor böyle?" diye rrurüdanch Charles.
"Hepimizin bunun için sırası gelecek" dedi VVendell.
"Şuna bak, nasıl da dikkat çekiyor. Yemin ederim, ben bir gü-nahkâr gibi titrerclim."
Bir asistanın sürdüğü masa çıkıntılarından tutulup açılırken, tekerlekleri tahta döşemeler üzerinde tmgırdıyordu. Asistanı üze-ri aletlerle dolu başka bir masa çıkarırken, Dr. Sewall kabanını çı-karıp, gömleğinin kollarım sıyırdı.
"Her biriniz" dedi, "otopsi oda-sındaki bıçağı kullanma şansına erişeceksiniz. Ancak,
o zaman bile, bu durum çok kısa sürecek. Anatomik numunelerin azlığı nedeniyle, tek bir fırsatın boşa gitmesine izin vermemelisiniz. Eli-nize bir denek geçtiğinde, bilginizi genişletme şansını yakalaya-cağınızı ümit ediyorum. Bugün, şansımıza, böyle bir fırsat bul-duk." Önlüğünü giymek için durdu. "Otopsi sanatı" dedi, önlüğü-nü belinden bağlarken, "tam anlamıyla bir sanattır. Bugün size nasıl yapılması gerektiğini göstereceğim. Bir hayvan ölüsünü sa-katatlarına ayıran bir kasap gibi değil, bir yığın mermeri incelik-le işleyip bir sanat eserine dönüştüren bir heykeltıraş gibi. Bugün yapmaya niyetlendiğim şey bu; sadece bir vücudu parçalamak değil, aynı zamanda her kasın, her organın, her sinirin ve dama-rın güzelliğini ortaya çıkarmak." Üzeri hâlâ örtülü duran ölünün yattığı masaya döndü. "Şimdi, bugünkü deneğimizi açalım."
Dr. Sewall kefene uzanırken Norris'in midesi kalkar gibi oldu. Örtünün altında yatanı çoktan tahmin etmişti ve Duvar Göz Jack İle birlikte geçen gece çıkarmış oldukları yarı çürümüş cesedin nıdısü açılırken korkuya kapılmıştı. Ama Şevvali örtüyü açtığın-da, ortaya çıkan o kokuşmuş adam değildi.
Hu bir kadındı. Norris, oditoryumda oturduğu yerden tanımış-lı onu.
Kıvırcık kızıl saçları masanın kenarından yere sarkmıştı. Başı halılçe yana dönüktü, öyle ki, yan kapalı gözleri ve ayrılmış du-daklarıyla izleyicilerle yüz yüze gelmişti. Konferans salonunda »iyle bir sessizlik olmuştu ki, Norris kulaklarında kendi kalbinin nesini duyabiliyordu. Bu ceset Rose Connolly'nin kız kardeşine ait. Taptığı kız kardeşine. Kızın sevgili kardeşi anatomi masası-na nasıl olup da gelmişti?
Dr. Sewall tepsiden soğukkanlılıkla bir bıçak alıp cesedin yanı-na geçti.
Odadaki şoke olmuş insanların sessizliğinin farkında de-ğilmiş gibi gözüküyordu ve deneğiyle ilgilenirken, işine koyulan bir esnaf gibiydi. Masanın ayak kısmında donup kalmış olan Ed-ward'a baktı. Şüphesiz Edward da bu cesedi tanımıştı.
"Sana bir önlük giymeni öneririm."
Edward onu duyuyormuş gibi görünmüyordu.
"Bay Kmgston, eğer giymekte olduğunuz o şık ceketin lekelen-mesini istemiyorsanız, size ceketinizi çıkarmanızı ve bir önlük giymenizi öneririm.
Soma da geüp bana yardımcı olun."

Kendini beğenmiş Eddie bile görünüşe göre cesaretini kaybet-mişti ve boyundan ayak bileğine kadar uzanan o önlüğü giyer ve kollarım sıyırırken, zorlukla yutkundu.
Dr. Sewall ilk kesiği attı. Göğüs kemiğinden leğen kemiğine ka-dar uzanan acımasız bir kesikti bu. Deri ayrılırken, kann bölgesi-nin içindekiler dışan çıktı ve bağırsak boğumlan açık kann böl-gesinden masamn kenanna sarktı.
"Kova" dedi Sewall. Açılmış yaraya dehşete kapılmış gibi bak-makta olan Edward'a göz attı. "Biri kovayı koyacak mı? Burada-ki asistanım bilinçli bir hareket yapmaktan yoksun da"
Ukala sınıf arkadaşlarının herkesin içinde düştüğü gülünç du-rum karşısında izleyicilerden birkaç huzursuz kahkaha yükseldi. Yüzü kızaran Edward, alet masasından tahta kovayı kaptı ve ka-rından süzülürken damlamakta olan bağırsak boğumlannı yaka-lamak için yere, masamn altına koydu.
"Bağırsağın üzerini saran şey" dedi Dr. Şevvali, "omentum deni-len bir mukoza dokusudur. Şimdi onu kesiyor ve bağırsaklan ser-best bırakıyorum, bakın karından çıktıklarını görüyorsunuz. Yaş-lı erkeklerde, özellikle de yemek masasının güzelliklerine kendi-leriıü fazla kaptıranlarda bu mukoza, yağ nedeniyle daha kalın olur. Ama bu genç bayan denekte, çok seyrek birikinti göriiyo rum." Neredeyse şeffaf olan incecik omentumu çıkardı ve izleyı çilerin görmesi için kanlı elleriyle kaldırdı. Sonra, masaya eğildi ve doku yığınını aşağıda durmakta olan kovaya gelişigüzel atlı Cup diye ıslak bir ses çıktı.
"Sonra, altındaki organları görmemizi engelleyen bu bağırsağı temizleyeceğim.
Bir ineği ya da atı kesen bir kasap bu yoğun ba ğırsak kütlesini görmeye alışkınken, ilk otopsi dersine katılan ye ni öğrenciler bununla ilk kez karşılaştıklannda sıklıkla şaşırırlar Önce ince bağırsağı çıkartacağım, onu midenin bittiği yer olan pi-lorik bağlantı noktasının bulunduğu noktadan kesiyorum..."
Elinde bıçakla öne eğildi ve eli, bağırsağın kopmuş ucuyla bir-likte ortaya çıktı. Masanın kenarına kaymasına göz yumdu ama Edward yere sıçramasına olanak vermeden bağırsağı çıplak eliy-le yakaladı. İğrenerek kovaya attı hemen.
"Şimdi, diğer uçta, ince bağırsağın kaim bağırsağa bağlandığı yer olan ileoçekal noktada bağırsağı serbest bırakacağım.
"İnsan sindirim sisteminin mucizelerini göstermek için, asista-nımın ince bağırsağın o ucunu tutmasını ve koridordan geçerek gidebildiği yere kadar gitmesini isteyeceğim."
Edward, tiksintiyle kovaya bakarak tereddüt etti. Yüzünü bu-ruşturarak, iç organlardan oluşan yığma elini uzattı ve bağırsağın ucunu tutup yukarı kaldırdı. "Devam edin, Bay Kingston. Salonun gerisine doğru gidin." Ed-ward, bağırsağın ucunu çekerek merkez koridora doğru Derleme-ye başladı. Norris, sakatatın pis kokusunu aldı ve koridorun ke-narındaki öğrencinin kötü kokuyu engellemek için burnunu eüy-le kapadığmı gördü. Edward, nihayet arkasından pis kokulu bir halat gibi sürüklediği bağırsak tornan yerden yüksehp, gergin bir hal alana kadar yürümeye devam etti.
"Mesafeye bakın" dedi Dr. Şevvali. "Neredeyse altı metre bo-yunda bir bağırsağa bakıyoruz. Altı metre, beyler! Üstelik bu da-ha sadece ince bağırsak. Kalın bağırsağı yerinde bıraktım. Kamı-nızın içindeki her bir organ, organların en muhteşemidir. Orada oturur, kahvaltınızı sindirirken bir düşünün. Yaşamdaki mevkiini-zin, zengin ya da fakir oluşunuzun, yaşlı veya genç oluşunuzun önemi yok, karnınızın içi söz konusu olduğunda diğer adamlar-dan farkınız yoktur."
Veya kadınlardan, diye düşündü Norcis, bakışlan organda de-ğil, bağırsaktan dışarıda, masanın üzerinde yatmakta olan denek-leydi. Böyle güzeli büe parçglanip, bir sakatat kovasına atılabili-yor Tüm bu şeyin içinde ruh neredeydi? 0 vücutta bir zamanlar yaşamış olan kadın neredeydi?
"Bay Kingston, sahneye gelebilirsiniz ve bağırsak da kovaya geri atılabilir. Şimdi, göğsün içme yerleşmiş olan kalp ve akci-ğerlerin neye benzediğini göreceğiz." Dr. Şevvali çirkin görünüm-lü bir alete uzandı ve aletin dişlerini bir kaburga kemiğine geçir-di. Salonda, çatırdayan kemiğin sesi yankılandı. Doktor izleyici-lere baktı. "Doğrudan göğüs kafesinin içine bakmazsanız, göğüs boşluğunu belirgince göremezsiniz. Birinci sınıf öğrencüerinin yerlerinden kalkıp, otopsinin devamını daha yakından seyretme-lerinin daha iyi olacağını düşünüyorum. Gelin, masanın etrafın-da toplanın."

Norris ayaklarını kaldırdı. Koridora en yakın olan oydu, bu ne-denle masaya ilk ulaşan da o oldu. Aşağıya baktı, açümış göğüs boşluğuna değil de, en derin sırları şimdi bir oda dolusu yabancı-ya açılan kadının yüzüne bakıyordu. Çok güzeldi, diye düşündü. Aurnia Tate kadınlığının en güzel zamanındaydı.
"Bir 'çember' oluşturacaksanız" dedi Dr. Sewall, "ilk önce size pelvisindeki ilginç bir bulguyu göstereyim. Bu vakada elle kolay-ca anlayabildiğim üzere, rahmin boyutuna bakarak bu deneğin daha yeni doğum yaptığı sonucunu çıkarabilirim. Bu cesedin nis-peten taze olmasına rağmen, özellikle göğüs boşluğundaki kötü kokuyu ve kann zanndaki belirgin iltihabı fark edebilirsiniz. Tüm bu bulgular hesaba katıldığında, olası ölüm sebebini tah-min edebilirim." Koridorda tak diye bir ses duyuldu. Öğrencilerden biri panikle seslendi: "Nefes alıyor mu? Nefes alıp almadığım kontrol et!"
Dr. Şevvali seslendi: "Sorun nedir?"
"Dr. Grenville'in yeğeni, efendim!" dedi Wendell. "Charles ba-yıldı!"
Ön sıradaki Profesör Grenville ayağa kalktı, duyduklan karşı-sında şaşırmış görünüyordu. Koridorda kalabalık oluşturan öğ-rencileri iterek hızla üerledi. "Durumu iyi, efendim" diye bildirdi Wendell. "Charles şimdi kendine geliyor."
Dr. Şevvali sahnede iç çekti. "Zayıf bir mide, tıp okumak iste-yen biri için tavsiye edilmez."
Grenville, yeğeninin yanına diz çöktü ve Charles'ın yüzüne ha-fifçe vurdu. "Kendine gel, oğlum. Biraz başın döndü sadece. Ko-lay bir sabah değildi."
Charles inleyerek doğrulup, başını tuttu. "Kendimi iyi hisset miyorum." "Onu dışarı çıkarayım, efendim" dedi VVendell. "Muhtemelen temiz hava iyi gelecektir." "Teşekkür ederim, Bay Holmes" dedi GrenvUle. Ayağa kalkar ken, kendisi de hiç sağlam görünmüyordu.
Hepimiz cesaretsiziz, aramızda en eğitimli olanlar bile.
Wendell'm yardımıyla, Charles titreyerek ayaklarının üzerinde doğruldu ve yardımla koridoru çıktı. Norris öğrencilerden birinin kıkırdadığını duydu, "E tabu, Charlie bu. Bayılmak onun işi!"
Ama bu hepimizin basma gelebilirdi, diye düşündü Norris, odi-toryumdaki solgun yüzlere bakarak. Hangi normal insan bu sa-bahki kasaplığı izler de, dehşete düşmezdi?
Üstelik daha bitmemişti. Sahnede, Dr. Sewall tekrar bıçağı eline aldı ve soğukkanlılıkla izleyicilere göz gezdirdi. "Beyler. Devam edelim mi?"
11

Şimdiki zaman
Julia, Boston'un yaz sıcağından kaçarak kuzeye doğru araba sürdü ve kuzeydeki Maine'e doğru gitmekte olan, hafta sonu ara-ba seline katüdı. New Hampshire sınırına yaklaşınca, dışarıdaki sıcaklık on derece düşmüştü. Yarım saat soma, Maine'e doğru yol alırken, hava serinlemeye başlamıştı. Kısa zaman içinde, or-manın ve kayalıklı sahil şeridinin görüntüsü sis dalgası nedeniy-le gözden kaybolmuş ve oradan kuzeye doğru dünya griye dönüş-müştü, yol belli belirsiz seçüen uzun ağaçlar ve arada bir göze çarpan çiftlik evleri arasından kıvrılıyordu.
Nihayet o öğleden soma Lincolnville'in sahil kasabasına vardı-ğında, sis öyle yoğundu ki, iskeleye yanaşmış Islesboro feribotu-nun görkemli siluetini zorlukla seçebilmişti. Henry Page, feribot-ta araçlar için sınırlı sayıda yer olacağı konusunda onu uyarmış-tı, bu nedenle arabasını terminalin oraya park etnüş, bir gecelik hazırladığı çantasını alıp, vapura doğru derlemişti.
Vapurun penceresinde seyredüebUecek manzaralar varsa da, o gün Islesboro'ya geçerken Mçbirini görememişti. insana yönünü şaşırtan gri havaya doğru yürüyerek vapurdan indi. Henry Page'in evi ada iskelesinden birkaç yüz metre uzak-taydı. "Bir yaz gününde keyifli bir yürüyüş olur" demişti. Ama yo-ğun siste, yüz metre büe hiç bitmeyecekmiş gibi görünebilir. Ge-çen arabaların çarpmaması için yolun kenarında durup, yaklaşan her araba sesinde otların içine doğru çekildi. Demek, Maine'de yaz böyle oluyor, diye düşündü, şortu ve sandaletleri içinde titre-yerek. Her ne kadar, ötüşlerini duyuyorsa da, kuşları göremiyor-du. Tüm görebildiği ayaklarının altındaki kaldırım ve yolun kena-rındaki otlardı.
Önünde birdenbire bir posta kutusu belirdi. Çok paslanmış ve

Charles inleyerek doğrulup, basını tuttu. "Kendimi iyi hissel miyorum." "Onu dışarı çıkarayım, efendim" dedi VVendell. "Muhtemelen temiz hava iyi gelecektir." "Teşekkür ederim, Bay Holmes" dedi GrenvUle. Ayağa kalkar ken, kendisi de hiç sağlam görünmüyordu.
Hepimiz cesaretsiziz, aramızda en eğitimli olanlar bile.
WendeH'ın yardımıyla, Charles titreyerek ayaklaruun üzerinde doğruldu ve yardımla koridoru çıktı. Norris öğrencüerden birinin kıkırdadığım duydu, "E tabu, Charlie bu. BayUmak onun işi!"
Ama bu hepimizin basma gelebilirdi, diye düşündü Norris, odi-toryumdaki solgun yüzlere bakarak. Hangi normal insan bu sa-bahki kasaplığı izler de, dehşete düşmezdi?
Üstelik daha bitmemişti. Sahnede, Dr. SewaU tekrar bıçağı eline aldı ve soğukkanlılıkla izleyicilere göz gezdirdi. "Beyler. Devam edelim mi?"
11

Şimdiki zaman
Julia, Boston'un yaz sıcağından kaçarak kuzeye doğru araba sürdü ve kuzeydeki Maine'e doğru gitmekte olan, hafta sonu ara-ba seline katüdı. New Hampshire sınırına yaklaşınca, dışarıdaki sıcaklık on derece düşmüştü. Yarım saat soma, Maine'e doğru yol alırken, hava serinlemeye başlamıştı. Kısa zaman içinde, or-manın ve kayalıklı sahü şeridinin görüntüsü sis dalgası nedeniy-le gözden kaybolmuş ve oradan kuzeye doğru dünya griye dönüş-müştü, yol belli belirsiz seçüen uzun ağaçlar ve arada bir göze çarpan çiftlik evleri arasından kıvrılıyordu.
Nihayet o öğleden soma Lincolnville'in sahil kasabasına vardı-ğında, sis öyle yoğundu ki, iskeleye yanaşmış Islesboro feribotu-nun görkemli süüetini zorlukla seçebilmişti. Henry Page, feribot-ta araçlar için sınrrb sayıda yer olacağı konusunda onu uyarmış-tı, bu nedenle arabasını terminalin oraya park etnüş, bir gecelik hazırladığı çantasını alıp, vapura doğru derlemişti.
Vapurun penceresinde seyredüebUecek manzaralar varsa da, o gün Islesboro'ya geçerken hiçbirini görememişti. insana yönünü şaşırtan gri havaya doğru yürüyerek vapurdan indi. Henry Page'in evi ada iskelesinden birkaç yüz metre uzak-taydı. "Bir yaz gününde keyifli bir yürüyüş olur" demişti. Ama yo-ğun siste, yüz metre büe hiç bitmeyecekmiş gibi görünebilir. Ge-çen arabaların çarpmaması için yolun kenarında durup, yaklaşan her araba sesinde otların içine doğru çekildi. Demek, Maine'de yaz böyle oluyor, diye düşündü, şortu ve sandaletleri içinde titre-yerek. Her ne kadar, ötüşlerini duyuyorsa da, kuşları görerniyor-du. Tüm görebildiği ayaklarının altındaki kaldırım ve yolun kena-rındaki otlardı.
Önünde birdenbire bir posta kutusu belirdi. Çok paslanmış ve 111/
eğri büğrü bir kaKlğa iliştirilmişti. Yakından bakınca, kenarındaki silik sözcüğü okuyabildi: STONEHURST.
Henry Page'in evi.
Tekyönlü yol, geçen araçları çizmek için pençelerini uzatmış çasma duran çalıların ve bodur dalların olduğu sık ağaçh ormana çıkıyordu. Ne kadar çok yokuş çıkarsa, bu sisli adanın bu yalnız yolunda olduğu için kendisini o kadar huzursuz hissediyordu. Kv öyle aniden beliriverdi ki, Julia durdu, sis arasından yaklaşan bir canavar görmüş gibi ürkmüştü. Taş ve eski ahşaptan yapılmıştı, yıllarla birlikte tuzlu havada gümüşümsü bir renk almıştı. Okya-nusu her ne kadar göremiyorsa da, yakında bir yerlerde olduğu nu biliyordu, çünkü dalgaların kayalara çarpışını ve dönen martı-ların çığlıklarım işitiyordu.
Verandaya çıkan aşınmış granit basamaktan çıkıp, kapıyı çal-dı. Bay Page ona evde olacağını söylemişti ama kapıyı kimse aç-madı. Üşüyordu, yanında ceket getirmemişti ve iskeleye dön-mek dışında gidebileceği yer yoktu. Çantasını öfkeyle veranda-da bırakıp, evin arka tarafına doğru yürüdü. Henry evde olmadı-ğı için, bugün görülecek bir şey var mı diye manzarasına göz ata-bilirdi. Arka bahçeye çıkan taş bir patikayı geçti, her yerde çalılar ve düzensiz otlar büyümüştü. Yerler her ne kadar bir bahçıvana ihti-yaç gösterse de, buranın detaylı taş işçiliği göz önüne alınırsa gö-rülmeye değer bir yer olduğunu söyleyebilirdi. Siste kaybolan yo-sunlu taşlar ve bir dizi çiçeğin etrafını

saran alçak bir duvar gör-dü. Dalgaların sesiyle kendinden geçerek, bir yığın kekik ve kedi nanesinin sıralandığı basamaklardan aşağı indi. Deniz artık ya-lanlarda olmalıydı ve her an plajı görebilmeyi ümit etti.
Aşağıya doğru bir adım yürüdü ve topu boşlukta kaldı.
Soluk soluğa kalarak geri adım attı ve zorlukla arka basamağı buldu. Bir an için, sisin değişen perdeleri arasından altı metre ka-dar aşağıdaki kayalıklara bakmak için çömeldi. Ancak şimdi di-ğer tarafındaki aşınmış toprağı ve ufalanan uçurum kenanna zor-lukla tutunan bir ağacın köklerini fark etmişti. Denize bakarken düşündü: Düşersem hayatta kahnm ama bu soğuk suda boğul-mam çok uzun sürmez.
Sallana sallana eve geri tırmandı, yol boyunca uçurum birden çöker, onu da birlikte sürüklerse diye korkmuştu. Kendisini bek-leyen adamı gördüğünde neredeyse tepeye ulaşmıştı.
Düşük omuzlu bu adam, yamru yumru elinde bir baston tutu-yordu. Henry Page'in sesi telefonda yaşlı geliyordu ama bu adam ı u • >
çok fazla yaşlıydı, saçları sis kadar beyazdı ve tel çerçeveli göz lnl<Icıinin içinden bakıyordu. "Basamaklar pek güvenilir değil" dedi. "Her yıl uçurumdan bir birça daha düşüyor. Kaygan zemin." "Ben de öyle düşünmüştüm" dedi Julia, nefes nefese merdiven-leri tırmanarak.
"Ben Henry Page. Siz de Bayan Hamili olmalısınız."
"Çevreyi gezmiş olmamın bir sakıncası yoktur umarım. Evde olmadığınızdan dolayı." "Ben hep evdeydim." "Kapıyı kimse açmadı." "Basamaklardan zıplayabileceğimi mi düşünüyorsun? Ben seksen dokuz yaşındayım. Gelecek sefere biraz daha sabırlı ol." Dön-dü ve taştan terası geçip bir dizi Fransız kapısına doğru derledi. "Haydi. Güzel bir Sauvignon şarabım var. Gerçi bu serin havada beyaz değü, kırmızı içilir ama olsun."
Julia eve kadar peşinden gitti. Fransız kapılardan geçerken, bu yer onun kadar eski, diye düşündü. Toz ve eski kılım kokuyordu.
Ve kitaplar. Denize bakan o odada, yerden tavana kadar uzanan raflara binlerce kitap sıkıştırılmışta Duvarlardan birini taştan, deva-sa bir şömine kaplamışta. Her ne kadar oda çok büyükse de, denize bakan pencerelere sisin çökmesiyle karardık ve klostrofobik bir hal almışta. Odanın orta yerinde masif meşeden bir yemek masasının yanında, üst üste yığılmış bir düzine kitap daha vardı.
"Bunlar Hûda'nın kitaplarından bazdan" dedi.
"Bazdan mı?"
"Aşağıdaki mahzende iki düzine daha var ve ben daha onlara dokunmadım büe. Bu bastonla onlan taşımam mümkün olmadı-ğından, belki sen onlan benim için üst kata taşırsın. Torunumdan bunu yapmasını isterdim ama o her zaman çok meşguldür."
Ben değil miyim yani?
Hûda'nın kutulanndan birini, yüzeyi çizik dolu yemek masasının üzerine boca etti. "Gorebüeceğin gibi, HUda tam bir istifçiydi. Asla bir şeyi atmazdı. İnsan onun kadar uzun yaşadığında, bunun anlamı eninde sonunda bir sürü eşyan olacağıdır. Ama bu şeyler çok üginç olmaya başladı. Karmakarışıklar. Kiraladığım nakliye şirketi ıvır zı-vırlan kutulara doldurdu. Bu eski gazeteler 1840'tan 1910'a kadar ki zamana ait. Sıralı değiller ama Bir yerlerde daha eskilerinin oldu-ğuna bahse girerim, ancak onlan bulmak için bütün kutuları açmak zorunda kalacağız. Hepsine bakmak, bizim haftalarımızı alır."
Boston Daily Advertiser'm 10 Ocak 1840 tarihli sayışma bakarken, Julia birden Henryiün kullandığı bizim sözcüğünün far kına vardı. Başını yukarı kaldırdı. "Üzgünüm, Bay Page;. Çok uzun kalmayı planlamamıştım. Lütfen bana sadece evimle ilgili bul duklannızı gösterir misiniz?"
"Ah, tabii. Hilda'nm evi." Şaşkınlıkla, ahşap zeminde bastonu nu tıngırdatarak Julia'dan uzaklaştı. "1880'de inşa edilmiş" diye seslendi başka bir odaya giderken. "Margaret Tate Page adındaki bir akrabam tarafından."
Julia, 1950'lerden beri hiç düzenlenmemiş gibi görünen mutfa-ğa doğru Henry'nin peşinden gitti. Dolaplarda kirler iz bırakmış, ocağın üzerine yağ ve makarna sosuna benzer bir şey sıçramış ve orada kuruyup kalmıştı. Buzdolabmm altını üstüne getirdi ve bir şişe beyaz şarap çıkardı.

"Ev, nesUden nesile geçti. Hilda gibi diğer istifçilere" dedi şişe-ye batırdığı tirbuşonu çevirirken. "Böyle bir doküman hazinesi bırakmış olmamızın sebebi de bu. Ev, onca sene boyunca ailede kaldı." Mantar tıpa şişeden çıktı. "Ta ki sana kadar."
"Bahçemdeki kemikler büyük ihtimalle 1880'den önce gömül-müş" dedi Julia. "Üniversitedeki antropolog bana böyle söyledi. Mezar evden de eski."
"Olabüir, olabilir." Dolaptan iki kadeh çıkardı. "O kutularda bulduklarınız bize kemikler hakkında yardımcı olmayacak." Ben de burada zamanımı boşa harcıyorum. "Bunu nasıl söylersin? Daha gazetelere bakmadın büe." Kadeh-leri doldurup birini ona uzattı.
"İçmek için biraz erken bir saat değil mi?" diye sordu Julia.
"Erken mi?" diye homurdandı. "Ben seksen dokuz yaşındayım ve mahzenimde hepsini içmeye niyetü olduğum dört yüz şişe fev-kalade şarap var. İçmeye başlamak için çok geç bile kalmış ol-maktan endişeleniyorum. Öyleyse lütfen, bana katılın. Bir şişe şa-rap, paylaşıldığında her zaman daha lezzetlidir."
Julia kadehi aldı.
"Şimdi, neden bahsediyorduk?" diye sordu Henry.
"Kadının mezarının evden eski olduğundan."
"Ah" Kendi kadehini kaldırdı ve kütüphaneye geri döndü. "Bu çok mümkün." "Öyleyse, nasıl olup da o kutudakilerin bana onun kimliği hak-kında yardımcı olabileceğini anlayamıyorum." Yemek masasının üzerindeki kâğıtları didik etti ve içlerinden bi-rini çekip, Julia'nın önüne koydu. "İşte, Bayan Hamili, işte ipucu." Julia, el yazısıyla yazümış, 20 Mart 1888 tarihli mektuba baktı.
Sevgili Margaret,
Sevgili Amelia'mın aramızdan ayrılışı nedeniyle gönderdiğin son derece içten ve nazik taziyelerine teşekkür ederim. Bu benim için en zor kış oldu; çünkü geçen her ay başka bir yaşlı arkadaşımı hastalık ve ihtiyarlık yüzünden kaybetmeme neden oluyor gibi. Şimdi ise, hız-la geçen yılların bana bıraktığını düşündüğüm en derin üzüntülerle başbaşayım.
Bunun, uzun zaman önce anlatmış olmam gereken zor bir konuyu açmam için belki de son şansım olduğunun farkına varıyorum. Teyze-nin, bunu senden saklamanın en akıllıca şey olacağım düşündüğünü bildiğim için, bu konuyu açmakta isteksiz davrandım...
Julia başını kaldırdı. "Bu, 1888'de yazümış. Kemikler gömül-dükten çok sonra." "Okumaya devam et" dedi. Julia da son paragrafa kadar okudu.
Sana şimdilik, sana yukarıda bahsettiğim gazete kupürünü gönde-riyorum. Şayet daha fazlasını öğrenmek istemezsen, lütfen bunu söy-le bana. Bu konudan bir daha asla bahsetmem. Ama eğer aüen hakkın-daki bu konu Ugini çekerse, o zaman ük fırsatta sana tekrar yazarım. Böylece, teyzenle Batı Yakası Canisi'nin gerçek hikâyesini öğrenmiş olursun.
En içten saygüanmla O.
W. H.
"O. W. H.'nin kim olduğunu anlıyor musun?" diye sordu Henry. Gözlüğünün camları nedeniyle kocaman gözüken gözleri heye-canla parladı.
"Bana telefonda Oliver Wendell Holmes olduğunu söylenüştiniz."
"Peki, kim olduğunu biliyor musun?"
"Bir hâkimdi, değil mi? Yüksek Mahkeme Hâkimi."
Henry öfkeyle iç geçirdi. "Hayır, o Oliver Wendell Holmes Junior, oğlu! Bu mektup baba Wendell'dan. Onu duymuş olmahydm." Julia kaşlarım çattı. "Bir yazardı, öyle değil mi?" "Onun hakkında tüm bildiğin bu mu?" "Üzgünüm. Branşım tarih öğretmenliği değü." "Öğretmen misin? Hangi branş?" "Üçüncü sınıfları okutuyorum." "Bir üçüncü sınıf öğretmeni bile Oliver Wendell Holmes Seni-
or'ün edebi bir figürden fazlası olduğunu bümelidir. Evet, o bir şair, romancı ve bir biyografi yazarıydı. Ama aynı zamanda bir öğ-retim üyesi, filozof ve Boston'daki en önemli kişilerden biriydi Hem bir şey dahaydı da. insanlığa olan katkısı bakııundan, ara-larında en önemli olandı bu."
"Nedir o?"
"0 bir hekimdi. Çağmın en iyilerinden."
Julia mektuba artan bir ilgiyle baktı. "Öyleyse, bunun tarihsel

önemi var."
"Mektupta hitap ettiği Margaret benim 1830 senesinde doğmuş olan büyük büyükannem Dr. Margaret Tate Page'dir. Boston'daki ilk kadın doktorlardan biri. Senin sahip olduğun ev ona aittir. Ev 1880'de inşa edildiğinde o elli yaşında olmalıydı."
"Peki, mektupta bahsedilen teyze kim?"
"Hiçbir fikrim yok. Onunla ilgili hiç bilgim yok."
"Holmes'tan gelen başka mektuplar da var mı?"
"Onları burada bulacağımızı ümit ediyorum." Yemek masasımn

yanına yığümış düzinelerce kutuya baktı. "Şu ana kadar sadece şu altı kutuya bakabildim. Hiçbiri düzenli, şuralı değil. Ama senin evinin tarihi burada, Bayan Hamili. Bunlar, orada yaşamış olan insanlardan geriye kalanlar."
"Bir gazete kupürü gönderdiğini söylüyor. Onu bulabUdiıüz mi?" Henry bir gazete parçasına uzandı. "Bahsettiği şeyin bu oldu-ğuna inanıyorum."
Gazete kupürü yıllar geçtikçe öyle kararmıştı ki, o küçük yazı-yı pencerenin gri ışığında okumakta zorluk çekiyordu. Ancak Henry bir lamba yaktığında sözcükleri ancak okuyabildi.
28 Kasım 1830 tarihliydi.
BATI YAKASI CİNAYETİ "ŞOKE EDtCl VE TUHAF' OLARAK TA-NIMLANDI
Çarşamba günü akşam saat OO'da, Gece Devriyesi memurları, hem-şire Bayan Agnus Poole'ün bedeninin hastanenin arka merdivenlerin-de büyük bir kan gölünün içerisinde ölü bulunması üzerine, Massac-husetts Genel Hastanesi'ne çağrıldılar. Devriyeden Memur Pratt, Po-ole'ün yaralarının, bu olayın çok büyük olasılıkla kasap bıçağı gibi büyük, keskin bir aletle vahşice işlenmiş bir cinayet olduğuna şüphe bırakmadığını ifade etti. Muhabir, güvenliği açısından tek şahidin kimliğini açıklamıyor ama Bay Pratt şahidin, saldırganı "Vahşi Katil gibi siyah pelerinli bir canavar, devasa bir kuşun kanatları gibi dalga-lanan siyah pelerinli genç bir kadın olduğunu doğruladı.
"Bu cinayet Boston'da işlenmiş" dedi Julia.
'vVeston'dakı evinden at arabasıyla sadece yanm günlük bir mesafe. Maktul bir kadındı."
"Benim evimle bağlantısını göremiyorum."
"Bağlantısı, Oliver Wendell Holmes olabilir. Senin evinde yaşa-mış olan Margaret'a yazıyor. Onun teyzesi ile Batı Yakası Katili olarak bilinen bir katile muammalı bir gönderme yapıyor. Bir şe-kilde, Holmes bu cinayet vakasına - öyle ki, elli yü kadar soma Margaret'a anlatmak zorunda hissettiği bir vaka- karıştı. Neden? Margaret'ın asla bilmemesi gereken bu gizemli sır neydi?"
Bir geminin uzaklardan gelen siren sesi Julia'mn başını kaldır-masına sebep oldu. "Keşke feribota yetişmek zorunda olmasay-dım. Cevabı öğrenmeyi gerçekten çok isterdim."
"Öyleyse gitmeyin. Neden bu gece burada kalmıyorsunuz? Va-lizinizi ön kapıda gördüm." "Onu arabada bırakmak istemedim, bu nedenle yanımda getir-dim. Lincolnville'de bir motelde kalmayı plardıyordum."
"Ama burada yapmamız gereken onca iş olduğunu görüyorsu-nuz! Üst kat çok güzel manzaralı, son derece hoş bir misafir odam var."
Julia pencereye, gittikçe yoğunlaşan sise baktı ve hangi man-zaradan bahsettiğini merak etti.
"Ama belki de size sıkıntı vermeye değecek bir şey değildir. Ar-tık tarihi önemseyen bir tek ben kalmışım gibi görünüyor. Onun kemiklerine dokunduğunuz için, sizin de aynı şeyleri hissedebi-leceğinizi düşündüm." İç çekti.
"Ah, tamam. Ne önemi var? Bir gün, hepimiz onun gibi olacağız. Ölü ve unutulmuş." Döndü. "Son feribot saat dört otuzda kalakacak. Kaçırmak istemiyorsanız, is-keleye doğru yola çıksanız iyi olacak."
Juha hareket etmedi. Henry'nin unutulmuş kadınlar hakkında söylediklerini düşünüyordu hâlâ.
"Bay Page?" dedi.
Henry, topuzlu bastonunu sıkıca tutan eğilmiş bir cüce gibi ar-kasına döndü. "Sanırım geceyi burada geçireceğim."
Henry o yaşta bir adam için, kesinlikle iyi bir içiciydi. Akşam yemeği bitene kadar, çoktan ikinci şaraba başlamışlardı ve Julia artık konuya odaklanmakta

zorluk çekiyordu. Gece çökmüş, odadaki her şey lamba ışığının parıltısında, hafif bir sisle belir-sizleşmişti. Yemeklerini, gazetelerin yayılmış olduğu masada ye-mişlerdi. Fırında tavuktan kalanların yanındaysa, incelemesi ge-reken eski mektup ve gazetelerden oluşan bir yığın yükseliyor du. Onları muhtemelen bu gece okuyamazdı, başı böylesine dö nüyorken.
Henry hiç yavaşlayacak gibi görünmüyordu. Bardağını doldur du ve Margaret Tate Page'e el yazısıyla yazümış sonu gelmeyen mektup koleksiyonundan, başka bir kâğıda uzanırken, bir yudum aldı. Sevgili çocuklarından, torunlarından ve dünyanın her yerin-deki tıp meslektaşlarından gelen mektuplar vardı. Onca şarap iç-tikten soma Henry nasü oluyor da hâlâ o mürekkebi solmuş ya-zılara odaklanabiliyordu? Seksen dokuz yaş kulağa çok yaşlı ge-liyordu, Henry içme konusunda yine de Julia'yı geçiyor, o akşa-mın okuma maratonuna kesinlikle ondan daha iyi dayanıyordu.
Gözlüklerinin çerçevesinin üzerinden ona baktı. "Çoktan mı pes ettin?"
"Çok yorgunum. Biraz da çakırkeyif oldum, sanırım."
"Saat daha on."
"Ben senin kadar dayanıklı değilim." Onun, solmuş mürekkep-li yazılan okumak için mektubu gözlüklerine yaklaştınp, gözleri-ni kısışını seyretti. "Bana kuzenin Hûda'dan bahset." "O da senin gibi, bir okulda öğretmendi." Mektuba bir fiske attı, dalgınca ekledi: "Kendi çocuğuna sahip olmayı düşünmedi asla."
"Ben de düşünmüyorum."
"Çocuklardan hoşlanmıyor musun?"
"Onlan çok severim."
"Hilda sevmezdi."
Julia, Hilda Chamblett'in ardında bıraktığı tek miras olan yığın-la kitaba bakarak tekrar sandalyesine gömüldü. "Öyleyse, bu yüz-den yalnız yaşıyordu. Kimsesi yoktu."
Henry başını kaldırdı. "Benim neden yalnız yaşadığımı düşünü-yorsun? Çünkü öyle olmasını istiyorum, sebebi bu! Kendi evimde kalmak istiyorum, huzurevinde değil." Bardağına uzandı. "Hilda da öyleydi."
İnatçı mı? Huysuz mu?
"Ölmek istediği yerde öldü" dedi. "Evde, kendi bahçesinde." "Biri onu bulana kadar orada günlerce yatması bana üzücü geldi." "Şüphesiz, ben de üzüldüm. Benim torunum da büyük ihtimal-le benim yaşlı cesedimi bu sandalyede otururken bulacak."
"Bu korkunç bir düşünce, Henry."
"Bu, kişinin kendi mahremiyetinden hoşlanmasının sonucu. Yalnız yaşıyorsun, ne demek istediğini anlayabilirsin." .Julia bardağına baktı. "Bu benim seçimim değildi" dedi. "Ko < .mı beni terk etti . "
"Neden? Yeterince hoş bir genç bayana benziyorsun."
Yeterince hoş. Doğru, bu erkekleri kaçırmaya yeter. Sözleri öyle ıırt niyetsiz bir şekilde hakaret içeriyordu ki, Julia kahkaha attı. Ama o kahkahanın bir yerlerinde gözyaşları da süzülmeye başla-mıştı. Öne eğilip, başım eUerinin arasına aldı, hislerini kontrol artı-na almak için mücadele ediyordu. Neden bu şimdi oluyor, neden burada, bu çok az tanıdığı adamın önünde? Richard onu terk ettik-ten sonra aylardır hiç ağlamamış, soğuldkanhhğıyla herkesi etkile-ıiüşti. Şimdi, gözyaşlarını tutacakmış gibi görünmüyordu ve onlar-la öyle çok mücadele etmişti ki, vücudu ürperiyordu. Henry tek ke-lime etmedi ve onu rahatlatmak için de hiçbir girişimde bulunma-dı. Sadece onu inceledi, tıpkı o eski gazeteleri inceler gibi, sanki bu ani duygu yoğunluğu yeni ve merak uyandıran bir şeymiş gibi.
Julia yüzünü temizleyip birden ayağa kalktı. "Eümi yüzümü yı-kayacağım" dedi. "Soma da sanırım yatacağım." Tabakları topla-yıp mutfağa doğru döndü.
"Julia" dedi Henry. "Onun adı ne? Kocanın."
"Richard. O benim eski kocam."
"Onu hâlâ seviyor musun?"
"Hayır" dedi, yumuşak bir sesle.
"O zaman, ne cehenneme onun için ağlayıp duruyorsun?"
Gönül meselelerini böyle mantıklı bir çözümle bıçak gibi kesip atmayı Henry'ye bırak. "Çünkü ben aptalın tekiyim" dedi.

Evin bir yerinde bir telefon çalıyordu.
Julia, Henrynin yatak odasının kapısından geçtiğini, yürürken bastonunun fıkırdadığını duydu. Her kim arıyorsa, onun telefona ulaşmak için ayrıca zamana ihtiyaç duyduğunu büiyordu, çünkü cevap vermeden önce defalarca çaldı. Kendinden geçmiş bir hal-de Julia, onun "Efendim?" diye cevap verdiğim duydu. Birkaç sa-niye sonra, "Evet, şimdi burada. Kutularla Ugileniyoruz. Dürüst olmak gerekirse, henüz karar vermedim."
Neye karar vermemiş? Kiminle konuşuyor?
Sonraki sözlerini anlamakta zorlandı, çünkü sesi kısılmıştı, tüm duyabüdiği beürsiz bir mınldanmaydı. Bir süre sonra, sesi yerini sessizliğe bıraktı; tek duyduğu pencerenin dışındaki deni-zin sesi ve eski evin çatırdama ve gıcırdaması oldu.
Ertesi sabah, günışığında, arama hiç de sinir bozucu görünmü-yordu.
Yataktan kalktı, pantolonunu çekti ve üzerine temi! ı»ir tişört giyip, pencereye doğru gitti. Bugün de manzara görünmüyordu Görünen tek şey, giderek kesifleşen sis görüntüsüydü, pencereye öyle yoğun bir baskı yapıyordu ki, elini dışarıya doğru ittirse, san ki gri renkli pamuk şekere benzeyen bir şeye batacakmış gibi his setti. Maine'e kadar onca yol geldim, diye düşündü, denizi bile göremedim. Kapısı sertçe vuruldu, Julia döndü, ürkmüştü.
"Julia!" diye seslendi Henry. "Hâlâ kalkmadın mı?"
"Şimdi kalkıyordum."
"Hemen alt kata gel."
Sesindeki telaş, Julia'nın odayı dolaşıp hemen kapıyı açmasına neden oldu. Koridorda duruyor, yüzü heyecanla parlıyordu. "Başka bir mektup daha buldum."
12
1830
Puro dumanuırrı oluşturduğu bulut otopsi odasında şeffaf bir perde gibi asılı duruyor, tütünün hoş kokusu kadavraların pis ko-kularını maskeliyordu. Norris'in çalıştığı masada ölü bir vücut, göğsü ortadan yarılmış halde yatıyor, çıkardmış kalbi ve ciğerle-ri kovadaki pis kokulu yığının içinde istirahat ediyordu. Buz gibi soğuk oda bile, kaçmılmaz çürüme sürecini yavaşlatamıyordu; zaten kadavra New York'tan gelene kadar, yolda çoktan çürüme-ye başlamıştı. îki gün önce Norris, içine tuzlu su konulmuş on dört varilin teslim edilişini izlemişti.
"New York onlan almak zorunda olduğumuz yer, diye duy-dum" deyip yorumda bulundu WendeU, dört öğrenciden oluşan takım, kann bölgesine doğru yöneldi, çıplak eller buz gibi soğuk bağırsaklara dalmıştı.
"Burada, Boston'da ölen yeterince fakir yok" dedi Edward. "Biz üzerlerine titriyoruz ve onlar da sağlıklı kalıyorlar. Öldükle-ri zamansa, onları ele geçiremezsin. New York'ta, ölüleri kaldınp yoksullar mezarlığına atıveriyorlar, kimse de bir şey sormuyor."
"Bu doğru olamaz" dedi Charles.
"îki farklı mezar kazıyorlar. İkinci çukur sahipsiz olup atılan-lar, kimsenin sahip çıkmadığı cesetler için." Edvvard, saçlarına kırlar düşmüş yüzünde geçen zor yıllann dikiş ve yaralarını taşı-yan kadavraya baktı. Bir zamanlar kmlmış olan sol kolu çarpık kaynamıştı. "Bunun, kesinlikle ilrinci çukurdan olduğunu söyle-yebilirim. Yaşlı bir İrlandalı, sizce de öyle değil mi?"
Eğitmenleri Dr. Sewall otopsi odasına girdi, dört gencin bir ce-set üzerinde çalışmakta olduğu kadavra masasının yanından geç-ti. "Bugün tüm iç organların çıkanlması ismi bitirmenizi istiyo-rum" diye talimat verdi. "Çok çabuk bozuluyorlar. Biraz fazla beklemeyegörsiin, güçlü bir midesi olduğuna inananlarını/ İni. kokuyu kısa zamanda dayamlmaz bulabilir. Dilediğiniz kadar pu ro için, viskide boğulun, yine de bir hafta çürümeye bırakılım',, bağırsakların kokusunun en güçlünüzü bile bayıltabileceğim ga ranti ederim."

En zayıf olanımızın başı çoktan derde girdi bile, diye düşündü Norris, masanın diğer tarafında kendinden geçmişçesine puro içerken, solgun yüzü dumanlar arasında kalan Charles'a baktı.
"Organları yerinde gördünüz ve bu mucizevi makinenin gizli düzeneğinin bir kısmına gözlerinizle şahit oldunuz" dedi Sewall "Bu odada, beyler, yaşamın gizemini açığa çıkarıyoruz. Tanrı'nm başyapıtım parçalara ayırırken, ustalığa dikkat edin, parçalan doğru yerlerinde inceleyin. Her bir parçanın bütün için

nasılı ha yati öneme sahip olduğuna şahit olun." Sewall Norris'in masasın-da durdu ve kovada duran organlan çıplak elleriyle kaldırıp ince-ledi. "Kalple akciğerleri hanginiz ayırdı?" diye sordu.
"Ben ayırdım, efendim" dedi Norris.
"İyi iş çıkarmışsın. Odada gördüklerim içinde en iyisi." Sewall ona baktı. "Bunu daha önce yaptm, sanırım."
"Çifthkteyken, efendim." "Koyunlar üzerinde mi?" "Ve de domuzlar." "Bir bıçak kullanmış olduğunu söyleyebilirim."
Şevvali Char- les'a baktı. "Sizin eUeriniz hâlâ temiz, Bay Lackaway." "Ben... ben diğerlerine başlamalan için bir şans verebilirim di-ye düşündüm."
"Başlamak mı? Onlar çoktan göğüs boşluğu bitirdiler de, karın bölgesine başladılar." Cesede bakıp yüzünü buruşturdu. "Bu ko-kudan anladığıma göre, çok hızlı çürüyor. Siz bıçağınızı kaldırana kadar çoktan çürüyecek, Bay Lackaway. Ne bekliyorsunuz? Elle-rinizi kirletin."
"Tabu, efendim."
Dr. Şevvali odadan çıkarken, Charles isteksizce bıçağa uzandı. Zamanından önce çürüyen Irlandalı'ya bakarak, tereddüt içinde bıçağın keskin kısmım bağırsakların üzerine yerleştirdi. Sinirleri-ni kontrol etmeye çalışırken, akciğerinin kaim bir parçası masa-dan fırlayıp göğsüne çarptı, irkilerek bağırdı ve geri çekildi, pa-nik içerisinde kanlı parçayı üzerinden silkeledi.
Edvvard kahkaha attı. "Dr. Sewall'ı duydun. Ellerini kirlet!"
"Tann aşkına, Edvvard!"
"Yüzünü görmelisin, Charles. Sana bir akrep attığımı sanırsın."
/ / I
S(vvall'ın odanın dışında olduğu o dakikalarda öğrenciler eğle nıyorlardı. Bir şişe viski ağızdan ağza dolanıyordu. Yan masadaki lakım kadavralarına destek yapıp, ağzma yanmakta olan bir siga-ra tutuşturdu. Duman, görmeyen gözlerden kıvrılarak geçti.
"Bu iğrenç bir şey" dedi Charles. "Yapamam." Bıçağı yerine bı-raktı. "Asla bir doktor olmak istemedim'."
"Dayına ne zaman söylemeyi düşünüyorsun?" dedi Edward.
Ölü bir kadının başına öğrencilerden birinin şapkası konulun-ca, odanın diğer ucunda bir kahkaha koptu. Ama Charles'ın ba-kışları, deforme olmuş sol kolu, eğik omurgası acüarla geçen bir yaşamın kanıtı olan îrlandalı'da yoğunlaşmıştı. "Haydi, Charlie" diye cesaretlendi Wendell, ona bir bıçak uzata-rak. "Bir kez başladın mı, o kadar da kötü değil. Bu zavallı Irlanda-lı'nın çöpe gitmesine izin vermeyelim. Bize öğretecek çok şeyi var."
"Sen bunu söylersin tabu, Wendell. Sen böyle şeyleri seviyor-sun."
"Sen de omentumu soydun ama. İnce bağırsağı ayırabilirsin."
Charles kendisine uzatüan bıçağa bakarken, birisi odanın diğer köşesinden alay ederek bağırdı: "Charlie! Yine üzerimize bayüma!"
Yüzü kıpkırmızı olan Charles bıçağı eline aldı. Acımasız bir yüz ifadesiyle kesmeye başladı. Ama bu çok hüner gerektiren bir işti; onun attığı kesiklerse fazla şiddetliydi, bıçağı kalın bağırsağı par-çaladı, ortaya öyle kötü bir koku yayıldı M, Norris kokuyu engel-lemek içm kolunu yüzüne götürerek geriye doğru sıçradı.
"Dur" dedi Wendell. Charles'ın kolunu tuttu ama arkadaşı kes-meye devam etti. "Ortalığı mahvettin !"
"Bana kesmemi söylemiştin! EUerimi kana bulamamı söyle-miştin! Dayımın bana sürekli söyleyip durduğu şey de bu, elleri-ni kana bulamaya hevesli olmadığı sürece bur doktorun değersiz olduğu!"
"Biz dayın değiliz" dedi Wendell. "Bizler senin arkadaşlarınız. Artık dur." Charles bıçağı yere attı. Bıçağın tıkırtısı, böylesine korkunç bü görevde verdikleri tek akıllıca cevabın alaylı sözler olduğu cesur deükanlüarm gürültüleri arasında kayboldu.
Norris bıçağı kaldırıp, usulca sordu: "İyi misin, Charles?"
"İyiyim." Charles derin bir nefes verdi. "Çok iyiyim."
Kapıda beklemekte olan bir öğrenci aniden uyarıda bulundu: "Sewall geri gehyor!" Oda birden sessizleşti. Şapkalar ölülerin başından çıkarıldı. Kadavralar asü yatış pozisyonlarına geri döndürüldü. Dr. Sewall / \2

beklemeyegörsün, güçlü bir midesi olduğuna inananlarınız bile, kokuyu kısa zamanda dayanılmaz bulabilir. Dilendiğiniz kadar pu ro için, viskide boğulun, yine de bir hafta çürümeye bırakılım-,, bağırsakların kokusunun en güçlünüzü bile bayıltabileceğim ga ranti ederim."
En zayıf olanımızın başı çoktan derde girdi bile, diye düşündü Norris, masanın diğer tarafında kendinden geçmişçesine puro içerken, solgun yüzü dumanlar arasında kalan Charles'a baktı.
"Organları yerinde gördünüz ve bu mucizevi makinenin gizli düzeneğinin bir kısmına gözlerinizle şahit oldunuz" dedi Sewall "Bu odada, beyler, yaşamın gizemini açığa çıkarıyoruz. Tann'nm başyapıtım parçalara ayırırken, ustalığa dikkat edin, parçalan doğnı yerlerinde inceleyin. Her bir parçanın bütün için nasılı ha yati öneme sahip olduğuna şahit olun." Sewall Norris'in masasın-da durdu ve kovada duran organları çıplak elleriyle kaldırıp ince-ledi. "Kalple akciğerleri hanginiz ayırdı?" diye sordu.
"Ben ayırdım, efendim" dedi Norris.
"İyi iş çıkarmışsın. Odada gördüklerim içinde en iyisi." Sewall ona baktı. "Bunu daha önce yaptm, sanırım."
"Çiftlikteyken, efendim." "Koyunlar üzerinde mi?" "Ve de domuzlar." "Bir bıçak kullanmış olduğunu söyleyebilirim."
Şevvali Charles'a baktı. "Sizin eUeriniz hâlâ temiz, Bay Lackavvay." "Ben... ben diğerlerine başlamaları için bir şans verebilirim di-ye düşündüm."
"Başlamak mı? Onlar çoktan göğüs boşluğu bitirdiler de, karın bölgesine başladılar." Cesede bakıp yüzünü buruşturdu. "Bu ko-kudan anladığıma göre, çok hızlı çürüyor. Siz bıçağınızı kaldırana kadar çoktan çürüyecek, Bay Lackavvay.
Ne bekliyorsunuz? Elle-rinizi kirletin."
"Tabu, efendim."
Dr. Şevvali odadan çıkarken, Charles isteksizce bıçağa uzandı. Zamanından önce çürüyen îrlandalı'ya bakarak, tereddüt içinde bıçağın keskin kısmım bağırsakların üzerine yerleştirdi. Sinirleri-ni kontrol etmeye çalışırken, akciğerinin kaim bir parçası masa-dan fırlayıp göğsüne çarptı. İrkilerek bağırdı ve geri çekildi, pa-nik içerisinde kanlı parçayı üzerinden silkeledi.
Edvvard kahkaha attı. "Dr. Sewalli duydun. Ellerini kirlet!"
"Tanrı aşkına, Edvvard!"
"Yüzünü görmelisin, Charles. Sana bir akrep attığımı sanırsın."
I /s
Sewall'ın odanın dışında olduğu o dakikalarda öğrenciler eğle itiyorlardı. Bir şişe viski ağızdan ağza dolanıyordu. Yan masadaki takım kadavralarına destek yapıp, ağzına yanmakta olan bir siga-ra tutuşturdu. Duman, görmeyen gözlerden kıvrılarak geçti.
"Bu iğrenç bir şey" dedi Charles. "Yapamam." Bıçağı yerine bı-raktı. "Asla bir doktor olmak istemediml"
"Dayına ne zaman söylemeyi düşünüyorsun?" dedi Edward.
Ölü bir kadının başına öğrencilerden birinin şapkası konulun-ca, odanın diğer ucunda bir kahkaha koptu. Ama Charles'ın ba-kışları, deforme olmuş sol kolu, eğik omurgası acüarla geçen bir yaşamın kanıtı olan Irlandalı'da yoğunlaşmıştı. "Haydi, Charlie" diye cesaretlendi Wendell, ona bir bıçak uzata-rak. "Bir kez başladın mı, o kadar da kötü değil. Bu zavallı irlanda-lının çöpe gitmesine izin vermeyelim. Bize öğretecek çok şeyi var."
"Sen bunu söylersin tabu, Wendell. Sen böyle şeyleri seviyor-sun."
"Sen de omentumu soydun ama. ince bağırsağı ayırabilirsin."
Charles kendisine uzatılan bıçağa bakarken, birisi odanın diğer köşesinden alay ederek bağırdı: "Charlie! Yine üzerimize bayüma!"
Yüzü kıpkırmızı olan Charles bıçağı eline aldı. Acımasız bir yüz ifadesiyle kesmeye başladı. Ama bu çok hüner gerektiren bir işti; onun attığı kesiklerse fazla şiddetliydi, bıçağı kaim bağırsağı par-çaladı, ortaya öyle kötü bir koku yayıldı ki, Norris kokuyu engel-lemek içm kolunu yüzüne götürerek geriye doğru sıçradı.
"Dur" dedi Wendell. Charles'ın kolunu tuttu ama arkadaşı kes-meye devam etti. "Ortalığı mahvettin !"
"Bana kesmemi söylemiştin! EUerimi kana bulamamı söyle-miştin! Dayımın bana sürekli söyleyip durduğu şey de bu, elleri-ni kana bulamaya hevesli olmadığı sürece bir doktorun değersiz olduğu!"

"Biz dayın değiliz" dedi Vvendell. "Bizler senin arkadaşlarınız. Artık dur." Charles bıçağı yere attı. Bıçağm tıkırtısı, böylesine korkunç bü görevde verdikleri tek akıllıca cevabın alaylı sözler olduğu cesur delikanlüarm gürültüleri arasında kayboldu.
Norris bıçağı kaldırıp, usulca sordu: "iyi misin, Charles?"
"iyiyim." Charles derin bir nefes verdi. "Çok iyiyim."
Kapıda beklemekte olan bir öğrenci aniden uyanda bulundu: "Sewall geri gehyor!" Oda birden sessizleşti. Şapkalar ölülerin başından çıkanldı. Kadavralar asil yatış pozisyonlarına geri döndürüldü. Dr. Sewall
odaya geri geldiğinde, sadece çalışkan öğrenciler ve ciddi yUZİG] gördü. Norris'in masasına doğru geçerken, kesilmiş bağırsaklara bakarak birden durdu. "Bu rezalet hangi şeytanın işi?" şoke olmuş bir halde dört öğ renciye baktı. "Bu kasaphktan kim sorumlu?"
Charles ağlamanın eşiğinde görünüyordu. Charles için, her gr çen gün yeni bir aşağılama, yeteneksizliğini ortaya çıkaran yeni bir fırsat oluyordu. Sewallin bakışları altında, şimdi tehlikeli bii patlamaya çok yalan duruyordu.
Edvvard aşırı bir hevesle ileri atıldı: "Bay Lackavvay ince bağır sağı ayırmaya çalışıyordu, efendim ve... "
"Benim hatam" diye araya girdi Norris.
Şevvali inanmayan gözlerle ona baktı. "Bay Marshall?"
"Bu... bu biraz hoyratça oldu. Charles ve ben... şey, onu elimiz-den kaçırdık, çok özür dileriz. Öyle değil mi, Charles?"
Şevvali, bir an için Norris'e dikkatle baktı. "Otopsi konusundaki belirgin yeteneğiniz dikkate almdığmda, bu yetersiz açıklama iki kaü hayal kırıklığına uğrattı beni. Tekrarlamasına izin vermeyin."
"Tekrarlamayacak, efendim."
"Bana Dr. Grenville'in sizi görmek istediği söylendi, Bay Mars-hall. Ofisinde bekliyor." "Şimdi mi? Hangi konuda?"
"Ona sormanızı öneririm. Öyleyse, gidin." Şevvali sınıfa döndü.
"Kalanlar içinse, bu kadar maskaralık yeter. Çalışın, beyler!" Norris ellerini önlüğüne silip, arkadaşlarına, "Yaşlı Irlandalı'yı bitirmeyi üçünüze bırakmak zorundayım" dedi. "Seninle Dr. GrenvUle arasındaki konu ne?" diye sordu VVen-dell.
"Hiçbir fikrim yok" dedi Norris.
"Profesör Grenville?" Tıp fakültesinin dekanı masasından başını kaldırıp baktı. Arka-sındaki pencereden yansıyan kasvetli günışığında, silueti tel tel gri saçlardan oluşan yelesiyle bir aslan başmı andırıyordu. Norris eşikte dururken, Aldous GrenvüTe'in kendisini incelediğini fark etti ve böyle bir çağn almak için nasıl bir gaf yapmış olabileceği-ni merak etti. Uzun koridor boyunca yürürken, adı Dr. Grenvil-le'in dikkatini çekmesini sağlayacak herhangi bir olaya karıştı mı diye hafızasını yoklamıştı. Bir şey olduğu kesindi, çünkü Norris bu adamın dikkatini onca yeni öğrenci arasından BelmontTu bir çiftçinin oğlunun çekmesi için bir sebep düşünemiyordu.
"İçeri gelin, Bay M;ırshaH ve lütfen kapıyı kapatın."
Huzursuz olan Norris koltuğa oturdu. Grenville bir lamba yak-tı ve lambanın yumuşak ışığı parıldayan masayı, kiraz ağacından kütüphaneyi aydınlattı. Siluet, gür favorili, dikkat çekici bir yüze dönüştü. Her ne kadar saçları genç bir adamınkiler kadar gürse de, kırlaşarak, zaten dikkat çekici olan özelliklerine saygıdeğer bir otorite de kazandırmıştı. Sandalyesine yaslandı, siyah gözleri lambanın ışığım yansıtan iki tuhaf küre gibiydi.
"Orada, hastanedeydiniz" dedi Bay Grenvüle. "Agnos Poole'un öldüğü gece."
Norris, bu korkunç konuya yapılan ani girişle şaşırdı ve sadece başını onaylarcasına eğdi. Cinayet altı gün önce işlendi ve o za-mandan beri kasabada onu kimin -ya da neyin- öldürdüğüyle Ugi-li acımasız dedikodular dolaşıyordu.
The Daily Advertiser onu kanatlı bir canavar olarak tanımlamıştı. Katolikler hakkındaki ko-nuşmalar kaçınılmazdı, bunların Devriye Pratt'm ağzından çıktığı kesindi. Ancak başka söylentiler de vardı. Salem'deki bir vaiz olup bitenlerle ilgili çok köyü şeyler söylemiş, sadece Tann'mn adalet-li eli sayesinde altedüebilecek olan kötü yaratıklardan ve şeytana tapan yabancılardan bahsetmişti. Anlatılan nefret uyandırıcı hikâ-yeler, geçen gece Hanover

Street'te içkili bir kalabalığa zavallı bir İtalyani yakalayacak kadar cesaret vermiş, adamcağız meyhane-de kendisine sığınacak yer aramak zorunda kalmıştı. "Siz şahidi bulan ilk kişiydiniz, irlandalı kızı" dedi Grenville.
"Evet."
"O geceden soma onu gördünüz mü?"
"Hayır, efendim."
"Gece Devriyesi'nin onu aradığım büiyor musunuz?"
"Bay Pratt bana söylemişti. Ben Bayan Connolly hakkında hiç-bir şey bümiyorum." "Bay Pratt beni aksine inanmam konusunda teşvik etti." Demek, onu buraya çağırma sebebi buymuş. Gece Devriyesi, Grenville'den zorla bilgi almasını istemiş Norris'ten.
"Kız, o geceden sonra kaldığı pansiyonda da görülmemiş" dedi Grenvüle.
"Boston'da tanıdıkları vardır kesinUkle." "Sadece kardeşinin kocası, Bay Tate adında bir terzi. Gece Devriyesi'ne kızın dengesiz biri olduğunu ve ahlaksız taleplerde bulunduğunu söylemiş. Hatta kız onu kendisine karşı alçakça ha-reket etmekle suçlamış." Norris, Rose Connolly'nin bir eğitmen olan Dr. Crouch'un fik-rirü sorgulamaya cesaret etmiş olduğunu hatırladı Yerini bilmesi gereken bir kız için şaşırtacak kadar cesurca bir hareketti. Ama dengesiz mi? Hayır, Norris'in o öğleden sonra koğuşta gördüğn şey, sadece haklı olduğunu iddia eden, ölmekte olan kardeşim korumaya çalışan bir kızdı.
"Onunla ilgili rahatsız edici herhangi bir şey görmedim" dedi. "Çok korkunç bazı iddialarda bulunmuş. Şu pelerinli yaratık hakkında."
"Ondan bir figür olarak bahsetti, efendim. Onun hiçbir şekilde doğaüstü bir şey olduğunu söylemedi. Ondan Batı Yakası Katili olarak bahseden Daily Adviser. Korkmuş olabilir ama histerik değildi."
"Bay Pratt'a onun nerede olduğunu söyleyemez misiniz?"
"Neden benim bunu söyleyebüeceğimi düşünüyor?"
"Sizin onu... bu insanları daha iyi tamyabüeceğinizi ileri sürüyor."
"Anlıyorum." Norris yüzünün gerildiğini hissetti. Yani, takım elbiseler içinde bir çiftlik çocuğunun yine de sadece bir çiftlik çocuğu olacağını düşünüyorlar. "Neden onu bulmakta birden bu kadar acele etmeye başladığını sorabilir miyim?"
"O bir şahit ve daha on yedi yaşmda. Güvenüğinin düşünülme-si gerek Kız kardeşinin çocuğunun güvenüğinin de."
"Bay Pratt'ın onların huzurunu zerrece önemsediğim sanmıyo-rum. Onu araştırması için başka bir sebep var mı?"
Grenville duraksadı. Bir an soma kabul etti, "Bay Prattin bası-na yansımasını istemediği bir konu var."
"Hangi konu?"
"Bir mücevherle ilgili. Kısaca tefeciye götürülmeden önce Ba-yan Connolly'nin elinde olan bir kolye." "Bu kolyenin önemi nedir?" "Ona ait değil. Doğrusunu istersen, kardeşirıin kocasında ol-ması gerekirdi."
"Bayan Connolly'nin hırsız olduğunu mu söylüyorsunuz?"
"Ben söylemiyorum. Bay Pratt söylüyor."
Norris kızı ve onun kardeşine duyduğu büyük sadakati düşün-dü. "Onun böyle bir suçlu olduğunu hayal edemiyorum." "Sende nasıl bu izlenimi bıraktı?" "Akıllı bir kız. Açıksözlü de. Ama bir hırsız değil." Grenville başmı salladı. "Bu fikrinizi Bay Pratt'a ileteceğim." Norris konuşmanın bittiğini düşünerek kalkmaya yeltendi ama Grenville, "Biraz daha kaim, Bay Marshall. Başka bir işiniz yok-sa?" dedi.
"Yok, efendim." Norris sandalyesine tekrar yerleşti. Karşısın daki adam onu sessizce süzerken, huzursuz oturuyordu.
"Şu ana kadar çalışma alanınızdan memnun kaldınız mı?" diye sordu Grenville. "Evet, efendim. Çok."
"Peki ya Dr. Crouch'tan?"
"O harika bir öğretmen. Beni kabul ettiği için müteşekkirim. Ondan ebelik hakkında çok şey öğrendim." "Buna karşın, sizin bu alanda güçlü fıldrleriniz olmasını anlıyo-rum."
Norris birdenbire huzursuz oldu. Dr. Crouch onu şikâyet mi et-mişti? Şimdi sonuçlarıyla mı yüzleşmek zorundaydı?
"Ben onun yöntemlerini sorgulama niyetinde değüdim" dedi. "Ben sadece..."

"İşe yaramıyorlarsa yöntemler sorgulanmamalı mıdır?" "Ona karşı gelmemehydim.
Ben kesinlikle Dr. Crouch'un tec-rübesine sahip değilim." "Hayır. Siz bir çütçinin tecrübesine sahipsiniz." Norris'in yüzü kı-zardı; Grenvüle ekledi,
"Size hakaret etliğimi düşünüyorsunuz."
"Niyetinizi bilmek istediğimi sanmıyorum."
"Hakaret etmek niyetinde değildim. Ben çok akıllı çifttik ço-cukları gördüm, birkaç aptal beyefendiden de fazlasını. Çiftçüere yönelik yorumumla söylemek istediğim şey, sizin uygulamada tecrübeleriniz olduğuydu. Gebelik ve doğum süreçlerini incele-miş olduğunuz."
"Ancak, Dr. Crouch'un da bana basitçe belirttiği gibi, bir inek bir insanla karşılaştırılamaz." "Elbette, inekler çok daha cana yatandırlar. Babanız da benimle aynı fikirde olmalı, aksi takdirde kendini o çiftliğe kapatmazdı."
Norris duraksadı, şaşırmıştı. "Babamı tanıyor musunuz?"
"Hayır ama ondan söz edüdiğini duymuştum. Böylesine çaba ge-rektiren bir alanda çalışüğınız için sizinle gurur duyuyor olmalı." "Hayır, efendim. Seçimimden dolayı mutsuz." "Bu nasıl olur?" "O bir çiftçi olarak yetiştirmek istemişti. Kitapların zaman kaybı olduğunu düşünür babam. Dr. Hallowell'in cömertüği olmasa burada, öp fakültesinde büe olmayabilücüm." "Belmont'taki Dr. Hallowell mi? Sizin tavsiye mektubunuzu ya-zan bey mi?"
"Evet, efendim. Gerçek anlamda, ondan daha nazik biri ola-maz. O ve eşi her zaman kendimi onların evinde kendi evimdey-miş gibi hissetmemi sağladılar. Kendisi bana fizik dersleri ver- ı ı n
di ve kütüphanesinden ödünç kitap almama izin verdi. Görünü şe göre, her ay yenilerini alır, hepsini kullanmama izin verirdi Romanları, Yunan ve Roma tarihi kitaplarını, Dryden, Pope ve Spenser'ın cilt cilt kitaplarını. Olağanüstü bir koleksiyondu."
Grenville gülümsedi. "Siz de bundan faydalandınız."
"Kitaplar benim kurtuluşumdu" dedi Norris ve aniden kendini bu kadar ele veren bir sözcük kullandığı için utandı. Ama kurtu-luş, çiftlikteki soğuk ve kasvetli gecelerde, onun ve babasının ko-nuşacak pek bir şeyleri olmadığı gecelerde kitapların onun için tam olarak ifade ettiği şeydi. Konuştukları zaman, ya samanın hâ-lâ çok ıslak olup olmadığından ya da ineklerin doğuma ne kadar yakın olduklarından bahsedip, her ikisine de acı çektiren şeyden bahsetmiyorlardı. Hiçbir zaman da etmeyeceklerdi. "Babanın seni cesaretlendirmemiş olması çok yazık" dedi Grenville. "Yine de böylesine az avantajla buraya kadar geldin." "Burada... iş buldum, şehirde." Her ne kadar Jack Burke üe yaptığı iş iğrenç olsa da. "Eğitimimi karşılamaya yetiyor."
"Baban hiç destek olmuyor mu?"
"Bana gönderecek fazla parası yok."
"Umarım Sophia'ya daha cömert davranmıştır. O daha iyisini hak etti." Norris o ismin amlmasıyla irkildi. "Annemi tanıyorsunuz." "Eşim Abigail hayattayken, o ve Sophia çok yakın arkadaştılar.
Ama bu yıllar önceydi, sen doğmadan önce." Durdu. "Sophia'nın ani evliliği ikimiz için de sürpriz olmuştu."
Ve sürprizlerin en büyüğü de, diye düşündü Norris, kendisine koca olarak az eğitimli bir çiftçi seçmesi olmalı. Her ne kadar Isa-ac Marshall yakışıklı bir adamsa da, Sophia'nın üzerine titrediği müzik ve kitaplarla hiç ügilenmemiş, ürünleri ve çiftlik hayvanla-rı dışında bir şeyle uğraşmamıştı. Norris tereddüt ederek, "Anne-min artık Belmont'da yaşamadığını biliyor musunuz" diye sordu. "Paris'te olduğunu duydum. Hâlâ orada mı?"
"Bildiğim kadarıyla."
"Bilmiyor musunuz?"
"Mektup yazmıyor. Çiftlikteki yaşam onun için hiç kolay değil-di, sanırım. O..." Norris durdu, annesinin gitmesiyle ilgili anıları göğsüne iniveren bir yumruk gibiydi. Bir cumartesi günü, zar zor hatırladığı bir gün onları terk etmişti, zor haürlıyordu, çünkü çok hastalanmıştı. Haftalar soma, hâlâ güçsüzdü ve yalpalayarak mutfağa indiğinde babasını pencere kenarında durmuş, yazın puslu havasına bakarken bulmuştu. Babası da ona dönmüştü, yü-lündekj ifade bir yab;mcınınki kadar uzaktı.

"Annenden bir mektup geldi. Geri dönmeyecekrniş." Bunlar, Isaacin evden çıkıp dosdoğru ahıra inekleri sağmaya gitmeden önce söylediği sözlerdi. Bir kadın, tek tutkusu çok çahşmamn Nancılan ve iyi sürülmüş tarlanın görüntüsü olan bir kocayla kal-mayı neden seçsin ki? Onu kaçıran, uzaklara gitmesine neden olan Isaac'tı.
Ama zaman başka mektuplar olmadan geçerken, Norris on bir yaşında bir çocuğun yüzleşmemesi gereken bir gerçekle yüzleş-mek durumunda kalmıştı: Oğlunu, kendi kanından canından olandan daha çok ineklerine sevgi gösteren bir babaya bırakarak, annesinin aynı zamanda ondan da kaçmış olduğu gerçeğiyle.
Norris bir nefes aldı ve verirken, acının da çıkıp gittiğini hayal etti. Ama hâlâ oradaydı; kendisine yaşam veren ve kalbim kıran kadını sadece bir kere görmek için yanıp tutuşan eski acı. Bu ko-nuşmayı bitirmeyi öyle arzuluyordu ki, aniden, "Otopsi odasına dönmem gerek. Beni görmek istemenizin sebebi bu muydu, efen-dim?" dedi.
"Bir şey daha var. Yeğenimle ilgili."
"Charles mı?"
"Sizden çok iyi bahsediyor. Hatta hayranlık duyuyor. Babası yüksek ateşten öldüğünde çok küçüktü ve korkarım ki, Charles da babasının hassas bünyesini almış. Kız kardeşim çocukken Charlesin üzerine fazla titrerdi, bu nedenle çok hassas büyüdü. Bu durum, anatomi çalışmasını onun için daha da zorlaştırıyor." Norris anatomi laboratuvarında şahit olduklarını düşündü: Bı-çağı kaldırıp, kör bir öfkeyle kesikler atarken, yüzü bembeyaz ke-silmiş ve titreyen Charlesi. "Çalışmaları zor buluyor ve arkadaşı Bay Kingston tarafından fazla cesaretlendirilmiyor. Tek gördüğü, alay konusu olduğu."
"VVendell Holmes iyi ve destekleyici bir arkadaş."
"Evet, ama sen belki de sımfındaki en iyi otopsicisin. Dr. Şe-vvali bana böyle söyledi. Bu nedenle, bir şey için sana müteşekkir olurdum, eğer Charlesin fazladan yardıma ihtiyaç duyduğu za-manlarda ona... "
"Ona yardımcı olmaktan mutluluk duyarım, efendim."
"Ama Charles'ın bu konuşmadan haberi olmayacak, değil mi?"
"Bana güvenebilirsiniz."
İkisi de ayağa kalktı. Grenville onu bir an sessizce süzdü. "Öy-leyse, ben de güveneceğim."
13
İlgisiz bir gözlemci bile, sadece bir göz atımıyla, o gece Hurri-carıe'e giren dört delikanhnm eşit statüde olmadığmı söyleyebi-lirdi. Eğer bir adam ceket kumaşmın kaÜtesiyle yargılanabüiyor-sa, bir tek bu bile Norris'i üç sınıf arkadaşından aynmlamaya ye-terdi; bu, dört öğrencisini o akşam içmek için kendilerine katıl-maya davet etmiş olan meşhur Dr. Chester Crouch'tan ayırıyordu kesinlikle. Crouch, kalabalık meyhanede şömineye yakın bir ma-saya doğru yürüdü. Kürk yakalı ağır kabanım çıkarıp, kapıdan adım attıkları anda onları görüp koşarak gelen kıza verdi. Geldik-lerini fark eden tek kadın garson kadın değildi. Üç genç bayan-dan oluşan bir grup -belki tezgâhtar kızlar, belki macera tutkunu şehir gezginleri- delikanlıları süzüyordun Aralarından biri, kızla-rın ilgisine sadece omuz silkmekle yanıt veren bayanların bakış-larına alışmış Edward'ın ona baktığım görünce, kızarmıştı.
Guruldayan ateşin ışığında, Norris Edward'm d la Sentimenta-le tarzında bağlanmış son moda boyunbağma, gümüş rengi düğ-meleri ile kadife yakalan olan yeşil ceketine hayran olmaktan kendini alamıyordu. Otopsi odasının pisliği, Norris'in üç arka-daşı, yaşlı Irlandalı'yı keserken bile, en iyi gömleklerini ve MarseiU.es yeleklerini giymekten alıkoymamışt. Kendisi, o ka-dar pahalı bir kumaşın üzerine feci bir lekenin bulaşmasını asla göze alamazdı. Onun gömleği ise, eski ve yıpranmıştı; öyle ki, Kingstonin bir tek kravatının fiyatıyla büe eşdeğerde değildi. Ku-rumuş karon, tırnakları arasında topak topak kaldığı ellerine bak-tı. O yaşlı cesedin üzerime bulaşmış pis kokusuyla döneceğim eve, diye düşündü.
Dr. Crouch seslendi: "Mükemmel öğrencüerim için brendi ve su. Bir tabak da istiridye."
"Tabii, doktor" dedi garson kız, Edvvard'a utangaç bir bakı.ş alarak, içkileri getirmek için kalabalık masaların yanından geçip gitti hızla. VVendell çok kısa boylu değildi; Charles ise, hayranlık dolu aynı bakışları üzerine çekemeyecek

kadar solgun, çekingen-di; Norris aralarında yırtık ceket ve eskimiş ayakkabı giyen tek delikanlıydı; ikinci kez bakmaya değmeyen.
Hurricane, Norris'in pek sık uğradığı bir meyhane sayılmazdı. Her ne kadar burada, arada bir biçimsiz bir ceket ve rengi solmuş düşük maaşlı memur üniforması görse de, çoğunlukla yüksek ya-kalı ve kaliteU pabuçlu bir kalabalık görüyordu. Tip fakültesinden fazladan birkaç arkadaşının, daha birkaç saat önce kadavraların kanında gezinen elleriyle istiridyeleri avuçladıklarını görmüştü. "İlk otopsi sadece başlangıçtı" dedi Crouch, gürültülü odada duyulması için sesini yükselterek. "Gençle yaşlı, kadınla erkek arasındaki çeşitliliği görene kadar, makineyi bütün o ihtişamıyla anlayamazsınız." Dört öğrencisine doğru eğilerek, daha kısık ses-le konuşmaya başladı. "Dr. Şevvali gelecek hafta yeni bir mal al-mayı umuyor. Tane basma otuz dolar teklif etti ama sanırım teda-rik etme konusunda bir sorun var."
"insanların hâlâ öldüğü kesin" dedi Edvvard.
"Yine de bir kıtlıkla karşı karşıyayız. Geçmiş yıllarda, New York ve Pennsylvania'daki tedarikçilere güvenebiliyorduk, ama artık her yerde karşımıza rekabet çıkıyor. New York'taki Doktor-lar ve Cerrahlar Koleji bu sene iki yüz öğrenci aldı. Pennsylvania Üniversitesi dört yüz. Her okulun kapıştığı malı almak için bir ya-rış var ve her sene daha da kötüye gidiyor."
"Fransa'da böyle bir sorun yok" dedi Vvendell.
Crouch kıskançlıkla nefes verdi. "Fransa'da, neyin halkın ya-rarına olduğunu biliyorlar. Paris'teki tıp okulu vakıf hastaneleri-ne tam erişim sağlıyor. Öğrencüerin ellerinde, çalışmalarda kul-lanabilecekleri kadavralar bulunuyor. Artık, tıp öğrenmek için bir yer var."
Garson kız, elinde içkiler ve dumanlan üzerinde koca bir tabak istiridye ile geri dönüp, elindeküeri masaya dizdi.
"Dr. Crouch" dedi. "Sizinle konuşmak isteyen bir bey var. Kansının doğum vak-tinin geldiğini ve çok endişeli olduğunu söylüyor."
Crouch meyhaneye göz gezdirdi. "Hangi bey?"
"Dışanda, bir at arabasıyla birlikte bekliyor."
"Crouch iç çekerek ayağa kalktı. "Görünüşe göre, aranızdan ayrılmak zorunda kalacağım." "Size eşlik edelim mi?" diye sordu VVendell.
"Hayır, hayır, istiridyelerin çöpe gitmesine izin vermeyin. Yarın sabah koğuşta görüşürüz."
Dr. Crouch kapıdan çıkarken, dört öğrencisi tabağa atlamak için hiç zaman kaybetmedi.
"Haklı, biliyorsun" dedi Wendell, kocaman bir istiridyeyi ağzı-na götürürken. "Paris çalışmak için uygun bir yer, ve bunu söyle-yen tek kişi o değil. Bizim dezavantajımız var. Dr. Jackson, Ja-mes'i çalışmalarını orada tamamlamaya teşvik etti ve Johnny Warren da yakında Paris'e gidecek."
Edward küçümsercesine homurdandı. "Bizim eğitimimiz o ka-dar kaütesizse, neden siz hâlâ buradasınız?" "Babam, Paris'te okumanın gereksiz bir masrafa neden oldu-ğunu düşünüyor." Onun için sadece bir masraf, diye düşündü Norris. Benim için-se, imkânsızlık.
"Sen gitmeyi istemiyor musun?" dedi Wendell. "Louis ve Cho-mel'in ayaklarının dibinde öğrenmeye? Şu yan tuzlanmış, kemiğe kadar açıkça çürümüş numunelerle değü de, taze kadavralarla ça-lışmaya? Fransızlar bilimin değerinden anlıyorlar." Boş istiridye kabuğunu tabağa fırlattı. "Orası tıp öğrenmek için ideal yer."
"Paris'e gittiğimde" dedi Edward bir kahkaha atarak, "bunun sebebi eğitim olmayacak. Tabii konu kadın anatomisi değilse. Gerçi herkes onu her yerde çalışabilir."
"Paris'te olduğu kadar kapsamlı olmasa da" dedi Wendell, çe-nesinden sızan sıcak yemek sularını temizlerken. "Fransız kadm-lann coşkulu hikâyelerine inanmak gerekirse."
"Kişi, yeterince büyük bir cüzdanla coşkuyu her yerde satın alabilir."
"Ki bu da benim gibi kısa boylu bir adam için umut vericidir." Wendell bardağını kaldırdı. "Ah, bir şiirin geldiğini hisseder gibi-yim. Fransız kadınlar için bir kaside."
"Lütfen, hayır" diye homurdandı Edward. "Bu gece şür olmasın!"

Norris buna gülmeyen tek kişiydi. Bu Paris ve satın alınabilen kadınlarla ilgili konuşma çocukluğunun en derin yarasını yeni-den kanatmıştı. Annem Paris'i bana tercih etti. Orada akimi çe-len kim olmuştu acaba? Babası bu konuda konuşmayı her ne ka-dar reddetmişse de, Norris o kaçınılmaz sona ulaşmaya zorlan-mıştı. Kesin işin içinde bir adam vardı. Sophia otuzuna gelmek üzereydi, sakin Belmont'da bir çiftliğe kısılmış parlak ve hayat dolu bir güzellikti. Boston'a yaptığı ziyaretler sırasında mı o adamla tanışmıştı? Ona neler vaat etnüşti, oğlunu terk etmesini telafi etmek için ne gilıi ödüller koymuştu? "Bu akşam amma da sessizsin" dedi VVendell. "Dr. Grenville ile yaptığın görüşme yüzünden mi?" "Hayır, onun önemsiz bir şey olduğunu söylemiştim. Sadece Rose Connolly ile ilgili."
"Ah. Şu irlandalı kız" dedi Edvvard yüzünü ekşiterek, "içimde, onun aleyhine Bay Pratt'ın duyduğumuzdan daha fazla kanıta sa-hip olduğu gibi bir his var. Konu, sadece çaldığı basit bir takıdan ibaret değil üstelik. Hırsızlık yapan kızlar çok daha kötüsünü de yapabilirler."
"Onun hakkında nasü böyle konuşabildiğini anlamıyorum" de-di Norris. "Onu tanımıyorsun bile." "O gün hepimiz koğuştaydık. Dr. Crouch'a tam anlamıyla say-gısızlık etti."
"Onu bir hırsız yapmaz bu."
"Küçük ve nankör bir İrlandalı yapar ki, bu da çok kötü bir şey-dir." Edvvard boş bir kabuğu tabağa fırlattı. "Sözlerime dikkat edin, beyler. Bayan Rose Connolly hakkında daha çok şey duyacağız."
Norris o gece çok fazla içti. Midesi istiridye üe dolu, yüzü bren-diden kıpkırmızı olmuş bir halde nehir boyunca yalpalayarak eve yürürken, aşın içmenin etkilerini hissedebiliyordu. Görkemli bir yemek olmuştu; Boston'da katıldığı yemeklerden beri en keyif al-dığı yemekti bu. Ne kadar çok istiridye vardı, yiyebileceğini dü-şündüğünden de fazla! Ama alkolün verdiği sıcaklık bile, Charles Nehri'nden esen kemik donduran rüzgâra kâr etmiyordu. Seçkin odalarına gitmek üzere olan üç sınıf arkadaşım düşündü ve onlan bekleyen kor kırmızı şömine ile rahat ve sıcacık odala-n canlandırdı gözlerinde.
Yerinden çıkmış bir kaldınm taşı taküdı ayakkabısına, Norris öne doğru tökezledi ve kendini düşmekten son anda kurtardı, iç-kiden başı dönüyorken, rüzgârda sallanarak öylece durup nehre baktı. Kuzeyde, Prison Point Köprüsü'nün en ucunda eyalet ha-pishanesinin solgun ışığı görünüyordu. Suyun öte yanma, Batı'ya doğru balonca, Lechmere Point'taki hapishanenin ışıklannı gör-dü. Bu, insanı düşündüren bir manzaraydı, her tarafta hapishane-ler görmek kişinin oraya ne kadar uzaklıkta olduğunun gösterge-si gibiydi. Bir beyefendiden basit bir tüccara kadar, diye düşün-dü, her şey tek bir yanlış adıma, karılan tutan zavallı bir ele ba-kıyor. Güzel bir ev ve arabayı ceza karşılığında vermeyegörsün, kişinin birdenbire basit bir berber ya da tekerlekçi olması an me-aelesidlr, Başka bir badire atlat, yükiu başka bir borca gir ve ken dini bir anda fakir fukaranın giydiği paçavraları giyerken, sokak ta kibrit satarken ya da bir peni için temizlik yaparken buluverir sin. Bir kere düşmeyiversin, kişi kendini Lechmere Point'ta bir hücrede tir tir titrerken ya da Charlestown'daki hapishane demir-leri arasından bakarken buluverir.
Kişi oradan sadece tek bir yerde daha kötü durumda olabilir; mezarda.
Ah evet, bu kesinlikle çok kötü bir manzaraydı ama aynı za-manda hırsını da kamçüayan bir şeydi. Kendini sonsuz sayıda is-tiridyenin cazibesine veya dana derisinden güzel ayakkabılar ya da kadife yakalı ceketler giymenin keyfine kaptırmamıştı. Hayır, kişinin kendini bulabileceği yer, karşı tarafta, sarp kayalıklar üze-rindeki bu manzaraydı.
Çalışmalıyım, diye düşündü. Bu gece hâlâ vakit var ve ben Wis-tar's Anatomy'den birkaç bölüm okuyamayacak kadar, kafama birkaç bügi daha tıkışüramayacak kadar içkili değilim.
Ama tavan arasındaki buz gibi odasımn dar merdivenlerini çık-tığında, pencerenin yanındaki masanın üzerinde duran lötabın kapağım bile açamayacak kadar bitkindi. Mum ışığından tasarruf etmek için karanlıkta oturdu. Işığı harcamamak ve sabahleyin beyni dinlenmiş bir halde erkenden kalkmak daha iyi. Gün ışığın-da okuyabilirdi.
Pencerenin solgun ışığında soyundu, kıravatını çıkarırken, yeleğinin düğmelerini çözerken karşıdaki hastaneye bakıyordu. Uzakta, hastanenin kapkara binasında, pencerelerde ışıklar titriyordu. Öksürüklerin yanküandığı loş

koğuşları ve has-taların artık uykuya dalmış olduğu uzun yatak sıralarım canlan-dırdı gözlerinde. Önünde daha çalışmak için uzun yıllar vardı, yi-ne de burada olması gerektiğinden hiç şüphe duymamıştı. Bu so-ğuk tavan arasında geçen
0 an da, yular önce daha çocukken ba-basının bir domuzun karnını yansım ük kez izlediğinde başlamış olan bir yolculuğun parçasıydı; kalbinin hâlâ göğsünün içinde tit-rediğini gördüğünde. Elini kendi göğsüne koyup, kalp atışlarını hissettiğinde şöyle düşünmüştü: Çok benziyoruz, ister domuz, is-ter inek, ister insan olsun, makine sürekli aynı. Sadece ocağı ne-yin çalıştırdığını, tekerlekleri döndürenin ne olduğunu anlayabi-lirsem, o makineyi nasıl çalışır halde tutacağımı da bileceğim, ölümü nasü kandıracağımı da.
Askılarım, pantolonunu çıkanp sandalyenin üzerine astı. Titre-yerek battaniyenin altına girdi. Tok bir karınla ve başı hâlâ bren-diden çakırkeyif bir halde, neredeyse hemen uykuya daldı.
1 4 J
Kapının neredeyse aynı anda çalınmasıyla uyandı.
"Bay Marshall? Bay Marshall, orada mısınız?"
Norris yataktan kalkıp, sersemlemiş bir halde odanın diğer ta-rafına yürüdü. Kapıyı açınca, titreyen fener ışığında yüzü ürkütü-cü bir şekilde parlayan yaşlı hapishane bahçıvanım gördü.
"Hastanede size ihtiyaçları var" dedi yaşh adam.
"Ne oldu?"
"Canal Köprüsü'nün yakmlannda bir yük arabası devrilmiş. Ya-ralılar hastaneye getiriliyor ve Hemşire Robinson'ı bulamıyoruz. Diğer doktorları da çağırdüar ama siz bu kadar yakında olunca, sizi de hemen getirmeliyim diye düşündüm. Hiç kimse olmama-sındansa, bir tıp öğrencisinin bulunması daha iyidir."
"Evet, tabii" dedi Norris, kasıtsızca edüen saygısızlığı duymaz-lıktan gelerek. "Hemen geliyorum."
El yordamıyla bulduğu pantolonunu, botlarını ve yeleğini giy-di. Pardösü giymekle uğraşmadı. Eğer manzara çok kanlıysa, her durumda kirletmemek için, çıkarmak zorunda kalacaktı. Soğuk yüzünden bir palto giydi ve karardık merdivenlerden geçerek ge-cenin karardığına doğru yürüdü. Rüzgâr, nehrin yoğun kokusunu da getirerek batıdan esiyordu. Norris kestirme yoldan dosdoğru hastaneye yoüandı ve pantolonunun paçaları ıslak çimler yüzün-den hemen sırılsıklam oldu. Zaten kalbi meraktan güm güm atı-yordu. Devrilmiş bir araba diye düşündü. Bir sürü yaralı. Ne ya-pacağını bilebilecek miydi acaba? Kanın görüntüsünden korkmu-yordu; çiftlik mezbahasında çok kan görmüştü. Korktuğu şey, kendi cehaletiydi. Kendisini bekleyen krize öyle odaklanmıştı ki, duyduklarını ilk önce anlamamıştı. Ama birkaç adım attıktan sonra, sesi tekrar duydu ve durdu.
Duyduğu, nehir kenarından gelen bir kadın iniltisiydi.
Bir ıstırap inlemesi miydi, yoksa yalnızca müşterisine hizmet veren bir fahişe mi? Bazı geceler nehir boyunca böyle çiftleri gö-zetlediği olmuş, köprünün gölgesinde gizü birlikteliğin inilti ve homurtularım duymuştu. Bu sıra, fahişe gözetleyecek sıra değil-di; hastane onu bekliyordu.
Soma aynı inlemeyi tekrar duyan Norris durdu. Bu bir şehvet inlemesi değildi. Nehir kenarına doğru koşarak seslendi: "Merhaba? Kim var orada?" Nehir kıyısına balonca, suyun şapırdadığı yere yakın yat-makta olan siyah bir şey gördü. Bir vücut muydu acaba?
Kayaların üzerine tırmandı ve ; yakkabılan siyah çamura battı, topukları çamura gömüldü, soğuk çatlayıp çürümüş derinin altın-dan sızıyordu. Hata çıka suya doğru ilerlerken, kall>i birdenbire daha hızlı atmaya başladı, nefes alışları hızlanıyordu. Gördüğü bir insan vücuduydu. Karanlıkta, sadece bir kadın şekli olduğunu çıkarabildi. Sırtüstü yatmış, eteği beline kadar suya batmıştı. So ğuk ve korkudan elleri buz kesen Norris, kadını kollarının altın dan tutup, nehirden tamamen çıkana kadar kıyıya doğru sürükle di. Güç sarf ettiği için soluk soluğa kalmış, ıslanan pantolonun-dan sular damlamaya başlamıştı. Kadının yanma çömelip, göğ-sünde bir kalp atışı, bir nefes, herhangi bir yaşam işareti aradı. Ilık sıvı elini kapladı. Sıvının verdiği beklenmedik sıcaklık öy-le ürkütücüydü ki, ilk anda kendi derisinin söylediklerine anlam veremedi. Sonra, aşağıya bakıp avuç içindeki kanın yağlı parıltı-sını gördü.

Arkasında, kayalıkların üzerinde bir çakıl taşı tıkırdadı. He-men döndü ve bir ürperti, ensesindeki bütün tüyleri kaldırdı.
Yaratık, yukarıdaki yığının üzerinde duruyor, siyah pelerini rüzgârda devasa kanatlar gibi uçuşuyordu. Kukuletanın altında, ölümün kemik gibi beyaz kafası görünüyordu. Boş gözler, sanki alınacak bir somaki can, tırpanının darbesini hissedecek bir son-raki kişi olarak onu belirliyormuşçasma, doğrudan kendisine ba-kıyordu.
Norris korkudan öyle donakalmıştı ki, yaratık üzerine çullansa bile, eündeki tırpan o anda, havanın içinden ıslık çalarak gelse bi-le, kaçamayacaktı. Sadece seyretti, tıpkı canavarın da onu seyret-tiği gibi.
Soma, birdenbire gitti. Norris sadece gece göğünü, ayın görün-tüsünü, bulutların arasından sızan ışığı gördü. Nehir şeridinde bir lamba ışığı parladı. "Merhaba?" diye bağır-dı hastane bahçıvanı. "Kim var orada?"
Boğazı korkuyla kilitlenen Norris zorlukla bir kez yutkunabil-di: "Buradayım." Soma daha yüksek sesle bağırdı: "Yardım, yar-dıma ihtiyacım var!"
Bahçıvan çamurlu nehir kenarına geldi, feneri havada sallanı-yordu. Işığı tutarak ölü bedene baktı; Mary Robinson'ın yüzüne. Sonra bakışları Norris'e yöneldi; yaşlı adamın yüzündeki ifade çok açıktı.
Korkunun ifadesi.
14
Norris ellerine baktı, kurumuş kan tabakası artık çatlak çatlak olmuş derismin üzerinden dökülüyordu. Bir krize yardımcı olması için çağnlmışü ama onun yerine, yaşanan kaosa daha fazla kan, daha fazla çelişki eklemişti. Kapalı kapının ardından, bir adamın acıyla feryat ettiğini duyabildi ve cerrahın bıçağının şimdi o baht-sız ruh üzerinde ne türden dehşetler icra ettiğini merak etti. Zavallı Mary Robinson üzerinde icra edilenden daha büyük bir dehşet olamazdı. Aldığı yaraların dehşetini, onu binaya, ışığa doğru taşırken görebilmişti. Ardından damlayan kan iz bırakırken, onu korido-ra getirmiş ve şoke olmuş bir hemşire ameliyat odasını işaret etmişti sessizce. Ama Mary'yi masaya yatırırken, hemşirenin herhangi bir cerrahi yardımın çok çok ötesinde olduğunu zaten biliyordu.
"Mary Robinson'ı ne kadar iyi tanıyorsunuz, Bay Marshall?"
Norris, kanın kabuk tuttuğu ellerine baktı ve Gece Devriye-si'nden Bay Pratt'a odaklandı. Pratt'ın hemen arkasında soruştur-ma boyunca sessiz kalmayı seçen Constable Lyons ve Dr. Aldous Grenville duruyordu. Lambanın oluşturduğu ışık çemberinin öte-sinde, gölgedeydüer.
"O bir hemşireydi. Elbette onu görüyordum."
"Ama onu tanıyor muydunuz? Hastanedeki işiniz dışında, dışa-rıda onunla bir ilişiriniz var mıydı?" "Hayır." "Hiç mi?"
"Ben tıp okumakla meşgulüm, Bay Pratt. Bunun dışında çok az vaktim oluyor."
"Hastaneye çok yakın bir yerde yaşıyorsunuz. Pansiyonunuz [21
bu alanın tam sınınnda ve onun kaldığı yer de, hu binadan sade ce kısa bir yürüyüş mesafesinde. Sadece evinizden dışarı adım atarak bile, Bayan Robinson ile karşılaşabilirdiniz."
"Buna ilişki demek çok zor." Norris tekrar ellerine baktı. Bu, zavallı Mary ile olabileceğim en yakın durum, diye düşündü. Ka nı derime bulaşmışken.
Bay Pratt, Dr. Grenville'a döndü. "Vücudu siz incelediniz, değil mi bayım?" "Evet. Dr. Sewall'ın da incelemesi gerektiğini düşünüyorum."
"Ama bir fikir verebilirsiniz, öyle değil mi?"
Norris sakin bir sesle, "Bu, aynı katil. Aynı şekil. Bunu zaten bı liyordunuz, değil mi Bay Pratt?" Başını yukarı kaldırdı. "İki enzis-yon.3 Kesiklerden biri karnın bir ucundan diğer ucuna uzanıyor. Soma, bıçağı döndürmüş ve yukarıya, göğüs kemiğine doğru bir kesik daha atmış. Haç şeklinde."
"Ama bu kez, Bay Marshall" diye Constable Lyons söze girdi, "katil işi bir adım ileri taşımış."
Norris, Gece Devriyesi'nin kıdemli memuruna baktı. Constab-le Lyons ile her ne kadar daha önce tanışmamışsa da, ününü duy-muştu. Her şeyi abartarak ifade eden Bay Pratt'tan farklı olarak, Constable Lyons tatlı dilli biriydi ve belki de hoşgörülü. Geçen saatler boyunca, kendisine bağlı olan Pratt'ın soruşturmayı tama-men kontrolüne almasına izin vermişti. Lyons o an ışığa doğru yürüdü ve

Norris, elli yaşlarında düzgün tıraşlı bir sakalı ve göz-lüğü olan tıknaz bir beyefendi gördü.
"Dili yok" dedi Lyons.
Gözcü, Pratt Grenvüle'e döndü. "Katil mi kesmiş onu?"
Grenville başıyla onayladı. "Zor bir işlem değil. Tek ihtiyacı olan keskin bir bıçak." "Neden böyle garip bir şey yapmış olabilir? Bir ceza mı? Yoksa bir meseıj mı?" Norris, Pratt'ın aniden kendisine dönüp bakmasından hiç hoş-lanmadı. "Ve siz onu gördüğünüzü söylüyorsunuz, Bay Marshall."
"Bir şey gördüm."
"Pelerinli bir yaratık mı? Kurukafa gibi bir yüzü mü vardı?"
"Tam olarak Rose Connolly'nin tanımladığı gibiydi. Size doğru-yu söylemiş."
"Yine de hastane bahçıvanı ortalıkta bir canavar görmemiş. Bana, maktule eğilmiş bir halde sadece sizi gördüğünü söyledi. Başka hiç kimseyi görmemiş."
3. Derin kesik, (ç.n.)
"Sadece bir anlığına orada durmuştu. Bahçıvan benim oldu-|um yere gelene kadar yaratık gitti."
Pratt bir süre inceledi onu. "Sizce dil neden alındı?"
"Bilmiyorum."
"Bu yapılan çok canice bir şey ama eğer kişi bir anatomi öğren-
isiyse, vücudun bir parçasını toplaması mantıklı gelebilir. Elbet-te, bilimsel sebepler yüzünden." "Bay Pratt" diye araya girdi Dr. Grenvüle, "Bay MarshaU'dan şüphelenmek için hiçbir dayanağınız yok." "Her iki cinayetin de yakınında bulunan genç bir adam da mı olamaz?"
"O bir tıp öğrencisi. Hastane civarında bulunuyordu."
Pratt, Norris'e baktı. "Bir çiftlikte büyüdünüz, değü mi? Hay-vanları kesme konusunda bir tecrübeniz var mı?" "Bu sorular artık fazla oluyor" dedi Constable Lyons. "Bay Marshall, gitmekte serbesteiniz." "Efendim" diye protesto etti Pratt, otoritesi elinden alındığı için öfkelenmişti. "Bay Marshall bir şüpheü değil ve kendisine öyleymiş gibi dav-ramlmamahdır." Lyons, Norris'e baktı. "Gidebilirsiniz."
Norris ayağa kalkıp kapıya doğru yürüdü. Orada durup arkası-na baktı. "Rose Connolly'ye maıunamğımzı biliyorum" dedi. "Ama şimdi yaratığı ben de gördüm." Pratt homurdandı. "Vahşi Katil'i mi?"
"O gerçek, Bay Pratt. Bana ister inanın ister inanmayın, dışarı-da bir şey dolaşıyor. Ruhumu ürperten bir şey ve Tann'dan onu bir daha hiç görmemeyi diüyorum."
Yine biri kapışım çalıyordu. Norris gözlerini açıp, gün ışığının pencereden parladığının farkına varırken, ne kâbustu, diye dü-şündü. Bunlara hep, çok fazla istiridye yemek ve brendi içmek sebep oldu. Rüyalara canavarların girmesine neden oluyor.
"Norris? Norris, uyan!" diye bağırdı Wendell.
Dr. Crouch'la vizitler. Geç kaldım.
Norris üzerinden battaniyeyi atıp doğruldu. O anda sandalyeye asılmış paltosunu, epey bir yerlerine kan bulaşmış olan kumaşı gördü. Yatağının yanma çıkarmış olduğu ayakkabılarına baktı ve çamurlanmış deriyi gördü, daha fazla kam.
Giymekte olduğu gömleğinin yenlerinde, kollarında kan lekeleri vardı. Kâbus değil-di. Giysüerinde Mary Robinson'ın kanıyla uyuyakalmıştı.
WendeU kapıya vurdu. "Norris, konuşmamız gerek!"
: • : =..!! !?
!!:=::!!:
PüNüs
Norris, sendeleyerek kapıya doğru yürüdü ve açlığında VYVu delli loş koridorda beklerken buldu.
"Berbat görünüyorsun" dedi VVendell.
Norris yatağa geri dönüp üzerine oturdu, inleyerek, "Berbsi bir geceydi" dedi. "Olanları duydum." Wendell içeri adım atıp kapıyı kapattı. Küçük, fakir tavan ara
sma bakarken, hiçbir şey söylemedi, söylemesine gerek de yok tu; çürümüş kirişlere, çökük zemine ve yatak iskeletinin kabar mış tahtalarının üzerinde duran içi saman dolu döşeğe bakarken, ne düşündüğü okunuyordu yüzünden. Tırnaklarını zeminde kay dıran bir fare fırladı gölgeler arasından ve üzerinde

VVistar's Ana tomy'nin lekeli bir kopyası açık duran masanın altında gözden kayboldu. Kasım ayının sonuna yaklaştıklan bu sabah hava öyle soğuktu ki, pencerenin iç kısmında bir buz kütlesi oluşmuştu.
"Vizitlere neden gelmediğimi merak ettin sanırım" dedi Norris Orada sadece gömleğiyle otururken kendisini çok savunmasız hissediyordu ve aşağıya bakınca çıplak bacaklarında nokta nok-ta morluklar olduğunu gördü.
"Neden gelmediğini biliyoruz. Hastanedeki herkes bunu konu-şuyor. Mary Robinson'a olanları."
"Öyleyse, onu tek bulanın ben olduğumu da biliyorsun."
"Bu da versiyonlardan biri, her neyse."
Norris başını kaldırdı. "Başka bir tane daha mı var?"
"Etrafta her türden söylenti dolaşıyor. Bunu söylediğim için üzgünüm ama iğrenç dedikodular." Norris çıplak dizlerine baktı gene. "Bana pantolonumu uzatır mısın lütfen? Burası lanet soğuk."
VVendell ona pantolonu uzattı, sonra dönüp pencereden dışarı baktı. Norris giyinirken, pantolon paçasındaki kan lekelerini fark etti. Baktığı her yerde, giysilerinin üzerinde Mary Robinson'm ka-nım gördü.
"Hakkımda ne diyorlar?" diye sordu.
VVendell yüzünü ona döndü. "Her İM cinayet mahalline de bu ka-dar çabuk gelmenin ne büyük bir tesadüf olduğunu konuşuyorlar." "Agnus Poole'ün cesedini bulan ben değildim." "Ama oradaydın." "Sen de öyle." "Ben seni suçlamıyorum." "Öyleyse burada ne işin var? Katilin nerede yaşadığına göz atmak için mi geldin?" Norris, askılarını çekerek ayağa kalktı. "Bu ı 1 i
iyi l»ır dedikodu malzemesi olurdu, sanırım. Madeira'daki Ilar-vard'lı dostlarına anlatmak için güzel bir hikâye."
"Benini hakkımda gerçekten böyle düşünmüyorsun, değil mi?"
"Senin benim hakkımda ne düşündüğünü büiyorum."
Wendell ona doğru yaklaştı. Ondan çok daha kısa boyluydu ve Norris'e sinirli, küçük bir Terrier gibi bakıyordu.
"Geldiğin günden beri sana bir etiket yapıştınlmıştı. Fakir çiftemin oğlu, her zaman mesafeli duran. Kimse senin arkadaşın olmak istemiyor, çünkü kabanın yeterince kaliteli değil ve cebinde yeterince bozukluk bu-lunmuyor. Senin hakkındaki fikrimin gerçekten böyle olduğunu mu düşünüyorsun? Arkadaşlığıma değer biri olmadığım?"
"Sizin çevrenizdeki yerimi çok iyi büiyorum."
"Aklımı okuduğunu sanmıyorum. Charles'la ikimiz seni aramı-za almak için, kendini rahat hissetmen için her türlü girişimde bulunduk. Yine de sen bize hep uzak durdun, sanki aramızda ola-bilecek herhangi bir arkadaşlığın başarısız olacağı kararım çok-tan vermişsin gibi."
"Biz sınıf arkadaşıyız, WendeU. Daha fazlası değil. Seninle bir hocayı ve yaşlı bir Irlandah'yı paylaşıyoruz. Belki de arada sırada bir içkiyi. Ama şu odaya bir bak. Başka ortak pek bir şeyimiz ol-madığını görebihrsin."
"Seninle, Edvvard Kingston'la olduğundan daha fazla ortak şe-yim var."
Norris kahkaha attı. "Ah, tabii. Şu birbiriyle uyumlu saten ye-leklerimize de bir bak. Sahip olduğumuz ortak bir tek şey söyle, masada yatan yaşlı Irlandalı'dan başka."
Wendell, Wistar's kitabının açık durduğu masaya döndü. "Sen tek bir amaç uğruna çalışıyorsun."
"Soruma cevap vermedin."
"Cevabım buydu. Mumlarım son damlasına kadar yakarak bu dondurucu odada oturuyor, ders çalışıyorsun. Neden mi? Sade-ce bu sayede bir gün silindir bir şapka takabüeceğin için mi? Bir şeküde, ben böyle düşünmüyorum."
Norris'e döndü. "Benimle aynı sebepten dolayı çalıştığını düşünüyorum. Çünkü bilime ina-nıyorsun."
"Şimdi de sen benim aklımı okuyorsun."
"O gün, Dr. Crouch'la koğuşta olduğumuz gün. Çok uzun süre-dir doğum sancüarı çeken bir kadın vardı. Doktor ondan kan al-mayı savunmuştu. Hatırlıyor musun?" "Ne olmuş?"
"Sen ona meydan okumuş, inekler konusunda deneyimli olduğunu söylemiştin. Kan alma yönteminin yararsızlığını gördüğünü"
"Ve bu nedenle de gülünç duruma düştüm."

"Öyle olacağım bumen gerekirdi. Yine de söyledin işte."
"Çünkü doğruydu. İneklerin bana öğrettiği bir şeydi bu."
"Sen, kibirden, dersleri ineklerden öğrenecek kadar sıyrıl mışsın." "Ben bir çiftçiyim. Başka nereden öğrenebüirim?"
"Ben de rahibin oğluyum. Babamın vaazlarından aldığım derslerin seninki kadar faydalı olduğunu mu düşünüyorsun? Bir çift-çi, doğum ve ölüm konusunda bir kilise bardanda otururken öğ-reneceklerinden çok daha fazlasını bilir."
Norris homurdanarak dönüp pardösüsüne uzandı, geçen gece evde bıraktığı için, Mary Robinson'ın kanının bulaşmadığı tek gi-yeceğiydi. "Çiftçilerin asaleti konusunda farklı görüşlerin var."
"Bir bilim insanı gördüğümde onu tanırım. Senin soylu davra-nışını da gördüm." "Soylu davranışım mı?"
"Charles anatomi odasında yaşlı İrlandalı üzerinde tam bir fa-ciaya sebep olduğu zaman. Charüe'nin okuldan atılmasının an meselesi olduğunu ikimiz de biliyorduk. Ama sen öne atıldın ve Edvvard'la ben hiçbir şey yapmazken sen suçu örtbas ettin."
"Buna soylu davranış demek zor. Ben sadece, yetişkin bir ada-mı ağlarken görme düşüncesine tahammül edemedim o kadar."
"Norris sen sınıfımızdaki diğer öğrencilerin çoğu gibi değilsin. Sen bu mesleğe gönül vermişsin. Charlie Lackaway'in anatomi-yi, tıbbi malzemeleri önemsemğuii mi sanıyorsun? O burada, çün-kü dayısının ondan beklentileri var. Çünkü merhum babası bir doktordu; büyükbabası da öyle ve onun ailesine karşı çıkacak ce-sareti yok. Ya Edvvard; ilgisizliğini gizlemeye bile çalışmıyor. Öğ-rencüerin yansı, ailelerim memnun etmek için buradalar, diğerle-rinin çoğu da sadece bir iş, kendilerine rahat bir hayat sunacak bir şey kazanma çabasındalar."
"Peki sen neden buradasın? Sen de mi "bu işe gönül verdin?"
"Kabul ediyorum, tıp benim ilk tercihim değildi. Ama insan bir şair olarak çok zor geçinebüir. Her ne kadar şiirlerim Daily Ad-vertiser'da. yayınlanmış olsa da"
Norris kahkaha atmamak için kendisini zor tuttu. Şimdi de, de-ğerli saatlerini şiirler karalamak için harcayacak lükse ve servete sahip şanslı erkeklerin tekelinde olan gereksiz bir meslek daha var-dı. Nezaketen, "Korkarım, senin işine pek aşina değilim" dedi.
Wendell iç geçirdi. "Öyleyse, neden kariyer olarak kendime şa- iniği seçmediğimi anlayabilirsin. Ayrıca hukuk okumaya da hiç uygun biri değilim." "öyleyse, tıp yalnızca üçüncü seçenek. Bu kulağa, gönül verilmiş meslek gibi gelmiyor pek."
"Ama öyle oldu. Yapmam gereken şeyin bu olduğunu biliyorum."
Norris paltosuna uzandı, bakışlan kan lekelerinde, kalbi güm güm atarken durdu. Yine de paltosunu giydi. Dışanya, çimlerin üzerindeki kırağüara balonca, bugün ısınmak için neredeyse boş olan gardırobundan toplayacağı her kat giysiye ihtiyacı olacağını anladı. "Beni mazur görebilirsen, bugün için kendimi kurtarmam gerekiyor. Dr. Crouch'a neden gelmediğimi açıklamalıyım. Hâlâ hastanede mi?"
"Norris, hastaneye gidersen seni olacaklar konusunda uyarma-lıyım."
Norris yüzünü ona çevirdi. "Ne?"
"Anlarsın, hastalar ve personel arasında bir söylenti dolaşıyor. İnsanlar hakkındaküeri merak ediyorlar. Korkuyorlar." "Onu benim öldürdüğümü mü düşünüyorlar?" "İdareciler Bay Pratt'la görüşüyor." "Onun saçmalıklarını dinlemiyorlar, değü mi?" "Dinlemekten başka seçenekleri yok. Hastanenin düzeninden sorumlular. Kadrodaki herhangi bir doktora disiplin cezası vere-büirler. Alt sınıf bir tıp öğrencisini ise koğuştan kesinlikle uzak-laştırabilirler."
"O zaman nasü öğrenirim? Derslerimi nasıl takip ederim?"
"Dr. Crouch onlan ikna etmeye çalışıyor. Dr. Grenviüe de yasa-ğa karşı onlarla tartıştı. Ama başka şeyler de var..."
"Başka şeyler mi?" "Hasta aüeleri arasındaki söylentiler, bir de sokaktaküer." "Ne diyorlar?" "Dihnin kesilmiş olması, bazılarım katilin bir tıp öğrencisi olduğuna ikna etmiş." "Ya da hayvanlan kesmiş biri" dedi Norris. "Bende her ikisi de var." "Ben sadece olayların nasıl süregittiğini anlatmaya geldim.

In-sanlann... şey, senden korktuğunu." "Peki, sen neden benden korkmuyorsun? Neden masum oldu-ğumu varsayıyorsun?"
"Ben hiçbir şey varsaymıyorum."
Norris acı bir kahkaha attı. "Ah, şu sadık arkadaşa da balon."
"Lanet olsun, bir arkadaşın tam olarak yapması gereken de
budur! Arkadaş sana gerçeği anlatır. Geleceğinin tehlikede oldu ğunu." VVendell kapıya doğru döndü, durup Norris'e baktı. "Sen-de, şimdiye kadar tanıştığım tüm varlıklı ailelerin çocuklarından daha inatçı bir gurur var ve sen onu tüm dünyayı siyaha boyamak için kullamyorsun. Senin gibi bir arkadaşa ihtiyacım yok benim Hatta senin gibi bir arkadaş istemiyorum büe." Kapıyı hızla açtı. "VVendell." "Dr. Crouch'la konuşman akıllıca olurdu. Seni savunacağına da güven. Çünkü en azından bunu hak ediyor o." "VVendell, üzgünüm" dedi Norris iç çekerek, "insanların iyi ol-duklarını düşünmeye alışkın değilim."
"Öyleyse, kötü olduklarını düşünüyorsun?"
"Çok az hayal kırıklığına uğradım."
"O zaman daha iyi bir arkadaş çevresine ihtiyacın var."
Bunun üzerine Norris bir kahkaha attı. Yatağa oturup yüzünü ovuşturdu. "Haklı olduğunu söylemeliyim." "VVendell kapıyı kapatıp ona doğru yaklaştı. "Ne yapacaksın?" "Söylentilere karşımı? Ne yapabiürim ki? Masum olduğum ko-nusunda ne kadar ısrar edersem, o kadar suçlu görüneceğim."
"Bir şey yapmak zorundasın. Bu senin geleceğin."
Ve pamuk ipliğine bağlı. Topu topu birkaç şüphe, birkaç kulak-tan dolma haberdi ve hastane yetkilileri onu koğuşlara girmekten sürekli olarak menedeceklerdi. Kişinin adının lekelenmesi ne ka-dar kolay, diye düşündü Norris. Şüphe ona kan lekeli bir pelerin gibi yapışmıştı, tüm geleceğini, tüm fırsatları, ona bırakılan tek yol babasının çiftliğine geri dönmek olana kadar, korkutup kaçı-racaktı. Soğuk ve neşesiz bir adamla paylaştığı o eve.
"Katil yakalanana kadar" dedi VVendell, "herkesin gözü senin üzerinde olacak." Norris lekeli paltosuna baktı ve ürpererek, yaratığın nehir şe-ridinde durup ona baktığı anı hatırladı. Ben hayal görmedim. Onu Rose Connolly de gördü.
15
Bu şiddetli soğukla bir hafta daha, diye düşündü Duvar Göz Jack, toprak da kazılarnayacak kadar soğuk olacak. Yalanda, ba-harın buzları çözmesini beklemek için, cesetleri toprağın üzerin-deki mezarlarda tutacaklardı. Açabilmek için bir sürü zorluğun aşılmasının gerekü olduğu, bakıcılara rüşvet vermeyi gerektiren, havadaki değişimlerle uyumlu ağır küitler olacaktı. Jack için mev-simlerin geçişini gösteren şey, elma çiçeklerinin açması ya da son-baharda yaprakların dökülmesi değüdi; hayır, toprağın durumuy-du. Nisanda, çamur öyle yoğun ve inatçı olurdu ki, botları insanın ayağından çeker, çıkarırdı. Ağustosta ise, kuru olurdu toprak ve elde kolayca ufalanıp tozlaşırdı. Her bir kürek darbesinin saldır-gan sivrisinek bulutunu coşturması haricinde, yılın bu zamanı kazmak için idealdi. Ocakta ise, donmuş toprağa vursan çan gibi çınlardı, küreğin sapı boyunca uzanan etkisi, ellerinin ağrımasına sebep olur, mezarın üzerinde yakılan bir ateşin bile toprağı çöz-mesi günler alırdı. Ocak ayında çok az ceset gömülürdü.
Ama sonbaharın sonunda, hâlâ kazanüacak paralar oluyordu.
Böylece, yoğunlaşan akşam karardığında yük arabasını sürdü, tahta tekerlekler donmuş ince çamur tabakasının üzerinde çatır-dıyordu. Bu saatte, bu ıssız yolda ve etrafta kimseler yoktu. Kah-verengi ve kanlmış sırıkların atılmış olduğu mısır tarlasını geçer-ken, bir çiftlik evinin penceresinden mum ışığının parıltısını gör-dü ama hiçbir hareket yoktu. Ayrıca, at nallarının çıkardığı sesler ve arabanm tekerleklerinin altındaki buzun çıtırdama sesi dışın-da hiçbir ses duymuyordu. Böyle sert bir gecede seyahat etmek-ten hoşlanmıyordu ama seçenekleri çok azalmıştı. Mezar bekçi-leri şimdi Old Granary gömütlerinde ve Kuzey Yakası'ndaki Copp Tepesi'nde duruyorlardı. Roxbury Crossing'teki ıssız mezarlık bi-le arlık korunuyordu. İşi her geçen ay daha da zorlaıuyormuş gı bi görünüyordu. Orada, aysız gecede, hızlı kazıcılardan oluşan bil grupla birlikte, yoksul mezarlığı ile rahip ve askerlerin gömülü ol duğu yerlere gitmeyi tercih etmişti, ister zengin olsun, ister fakir, ceset cesettir ve hepsi aynı parayı kazandırır. Anatomistler, kes tikleri vücudun besili ya da veremli olmasını önemsemezlerdi.

Ancak, tap öğrencileri civardaki diğer gömütlerin çoğunda ol-duğu gibi bu kaynağı da özensiz kazılan ve dikkatsiz gizleme gi rişimleriyle bozmuşlardı. Mezarlara içkili gelir, güç gösterisi ya-par, artlarında harap bir mezarlık ile çiğnenmiş çimler bırakırlar-dı. Ettikleri saygısızlık öyle barizdi ki, yoksullar bile kısa zaman da ölülerine bekçilik etmeye başlamışlardı. O lanet olası öğrenci-ler mezarlığı profesyoneller için harap etmişlerdi. Bir kere, ken-disi bu sayede iyi bir yaşama sahip olabilirdi. Ama bu gece, hızlı bir kaçırma yerine, Jack işçileri korkutmuş ve bu sonsuz geri dö-nüş yolunda araba sürmek zorunda kalmıştı. Hem de yapayalnız; bugünlerde çok az yardımcı alıyor, onlara para ödemekten nefret ediyordu. Hayır, bu gece her şeyi tek başına yapmak zorunda ka-lacaktı. Sadece, bulduğu yeni mezarın iki metre derine gömmeye üşenen mezarcıların işi olmasını ümit ediyordu.

Kendi cesedi için böyle baştan savma bir mezar olmayacakta.

Duvar Göz Jack tam olarak nasıl gömüleceğini biliyordu. Bunu çok iyi plankunıştı. Etrafım saran bir demir kafesle üç metre aşa-ğıya gömülecek, otuz gün boyunca mezan gözetlemesi için bir bekçi tutulacaktı; bedeninin bozulması için yeterince uzun bir sü-re. Anatonüstlerin bıçaklanyla yaptaklan işleri görmüştü. Kesme ve parçalama işlerini bitirdikten sonra kalanlan atması için ona ödeme yapmışlardı ve şahsen kendisinin de parçalanmış uzuvlar-dan oluşan bir yığma dönüşmeye hiç niyeti yoktu. Hiçbir doktor onun vücuduna dokunamaz, diye düşündü; çoktan kendi defni için para biriktirmeye başlamış, hazinesini de yatak odasının ze-mininin altına gömdüğü bir kutuya saklamışta. Fanny onun nasıl bir mezar istediğini biliyordu, Jack de mezarının tam ve doğru olarak yapılması için ona yeterince para bırakacaktı.

Yeterince paran varsa her şeyi satın alabilirsin; Jack gibi bir adamdan koruma bile.

Mezarın alçak duvan önünde duruyordu. Atım durdurup yolda bekledi, gölgeleri inceliyordu. Ay ufkun arkasına düşmüştü ve mezarlıkta tek bir yıldız parlıyordu. Küreğine, fenerine uzandı ve arabadan atladı. Botlan donmuş toprakta çatırdadı. Uzun süren yolculuk nedeniyle bacaklan kaskatı olmuş, taş duvarın üzerine / ^{A} r tırmanırken kendisini çok beceriksiz hissetmiş, kürekle fener birbirine çarpmıştı.

Yeni bir mezar bulması uzun sürmedi. Fener ışığı, üzeri henüz buzlanmamış bir toprak yığınını açığa çıkarmıştı. Cesedin ne yö-ne doğru yattığmı anlamak için birbirine bitişik mezarlar üzerin-deki mezar taşlarına baktı. Sonra, küreğini başın olması gereken yere sapladı. Birkaç kürek toprak attıktan sonra gücü tükendi, durmak zorunda kaldı; soğuk havada nefesi dadanıyor, şu genç Norris Marshalli yanında getirmediğine pişman oluyordu. Ama işini kendi yapabiliyorken, başka birine bir dolar bile verirse, ya-zıklar olsundu ona.

Küreği toprağa bir daha daldırdı, kanım donduran bağırma sesi-ni duyduğunda, ikinci kürek dolusu toprağı kaldırmak üzereydi.

"işte orada! Yakala onu!"

Üç fener sallanarak ona doğru yaklaşıyordu, öyle hızlı geüyor-lardı ki, ışığını söndürmeye bile vakit bulamamıştı. Feneri elin-den korkuyla attı ve elinde sadece kürek taşıyarak koşmaya baş-ladı. Yolu kararmıştı ve her bir mezar taşı, kaçmasını engelleme-ye çalışan iskelet eller gibi, onu düşürmek için bekleyen bir en-gele benziyordu. Mezarlık da önceden ettiği saygısızlıklar için on-dan intikam alır gibiydi. Ayağı takıldı, cam gibi çatırdayan buzun üzerine dizüstü düştü.

"işte orada!" diye bir bağırtı duyuldu.

Bir silah ateş aldı ve Jack merminin yanağından vızıldayarak geçtiğini hissetti. Ayaklan üstünde sallandı ve düştüğü yerde kü-reğini bırakarak tas duvara tırmandı. Arabaya çıkarken başka bir mermi vızıldadı, öyle yakından geçmişti ki kulağım fiskelediğini hissetti.

"Kaçıyor!"

At bir kırbaç darbesiyle, arkasındaki yük arabasını tangırdata-rak hareket etti. Jack, son bir silah atışı daha duydu ve sonra pe-şindekiler geride kaldı, ışıklan karanlıkta solmaya başlamıştı.

Sonunda atı durdurduğunda hayvan nefes nefeseydi ve dinlen-dirmezse, onu da tıpkı feneri ve küreği gibi kaybedeceğini bili-yordu. Hem araç gereçsiz bir tacir nerede görülmüş?
Artık icra etmek için çok yaşlı olduğu bir meslek.
Bu gece tam anlamıyla bir fiyaskoydu. Peki ya yarın ve ondan sonraki gün? Odasının zeminin alandaki nakit kutusunu, biriktir-diği paralan düşündü. Yeterli değüdi, hiçbir zaman yeterli olma-mıştı. Düşünmesi gereken bir gelecek vardı, kendisinin ve Fanny'nin geleceği. Eğer meyhaneyi işletmeyi sürdürebilselerdi, böyle aç kalmayacaklardı. Ama söz konusu olan şey sevimsiz bil yaşlılık dönemiydi, ümit edebildiğin en iyi şey, en azından açlık tan ölmeyeceğiz düşüncesiyse eğer.
Bmıun bile garantisi yoktu. Bir adam her zaman açlıktan ölebi lir. Bir gaz lambası kazası, şömineden sıçrayan sıcak, serseri bir kıvılcım ve dahası Fanny'nin babasının onlara bıraktığı işletme olan Black Spar ellerinden gidecekti. Sonra, onların gereksinim-lerini karşılamak Jack'in göreviydi, yıllar geçtikçe daha az katla-nabildiği bir yük. Kötü olan sadece dizleri ve ağrıyan sırtı değildi; işin kendisiydi. Her yerde yeni tıp okulları türemişti ve öğrenci-ler kadavraya ihtiyaç duyuyorlardı. Talep çoktu, işin içine yeni mezar soyucuları giriyordu. Üsteük bu kişiler daha genç, daha çe-vik, daha cesurdu. Sırtları sağlamdı.
Bir hafta önce Jack, fena halde bozulmuş bir numuneyle -o ge-ce bulabildiklerinin en iyisi- Dr. Sevvall'ın yerme gitmişti. Bahçe-de altı tane fıçı görmüştü, her birinin üzerinde etiket vardı: DE-KUPAJA YATIRILMIŞ KADAVRA.
"Daha yeni geldiler" demişti Dr. Sewall parayı sayarken. "Ve iyi durumdalar da." "Burada sadece on beş dolar var" diye şikâyet etti Jack, Se-vvall'ın kendisine verdiği paraya bakarak.
"Senin numunelerin çoktan çürümüş, Bay Burke."
"Yirmi bekliyordum."
"Varülerdeküer için yirmi ödedim" dedi Sewaü. "Onlar çok da-ha iyi durumdalar ve altısını tek seferde alabiliyorum. Ta New York'tan."
New York'un canı cehenneme, diye düşündü Jack, arabasında soğuktan büzüşürken. Boston'da nerede kaynak bulayım? Yete-rince insan ölmüyor. İhtiyaçları olan şey, iyi bir salgın, Southie ve Charlestovvn'daki gecekondu mahallerini temizleyecek bir şey. Kimse o insanları özlemez. Bir kez olsun irlandalıların işe yara-masına, kendisini zengin biri yapmasına izm ver. Jack Burke, zen-gin olmak için ruhunu bile satardı.
Belki de çoktan satmışür.
Black Spar'a döndüğünde kol ve bacakları kaskatı kesilnüş, yük arabasından güçlükle inebilmişti. Atmı bağladı, donmuş top-rak parçalarını çizmelerinden temizledi ve meyhaneye doğru yor-gun argın yürüdü. Tek istediği, şöminenin kenarında bir koltuk ve bir bardak brendiydi. Ama sandalyesine gömülür gömülmez, Fanny'nin kasanın arkasından kendisini gözlediğini gördü. Onu görmezden geldi, herkesi görmezden geldi ve hissizleşmiş ayak parmaklarım tekrar hissetmeyi beklerken, alevlere dalıp gitti. Meyhane neredeyse boştu; düzenli müşteriler soğuk yüzünden gelmemişti ve bu gece sadece en sefil avareler sokaklardan içeri gelmişti. Barda duran bir adam, pis ceplerinde pis bozukluklar arı-yordu çaresizce. Bu gecenin, adamın derisine işleyen soğuğunu, hiçbir şey değerli birkaç yudum rom hafifletemezdi. Köşelerden birinde, başka bir adam başını dirseklerine yaslamış, horultuları masasmda duran boş bardakları çıtırdatacak kadar yükselmişti.
"Erken döndün." Jack, başucunda dikilen Fanny'ye baktı, kadının gözleri me-raktan kısılmıştı. "İyi bir gece değildi." Tüm söyleyebildiği bu olmuştu. Barda-ğmdaMni bitirdi.
"Benim burada iyi bir akşam geçirdiğimi mi sanıyorsun?"
"En azından geceyi ateşin yarımda geçirdin sen."
"Bu insanlarla?" Fanny homurdandı. "Kapıyı açmak için uğraş-maya bile değmez.", "Bir tane daha!" Bardaki adamdı bağıran.
"Önce bana bozukluklarını göster" diye tersledi Fanny.
"Bozukluğum var. Şu ceplerin birinde."
"Buna inandığımı söyleyemem."
"Bana biraz acıyın, bayan. Çok soğuk bir gece."

"Ve başka bir içecek için ödeme yapamayacaksan, sen de doğ-ruca sokağı boylayacaksın." Tekrar Jack'e baktı. "Sen de eli boş geri döndün, değil mi?"
Jack omuz silkti. "Bekçiler vardı."
"Başka bir yer denemedin mi?"
"Deneyemedim. Küreği orada bırakmak zorunda kaldım. Fene-ri de." "Kendi araç gereçlerim bile eve getiremedin yani?" Bardağındaküeri dipledi. "Bu kadar yeteri" Fanny yaklaştı. Yumuşak bir sesle, "Para kazanmanın daha ko-lay yolları var, Jack. Bunu biliyorsun. Bırak sana söyleyeyim ve sen de böylece ihtiyacm olan tüm işi alacaksın."
"Bu yüzden assınlar mı beni?" Başını salladı. "Kendi mesleğimi yapmaya devam edeceğim, teşekkürler."
"O zamanlarda olmadığı kadar sık eli boş döner oldun eve."
"Kadavralar iyi değildi."
"Tüm söyleyeceğin bu demek."
"Çünkü iyi değil. Daha da kötüye gidiyor."
11/
"Benim işimin iyiye mi gittiğini sanıyorsun?" Başıyla neredey se boş olan odayı işaret etti. "Hepsi Mermaid'e gittiler. Ya da The Plough and Star'a, ya da Coogan'ın Yeri'ne. Bir yıl daha böyle de-vam ederse, kepenk indireceğiz." "Bayan?" Bardaki adam seslendi. "Param olduğunu biliyorum. Sadece bir tane daha ve söz veriyorum sana, gelecek sefere öde yeceğim."
Fanny öfkeyle adamın yanından geçti. "Senin sözünün bir de-ğeri yok!
Ödeyemezsin, o nedenle de burada kalmayacaksın. Çık dışarı." Adama doğru eğiüp ceketinden tuttu. "Haydi, defol!" diye bağırdı.
"Ama tabii bir içki bağışlayabilirsin."
"Bir lanet damla büe vermem sana!" Adamı oda boyunca çek-ti, kapıyı açıp sert bir tavırla soğuğa doğru itti, kapıyı hızla çarp-tı, sonra döndü, nefes nefese kalmış, yüzü kıpkırmızı olmuştu. Fanny öfkelenince, ortaya korkunç bir görüntü çıkıyor ve Jack bile sonra olacaklardan ürkerek sandalyesine siniyordu.
Fanny'nin bakışları, köşedeki masada uyuyakalmış olan adam-daydı sürekü.
"Sen de! Gitme zamanı geldi!"
Adam hareket etmedi.
Duymazlıktan gelmek son noktaydı, Fanny'nin yüzü mosmor olmuş ve kalın kollarındaki kaslar şişmişti.
"Kapandık! Git ar-tıkPAdama doğru ilerleyip omzuna sert bir şaplak attı. Adam uyanmak yerine, yana yuvarlanıp sandalyesinden yere düştü.
Fanny adamın açık kalmış ağzına, sarkan diline tiksintiyle bak-tı bir an. Kaşlarım çatınca ahunda bir kınşıkhk belirdi ve eğilip yüzünü adama öyle yaklaştırdı ki, Jack adamı öpeceğim düşündü onun.
"Nefes almıyor, Jack" dedi.
"Ne?"
Başım kaldırdı. "Bir baksana"
Jack kendini sandalyeden çekip adamın yanma diz çökerken homurdandı. "Sen yeterince ceset gördün" dedi. "Söyleyebüirsin." Jack adamın açık gözlerine baktı. Mor dudaklardan akan salya parladı. Horlamayı ne zaman kesmişti? Köşedeki masa ne zaman sessizleşmişti?
Ölüm öyle sinsice yaklaşmıştı ki, geldiğini fark et-memişlerdi bile.
Fanny'ye baktı. "Adı ne?"
"Bilmem."
"Kim olduğunu bilmiyor musun?"
"İskeleden öylesine gelenlerden biri. İçeri yalnız girdi."
Jack doğruldu, beli ağrıyordu. Fanny'ye baktı. "Onun elbisele-rini çıkar. Ben de hayvanı hazırlayayım."
Ona açıklama yapmaya gerek duymadı; göz göze geldiler, ka-dın gözlerinde kurnaz bir parıltıyla başını salladı.
"Her şeye rağmen yirmi dolar kazanacağız" dedi Jack.
16
Şimdiki zaman
"MEZAR SOYUCIT dedi Henry, "artık kullanılmayan eski bir sözcük. Artık çoğu üısamn, bu sözcüğün mezar hırsızı ya da ölü çalıcı anlamına geldiğine dair bilgisi yok."
"Ve Norris Marshall da onlardan biriydi" dedi Julia.

"Sadece gereksinimden. Bu, açıkça onun işi değildi."
Oliver Wendell Holmes'ün yeni keşfedilmiş olan mektupları-nın, kahve fincanları ve keklerin yanında dağılmış halde durduğu yemek masasında oturuyorlardı. Her ne kadar saat öğlene yak-laşmaktaysa da, denizi gören pencerelerden görüldüğü kadarıyla, dışarıdaki sis hâlâ yoğundu ve Henry kasvetli odayı aydınlatmak için tüm ışıklan yakmıştı.
"Taze cesetler o zamanlarda değerli şeylerdi. Öyle değerliydi-ler ki, sürekli gelişme kaydeden bir ticaret haline gelmişti. Hepsi de, ülkenin her yerinde açılan yeni tıp okullarının ihtiyacım kar-şılamak için sağlanıyordu." Henry yavaş yavaş kitaplıklanndan birine doğnı ilerledi. Raflardaki sararmış ciltler arasından, bir ki-tap çekip, kahvaltıdan soma Julia ile birlikte okuma yaptıklan yemek masasına geri döndü. "1830 yılında Amerikalı bir tıp öğ-rencisi olmanın - gerçek standartlardan, tıp okrülan için verilen resmi sertifikalardan yoksun- nasıl bir şey olduğunu anlaman ge-rek. Bazdan saygın müesseselerdi, geri kalanlar ise öğrencilerin eğitim paralannı yürütmek için düzenlenmiş para kazanma pro-jelerinden başka bir şey değüdi."
"Peki ya Dr. Holmes ve Norris MarshaH'm gittiği okul?"
"Boston Tıp Koleji daha iyüerden biriydi. Ama oradaki öğrenci-ler bile kadavralar için yarışmak zorundaydılar. Varlıklı bir öğrenci, bir mezar soyucuya çalışma amaçlı bir kadavra getirmesi için para ödeyebiliyordu. Ama fakirsen, tıpkı Bay Marshall gibi, çıkıp kendi / /
kadavranı kendin çıkarmak zorunda kalıyordun. Görünüşe göre, bu aynı zamanda onun eğitim bedelini karşılama yoluydu." Julia omuz silkti. "Şimdi ise, kesinlikle katılmak istemeyece-ğim bir hem oku hem çalış programı mevcut."
"Ama bu, fakir adamların doktor olabilmesi için bir çözümdü. Hiçbir şekilde kolay bir çözüm değil elbette. Kolej diplomasma ihtiyaç duymadığın bir tıp okuluna gitmek için, Latince ve fizik bilginin iyi olması gerekirdi. Norris Marshall kendisini bu konu-larda eğitmeliydi; kütüphaneye giriş izni olmayan bir çiftçi çocu-ğundan beklenen bir basan değil."
"Çok başanlı olmak zorundaydı."
"Ve kararlı da. Ama ödülleri ortadaydı. Bir doktor olmak, top-lumda saygınlık kazanmanın birkaç yolundan biriydi. Doktorlara saygı duyulurdu. Henüz öğrenciyken, her ne kadar tıp öğrencile-rine korkuyla kanşık bir nefret duysalar da. "
"Neden?"
"Ölü vücutlan avladıklan için onlara cani gözüyle bakılırnuş çünkü. Mezarlan kazıp ölülerin içini açtıkları için. Dürüst olmak gerekirse, öğrenciler çoğunlukla yaptıklan maskaralıklarla ken-dilerini suçlu duruma düşürürlermiş; uygulama sırasında vücut parçalarıyla yaptıklan şakalar yüzünden de. Kesik kollarla pen-cereden el sallamak gibi."
"Bunu yapmışlar mı gerçekten?"
"Unutma, hepsi daha yirmilerinde gencecik delikanlılardı. O yaştaki erkekler üstün sağduyulu olma özellikleriyle ünlenme-mişlerdir." Kitabı1 ona doğru itti. "İşte hepsi burada."
"Hepsini okudun mu?"
"Ah, bu konuda çok şey biliyorum. Babam ve büyükbabam doktordu ve bu hikâyeleri onlardan daha çocukken dinlemiştim. Gerçekte, ailemizde neredeyse bütün bir kuşak doktor çıktı. Kor-kanın, tıp geni beni atlanuş ama gelenek torunumla devam edi-yor. Büyükbabam çocukluğumda, bir öğrencinin anatomi labora-tuanndan bir kadın cesedini kaçırmasıyla Ugiü bir hikâye anlat-mıştı bana. Cesedi şaka yapmak için oda arkadaşının yatağına koymuş. Bunun çok komik olduğunu düşünmüşler." "İğrenç bir şey"
"Halkın çoğu seninle aynı fikirdeymiş. Bu da, öfkeli grupların okulları basıp, anatomi isyanlan çıkartma sebebini açıklıyor. Bun-lar Philadelphia, Baltimore ve New York'ta oldu. Herhangi bir şehir-de, herhangi bir tıp okulu kendisini yanıp kül olmuş bir halde bula-bilirdi. Halkın korku ve şüphesi öyle yoğunlaşmıştı ki, küçücük bir I 'I 'I olay bile, hemen bir ayaklanmaya neden olabiliyordu."
"Bana öyle geliyor ki, şüpheleri iyi bir temele; dayanıyormuş."

"Ama doktorlar cesetleri açmasalardı, bugün nerede olurduk? Tıp büirnine inanıyorsan, o zaman anatomi çalışmasının gereğini de kabul etmek zorundasın." Uzaklardan feribotun sireni öttü. Julia saatine bakıp ayağa kalktı. "Artık kallanahyım, Henry, bir sonraki vapura yetişmeüyim." "Bir sonraki gelişinde, mahzendeki koüleri yukarı taşımama yardım edebilirsin."
"Bu bir davet mi?"
Bastonunu öfkeyle yere vurdu. "Anlaşıldığını sanmıştım!"
Julia, açılmamış koli yığınına baktı ve içlerindeki hazineyi, he-nüz incelenmemiş, okunması gereken mektupları düşündü. Bah-çesindeki iskeletin kimliğinin bu kolilerin içinde olabileceğine dair bir fikri yoktu. Tüm büdiği, Norris MarshaU'm hikayesiydi ve Batı Yakası Katili onu çoktan büyülemişti, Julia daha fazlasını öğ-renmeye can atıyordu.
"Geri geleceksin, değil mi?" dedi Henry.
"Ajandama bir bakayım."
Julia nihayet Weston'daki evine vardığında, akşam yemeği vak-tiydi. Sonunda gelmişti, güneş panldıyordu, Julia barbeküyü yak-mak ve arka bahçesinde şarabım yudumlamak için can atıyordu. Ama garajın önüne gelip, gümüş renkü BMWnin oraya park etmiş olduğunu gördüğünde midesi öyle burkuldu ki, şarap düşüncesi bile midesini bulandırmaya yetti. Richard burada ne yapıyordu?
Arabasından çıkıp etrafa göz attı ama onu göremedi. Ancak, arka bahçeye açılan mutfak kapışma yaklaşınca, yokuşun orta-sında evi incelerken gördü onu. "Richard?"
Yanma giderken eski kocası döndü. Onu son gördüğünden bu yana beş ay geçmişti, çok formda ve şık görünüyordu, ayrıca es-kisinden daha bronzdu. Boşanmanın ona ne kadar yaradığını gör-mek mcitmişti onu. Kim bilir, belki de son zamanlarda adı i Ue ya-zılan Tiffani'yle yaptığı geziler ona iyi gelmişti.
"Aramaya çalıştım ama cevap vermedin" dedi. "Benimle ko-nuşmak istemediğini düşündüm."
"Hafta sonu için Maine'e gitmiştim."
Nedenini sormaya büe gerek duymadı; her zamanki gibi onun yaptığı hiçbir şey onu gerçekten ügüendirmemişti. Onun yerine, otlan aşın büyümüş olan bahçesini gösterip, "Güzel yer. Burada
I 1 'i
çok şey yapabilirsin. Havuz yapmaya yetecek kadar bile boşluk var."
"Yüzme havuzu yapacak param yok."
"Tür çeşme, o zaman. Akıntı etraftaki çalı çırpıyı temizler."
"Richard, lüye buradasın?"
"Bu civardaydım. Yeni evine bakmak için uğrayabilirim diye düşündüm." "Yani, hepsi bu." "Evin çok işi varmış gibi görünüyor." "Yavaş yavaş yapıyorum." "Sana kam yardımcı oluyor?" "Hiç kimse." Çenesi gururla yukarı kalkta.
"Banyonun zeminine fayansları tek başıma döşedim."
İşte yine, Julia'run dediklerini önemser gibi bile göriinmemişti. Her zamanki tek taraflı konuşmalarından biriydi. Her ikisi de ko-nuşuyordu ama gerçekten dinleyen sadece Julia'ydı. Bunun farkı-na şimdi varabümişti, hepsi bu.
"Bak, uzun süre araba kullandım ve yorgunum" dedi Julia, eve doğru dönerek. "Sohbet edecek havada değilim hiç."
"Neden arkamdan konuşuyorsun?" diye sordu Richard.
Julia durup ona baktı. "Ne?"
"Dürüst olmak gerekirse, çok şaşırdım Julia. Bana böyle acı bir darbe indirmemiştin hiç. Ama sanırım boşanmak insanın ger-çek karakterini ortaya çıkarıyor."
Sesinde ilk defa böyle çükin bir öfkeli ifade duyuyordu. Bunu nasıl daha önce fark etmemişti? Bacakları aralık, ellerini ceple-rinde yumruk yapmış halde duruşu bile bir ipucu olabilirdi.
"Neden bahsettiğin konusunda en ufak bir fikrim yok" dedi Julia
"Sana kötü davrandığımı insanlara söylemek? Evlmğimiz bo-yunca başkalarıyla
birlikte olduğumu söylenüyor musun?"
"Ben kimseye öyle bir şey söylemedim! Doğru olma mtimaü ol-sa büe."
"Sen hangi lanet şeyden bahsediyorsun?"

"Başkalarıyla geziyordun, öyle değil mi? Onunla yatmaya baş-ladığında evli olduğunu biliyor muydu?" "Onu sen başkalarına söyledin...1' "Gerçeği mi demek istiyorsun? Boşanmamız henüz sonuçlanmadı bile ve siz ikiniz çoktan çeyizinizi düzdünüz. Bunu herkes biliyor." Durdu, bir anda tüm meseleyi kavradı. Belki de herkes bilmiyordur. "Evliüğimiz boşanmadan çok önce bitmişti."
/ -t t,
"Herkese böyle mi söylüyorsun? Çünkü benim için kesinlikle yeni bir haber." "Neyin yanlış gittiği konusundaki acı gerçeği bümek mi istiyor sun? Beni yapabileceklerimden alıkoymak için denediğin yollan7" Julia iç çekti. "Hayır, Richard. Bunları duymak istemiyorum, Artık gerçekten umurumda değil." "Öyleyse neden evliliğimi berbat, etmeye çalışıyor, hakkımda söylentiler yayıyorsun?"
"Bu söylentileri kim duymuş? Kız arkadaşın nu? Yoksa babası mı? Yeni damadı hakkındaki gerçekleri öğrenmesinden mi korku-yorsun?"
"Sadece artık buna bir son vereceğine söz ver." "Ben kimseye tek kelime etmedim. Vicky bana söyleyene kadar evliliğini bile bilmiyordum." Julia'ya ters ters baktı. Birden, "Vicky. Seni kaltak" dedi. "Evine git" dedi Julia ve yürümeye başladı. "Hemen Vicky'yi arıyorsun. Ona çenesini kapamasını söylüyorsun." "Bu onun ağzı. Ben onu kontrol edemem." "Lanet olası kardeşini ara!" diye bağırdı. Bir köpeğin gürültülü havlamaları Julia'nın birden durmasına sebep oldu. Döndüğünde Tom'un, atlayıp serbest kalmak için uğ-raşan köpeği McCoy'un tasmasını tutmuş, bahçe sınırında durdu-ğunu gördü.
"iler şey yolunda mı, Julia?" diye bağırdı.
"Her şey yolunda."
Tom yaklaşü, ısrarcı McCoy tarafından yokuş yukarı sürükleniyordu. Birkaç adım yakınlarma kadar geldi. "Emin misin?" dedi. "Bak" diye çıkıştı Richard, "özel bir görüşme yapıyorduk." Tom'un bakışları Julia'da kaldı. "O kadar da özel değildi." "Tamam, Tom" dedi Julia. "Richard da zaten gidiyordu." Tom, sanki dununun kontrol altına alındığını doğrulamak istercesine bir süre daha sessiz kaldı. Soma, döndü ve arkasından köpeğini çekerek nehir tarafındaki patikaya geri döndü. "Bu da neydi böyle?" dedi Richard. "Yolun aşağısında yaşıyor." Richard'ın dudaklannda çirkin bir gülümseme belirdi. "Bu evi
satm alma sebebin bu mu?" "Bahçemden çık hemen" diyen Julia eve doğnı yürüdü. İçeri adım atarken telefonun çaldığını duydu ama cevap vermek için koşmadı. Dikkati hâlâ Richard'daydı. Richard arka batı- resinden çıkarken pencereden onu seyretii. Telesekreter devreye girdi. "Julia, bir şey buldum. Eve varınca
•eni ara ve..." Telefonu kaldırdı. "Henry?" "Ah. Varmışsın." "Henüz vardım." Bir duraksama oldu. "Ne oldu?" Temel sosyal becerilerden bile yoksun bir adam için, Henry'nin onun ruh halini anlama konusunda esrarengiz bir yete-neği vardı. Bir araba motorunun çalıştırıldığım duydu ve telefonu Richard'ın BMW'sinin uzaklaştığuu gördüğü oturma odasının penceresine doğru götürdü. "Bir şey olmadı" dedi. Şimdilik.
"Altı numaralı kutudaydı" dedi.
"Ne o?"
"Dr. Margaret Tate Page'in son isteği ve vasiyetnamesi. 1890 tarihli, altmış yaşındayken yazmış. İçinde, torunlarına bıraktığı eş-yaları var. Biri, Aurnia isimli torunu için."
"Aurnia?'
"Tuhaf bir isim, değil mi? Sanırım bu, şüphesiz Margaret Tate Page'in bizim büyümüş olan bebek Meggie olduğunu doğruluyor." "O zaman Holmes'ün ilk mektubunda bahsettiği teyze de..." "Rose Connolly." Julia mutfağma geri döndü ve bahçesine, uzun zaman önce ölmüş olan başka bir kadının bir zamanlar bakmış olduğu aynı top-raklara baktı. Onca yıl boyunca bahçemde gömülü olan kimdi? Rose muydu?

1830
Pis pencereden sızan ışık, mat bir kurşun kaptan yansıyan ışık-tan biraz daha fazlasıydı. Çalışma odasmda yeterince mum yoktu ve Rose, iğnesi beyaz tülün altına üstüne girip çıkarken, dikişleri zor görebiliyordu. Solgun pembe satenin içyüzü çoktan tamam-lanmış, çalışma tezgâhında omuz ve gövdeye iliştirilecek ipekten güller ve kurdeleler konulmuştu. Balo için tasarlanmış güzel bir elbiseydi ve Rose çalışırken, elbiseyi giyecek olan kişirıin dans pistine çıktığı zaman eteğin nasü hareket edeceğini ve saten kur-delelerin yemek masasında, mum ışığında nasıl ışıldayacağım canlandırıyordu gözlerinde. Kristal bardaklarda şaraplar, masa-larda kremalı istiridyeler ve zencefilli kekler olacaktı, insan ora-da doyana kadar yerdi ve kimse aç kalmazdı. Her ne kadar böyle bir akşamın nasıl bir şey olduğunu asla bilemeyecekse de, kendi-sinden bir şeyler kattığı her bir dikişle, balo salonunda dönecek olan bu saten ve tül kıvrımları arasında kalan Rose Connolly'den bir iz taşıyan bu elbise bilecekti.
Pencereden sızan ışık artık zar zor parlıyor, Rose ipliği gör-mekte zorlanıyordu. Bir gün o da,.bu odadaki diğer kadma ben-zeyecekti; gözleri sürekli aynı yere bakmaktan şaşılaşmış, par-maklan iğne batmalan nedeniyle nasır tutup, yaralanmıştı. Gü-nün sonunda işi bırakmış olsalar da, parmaklanmn dışı sanki tek-rar dik duramayacakmış gibi eğik kalıyordu.
Parmağına iğne batan Rose, tezgâhtaki tül yere düşerken ne-fesini tuttu. Zonklayan pannağını ağzına götürdü, kan tadı aldı ama canını sıkan acı değildi; beyaz tülü lekelemiş olmaktan korkuyordu. Kumaşı, zayıf ışığın her yerine tuttu, dikişin kat yerinde, başka birinin kesinlikle fark edemeyeceği küçücük, koyu renk bir leke çekti dikkatini. Bu elbisede hem kanımı

Kem de dikişlerimi bırakıyorum.
"Bugünlük bu kadar yeter, bayanlar" diye seslendi ustabaşı.
Rose, üzerinde çalışmakta olduğu parçalan katladı, bir sonra-ki gün için masamn üzerine yerleştirdi ve rıaftalıklarmı almayı bekleyen kadınların oluşturduğu kuyruğa girdi. Hepsi, evlerine yapacaktan uzun yürüyüş için pelerinlere sarınıp, şallarım örter-ken, Rose birkaç kişinin veda ederken el salladığım ve birkaçının da isteksizce başıyla onayladığını gördü. Onu henüz iyi tanımı-yorlar, aralarında ne kadar kalacağım da bilmiyorlardı. Oraya çok fazla kız gelip gitmişti ve arkadaşlık için harcanan çabalar boşa çıkmıştı. Kadınlar bu nedenle, Rose'un belki de kalıcı olmayaca-ğım sezerek onu izleyip bekledüer.
"Sen, kızım! Rose, değil mi? Seninle konuşmam gerek."
Kalbi güm güm atan Rose ustabaşına döndü. Bay Smibart bu-gün onu ne ile eleştirebilirdi? Diğer terzi kızlann arkasından kı-kırdamasına neden olan o burundan gelen sinir bozucu sese ba-kılırsa, bir eleştiri olacağı kesindi.
"Evet, Bay Smibart?" diye sordu.
"Yine oldu" dedi. "Ve bunu artık görmezden gelemem."
"Üzgünüm ama neyi yanlış yaptığımı bilmiyorum. Şayet yaptı-ğım işlerden memnun değüseniz..."
"Yaptığın iş fazlasıyla yeterli."
Bay Smibart'tan geliyorsa, fazlasıyla yeterli bir iltifattı ve Ro-se, o an için oradaki işinin tehlikede olmamasından dolayı rahat-layıp, sessizce iç çekti. "Konu, diğer mesele" dedi "Dışandan gelenlerin, diğer zaman-larda Ugilenmen gereken konular hakkında beni soruya tutarak rahatsız etmesine izin veremem. Burada çalışmak için bulundu-ğunu söyle arkadaşlanna."
Şimdi anlamıştı, "özür dUerim, efendim Geçen hafta Billy'ye bu-raya gelmemesini söylerniştim ve anladığım sanmıştım Ama onda bir çocuğun zekâsı var, anlamıyor. Ona tekrar söyleyeceğim."
"Bu sefer gelen bir çocuk değil, bir adamdı."
Rose öylece kalakaldı. "Hangi adam?" diye sordu sessizce.
"Kızlannun arkasından burnunu çeke çeke gelen her adamın adım soracak kadar zamanım olduğunu mu sanıyorsun? Seninle ilgili her şeyi soran boncuk gözlü biri."
"Ne gibi sorular?"
"Nerede yaşadığın, arkadaşlarının kimler olduğu. Sanki ben se-nin kişisel sekreterinmişim gibi! Burası bir işyeri, Bayan Con-nolly ve ben böyle kesintileri hoş karşılayamayacağım."

"Çok üzgünüm" diye mırıldandı.
"Sürekli öyle söylüyorsun ama sorun hiç çözülmüyor. Arlık zi yaretçi nüyaretçi yok. "
"Evet elendim" dedi uysalca ve çıkmak için döndü.
"Onunla konuşup, sorunu halledeceğini umuyorum. Her kim ise."

Her kim ise.
Eteğini kamçılayıp yüzünü hissizleştiren delici rüzgârla sava-şırken içi ürperdi. Bu soğuk akşamda, etrafta köpekler bile dolaş-mıyordu. Binayı terk eden son kadın olduğu için yalnız yürüyor-du. Benim hakkımda sorular soran, Gece Devriyesi'nden o kor-kunç Bay Pratt olmalı, diye düşündü. Şu ana kadar ondan uzak durmayı başarmıştı ama Billy ona, adamm kasabada gezip kendi-si hakkında sorular sorduğunu söylemişti ve bunların tek sebebi Aurnia'nın kolyesini tefeciye ödünç vermeye cesaret etmesiydi. Nasıl olmuş da bu kadar değerli bir mücevher, ölü kadının koca-sı yerine Rose'un eline düşmüştü?
Eben'in yaptığı tek şey gereksiz yere kargaşa çıkarmaktı, diye düşündü Rose. Onu bana saldırmakla suçladım, bu yüzden hırsız-lıkla suçlayarak misilleme yapıyor bana, tabii ki, Gece Devriyesi Eben'e inanıyor, çünkü tüm İrlandalılar hırsızdır.
Yoksul mahallelerin kalabalık sokaklarına daldı, ayakkabıları pis kokulu su bMkmtileri üzerindeki buzu çatlaüyordu, sanki Gü-ney Boston'un kendisi etrafım kuşatıyormuş gibi sokaklar dar ge-çitlere çıkıyordu. Sonımda alçak kemerli kapıya ve akşam yemek-lerinden kalan çöplerin, sonuna kadar kemirilmiş kemiklerin, küt-ten kapkara olmuş ekmeklerin, kokmuş bir yemeği yiyecek kadar çaresiz bir köpeği beklemekte olduğu verandaya ulaştı.
Rose kapıyı çaldı.
Kapıyı, gözlerinin üzerinden yırtık bir perde gibi sarkan san saçları olan, pis yanaklı bir çocuk açtı. Dört yaşından büyük ola-mazdı ve şimdi ziyaretçiye bakıyordu sessizce.
Bir kadın sesi bağırdı: "Tanrı aşkına Conn, içeri soğuk giriyor! Kapa kapıyı!" Rose içeri adım atıp, kapıyı arkasından rüzgâra karşı kapar-ken, sessiz çocuk, karanlık bir köşeye doğru koştu. Gözlerinin, düşük tavanlı odanın loş ışığına alışması birkaç saniye sürdü ama yavaş yavaş şekûleri seçmeye başladı. Ateşin yalnızca kor haline döndüğü şöminenin yarandaki sandalyeyi. Kâselerin üst üste yı-ğıldığı masayı, etrafında hareket eden küçücük kafaları. Bir sürü ÇOCUğu. Rose en av. sekiz kala saydı, ama daha göremediği, ka ranlık köşelerde kıvrılmış uyuyan başka çocukların da olduğun-dan emindi.
"Haftalık ödemenizi getirdiniz mi?"
Rose, sandalyede oturan iri kadına baktı. Gözlerinin ışığa alış-tığı o an, Hepzibah'm iki kat olmuş şişman gıdılı yüzünü görebil-di. O sandalyeden biç kalkmıyor mu, diye merak etti Rose. Gü-nün hangi saati olursa olsun, Rose ne zaman bu korkunç adrese gelse, her seferinde Hepzibah'ı, tahtında oturan şişman bir krali-çe gibi sandalyesinde otururken bulurdu, küçük hizmetçileri de kendisine yalvaran zavallı insanlar gibi, ayaklarının etrafında do-laşır dururdu.
"Parayı getirdim" dedi Rose ve haftalığının yarısını Hepzi-bah'm açık bekleyen avucuna bıraktı.
"Onu daha yeni besledim. Çok aç bir çocuk, birkaç emişle göğ-sümü neredeyse kuruttu. Emzirdiğim diğer bebeklerden daha fazla içiyor. Onun için senden daha fazla para istemeliyim."
Rose, yeğenini sepetten almak için diz çöküp düşündü: Tatlı bebeğim, seni gördüğüme ne kadar sevindim! Küçük Meggie ona baktı ve Rose onun küçük dudaklarının bir tanıma göstergesi ola-rak yukarıya doğru kıvrıldığına emindi. Ah evet, beni tanıyor-sun, değil mi? Seni seven kişinin ben olduğumu biliyorsun. Odada başka sandalye yoktu, bu nedenle Rose, annelerinin iş-ten dönüp kendilerini Hepzibah'm ilgisiz gözetiminden kurtarma-sını bekleyen çocukların arasında, pis zemine çömeldi. Keşke se-nin için dalıa fazlasını karşılayabilseydim sevgili Meggie, diye dü-şündü, yeğeni tatlı sesler çıkarırken. Keşke seni, beşiğini başucu-ma koyabileceğim sıcacık, temiz bir eve

götürebilseydim. Ama Rose'un diğer on iki kiracı ile paylaştığı, Fishery Alley'deki oda farelerin istila ettiği ve hastalık yüzünden pis bir havası olan çok daha kötü bir yerdi. Meggie'nin böyle bir yerde asla bulunmama-sı gerekirdi. Süt dolu kocaman memelerinin hiç kurumadığı bu yerde Hepzibah'la kalması daha iyiydi. Burada, Rose parasını ödemeyi sürdürdükçe en azından ısınır ve kamı doyardı.
Sonunda, son derece isteksiz bir biçimde Meggie'yi sepete ge-ri koydu ve çıkmak üzere ayağa kalktı. Akşam olmuştu ve Rose hem bitkin hem açtı. Eğer tek dayanağı da hasta düşer ve çalışa-mazsa, Meggie için hiç iyi olmazdı bu.
"Yarın yine geleceğim" dedi Rose. "Ve gelecek hafta da aynısı" diye.cevap verdi Hepzibah. Elbet-te parayı kastediyordu. Onun için her şey paraydı.
"Paranı alacaksın. Yalnızca onu güvende tul." Rose, özlemle bebeğe baktı ve yumuşak bir sesle, "Bana kalan tek şey o" dedi
Kapıdan çıktı. Şimdi sokaklar karanlıktı ve tek ışık kaynağı pil pencerelerden gelen mum ışığıydı. Köşeyi döndü, sonra adımları yavaşlayarak durdu.
Dar sokakta tamdık bir siluet bekliyordu. Yarım Akıl Billy el sallayıp ona doğru geldi, inanılmayacak kadar uzun olan kolları, sarmaşıklar gibi sallanıyordu. Ama dikkatini verdiği şey Billy de ğil; onun yanında duran adamdı.
"Bayan Connolly" dedi Norris Marshall. "Sizinle konuşmam gerek." Rose, Billy'ye sinirli bir bakış fırlattı. "Onu buraya sen mi ge-tirdin?"
"Bana arkadaşın olduğunu söyledi" dedi Billy.
"Sana söylenen her şeye inanır mısın sen?"
"Ben sizin dostunuzum" dedi Norris.
"Benim bu şehirde hiç dostum yok."
Billy sızlandı, "Ya ben?"
"Sen hariç" diye düzeltti Rose. "Ama şimdi sana da güveneme-yeceğimi biliyorum." "Gece Devriyesi'yle birlikte değildi. Sen beni sadece onlar için uyarmıştm."
"Bay Pratt'ın sizi aradığını biliyor muydunuz?" dedi Norris. "Si-zin için neler söylediğini biliyor musunuz?"
"Hırsız olduğumu söylüyor. Ya da çok daha kötüsünü."
"Bay Pratt tam bir soytarı."
Bu sözler, Rose'un dudaklarında acımasız bir gülüşe neden ol-du. "Ortak düşündüğümüz bir şey." "Ortak olduğumuz başka bir şey daha var, Bayan Connolly." "Ne olabüeceğini kestiremiyorum." "Onu ben de gördüm" dedi kısık sesle.
"Katili." Rose ona dik dik baktı. "Ne zaman?" "Dün gece. Mary Robinson'ın cesedinin başında duruyordu."
"Hemşire Robinson mu?" Bir adım geri attı, haber öyle şoke ediciydi ki, fiziksel bir darbe etkisi yaratmışta. "Mary öldü mü?" "BUmiyor muydunuz?"
Billy hevesle afaldı: "Size söyleyecektim, Bayan Rose! Bu sabah duydum, Batı Yakası'nda Kesilmiş, tıpkı Hemşire Poole gibi!" "Haber tüm kasabaya yayıldı" dedi Norris. "Olanların çaırpılmış halini duymadan önce sizinle konuşmak istedim." Rüzgâr dar sokak boyunca vızıldadı ve soğuk Rose'un pelerinini çivi gibi delerek geçti. Yüzünü diğer yana çevirdi ve saçları şa Una çarparak, hissiz yanaklarını kamçıladı. "Konuşabileceğimiz sıcak bir yer var mı?" diye sordu Norris. "Özel bir yer?"
Bu adama güvenip güvenemeyeceğini bilmiyordu. Kız kardeşi-nin yatağının yanında tanıştıkları Uk gün, ona karşı nazik davran-mıştı, o öğrenci grubunda gerçek bir saygıyla baktığı tek adam o olmuştu. Hakkında hiçbir şey bümiyordu; tek bildiği kabanının kalitesiz olduğu ve kollarının aşmdığıydı. Sokağa göz gezdirerek nereye gidebileceklerini düşündü. Bu saatte meyhaneler ve kah-vehaneler gürültülü, kalabalık olurdu, ayrıca etrafta onları gören, konuştuklarını dinleyen çok da insan bulunurdu.
"Benimle gel" dedi Rose.
Rose birkaç sokak ötede, karanlık bir pasaja girip, bir kapıya doğru yaklaştı. İçerisi haşlanmış lahana kokuyordu. Koridorda, şamdanın içinde tek bir lamba yanıyordu, Rose kapıyı rüzgâra karşı kapatırken alev hızla titredi.
"Odamız üst katta" dedi Büly ve basamakları onlardan önce çıktı.
Norris, Rose'a baktı. "Sizinle mi yaşıyor?"
"Onu soğuk bir ahırda uyurken bırakamazdım" dedi. Şamdan-daki mumu yakmak için durdu, sonra elini aleve siper edip, mer-divenleri çıktı. Norris gıcırdayan merdivenlerden çıkarak, on üç pansiyonerin kaldığı loş ve pis kokan odaya doğru

izledi onu. Mum ışığında, saman döşekler arasına asılmış sarkık perdeler ha-yalet gibi duruyordu. Pansiyonerlerden biri karanlık bir köşede dinleniyor ve her ne kadar gölgede gizlenmiş yatıyorsa da, aralık-sız öksürdüğünü duyabihyorlardı.
"O iyi mi?" diye sordu Norris.
"Gece gündüz öksürüyor."
Başını alçak kirişten eğen Norris, döşek saçılmış zemin boyun-ca yürüyüp hasta pansiyonerin yanma çömeldi.
"Yaşlı Clary çalışamayacak kadar zayıf dedi Billy. "Bu neden-le bütün gün yataktan çıkmıyor."
Norris hiçbir yorumda bulunmadı ama kanla lekelenmiş yatak örttüerinin anlamım biliyordu. Claıy'mn solgun yüzü veremden öyle bitkin düşmüştü ki, kemikleri derisinin altında ışıldıyormuş gibiydi. Kişinin hiçbir şey yapüamayacağını anlaması için tek yapması gereken, yuvalarına çökmüş gözlere bakmak, ciğerlerin-deki balgamın hırüüsını duymaktı.
Norris, hiçbir şey söylemeden Rose'un olduğu yere geri döndü.
Rose, onun etrafa bakınırken, giysi bohçalarını, yatak diye ve-rilen saman yığınlarını incelerken görebildi yüz İfadesini Odanın gölge yerleri, sıçrayan şeylerle hareketlenınişli. Rose, siyah bir şey geçerken ezmek için ayağını kaldırdı, ayakkabısının alımda-ki çıtırdamayı hissetmişti. Evet, Bay Marshall, diye düşündü, işte benim yaşadığım yer burası, çöp kovasının iğrenç kokusunun odayı kapladığı, geceleyin bir sürü pansiyonerin yerde yattığı bu yerde yaşıyorum. Burada uyurken insan döndüğü yere dikkat et-meli, yoksa gözüne girmiş bir dirsek ya da saçma takümış kirli bir ayak buluverirdi.
"İşte benim yatağım şurada!" diye belirtti Billy ve saman şilte-lerden birinin üzerine zıpladı. "Perdeyi kapatırsak, hepimiz için güzel bir oda oluverir.
Buraya oturabilirsiniz, efendim. Yaşlı Polly biruün onun yatağını kullandığını fark etmeyecektir bile."
Norris, paçavra ve saman yığınlarına oturmaya pek istekli gö-rünmedi. Rose, köşede ölmekte olan adamdan onları bir parça ayırsın diye çarşafı biraz çekince, Norris sanki oraya oturunca ne kadar mikrop kapacağım merak ediyormuş gibi Polly'nin yatağı-na baktı.
"Bekle!" Billy su kovasım almak için fırladı ve bulundukları kö-şeye su sıçrata sıçrata getirdi. "Şimdi mumları söndürebilirsiniz."
"Ateşten korkuyor" dedi Rose, mumu dikkatlice yere koyar-ken. Paçavra ve samanların saçılı olduğu bir odada Billy ne kadar da iyiydi. Ancak Rose kendi yatağına oturunca, Norris de itaat ederek oturdu. Odanın onların bulunduğu köşede perdeler çekil-miş, asılı çarşafın gölgeleri uzatıp incelterek titreştirdiği ışığın et-rafında üçü bir çember oluşturmuştu.
"Şimdi aidatın bana" dedi Rose. "Mary'ye ne olduğunu anlatın."
Norris ışığa baktı. "Onu bulan tek kişi benim" dedi. "Dün gece, nehir kenarında. inlemelerini duyduğumda hastaneye doğru yü-rüyordum. O da kesilmişti, Bayan Connolly, Agnes Poole ile aynı şekilde. Karnına aynı şekil kazınmış."
"Haç şekli mi?"
"Evet."
"Bay Pratt hâlâ rahipleri suçluyor mu?"
"Artık öyle yaptığını düşünemiyorum."
Rose acı bir kahkaha attı. "Öyleyse, sizin de gözleriniz bağlan-mış, Bay Marshall. irlandalılara atılmış bu kadar çirkin bir iftira olamaz."
"Mary Robinson olayında, suçlanan Irlandalüar değil."
"Bu kez Bay Pratt'ın şanssız şüphelisi kim olabilir?"
"Benini."
Arkasından gelen sessizlikte Rose, Norris'in yüzünde hareket, eden gölgelere baktı. Billy, su kovasının yanma yorgun bir kedi gibi kıvrılmış, şekerleme yapıyor, aldığı her nefes samanları hışır-datıyordu. Köşedeki veremli adam aralıksız öksürmeyi sürdürdü, ıslak gözleri ölümün çok uzakta olmadığının habercisi gibiydi.
"Görüyorsunuz işte" dedi Norris, "haksız yere suçlanmarun na-sıl bir şey olduğunu ben de öğrendim. Sizin başınızdan neler geç-tiğini biliyorum." "Biliyorsunuz öyle mi? Yine de hayatımın her anında şüphey-le bakılan beıüm. Sizin bu konuda hiçbir fikriniz yok."

"Bayan Connolly, dün gece sizin gördüğünüz yaratığın aynısını gördüm ama kimse bana inanmıyor. Onu başka gören olmadı. Hepsinden de kötüsü, hastane bahçıvanı beni onun üzerine eğil-mişken gördü. Hemşireler, diğer öğrenciler tarafından şüpheyle bakılıyorum. Hastane yetkilileri beni koğuşlara girmekten alıko-yabilirler. Her zaman tüm istediğim bir doktor olmaktı. Şimdi ise, uğruna çalıştığım her şey tehlikede; çünkü birçok kişi söyledikle-rimden şüphe duyuyor. Tıpkı sizin sözlerinizden şüphe duydukla-rı gibi." Daha yakm eğildi ve mum ışığı yüzünü sıska, hayalet gibi gölgelere bürüdü. "Siz de onu gördünüz, o pelerinli şeyi. Sizin de benimle aynı şeyleri hatırlayıp hatırlamadığınızı bümem gerek."
"O gece ne gördüğümü size anlattım. Ama o zaman bana ulan-dığınızı sanmıyorum." "Kabul ediyorum, o zaman hikâyeniz bana... "
"Yalan gibi mi geldi?"
"Sizin için asla böyle bir suçlamada bulunmazdım. Evet, tanımı-nızın gerçekçi olmadığını düşümnüştüm. Ama sinirleriniz aşın bo-zulmuştu ve çok korktuğunuz belliydi." Sessizce ekledi: "Geçen ge-ce, ben de öyleydim. Gördüğüm şey kemiklerimi dondurdu."
Rose mum ışığına bakıp fısıldadı: "Kanatlan vardı."
"Bir pelerindi belki de. Ya da koyu renk bir cüppe."
"Ve yüzü bembeyaz parhyordu." Bakışlan Norris'inkilerle karşı-laştı ve adamın yüzüne vuran ışık ürkütücü netüğiyle anılarım geri getirdi. "Kurukafa kadar beyazdı. Sizin gördüğünüz de bu mu?" "Bilmiyorum. Ay suya yansımışta. Yansımalar gözde yanılsama-lara neden olabilir."
Rose'un dudaklan kasıldı. "Ben size gördüklerimi anlatıyorum. Sizse karşılığında açıklama yapıyorsunuz. "Sadece ayın yansı-masıydıF
"Ben bir bilim adamıyım, Bayan Connolly. Mantıklı açıklama-hır aramamak elimde olan hir şey değil."
"O zaman, mantık iki kadını öldürmenin neresinde?"
"Olmayabilir. Sadece kötülük."
Rose yutkunup, yumuşak bir sesle konuştu: "Yüzümü tanıma sundan korkuyorum." Billy homurdanıp olduğu yerde döndü, yüzü uykuda, gevşek ve masum görünüyordu. Ona bakarken Rose düşündü: BUly hiçbir kötülüğü anlamıyor. Bir gülümseme'görür ve altında bir kötülük olabileceğini anlamaz.
Merdivenlerde ayak sesleri takırdadı ve Rose bir kadirim kıkır-damaları Ue bir adamın kahkasını duyunca kaskatı kesildi. Kadın pansiyonerlerden biri üst kata bir müşteri getirmişti. Rose bunun gerekliliğini anlıyordu, bacaklarım ayırıp birkaç dakika yatma-nın, akşam yemeği yemek Ue guruldayan bir mideyle kalmak ara-sındaki fark demek olduğunu bUiyordu. Ama o ince perdenin di-ğer tarafında çiftin yaptığı gürültüler Rose'un yanaklarım kızart-tı. Norris'in yüzüne bakmaya cesaret edemedi. Çift inleyip, hınl-tılı sesler çıkarırken, sallanan vücutların altındaki saman hışır-darken, kucağında birleştirdiği eUerine bakıyordu. Bütün o sesle-rin içinde, uzak köşedeki hasta adam durmadan öksürmeye, kan-lı balgamında boğulmaya devam ediyordu.
"Saklanmanızın sebebi bu muydu?" diye sordu Norris.
Rose isteksizce ona baktı, sadece birkaç adım ötede seviş-mekte ve ölmekte olanları duymazdan gelmeye karar vermiş gi-bi, bakışlarının çekinmediğim gördü. Sanki pis çarşaf onları, adamın tek odak noktasının kendisi olduğu apayrı bir dünyaya götürmüştü.
"Beladan uzak durmak için gizlendim, Bay MarshaU. Herkesten."
"Gece Devriyesi'nden de mi? Senin olmayan bir mücevheri re-hin verdiğini söylüyorlar."
"Onu bana kardeşim verrrüşti."
"Bay Pratt onu çaldığım söylüyor. Öldüğünde onu kardeşinin boynundan aldığım." Rose homurdandı. "Tüm bunları kardeşimin kocası yapıyor. Eben intikamım almak istiyor, bu nedenle de hakkımda söylenti-ler yayıyor. Doğru büe olsa, kolyeyi almış bile olsam, bunu ona borçlu değilim. Aurnia'nın cenaze masrafım başka nasü ödeyebi-lirdim ki?"
"Cenazesini mi? Ama o..." Durdu. .
"Ne olmuş ona?" diye sordu.
"Hiçbir şey. Sadece... değişik bir isim, hepsi bu. Güzel bir isim."
Rose üzgünce gülümsedi. "Büyükannemizin adıydı. 'Allın ley-di' anlamına gelir. Benim kız kardeşim de, evlenene kadar, ger-çeklen altın bir leydiydi."

Perdenin arkasında, iki vücudun birbirine sertçe temas eder-ken çıkardığı sesler eşüğinde hırdırlar hızlandı. Rose artık Nor-ris'in gözünün içme bakamıyordu.
Onun yerine, saman saçılmış odanın zeminine basan ayakkabılarına bakıyordu. Norris'in otur-duğu samanlardan bir böcek sürünerek çıktı ve Rose, Norris'in onu fark edip etmediğim merak etti. Ayakkabısıyla böceği ezme-ınemek için kendisini tuttu.
"Aurnia daha iyisini hak ediyordu" dedi Rose yumuşak bir ses-le. "Ama sonunda, mezarının başmda tek duran bendim. Bir de Mary Robinson."
"Hemşire Robinson orada mıydı?"
"Kardeşime karşı çok nazikti, herkese karşı öyleydi. Bayan Po-ole'ün aksine. Ah, ona karşı hiç sevgi beslemiyordum, kabul et-meüyim ama Mary farklıydı." Üzgünce başım salladı.
Perdenin arkasındaki çift işlerim bitirdi ve homurtuları yorgun iç çekişlere dönüştü. Rose onlara dikkat etmeyi kesti; onun yeri-ne, St. Augustine mezarlığında Mary Robinsoni son kez gördüğü zamanı düşünüyordu. Kadının delici bakışlarını ve gergin ellerini hatırladı, veda etmeden birdenbire ortadan nasü kaybolduğunu.
Billy hareket ederek başım gerdirip, saçından kirli saman par-çalarını ayıklayarak doğruldu. Norris'e baktı.
"Öyleyse, burada bizimle mi kalacaksın?" diye sordu.
Rose kızardı. "Hayır, Billy. Kalmıyor."
"Sana yer açmak için yatağımı çekebilirim" dedi Billy. Sonra otoriter bir sesle ekledi: "Ama Bayan Rose'un yanında sadece ben yatacağım. Bana söz verdi."
"Senin yerini almayı aklımdan bile geçirmezdim, BUly" dedi Norris. Ayağa kalktı ve pantolonundan samanları silkeledi. "Za-manınızı aldığım için özür dilerim, Bayan Connoüy. Benimle ko-nuştuğunuz için teşekkür ederim."
Perdenin kenarını çekip mer-divenlerden inmeye başladı.
"Bay Marshall?" Rose hızla peşinden gitti. Norris çoktan mer-divenlerin sonuna gelmişti, eü kapıdaydı. "Sizden işyerime tekrar gelip, hakkımda soru sormamanızı rica edeceğim" dedi.
Norris kaşlarım çattı. "Affedersiniz?"
"Böyle yaparak hayatımı kazanmamı zorlaştırıyorsunuz."
"Ben sizin işyerinize hiç gitmedim."
"Bugün oraya bir adam gelmiş ve nerede yaşadığımı sormuş."
"Ben sizin nerede çalıştığınızı bile bilmiyorum." Kapıyı açtı, içeri bir rüzgâr esintisi girip ceketini uçurdu ve Rose'un etek uç larını dalgalandırdı. "Sizi kim soruşturmuşsa, o ben değildim."
Dr. Nathaniel Berry bu soğuk gecede ölümü düşünmüyordu.
Onun yerine, ateşli bir fahişe bulmayı düşünüyordu, neden dü-şünmesindi ki? Genç bir adamdı ve hastanede uzun saatler bo yunca revir doktoru olarak çalışıyordu. Bir beyefendiden beklen-diği şekilde kadınlarla flört etmeye vakti, gece toplantılarında ve müzikallerde ayaküstü nazik sohbetler etmeye zamanı yoktu, Co-lonnade Row'da sevimli yürüyüşler yapmak için boş öğleden son-raları da. Bu yü tüm hayatı, günde yirmi dört saat Massachusetts Hastanesi'nin hastalarına hizmet etmekle geçmişti ve hastaneden bir akşam çıkmasına çok seyrek izin veriliyordu. Ama bu gece, kendisine özgür bir akşam geçirme fırsatı sunul-masını şaşkınlıkla karşılamıştı.
Genç bir erkek doğal dürtülerini çok uzun süre bastırmak zo-runda kalırsa, nihayet, serbest kaldığında ona yol gösteren o azgın dürtüler olacaktır. Dr. Berry hastaneden ayrıldığında, dosdoğru kır saçlı denizcilerin özgür kölelerin omuzlarını sıvazladığı, kapı-dan giren herhangi bir genç bayanın bir bardak brendiden çok da-ha fazlasının arayışında olduğunun farz edildiği Sentry Hill Mey-hanesi'nin bulunduğu kötü ünlü North Slope civarına giderdi.
Dr. Berry uzun zamandır meyhaneye gitmiyordu.
İki kadeh rom içecek kadar zaman geçer geçmez, seçtiği şeh-vet objesi yanında kıkırdarken, onunla tekrar dışarı çıkar. Yakası paçası bir tarafta olan bu dolaşık saçlı kaltaktan başka fahişe ol-duğu bu kadar belli olan birini daha seçemezdi, ama bu kadın onun isteklerini güzelce yerine getirecekti; bu nedenle onu böyle gizü buluşmaların sık sık yapüdığı nehre doğru götürür. Kız biraz kararsızsa da, sarhoş kahkahaları dar sokakta yankılanarak is-tekle gider.

Ancak, ününde uzanan suyu görür görmez, birden du-rur ve gitmemekte direnen eşekler gibi ayaklarını sürter.
"Ne?" diye sorar Dr. Berry, kızın eteğinin altına dalmak için sa-bırsız bir halde.
"Burası nehir. O kız burada öldürüldü."
Dr. Berry bunu elbette biliyordu. Her şeye rağmen, biliyordu ve Mary Robinson'la da çalışmıştı. Ama onun ölümü için üzülmek, şu anki ihtiyacının acihyeti nedeniyle ikinci plana atılmıştı. "Merak et-me" diye temin etti fahişeyi. "Seni koruyacağım. Haydi."
"Sen o değilsin, değil mi? Batı Yakası Katili?"
"Tabii ki değilim! Ben bir doktorum."
"Onun da doktor olabileceğini söylüyorlar. Hemşireleri bu ne-denle öldürüyormuş."
Dr. Berry çaresizlikten deliye dönmek üzeredir, "iyi işte, sen bir hemşire değilsin, değil mi? Hadi ama zaman harcadığına de-ğecek." Kızı birkaç metre daha öte çeker ama kız tekrar durur.
"Benim karnımı da o zavallı kadınlar gibi deşmeyeceğini nere-den bileyim?" "Bak, tiim meyhane bizi beraber çıkarken gördü. Gerçekten Ka-til olsaydım, insanların içinde böyle bü risk alır mıydım sence?" Doğruluğu şüphe götürmez mantığından etkilenen kadın ken-disini nehre götürmesine izin verir. Amacına bu kadar yaklaştığı o anda, tüm düşünebildiği kızın içine girmekti. Fahişeyi suya doğ-ru götürürken, aklını Mary Robinson bile çelemezdi, hem neden böyle bir şey yapsın ki? Dr. Berry, fahişeyle birlikte görünemeye-cekleri yer olan köprünün gölgesine doğru giderken rahattı.
Ama büyük ihtimalle oradan duyulabilirlerdi.
Karanlıktan sesler yükseldi ve nehir kenarına doğru sürüklen-di. Yukarı doğru hızla çekilen bir eteğin hışırtısı, sıcak nefesler, doruğa varınca çıkan sesler. Sadece birkaç dakika geçmişti ki bi-tiverir ve kız telaşla nehir kıyısına doğru koşar, belki biraz daha darmadağınık ama beş dolar daha zengin. Başka bir müşteri kal-dırmak için meyhaneye doğru geri koşarken, gölgedeki karartıyı fark etmedi.
Kız etrafından bihaber yürümeye devam eder ve Dr. Berry'nin pantolonunu iliklediği köprü tarafına dönüp bakmaz bile. Dok-torla karşılaşmak içuı, kıyıya yavaş yavaş ilerleyen şeyi görmez.
Dr. Berry'nin acı dolu son nefesi nehirden yükseldiğinde, fahi-şe çoktan meyhaneye dönmüş, bir denizcinin kucağında kahka-halar atmaya başlamıştı.
18
"Benimle konuşmak mı istediniz, Dr. Grenville?" dedi Norris.
Dr. Grenville masasının arkasından baktı, sabah güneşiyle ay-dınlanmış yüzü ifadesizdi. Fırtıria yaklaşmak üzere, (üye düşündü Norris. Söylentiler ona günlerdü dolaylı olarak işkence etmişti. Koridorlarda fısütüar duymuş, öğrenci arkadaşlarının bakışlarını yakalamıştı. Grenvüle'in karşısında dururken, kendini kaçuulmaz olanı duymaya hazırladı. Son darbeden önce günlerce, haftalarca süren söylentiler yüzünden acı çekmektense cevabı şimdi bilmek daha iyi, diye düşündü. "Daily Advertiser'daki son yazıyı gördü-nüz mü?" diye sordu Grenville. "Barı Yakası cinayetleri hakkında?"
"Evet, efendim." Daha fazla uzatmak neden, diye düşündü. Bir an önce bitirmek en iyisi. "Gerçeği bdmek istiyorum, efendim. Bu okıüdan atılacak mıyım, atılmayacak mıyım?" dedi.
"Sizi buraya bu yüzden çağırdığımı mı düşünüyorsunuz?"
"Mantıklı bir varsayım, özelükle de... "
"Söylentilere bakılırsa mı? Ah evet, ortalıkta fazlasıyla öfkeli söylenti dolaşıyor. Aynı öfkeli söylentileri pek çok öğrenci aile-sinden de duydum. Hepsi bu okulun şöhretini düşünüyor. Adımız olmadan biz bir hiçiz."
Norris hiçbir şey söylemedi, ama korku midesine bir taş gibi çöreklenmişti. "O öğrencilerin aUeleri kendi çocuklarının iyiliği için de endişeleniyor . "
"Ve benim bir tehdit olduğumu düşünüyorlar."
"Nedenini arılayabiliyorsun, değil mi?"

Norris dosdoğru gözlerinin içine baktı. "Beni suçlayabüdiklcri tek şey içinde bulunduğum vaziyet."
"O vaziyet güçlü bir sestir."
"Yunılücı hu »es, Gerçeği bastırıyor. Bu tıp okul u bilimsel yön-İsmiyle gunır duyuyor. O yöntem, kulaktan dolma yerine, gerçek-lere dayalı açıklamalar bulmak değil mi?"
(rrenville sandalyesine yaslandı ama bakışları Norris'tcydi. Ofi- •nden, Grenville'in bilimsel çalışmalara ne kadar değer verdiği an-laşılıyordu. Masasının üzerinde, garip bir şeküde deforme olmuş bir insan kafatası, normal bir kafatasının yanında duruyordu. Bir köşede, bir cücenin iskeleti asılıydı ve kitaplıklaruı raflanrıdaki viski kavanozlarında numuneler vardı: alta parmaklı kesilmiş bir el. Yansı tümörden aşınmış bir burun. Tek gözlü bir cenin. Tüm bun-lar, onun anatomik tuhaflıklara olan ilgisinin göstergesiydi.
"Katili tek gören ben değilim" dedi Norris. "Rose Connolly de gördü."
"Siyah kanatlan ve yüz yerine bir kafatası olan canavan mı?"
"Batı Yakası'nda yaptıklarında şeytani bir şey var."
"Gece Devriyesi tarafından bir kasabın yaptığı iş diye yorumla-nıyor."
"Ve bu da bana karşı olan gerçek suçlama, değil mi? Bir çiftçi-nin oğlu olmam dolayısıyla. Eğer-Edvvard Kingston veya sizin kendi yeğeniniz Charles ya da herhangi bir seçkin beyefendinin oğlu olsaydım, yine benden şüphe eclilir miydi? Masumiyetimden şüphe duyulur muydu?"
Kısa bir sessizükten soma Grenville konuştu: "Demek istediği-niz çok iyi anlaşıldı."
"Yine de bu hiçbir şeyi değiştirmiyor." Norris çıkmak için dön-dü, "iyi günler, Dr. Grenville. Burada kendim için bir gelecek gö-remiyorum."
"Neden burada sizin için bir gelecek olmasın? Ben sizi bu okuldan kovdum mu?" Norris'in eli çoktan kapının topuzundaydı. Geri döndü. "Varlı-ğımın bir sonın olduğunu söylediniz."
"Evet, bir sorun ama aynı zamanda baş edebüeceğim bir şey. Birtakım dezavantajlarla karşı karşıya olduğunuzun fazlasıyla farkındayım. Sınıf arkadaşlarınızın çoğunun aksine, siz Har-vard'dan ya da herhangi bir kolejden gelmediniz. Her şeyi kendi kendinize öğrendiniz, hem Şevvali hem de Crouch becerüeriniz-den çok etküenmişler."
Norris bir an konuşamadı. "Ben... ben nasü teşekkür edeceğimi büemiyorum." "Bana henüz teşekkür etmeyin. Bazı şeyler lıâlâ değişebilir." "Buna pişman olmayacaksınız!" Norris tekrar kapıya uzandı.
"Bay Marshall, bir şey daha var."
"Buyurun?"
"Dr. Berry'yi en son ne zaman gördünüz?"
"Dr. Berry mi?" Bu tamamen beklenmedik bir soruydu, Norrl
duraksadı, şaşırmıştı. "Dün akşam. Hastaneden çıkarken." Grenville huzursuz bakışlarım pencereye çevirdi.
"Bu, benim de onu son gördüğüm zamandı" diye mırıldandı.
"Konu her ne kadar etiyoloji olduğunda çok fazla spekülasyı •>< olsa da" dedi Dr. Chester Crouch, "puerperal ateşin sebebi tartif maya açıktır. Bu en kötü hastalıktır, daha emeline, anneliğuı hah şettiği armağana yeni ulaşmış kadınların yaşamlarını çalaı Durdu ve dik dik baktı.
Norris oditoryuma girerken herkes dönüp baktı. Evet, rezil ki til gelmişti. Onları korkutmuş muydu? Hepsi, onların yanma olu racağmdan, kötülüğünü onlara bulaştıracağından mı endişe edı yordu?
"Kendinize oturacak bir yer bulun, Bay Marshall" dedi Crouch "Deniyorum, efendim."
"Burada!" Wendell ayağa kalktı. "Senin için bir yer ayırdık, Norris."
Kendisine bakıldığının farkında olan Norris, önlerinden geçer ken kendilerini geri çeken gençlerin arasından sıkışarak geçti Wendell ile Charles arasındaki boş sandalyeye oturdu, "ikinize de teşekkür ederim" diye fısıldadı.
"Hiç gelmeyeceksin diye endişelendik" dedi Charles. "Bu sa bahki söylentileri duymalıydın. Dediler ki..."
"Siz beyler, konuşmanızı artık tamamladınız mı?" diye çıkıştı Crouch ve Charles'ın yüzü kızardı. "Şimdi. Şayet devam etmemil izin verirseniz." Crouch boğazmı temizledi ve tekrar sahneye adım attı. "Şu günlerde, doğum koğuşumuzda

bir salgın ile karşı karşıyayız ve daha fazla vakanın gelmesinden korkuyorum. Bu nedenle, bu sabahki programımızı puerperal ateşe, diğer adıyla loğusa ateşine ayıracağız. Gençüğinin baharında olan bir kadını, tam anlamıyla yaşamaya en fazla ihtiyaç duyduğu zamanda yaka-lar. Her ne kadar çocuğu güvenle doğabilse, hatta durumu iyiye gitse bile, yeni anne gene tehlikeyle karşı karşryadrr. Doğum san-cıları sırasında açıkça ortaya çıkabilir veya semptomlar doğum-dan saatler, hatta günler sonra geüşebilir. ilk önce, hasta bir üşü-me hisseder, bu üşüme bazen öyle şiddetlidir ki, titremesi yatağı tıkırdatır. Bunu, kaçınılmaz bir şeküde deride kızarmaya ve kalp hlZinda artışa neden olan ateş izler. Ama gerçek işkence ağrıdır l'elvık bölgesinde başlar Ve karın şişerken dayanılmaz bir hassa-siyet yaratır. Sadece dokunmak, deriyle hafif bir temas bile, azap çığlıklarına sebep olabilir. Sıklıkla pis kokulu ve çok kötü bir ya-pısı olan kanlı akıntı eşlik eder. Giysilere, çarşaflara, hatta tüm hasta odasına kötü koku yayuabilir. Katı bir hijyene alışmış olan, şimdi ise vücudunun pis kokusundan tiksinen bir hanımefendi-nin yaşadığı küçük düşürücü üzüntüyü hayal edemezsiniz. Ama en kötüsü henüz gelmedi."
Crouch durdu, dinleyiciler tamamen sessizleşip, tüm dikkatle-rini ona vermişlerdi.
"Nabız daha hızlı atar" Crouch devam etti. "Zihin bulanıklaşır, öyle ki, hasta hangi günde veya saatte olduğumuzu bilmez ya da tutarsız laflar geveler. Çoğunlukla, tam olarak tanımlanamayan bu kötü durum nedeniyle inatçı kusma görülür. Nefes alma rahat değildir. Nabız düzensiz atmaya başlar. Bu noktada, morfin ve şa-rap vermekten başka yapılacak bir şey kalmamış olur. Çünkü ölüm kaçınılmazdır." Durup odaya bakındı. "Önümüzdeki aylarda bunu kendiniz de görecek, ona dokunacak, koklayacaksınız. Ba-zdan bunun suçiçeği gibi bir salgın olduğunu iddia ediyor." Ama eğer öyleyse, neden bakımhanede çalışan kadınlara ya da hamile olmayanlara bulaşmıyor? Bir kısmı da, bunun miyasma olduğu-nu, hava yoluyla bulaşan bir salgın türü olduğunu söylüyor. Esa-sında, Fransa'da, Macaristan'da veya ingiltere'de bu hastalıktan ölen binlerce kadının durumu nasıl açıklanabilir?
"Burada da, onlara sıkça rastlıyoruz. Boston Tıbbi Gelişimler Topluluğunun son toplantısında, meslektaşlarım şaşırtıcı rakam-lar verdiler. Bir doktor art arda beş hastasını kaybetmiş. Ben de sadece bir ayda yedi hastamı kaybettim."
Wendell kaşlarım çatarak öne eğildi. "Tannm" diye mınldandı. "Gerçekten de bir salgın."
"Öyle korkunç bir hal aldı ki, birçok anne adayı cehaletlerin-den, hastaneye gelmemeyi tercih ediyor. Ama hastane, doktorla-nn onlara bakmasının mümkün olmadığı o pis harabelerde oldu-ğundan çok daha iyi koşullann bekleneceği bir yerdir."
Wendell birden ayağa kalktı. "Bir soru sorabilir miyim, efen dim? Mümkünse." Crouch bakışlannı yukan çevirdi.
"Evet. Bay Holmes?"
"Yoksul mahallelerde de böyle bir salgın var mı? Güney Boy ton'daki Irlandalılann arasında." "Henüz yok."
"Ama hu insanların çoğu pislik içinde yaşıyor Yetersiz heslenı yorlar ve her yönden şartlan berbat. Bu şartlar altında, oralarda çok fazla ölüm vakası olması gerekmez miydi?"
"Fakirlerin farklı bir yapısı vardır. Daha dayanıklı bir soydan gelirler." "Sokakta ya da tarlalarda aniden doğum yapan kadınlar seyrek olarak ateşten yataklara düşerler. Bunun sebebi daha güçlü olan yapılan mı?"
"Bu benim teorim. Önümüzdeki haftalarda bu konudan daha çok bahsedeceğim."
Durdu. "Ama şimdi Dr. Sevvallin anatomi su-numuna geçiyoruz. Bugünkü kadavrası, bunu söylediğim için çok üzgünüm, benim hastalanmdan biri, az önce tanımladığım hasta-lıktan ölmüş genç bir kadın. Şimdi, anatomik burgulan tanımla-ması için Dr. Sevvalli çağınyorum."
Dr. Crouch yerine otururken, Dr. Şevvali sahneye çıktı, koca-man cüssesi basamaktan çatardatıyordu.
"Az önce duyduklannız" dedi Şevvali, "loğusa ateşinin klasik tanımıdır. Şimdi ise, bu hastalığın patolojisini göreceksiniz." Dur-du ve oditoryumdaki öğrenci sıralarına göz gezdirdi. "Bay Lacka-vvay! Buraya gelip bana yardımcı olur musunuz?"
"Efendim?"

"Sizin her türlü anatomik gösteri için gönüllü olmanız gerek, işte size bir şans." "Bunun için en iyi seçenek olduğumdan emin değilim..." Charles'ın yanında oturan Edvvard konuştu: "Ah, haydi, Charlie." Omzuna hafifçe vurdu. "Söz veriyorum, bu sefer bayüdığın-da biri seni tutacak."
"Bekliyorum, Bay Lackavvay" dedi Şevvali.
Zorlukla yutkunan Charles ayağa kalkıp sahneye doğru istek-sizce üerledi. SevvalTın asistanı kadavrayı yanlardan tutup çevirerek örtüyü çıkardı. Charles, genç kadına bakarak geri çeküdi. Siyah saçlan masadan aşağıya doğnı uzanmış, beyaz ve incecik olan bir kolu yandan yere doğru sarkmıştı.
"Bu eğlenceü olacak" dedi Edvvard, Wendell'm kulağına fisü-damak için öne doğru eğilirken. "Kaç dakika sonra düşer sence? Bahse girelim mi?"
"Hiç komik değü, Edvvard"
"Henüz değü."
Sahnede, Şevvali alet tepsisirıin üzerini açtı. Bir bıçak seçti ve onu, sanki önceden hiç bıçak görmemiş gibi bakan Charles'a uzattı. "Hu tam anlamıyla bir otopsi olmayacak. Sadece bu has talığın patolojisine odaklanacağız. Tüm hafta kadavra üzerinde çalıştınız, bu nedenle şu ana kadar otopsi konusunda rahatlamış olmalısınız."
Edward mırüdandı, "Yere düşmeden önce ona on dakika veriyorum." "Sus" dedi Vvendell. Charles ölü bedene yaklaşü. Norris oturduğu yerden büe,
Charles'ın ellerinin titrediğini görebiüyordu. "Kann" dedi Sewall. "Kesiğini at." "Charles bıçağı deriye basürdı. O tereddüt ederken, tüm izleyiciler sanla nefeslerini tutmuştu. Yüzünü ekşiterek, kanndan aşağıya doğru bir kesik attı ama kesik öyle sığdı ki, deri aynlmadı büe. "Bundan daha cesur olmanız gerek" dedi Şevvali. "Ben... ben önemli bir şeye zarar vermekten korkuyorum." "Henüz derinin altındaki yağ kitlesine bile erişemediniz. Daha derin kesin."
Charles, cesaretim toplamak için duraksadı. Tekrar kesti. Yine çok sığdı, kann duvarını delmeyen, sadece büyük boşluklar açan tereddüt dolu bir kesik.
"Kann boşluğuna erişene kadar onu delik deşik edeceksiniz"
dedi Şevvali. "Kalın bağırsağı kesmek istemiyorum." "Bakın, zaten şuraya, göbeğini üzerine kadar girdiniz. İçeriye bir parmağınızı sokun ve kesiğinizi öyle kontrol edin." Odanın içi sıcak değildi, Charles kolunu alnına götürüp terini sildi. Sonra, göbek duvarım gergin tutabümek için tek elini kullanarak üçün-cü bir kesik attı. Pembe bağırsak boğumlan dışarı kaydı, yere kanlı sıvılar damlıyordu. Kesmeye devam etti ve bıçağı, kalınba-ğırsağı etrafa saçan son derece geniş bir boşluk açtı. Kann boşlu-ğundan çıkan pis koku başka yöne dönmesine neden oldu, yüzü nüde bulantısından sapsan olmuştu.
"Şuna bakın. Kalınbağırsağı deldiniz!" diye bağırdı Şevvali. Charles luzla geri çeküdi ve bıçağı elinden düşüp yerde tıngır-dadı. "Elimi kestim" diye inledi. "Parmağımı." Şevvali öfkeyle iç çekti. "Ah, haydi, o zaman. Otur. Bu işi ken-dim bitireceğim." Utancından kıpkırmızı olan Charles sahneden hızla indi ve Norris'in yanındaki yerine geçti. "İyi misin, Charles?" diye fısıldadı Wendell. "Tam bir felakettim."
Arka sıradan bir el omzuna vurdu. "İyi (aralından bak" dedi Edvvard. "En azından bu sefer bayılmadın." "Bay Kingston!" diye sahneden gürledi Dr. Şevvali. "Görüşlerinizi sınıfın geri kalanıyla paylaşmak ister misiniz?"
"Hayır, efendim."
"O zaman lütfen dikkatinizi verin. Bu genç kadın, gelecek nesillerin iyiliği için asil bir şekilde bedenini feda etti. En azından sessiz kalarak ona saygmızı gösterebilirsiniz." Dr. Şevvali, şimdi karnı tamamen açılmış olan kadavraya yeniden odaklandı. "Bura-da peritoneal zan görüyorsunuz ve görünümü çok anormal. Mat. Savaşta öldürülmüş olan sağlıklı genç bir askerde zarlar parlak-tır. Ama loğusa ateşi vakalarında peritoneumda parlaklık yoktur, aksine bol miktarda solgun ve kremsi kıvamda sıvılar mevcuttur ve en deneyimli anatomistin bile midesini kaldıracak kadar pis bir koku vardır. Organlann bu pislik içinde yüzdüğü karınlar gör-düm, bağırsaklarda bol miktarda kanama izleri

olur. Bu değişik-liklerin sebebini açıklayamıyoruz. Aslında, Dr. Crouch'tan da duyduğunuz gibi, loğusa ateşinin sebebi üzerine teoriler çoktur. Erisipel midir, yoksa timus mu? Rastlantısal mıdır, yoksa Phila-delphia'daki Dr. Meigs'in inandığı gibi sadece Tann'nm takdiri midir? Ben sadece bir anatomistim. Sizlere sadece bıçağımla aç-tıklarımı gösterebihrim. Ölümü ise çalışma konusudur, bu denek her birinize bilginin armağanıdır."
Armağan demek zor, diye düşündü Norris. Dr. Şevvali her za-man masasmda yatan talihsiz kadavralara övgüler yağdırmıştır. Sanki insanlann önünde kannlannın açüıp bağırsaklannın dışarı çıkanlmasına kendileri gönüllü olmuşlar gibi, onlardan saygın ve fedakâr olarak bahseder. Bu kadın da gönüllü değildi; bir vakıf vakasıydı, bedenine ne ailesi, ne de arkadaşlan sahip çıktı. Se-vvaü'ın övgüsü, kadıncağızı dehşete düşürmesi neredeyse kesin olan davetsiz bir onurdu. Dr. Şevvali göğsü tamamen yarmış, izleyicilerin gözlemlemesi için bir akciğeri yukan kaldırmıştı. Daha birkaç gün önce, gövde-nin bu bozunması bu tıp öğrencilerini şoke etmişti. Şimdi aynı adamlar sessiz ve soğukkanlıca oturuyorlardı. Kimse bakışlarını kaçırmıyor, hiçbiri başını öne eğmiyordu. Anatomi laboratuarı-nın manzaralanyla tanışmışlardı. Çürüme ve fenik asidin birbiri-ne kanşmış benzersiz kokusunu tamyorlardı ve her biri otopsi bı-çağını eline almıştı. Sınıf arkadaşlarını süzen Norris, yüzlerinde sıkıntıdan yoğun konsantrasyona kadar uzanan bir dizi ifade gör-müştü. Sadece birkaç haftalık bir tıp çalışması omuzlarım dikleş-t.ırip, midelerim yalışl.ınıiışıı, öyle ki, artık Şevvali kalbi ve dıj'er eıj'.erı yerinden çıkarırken iğrenmeden seyredebiliyorlardı. Kor-ku duygumuzdan arındık, diye düşündü Norris. Bu, eğilimlerinin ilk ve gerekli bir aşamasıydı. Daha kötüleri de gelecekti.
19
Akşamın erken saatlerinde Duvar Göz Jack onu çoktan gözüne kestirmişti. Masalardan birinde tek başına oturan, kimseyle konuş-mayan, bakışları sadece Fanny'nin önüne koyduğu roma yoğunlaş-mış denizciyi. Sadece üç içkilik parası vardı. Son içeceğini de yu-dumladı ve Fanny kendisini beklerken, birkaç bozukluk daha çı-karmak için ceplerini karıştırdı ama elleri boş çıktı. Jack, Fanny'nin dudaklarının gerildiğini, gözlerinin kısıldığım görebili-yordu. Beleşçiler için sabırsızdı. Fanny'ye göre, bir adam masada yer işgal edip, onun şörrunesinin sönmeye yüz tutmuş sıcağından faydalanacaksa, romları içmeye devam etse iyi ederdi. Ya bir içe-cek daha ödersin ya da gidersin. Her ne kadar Black Spar bu gece yarıdan çok doluysa da, Fanny istisnalara asla izin vermez, müda-vimlerle arada bir uğrayanlar arasında ayrım yapmazdı; nakit para-lan yoksa, içki de yoktu ve kendüerini soğukta bulmaları an mese-lesiydi. İşte sorun bu, diye düşündü Jack, Fanny'nin çirkinleşen yüzünü izlerken. Black Spar'ın zarar eden bir müessese obuasının nedeni bu. Sokağın ilerisine, şu yeni meyhane Mermaid'e doğru yü-rümen yeterli, kahkahalar atan genç bir barmaid ve Fanny'nin şö-minesinin kıt alevlerine taş çıkartan cömert bir ateş buluverirsin.
Orada kalabalık da bulursun, çoğu Black Spar'dan kaçan Fanny'nin eski düzenü müşterileridir. Aynca hiç şüphe yok ki; ne-şeli barmaid Ue Fanny'nin çaük kaşlan arasında bir tercih yapıl-sa, aklı olan her erkek Mermaid'i seçerdi. Fanny'nin bir sonraki adımım çoktan biliyordu. Ak önce, talihsiz denizcinin bir içki da-ha almaşım isteyecekti. Eğer alamazsa, uzun ve sıkıcı nutkunu at-maya başlayacaktı.
O masanın bedava mı olduğunu sanıyor-sun? Senin tüm gece orada oturup,' içki satın alan bir müşte-rinin yerini parsellemene izin verecek kadar zengin olduğumu mu düşünüyorsun? Sanki masanın önümle, ödeme yapan müş-lerilerden Oluşan bir kuyruk bekliyormuş gibi. Ödemem gereken bir kira ve esnaf faturaları var. Bedavaya çalışmıyorlar, ben de öyle. Çenesinin gerildiğini görebiliyordu, kısa ve şişman kolla-rı mücadeleye hazırlanıyordu. Fanny konuşmaya başladan önce, Jack onunla göz göze geldi. Başını ikaz edercesine salladı. Onu rahat bırak, Fanny.
Bir an için Jack'e ters ters baktı. Soma, başıyla onaylayarak barın arkasına gitti ve bir bardak rom doldurdu. Denizcinin ma-sasına geri döndü ve bardağı önüne koydu.
îçki fazla kalmadı. Birkaç yudumda denizcinin boğazından kaydı gitti.
Fanny bir tane daha getirdi. Bunu çok sessiz yaptı, adamın dip-siz bardağı kimsenin dikkatini çekmeden. Zaten o akşam orada bulunanlar, olanları fark

edecek insanlar değildi. Akıllı bir adam Spar'da kendim koyvermez, sadece kendi içkisine bakardı. Hiç kimse Fanny'nin kaç tane boş bardak götürdüğünü ve dolu getir-diğini saymadı. Hiç kimse adamın öne yığıldığına, başı kollarının üzerinde dinlendiğine dikkat etmedi.
Cepleri boşalan müşteriler teker teker sendeleyerek soğuğa çık-tılar, ta ki köşedeki masada horlayan tek bü adam kalana kadar. Fanny kapıya doğru üerledi, sürgüsünü çekip kilitledi ve Jack'e döndü.
"Ona ne kadar verdin?" diye sordu Jack.
"Bir atı boğmaya yetecek kadar."
Denizci yüksek, hınltdı bir horlama sesi çıkardı.
"Hâlâ fazlasıyla canlı" dedi Jack.- "Görünen o ki, yeterince iyi
içirememişim."
Uyumakta olan adama baktılar, dudaklarmdan sızan salyasının
sümük gibi uzayışmı izlediler. Kabanının yıpranmış yakasının üzerindeki boynu, kömür tozu yüzünden leş gibi olmuştu. Her ye-ri kanla şişmiş, gür sarı saçları karman çonnan olmuş, şişman pis bir herif.
Jack omzunu dürtükledi; adam bilinçsizce horlamaya devam etti. Fanny homurdandı. "Hepsinin önünde hemen diz çökmesini bekleyemezsin."
"Bu, genç bir adam. Sağlıklı bir görünümü var." Fazla sağlıklı.
"Ona bir servet değerinde bedava rom verdim. Asla geri alama-yacağım." Jack dalıa seıt dürttü. Adam usulca sandalyeden kayıp yere
düştü. Jack adama bir baktı, sonra çömelip sırtüstü yatırdı. Linet olsun. Hâlâ nefes alıyordu. "Bu şeyden, verdiğim romların parasmı istiyorum" diye ısrar etti Fanny.
"Öyleyse kendin yap."
"Ben yeterince güçlü değilim"
Jack, kadının tepsi ve varil kaldırmaktan kalınlaşıp kaslaşmış kollarına baktı. Ah, bir adamı boğacak kadar güçlüydü elbette. Sadece sorumluluk almak istemiyordu.
"Haydi, o zaman" diye ısrar etti Fanny.
"Boğazında herhangi bir iz bırakmamalıyım. Bu şüphe doğurur."
"Onların tüm istediği ölü bir vücut. Nereden geldiğini önemse-miyorlar." "Ama öldürüldüğü çok açık olanbir adam..." "Korkak." "Sana söyledim, doğal görünmesi gerek." "Öyleyse, doğal görünmesini sağlayacağız." Fanny bir an için adama baktı, gözlerini kıstı. Ah, kimse Fanny gibi bir kadının kendisine öyle bakmasını asla istemezdi. Jack birçok şeyden korkmuyordu ama Fannyiun akimi birine taktığı zaman o kişinin sonunun kaçmılmaz olduğunu çok iyi büiyordu. "Burada bekle" dedi Fanny.
Sanki bir yere gidiyormuş gibi.
Kadının ayak seslerinin yatak odalarına doğru merdivenlerde tı-lordamasmı dinledi. Fanny bir süre sonra döndü, elinde küift tel tel olmuş bir minder ve pis bir bez parçası tutuyordu. Jack, kadının aklından geçenleri hemen anladı ama tehlikesiz görünen aletleri ona uzatınca Jack hareket etmedi. Kemiklerinden etleri dökülen cesetler çıkarmıştı. Onları nehirde bulup çıkarmış, tabutlarım aç-mış, kadavra varillerine akmıştı. Ama gerçekte bir ceset yapmak her zaman farklı bir meseleydi. Adamı ipe götiiren bir mesele.
Yine de, yirmi dolar yirmi dolardır ve kim böyle bir adamı ka-çırırdı?
Sarhoş denizcinin yanı başına çömeldi ve kumaş parçasını top haline getirdi. Adamın çenesi açılmış, dili bir tarafa sarkmıştı. Bez parçasını adamın ağzına tıktı ve adam başını aniden çekip, burun deliklerinden iıültili bir nefes aldı. Jack minderi adamın yüzüne yaklaştınp ağzıyla burnuna bastırdı. Adam birden uyandı ve yastığa tırnaklarım geçirdi, nefes almak için yastıktan kurtul-maya çalışıyordu.
"Kollarım tut! Kollarını tut!" diye bağırdı Jack.
"Deniyorum, lanet, olası!"
Adam karşı gelip kıvrandı, çizmelerini yere vuruyordu.
"Tutmakta zorlanıyorum! Rahat durmayacak!"
"Öyleyse üzerine otur."
"Sen otur!"

Fanny eteklerini kaldırıp iri kıçını, kıpırdamakta olan adamın kalçasının hizasına yerleştirdi. Adam kurtulmaya çalışıp, sağa so-la hareket ederken, Fanny yüzü kıpkırmızı olmuş ve terlemiş bir halde, tam bir fahişe gibi adamın üzerine yerleşmişti.
"Hâlâ mücadele ediyor" dedi Jack.
"Yastığı kaldırmasına izin verme. Daha sert bastır!"
Yaşadığı dehşet kurbana doğaüstü bir güç vermiş, Jack'in kolla-rına tunaklanm geçirip, çizdiği yerlerde kanlı izler bırakmışta Bir adamın ölmesi ne kadar sürerdi, Tanrı aşkına? Neden sadece pes etmiyor ve onlan beladan kurtarmıyordu? Bir tırnak darbesi Jack'in elini çizdi. Acı ile kükreyen Jack tüm ağırhğıyla yastığı bas-tırdı, adam hâlâ mücadele ediyordu. Lanet olasıca, öl artık!
Jack adamın göğsünün üzerine abanıp kaburgalarına oturdu. Şimdi her ikisi de adamın üzerindeydi. Fanny adamın kalçasına bastınyor, Jack ise göğsüne abanıyordu. İkisi de ağırdı ve ağırlık-ları adamı sonunda hareketskleştirmişti. Şimdi sadece ayaklan hareket ediyor, çizmelerinin topukları paniklemiş bir halde yeri dövüyordu. Tırnaklan hâlâ Jack'in üzerindeydi ama artık gücü kollanndan çeküdiğinden daha zayıftı. Şimdi ayaklan da yavaşla-mış, çizmeleri zeminde çırpınmaya başlamıştı. Jack, adamın göğ-sünün altoda son bir kez titrediğini hissetti, soma kollar güçsüz-leşip aşağıya kaydı.
Jack'in yastığı kaldırması biraz daha zaman aldı. Rengârenk ol-muş yüze, sert kumaşın baskısı yüzünden üzerinde izler çıkmış cilde baktı. Artık tükürükten sırüsıklam olmuş bez parçasını ada-mın ağzından çıkanp bir kenara attı. Bez yere değince şapırtıh bir ses çıkardı.
"İşte, bitti" dedi Fanny. Nefes liefese kalktı, saçlan karmakan-şıktı.
"Onu soymamız gerek."
Beraberce ceketi, gömleği, çizmeleri ve pantolonu çıkardılar. Bütün giysileri epeyce eski ve saklamaya değmeyecek kadar pis-ti. Ölü bir adamın eşyasıyla yakalanma riskine girmemn anlamı yoktu. Yine de, Fanny cepleri araştınp bir avuç dolusu bozuk pa-ra bulunca öfkeyle homurdandı.
"Bak! Her şeye rağmen parası varmış! Bütün içkilerimi beleş içti ve tek kelimi' etmedi!" Dönüp adamın giysilerini şömineyi fırlattı. "Ölü olmasaydı, ben ona..."
Biri kapıyı çalıyordu, her ikisi de kalakaldı. Bübirlerine baktılar "Cevap verme" diye fısüdadı Jack,,
Kapı tekrar çaldı, bu sefer daha sert ve ısrarcıydı. "Bir içki is tiyorum!" (üye seslendi biri, kelimeleri zor telaffuz ediyordu. "Açın kapıyı!"
Fanny kapmın arkasından bağırdı: "Bu gece kapattık!"
"Nasıl kapatırsınız?"
"Kapattık dedim sana. Başka bir yere git!"
Adamm kapıya sinirle son bir yumruk attığım duydular ve sonra belaları gözden kayboldu, Merrnaid'e gittiğinden hiç şüphe yoktu.
"Onu arabaya taşıyalım" dedi Jack. Çıplak adamm kollarının altından kavradı, taze cesedin alışkın olmadığı sıcaklığından ürk-müştü. Soğuk gece hızla imdadına yetişecekti. Bitler çoktan sa-hiplerini terk etmeye başlamıştı, kafa derisinden topluca uzakla-şıyor, karışık saçların arasından çıkıyorlardı. Fanny ile birlikte cesedi arka kapıdan çıkarırken, Jack kollarının üzerine sıçrayan kurt gibi aç siyah noktacıklar gördü ve cesedi oracıkta bırakıp böcekleri kovalama dürtüsüne karşı koydu.
Dışarıda, ahırın avlusunda, ölü bedeni arabanın arkasına sürük-leyip atlan arabaya bağlarken, üzerini örtmeden soğukta öylece bı-raktılar. Çok sıcak bir ceset teslim edemezdi. Dr. Şevvali bunlan hiç de sorgulayan biri olmadığı için, bu pek de fark etmezdi ashnda.
Bu sefer de sorgulamamıştı. Jack, cesedi Sevvallin masasına bıraktıktan soma, anatomist brandayı sıymrken, gergin bir halde orada bekliyordu. Her ne kadar bu kadavrada olağandışı bir taze-lik sezmişse de, Şevvali hiçbir şey söylemedi. Yakınına bir lamba tutup deriyi inceledi, eklemleri test etti, ağzını inceledi. Morluk yok, diye düşündü Jack. Yara yok. Sadece sokakta ölü bulduğu zavalb, talihsiz bir ayyaş. Hikâyesi buydu. Soma, korkuyla, ölü-nün göğsünün üzerinde kıvranan biti fark etti. Bit ölünün üzerin-de fazla uzun konmamıştı, yine de bu vücut hâlâ onlann istilası al-tındaydı. Onu gördü mü acaba? Biliyor mu?

Dr. Şevvali lambayı yere bırakıp odadan çıktı. Jack'e uzım bir süre dönmemiş gibi geldi; çok uzun Bir süre. Sonra Şevvali dön-dü, elinde bir kese bozuk para tutuyordu.
"Otuz dolar" dedi. "Bana böyle başka ceset getüebilir misin?"
Otuz mu? Jack'in beklediğinden de iyiydi bu. Keseyi gülerek aldı.
"Bulabileceğin kadar fazla" dedi Şevvali. "Alacak kişiler tanı-yorum."
"Öyleyse, ben <le daha fazla bulacağım."
"Kilerine ne oldu?" Sewall, öfkeli ölü adamın Jack'in ellerinde bı- ıaklığı tırnak izlerine bakıyordu. Jack hemen ellerini kabanının katlarının arasına çekti tekrar. "Bir kedi boğdum. Pek itaat etmedi."
Artık boş olan arabayı sokak taşlan üzerinde sürerken, Jack'in

cebindeki bozuk para kesesi güzelce şmgırdıyordu. Cebinde otuz dolarla ilerlerken, elinin üzerindeki birkaç çiziğin ne önemi vardı? Ona götürdüğü diğer kadavralardan daha fazla etmişti. Para dolu keselerin görüntüsü tüm yol boyunca kafasında yer etti. Tek sonın, Black Spar'ın müşterileriydi; yeterli sayıda değildiler ve bunu yapmaya devam ederse, yalanda hiç kalmayacaktı. Hepsi, lanet Fanny'nin hatasıydı, kötü davranışlan ve pintiliği yüzünden onlan kaçınyordu. Buna bir an önce çözüm bulunmalıydı. Biraz daha cömert davranmaya başlayabilirlerdi. Artık romu sulandırmak yok, belki de biraz bedava yiyecek.
Hayır, yiyecek kötü bir fikirdi. Sadece sarhoş olmalarını gecik-tirmeye yarardı. Bolca rom içmelerine izin vermek daha iyi. Şim-di yapması gereken, hiç kolay bir lokma olmayan Fanny'yi ikna etmekti. Ama doymak bilmeyen yüzünde bu keseyi sallandırmak yeter, bir anda anlayıverirdi.
Köşeden dönüp, ahunun avlusuna çıkan dar sokağa girdi. Ani-den atm dizginlerini çekerek durdurdu. Önünde siyah pelerinli bir figür.duruyordu, silueti buz tutmuş parke taşlan üzerinde parlıyordu.
Jack, bir yüz görebilmek için gözlerim kıstı. Yüz harlan, başlık yüzünden gölgede kalmıştı ve figür yaklaşırken Jack'in tüm göre-bildiği donuk bir parlaklıktaki dişlerdi.
"Bu gece çok meşguldünüz, Bay Burke."
"Ne demek istediğini anlamıyorum."
"Ne kadar tazeyse, o kadar çok getirir."
Jack, damarlarındaki kanın donduğunu hissetti. İzlendik. Kas-katı oturuyor, kalbi güm güm atıyordu, eli dizginleri sımsıkı kav-ramıştı. Bu kişi olanlara şahit olmuştu ve ben de darağacında sallanacağım.
"Karın, senin hayatım kazanmak için daha kolay yollar araştır-dığım gizlemedi." Fanny mi? Onu nasıl bir belaya sokmuştu? Jack, yaratığın gülümsediğini neredeyse hayal edebiliyordu, ürperdi. "Ne istiyorsun?"
"Küçük bir hizmet, Bay Burke. fiilini bulmam istiyorum."
"Kimi?"
"Bir kız. Adı Rose Connolly."
20
Fishery Alley'dcki pansiyonda geceler asla sessiz olmazdı.
O üstüste kaldıkları odaya yeni bir pansiyoner katılmıştı, Suni met Street'te gerçek bir yatağı olan kendine ait odaya artık bütçe si yetmeyen yeni dul kalmış yaşlıca bir kadındı. Fishery Ali ey, şan sın ayaklannm altında bin parça olduğu zaman, kocan öldüğünde ya da fabrika kapandığında veya entrikalar çeviremeyecek kadar yaşlı ve çirkin olduğunda gideceğin bir yerdi. Bu yeni pansiyoner iki katı şanssızdı, hem dul kaluuş hem de hastaydı, vücudu bal-gamlı öksürük yüzünden bitap düşmüştü. Köşede ölmekte olan veremü adanda bir öksürük düetine girmiş gibiydUer, bunlara ge-ce horlamalan, bunın çekmeler ve lunltılar da eşlik ediyordu Odaya öyle çok insan doluşmuştu ki, mesaneni boşaltmak içüı vü-cutlann üzerinden parmak ucuna basarak geçip sidik kovasına ulaşmak gerekiyordu; eğer kazayla birinin koluna basar ya da bi-rinin parmağını ezersen, ödülün bir feryat ya da ayak bileğine atı-lan sinirli bir şaplak oluyordu. Sonraki gece de senin için uyku yoktu, çünkü muhtemelen cezayı kendi parmaklann öderdi.
Rose uyanık bir halde yatıyor, huzursuz vücutlann altındaki samanın hışırtısını dinliyordu. Fena halde işemesi gerekiyordu ama battaniyesinin altında keyfi

yerindeydi ve oradan çıkmak is-temiyordu. Şiddetli dürtünün kaybolacağını umarak uyumaya ça-lıştı ama Billy hafifçe inledi ve sanki düşerken kendini yakalaya bilecekmiş gibi kollanyla bacaklarını hızla dışan çıkardı. Rose, kâbusunu sonuna kadar yaşamasına izin verdi; şimdi onu uyan-dırmak rüyanın hafızasında iz bırakmasına yarardı. Karanlıkta bir yerde fısıltılar duydu; soma da iki vücudun birlikte sallanırken, giysilerinin çıkardığı hışırtı sesim ve boğuk boğuk nefes alışları. Ahırdaki hayvanlardan farksızız, diye düşündü, özellikle de ka-sınmaya, yellenmeye ve diğerierinin arasında çiftleşmeye İndir gendiğlnde. Başı dik bir halde odaya ginniş olan yeni pansiyoner bile, herkes gibi o da köşede eteklerini kaldırıp kovaya işediğin-de kaçınılmaz bir şekilde gurunından ödün veriyor, her geçen gün asaletinden bir parça daha kaybediyordu. Bu kadın Rose'un gelecekteki hali miydi? Üşümüş, hasta ve pis samanlar üzerinde uyuyan biri. Ama Rose genç ve dayanıklıydı, aynca elleri de ça-lışmaya istekliydi. Karanlıkta öksüren o yaşlı kadında kendisini göremiyordu.

Yine de Rose onun gibiydi, yabancüarla omuz omuza uyuyordu.

Billy tekrar inledi ve ona doğru döndü, nefesi yüzüne geliyordu, sıcaktı ve kötü kokuyordu. Rose, onun nefesinden kaçınmak için diğer yöne döndü ve kendisine sinirli bir tekme atan yaşlı Polly'ye çarptı. Rose mecburen sırtüstü döndü ve gittikçe dolan mesanesi-ne aldırmamaya çalışü. Özlemle bebek Meggie'yi düşündü. Tan-n'ya şükür, bu pis odada uyumuyorsun, bu leş gibi havayı solumu-yorsun. Gözlerim iplik geçirmekten kör olsa büe, parmaklarım ge-ce gündüz dikiş dikmekten, bebelerinin nereden süt bulacaklan konusunda hiçbir zaman endişelenmek zorunda olmayan bayan-lara elbiseler dikmekten pul pul dökülse bile, senin sağlıklı bir laz olarak büyümeni göreceğim. Dün tamamladığı, somon rengi saten jüpon üzerine beyaz tülden yapılma elbiseyi düşündü. Şimdiye ka-dar onu sipariş eden bayana çoktan teslim edilmiş olmalıydı. Ba-yan Lydia Russcll, saygıdeğer Dr. Russell'ın kızı. Rose elbiseyi za-manmda bitirmek için canla başla çatışmıştı, çünkü ona Bayan Lydia'nın, yarıı gece Dr. Aldous Grenvüle'in evindeki tıp koleji re-sepsiyonu için ihtiyacı olduğu söylenmişti. Billy evi görmüş, Ro-se'a ne kadar büyük olduğunu anlatmıştı. Kasabın, bolca kalça eti ve bir büyük sepet taze kesilmiş kaz getirdiğini ve yarın Dr. Gren-vüle'in fırmının tüm gün çalışacağını duymuştu. Rose, çıtır etler, pastalar ve sulu istiridyelerle dolu resepsiyon masasını hayal etti. Kahkahalan ve mum ışığını, şık ceketler içindeki doktorlan can-landırdı gözlerinde. Sırayla piyano çalan, orada bulunan genç er-keklere hünerlerini göstermek için yanşan kurdelelerle donatıl-mış bayanlan hayal etti. Bayan Lydia RusseU da piyanoya otura-cak mıydı? Rose'un diktiği etek tabureye kibarca yayılacak mıydı? Onu giyen kişinin gururunu okşayacak ve tercüı edilen beyefendi-nin dikkatini çekecek miydi?

Norris Marshall da orada olacak mıydı? Rose, üzerinde emek harcadığı elbiseyi giyen genç bayana Norris'in hayranlık duyabüeceğini düşününce, içi ani bir kıskanç-

I »»

lıl< nöbcliyle burkuldu. Onun, kaldığı pansiyon.» galisini ve bitle rin istila ettiği samanlara, kirli giysi yığınlarına bakarken yüzün de beliren dehşet ifadesini hatırladı. Rose onun mütevazı bir ya şamı olduğunu biliyordu ama yine de ulaşabileceğinin çok ötesin deydi. Bir çiftçinin oğlu bile, şayet medikal bir çanta taşıyorsa, bir gün Boston'da en iyi misafir salonlannda ağırlanırdı. Rose'un o misafir salonlarına girebUmesinin tek yolu eline bir süpürge almasıydı.

Bir gün onunla evlenecek olan hanımefendiyi kıskanıyordu. Onu mutlu edecek, her sabah ona gülümseyecek olan kişinin kendisi olmasını istiyordu. Ama asla olamayacağım, diye düşün-dü. Bana baktığı zaman, sadece bir terzi ya da hizmetçi görüyor. Asla bir eş değil.

Billy tekrar döndü, bu sefer ona çarptı. Büly'yi itmeye çalıştı ama bu, gevşek bir un çuvalım yuvarlamaya çalışmak gibi bir şey-di. Vazgeçip, doğruldu. Dolu mesanesini artık görmezden gele-mezdi. Sidik kovası odanın diğer uçundaydı ve uyuyan bütün o vücutların üzerinden geçip karanlıkta yolunu bulmaya çalışırken, tökezleyip düşmekten korkuyordu. En iyisi daha yakında olan merdivenlerden inmek ve işemek için dışarı çıkmaktı. Ayakkabılarım giydi, pelerinini sanndı, uyuyan Billy'nin yarım-dan kıvnlarak geçerek merdivenlerden indi. Dışarıda, soğuk rüz-gârın sert esintisi boğazım

korku dolu bir nefesle doldurdu, ihti-yaçları için harcayacak zamanı yoktu. Fishery Atley'e şöyle bir göz gezdirdi, kimseyi gönneyince, oracıkta sokak t^Alarırun üzeri-ne çömeldi. Rahatlama duygusuyla pansiyona geri döndü. Ev sa-hibinin seslendiğim duyduğunda merdivenleri çıkmak üzereydi.
"Kini var orada? Kim geldi?"
Koridora göz gezdirince, ayaklarım bir tabureye uzatmış otur-makta olan Bay Porteous'u gördü. Her zaman yan kördü ve nefes nefeseydi, işletmeyi pasaklı kızının yardımıyla götürüyordu. Kira-lan toplamaktan, ayda bir kere sadaka verir gibi temiz saman da-ğıtmak ve sabahlan nadir olarak kurtlanmadığı görülen yulaftan biraz servis yapmak dışında pek işleri yoktu. Yoksa Porteous pansiyonerleri ihmal ederdi, onlar da onu.
"Benim" dedi Rose.
"Buraya gel, kızım."
"Yukan çıkıyordum."
Porteous'un kızı koridorda belirdi. "Burada seni görmek iste-yen bir bey var. Seni tamdığım söylüyor." Norris Marshall geri geldi, aklına ilk gelen şey olmuştu. Ama
ı> ı laya arlını atınca, .şöminenin yanında duran ziyaretçiyi gördü, acı hayal kırıklığı dudaklarından çıkacak herhangi bir selamı engelledi.
"Merhaba, Rose" dedi Eben. "Seni bulmakta zorlandım."
Kardeşinin kocasına iyi bir karşılama borçlu değildi. Açık açık sordu, "Burada ne işin var?"
"Kendimi affettirmeye geldim."
"Kendini affettirmen gereken kişi artık burada değil."
"Özrümü geri çevirmek için her hakka sahipsin. Davranışla-rımdan ötürü utanıyorum ve geceleri yattığımda, kız kardeşine daha iyi bir eş olmak için neler yapabüirdim diye düünüyorum. Ben onu hak etmedim."
"Hayır, etmedin."
Kollarım açmış, Rose'a doğru ilerledi ama Rose gördüklerine güvenmiyordu; hiçbir zaman güvenmemişti. "Aumia'ya yaptıkla-rımı telafi etmek için büdiğün tek yol bu" dedi. "Sana iyi bir ağa-bey, kızıma da iyi bir baba olmak, ikinize de bakmak. Git, bebeği getir, Rose. Eve gidehm."
Yaşlı Porteous ve kızı olardan can kulağı Ue dinliyordu. Tüm hayatlarım bu kasvetli odayla sımrlamışlardı ve bu, muhtemelen haftalardır gördükleri en iyi eğlenceydi.
"Eski yatağın seni bekhyor" dedi Eben. "Ve bebek için de bir beşik."
"Ben buraya bir aylık ödeme yaptım" dedi Rose.
"Buraya mı?" Eben kahkaha attı. "Bu yeri tercih edemezsin!"
"O halde, Bay Tate" diye araya girdi Bay Porteous, aniden ha-karete uğradığını fark etmişti. "Burada kaldığın yer nasü, Rose?" diye sordu Eben. "Kendine ait bir odan, güzel, kuştüyü bir yatağın var mı?" "Ben onlara taze saman veriyorum, efendim" dedi Porteous'un kızı. "Her ay." "Ah! Taze saman! İşte şimdi bu işletmeye layık olacak bir şey

var. "
Kadın huzursuzca b ab asma baktı. Eben'in yorumlanılın komp-liman içermediği onun kaim kafasına bile girmişti. Eben derin bir nefes aldı ve tekrar konuştuğunda, sesi daha ılımlıydı. Ölçülü. "Rose, lütfen teklifimi düşün. Mutlu olmazsan, buraya her zaman dönebilirsin." Kiracıların üstüste yattığı, havanın sidik ve yıkanmamış vücut, komşularının nefesininse leş gibi çürük diş koktuğu üst kattaki odayı düşündü. EbenTe yaşadıktan pansiyon büyük değildi ama temizdi ve oradayken saman üzerinde uyumuyordu.
I İl
lık nöbetiyie burkuldu. Onun, kaldığı pansiyona galisini ve bitle rin istila ettiği sanıanlara, kirli giysi yığınlarına bakarken yüzün de beliren dehşet ifadesini hatırladı. Rose onun mütevazı bir ya şamı olduğunu biliyordu ama yine de ulaşabileceğinin çok ötesin deydi. Bir çiftçinin oğlu bile, şayet medikal bir çanta taşıyorsa, bir gün Boston'da en iyi misafir salonlarında ağırlanırdı.

Rose'un o misafir salonlarına girebUmesinin tek yolu eline bir süpürge almasıydı.
Bir gün onunla evlenecek olan hanımefendiyi kıskanıyordu. Onu mutlu edecek, her sabah ona gülümseyecek olan kişinin kendisi olmasını istiyordu. Ama asla olamayacağım, diye düşün-dü. Bana baktığı zaman, sadece bir terzi ya da hizmetçi görüyor. Asla bir eş değil.
Billy tekrar döndü, bu sefer ona çarptı. Billy'yi itmeye çalıştı ama bu, gevşek bir un çuvalım yuvarlamaya çalışmak gibi bir şey-di. Vazgeçip, doğruldu. Dolu mesanesini artık görmezden gele-mezdi. Sidik kovası odanın diğer uçundaydı ve uyuyan bütün o vücutların üzerinden geçip karanlıkta yolunu bulmaya çalışırken, tökezleyip düşmekten korkuyordu. En iyisi daha yalanda olan merdivenlerden inmek ve işemek için dışarı çıkmaktı.
Ayakkabılarım giydi, pelerinini sarındı, uyuyan Billy'nin yanın-dan kıvrılarak geçerek merdivenlerden indi. Dışarıda, soğuk rüz-gârın sert esintisi boğazım korku dolu bir nefesle doldurdu. İhti-yaçları için harcayacak zamanı yoktu. Fishery Alley'e şöyle bir göz gezdirdi, kimseyi görmeyince, oracıkta sokak taslarının üzeri-ne çömeldi. Rahatlama duygusuyla pansiyona geri döndü. Ev sa-hibinin seslendiğim duyduğunda merdivenleri çıkmak üzereydi.
"Kini var orada? Kim geldi?"
Koridora göz gezdirince, ayaklarım bir tabureye uzatmış otur-makta olan Bay Porteous'u gördü. Her zaman yan kördü ve nefes nefeseydi, işletmeyi pasaklı kızının yardımıyla götürüyordu. Kira-lan toplamaktan, ayda bir kere sadaka verir gibi temiz saman da-ğıtmak ve sabahlan nadir olarak kurtlanmadığı görülen yulaftan biraz servis yapmak dışında pek işleri yoktu. Yoksa Porteous pansiyonerleri ihmal ederdi, onlar da onu.
"Benim" dedi Rose.
"Buraya gel, kızım."
"Yukan çıkıyordum."
Porteous'un kızı koridorda belirdi. "Burada seni görmek iste-yen bir bey var. Seni tamdığmı söylüyor." Norris Marshall geri geldi, aklına ilk gelen şey olmuştu. Ama
odaya arlım atınca, şöminenin yanında duran ziyaretçiyi gördü, acı hayal kırıklığı dudaklarından çıkacak herhangi bir selamı engelledi.
"Merhaba, Rose" dedi Eben. "Seni bulmakta zorlandım."
Kardeşinin kocasına iyi bir karşılama borçlu değildi. Açık açık sordu, "Burada ne işin var?" "Kendimi affettirmeye geldim." "Kendini affettirmen gereken kişi artık burada değil." "Özrümü geri çevirmek için her hakka sahipsin. Davranışlarımdan ötürü utanıyorum ve geceleri yattığımda, kız kardeşine daha iyi bir eş olmak için neler yapabüirdim diye düünüyorum. Ben onu hak etmedim."
"Hayır, etmedin."
Kollarını açmış, Rose'a doğru ilerledi ama Rose gördüklerine güvenmiyordu; hiçbir zaman güvenmemişti.
"Aumia'ya yaptıkla-rımı telafi etmek için büdiğim tek yol bu" dedi. "Sana iyi bir ağa-bey, kızıma da iyi bir baba olmak. İkinize de bakmak. Git, bebeği getir, Rose. Eve gidelim."
Yaşlı Porteous ve kızı olanları can kulağı Ue dinliyordu. Tüm hayatlanm bu kasvetli odayla smırlamışlardı ve bu, muhtemelen haftalardır gördükleri en iyi eğlenceydi.
"Eski yatağın seni bekliyor" dedi Eben. "Ve bebek için de bir beşik."

"Ben buraya bir aylık ödeme yaptım" dedi Rose.
"Buraya mı?" Eben kahkaha attı. "Bu yeri tercih edemezsin!"
"O halde, Bay Tate" diye araya girdi Bay Porteous, aniden ha-karete uğradığını fark etmişti. "Burada kaldığın yer nasü, Rose?" diye sordu Eben. "Kendine ait bir odan, güzel, kuştüyü bir yatağın var mı?" "Ben onlara taze saman veriyorum, efendim" dedi Porteous'un kızı. "Her ay." "Ah! Taze saman! İşte şimdi bu işletmeye layık olacak bir şey

var. "
Kadın huzursuzca babasma baktı. Ebenin yorumlarının komp-liman içermediği onun kaim kafasına bile girmişti.

Eben derin bir nefes aldı ve tekrar konuştuğunda, sesi daha ılımlıydı. Ölçülü. "Rose, lütfen teklifimi düşün. Mutlu olmazsan, buraya her zaman dönebilirsin." Kiracıların üstüste yattığı, havanın sidik ve yıkanmamış vücut, komşularının nefesininse leş gibi çürük diş koktuğu üst kattaki odayı düşündü. Eben'le yaşadıkları pansiyon büyük değildi ama temizdi ve oradayken saman üzerinde uyumuyordu.
17H
Ve Eben onu n ailcslndendi. Geriye bir iei< «> kalrruştı.
"Çık yukan ve onu gotir. Gidelim."
"Burada değil."
Eben kaşlarını çattı. "Öyleyse nerede?"
"Bir sütannenin yanında kalıyor. Ama çantam yukarıda." Mel
ehvenlere doğru döndü. "içinde değerli bir şey yoksa, bırak kalsın! Zaman harcamaya hm."
Üst kattaki pis kokulu odayı düşündü ve birden oraya dönmek için hiçbir istek duymadı. Şimdi değil, hiçbir zaman değil. Yine de, Büly'ye söylemeden ayrıldığı için üzgündü.
Porteous'a baktı. "Lütfen Büly'ye yarın çantamı getirmesini söyle. Ona bunun için ödeme yapacağım." "Şu aptal çocuğa mı? Nereye gideceğim biliyor mu?" diye sor du Porteous.
"Terzi dükkânına. Nerede olduğunu o büiyor."
Eben koluna girdi. "Dışarısı bu saatlerde daha soğuk olur."
Dışarıda, kar taneleri karanlıkta dönmeye başlamıştı, sokak taşlarına sinsice birikmiş olan incetabaka buzla kaplanmıştı. "Şu sütanne hangi tarafta?" diye sordu Eben. "Birkaç sokak ötede." Rose ehyle işaret etti. "Çok uzak değü." Eben adımlarım hızlandırdı, böylesine tehlikeli zeminde Ro-
se'u da hızlanması için zorluyordu. Rose, ayaklan yerde kaydığı için Eben'in koluna sıkıca tutunmak zorunda kaldı. Sıcak bir odanın onlan beklediği kesinken bu acele niye, diye merak etti. Af dilemek için söylediği onca hararetli sözden sonra neden bir-den suspus olmuştu? Meggie'den bebek diye bahsettiğini hatırla-dı. Bir baba kendi kızının adını bile nasıl bilmezdi? Hepzibah'm kapışma doğru ilerlerlerken, Rose gittikçe daha da huzursuz ol-maya başlamıştı. Daha önce Eben'e hiç güvenmemişti; şimdi ne-den güvensindi?
Hepzibah'm evinin önünde durmadı, dosdoğru önünden geçti ve başka bir sokağa girdi. Bu gece gerçekte onun için neden gel-diğini düşünürken, Eben'i Meggie'den uzaklaştırmaya devam et-ti. Eben'in tutuşunda sıcaklık, güven yoktu, sadece soğuk bir kontrol vardı.
"Nerede bu yer?" diye ısrar etti.
"Daha var."
"Yalan olduğunu söylemiştin."
"Saat çok geç oldu, Eben! Onu şimdi almak zorunda mıyız? Ev halkını uyandıracağız."
"O benim kızım. O hamı BİL"
"Peki «mıı nasıl besleyeceksin?"
"Hepsi ayarlandı."
"Hepsi ayarlandı ile ne kastediyorsun?"
Rose'u sertçe sarstı. "Sadece beni ona götür!"
Rose'un buna hiç niyeti yoktu. Şimdi olmaz, gerçekten ne iste-diğini öğrenene kadar olmaz. Onun yerine, Meggie'yi geride bıra-karak onu oradan uzaklaştırmaya devam etti. Eben birdenbire onu durdurdu. "Benimle ne oyunu oynuyor-sun, Rose?
Bu sokaktan iki kez geçtik!" "Dışarısı karanlık ve bu dar sokaklar kafamı karıştırıyor. Saba-ha kadar bekleyebilirsek..."
"Bana yalan söyleme!"
Rose kendini birden çekti. "Daha birkaç hafta önce kızın hak-kında hiçbir şeyi önemsemiyordun. Şimdi ise birdenbire, onu kol-larına almak için sabredemez oldun. Ondan vazgeçmeyeceğim, sa-na vermeyeceğim. Sen de bunun için bana hiçbir şey yapamazsın." "Belki ben hiçbir şey yapamam ama" dedi. "Seni ikna edebilecek başka biri var."
"Kimmiş o?"

Cevap olarak, kolunu yakaladı ve Rose'u sokağın yukarısına doğru çekti, arkasından sürükleyerek limana doğru üerledi. "Kar-şı gelmeyi kes! Canını yakmayacağım."
"Nereye gidiyoruz?"
"Hayatını değiştirebilecek bir adama. Tabii ona karşı nazik olursan." Rose'u tanımadığı bir binaya götürüp kapıyı çaldı.
Kapı açıldı, san renk tel çerçeveli gözlükleri olan orta yaşlı bir adam, titreyen lamba alevinin üzerinden onlara baktı.
"Neredey-se vazgeçip, çıkacaktım, Bay Tate" dedi.
Eben, Rose'u eşiğin üzerinden önüne doğru iteledi. Arkasın-dan sürgünün kapandığım duydu.
"Çocuk nerede?" diye sordu adam.
"Bana söylemiyor. Senin onu ikna edebileceğini düşündüm."
"Demek Rose Connolly bu" dedi adam, Rose adamm konuşma-sında Londra aksanı sezdi. Bir İngiliz. Lambayı bıraktı ve her ne kadar tehlikeli bir adama benzemese de, Rose'u ürkütecek kadar dikkatle süzdü. Eben'den daha kısa boyluydu ve kaim favorileri kırlaşmıştı. Pardösüsü son moda kesirruiydi, üzerine tam oturu-yordu ve kaliteli kumaştan dikilmişti. Her ne kadar fiziksel ola-rak korkutucu bir cüssesi yoksa da, bakışları soğukkanlı ve insa-nın içine işler gibiydi.
"Bu küçükhanınım üzerine ne kadar çok gidiliyor."
"Göründüğünden daha akıllıdır" dedi Eben.
"Öyle olmasını umalım." Adam koridorda ilerlemeye başladı "Bu taraftan, Bay Tate. Bize neler anlatabileceğini görelim."
Eben Rose'un kolunu tuttu, sımsıkı tutuşu Eben'in götürdüğü yere gideceği konusunda şüphe götürmüyordu. Kabaca yontulmuş mobilyaların ve oyulmuş bir zeminin olduğu bir odaya doğru ada mı izlediler. Raflar, kenarları aşınmış, sayfalan kullamlmamaktan sararmış defterlerle çevrelenmişti,. Şöminede sadece soğuk küller vardı. Bu oda, terzi işi ceketi ve varlıklı havasıyla daha çok Beacon Hill'deki şık evlere uygun olan bu adama hiç uymuyordu.
Eben, Rose'u bir sandalyeye doğru ittirdi. Mesajının ulaşması için tek bir sert bakış yeterli oldu: Burada oturacaksın. Hiçbir yere kıpırdamayacaksın.
Diğer adam, bir toz bulutu çıkararak lambayı masanın üzerine yerleştirdi. "Gizleniyordunuz, Bayan Connolly" dedi.
"Neden?"
"Size, gizlendiğimi düşündüren şey nedir acaba?"
"Başka neden kendinizi Rose Morrison olarak tandasınız? Bu-nun, sizi terzi olarak işe aldığında Bay Smibart'a verdiğiniz sahte isim olduğuna inanıyorum." Eben'in yüzünde bir ışüü sezdi. "Kardeşimin kocasıyla tekrar karşılaşmak istemiyordum."
"Adınızı bu nedenle mi değiştirdiniz? Bununla bir ilgisi yok mu?" İngiliz adam elini cebine attı ve lambanın ışığında parılda-yan bir şey çıkardı. Bu. Aurnia'nın kolyesiydi. "Bunu birkaç ay önce rehin verdiğinize inanıyorum. Size ait olmayan bir şeyi."
Rose, konuşmadan ona baktı.
"Öyleyse onu çaldınız."
Bu suçlamanın yanıtsız kalmasına izin veremezdi. "Onu bana Aurnia verdi!"
"Ve siz de memnuniyetle ondan kurtuldunuz?"
"Ona layık bir cenaze hak ediyordu. Bunu karşılamanın başka yolu yoktu."
İngiliz, Eben'e baktı. "Bunu bana söylememiştiniz. Kolyeyi re-hin vermek içüı iyi bir sebebi var." "Yine de ona ait değildi" dedi Eben. "Ve size de ait değilmiş gibi görünüyor, Bay Tate." Adam Rose'a
baktı. "Kız kardeşiniz size bu kolyeyi nereden bulduğunu söyledi mi?" "Ben Eben'in aldığım sanıyordum. Ama onım satın alma gücü çok düşüktür."
İngiliz adanı Eben'in sert, bakışlarını görmezden geldi ve dikka-tini Rose'da yoğunlaştırdı, "öyleyse, onu nereden aldığını size hiç söylemedi, öyle mi?" diye sordu.
"Bu, neden o kadar önemli?" diye yanıt verdi Rose. "Değerli bir mücevher, Bayan Connolly. Sadece varlıklı birinin ıdabileceği cinsten." "Şimdi de onu Aurnia'run çaldığım iddia edeceksiniz. Siz Gece Devriyesi'yle birliktesiniz, değil mi?" "Hayır."
"Kimsiniz?"

Eben omzuna sert bir şaplak mdirdi. "Saygüı ol!"
"Bana adını bile söylemeyen bir adama karşı mı?"
Rose'un küstahlığı karşısında, Eben ikinci bir darbe için elini kmdırmıştı ki, tngüiz araya girdi: "Şiddete gerek yok, Bay Tate!" "Ama onun nasıl bir kız olduğunu görüyorsunuz! Nelere kat-lanmak zorunda olduğumu görün." ingiliz adam Rose'a doğru yaklaştı, bakışları yüzünü deüp ge-çiyordu. "Sizi terrun edecekse, ben yerel otoritelerden herhangi biri için çahşmıyorum."
"O zaman neden bana bu sorulan soruyorsunuz?"
"ismini açıklayamayacağım bir müşteri için çalışıyorum. Bilgi toplamakla görevliyim. Korkanm W, sadece senin verebileceğin bir bilgi."
Rose güvensiz bir kahkaha attı. "Ben bir terziyim, bayım. Bana düğmeleri veya fıyonklan sorun, size cevap vereyim. Bunun dı-şında, size nasıl bir yardımımın dokunacağım anlamıyorum."
"Ama dokunabilir. Sen bana yardım edebilecek tek kişisin." Ya-nma öyle çok yaklaştı ki, nefesindeki tütün kokusunu alabiliyor-du. "Kardeşinin çocuğu nerede? Bebek nerede?"
"O, onu hak etmiyor." Eben'e baktı. "Bir baba özkızı üzerinde-ki haklannı nasıl devreder?"
"Bana sadece nerede olduğunu söyle."
"Güvende ve kamı tok. Tüm bilmesi gereken bu. Süslü bir avu-kata parlak bir peni atmak yerine, kızma süt ve sıcak bir beşik ge-tirebilirdi." "Düşündüğün bu mu? Benim Bay Tate için mi çalıştığımı düşü-nüyorsun?"
"Çalışmıyor musun?
ingiliz adam ürkütücü bir kahkaha attı. "Tanrım, hayır!" dedi ve Eben'in yüzünün öfkeyle kızardığını gördü. "Başka biri için ça-lışıyorum, Bayan Connolly.
Çocuğun nerede olduğunu bilmeyi çok isteyen biri için." Yüzünü daha da yaklaştırdı ve Rose geri ÇC kildi, öyle ki sırtı sandalyeye gömüldü. "Bebek nerede?"
Rose sessizce oturdu, birdenbire St. Augustine mezarlığında, ayağının dibinde Aurnia'nın mezarının kazıldığı günü hatırladı Mary Robmson sislerin içinden hayalet gibi çıkmıştı, yüzü solgun ve gergindi, bakışları dıırmaksızın mezarlığı tarıyordu. Çocuk hakkında soruşturma yapan kişiler var. Sakla onu. Çocuğu gü vende tut.
"Bayan Connolly?" Adamın bakışları daha derine işlerken ken-di nabzının boynunda atışım hissedebiliyordu. Sessiz kaldı.
Neyse ki, İngiliz adam doğruldu ve arada sırada bir parmağını raflardan birinde dolaştırdığı ve kalkan toza baktığı odanın diğer köşesine doğru ilerledi. "Bay Tate bana senin akıllı bir kız oldu-ğunu söyledi. Bu doğru mu?"
"Bilemem, efendim."
"Bence sen fazla mütevazısın." Dönüp Rose'a baktı. "Senüı gi-bi zeki bir kızın uçurumun kenarına bu kadar yakm yaşamak zo-runda olması ne kötü. Ayakkabıların sanki parça parça döküle-cekmiş gibi görünüyor. Sonra o pelerin... en son ne zaman yıkan-dı? Daha iyisini hak ettiğin kesin."
"Daha birçok insan gibi."
"Ah, ama burada kendisine bir fırsat teklif edilen sensin."
"Fırsat mı?"
"Bin dolar. Çocuğu bana getirirsen."
Rose şaşkına döndü. Bu kadar para, her gece sıcak yemekler pişen güzel bir pansiyonda bir oda kiralamasını sağlayabilirdi. Yeni elbiseler ve sıcacık bir kaban alabilirdi, kenarları parampar-ça olmuş bu pelerine ihtiyacı kalmazdı.
Onun sadece hayalini ku-rabildiği tüm bu cazip lükslere sahip olabilirdi.
Tüm yapmam gereken Meggie'den vazgeçmek.
"Size yardım edemem" dedi.
Eben'in tokatı öyle hızlı geldi ki, diğer adamın araya girmesine fırsat kalmadı. Aldığı darbeyle Rose'un başı iki yana çarptı ve kol-tuğa sindi, yanağı zonkluyordu.
"Buna gerek yoktu, Bay Tate!"
"Hâlâ nasıl biri olduğunu göremiyor musunuz?"

"Bir havuçla sopayla olduğundan daha fazla yardım alabilirsiniz."
"İyi, havucu geri çevirdi işte."

Rose başını kaldırdı, apaçık bü öfkeyle Eben'e bakıyordu. Ona ne teklif ettiklerinin önemi yoktu, ister bin, ister on bin dolar ol-sun, kendi kanından canından birini asla vermezdi.
Şimdi ingiliz adam önünde duruyor, bir morluğun belirmeye baş İndi;',! yüzüne bakıyordu. < >nd;uı gelecek bir tokattan korkmuyordu; l.u ad;mı ikna aracı olarak sözcükleri ve nakit parayı kullanmaya daha alışkın, diye tahmin etti. Şiddeti diğer adama bırakıyordu. "Tekrar deneyelim" dedi Rose'a. "Aksi takdirde onun bana tekrar vurmasını mı sağlarsın?"
"Bunun için özür dilerim." Eben'e baktı. "Odayı terk et."
"Ama ben onu herkesten iyi tanıyorum! Sana onun ne zaman...

"Odayı terk et."

terk et. ~
Eben, Rose'a zehirli bir bakış attı, sonra arkasından kapıyı çarparak çıktı.
Adam bir sandalyeye uzandı ve onu Rose'un sandalyesinin ya-nına sürükledi.
"Şimdi, Bayan Connolly" dedi, yüz yüze gelecek şekilde otururken. "Onu bulmamızın an meselesi olduğunu biliyorsunuz. Bizi bu uğraştan kurtann ve ödülünüzü ahn."
"Bebek sizin için neden bu kadar önemli?"
"Benim için değil. Müşterim için."
"Bu müşteri kimT

"Çocuğun iyiliğini isteyen biri. Hayatta kalmasını ve sağlıklı olmasını istiyor." "Meggie'nin tehlikede olduğunu mu söylüyorsunuz?" "Bizim endişemiz, sizin tehlikede olabileceğiniz ve size bir şey olursa, çocuğu asla bulamayacağız."
"Şimdi de beni tehdit mi ediyorsunuz?" Kendini kahkaha at-mak için zorladı, gerçekte hissetmediği bir kayıtsızlık göstererek. "Havuçtan vazgeçip sopaya geri döndünüz."
"Beni yanlış anladınız." Öne eğildi, yüzü son derece ciddiydi. "Agnes Poole da, Mary Robinson da öldü. Bunu biliyorsunuz, de-ğil mi?"
Yutkundu. "Evet." "Agnes Poole'ün öldüğü gece olanlara şahit oldunuz. Katili gör-dünüz. Onun da bunu bildiği kesin." "Herkes katilin kim olduğunu biliyor" dedi. "Dün sokakta Dr. Berry'nin kasabadan kaçtığım duydum."
"Evet, gazeteler de öyle yazdı. Dr. Natharücl Berry Batı Yaka-sı'nda yaşıyordu. îki kurbanı da tanıyordu ve hayatını kurtarmak için kaçmak zorunda kaldığını iddia eden üçüncü kurbanı da; bir fahişeyi öldürmeye çalıştı. Şimdi Dr. Berry kayıplara karıştı, o za-man elbette katil o olmalı."
"Değil mi?"
"Sokakta duyduğun her şeye inanır mısın sen9"
"Ama eğer katil o değilse;... "
"O zaman Batı Yakası Katili hâlâ Boston'da olabilir ve senin km.
ligini de çok iyi biliyor. Mary Robinson'a olanlardan sonra, senin yerinde olsam arkamı kollardım. Biz seni bulduk, bir başkası di bulabilirdi. Bu nedenle senin yeğeninin iyiliğini önemsiyorum. Bl beğin nerede olduğunu bilen tek kişi sensin. Eğer basma bir şey gelseydi..." Durdu. "Bin dolar, Bayan Connolly. Bu para Boston'dan ayrılmanıza yardımcı olabilir. Kendinize rahat, yeni bir ev bulmanı zı sağlayabilir. Çocuğu bize verin, para da sizin olsun."
Rose hiçbir şey demedi. Mary Robinson'ın son sözleri beynin de yankılanıyordu: Sakla onu. Çocuğu güvende tut.
Rose'un sessizliğinden bıkan adam sonunda ayağa kalktı "Eğer fikrinizi değiştirecek olursanız, beni burada bulabilirsiniz." Eline bir kartvizit bıraktı ve Rose üzerinde basılı olan isme baktı Gareth WUson 5 Park Street, Boston

"Teklifimi düşünseniz iyi olur" dedi. "Çocuğun iyiliğini de dü-şünün. Bu arada, Bayan Connolly, dikkatU olun. Sizi nasü bir ca-navarın aradığım asla büemezsiniz." Soğuk odada onu yalnız bı-rakarak çıktı, Rose'un bakışları hâlâ kartvizitteydi.
"Deü misin, Rose?"
Eben'in sesiyle başım kaldırdı ve onun kapıda durduğunu gördü.
"Bu, senin görebüeceğinden çok daha fazla bir para! Reddet-meye nasü cüret edersin?"
Eben'in gözlerinin içine bakarken, birdenbire neden bunu önemsediğini anladı. Neden bu işe bulaştığını. "Sana da para tek-lif etti, değü mi?" dedi "Ne kadar?" "Değecek kadar."
"Çocuğundan vazgeçmene değecek kadar mı?"
"Hâlâ anlamadın mı? O benim çocuğum değil."
"Aurnia asla..."
"Aurnia yaptı. Benim olduğunu sanmıştım ve onunla evlenme-min tek sebebi buydu. Ama zamanla gerçek ortaya çıktı, Rose. Zaman bana nasü bir kadınla evü olduğumu gösterdi."
Rose başım salladı, hâlâ inanmak istemiyordu.
"Babası her kimse" dedi Eben, "o çocuğu istiyor. Hem karşüığı ne kadarsa ödemeye yetecek kadar parası var."
Bir avukata yetecek kadar para, diye düşündü. Metresine şık Iiir kolye almaya yetecek kadar para Helkı de sessizliği bile satın almaya yetecek kadar para. Saygıdeğer bir centilmen, neden İr-landa'dan geleli daha sadece bir yıl olmuş fakir bir terzi kızdan çocuğu olduğunun bilinmesini ister ki?
"Parayı al" dedi Eben. Rose ayağa kalktı. "Ondan vazgeçmeden önce açlıktan ölmem gerek." Onu ön kapıya kadar takip etti. "Fazla seçimin yok! Kanuni na-sıl doyuracaksın? Başım sokacak bir yer nasıl bulacaksın?" Rose dışanya adım atınca Eben bağırdı: "Bu kez sana karşı na-zik davrandılar ama gelecek sefer bu kadar şanslı olmayacaksın!"
Neyse ki Eben peşinden gelmedi. Gece hava daha da soğumuş-tu. Rose Fishery Alley'e geri dönerken titriyordu. Sokaklar bom-boştu ve rüzgânn görünmez parmaklan, ayaklanrun önünde dö-nen kan izler bırakarak süpürdü. Aniden durup arkasına baktı. Ayak sesleri mi duymuştu? Buz gibi soğuk pusun içinden etrafı kolaçan etti ama arkasında kimseyi göremedi. Meggie'nin yakı-nına gitme, bu gece değil. Seni izliyor olabilirler. Rüzgârdan kaçmak için adımlarını hızlandırarak Fishery Alley'e doğru git-meye devam etti. Eben'in kendisini kaldığı pansiyonun görece konforundan, her ne kadar sefil bir yer olsa da, kurtarma vaatle-riyle cezbetmesine izin vermek ne büyük aptallıktı. Zavallı Yarım Akıl Billy, Eben'in olabileceğinden çok daha iyi bir adam, daha gerçek bir arkadaştı.
Güney Boston'un labirent gibi sokaklarına girdi. Soğuk, aklı başında olan herkesi sokaklardan süpürmüştü ve bir meyhane-nin önünden geçerken soğuktan kaçmak için içeride toplanmış olan adamların seslerim duydu. Buğulu camlara rağmen, şönüne karşısındaki süüetlerini görebiliyordu. Oyalandı ama yaşlı Porte-ous ve kızının kapıyı henüz kilitlememiş olmasını umarak yürü-meye devam etti. Zavallı saman şiltesi bile, yıkanmamış vücutlar arasındaki küçücük yeri bile, bu gece lüks gibi görünüyordu ve ondan bu kadar kolay vazgeçmemeliydi.
Meyhaneden gelen ses-ler geride kaldı ve şimdi sadece dar pasajdan esen rüzgânn ıslığı-nı ve kendi acele nefes alış verişlerinin sesini duyuyordu. Fishery Alley hemen bir sonraki köşedeydi; ahırını görmüş, adımlanın önünde uzanan bannağı tanıyan bir at gibi hızlandırmış ve nere-deyse taşlann üzerinden kayar gibi olmuştu. Bir duvara dayandı, sesi duyduğunda doğrulmak üzereydi.
Boğazım temizleyen bir adamm hınltısıydı bu.
Yavaşça köşeye vardı ve Fishery Alley'e çıkan binaya göz gez-dinli. İlk önce tek gördüğü gölgeler ve bir pencerenin içinden ge çen mum ışığının solgun panltısıydı. Sonra, bir verandanın sun durmasının altından bir adamm silueti belirdi. Adam sokağa adım attı, ısınmak için omuzlarını ovalıyordu. Yine boğazını te-mizleyerek taşlara tükürdü, soma verandaya geri döndü ve göl geye doğru yeniden gözden kayboldu.
Rose sessizce köşeden geri döndü. Belki adam çok içmiştir, di-ye düşündü. Belki de birazdan evine gidecektir.
Ya da belki de beni takip ediyordur.

Rose bekledi, dakikalar geçer, rüzgâr eteğini savururken kalbi hızlı hızlı atıyordu. Adamm tekrar öksürüp tükürdüğünü duydu, sonra bir kapı çalındı ve Rose, Porteous'un sesini duydu: "Sana söyledim, muhtemelen bu gece dönmeyecek." "Döndüğü zaman bana haber gönder. Gecikme."
"Sana yapacağımı söyledim."
"O zaman param alacaksın. Sadece o zaman."
"Alsan iyi edersin" dedi Porteous kapı çarparak kapandı.
Rose binaların arasında hızla çömeldi ve gölgede adamın Fis-hery Alley'den çıkışuu ve önünden geçip gidişim izledi. Yüzünü seçemedi ama hantal siluetini görebilmiş, soğukta hırıldayan ne-fesinin sesini duyabilmişti. Adamın iyice uzaklaşmasını bekledi; sadece o zaman gizlendiği yerden çıktı.
Dönebileceğim zavallı bir saman şiltesi bile kalm,adı.
Yol ortasında titreyerek durdu, adamın henüz gözden kaybol-muş olduğu karanlığm içindeki boşluğa bakıyordu. Döndü ve ters yöne doğru yürüdü.
21

Şimdiki zaman
Yolculuk Julia'ya artık tanıdık gelmeye başlamıştı, güneye gi-den yol, bindiği feribot, hatta Islesboro'ya geçerken görüşünü ka-patan yoğun sis bile aynıydı. Ancak, kendim bu kez nemli havaya hazırlamıştı, Stonehurst'a giden topraklı yol boyunca küçük çek-çekli bavulunu sürüklerken kazak ve kot pantolon giymişti. Ha-vanın etkilerine maruz kalmış ev, sisler arasında birden belirdi-ğinde, içinde kendi evine gehyormuş gibi tuhaf bir duygu belir-mişti; huysuz Henry'ye yaptığı son ziyareti düşündüğünde şaşırtı-cı bir şeydi. Ama aralarında sıcak anlar da olmuştu. Şaraptan ça-kırkeyif olduğunda, onun çatık kaşlı yüzüne baktığı bir anda şöy-le düşünmüştü: Henry olabildiğince huysuzdu, bu adamda bir iç-tenlik vardı, öyle derin bir dürüstlük M, ağzından çıkan her söze inanabileceğimi biliyorum.
Bavulunu merdivenlerden çıkarıp kapıya vurdu. Bu kez sa-bırlı olmaya ve Henry ortaya çıkana kadar beklemeye kararlıy-dı. Bir süre sonra, cevap gelmediğinde, ön kapıyı kontrol etti ve kilitli olmadığını gördü. Başını içeri sokarak seslendi: "Henry?" Bavulunu içeri sürükleyip, merdivenlerden bağırdı: "Henry, ben geldim!"
Cevap gelmedi.
Denize bakan pencerelerin başka bir sisü öğleden sonranın kasvetli ışığını yansıttığı yer olan kütüphaneye doğru yürüdü. Masanın üzerine saçümış kâğıtlar gördüğünde ilk düşündüğü şu olmuştu: Henry, işte şimdi ortalığı gerçekten dağıtmışsın. Son-ra yerde duran bastonu ve koli yığınlarının altından dışarı çıkmış olan iki sıska bacağı fark etti.
"Henry!"
Yan yatıyordu, pantolonları idrardan sırılsıklam olmuştu. Çılgı-
ıia dönmttS bir halde onu sırt.üslü yuvarladı ve nefes alıp almadı ğını görmek
içm üzerine eğildi.
Henry gözlerini açıp fısıldadı: "Geleceğini biliyordum."
"Aritmi geçirmiş olmalı" dedi Dr. Jarvis. "Felç ya da kalp krizi belirtileri göremedim ve EKG'si şu anda normal görünüyor."
"Şu anda mı?" diye sordu Julia.
"Bu, aritmiyle görülen bir problemdir. Beürti vermeden gclıı ve gider. Bu nedenle onu önümüzdeki yirmi dört saat boyunca gözlem ünitesinde tutmak istiyorum, böylece kalbinin ne yaptığı nı izleyebiliriz." Jarvis, odanın diğer ucunda Henry'nin hasta ya tağını gizleyen kapalı perdeye bakıp sesini alçalttı. "Ancak, onu bu kadar süre burada kalmaya İkna etmek zor olacak. Bu nokta-da siz devreye girin, Bayan Hanüll."
"Ben mi? Ben sadece onun misafiriyim. Ailesiyle konuşmanız gerek."
"Onları çoktan aradım. Yeğeni Massachusetts'ten geliyor ama en erken gece yarısından önce buraya varamaz. O zamana kadar belki siz o yatakta kalması için Henry ile konuşursunuz."
"Başka nereye gidecek ki? Feribof seferleri bitti."
"Hah, bunun Henry'yi durdurabileceğini mi sandınız? Onu al-maları için teknesi olan arkadaşlarım arar." "Onu çok iyi tanıyor olmalısınız." "Henry Page'i tüm tıp personeli tanır. Henüz işten atmadığı tek

doktor benim." Jarvis iç çekti ve hasta dosyasını kapadı. "Ve ben de bu özel statümü kaybetmek üzere olabilirim."
Juha, Dr. Jarvis'in uzaklaşmasını izledi ve şöyle düşündü: Ben bunu ne zaman ifade ettim? Ama bu, Henry'yi kütüphanenin ze-mininde yatarken bulduğunda üzerine aldığı bir sorumluluktu. Ambulans çağıran, yaşadığı yere doğru feribotta yolculuk eder-ken ona eşlik eden oydu. Geçen dört saat boyunca, Penobscot Körfezi Tip Merkezi'nde oturmuş, doktor ve hemşirelerin değer-lendirmelerini bitirmelerini bekhyordu. Şündi saat akşamın do-kuzu olmuştu ve açlıktan ölmek üzereydi, ayrıca bekleme odasın-daki kanepe dışında uyuyacak yeri yoktu.
Kapalı perdenin ardından Henry'nin şikâyet eden sesi duyuldu: "Dr. Jarvis sana kalp krizi geçirmediğimi söyledi. Öyleyse neden hâlâ buradayım?"
"Bay Page, o monitörün fişini sakın çekmeyin."
"Nerede o? Benim genç lazım nerede?"
"Muhtemelen şimdiye kadar aynlmıştır."
Julia derin hır nefes aldı ve Menry'nın yalağına doğru ilerledi. "Il.ila buradayım, Henry" diyerek perdenin diğer tarafına geçti.
"Beni şimdi eve götür, Julia."
"Yapamam, biliyorsun."
"Neden? Seni durduran ne?"
"Birincisi, feribot. Son sefer saat beşte."
"Lincolnvüle'deki arkadaşım Bart'ı ara. Radarlı bir teknesi var. Sisle bizi karşıya geçirir." "Hayır, bunun yapmayacağım. Reddediyonım." "Ret mi ediyorsun?" "Evet. Beni ikna edemezsin." Henry bir an için ona baktı. "Şey" diye huysuzlandı, "birine ce-saret gelmiş."
"Yeğenin yolda. Bu gece burada olacak."
"Belki o istediğimi yapar."
"Sana birazcık önem veriyorsa, hayır diyecektir."
"Peki, senin hayır deme sebebin nedir?"
Julia dosdoğru gözlerinin içine baktı. "Çünkü bir ölü o kutular-la başa çıkmama yardımcı olamaz" dedi ve odadan çıkmak için döndü.
"Julia?"
İç geçirdi. "Efendim, Henry?"
"Yeğenimi seveceksin."
Kapalı perdenin ardından, Julia bir doktorla hemşirenin ko-nuştuğunu duydu ve uykuyu uzaklaştırmak için gözlerini ovuştu-rurken doğruldu. Henry'nin yatağının yanında uyuyakalmıştı ve okumakta olduğu ciltsiz roman yere düşmüştü. Kitabı kaldırıp Henry'ye baktı. En azından o rahat bir şekilde uyuyordu.
"Bu son çeküen EKG mi?" diye sordu bir adam.
"Evet. Dr. Jarvis hepsinin normal olduğunu söyledi."
"Monitörde aritmi görmedin mi?"
"Şu ana kadar hayır."
Karıştırılan kâğıtların sesi geldi. "Kan dolaşımı iyi görünüyor. Bir dakika, sözümü geri alıyorum. Karaciğer enzimleri biraz yük-sek. Yine o şarap mahzenine girmiş olmalı."
"Başka bir şeye ihtiyacınız var mı Dr. Page?"
"Duble bir skoç dışında mı?"
Hemşire kahkaha attı. "En azından ben göreve devam etmeli-yim. Size Henry'yle iyi şanslar dilerim. Buna ihtiyacınız olacak."
Perde anılandı, içeriye Dr. Page adım attı. Julia onu sekimi.ı mak için ayağa kalktı ve bakışları tuhaf bir şekilde tanıdık bir yü ze kilitlendi. "Tom" diye mırıldandı.
"Merhaba Julia Sana zor anlar yaşattığını duydum. Tüm aile miz adına senden özür dilerim."
"Ama sen..." Durdu. "Onun yeğeni sen misin?"
"Evet. Senin komşun olduğumu söylemedi mi?"
"Hayır. Hiç bahsetmedi."
Tom, hâlâ uykuda olduğu belli olan Henry'ye şaşkınlıkla baktı "Bu, çok tuhaf. Seninle tanıştığımı ona söylemiştim. Bu nedenle seni çağırdı."
Julia yataktan uzaklaşarak ona doğru hareket etti. Perde bo yunca yürüdüler ve hemşire kabinine doğru ilerlediler. "Henry beni Hûda'nın kâğıtları için çağırdı. Evimin tarihiyle ilgileneceği mi düşünüyordu."

"Doğru. Ona, bahçendeki kemikler hakkmda daha fazla şey bilmek istediğini söylemiştim. Henry bizim bir çeşit aile tarihçi-mizdir, bu nedenle onun sana yardım edebileceğim düşündüm." Tom, Henry'nin yatağına doğru baktı. "Eh, seksen dokuz yaşında. Bazı şeyleri unutabilir."
"Zımba gibi."
"Aklından mı, yoksa çenesinden mi bahsediyorsun?"
Julia bu sözler üzerine kahkaha attı. "Her ikisi de. Bu yüzden, onu yerde bulunca çok şaşırdım. Öyle yıkılmaz görünüyor ki."
"Orada olduğun için müteşekkirim. Yaptıkların için teşekkür ederim." Julia'nın omzuna dokundu"ve elinin sıcak temasıyla Ju-lia'nın yüzü kızardı. "Hiç kolay bir insan değil, evlenmemesinin sebebi de muhtemelen buydu." Tom, hastane çizelgesine baktı. "Kâğıt üzerinde iyi görünüyor."
"Unutmuştum. Henry bana yeğeninin doktor olduğunu söyle-mişti." "Evet ama ben bulaşıcı hastalıklar uzmanıyım. Dr. Jarvis yaşlı kalbiyle bazı soruman olabileceğini söyledi." "Eve gitmek istiyor. Benden teknesi için Bart adında birini ara-mamı istedi." "Şaka yapıyorsun." Tom başını kaldırdı, "Bart hâlâ yaşıyor mu?"
"Ne yapacağız?"
"Biz mi?" Çizelgeyi kapadı. "Henry nasıl oldu da seni bu işe bu-laştırdı?"
Julia iç çekti. "Kendimi bir şekilde sorumlu hissediyorum. O RUtUİaD karıştırmasının ve kendisini bu kadar yormasının sebebi benim Belki de bu kadarı onun için çok fazla ve bu nedenle ba s la düştü."
"Henry'ye istemediği bir şeyi asla yaptıramazsın. Geçen hafta (inunla konuştuğumda, sesi yıllardır olduğundan daha heyecanlı •'.eliyordu. Genellikle o huysuz ve depresiftir. Şimdi ise sadece huysuz."
Perdenin arkasından Henry'nin sesi duyuldu. "Bunu duydum."
Tom yüzünü ekşitip, çizelgeyi yerine bıraktı. Henry'nin yatağı-na doğru gidip perdeyi açtı. "Uyanmışsın." "Buraya gelmen çok uzım sürdü. Şimdi eve gidelim." "Hey! Bu ne acele böyle?" "Juüa ile benim yapacaklarımız Var. En az yirmi kutu daha! Ne-rede o?"
Julia da perdenin yanma gelerek Tom'a katıldı. "Artık eve git-mek için çok geç. Neden yine uyumuyorsun?" "Yalnız bana yarın beni eve götüreceğinize söz verirseniz." Julia Tom'a baktı. "Ne düşünüyorsun?" "Bu, Dr. Jarvis'in bileceği iş" dedi. "Eğer onaylarsa, o zaman
yarın onu eve götürmene yardım ederim ve her şeyin yolunda ol-duğunu görmek için birkaç gün oralarda olacağım."
"Ah, işte bu güzel!" dedi Henry, sevindiği çok açıktı. "Kalıyor-sun!" Tom şaşırarak büyük amcasına baktı. "Neden olmasın Henry, önemsenmek ne kadar da güzel." "Böylece, sen, tüm o kolileri mahzenden yukarı taşıyabiürsin."
Ertesi gün öğleden sonra Henry'yi feribotla eve getirdiklerinde saat geç olmuştu. Her ne kadar Dr. Jarvis ona doğruca yatağa git-mesini söylemişse de, tabii ki Henry öyle bir şey yapmadı. Bunun yerine, mahzen merdivenlerinin tepesinde dikildi ve Tom kolileri yukarı taşırken ona emirler yağdırdı. O gece Henry nihayet oda-sına çekildiğinde, yorgun düşen Tom olmuştu.
Tom iç geçirerek, şöininenin yanma bir sandalye çekip şöyle de-di: "Seksen dokuz yaşında olabilir ama hâlâ beni çemberden atla-tacak güce sahip. Olur da bir gün onu dikkate almama cesaretini gösterirsem, bu sefer de o öldürücü güçteki bastonu var."
Julia düzenlemekte olduğu kâğıt kornerinin arasından başım kaldırdı. "Hep böyle miydi?" "Hatırlayabildiğim kadarıyla evet. Bu nedenle yalnız yaşıyor.
Ailede başka kimse onunla uğraşmak istemiyor."
"Öyleyse sen niye buradasın?"
"Çünkü sürekli aradığı kişi benim. Hiç çocuğu olmadı. Sanırım beni çocuğu yerine koyuyor." Tom umutlu gözlerle Julia'ya baki ı "Başka birinin amcasını amca edinmek ister misin?"
"Dört yüz şişe bağbozumu şarapla gelse bile olmaz."
"Ah. Demek seni şarap mahzeniyle tanıştırdı."
"Geçen hafta orada ufak bir yer açtık. Ama gelecek sefer bir adam beni sarhoş ettiğinde, yetmişin diğer tarafında olmasına özen göstereceğim." Dikkatini, on

beş numaralı kutudan çektiği kâğıtla-ra verdi. Çoğu 1800lerin sonuna ait bir tomar eski gazeteydi ve Nor ris Marshallin hikayesiyle ilgili değillerdi. Şayet istifçilik genetikse,
o zaman Hilda Chamblett bu özelliğini, hiçbir şeyi atmadığı belli olan büyük- büyük-büyükannesi Margaret Page'ten almıştı. Burada, 77le Boston Post ve Evening Tmnscript'm eski basımları ile tek bir doloınmayla un ufak olan gazetelerden kesilmiş yemek tarifleri var-dı. Ayrıca, Margaret'a yazılmış düzinelerce mektup bulunuyordu. Julia, o mektuplarm her birini tek tek okumak istiyordu; yüz yıldan uzun bir zaman önce evinde yaşamış, aynı zeminde yürümüş, aynı merdivenleri tırmanmış olan bir kadının hayatına bir göz atmak için can atıyordu. Onca yü biriktirdiği mektuplardan anlaşıldığı üzere, Margaret Tate Page uzun ve olaylarla dolu bir hayat yaşamıştı. Şu mektuplar! Hepsi, dünyanın farklı yerlerindeki seçkin hekimlerden ve Avrupa'da seyahatteyken servis edilen yemeklerden, giyüen elbi-selerden duyduğu dedikodulardan bahseden sevgüi torununun gelmişti. Günümüzde artık kimsenin böyle mektuplar yazmak için zaman ayırmaması ne utanç verici, diye düşündü Julia, bir torunun flört hikâyesini bir çırpıda okurken. Ben öldükten yüz yıl sonra, in-sanlar benim hakkımda ne bilecekti?
"İlginç bir şeyler var mı?" diye sordu Tom. Julia, onu arkasın-da durmuş omzunun üzerinden bakarken bulunca irkilmişti.
"Bunların hepsi senin için ilginç olmalı" dedi, onun sandalyesi-nm arkasında duran eli yerine mektuba odaklanmaya çalışıyor-du. "Çünkü bunlar senin ailenle ilgili."
Tom masanın etrafında dolaştı ve Julia'nın karşısma oturdu.
"Gerçekten o eski iskelet yüzünden mi buradasın?" "Başka bir sebebi olduğunu mu düşünüyorsun?" "Bu, senin kendi yaşantından bolca zaman alıyor olmalı. Tüm
o kolüeri incelemek, bütün mektupları okumak... "
"Şu anda hayatımın nasıl olduğunu bilmiyorsun" dedi, kâğıtla-ra bakarak. "Bu, dikkatimi dağıtmak açısından iyi geldi."
'boşanmandan bahsediyorsun, değil nü?" Julia ona baktığı 'tu m.m, Tom "Bana Henry anlattı" dedi. "( ) zaman Henry sana çok fazla şey anlatmış." "Sadece bir hafta sonunda senin hakkında nasıl bu kadar çok şey öğrenebildiğine şaşıyorum."
"Beni sarhoş etti. Ben de konuştum."
"Geçen hafta bahçende yanında gördüğüm adam. Eski kocan o muydu?" Julia başını salladı. "Richard." "Dürüst olmam gerekirse, hiç dostça bir konuşmaya benzemi-yordu."
Julia sandalyesine yaslandı. "Boşanmış çiftlerin dostça davranabileceklerinden eminim." "Bu mümkün olmalı."
"Kendi tecrübelerine dayanarak mı konuşuyorsun?" "Ben hiç evlenmedim. Ama bir zamanlar birbirlerini sevmiş •lan iki insanın arasında her zaman o bağın olacağını düşünmek İstiyorum. İşlerin ters gitmesinin önemi yok."
"Ah, kulağa hoş geliyor, değil mi? Sonsuz aşk."
"Buna inanmıyorsun."
"Belki de altı sene önce evlendiğim zaman inanmıştım. Şimdi ise Henry'nin haklı olduğunu düşünüyorum. Bekâr kal ve evlen-mek yerine şarap biriktir. Ya da bir köpek edin."
"Ya da bahçeni yeşert?"
Julia okumakta olduğu mektubu bıraktı ve ona baktı. "Evet. Bahçeni yeşert. Bir şeylerin öldüğünü seyretmektense büyüdüğü-nü seyretmek daha iyidir."
Tom sandalyesine yaslandı. "Bilirsin, sana baktığımda içimi çok tuhaf bir his kaplıyor."
"Ne demek istiyorsun?"
"Daha önce bir yerlerde karşılaşmışız gibi hissediyorum."
"Evet, karşılaştık. Bahçemde."
"Hayır, ondan da önce. Yemin ederim, seninle karşılaştığımı hatırlıyorum."
Julia, adamın gözlerinin içine yansıyan hareketli şömine ışıkla-rına baktı.
Senin kadar çekici bir adamla mı? Ah, bunu kesin hatırlardım.
Tom kâğıt yığınlarına baktı. "Sanırım sana bu konuda yardım etmem ve dikkatini dağıtmaya bir son vermem gerek." Üstten bir-kaç sayfa çekti. "Rose Connolly ile ilgili bir şeyler aradığım mı söylemiştin?"

"Ara, ü senin ailenin bir parçası, Tom."
"Bahçendeki kemiklerin ona ait olduğunu mu düşünüyorsun""
"Sadece, onun adımn Oliver VVendell Holmes'tan gelen mel. tuplarda sık sık geçtiğini biliyorum. Zavallı bir İrlandalı kız için. onun üzerine büyük bir etki bırakmış."
Tom okumak için geriye yaslandı. Dışarıda rüzgâr şiddetlen misti ve dalgalar kayalara çarpıyordu. Bacadan ters esen rüzgâl şöminede alevlerin titremesine neden oldu.
Öne doğru eğilince Tom'un sandalyesi ani bir çatırdama sesi çıkardı. "Julia?" "Evet?"
"Oliver VVendell Holmes mektuplarını sadece isminin başharl leriyle imzalıyordu, değil mi?"
Julia kendisine uzatılan sayfaya baktı. "Ah, aman Tanrım" de-di. "Henry'ye bunu söylemeliyiz."
22
1830
Bu gece, bir çiftçinin oğlu olmasının bir önemi yokmuş gibi gö-rünüyordu.
Norris şapkasını ve paltosunu vestiyer kıza uzattı ve yeleğinde-ki eksik düğmeyi fark ettiği anda içi sancılandı. Ama kız onu, iyi giyimli çiftleri selamladığı gibi selamladı, başmı aynı şekilde say-gıyla eğdi ve ileri adım atıp, Dr. Grenvüle tarafından selamlandı-ğmda da aynı sıcak karşılama bekliyordu onu.
"Bay Marshall, bu akşam bize katüdığmız için çok mutluyuz" dedi Grenvüle. "Sizi kız kardeşim Eliza Lackavvay'ı tekelim edebi-lir miyim?"
Bu kadının Charles'ın annesi olduğu çok belliydi: mavi gözlü ve solgun tenli. Orta yaşmda bile cildi mermer gibi kusursuzdu. Ama bakışları oğlununkilerden çok daha doğrudandı.
"Benim Charles'ımm övgülerle bahsettiği delikanlı siz misi-niz?" dedi. "Nedenini bilmiyorum, Bayan Lackavvay" diye mütevazı bir ce-vap verdi Norris.
"Senin sınıfındaki en becerikli otopsici olduğunu söyledi. Yap-tığınız iş düzgünlüğüyle dikkat çekiyormuş, başka hiç kimse yüz sinirleri üzerinde sizin kadar temiz iş çıkaranuyormuş."
Soylu bir grup için uygunsuz bir konuydu, Norris yardımcı ol ması için Dr. GrenviUe'a baktı.
GrenviUe sadece gülümsedi. "Eliza'nın son eşi bir doktordı Babamız bir doktordu. Şimdi ise, bana katlanmak gibi büyük bi şanssızlığı var, bu nedenle akşam yemeğinde sofrada en tuhaf kc nuların konuşulmasına çok alışkındır."
"Hepsini çok ilginç bulurum" dedi Eliza "Çocukken, babam sık sık bizi otopsi odasına çağırırdı. Bir erkek olsaydım, ben d tıp okurdum."

"Ve muhteşem bir şey olurdun, tatlım" dedi Grenville, kız koı (leşinin koluna dokunarak.
"Fırsat verilseydi birçok kadın olurdu."
Dr. Grenville onaylarcasına iç geçirdi. "Bu gece tekrar tek rai açacağın bir konu."
"Siz de bunun trajik bir kayıp olduğunu düşünmüyor muşunu/, Dr. Marshall? İnsan ırkının yarısının beceri ve kabiüyetini gör mezden gelmeyi?"
"Lütfen, Eliza, bu konuya dönmeden önce zavallı çocuğun en azından bir bardak şampanya almasına izin ver."
Norris şöyle dedi: "Sorunun muhatabı olmaktan rahatsız ohnıı yorum, Dr. Grenville." Eliza'mn gözlerinin içine baktı ve oradaki yoğun zekâyı gördü. "Ben bir çiftlikte büyüdüm, Bayan Lacka-vvay, bu nedenle tecrübelerim canlılarla olmuştur. Umarım karşı laştırmamı hakaret olarak nitelendirmezsiniz ama bir aygırın bir kısraktan ya da bir koçun dişi koyundan daha akıllı olduğunu hiç görmedim. Eğer dölün hayatı tehlikedeyse, türler içinde çok da-ha çetin ceviz olan dişilerdir. Hatta tehlikeli."
Dr. Grenville kahkaha attı. "Phüadelphia avukatı gibi konuşu-yorsun!"
Eliza onaylarcasına başını salladı. "Bu cevabı unutmayacağım. Aslında, onu gelecek sefer bu konuda bir tartışmaya girdiğimde kullanmak üzere ödünç alacağım. Büyüdüğünüz şu çiftlik nere-de, Bay Marshall?"
"Belmont'ta, bayan." "Anneniz, böyle ileri görüşlü bir oğul yetiştirdiği için gurur du-yuyor olmalı. Ben kesinlikle duyardım."

Amıesinin lafının geçmesi eski bir yaraya sokulan bıçak etkisi yaratmıştı ama Norris gülüşünü sürdürmeyi başardı.
"Eminim duyuyordur."
"Eliza, Sophia'yı hatırlıyorsun, değü mi?" dedi Grenville. "Abi-gaiTin sevgili arkadaşını."
"Elbette. Bizi VVeston'da sık sık ziyaret ederdi."
"Bay Marshall onun oğlu olur."
Eliza'mn bakışları aniden yoğunlaşarak Norris'e geri döndü, Norris'in yüzünde bir şey fark etmiş gibiydi. "Siz Sophia'nın oğlu-sunuz."
"Evet, bayan."
"Neden anneniz yıllardır, zavallı Abigail öldüğünden beri bizi ziyaret etmiyor? İyi olduğunu umuyorum, öyle mi?"
"Çok iyi, Bay Lackavvay" dedi cima o bile kendi sesindeki
inam ; yetersizliğini sezebiliyordu.
tİrenville sırlına hafifçe vurdu. "Hadi, git keyfine bak. Sınıf arka- ı ıslarının çoğu çoktan geldi ve şampanya içmeye başladı bile."
Norris balo salonuna doğru yürüdü ve durdu, gördükleri karşı-nında gözleri kamaşmıştı. Genç bayanlar kelebek gibi pırıltılı el-in-.eler içinde ışıldıyorlardı. Başımn üzerindeki ve odanın her ye-llin leki devasa boyuttaki avizelerin kristalleri ışık saçıyordu. Du-var kenarında, üzerinde bol miktarda yiyecek bulunan kocaman bir masa vardı. Bir sürü istiridye, bir sürü pasta! Daha önce hiç İM >yleşine büyük, ince işlemeü zemini ve oymalı sütunları olan bir odaya adım atmamıştı. Yırtık ceketi ve aşınmış ayakkabılarıyla orada öylece dururken, kendisini başka birinin fantezilerine gir-miş gibi hissediyordu; bu kesinlikle kendi fantezisi değildi, çün-|rü böyle bir akşamı hayal bile etmemişti.
"Nüıayet geldin! Hiç gelmeyeceksin diye endişelenmeye başla-mıştım." Wendell iki bardak şampanya tutuyordu. Birini Norris'e uzattı. "Korktuğun kadar kötü mü?
Kötü muamele gördün mü, ha-karete uğradın mı, ya da diğer bir deyişle, suiistimal edüdin mi?"
"Her şeye rağmen olan oldu, nasü karşılanacağımı bilmiyordum." "Gazzetle'mn son sayısı seni temize çıkarmalı. Son sayıyı oku-dun mu? Dr. Berry Providence'ta görülmüş."
Aslında, insan kasabada dolaşan söylentilere inanırsa, kaçak Dr. Nathaniel Berry Phüadelphia'dan Savannah'a kadar bir düzi-ne yerde gizleniyordu.
"Ben hâlâ katilin o olabileceğine inanamıyorum" dedi Norris. "Onda hiç o türden belirtiler görmedim." "Zaten genelinde konu da bu değil mi? Katiller seyrek olarak kor-na çalar ya da dişini gösterir. Onlar da herkes gibi görünürler."
"Ben onda sadece iyi bir doktor gördüm."
"O fahişe aksini iddia ediyor. Gazette'ye göre, kızın travma ge-çirdiği söyleniyor, onun için bağış topluyorlar. Bu konuda ben bi-le gülünç Bay Pratt'a katılmak zorundayım. Katil Dr. Berry olma-lı. Eğer o Dr. Berry değilse, korkarım ki geriye sadece alternatif bir şüpheli kalıyor." WendeU şampanya bardağının üzerinden ona baktı. "Bu de sen oluyorsun."
WendeU'm halaslarından huzursuz olan Norris odayı incele-mek üzere döndü. O anda onun hakkında fısıldaşan kaç kişi var-dı acaba? Dr. Berry'nin ortadan kaybolmuş olmasına rağmen, Norris'le ilgi şüphelerin kaybolmadığı kesindi.
"Neden yüz yüze geldin?" dedi Wendell. "Suçlu görünmeye mi çalışıyorsun?"
"Hâlâ kaç kişinin katilin ben olduğunu düşündüğünü merak ediyorum."
"Şüpheleri olsaydı Grenville seni davet etmezdi."
Norris omuz silkti. "Davet tüm öğrencilere yapıldı."
"Sebebini biliyorsun, değil mi? Etrafına bir bak."
"Neye bakayım?"
"Tüm bu genç bayanlar koca arıyorlar. Ümitsiz annelerinin sö zünü bile etmiyorum. Etrafta yeterince tıp öğrencisi olmadığını görebilirsin."
Norris bir kahkaha attı. "Sen cennette olmalısın."
"Eğer bu gerçekten cennet olsaydı, benden uzun bu kadar çok kız olmazdı." Norris'in bakışlarının kızların üzerinde olmadığını fark etti, bakışları açık büfedeydi. "Sanırun bayanlar şu anda ilk tercihin değil."
"Şuradaki lezzetli pastırma kesinlikle ilk tercihim."
"O zaman gidip tanışalım mı?"

İstiridyelerin yanında Charles ve Edvvard ile karşılaştılar. "Dr. Berry hakkında daha fazla haber var" dedi Edward. "Dün akşam Lexington'da görülmüş. Gece Devriyesi şimdi orayı araştırıyor."
"Üç gün önce Philadelphia'daydı" dedi Charles. "İki gün öncey-se Portland'te." "Ve şimdi de Lexington'da mı?" Wendell homurdandı. "Bu ada-mın gerçekten kanatlan var."
"Bazdan onu böyle tanımlıyor" dedi Edvvard, Norris'e bakarak.
"Ben asla kanatlan var demedim" dedi Norris.
"Ama o kız dedi. O aptal İrlandalı." Edvvard boş istiridye taba-ğını hizmetçiye uzattı ve şimdi denemek için önünde duran bir di-zi seçeneğe bakıyordu. Yelpaze şeklinde tatlılar ve taze morina salatası vardı.
"Şefimizin muhteşem ballı pastalanndan deneyin" diye önerdi Clıarles. "Her zaman favorim olmuşlardır."
"Sen yemiyor musun?"
Charles bir mendil çıkanp kaşına dokundu. Yüzü, sanki dans ediyormuşçasına pembe pembe parlıyordu ama müzisyenler he-nüz çalmaya başlamamışlardı. "Korkanm ki bu akşam iştahım yok. Daha birkaç dakika önce burası buz gibiydi. Annem şömine-yi yaktırdı ve şimdi de sanınm biraz fazla kaçırdılar."
"Bana son derece iyi geldi." Edvvard döndü ve yanından ışılda-yarak geçen pembe elbiseli uzun ince kumral kızı görünce gözle-rinin içi parladı. "Affedersiniz, beyler. Sanırım iştahım başka şey-
leıe kaydı. VVendell, sen .şu kr/.ı (.anıyorsun, değil ıiıı? Benimle la nişiıı ır mısın?"
Edvvard ve VVendell kumralın peşinden giderken, Norris kaşla-r un çatmış Charles'a bakıyordu. "Sen iyi değil inisin? Ateşin var-mış gibi görünüyorsun." "Bu akşam burada kalabilecekmişim gibi hissetmiyorum ken-dimi. Ama annem ısrar ediyor."
"Annenden çok etkilendim."
Charles iç geçirdi. "Evet, herkes üzerinde o etkiyi bırakır. Umarım kadınlar doktor olmalıdır eziyetine katlanmak zorunda kalmamışsındır."
"Bir parça."
"Sürekli bunu dinlemek zorunda kaldık, çoğunlukla da zavallı dayım. Eğer koleje kadınları kabul etme cesaretini gösterirse ayaklanma çıkacağını söyler." Müzisyenler şimdi enstrümanlarını akort ediyorlardı ve çiftler ya çoktan ikili olmuş ya da dans partnerlerini arıyorlardı. "Sanırım benim ayrılma vaktim geldi" dedi Charles ve bir kez daha kaşına dokundu. "Gerçekten hiç iyi hissetmiyorum."
"Elinle problemin ne?"
Charles bandaja baktı. "Ah. Şu otopside açılan kesik. Biraz şişti."
"Dayın bunu gördü mü?
"Daha da kötüleşirse, ona göstereceğim." Charles odadan ayrıl-mak üzere döndü ama yolu bir çift gülümseyen bayan tarafmdan kesildi. Limon yeşili bir elbise giyen, uzun boylu, siyah saçlı olanı konuştu "Sana çok kızgınız, Charles. Bizi tekrar ne zaman ziyaret edeceksin? Yoksa bir sebepten ötürü bizi hakir mi görüyorsun?"
Charles boş boş bakarak ayağa kalktı. "Üzgünüm, ben..."
"Ah, Tanrı akşına" dedi daha kısa boylu olan. "Geçen mart ayında geleceğine söz vermiştin, hatırlamıyor musun? Dayın sen-siz Providence'a geldiğinde çok hayal kırıklığına uğradık."
"Sınavlara çalışmak zorundayım." "Yine de gelebilirdin. Sadece iki haftalığınaydı. Senin için bir parti planlamıştık ama sen onu kaçırdın."
"Gelecek sefere, söz veriyorum!" dedi Charles, odadan çıkmak için sabırsızlanıyordu. "Şundi beni mazur görün bayanlar, korka-rım ateşim var."
"Dans etmeyecek misin?"
"Bu gece kendimi çok beceriksiz hissediyorum." Çaresizce Norris'e baktı. "Ama sizi en zeki sınıf arkadaşlarımdan biriyle, Belmont'tan Bay Norris Marshallia tanıştırmama izin verin. Bun-lar da Provtdence'dan Welliver kardeşler. Babala n Dr. Sherwood Welliver dayımın arkadaşlarmdandır."
"En sevdiği arkadaşlarından biridir" diye düzeltti daha uzun boylu olan kız. "Bu ay Boston'u ziyaret ediyonız. Ben Gwrıı dolyn. O da Kitty."

"Öyleyse siz de doktor olacaksınız, değil mi?" dedi Kitty, bakış lan Norris'in üzerindeydi. "Bu günlerde tanıştığımız beylerin ti i mü ya doktor ya da doktor adayı." -
Müzisyenler ilk şarkılarını çalmaya başlamışlardı. Norris, ufak tefek Wendell'm kendisinden çok uzun bir kızla piste çıktığını gördü.
"Dans eder misiniz, Bay Marshall?"
Gvvendolyn'e baktı; büdenbire Charles'ın onlardan kaçmayı başardığını ve o anda da kendisini Welliver kardeşlerle yalnız bı-rakmaya çalıştığını fark etti.
"Pek iyi değil, korkanm" dedi. Kızların her ikisi de ona bakıp gülümsedi, vazgeçeceğe benze-miyorlar di. Kitty konuştu, "Bizler muhteşem eğitmenizdir." Welliver kardeşler aslında iyi eğitmenlerdi, diğer çiftler etrafın-da beceriyle dönerken kotilyon dansında Norris'in yanlış adımla-rı, yanlış dönüşleri ve şaşırmalan karşısında sabırlı davranmışlar-dı. Yanından dans ederek geçen Wendell eğilerek bir uyanda bu-lundu: "Kız kardeşlere dikkat et, Norris. Müsait olan her bekâr er-keği canlı canlı yerler!" Ama Norris onlarla olmaktan memnundu. Bu gece başarılanyla Ugi gören bir gençti o. Hiçbir dansı kaçınma-dı, çok fazla şampanya içti ve çok fâzla pasta yedi ve sadece bu geceük kendisine, gelecekte böyle akşamlar yaşayacağmı hayal etmek için izin verdi.
Kabanlanm giyip evi terk eden son misafirlerden biriydi. Kar yağıyordu, kocaman kar taneleri, gökyüzünden yeni açan çiçek-ler gibi dökülüyordu. Beacon Street'te duruyordu, yüzünü gökyü-züne çevirdi ve dans pistinde onca güç harcadıktan soma temiz havaya minnettar kalarak derin derin nefes aldı. Bu gece Dr. Al-dous Grenville tüm Boston'a Norris Marshall'm kendi onayını ka-zandığım açıkça göstermiş oldu. Ne seçkin ortamlara gitmeye de-ğer olduğunu.
Norris kahkaha attı, dilinin üzerine bir kar tanesi kondu. Daha en iyisi gelmedi.
"Hay Marshall?" diye fısıldadı biri.
Ürkerek döndü ve gecenin içine doğru haklı, ilk basta tüm gö-rebildiği düşen kar taneleriydi. Sonra, beyaz perdenin arasından bir figür belirdi, yüzü eski püskü bir pelerinle çevrelenmiş, kir-pikleri buzla kaplanmıştı.
"Sizi kaçıracağımdan korkuyordum" dedi Rose Connolly.
"Burada ne işiniz var, Bayan Connolly?"
"Başka kime gideceğimi bilmiyorum. İşimi kaybettim ve gide-cek yerim yok." Omzunun üzerinden etrafa bakındı ve sonra tek-rar ona döndü. "Beni arıyorlar." "Gece Devriyesi artık sizinle ilgilenmiyor. Onlardan saklanma-nıza gerek yok." "Benim korktuğum Devriye değil."
"O zaman kim?"
Dr. Grenvüle'in ön kapısı açılıp, evden ışık yayılınca panik için-de ağzını kapadı. "Bu çok keyifli akşam için size teşekkür ederim, Dr. Grenville!" dedi aynlmakta olan bir misafir.
Norris hızla döndü ve yürümeye başladı, birinin onu bu peri-şan haldeki kızla konuşurken göreceğinden korkmuştu. Rose onu takip etti. Ancak Beacon Street'ten uzaklaşınca, neredeyse nehre yaklaşınca onun yanma gitti.
"Biri sizi tehdit mi ediyor?" diye sordu Norris.
"Onu benden almak istiyorlar."
"Kimi almak istiyorlar?"
"Kardeşimin çocuğunu."
Norris ona baktı ama kızın yüzü pelerinin kapüşonu altına giz-lenmişti. Yağan kar örtüsü içindentüm görebildiği mermer beya-zı bir yanaktı. "Kim istiyor onu?" "Kim olduklarını bilmiyorum ama çok tehlikeliler, Bay Mars-hall. Sanırım Mary Robinson'ın ölüm sebebi onlar ve Bayan Po-ole'ün de. Hâlâ hayatta kalan bir tek benim."
"Endişelenmene gerek yok. En iyi otoritelerden Dr. Berry'nin Boston'dan kaçtığını duydum. Katil Dr. Berry. Sanırım hayatını kurtarmak için kaçtı." "Kimden kaçtı? Bu esrarengiz insanlardan mı?"
"Söylediklerimin tek bir kelimesine bile inanmıyorsunuz. Değil mi?" "Ne dediğini anlamıyorum." Rose ona döndü. Pelerinin gölgesi altında, gözleri karın yansıttığı ışıkla parlıyordu. "Mary Robinson kardeşimin gömüldüğü gün mezarlığa beni görmeye gelmiş, bebeği sormuştu. Bana onu saklamamı, güvende tutmamı söylemişti."
"Kardeşinin çocuğundan mı bahsediyordu?"

"Evet." Rose yutkundu. "Mary'yi bir daha hiç görmedim. Sonra ondan haber aldığımda ölmüştü ve onu bulan kişi sizdiniz." "Bu cinayetlerle sizin yeğeniniz arasındaki bağlantı nedir? An lamakta güçlük çekiyorum."
"Sanırım onun varlığı birisi için tehdit oluşturuyor. Utanılacak bir sırrın yaşayan kanıtı." Döndü ve karanlık sokağa göz gezdirdi. "Bizi arıyorlar. Beni pansiyonumdan ettiler. îşime de gidemiyo-rum, bu yüzden sütanneye de ödeme yapamayacağım. Onun ka-pısının yakınına bile gitmeye cesaret edemiyorum, çünkü beni orada görebilirler."
"Onlar mı? Bu kötü insanlardan mı bahsediyorsun?"
"Onu istiyorlar. Ama vazgeçmeyeceğim, ne pahasına olursa ol-sun." Ona döndü, gözleri karardıkta ışıl ışıl yanıyordu. "Onların elinde, Bay Marshall, hayatta kalması imkânsız."
Bu kız çıldırmış. Norris onun gözlerinin içine baktı ve bu çıl-gınlığın neye benzediğini merak etti. O perişan pansiyona onu görmeye gittiği, Rose Connolly'nin aklı başında biri olduğunu düşündüğü anı hatırladı. O zamandan beri bir şeyler değişmiş, bir şeyler onu düşmanlarla dolu hayali bir dünyanın eşiğine sü-rüklemişti.
"Üzgünüm, Bayan Connolly. Size nasıl bir yardımımın dokuna-bileceğini anlamıyorum" dedi, geri geri giderek. Döndü ve pansi-yonun olduğu yöne doğru tekrar yürümeye başladı, ayakkabıları karda tüy gibi izler bırakıyordu.
"Buraya geldim çünkü siz farklıydınız. Daha iyiydiniz."
"Ben sadece bir öğrenciyim. Ne yapabilirim?"
"Umurunuzda değil, öyle değil mi?"
"Batı Yakası cinayetleri çözüldü. Tüm gazeteler böyle yazıyor."
"Sizin çözüldüğüne inanmanızı istiyorlar."
"Bu, Gece Devriyesi'nin sorumlıüuğu, benim değil."
"Suçladıkları kişi sizken çok ilgiliydiniz ama."
Norris yürümeye devam etti, onu izlemekten yorulacağım dü-şünüyordu. Ama Charles Nehri boyunca kuzeye gitmekte olan baş belası bir köpek gibi onu izledi. "Paçayı sıyırdığınız şu anda her şey iyi ve yolunda, öyle değil mi?" dedi.
"Konuyu daha derin araştırmaya yetkim yok."
"Siz kendiniz yaratığı gördünüz. Zavallı Mary'nin cesedini siz buldunuz."
Norris yüzünü ona çevirdi. "Ve sırf bıı yüzden konumumu kay helmeye ne kadar yaklaştığımı biliyor musunuz? Cinayetlerle il-gili yeni şüpheler uyandırmak için deli olmam gerekir. Tüm gere-ken birkaç fısıltı ve uğruna çalıştığım her şeyi kaybedebilirim. Babamın çiftliğine geri dönerim!"
"Bir çiftçi olmak bu kadar kötü mü?"
"Evet! İdeallerim çok daha yüksekse!"
"Ve hiçbir şey ideallerinizin önüne geçmemeli" dedi Rose iğne-lercesine.
Norris, Dr. Grenvüle'in evinin bulunduğu yöne baktı. İçtiği şampanyayı, dans ettiği şık elbiseler içindeki kızları düşündü. Bir kere, onun idealleri çok daha mütevazıydı. Hastalarının takdirini kazanmak. Hasta bir çocuğu ölümcül bir hastalığın pençesinden kurtarmaya çalışmanın mutluluğunu yaşamak. Ama bu gece, Dr. Grenvüle'in evinde, hiç düşlemediği olasılıklara, hata yapmazsa ve yanlış adımlar atmazsa bir gün kendisinin de sahip olabilece-ği konforda bir dünyaya göz atmıştı.
"Umursayacağını sanmıştım" dedi Rose. "Şimdi ise görüyo-rum ki, senin için önemli olan, soylu evlerde yaşayan soylu arka-daşlarınmış."
Norris iç çekerek ona baktı. "Umursamıyor değdim. Sadece bu konuda yapabileceğim bir şey yok. Ben polis değilim. Bu işe ka-rışamam. Sizin de uzaklaşmanızı öneririm, Bayan Connolly." Ar-kasını döndü.
"Ben uzaklaşamam" dedi Rose. Sesi birdenbire çatladı. "Gide-cek hiçbir yerim yok... "
Norris birkaç adım atıp yavaşladı. Arkasında, Rose sessizce ağlıyordu. Dönünce, onun bitkin bir halde yere çömelmiş olduğu-nu, başını bir yenilgi içinde öne eğdiğini gördü. Bu, onun daha ön-ce görmediği bir Rose Connolly'ydi, hastane koğuşunda karşılaş-tığı cesur kızdan çok farklıydı.
"Uyuyacak yerin yok mu?" dedi Norris ve kızın başını salladı-ğını gördü. Elini cebine attı. "Sorun paraysa, cebimde ne varsa alabilirsin."

Rose birdenbire doğrularak ona baktı. "Ben kendim için bir şey istemiyorum!
Hepsi Meggie için. Her şey Meggie için." Öfke-li bir biçimde eliyle yüzünü südi. "Sana geldim çünkü seninle be-nim ortak bir bağımız olduğunu düşündüm. İkinüz de yaratığı gördük, ikimiz de yapabileceklerini biliyoruz. Sen ondan kork-muyor olabilirsin ama ben korkuyorum. Bebeği istiyor. Bu yüz-den beni takip ediyor." Derin bir nefes aldı ve sanki gecenin gözlerini savuştunırcasına pelerinine daha sıkı sarıldı. "Tekrar başı ru belaya sokmak istemiyonım" dedi ve arkasını döndü.
Norris onun uzaklaşmasım seyretti, yağmakta olan kar perde sine doğru ilerleyen küçük bir figürdü. Hayallerim hayat kurtar-maktı, diye düşündü Norris, sayısız hastaların başucunda kahra manca savaşmak. Ama tek başına kalmış bir kız benden yardım istediğinde, bununla uğraşamam.
Figür, beyazların içinde neredeyse gözden kaybolmuştu.
"Bayan Connolly!" diye bağırdı. "Odam buradan kısa bir yürü-yüş mesafesi kadar uzakta. Bu gecelik kalacak yere ihtiyacınız olursa, size yardımcı olabilir."
23
Bu bir hataydı.
Norris yatağına yattı ve sabah gelen misafıriyle ne yapacağını düşündü. Anlık bir merhametin getirdiği cüretkârlıkla üstlenme-mesi gereken bir sorumluluk üstlenmişti. Sadece geçici olarak, diye söz verdi kendi -kendine; bu durum devam edemez. En azın-dan kız fark edilmemek için elinden geleni yapmıştı. Arkasından merdivenleri sessizce tırmanmış, onun odaya bayan bir misafir aldığını binada kimseye belli etmemişti. Bitkin bir kedi yavrusu gibi köşeye kıvnlmış ve neredeyse hemen uykuya dalmıştı. Nor-ris onun nefes aldığını bile duyamamıştı. Sadece odanın diğer kö-şesine bakıp, yerdeki karanlık şekli görünce onun orada olduğu-nu anlayabUmişti. Kendi hayatındaki zorlukları düşündü; Rose Connolly'nin her gün sokaklarda yaşadıklarıyla karşılaştırıldığın-da ne de önemsiz kalıyorlardı.
Ama benim bu konuda yapabileceğim bir şey yok. Dünya adil değil ve bunu ben değiştiremem.
Ertesi gün uyandığında, Rose hâlâ uyuyordu. Onu uyandırma-yı ve evden uzaklaştırmayı düşündü ama yüreği buna el vermedi. Bir çocuk gibi derin uyuyordu. Gümşığmda elbisesi daha da eski görünüyor, pelerininin birçok kez onarıldığı belli oluyordu, elbi-sesinin kenarına çamur bulaşmıştı. Parmağında, Norris'in birçok bayanın, hatta kendi annesinin bile elinde gördüğü renkli yüzük-lerin ucuz bir kopyası olan renkli camdan taşları bulunan bir yü-zük parlıyordu. Ama bu çok kötü bir imitasyondu, hiçbir değeri yoktu, çocuğa verilebilecek tenekeden bir süstü. Rose'un böyle değersiz bir şeyi, sanki parmağında sefaletini gururla sergiliyor-muşçasına çekinmeden takmasını tuhaf bir biçimde acıklı buldu. Perişan bir halde de olsa, yüzünün kemikleri hoş, cildi pürüzsüz- .•ıır,
dü ve güneşin ışıltısı kestane rengi saçlarında hakir çizgiler oluş turuyordu. Paçavra yerine ince dantelden bir yastık üzerindi uyuyor olsaydı, Beacon Hill'deki tüm güzel kızlarla yarışabilirdı Ama yıllar geçerken, tazelik Beacon HüTli bir kızın yanaklarını terk etmeden çok uzun zaman önce, fakirliğin Rose Connolly'nm yüzünün ışıltısım solduracağı kesindi.
Dünya adil değil ve bunu ben değiştiremem.
Norris her ne kadar güçlükle para biriktiriyor olsa da, kızın ba sucuna birkaç bozukluk bıraktı; bu para karnım birkaç gün do yurmasına yeterdi. Odadan çıktığında o hâlâ uyuyordu.
Rahip WuTiam Channing'in vaazlarına her ne kadar hiç katıl-mamışsa da, ününü duymuştu. Aslmda, söylendiğine göre büyü leyici vaazlarıyla Federal Street'teki Üniteryen Kilisesi'rdn her ge-çen gün büyümekte olan sadık destekçilerinin ilgisini çeken Channing hakkında bir şeyler duymamak imkânsızdı. Geçen ak-şam, Dr. Grenville'in resepsiyonunda, Welliver kardeşler Chan-ning'den övgüyle söz etmişlerdi. "Orası, bir pazar sabahı aklı ba-şında herkesi bulabileceğiniz yerdir" diye hayranlığını dile getir-di Kitty Welliver. "Yarın hepimiz orada olacağız; Bay Kingston, Bay Lackavvay ve hatta bir Kalvinist olduğu halde Bay

Holmes da katılacak. Kaçırmamalısınız, Bay Marshall! Vaazları çok etkileyi-cidir, bilgilendiricidir. İnsanı gerçekten düşündürür]
Norris, Kitty Welliver'ın aklından tek bir düşüncenin bile geçi-yor olduğundan şüphe ettiği halde, katılması yönündeki önerisi-ni görmezden gelemezdi. Geçen akşam, bir gün içlerine katılaca-ğı arkadaş grubuna anlık bir bakış atmıştı ve o aynı grup o sabah Federal Street Kilisesi'nin sıralarında oturuyor olacaktı. İçeri adım atar atmaz tamdık yüzler gördü. Wendell ve Edvvard ön sırada yan yana oturuyordu, Norris onlara doğru ilerlemeye başladı ama bir el omzuna dokundu ve birdenbire kendini Welh-ver kardeşlerin kuşatması altında buluverdi.
"Ah, geleceğini umuyorduk!" dedi Kitty. "Bizimle oturmak iste-mez misin?"
"Evet, haydi!" dedi Gwendolyn. "Biz hep üst katta otururuz."
Böylece Norris bayanların isteği üzerine üst kata çıktı ve ken-disini, sol tarafında Kitty'nin, sağ-tarafında ise Gwendolyn'in etekleri arasında sıkışmış bir halde balkonda otururken buldu. Çok geçmeden, kız kardeşlerin neden bu izole edilmiş yüksek yerde oturmayı tercih ettiklerini anladı: Burada, pek fazla dinle-
[hedikleri açıkça belli olan rahip Channing'in vaazı boyunca ra hatça dedikodu yapabiliyorlardı. "Bak, Elizabeth Pcabody geldi! Bugün çok sade göriinüyor" de-di Kitty. "Ne iğrenç bir elbise. Hiçbir gösterişi yok." "Rahip Channing'in onun arkadaşlığından çoktan bıktığını dü-şünebilirsin" diye fısıldayarak cevap verdi Gwendolyn.
Kitty koluyla Norris'i dürttü. "Söylentileri duydun, değil mi? Bayan Peabody ve rahip hakkındakileri? Çok yakınlar." Kitty mu-zip bir vurguyla ekledi, "Fazla yakın."
Norris, skandalin odak noktası olan baştan çıkarıcı kadına bal-kondan göz attı ve gösterişsiz gözlükler takmış, mütevazı bir şe-kilde giyinmiş ve yüzünde yoğun bir konsantrasyon ifadesi olan bir kadın gördü.
"İşte Rachel. Savaraıah'tan döndüğünü bilmiyordum" dedi Kitty.
"Nerede?"
"Charles Lackavvay'in yanında oturuyor. İnsanın aklına ikisi-nin..." "Hayal edemiyorum. Sen de Charles'ın bugün garip göründü-ğünü düşünmüyor musun? Ne kadar hasta bir ifadesi var." Kitty öne eğüdi. "Geçen akşam ateşi olduğunu söyledi. Belki doğruyu söylüyordu." Gwendolyn kıkırdadı. "Ya da belki de Rachel'a tahammül ede-miyordur."
Norris, rahip Channing'in vaazına odaklanmaya çalıştı ama bu aptal kızlar yaranda gevezelik ederken imkânsızdı. Geçen akşamki canlılıktan ona çekici görünmüştü, bugünse sadece kimin kimin yarana oturduğu, hangi kızın sıkıcı, hangi kızın okumaya düşkün olduğu hakkmda konuşmaları sinirine dokunuyordu. Birdenbire paçavralar içinde, odasının zemininde bitkin bir halde kıvrılmış olan Rose Connolly'yi düşündü ve bu kızların onun hakkmda söy-leyebUeceği korkunç şeyleri hayal etti. Acaba Rose nefesini başka bir kızın elbisesi ya da papazın flörtleri hakkında dedikodu etmek için harcar mıydı? Hayır, onun ilgilendiği şeyler temel şeylerdi: Karnım nasü doyuracağı, fırtınada nereye sığınacağı; tıpkı bir hay-vanın kaygılandığı şeyler gibi. Yine de VVelliver kardeşler kendileri-ni çok daha uygar görüyorlardı, çünkü güzel elbiseleri ve bir pazar sabahı kilise balkonunda geçirecek boş zamanlan vardı.
Norcis tırabzanlara doğru eğildi, konsantre olmuş görüntüsü-nün Kitty ve Gwendolyn'in gevezeliklerini susturmaya yetecek bir sinyal olabileceğini umuyordu-ama onlar aynı şekilde konuşmaya devam ettiler, l.ydıa. O sıkıcı şapkayı nemdim imlimi;. Dickie Laummce'vn ona nasıl, sürekli baktığını görüyor mu sun? Ah, bana bu sabah çok güzel bir şey anlattı! Dickie'nin a kek kardeşinin evden New York'a aceleyle taşınmasının gerçek sebebini. Hepsi genç bir bayan yüzündenmiş... Merhametli Tanrım, diye düşündü Norris, bu kızların bümediği herhangi bil skandal var mıydı? Yakalayamadıkları herhangi bir kaçak bakış ' Rose Connolly'nin onun odasında uyuması hakkmda ne söy lerlerdi acaba?
Rahip Channing nihayet vaazını bitirdiğinde, Norris kardeşle rin yanından kaçmak için her şeyi göze almıştı ama onlar, cema-at dağılmaya başlarken onu aralarına kıstırmış, oturmaya devam ediyorlardı inatla.
"Ah, henüz ayrılamayız" dedi Kitty, Norris kalkmaya yeltendi ğinde onu tekrar koltuğuna çekerek. "Buradan her şeyi çok daha iyi görebilirsin."

"Neyi görebilirim?" diye sordu Norris öfkeyle.
"Rachel neredeyse Charlesin üzerine abanmış."

"Hazirandan beri onun peşinde. VVeston'daki pikniği hatırlıyor musun? Dayısının çiftlik evindeki? Charlie ondan uzak durmak için neredeyse bahçeye kaçmak zorunda kalmıştı." "Neden hâlâ oturuyorlar? Charüe'nin şimdiye kadar kaçmaya çalışacağım düşünürdün."
"Belki kaçmak istemiyordur, Gwen. Belki de Rachel onu ele geçirmiştir. Martta bizi ziyaret etmeye gelmemesinin gerçek se-bebinin bu olduğunu mu düşünüyorsun? Onu çoktan avucunun içine almış!"
"Ah. Şimdi kalkıyorlar. Kolunu nasıl ona sardığmı görebiliyor musun..." Kitty durdu. "Nesi var onun?"
Charles koltuğundan koridora doğru sendeledi ve bir sıranın arkasına tutundu.
Bir an için ayaklarının üzerinde sallandı. Son-ra, bacakları gevşedi ve yavaşça yere yığıldı.
Welliver kardeşler bir an için şaşkınlıktan nefeslerini tutular ve yukarı sıçradılar. Kilise üyeleri düşen Charles'ın etrafında top-lanınca aşağıda bir kaos oluştu.
"Geçmeme izin verin!" diye seslendi Wendell. Kitty abartüı bir sesle hıçkınp, elini ağzına bastırdı. "Ciddi bir şey değildir umarım." Norris aceleyle alt kata inip, kalabalığın içinden geçene kadar VVendell ve Edvvard çoktan arkadaşlarının yanma çömelmişlerdi. "Ben iyiyim" diye mınldandı Charles. "Gerçekten iyiyim."

iyi görurtmüyorsun, Charlie" dedi Wendell. "Dayına haber yol-
İndik." "<)na bundan bahsetmeye gerek yok." "Çarşaf gibi bembeyaz oldun. Hareket etmeden yat." (!harles homurdandı. "Ah Tannm, bunu asla unutturamayaca-

lm. "
Norris birden Charles'ın sol eline sarih olan bandaja baktı. Bandajdan dışarı sarkan parmakuçlan kırmızı ve şişti. Çömeldi ve hızla bandajı çekti.
Charles çığlık attı ve elini çekmeye çalıştı. "Ona dokunma!" di-ye yalvardı. "Charlie" dedi Norris sessizce. "Bakmak zorundayım. Yapmam gerektiğini biliyorsun." Yavaşça bandajı çıkardı. Kararmış et sonun-da ortaya çılanca, topukları üzerinde sendeledi, delışete düşmüştü. Tek kelime etmeyip, sadece başım sallayan Wendell'a baktı.
"Seni eve götürmemiz gerek, Charlie" dedi Norris. "Dayın ne yapdacağım bilecektir."
"Anatomi dersinde elini kestiğinden beri birkaç gün oldu" de-di Wendell. "Elinin kötüleştiğini biliyordu. Niye kimseye anlatma-dı ki sanki? En azından dayısına." "Ve ne kadar sakar ve beceriksiz olduğunu da kabul etmek ge-rek" dedi Edvvard. "Hiçbir zaman tıp okumak istemedi. Zavallı Charlie hayatını burada şiir yazarak geçirse ne kadar mutlu olurdu." Wendell, Dr. Grenville'm salon penceresinin önünde duruyor, geçmekte olan bir at arabasına bakıyordu. Sadece geçen gece bu ev kahkahalar ve müzikle çınlıyordu; şimdi ise üst kata çıkan adımların çıkardı-ğı gıcırtılar ve salondaki şöminede yanan ateşin çıtırtısı hariç, ür-kütücü bir sessizlik hâkimdi. "Tıbba yeteneği yok, hepimiz bunu biliyoruz. Dayısının da bunu kabul edeceğini düşünebilirsin."
Bu, başka herkes için çok açık, diye düşündü Norris. Bıçak kullanmada bu kadar beceriksiz bir öğrenci yoktu, kimse seçtiği mesleğin acı gerçekleriyle başa çıkmada bu kadar hazırlıksız ya-kalamnamıştı. Anatomi laboratuarı, bir doktorun karşılaştıkların-dan sadece bir tanesi. Çok daha sıkıntılı işler olacaktır: Tifonun pis kokusu, cerrahın masasından gelen çığlıklar. Bir ölüyü parça-lara ayırmak hiçbir şeydi: Ölü şikâyet etmez. Esas korkunç olan şey canlı etti.
Ön kapının çalındığını duydular. Kâhya Bayan Furbush yeni zi-yaretçlyi karşılamak için aceleyle aşağıya indi.
"Ah, Dr. Sowall! Çok şükür geldüüz! Bay Lackaway çüglM döndü ve Dr. GrenvüTe ise onun iki kere kanını aldı ama ateşinde değişen bir şey olmadı ve doktor sizin fikrinizi öğrenmek istiyor"
"Benim becerüerimin gerekli olduğundan emin değilim."

"Elini görünce fikrinizi değiştirebilirsiniz."
Norris, salon kapısından geçerken elinde alet çantasını taşıyan Dr. Sewalli gördü ve onun ikinci kata çıktığını duydu. Wendell kendisine seslendiğinde Bayan Furbush üst kata doğru doktorun peşinden gitmek üzereydi.
"Charles nasıl?"
Bayan Furbush kapıdan onlara baktı ve cevap olarak başını üzüntüyle sallamakla yetindi. Edward, "İşler kötüleşmeye başlıyor" diye mırıldandı. Üst kattan erkeklerin sesleri geldi; Bayan Lackaway hıçkırarak ağlıyordu. Gitmemiz gerek, diye düşündü Norris. Bu ailenin üzün-tüsünü bölüyoruz. Ama öğleden sonra vakit yavaş yavaş ilerledi-ğinde ve hizmetçi onlara başka bir çaydanlık çay ve bir tepsi kek getirdiğinde bile, iki arkadaşı da ayrılmak için hiçbir harekette bulunmadı.
Wendell hiçbirine dokunmadı. Bir koltuğa gömüldü ve sadece şöminedeki alevlere yoğunlaştı. "Loğusa ateşine yakalandı" dedi birdenbire.
"Ne?" dedi Edvvard.
Wendell başını kaldırdı. "O gün, elini kestiğinde ayırdığı kadav-ra. O bir kadındı ve Dr. Sewall onun loğusa ateşinden öldüğünü söylemişti."
Edvvard başını saldı. "Erisipelin en kötü hali."
"Senin dediğin kangrendi, Eddie. Şimdi ise Charlie'nin ateşi var ve kanı, küçük bir bıçak kesiğiyle kaçmış olabileceği bir şey yüzünden zehirlendi. Sence kadının da şiddetli ateşten ölmesi sa-dece bir tesadüf mü?"
Edward omuzlarını silkti. "Aynı nedenle birçok kadın öldü. Bu ay eskisinden de çok sayıda kişi." ~ "Ve çoğuna Dr. Crouch baktı" dedi Wendell sessizce. Bir kere daha ateşe çevirdi bakışlarım.
Ağır adımlarla birinin merdivenlerden indiğini duydular ve Dr. Sewall ortaya çıktı, heybetli cüssesi tüm kapıyı kaplıyordu. Sa-londa toplanmış olan üç adama bakıp konuştu: "Siz, Bay Mars-hall! Bay Holmes, siz de. İkiniz de yukarı gelin." "Efendim?" dedi Norris.
"Hastayı tutmanız için size ihtiyacını var."
"Peki ya ben?" dedi Edvvard.
"Bunun için gerçekten hazır olduğunuzu düşünüyor musunuz, Kay Kingston?"
"Ben... ben öyle sanıyorum, efendim."
"0 zaman gelin. Yardımınıza ihtiyacımız olabilir."
Üç genç adam üst kata doğru Dr. Sewalli izledi ve her adımda Norris'in korkusu arttı, çünkü neler olacağım tahmin edebiliyor-du. Sewall onlara üst kattaki koridor boyunca rehberlik etti ve Norris, seçkin erkekler ve güzel kadınların yer aldığı uzun bir ga-leri olan duvardaki aile portrelerine hızlı bir bakış attı. Charlesin odasına girdiler.
Güneş batıyor, pencerede öğleden sonranın son soğuk ışığı pa-rıldıyordu. Yatağın etrafında beş lamba yanıyordu. Ortalarında, hayalet gibi solgun Charles yatıyordu, sol eli bir örtünün altına gizlenmişti. Bir köşede annesi ellerini sıkıca kucağına dolamış bir halde kaskatı oturuyordu, gözleri panikle parlıyordu. Dr. Grenville yeğeninin başucunda duruyordu, kafası yorgun bir tes-limiyetle eğilmişti. Bir masanın üzerinde bir dizi cerrahi alet ışıl-dıyordu: Bıçaklar, bir testere, ipek dikiş iplikleri ve bir sargıbezi. Charles inledi. "Anne, lütfen" diye fısıldadı. "Yapmalarına izin verme."
Eliza çaresiz gözlerle kardeşine baktı. "Başka bir yol yok mu, Aldous? Yarın daha iyi olabilir! Bekleyebilirsek..."
"Elini bize daha önce göstermiş olsaydı" dedi Dr. Grenville, "iş-lemi durdurabilirdim. Başlangıçta bir kanama zehri akıtabilir. Ama artık çok geç." "Sadece küçük bir kesik olduğunu söylemişti. Önemli bir şey değildi."
"En küçük kesiklerin bile iltihap topladığını ve kangrene çevir-diğini gördüm" dedi Dr. Şevvali. "Bir kere gerçekleşince, başka çare yoktur."
"Anne, lütfen." Charles korkulu bakışlarını sınıf arkadaşlarına çevirdi. "VVendell, Norris; bunu yapmalarına izin vermeyin. Ver-meyin!"
Norris böyle bir söz veremezdi; yapılması gerekeni biliyordu. Masada duran bıçağa ve kemik testeresine baktı ve şöyle düşün-dü: Sevgili Tanrım, bunu izlemek istemiyorum. Ama öylece dur-du, çünkü yardımının hayati önemi olduğunu biliyordu.
"Eğer onu keserseniz, dayı" dedi Charles, "asla bir cerrah ola-mayacağım!"

"Bir morfin dalıa almak istiyorsan" dedi Grenville, yeğeninin başını kaldırarak. "Devam et, iç onu."
"Asla istediğin gibi olamayacağım!"
"İç onu, Charles. Hepsini."
Charles tekrar yastığa kapanıp yumuşak bir hıçkırık sesi çıkar dı. "Tüm istediğim buydu" diye homurdandı.
"Benimle gurur duy man."
"Seninle gurur duyuyorum, evlat "
"Ona ne kadar verdin?" diye sordu Şevvali.
"Şimdiye kadar dört yudum. Daha fazla vermeye cesaret ede miyorum." "Öyleyse yapalım, Aldous." "Anne?" diye yalvardı Charles. Eliza ayağa kalktı ve çaresizce kardeşinin kolunu çekti. "Bir
gün daha bekleyemez misiniz? Lütfen, sadece bir gün daha!"
"Bayan Lackavvay" dedi Dr. Şevvali, "bir gün daha çok geç ola-cak." Hastanın sol kolunu örten örtüyü kaldırdı ve Charles'ın aca-yip bir biçimde şişmiş olan eli ortaya çıktı. Balon gibi gerilmişti ve cildi yeşilimsi siyahtı. Norris çürümüş etin kokusunu durduğu yerden bile alabiliyordu.
"Bu durum basit bir erisipeün ötesinde, bayan" dedi Şevvali. "Bu ıslak kangren. Doku kangren olmuş ve burada bulunduğum bu kısa süre içerisinde bile zehirli gazla dolarak daha da büyüdü. Kolun üst kısmmda, dirseğe doğru kırmızı çizgiler var; zehrin ya-yıldığının belirtisi bu. Yarına kadar omza ulaşabilir ki, o zaman hiçbir şey, kolu kesmek bile durumu düzeltemez."
Eliza elini ağzına bastırarak ayağa kalktı, acı dolu bakışları Charles'ın üzerindeydi. "Öyleyse, başka yapılacak bir şey yok mu? Başka bir yol?"
"Bunun gibi birçok vaka gördüm. Uzuvları kazada ezilen ya da mermüerle deük deşik olan erkekler. Öğrendim ki, kangren bir kez başlarsa, harekete geçmek için sınırlı vakit vardır. Pek çok kez geç kaldım, her seferinde pişman oldum. Er ya da geç uzvu almanın daha iyi olduğunu öğrendim." Durdu, sesi daha da yumu-şadı. "Bir eli kaybetmek, canını kaybetmek demek değildir. Şans-lısınız ki, oğlunuz hâlâ yaşıyor, madam."
"O benim tek çocuğum" diye fısıldadı Eliza gözyaşları arasın-dan. "Onu kaybedemem, yoksa yemin ederim, ölürüm."
"Hiçbiriniz ölmeyecek."
"Buna söz veriyor musunuz?"
"Kader her zaman Tann'nın eUerindedir, madam. Ama elimden
i 1i
geleni yapacağım." Durdu vc Grenville'a baktı. "Belki de Bayan Lacavvay'in odadan çıkması en iyisi."
Grenville basıyla onayladı. "Git, Eliza. Lütfen."
Eliza, gözkapaklan morfinin etkisiyle ağırlaşan oğluna baka-rak bir an tereddüt etti. "Hiçbir şeyin ters gitmesine izin verme-yin, Aldous" dedi kardeşine. "Onu kaybedersek, yaşlanınca bize bakacak kimse olmayacak. Onun yerini alacak kimse yok." Bur-nunu çekerek odadan çıktı.
Şevvali üç tıp öğrencisine döndü. "Bay Marshall, yeleğinizi çı-karmanızı öneririm. Kan olacak. Bay Holmes, siz sağ kolu tuta-caksınız. Bay Kingston, ayakları. Bay Marshall ve Dr. Grenville sol kolu alacak. Dört yudum morfin büe bu ağrı için yeterli olma-yacak ve o bizimle mücadele edecek. Hastanın tamamen hareket-siz olması başanlı olmamda büyük önem taşıyor. Bunu acı çektir-meden yapmanın tek yolu hızlı olmak, tereddüt etmemek ve ça-ba harcamamaktır. Anlıyor musunuz, beyler?"
Öğrencüer başlarıyla onayladılar. Norris tek kelime etmeden yeleğini çıkarıp bir sandalyenin üzerine bıraktı. Charles'ın sol tarafına doğru ilerledi.
"Uzvu mümkün olduğunca korumaya çalışacağım" dedi Dr. Şe-vvali, yere ve yatağa kan bulaştırmamak için kolun altına çarşafı sokuştururken. "Ancak korkarım ki enfeksiyon bileği kurtarama-yacak kadar çok ilerlemiş. Böyle dummlarda, ön kolu daha yük-sekten, etli kısmıyla birlikte almanın daha avantajlı olduğuna İna-nan bazı cerrahi otoriteler -örneğü, Dr. Larrey- bulunmaktadır ki, benim planladığım da bu." Bir önlük bağladı ve Norris'e baktı. "Bu durumda siz hayati bir rol oynuyorsunuz, Bay Marshall. Bana en güçlü ve en sağlam sinirlere sahip olan kişi olarak göründüğü-nüz için ön kolu sizin tutmanızı istiyorum, tam kesik attığım yerin üstünden. Dr. Grenville eli kontrol alımda tutacak. Ben çalışırken,

o ön kolu döndüren ve yatıran kişi olacak, böylece tüm yapılara girebileceğim, tik olarak deri kesuecek, sonra yüzey dokularından ayrüacak. Kasları böldükten soma, retraktörü uygulamam istiyo-rum, böylece kemikleri görebileceğim. Hepsi anlaşıldı mı?"
Norris güçlükle yutkunabildi, boğazı kupkuruydu. "Evet, efen-dim" diye mırıldandı. "Korkuya kapılmamalısın. Bunun senin yapabileceğinin öte-sinde bir şey olduğunu düşünüyorsan, şimdi söyle."
"Yapabilirim."
Şevvali uzun, sert bir bakış attı. Sonra, tatmin olmuş bir halde bandaja uzandı. Gözleri, yapmaya niyetlendiği şey konusunda ne endişe, ne de şüphe yansıtıyordu. Boston'da Erastus ScvvuH'dan daha iyi bir cerrah yoktu ve onun kendine duyduğu güven, Chal leşin bileğinin üst tarafındaki kolunun etrafına sardığı bandajla kendisini gösteriyordu. Tıkacı kol arterinin üzerine koydu ve sımsıkı bağlayarak kola giden tüm dolaşımı kesti.
Charles morfinin neden olduğu uykusunda kıpırdadı. "Hayır'' diye mırıldandı, "lütfen."
"Beyler, yerlerinizi alın."
Norris sol kolu kavrayıp, dirseği yatağm kenarına sabitledi.
"Senin benim arkadaşım olman gerekiyordu." Charles, yüzü he men üzerinde duran Norris'e acıklı bakışlarını çevirmişti. "Bunu ne den yapıyorsun? Canımı yakmalarına neden izin veriyorsun?" "Güçlü ol, Charlie" dedi Norris. "Bunun yapılması gerek. Biz senin hayatını kurtarmaya çalışıyoruz." "Hayır. Sen bir hainsin. Sadece benim yolundan çekilmemi is-tiyorsun!" Charles kurtulmaya çalıştı ve Norris tutuşunu daha da sıkılaştırdı, parmaklan soğuk ve nemli derisine batıyordu. Char les kendisini öyle çok kasıyordu ki, kolundaki kaslar şişmiş, ten-donlar kablo gibi gerilmişti. "Sen benim ölmemi istiyorsun!" diye çığlık attı Charles.
"Morfin onu böyle konuşturuyor." Şevvali soğukkanlı bir şekilde bıçağma uzandı. "Hiçbir anlamı yok." Grenville'a baktı. "Aldous?"
Dr. Grenville yeğeninin kangrenli elini kavradı. Her ne kadar Charles karşı geliyor ve kavranıyorsa da, hepsiyle mücadele ede-mezdi. Edvvard ayak büeklerini tutmuştu, VVendell da sağ omzunu. Neşteri mücadelenin şiddeti, acıklı yalvarmalar durduramazdı.
Sevvallin bıçağının ük kesiğiyle Charles çığlık attı. Kan Norris'in ellerine sıçradı ve çarşaflara dandadı. Şevvali öyle hızlı çalışıyordu ki, Norris'in başka bir yöne baktığı birkaç saniye içinde ön kolun etrafını kesmeyi bitirmişti. Norris kendisini tekrar yaraya bakma-ya zorladığında, Şevvali çoktan deriyi yüzey dokulardan soymaya başlamıştı bile. Kesin bir kararlılıkla çalışıyordu, önlüğüne sıçra-yan kanı, acı dolu çığlıklan önemsemiyordu; öyle korkunç bir ses-ti ki, Norris'in ensesindeki tüyleri diken diken etmişti. Kol şimdi kan yüzünden kayganlaşmıştı ve vahşi bir hayvan gibi debelenen Charles Norris'm tutuşundan neredeyse kurtulacaktı.
"Tut onu, lanet olsun!" diye kükredi Şevvali.
Utanan Norris tutuşunu sıkılaştırdı. Bu, nazik olunacak bir za-man değildi. Charlesin çığlıklanndan sağırlaşmış bir halde kolu-na sıkı sıkı yapıştı, parmaklan pençe gibi batıyordu.
Şevvali bıçağını yerine koydu ve kaslan bölmek için daha büyük bir bıçak aidi. Bir kasalım acıması/, çalışması gibi, birkaç de-rin kesik açtı vc komiğe ulaştı. Charles'ın çığlıkları hıçkırıklara dönüştü. "Anne! Ah, Tanrım, oluyorum!"
"Kay Marshall!"
Norris, Sewallin yaranın üzerine henüz yerleştirmiş olduğu retraktöre baktı. "Alın onu!" Sağ eliyle Charles'ın kolunu tutmaya devam etti. Sol eliyle ret- raktörü çekip yarayı açığa çıkardı. Orada, kanlı yerlerin ve doku liflerinin altında kemiğin beyazı görünüyordu. Radius,4 diye dü-şündü Norris, çok dikkatli incelediği Wistar'daki anatomik ülüst-rasyonu hatırlayarak. Anatomi laboratuarında çalıştığı monte edilmiş iskeleti hatırladı ama onlar kuru, kırılgan kemiklerdi, bu canlı döner kemikten çok farklıydılar.
Dr. Sewall testereyi eline aldı.
Sewall radius ve ulnayı keser, Norris tutarken kolun içmden geçen kesiği hissetti: Testerenin dişleri gıcırdıyor, parçalara ayı-rıyordu.

Ve Charles'ın çığlıklarını duydu.
Saniyeler içinde, neyse ki bitmişti. Kesik parça Grenville'in eli-ne düştü ve geriye sadece kolun üst kısmı kaldı. Kasaplığın en kö-tü kısmı bitmişti; sırada ise daha hassas bir iş olan damarların bağlanması vardı. Norris, Sewallin radyal, unlar ve iki kemik ara-sındaki arterleri ayırmak, sonra onlan ipek ipliklerle bağlamada-ki ustalığını saygıyla izledi.
"Umanm hepiniz büyük dikkat göstermişsinizdir, beyler" dedi Dr Sewall, deri parçasını dikmeye devam ederken. "Çünkü bir gün, böyle bir görevi yerine getirmek için sizler çağrdacaksmız ki, bu seferki gibi basit bir ampütasyon olmayabilir."
Norris, gözleri artık kapalı olan Charles'a baktı. Çığlıkları yor-gun iniltilere dönüşmüştü. "Bu bana pek basit bir işlem gibi gel-medi, efendim" dedi.
Sewall kahkaha attı. "Bu mu? Bu sadece bir ön kol. Daha da kötüsü bir omuzdur ya da baldır. Sadece bandaj yeterli gelmez. Subklavyan arterin ya da femoral alterin kontrolünü kaybetme-yegörün, sadece birkaç saniye içinde ne kadar kan kaybedildiği-ne inanamazsınız." İğneyi usta bir terzi gibi kullanıyordu, insan derisinden oluşan kumaşı kapatıyor, bir boşaltma deliği olarak sadece küçük bir delik bırakıyordu. Dikişleri bitince, üst kolu na-
4. Bilekten dirseğe kadar uzanan iki kemikten uzun olanı. Diğeri de "ulna"dır. (ç.n.)
zikçe sardı ve Grenville'a baktı. "Elimden geleni yaptım, AldoUfl Grenville minnettarlıkla başını salladı. "Yeğenim için senden başka kimseye güvenemezdim." "Güvemnin boşa gitmediğini umalım." Şevvali kanlı aletlerini su dolu lavaboya bıraktı. "Yeğeninin hayatı artık Tann'run ellerinde "
"Yine de bazı komplikasyonlar olabüir" dedi Şevvali.
Salonun şöminesinde parlak bir ateş yanıyordu. Norris, Di Grenvüle'in o muhteşem kırmızı şarabından birkaç bardak içti ama görünüşe göre, şahit olduklarından sonra onu hâlâ terk et-meyen ürpertiyi dağılmamıştı. Lekeü gömleğinin üzerine yeleğini bir kez daha giyiyordu. Gömleğin manşetlerine, ceketin kollanna bakınca Charlesin sıçramış olan kanım görebiliyordu. VVendell ve Edvvard da ürpermiş gibi görünüyorlardı, çünkü sandalyeleri-ni Grenville in oturduğu yerdeki şömineye yakın çekmişlerdi. Sa-dece Dr. Şevvali soğuğun pek farkında değilmiş gibi görünüyordu. Yüzü onca şaraptan sonra kızarmış, duruşunu gevşetmiş ve dili-nin hafifçe dışan sarkmasına neden olmuştu. Ateşe karşı otur-muştu, tombul cüssesi sandalyeyi dolduruyor, kısa ve kaim ba-caklan önünde uzanıyordu.
"Yine de ters gidebilecek birçok şey var" dedi şişeye uzanıp bardağını tekrar doldururken. "Önümüzdeki günler hâlâ tehlike-li." Şişeyi bırakıp Grenville'a baktı. "O bunu biliyor, değil mi?"
Hepsi onun Eliza'dan bahsettiğini biliyordu. Üst kattan gelen sesini, uyuyan oğluna ninniler söylediğini duyabiüyorlardı. Şe-vvali korkunç operasyonunu tamamladığından beri, annesi Char-lesin odasından çıkmamıştı. Norris'in onun tüm gece Charlesin başucunda kalacağından şüphesi yoktu.
"Olasüıklardan habersiz değü. Kardeşim hayatı boyuna dok-torların arasındaydı. Neler olabileceğini biliyor."
Şevvali bir yudum aldı ve öğrencilere baktı. "İlk ampütasyo-num için çağnldığmıda beyler, sizden biraz daha büyüktüm. Siz nazik bir giriş yaptmız. Buna, ideal koşullar altında, rahat, iyi ay-dmlatılmış, temiz suyun ve doğru aletlerin el altında olduğu bir ortamda şahit oldunuz. Hasta bol miktarda morfinle iyice hazır-lanmıştı. O gün North Point'te karşılaştığım şartlar gibi değildi."
"North Point mi?" dedi VVendell. "Baltimore Muharebesi'nde mi savaştınız?" "Muharebede değil. Ben asker değüim ve o aptal, sefil savaşta yer almak istemedim. O yaz Baltimore'daydım, halamla amcamı
tiyarel ediyordum, O zaman kadar tıp çalışmalanmı tamamlamış-ı mı ama bir cerrah olarak becerilerini çoğunlukla test edilmenüş-lı. İngiliz donanması geldiğinde ve Fort McIIenry'nin bombardı-manı başladığında, Maryland Milis Kuvvetleri'nin acilen tüm cer-rahlara ihtiyacı oldu. Basından beri savaşa karşıydım ama ülke-min vatandaşlarına olan sorumluluğumu da görmezden gelemez-dim." Şaraptan büyük bir yudum aldı ve iç çekti. "Katliamın en kötüsü Bear Creek yakınlarındaki açık bir alanda olmuştu. Dört yüz İngiliz bölüğü karayolunda ilerliyordu, Fort

McHenry'ye ulaş-mayı umuyorlardı. Ama Bouden Çiftliği'nde, üç yüzümüz onlan bekliyordu."
Şevvali ateşe baktı, sanki o bölgeyi tekrar görüyordu, İngiliz as-kerlerin ilerleyişini, Maryland MUis Kuvvetleri'nin yerinde bekle-yişini. "Top ateşiyle başladı, her iki taraftan" dedi. "Sonra, onlar içeri yaklaştıkça, silah atışlanna döndü. Hepiniz çok gençsiniz; muhtemelen bir topun insan bedeninde patlayışını görmediniz. Eti deüp geçmez, daha çok paramparça eder." Bir yudum daha al-dı. "Savaş bittiğinde, müisler iki düzine ölü vermişti ve neredey-se yüz yandı vardı. İngilizler iki katı kayıp vermişti."
"O öğleden sonra ilk ampütasyonumu yaptım. Beceriksiz bir denemeydi ve hatalarımı hiç affetmiyorum. O gün çok fazla hata yapmıştım. O bölgede kaç tane ampütasyon yaptığımı hatırlamı-yorum. Hafıza abartmaya meyülidir, o nedenle hayal ettiğim ka-dar çok olduğundan şüpheliyim. Ben kesinlikle, Baron Larrey'in Borodino Muharebesi'nde Napolyon'un askerlerine yaptığını id-dia ettiği sayıya ulaşmadım. Tek bir günde iki yüz ampütasyon, ya da o öyle yazdı." Şevvali omuz silkti. "North Point'te belki de sa-dece bir düzineydi ama günün sonunda kendimden son derece gurur duyuyordum, çünkü hastalarımın çoğu hâlâ canlıydı." Şara-bını içti ve tekrar şişeye uzandı. "Bunun ne kadar az şey ifade et-tiğini fark etmemiştim."
"Ama hayatlannı kurtardınız" dedi Edvvard.
Şevvali homurdandı. "Bir ya da iki gün için. Ateş başlayana ka-dar." Edvvard'a zorlukla bakabildi. "Piyeminin ne olduğunu bili-yorsun, değil mi?"
"Evet, efendim. Kan zehirlenmesi."
"Tam anlamıyla, 'kanda irin bulunması'. Hepsinin içinde en kö-tü ateşti o, özelMkle yaralar bol miktarda san akıntı sızdırmaya başladığı zaman. Bazı cerrahlar irinin iyiye işaret olduğunu düşü-nür; vücudun kendini iyüeştirdiği anlamına geldiğini söylerler. Ama ben tam tersine inanıyorum. Aslında bu, tabutu yaptırmaya haşlamak için bir göstergeydi. Pıycnıi değilse, başka felaket İ n vardı. Kangren. Erisipel. Tetanos." Üç öğrenciye baktı. "îçinizda tetanos nöbetiyle karşılaşan oldu mu?"
Üç öğrenci de başlarını hayır anlamında salladı.
"Kilitlenmiş bir çeneyle, tuhaf bir sırıtma gibi görünen diş l<< netlenmesiyle başlar. Kollarda paroksismal bükülme ve bacakla rm gerilmesiyle devam eder.
Karın kaslan tahta gibi kaskatı olul Ani spazmlar gövdenin geriye doğru öyle şiddetle eğilmesine ne den olur ki, kemikleri çatlatabilir. -Bu süreç boyunca hasta uya nıktır ve en şiddetli acıları çeker." Boş bardağını yerine bıraktı "Ampütasyon, beyler, sadece ilk felakettir. Diğerleri onu izleyebi lir." Öğrencilerine baktı. "Arkadaşınız Charles'ın önünde tehlike ler var. Benim tüm yaptığım kusurlu uzvu çıkarmaktı. Daha son-rasında olacaklar onun yapısına, yaşama isteğüie bağlı. Tabii ki Tanrı'nm takdirine de."
Üst katta Eliza ninni söylemeyi kesmişti ama Charlesin oda-sında yürürken zeminin gıcırdadığını duyabiliyorlardı, ileri ve ge ri, ileri ve geri. Eğer bir annenin sevgisi tek basma bir çocuğu kurtarabilseydi, Eliza'mn şu anda her attığı adımla, her endişeli iş çekişiyle verdiğinden daha güçlü bir ilaç olamazdı. Benim kendi annem de hasla yatağımın başında böylesine bir bağlılıkla dö-ner durur muydu? Norris tek bir belirsiz anıya sahipti, ateşin verdiği baş dönmesiyle uyarıdığmda yatağının yarımda tek bir mumun titreyen ışığını görmüştü ve Sophia üzerine eğilmiş saçla-rım okşarken mırıldanıyordu: "Tek'gerçek aşkım." Gerçekten bunu içten mi söyledin? Öyleyse neden beni o gün terk ettin?
Ön kapı çalmıyordu. Hizmetçinin kapıya bakmak için hızla aşağıya indiğini duydular ama Dr. Grenville yerinden kalkmak için hiçbir girişimde bulunmadı. Yorgunluk onu sandalyesine çi-vilemişti ve hareketsiz bir şekilde orada oturuyor, ön kapıdaki konuşmayı dinliyordu:
"Dr. Grenvüleie görüşebilir miyim?"
"Üzgünüm, efendim" diye yanıtladı kâhya. "Bugün evde zor sa-atler geçirdik ve doktor ziyaretçi kabul edecek durumda değil. Eğer kartınızı bırakırsanız, belki sizi... "
"Ona Gece Devriyesi'nden Bay Pratt'ın burada olduğunu söyle." Hâlâ koltuğuna gömülmüş bir halde duran Grenville, bu davet-siz misafir karşısmda yorgunca baş salladı. "Başka bir zaman sizinle görüşmekten memnuniyet duyacağın-dan eminim" dedi hizmetçi.

"Sadece hır dakika sürecek. Hu haberi duymak ıst.eyecekl.ır." I'rallin ağır botlarının evin İçine doğru ilerlediğini duyabiliyorlardı. "Hay Pratt, bayım!" dedi hizmetçi. "Lütfen, eğer ben doktora
sorarken bekleyebilirseniz... " Pratt, salonun kapısında belirdi ve bakışları odada toplanan adamları teker teker dolaştı. "Dr. Grenville" dedi hizmetçi çaresizce. "Ona ziyaretçi kabul İtmediğinizi söylemiştim!" "Sorun değil, Saralı" dedi Grenville ayağa kalkarken. "Görünen
o ki, Bay Pratt durumun bu davetsiz katılımı gerçekleştirecek ka-dar acil olduğunu düşünüyor."
"Öyle düşünüyorum, efendim" dedi Pratt. Norris'e odaklanın-ca gözleri kısıldı. "Demek buradasınız, Bay Marshall. Ben de sizi arıyordum."
"Tüm öğleden sonra buradaydı" dedi Grenville. "Yeğenim çok hasta oldu ve Bay Marshall yardımcı olmayı teklif edecek kadar nazik davrandı."
"Neden odanızda olmadığınızı merak ettim" dedi Pratt, bakış-ları hâlâ ani bir panik hisseden Norris'in üzerindeydi. Rose Con-nolly odasında mı bulunmuştu? Pratt'ın bakışlarını ondan ayır-mamasının sebebi bu muydu?
"Böyle içeri dalışınızın sebebi bu muydu?" diye sordu Grenvil-le, öfkesini gizlemekte zorluk çekiyordu. "Sadece Bay Marshall'm bulunduğu yeri doğrulamak mı?"
"Hayır, doktor" dedi Pratt, bakışlarını Grenville'a çevirerek.
"Peki neden?"
"Öyleyse haberleri duymadınız."
"Tüm gün yeğenimle meşguldüm. Evden çıkmadım."
"Bu öğleden sonra" dedi Pratt, "VVest Boston Köprüsü'nde oy-nayan iki genç, çamurun içinde duran içi paçavra dolu bir bohça-ya benzeyen bir şey fark etmişler. Daha yakından bakınca, bunun paçavra olmadığım, bir insan vücudu olduğunu görmüşler."
"VVest Boston Köprüsü'nde mi?" dedi Dr. Şevvali, rahatsız edici haber karşısında koltuğunda doğrulmuştu.
"Evet, Dr. Şevvali" dedi Pratt. "Sizi, vücudu incelemeniz için da-vet ediyorum. Yaralara bakınca, benimle aynı sonuca varmaktan başka seçeneğiniz kalmayacak. Aslında bana ve Dr. Crouch'a gö-re açıkça belli ki..."
"Crouch onu gördü mü?" diye sordu Grenville. "Ölü, hastaneye taşındığında Dr. Crouch koğuştaydı. Tamamen şans eseri aslında, çünkü kendisi aynı zamanda Agnes Poole'ü de tav
incelemişti. Yaralardaki benzerlikleri hemen fark etti. Kesiklerin şu tanıdık şeklini." Pratt, Norris'e baktı. "Neden bahsettiğimi İn liyor olamazsınız, öyle değil mi Bay Marshall?"
Norris ona baktı. "Haç şeklini mi?" diye sordu yumuşak bil tonda.
"Evet. Hasara rağmen... şekil belirgin."
"Ne hasan?" diye sordu Sewall.
"Fareler, efendim. Belki diğer hayvanlar da. Vücudun orada btl süredir kalmış olduğu açık. Ölümünün ortadan kayboluşuyla ay m zamana denk geldiğini düşünmek epey mantıklı."
Sanki odanm ısısı bir anda düştü. Her ne kadar kimse tek kelime etmese de,
Norris tüm yüzlerdeki şaşkın ifadeyi görebüiyordu.
"Öyleyse onu siz buldunuz" dedi Grenville sonunda.
Pratt başıyla onayladı. "Vücut, Dr. Nathaniel Berry'ye ait. Hepi mizin inandığı gibi kaçmamış. Öldürülmüş."
24
Şimdiki zaman
Julia, başını VVendell Holmes'ün mektubundan kaldırdı. "VVen-dell Holmes haklı mıydı, Tom? O loğusa ateşi vakasının Char-lesin kan zehirlenmesiyle ilgisi var mıydı?"
Tom pencerenin önünde durmuş, denize bakıyordu. Sis o sabah kalkmaya başlamış ve gökyüzü, her ne kadar hâlâ gri ise de, suyu görebiliyorlardı. Martılar, gümüş rengi bulutlardan oluşan fonun önünden hızla geçtiler. "Evet" dedi sessizce. "İlgili olduğu neredey-se kesin. Mektubunda anlattıkları, loğusa ateşinin dehşetine yavaş yavaş değinmeye başlıyor." Yemek masasında, Julia ve Henry'rün karşısına oturdu, arkasındaki penceren giren ışık yüzünü kasvetli bir gölgeye

bürüdü. "Holmes'ün döneminde" dedi Tom, "salgın hastalıklar sırasında bu duruma öyle sık rastlamyormuş ki, her dört anneden biri ölüyormuş. O kadar hızlı oluyorlarmış ki, hasta-neler iki cesedi bir tek tabuta sıkıştırmak zorunda kalıyormuş. Bu-dapeşte'deki bir doğum koğuşunda, doğum sancısı çeken annele-rin penceresi bir mezarbğa bakıyormuş ve koridonın sonunda da bir otopsi odası bulunuyormuş. Kadınların doğumdan ne kadar korktukları tartışılamaz. Doğum yapmak için hastaneye girdikle-rinde, tabuttan çıkma olasılıkları yüksekti. En kötüsü de neymiş biliyor musun? Kendi Joktorlan eliyle öldürülüyorlarmış."

"Beceriksizliği mi kast ediyorsun?" dedi Julia.
"Cehaleti. O günlerde mikrop teorisi kavramı yokmuş. Doktor-lar eldiven takmıyor, kadınları çıplak elle muayene ediyormuş. Otopsiyi hastalıktan kokuşmuş cesetlerle yapıyorlarmış, sonra da pis elleriyle doğruca doğum koğuşuna gidiyorlarmış. Bir has-tadan sonra diğerini muayene ediyor, sırayla her yatağa enfeksi-yon yayıyorlarrnış. Dokunduklar her kadın ölüyormuş."
"Ellerini yıkamak hiçbirinin aklına gelmemiş mi?"

"Vlyana'da bunu öneren bir doktor olmuş, [gnaz SUrrırnelvelı ;;ıi)i Macar bir adı olan bu doktor, tıp öğrencilerinin baktığı ban laların, ebelerin baktıklarına oranla, loğusa ateşinden daha çok öldüklerini fark etmiş. Öğrencilerin otopsilere katıldığını, ebele rinse katılmadığını büiyordu.
Böylece, bulaşıcı bir tür hastalığın otopsi odasından yayıldığı sonucuna varmış. Tüm meslektaşları na ellerini yıkamalarını tavsiye etmiş."
"Çok sağduyulu bir öneriye benziyor."
"Ama onunla bu yüzden dalga geçmişler."
"Tavsiyesine uymamışlar mı?"
"İşinden etmişler. Öyle bir bunalıma girmiş ki, akıl hastanesine yatırmışlar. Orada da elini kesip, kan zehirlenmesinden ölmüş." "Tıpkı Charles Lackaway gibi." Tom başını salladı. "Ironik, değil mi? Bu mektupları bu kadar değerli kılan da bu. Bu, gelmiş geçmiş en iyi doktorlardan birinin kaleminden doğrudan yansıyan tıp tarihi." Masanın karşısmdaki Julia'ya baktı. "Biliyorsun, değil mi? Holmes'ün Amerikan tıbbın-da neden böyle kahraman olduğunu?"
Julia başını hayır anlamında salladı.
"Burada, Amerika Birleşik Devletlerinde, Semmelvveis'i ve onun mikrop teorisini duymamıştık. Yüıe de, aynr loğusa ateşi salgınıyla, aynı korkunç ölüm oranlarıyla savaşıyorduk. Amerika-lı doktorlar bu durum için pis havayı, yetersiz hava sirkülasyonu-nu; kadınların gururunun incinmiş olması gibi gülünç bir şeyi bi-le suçladılar! Kadınlar ölüyor, sebebim Amerika'daki hiç kimse anlayamıyordu." Mektuba baktı. "Hiç kimse, yani, Oliver Wendell Holmes anlayana kadar."
25
1830
Rose, şiddetli rüzgârı kesen bir antrenin alt kısmında bir köşe-ye sığınmış, hastane alanına bakıyordu, gözleri Norris'in tavan arasındaki odasının penceresine çivilenmiş gibiydi. Saatlerdir iz-liyor ama karanlığın çöktüğü o saatlerde, gece göğüne siluet ha-linde uzanan çatıların arasından o binayı seçemiyordu artık. Ne-den geri dönmemişti? Ya bu gece dönmezse? Norris'in çatısının altında bir gece daha geçirmeyi, onu görmek, sesini duymak için ikinci bir şans ümit etti. Bu sabah uyandığında, onun bıraktığı bo-zuk paralan bulmuştu. O paralar sayesinde Meggie üşümemiş ve bir hafta daha beslenmiş olacaktı. Rose bu cömertlik karşılığın-da, onun yırtık pırtık olmuş tişörtlerinden ikisini onarmıştı. Ken-disine sahip olmamışsa da, sırf onun sırtını okşayan, teninin sı-caklığını bilen kumaşa dokunma zevkini tatmak için, giysilerini onarmış olmaktan mutluluk duymuştu.
Pencerelerden birinde bir mum ışığının titrediğini gördü. Onun penceresiydi bu. Hastane bahçesinde yürümeye başladı. Bu kez, beni istekle dinleyecek, diye düşündü. Şu ana kadar, son haberleri kesin duy-muştur. Onun binasına açılan kapıyı kolayca açıp içeriye göz gez-dirdi, soma tavan arasına çıkan iki kat merdiveni sessizce çıktı. Kapıda durdu, kalbi küt küt atıyordu. O basamaktan çıktığı için mi kalbi böyle atıyordu? Yoksa tekrar Norris'i görmek üzere ol-duğu için mi? Saçını düzeltti, eteğini düzleştirdi, bunlan yapar-ken bile kendisini

aptal gibi hissediyordu, çünkü tüm bu çabalar dönüp ona ikinci kez bile bakmayan bir adam içindi. Geçen gece o hoş bayanlarla dans ettikten soma Rose'a neden baksın ki?
Dr. Grenvüle'in evinden çıkıp, arabalarına binerlerken salınan ipek elbiseleri, kadife mantolan ve kürk manşonlan içindeki kız-lara bakmıştı. Elbisesinin eleğinin kirli kanla sürünmesine aldırış etmeyişini izlemişti ama tabii ki lekeleri çıkarmak zorunda olan onlar değillerdi. Onlar Rose gibi, bir gün gözlerini tamamen km edecek kadar zayıf ışıkta dikiş dikip, iğne iplik eğmeğe harcama mışlardı saatlerini. Bir mevsim parti ve danslarda geçer ve zaval lı eski elbise en yem stiller, son moda tüller uğruna her nasılsa emekliye ayrılırdı. Dr. Grenvüle'ın evinin dışında karanlık çöker ken, Rose kendi diktiği gül renkli ipek elbiseyi görmüştü. Araba sına kadar yol boyunca kıkırdayan yuvarlak yüzlü bir genç baya nı süslüyordu. Sizin tercih ettiğiniz kız bu mu,
Bay Marshall? Çünkü ben onunla yanşamam.
Kapıyı çaldı. Onun adımlarının kapıya doğru yaklaştığını duydu ğunda sırtım dikleştirip, çenesini yukarı kaldırarak bekledi. Karşı-sında bir anda onu buldu; arkasından gelen ışık kasvetii merdiven-lere yayılıyordu. "Demek buradasınız! Nerelerdeydiniz?"
Rose duraksadı, kafası karışmıştı, "siz gelene kadar uzak dur-mam gerektiğini düşündüm."
"Bütün gün dışarıda mıydınız? Sizi kimse burada görmedi mi?"
Sözleri yüzüne bir tokat gibi çarpmıştı. Onu görmek için bütün gün can atmıştı, böyle mi karşılanmalıydı? Ben, başkalarının bil-mesini istemediği kızım, diye düşündü. Utanç verici bir sır.
Rose, "Size sadece sokakta duyduklarımı anlatmak için geri geldim. Dr. Berry öldü. Bedenini West Boston Köprüsü'nün altın-da bulmuşlar" dedi.
"Biliyorum. Bay Pratt anlattı."
"Öyleyse, siz de benim bildiklerimi büiyorsunuz. İyi geceler, Bay Marshall." Arkasını döndü. "Nereye gidiyorsunuz?" "Akşam yemeği yemedim." Muhtemelen bu gece de hiçbir şey yiyemeyeceğim.
"Sizin için yemek getirdim. Kalmayacak mısmız?"
Rose, merdivenlerde duraksadı, bu beklenmedik teklif şaşırt-mıştı. "Lütfen" dedi Norris. "İçeri gelin. Burada sizinle konuşmak is-teyen biri var."
Norris'in daha önceki yorumunun acısını hissediyordu hâlâ; daveti gururu yüzünden neredeyse reddecekti. Ama midesi gurul-duyordu ve bu birinin kim olabileceğini bilmek istiyordu, içeri-ye adım atıp, bakışlarını pencerenin yanında duran ufak tefek adama odakladı. Yabancı değildi; onu hastaneden hatırlıyordu. Norris gibi, Wendell Holmes da bir tıp öğrencisiydi ama Rose iki-sı arasındaki farkı hemen ayrımlamıştı. İlk fark ettiği şey, Hol-mes'ün küçük omuzlarına, dar göğsüne göre ustaca dikilmiş olan iyi cins ceketiydi. Gözleri bir serçeninkiler gibi parlak, tetikteydi. Rose onu incelerken, adamın da kendisini nazik ve sessiz biçim-di- incelediğini biliyordu.
"Bu benim sınıf arkadaşım" dedi Norris. "Bay Oliver VVendell Holmes."
Küçük adam başıyla onayladı. "Bayan Connolly."
"Sizi hatırlıyorum" dedi Rose. Çünkü minicik bir elfe benzi-yorsunuz. Ama bu gözlemini hoş karşılayacağını düşünmedi. "Beni mi görmek istediniz, Bay Holmes?" "Dr. Berry'nin ölümü hakkmda. Bunu duydunuz."
"Köprünün yakınlarına bir kalabalığın toplandığını gördüm. Doktorun ölüsünü bulduklarını söylediler."
"Bu yeni gelişme durumu epeyce kanştmyor" dedi VVendell. "Yarma kadar, gazeteler dehşet haberleri yazmış olacaklardır. Ba-tı Yakası Katili hâlâ serbest! Halk yine canavarı her yerde gör-meye başlayacak. Bu, Bay Marshalli çok rahatsız ediyor, belki de tehlikeli bir duruma..."
"Tehlikeü mi?" "Halk korktuğu zaman, durum mantıksız bir hal alıp, adaleti kendi kendine dağıtmaya başlayabilir."
Rose, Norris'e: "Ah. Demek oluyor ki, birden beni dinlemek is-temenizin sebebi buydu. Çünkü şimdi bu konu sizi de etkiliyor" dedi.
Norris, özür dilercesine başıyla onayladı. "Üzgünüm, Rose. Ge-çen akşam seni daha dikkatle dinlemeliydim."
"Sadece benimle görünmekten utandınız."

"Ama şimdi de sana olan böyle davranışlarımdan utanıyorum. Tek mazeretim, düşünmem gereken çok fazla şeyin oluşu." "Ah, evet. Geleceğiniz." Norris iç geçirdi, çıkan ses öylesine mağlup edUmiş bir tınıdaydı ki, Rose onun için neredeyse üzülecekti. "Benim geleceğim yok. Artık yok."
"Peki, ben bunu nasıl değiştirebilirim?"
"Şu an için önemli olan" dedi Wendell, "gerçeği öğrenmiş olmamız." "Gerçek sadece haksız yere suçlananlar için önemlidir" dedi Rose. "Başka kimsenin umurunda olmaz." "Benim umurumda" diye ısrar etti VVendell. "Mary Robinson ve Dr. Berry'nin de umurunda olurdu. Hem katilin gelecekteki kur- Iı.ınlaıı da bununla büyük olasılıkla İlgilenecektir." VVendell OM doğru yaklaştı, gözleri kadına öyle keskin biçimde odaklanmıştı ki, onun doğrudan aklını okuyabileceğini hissetti Rose. "Bana v geninizden bahsedin. Herkesin aradığı şu küçük kızdan."
Rose ilk anda hiçbir şey diyemedi, Oliver Wendell Holmes'a tu kadar güvenebileceğini kestirmeye çalışıyordu. Sonunda ona gtl veıunekten başka çaresi olmadığına kanaat getirdi. Dayanabilen yi en son noktaya gelmişti ve açlıktan neredeyse bayümak üzereydi
"Size söyleyeceğim" dedi. "Ama önce..." Norris'e baktı. "Bana yemek getirdiğinizi söylemiştiniz." Rose hikâyeyi anlatırken yemeğini yedi, bir tavuk buduna uza nır ya da ağzına iri bir parça ekmeği tıkarken ara veriyordu. Bu, o hoş bayanların yeme tarzı değildi ama zaten bu yemek de ince Çin porselenlerinde ya da gümüş kaplarda gelmemişti. En son < ı sabah yemek yemişti, balıkçının kedisine vermeyi düşündüğü, ama acıdığı için ona verdiği buruşmuş füme uskumru kırıntıları nı. Norris'in o sabah ona bıraktığı bir iki bozukluğu kendisine ye mek almak için kullanmamış; Billy'nin avucuna sıkıştırıp, Hepzi-bah'a götürmesini rica etmişti.
En azından küçük Meggie bir hafta daha beslenecekti.
Ve şimdi, günlerdir ilk kez o da kamını doyurabilmişti. Bu yüz-den, hemen eti hem de kıkırdağı yemiş, kemiğin iliğini emmiş, ge-riye sonuna kadar kemirilmiş kırık tavuk kemiklerinden oluşan bir yığın bırakmıştı.
"Kardeşinin çocuğunun babasının kim olduğu konusunda bir fikrin var mı?" diye sordu Wendell.
"Aurnia bana hiçbir şey söylemedi. Her ne kadar bir şey ima et-mişse de..." "Evet?" •
Rose durdu, boğazı anılardan tıkandığı için ekmeği elinden bı-raktı. "Tören için rahibi getirmemi istedi. Onun için bu çok önem-liydi ama ben hep erteledim. Mücadele etmeyi bırakmasını iste-miyordum. Yaşamasını istedim."
"Ve o da günahlarmı itiraf etmek istedi."
"Bana anlatmasını engellediğim için kendimden utanıyorum" dedi Rose yumuşak bir sesle. "Ve böylece çocuğun babası da bir sır olarak kalıyor." "Bay Gareth WUson için hariç." "Ah evet, şu gizemli avukat. Size verdiği kartı görebilir miyim?" Rose yağlı ellerini silip, Gareth Wilson'm kartvizitini bulmak içm elini cebine attı, çıkardığı kartı Wendell'a uzattı.
"Park Street'te oturuyor. Etkileyici bir adres."
"İyi bir adres onu bir beyefendi yapmaz" dedi Rose.
"Ona zerrece güvenmiyorsunuz, değil mi?"
"Sürdürdüğü iğrenç dostluğa bir bakın."
"Bay Tate'i mi kast ediyorsunuz?"
"Beni bulmak için Eben'i kullandı. Bu da adresi ne kadar iyi olursa olsun, Bay Wilson'ı daha iyi biri yapmaz."
"Müşterisinin kim olabileceği hakkmda herhangi bir şey söyle-di mi?" "Hayır." "Kardeşinizin kocası biliyor olabilir mi?" "O aptal hiçbir şey bilmiyordur. Bay Wilson bunu ona anlatırsa ondan da aptal demektir."
"Şu Bay Gareth Wilson'm aptal biri olduğundan şüpheliyim" dedi Wendell, adrese tekrar bakarak. "Gece Devriyesi'ne bunlar-dan söz ettiniz mi?"
"Hayır."
"Neden?"
"Bay PrattTa konuşmak gereksiz." Rose'un adamdan küçüm-sercesine bahsedişi, onun hakkmda düşündükleriyle ügüi şüphe bırakmarmştı.

WendeU gülümsedi. "Size katümak zorundayım."
"Yarım Akıl Büly'den bile daha iyi bir polis memuru olur. Bay Pratt bana inanmazdı nasıl olsa."
"Bundan bu kadar emin misiniz?"
"Benim gibüere kimse inanmaz. Biz İrlandalıların sürekli izlen-mesi gerekir, yoksa ceplerinizi soyar, çocuklarınızı kaçırırız. Eğer siz doktorlar içimizi yarıp, ellerinizi göğsümüzden içeri sokma-saydmız, şuradaki kitapta olduğu gibi" -Norris'in masasının üze-rinde duran anatomi kitabım işaret etti- "muhtemelen sizinkiler-le aynı kalbe sahip olmadığımızı düşünürdünüz."
"Ah, sizin bir kalbiniz olduğundan hiç şüphem yok, Bayan Con-nolly. Yeğeniniz gibi bir yükü üzerine alacak kadar cömert bir kalp."
"Yük demek zor, bayım. O benim, kendi ailem." Şimdi ise aile-sinden tek kalandı. "Çocuğun güvende olduğundan eminsiniz, değü mi?"
"Sağlayabüeceğim kadar güvende."
"Nerede peki? Onu görebilir miyim?"
Rose tereddüt etti. Her ne kadar WendeU'ın bakışları korku-suzsa, Rose ondan şüphelenmek için hiçbir sebep bulamıyorsa da, söz konusu olan şey Meggie'nin hayalıydı.
Norris, "Çocuk, her şeyin merkezinde gibi görünüyor. Lütfen, Rose. Biz sadece onun iyi korunduğundan emin olmak istiyoruz ve sağlıklı olduğundan" dedi.
Onu ikna eden şey Norris'in ricasıydı. Hastanede ilk karşılaş tıklan andan beri, Rose kendini ona yakın hissetmiş, diğer bey lerden farklı olarak onun yardım isteyebileceği biri olduğunu sez misti. Geçen akşam, merhametiyle onun güvenini kazanmıştı.
Rose pencereden dışan baktı. "Hava yeterince karardı. Ben ora ya asla gündüz gitmiyorum." Ayağa kalktı. "Şimdi güvenli olmalı."
"Bir araba çağırayım" dedi Wendell.
"Sizi götüreceğim sokağa araç girmeyecek." Pelerinine sıkıca sarınıp kapıya döndü. "Yürüyoruz."
Hepzibah'm dünyası, gölgelerin hüküm sürdüğü bir dünyaydı hep. Rose orayı gün ışırken ziyaret ettiğinde bile, alçak tavanlı odaya zar zor girerdi ışık. Hepzibah içeriyi sıcak tutmak için, pan-jurları sımsıkı kapamış, odayı uzak köşelerin tamamen görünmez kaldığı küçük, karanlık bir mağara haline getirmişti. Bu nedenle, Rose'un o gece gördüğü kasvetli oda, korlaşmış kömürlerin bu-lunduğu şöminesi, yaküan bir tek jnumun bile olmamasıyla, her zamankinden farklı görünmüyordu.
Rose neşeli bir kahkahayla Meggie'yi sepetten alıp, minik yü-zünü kendisinmkine yanaştırdı; saçının ve kundağının tanıdık ko-kusunu alabUiyordu. Meggie ıslak bir öksürükle karşılık verir-ken, ince parmaklan Rose'un saçlarım tutmak için uzandı. Üst dudağında parlayan bir parça sümük vardı.
"Ah, benim canım kızım!" dedi Rose, Meggie'yi sütsüz göğüsle-rine bastırarak.
Onu besleyen kişinin kendisi olmasını diliyordu. Arkasında duran iki beyefendi tuhaf bir şekilde ve sessizce bebe-ğin üzerine titreyişini seyrediyorlardı.
Rose, Hepzibah'a döndü. "Hasta mı oldu?"
"Dün gece öksürmeye başladı. Birkaç gündür buraya gelini-yorsun."
"Bugün para gönderdim. BUly getirdi, değil mi?"
Hepzibah şöininenin solgun ışığında, kalın boynuyla sandalyeye çöreMenmiş kocaman bir kara kurbağasına benziyordu. "Evet, ap-tal çocuk parayı getirdi.
Daha fazlasına ihtiyacım olacak."
"Daha fazla mı? Ama istediğin ücret buydu."
"Çocuk beni uyutmuyor. Öksürüp duruyor."
Norris, "Bebeğe bakabilir itliyim? Sağlıklı olduğunu doğrula-mamız gerekiyor" dedi. Hepzibah ona bakıp homurdandı. "Siz, babasız bir çocuğu Önemseyen beyler kim olabilirsiniz acaba?" "Bizler tıp öğrencileriyiz, madam. Bütün çocuklan önemseriz."
• "Aah, bunu sevdim!" Hepzibah kahkaha attı. "Bununla işiniz bitliğinde size onlardan bin tane gösterebilirim."
Norris şöminede bir mum yaktı. "Bebeği buraya getir, Rose. Böylece ona daha iyi bakabüirim."
Rose Meggie'yi ona doğru götürdü. Bebek, Norris battaniyeyi çekip, göğsünü ve karnını muayene ederken, güven dolu gözlerle inceliyordu onu. Şimdiden bir doktorun kendinden emin ve gü-ven dolu ellerine sahip, diye düşündü Rose ve onu,

bir gün saçla-rının kırlaşacağı, bakışlarının ciddi ve bilgelik dolu olacağı haliy-le hayal etti. Ah, onu o zaman da tanıyor olmayı umdu! Onu, ken-di çocuğuna bakarken seyredebilmeyi ümit etti. Bizim kendi ço-cuğumuz. Norris, tombul baldırlarının yeterli beslendiğinin bir göstergesi olan Meggie'yi iyice muayene etti. Ama bebek öksürü-yor ve burnundan şeffaf bir sümük akıyordu.
"Ateşi yok gibi görünüyor" dedi Norris. "Ama burun tıkanıklığı var."
Hepzibah kaygısızca homurdandı. "Bütün küçük çocuklarda var. Güney Boston'da burnunun altında sümük olmayan tek bir çocuk bile yoktur."
"Ama o çok küçük." "Yeterli olandan fazlasını yiyor. Bunun için de daha fazla öde-me yapman gerekiyor."
WendeU elini cebine atıp bir avuç dolusu bozuk para çıkardı, kadının eline tutuşturdu. "Dahası gelecek. Ama çocuk iyi beslen-meli ve sağlıklı olmalı. Anlıyor musun?"
Hepzibah paraya bakıp artık saygılı bir tonla, "Ah, olacak, efendim. Bundan emin olacağım" dedi.
Rose Wendell'a baktı, cömertliğinden çok etkilenmişti. "Size bunu ödemenin bir yolunu bulacağım, Bay Holmes" dedi tatlı bir sesle. "Yemin ederim."
"Bundan bahsetmeye bile gerek yok" dedi Wendell. "Şayet ma-zur görürseniz, Bay Marshall ve benim yalnız konuşmamız gere-kiyor." Norris'e baktı; iki adam dışarı, sokağa çıktılar.
"Sadece bir değil, iki beyefendi seıün için ödeme yapıyor, ha?" Hepzibah Rose'a baktı ve kendinden emin bir halde kıkırdadı. "Harbi bir kız olmahsm."
2 10
"Bu yer iğrenç!" dedi Wcndell. "Çocuğu iyi beslese bile, kadına bir baki luhaf. Sonra civar evler -tüm bu gecekondular- hastalık kaynıyor."
Ve hepsi de çocuk dolu, diye düşündü Norris, pencerelerim İr mumların titreştiği dar sokağa bakarak. Her biri Meggie kadar sa vunmasız, bir sürü çocuk... İçeride kaldıkları kısa süre içerisinde hatırı sayılacak kadar soğumuş olan gecede titreyerek dışarıda, Hepzibah'm kapısı önünde durdular. "Burada kalamaz" diye onayladı Norris.
"Asıl soru şu" dedi Wendell, "alternatifi ne?"
"O, Rose'a ait. Ona en iyi bakacak olan kişi o."
"Rose onu emziremez ve eğer şu cinayetler konusunda haklıy-sa, gerçekten izleniyorsa, o zaman bebekten mümkün olduğunca uzak kalması gerekir. Bunu o da biliyor."
"Bu da onun canını acıtıyor. Bunu anlayabilirsin."
"Yine de, bunun gerekli olduğunu anlayacak kadar aklı ba-şında biri." Wendell, sarhoş bir adamın bir kapının girişinden sallanarak çıktığı ve diğer yöne doğru sendelediği dar sokağa baktı. "Pek becerikli bir kız. Bedenini ve ruhunu bu sokaklarda tek parça halinde tutabilmek için akülı olmak zorunda. Duru-mu ne olursa olsun Rose Connolly'nin hayatta kalmak için bir yolunu bulacağına dair bir his var içimde. Yeğenini yaşatmak için de."
Norris, onu ziyaret etmiş olduğu perişan pansiyonu hatırladı. Böceklerin gezindiği odayı, köşede öksüren adamı ve pis saman-larla kaplı zemini düşündü. Acaba ben öyle bir yerde bir gece ge-çirmeye katlanabilir miydim?
"Dikkate değer bir kız" dedi Wendell.
"Ben de bunu takdir ediyorum."
"Ve çok da hoş biri. Bütün o paçavraların içinde bile."
Bunun ben de farkındayım.
"Onunla ne yapacaksın, Norris?"
Wendell'ın sorusu Norris'i bir anda düşündürdü. Onunla ne yapacaktı? Bu sabah, onu biraz bozuk para ve en iyi dilekleriy-le kendi başının çaresine bakması için göndermeye karar ver-mişti. Şimdi, bütün dünya onu ezmek için uğraşırken, onu gene sokaklara gönderemeyeceğini fark etti. Artık bebeği de düşü-nüyordu. Böyle sakin ve güler yüzlü bir çocuktan kim etkilen-mezdi?
"Neyi seçersen seç" dedi Wendell, "onu uzaklaştırsan bile, ka-derleriniz birbirine bağlı görünüyor."
"Ne demek istiyorsun?"
"Halı Yakası Katili ikinizi de izliyor. Rose, onun taralından iz-lendiğine inanıyor; Gece Devriyesi ise onun sen olduğuna. O ya-kalanana kadar, sen ve Rose

güvende olmayacaksınız." VVendell döndü ve Hepzibah in kapısına baktı. "Çocuk da öyle."
26
Artık, hayatımı kazanmanın yolu bu, diye düşündü Jack Burke en iyi ceketini ve temiz botlarını giymiş Water Street'te hantal hantal çıkarken. Karanlıkta toprak eşelemek ve mermilerden kaçmak yok artık. Eve çamurlu giysiler ve kadavraların üzerine sinen pis kokulanyla gelmeyecekti artık. Kış gelip çatınca ve yer don yüzünden taş gibi sertleşince, bütün mal zaten üzerinde FORMALDEHİT YA DA MADER ŞARABI YA DA VISKÎ yazan eti-ketlere tıkılmış bir halde güneyden geUrdi. içki içmek isteyen ve gizlice o varillerden birini açan bir hırsız için depoda onu nasıl bir sürpriz bekliyordu? Zavallı susamış adam, bir şeyler içmek için sabırsızca kapağı kaldırdığında, viski yerine tuzlu suya yatı-rılmış çıplak bir ölüyle karşılaşırdı.
Böyle bir şeyle karşılaşan bir adam, içki keyfim de kaybederdi artık.
Bu günlerde Virginia'dan ve Carolina'dan o varillerden çok faz-la geliyordu. Erkek veya kadın, zenci ya da beyaz, gelen bütün mallar kadavralar için iştahları her yıl artıyornıuş gibi görünen tıp okullarında mutlaka alıcı bulurdu. Bu işin nasıl yürüdüğünü arılayabiliyordu. Varilleri Dr. Sewall'ın bahçesinde görmüştü ve tabii ki içlerindeki salatalık turşusu değildi. Rekabet kızışmıştı ve Jack, varillerle dolu sonsuz tren ve arabaların Boston, New York ve Philadelphia'daki otopsi odalarına güneyden her biri yirmi beş dolara kadavra taşıdıklarım görmüştü. Onlarla nasıl yazışabilirdi?
Günışığmda tenüz botlarıyla Water Street'te yürürken, bugün olduğu gibi o parayı kazanmak çok daha kolaydı. Çok iyi bir yer değildi ama kamyonlarım tuğla, kereste ya da kumaş mamülloriy-le doldurup, bu soğuk ve bulutsuz sabahta yola düşmüş olan tüc-carlar için yeterliydi. Burası işçilerin bulunduğu sokaktı ve geldi- / 5
1
ğı dükkân kesinlikle bir işçinin damak tadına ve ihtiyaçlarına uy |Un türde servis yapıyordu. Ama tozlu bardakların arkasında şık bir gece ceketi vardı ki, muhtemelen hiçbir işçinin işine yaramaz-dı. Parlak bordo bir kumaştan dikilmiş ve kenarlarına altın rengi şeritlerle geçirilmiş olan bu ceket insanı sokak ortasında durup daha iyi bir yaşam düşlemeye zorluyordu. Şöyle diyen bir ceket: Senin gibi bir adanı bile bir prens gibi görünebilir. Bir tüccar için gereksiz bir şeydi ve terzi de bunu çok iyi biliyordu ama onu gene de sergilemeyi tercih etmişti, sanki kendisinin daha iyi bir çevreyi hak ettiğini duyurmak istiyordu. Jack dükkâna girerken bir zil tıngırdadı. içeride çok daha sıra-dan şeyler sergilenmişti: Keten gömlekler, pantolonlar, fraksız koyu renk bir ceket. Büyüklük hayalleri içindeki bir tüccar büe, müşterilerinin gereksinimlerine göre hareket etmeliydi. Jack, ah-şap ve keskin boya kokuları içinde ayakta duruyordu. Arka oda-dan, düzgünce tıraş edilmiş bıyıkları olan esmer bir adam belirdi. Jack'i şöyle bir süzdü, sanki ona bir takım elbise dikmek için öl-çü alır gibiydi. Şık giyimliydi, ceketi göğsüne tam oturmuştu ve her ne kadar çok uzun boylu değilse de, kendi endamını abartan birinin dimdik duruşundaydı.
"Günaydın, efendim. Yardımcı olabilir miyim?" dedi terzi.
"Siz Bay Eben Tate misiniz?" diye sordu Jack.
"Evet, benim."
Her ne kadar Jack o gün iyi ceketini ve temiz bir gömleğini giy-mişse de, Bay Tate'in onun giysilerini yargüayıp, yetersiz buldu-ğu hissine kapılmıştı. Eben: "LoweH'dan, makul bir fiyata, kaliteli yün kumaş seçe-nekleri geldi. Yeni bir kaban için iyi bir tercih olurdu." Jack kendi ceketine bakıp yeni bir tane istemek için herhangi bir sebep göremedi. "Ya da bir yeleğe ya da gömleğe ihtiyacınız olabüir mi? Size, mesleğinize uygun çok pratik modeller sunabilirim. Sizinki?.. "
"Ben bu piyasadan değilim" diye homurdandı Jack, bu yaban-cının sadece tek bir bakışla onu pratik ve makul fiyatlı bir şey-ler ihtiyacında olan bir müşteri olarak görmesine içerlemişti. "Si-ze birini sormak için buraya geldim. Tanıdığınız birini."
Eben'in dikkati Jack'in fıçı gibi göğsüne mıhlanmıştı, sanki kaç metre kumaşa ihtiyacı olduğunu hesaplar gibiydi.

"Ben bir terziyim, Bay... "
"Burke."
"Bay Burke. Gömlek ya da pantolonla ilgileniyorsanız, size ke- .'U
Sinlikle yardımcı olabilirim. Ama ben gereksiz dedikodudan ka çınmaya çalışırım, bu nedenle konuşmak istediğiniz kişi oldu ğumdan şüpheliyim."
"Rose Connolly ile ügili. Onu nerede bulabileceğimi biliyor musunuz?"
Eben, Jack'i şaşırtan bir kahkaha attı. "Siz de, öyle mi?"
"Ne?"
"Anlaşılan herkes Rose'la ilgileniyor."
Jack'in kafası kanştr. Onu bulmak için kaç kişi kiralanmıştı? Nasıl bir rekabet içindeydi? "Peki, nerede o?" diye sordu.
"Bilmiyorum ve ilgilenmiyorum."
"O senin karının kardeşi değil miydi?"
"Yine de beni ilgüendirmiyor. Benimle bir akrabahğı olduğunu kabul etmekten utanıyorum. O beş para etmez kız hakkımda etra-fa yalanlar yayıyor. Ayrıca bir hırsız o. Gece Devriyesi'ne söyledik-lerim bunlar." Durdu. "Siz Devriye'yle birlikte değilsiniz, değil mi?"
Jack soruyu cevaplamaktan kaçındı. "Onu nasıl bulabilirim?"
"Bu sefer ne yaptı?"
"Sadece bana onu nerede bulabileceğimi söyle."
"Son gördüğümde, Fishery Alley'de bir sıçan deliğinde kalı-yordu."
"Artık orada değil. Oraya günlerdir uğramamış."
"Öyleyse size yardımcı olamayacağım. Şimdi, müsaade eder misiniz?" Eben döndü ve arka odaya doğru gözden kayboldu.
Jack, bu içinden çıkılmaz durum karşısında, olduğu yerde kal-dı öfkeyle ve başka birinin kendisinden önce kızın izini bulma olasılığından endişelendi. Yine de para alır mıydı acaba? Yoksa almış olduğu miktara razı olmak zorunda mr kalacaktı? Çok cö-mert bir tutardı ama yetersizdi.
Asla yeterli olmazdı. O kendini beğenmiş terzinin geri döndüğü kaprya baktr.
"Bay Tate?" diye seslendi. "Sana büdiklerimi anlattım!" diye cevap geldi ama adamın ken-disi görünmedi.
"İşin içinde sizin için de para var."
Bu, sihirli sözcüktü. İki kalp atışı kadar sürede Eben arka ka-pıda bebrdi.
"Para mı?" «.
İki adam ne kadar da çabuk bir uzlaşmaya varmıştı. Bakışları buluştu ve Jack şöyle düşündü: İşte, önemli olanın ne olduğunu bilen bir arkadaş.
"Yirmi dolar" dedi Jack. "Onu benim için bul."
"Yirmi dolar için zamanımı harcamaya değmez. Her neyse, size söyledim. Nerede olduğunu bilmiyorum."
"Arkadaşları var mı? Bilebilecek biri?" "Sadece o yarım akıllı." "Kim?" "Sıska çocuk. Onu herkes tanır. Batı Yakası'nda dolaşıp para
dilenir." "Yarım Akıl Billy'yi mi diyorsun?" "Evet, o. Fishery Alley'de onunla birlikte kalıyordu. Buraya
Rose'u aramaya gelirken çantasını da getirmişti. Benimle olduğunu sanmış." "Öyleyse Billy de onun nerede olduğunu bilmiyor." "Evet. Ama burnu koku alıyor." Eben kahkaha attı. "Yarım akıllı olabilir ama bazı şeyleri bulmada çok becerikli." Ve ben Billy'yi nerede bulacağımı biliyorum, diye düşündü
Jack çıkmak için arkasını dönerken. "Bekleyin, Bay Burke! İşin içinde para olduğunu söylerniştiniz." "Yararlı bilgiler için evet. Söylediklerinizi işe yaramalı." "Peki ya onu kendim bulursam?" "Sen sadece bana haber ver, ben sana ödeme yapılmasını sağlarım." "Ücreti kim ödüyor? Size kim ödeme yapıyor?" Jack başmı salladı, "inanın bana, Bay Tate" dedi. "Bilmemeniz daha iyi."
DR. BERRY'NİN CESEDİ
Batı Yakası Katili araştırmasında son derece şoke edici değişiklik-ler oldu. Pazar günü öğleden sonra saat birde, Charles Nehri kenarın-da oynayan iki erkek çocuğu Batı Boston Köprüsü'nün altında bir er-kek cesedi buldu. Yetküiler cesedin, bu ayın" başında revir doktoru olarak görev yaptığı yerde, ortadan

kaybolan Dr. Nathaniel Berry'ye ait olduğunu teşhis ettiler. Karnındaki dehşet verici ve kasti yapıldığı belli olan yara, olayın intihar olmadığının kanıtı olarak kabul edildi.
Dr. Berry, Maine'den Georgia'ya kadar uzanan ve çalıştığı hastane-deki iki hemşirenin katledilmesiyle bağlantılı olduğu düşünülen kat-liamın şüphelisiydi. Gerçekleşen ölümlerin vahşeti bütün bölgeye korku saldı ve doktorun aniden ortadan kayboluşu Gece Devriyesi ta-rafından Dr. Berry için, suçlu olduğunun göstergesi olarak yorumlan-dı. Dr. Berry'nin ölümü, şimdi Batı Yakası Katili'nin serbest kaldığına yönelik rahatsız edici olasılığı da güçlendiriyor. Sağlam bir kaynaktan yapılan açıklamaya göre, hem cerrahi alanda hem dft kasaplık konusunda becerileri olan bir delikanlı, şu andl şüpheli olarak soruşturma altında tutulmaktadır. Bu delikanlı ayın a Batı Yakası'nda yaşamaktadır. Bu kişinin şu anda Boston Tıp Oku lu'nda öğrenci olduğuna yönelik söylentiler henüz doğrulanmamışın
Tek bir gün içinde beyefendiden cüzamlıya, diye düşündü Nor-ris, sokakta savrulan Daily Advertiser'm ön sayfasına bakarken. Boston'da o lanet olası makaleyi okumayan biri kalmış mıydı? "Hem cerrahi alanda hem de kasaplık konusunda becerileri olan delikanlının" kimliğini tahmin edemeyen var mıdır? Bu sabah, sa-bah dersi için oditoryuma yürürken, korku dolu bakışları fark et-miş ve hızlı hızlı nefes alışlarını duymuştu. Kimse doğrudan onun katılımına meydan okumamıştı. Henüz resmi olarak herhangi bir sebeple suçlanmamışken bunu nasıl yapabilirlerdi ki? Hayır, be-yefendilerin skandalla başa çıkma yolu fısıltılar ve kinayelerdi, şimdi her ikisine de tahammül etmek zorundaydı. Yakında bu bü-yük sıkıntı da öyle ya da böyle bitecekti. Dr. Grenville ve okul yetkilileri kararlarını Noel tatilinden sonra verirlerdi ve Norris de hâlâ kolejde ona bir yer olup olmadığını anlardı.
Şimdilik sadece şu kadar alçalmıştı: Park Street'te sinsi sinsi dolaşıp, katilin kimliğini bilebilecek olan tek adamı gözetliyordu.
O ve Rose evi bütün öğleden sonra izlemişlerdi ve şimdi sol-makta olan ışık, günün son kızartısını da alıp götürmüş ve sade-ce grinin kasvetli gölgelerini bırakmıştı. Sokağın karşısı Beş Nu-mara'ydı, kardan bembeyaz olmuş bölgedeki kurumuş ağaçlara bakan sekiz heybetii evden biriydi. O ana kadar Bay Gareth Wü-son'ı ya da herhangi bir ziyaretçisini görmemişlerdi. Wendell'In adamla ilgili araştırması çok az bilgi sağlamıştı, bu bilgiler sade-ce Londra'dan yeni döndüğü ve Park Street'teki evinin yılın bü-yük bir kısmında boş durduğundan ibaretti.
Müşteriniz kim, Bay Wilson? Bir bebeğin izini sürmek, ya-payalnız bir kızı korkutmak için size kim para ödedi?
Beş Numara'ya çıkan kapı birden açıldı.
Rose fısıldadı: "Bu o. Gareth WUson."
Adam kürklü bir şapka takmış ve büyükçe bir kaban giymişti. Siyah eldivenlerini giymek için ön kapının dışında durdu, sonra Park Street'te hükümet binası yönünde hızla yürümeye başladı.
Norris'in bakışları adamı takip etti. "Nereye gittiğini öğrenelim."
Wilsonin peşine düşmeden önce blokların sonuna ulaşmasını beklediler. Wilson Hükümet binasında batıya döndü ve Beacon Hill bölgesmdeki labirente doğru yürümeye başladı.
Norris ve Rose, görkemli tuğla evler ve kurumuş ıhlamur ağaç-ları boyunca onu takip ettiler. Orası ıssızdı, çok ıssız ve sadece bir İane yük arabası sarsılarak geçmişti. Avlan, izlendiğini fark etmiş izlenimi vermemişti ve normalde Park Street'te zengin bir adreste oturan bir beyefencünin dolaşmayacağı, daha mütevazı bir bölgeye doğru ilerlemek için Chestnut Street'in güzel evlerim arkasında bırakarak rahat adımlarla yürüyordu.
VVilson birdenbire dar Acorn Street'e dönünce, Norris adamm aniden izlendiğini fark edip etmediğini merak etti. Başka neden VVil-son sadece faytoncu ve uşakların yaşadığı bu dar sokağa girsin ki?
Akşam karanlığının solgun ışığında, gölgelerin düştüğü pasajı geçerken VVilson neredeyse görünmez olmuştu. Bir kapıda durdu ve kapıyı çaldı. Bir süre sonra kapı açıldı ve bir adamın konuştu-ğunu duydular: "Bay Wilson! Onca aydan sonra sizi tekrar Bos-ton'da görmek ne büyük mutluluk."

"Diğerleri geldi mi?"
"Herkes değü ama gelecekler. Bu berbat iş hepimizi çok endi-şelendirdi." Wilson eve girdi, kapı kapandı. Oraya aitmişçesine cesurca sokağa doğru yürüyerek bir somaki adımı atan Rose oldu. Norris kapının önüne kadar peşinden gitti ve başlannı kaldınp eve baktüar. Ne görkemli, ne de diğer evlerden farklı bir evdi, isimsiz tuğla evlerden sadece biriydi. Ve-randanın üst kısmında kocaman bir pervaz vardı ve solgun ışıkta Norris granite oyulmuş olan sembolleri zorlukla seçebüiyordu. "Biri geüyor" diye fısüdadı Rose. Kolunu Norris'in koluna ge-çirdi hızla ve âşıklar gibi vücuttan birbirine yapışık, arkalarından sokağa henüz ginniş adama sırtlarını dönmüş bir halde yürüye-rek oradan uzaklaşırken, kapının çalındığını duydular.
Gareth Wilsoni karşüayan ses tekrar duyuldu: "Gelemeyeceği-nizden endişelenmiştik." "Kılık kıyafetim yüzünden özür dilerim, bir hasta yatağından doğruca buraya geldim."
Norris birden durdu, bir adım daha atamayacak kadar şaşır-mıştı. Yavaşça döndü. Her ne kadar gölgelerin içinde adamın yü-zünü göremese de, tamdık silueti ve büyük kabam dolduran ge-niş omuzlan seçebilmişti. Adam eve girdikten sonra bile Norris olduğu yerde durmaya devam etti. Bu, olamaz.
"Norris?" Rose hızla kolunu çekti. "Ne oldu?" Yeni ziyaretçinin henüz girmiş olduğu kapının bulunduğu so-kağa baktı. "O adam tanıyorum" dedi.
Yarım Akü Billy, şimd i sokaktaayaklarını sürüyerek yürüyeni omuzlan öne eğik yere bakarken, sanki kaybettiği hazineyi an yormuşçasma boynu bir leyleğinki gibi uzamış olan bu çocuk için çok uygun bir isündi. Belki bir madeni para ya da yolunu şaşırmış bir teneke parçası, kimsenin ikinci kez dönüp bakmayacağı bil şey arardı gözleri. Ama Billy Piggott diğerleri gibi değildi ya dj Jack Burke böyle diyordu. İşe yaramaz yarım akıllı, diyordu Bm ke çocuk için, tıpkı ayağının dibinde dolaşan başıboş siyah k< i pek yavrusu gibi, o da sürekli beleş yemek arayarak sokaklarda dolaşan başıboş bir çocuktu. Yanm aküh bir çocuk olabilirdi ama tam olarak işe yaramaz sayılmazdı.
Bu çocuk Rose Connolly'yi bulmak için bir anahtardı.
Son zamanlara kadar Billy Fishery Aüey'deki izbe yerde Rose ile

birlikte kalmıştı. Çocuk onu nerede bulacağım biüyor olmalıydı. Ve bu gece, Yanm Akıl Billy'nin konuşacağı neredeyse kesindi. Çocuk birdenbire durur ve başım kaldınr. Bir şekilde sokağında bir başkasının varlığını hisseder ve bakışlan bir yüz arar. "Kim var orada?" diye seslenir. Ama dikkati verandadaki gölgelere odaklanmaz; onun yerine, arkasından gelen sokak lambasının ışı-ğında bir siluetin belirdiği sokağın diğer ucuna bakar.
"Billy!" Bir adam seslenir. Çocuk, yaklaşmakta olan yabancıyla karşı karşıya gelir ve hareketsiz durur. "Benden ne istiyorsunuz?" "Sadece seninle konuşmak istiyorum." "Ne hakkında, Bay Tate?" "Rose hakkmda." Eben daha çok yaklaşır. "O nerede, oğlum?" "Bilmiyorum." "Haydi, Billy. Elbette biliyorsun." "Hayır, bilmiyorum! Ve bunu bana sen de söyletemezsin!" "O benim ailemden biri. Sadece onunla konuşmak istiyorum." "Sen ona vurdun. Ona karşı cimrisin." "Sana anlattıkları bunlar mı? Ve sen de ona inandın mı?" "O bana sadece gerçeği söyler." . "Seni böyle ulandırmış." Eben'in sesi sakinleşir, ikna edici bir
tonda konuşur. "Şayet onu bulmama yardım edersen bu işten pa-ra kazanırsın. Bebeği bulmama yardım edersen daha da çok ka-zanırsın."
"Söylersem Meggie'yi öldüreceklerim söyledi bana"
"öyleyse nerede olduğunu biliyorsun."
"O daha bir bebek ve bebekler mücadele edemezler."
"Bebeklerin süte ihtiyacı vardır, Billy. Onların özenle bakılmaya İhtiyaçları vardır. Dunu onun için sağlayabilirim."
Billy geri çekilir. Aptal da nisa, Eben'in sesindeki samimiyetsizliği hissedebiliyordum "Seninle konuşmuyorum."
"Rose nerede?" Eben ileri atılır. "Buraya geri gel!"

Ama çocuk bir yengeç kadar hızlı kaçar. Eben çaresizce birkaç adım atar ancak, karanlıkta ayağı tökezler. Billy kaçarken, adım-ları yavaş yavaş karanlıkta uzaklaşırken Eben yüzüstü yere ka-paklanır.
"Küçük piç. Seni yakalayana kadar bekle." Eben dizlerinin üze-rinde doğrulurken homurdanır. Bakışları aniden düştüğü yerin hemen yanındaki karanlık verandaya çevrildiğinde hâlâ dört ayak üzerinde dumyordur. Gözleri, neredeyse burnunun ucunda duran iki adet deri ayakkabının ışıltısına takılır kalır.
"Ne? Kim?" Siyah pelerini buzlu taşlar üzerinde salman figür verandada belirirken, Eben ayaklan üzerinde doğrulmaya çalışır.
"iyi akşamlar, bayım."
Eben mahcup bir şekilde homurdanır ve itibannı hızla geri ka-zanmak için doğrulur. "Şey! Burası sizi bulmayı umduğum yer değil..."
Bıçak öyle derine saplanır ki omurgaya çarpar ve bıçağın sapı, aşın kuvvetin verdiği nefes kesen acıyla birlikte, etkiyi kemiğe kadar taşır. Eben, vücudu kasılır, gözleri şoktan dışarı fırlarken bir kez nefes alır. Çığlık atmaz; aslında hiç ses çıkaramaz, ilk dar-be neredeyse her zaman şaşkınlığın sessizüğiyle karşılaşır.
ikinci kesik hızlı ve etkilidir, iç organlardan bir kısmı dışan çı-kar. Eben dizleri üzerine yığılır, sanki düşen sakatatlan geri koya-bilecekmiş gibi eüerini yaraya bastırır ama karnından dışan dö-külür, kaçmaya çalışsa ayağına takılır. Tabii tek bir adım bile ata-bilecek hah olsaydı.
Eben'in yüzü, bu gece katilin altetmeyi umduğu yüz değildi ama bu gibi şeyler Tanrı'nm kaprisleriydi. Her ne kadar oluğa doğru sızan ve sokak taşlannm arasına süzülen Billy'nin kanı de-ğilse de, bu hasadın da bir amacı vardı. Her ölümün, tıpkı her ya-şamın olduğu gibi bir amacı vardır.
Bir kesik daha kaldı. Hangi kısım bu kez, hangi et parçası?
Ah, seçim belli. Şimdiye kadar Eben'in kalbi çoktan durdu. Sa-dece bıçak kafa derisini keserken biraz kan çıkar ve mükâfatını soyarak almaya başlar.
27
"Bu suçlamalar son derece telüikeli" dedi Dr. Grenville. "Suç lamalarınızı daha da ilerletmeden, beyler, size olası sonuçları dü-şünmenizi tavsiye ediyorum." "Norris'le ben dün gece onun Acron Street'te bir binadan çık-tığını gördük" dedi VVendell. "O, Dr. Sevvall'di; o evde başkaları da vardı, tanıdığımız diğer kişiler."
"Ne var bunda? Beylerin toplanması pek de sıra dışı bir olay değildir." Greıvvville oturmakta oldukları odaya işaret etti. "Biz üçümüz şimdi benim salonumda bir toplantı yapıyoruz. Bu, şüp-heli bir toplantı olarak mı kabul edilmeli?"
"O adamların kim olduklarını bir düşünün" dedi Norris. "Biri, Londra'dan yeni dönen Gareth Wilson'dı. Kasabada az sayıda dostu olan çok gizemli biri."
"Sırf aptal bir kız size söyledi diye Bay VVilsonin ilişkilerini mi araştırıyorsunuz? Gözümü üzerinden ayırmamam gereken bir kız yüzünden mi?"
"Rose Connolly ikimiz için de güvenilir bir şalüttir" dedi VVendell.
"Hiç tanışmadığım bir kızın güvenirliğini yargılayamaın. Aynı şekilde, Dr. Şevvali gibi saygıdeğer bir adama iftira atmanıza da izin verememem. Merhametli Tanrım, onun karakterini biliyorumA"
VVendell sessizce sordu: "Gerçekten biüyor musunuz, efen-dim?"
GrenvUle sandalyesinden kalktı ve endişe içinde şömineye doğ-ru yürümeye başladı. Orada, sırtını onlara dönerek durdu, bakışla-rı ateşteydi. Dışarıda, Beacon Street gecenin derinliğinde sessizli-ğe bürünmüştü ve tek ses çatırdayan alevler ve hizmetçUerin ayak seslerinin arada bir çıkardığı gıcırtılardı. Bu ayak seslerinin şimdi odaya doğru yaklaşmakta olduğunu duydular ve kapı hafifçe çalın- Z41
(ıı. Hizmetçi göründü, elinde bir tepsi kek taşıyordu. "Böldüğüm için özür dilerim, efendim" dedi. "Ama Bayan Lac-kavvay genç beylere bunları götürmemi istedi." Grenville ateşten dönmedi bile, sadece kısa cümlelerle konuş-tu: "Bırak onu. Kapıyı da kapat."
Kız, tepsiyi masaya bırakıp hızla çekildi.
Adımlan holden uzaklaşınca Grenvüle: "Dr. Şevvali benim ye-ğenimin hayatını kurtardı. Kardeşimin mutluluğunu ona borçlu-yum ve onun bu cinayetlerle bir

ilgisi olduğuna inanmayı redde-diyorum" dedi. Grenvüle, Norris'e döndü. "Sen, söylentilerin kur-banı olmanın nasıl bir şey olduğunu herkesten iyi biliyorsun. Şimdi hakkında süregiden hikâyelere bakılırsa, bütün şüpheler senin üzerinde. Senin savunucun olmak benim için kolay mı oldu sanıyorsun? Kolejimizdeki yerini savunmak? Yine de bunu yap-tım, çünkü kötü niyetii dedikodulardan etküenmeyi reddediyo-rum. Şimdi sana söylüyorum, benim şüphe duymam için bundan çok daha fazlası gerekecek."
"Efendim" dedi Wendell, "o toplantıdaki diğer adamların isim-lerini duymadınız." Grenvüle ona döndü. "Ve sen onlan da mı gözetledin?"
"Biz sadece Acom Street'e kimin girip çıktığına baktık. Bana tanıdık gelen bir bey de vardı. Onu 12. Postane Meydanı'ndaki ad-rese kadar izledim."
"Ve?"
"Bu kişi Bay William Lloyd Garrison'dı. Onu tanıdım, çünkü ge-çen yaz onun Park Street küisesinde bundan bahsettiğini duy-muştum."
"Bay Garrison, köleliğin kaldınlması yanlısı olan mı? Kölelerin serbest bırakılmasını savunmanın suç olduğunu düşünmüyor musun?"
"Düşünmüyorum. Yaptığının en asil şey olduğunu düşünüyo-rum."
Grenville, Nonis'e baktı. "Sen de mi?"
"Ben, köle haklan savunuculanna karşı bir sempati duyuyo-rum" dedi Norris. "Ama Bay Garrison hakkmda söylenen rahatsız edici bazı şeyler var. Bir dükkân sahibinin bize anlattığına göre... "
"Bir dükkân sahibi mi? Evet, bu gerçekten güvenilir bir kaynak."
"Bize, Bay Garrison'ın sık sık gece geç saatlerde dışanda gö-rüldüğünü söyledi. Beacon Hill civarlarında bir şeylerden kaçar bir hali varmış." "Annemle babamın ihtiyaçları nedeniyle ben de sık sık gece geç s;ı;»l.lerde dışarıda olunun. Birileri de benini tavırlarımı t > 11 şeylerden kaçıyormuş gibi yorumlayabilir."
"Ama Bay Garrison bir doktor değil. Gecenüı o saatinde onu dışarıya ne sürüklüyor olabüir? Acorn Street aslında civardan ol-mayan ziyaretçilerin ilgisini çekiyor gibi görünüyor. Geceleyin ürkütücü ilahilerin duyulduğu hakkmda raporlar var ve geçen ay sokak taşları üzerinde kan lekeleri bulunmuş. Tüm bunlar civar daki insanları korkuya düşürmüş ama Gece Devriyesi'ne şikâyet ettiklerinde Constable Lyons soruşturma yapmayı reddetmiş. Da-ha da tuhafı, Devriye'nin Acorn Street'ten tamamen uzak durma sını emretmiş."
"Bunu size kim söyledi?"
"Dükkân sahibi."
"Kaynağınızı bir düşünün, Bay Marshall."
"Normalde daha şüpheli yaklaşırdık" dedi Wendell, "evden bir tanıdık yüz daha çıkmasaydı eğer. O da Constance Lyonsin ta kendisiydi." Dr. Grenvelle şaşkmlıktan ilk kez sessiz kaldı. Gençlere kuş-kuyla baktı.
"O evde her ne oluyorsa en sıkı biçimde korunuyor" dedi Norris.
Grenville ani bir kahkaha attı. "Gözaltında olmamanızın tek se-bebinin Constance Lyons olduğunu büiyor musunuz, Bay Mars-hall? Onun yanm akıllı meslektaşı Bay Pratt sizi tutuklamaya ha-zırdı ama Lyons onu engeüedi. Tüm o söylentilere, aleyhinizde çı-kan haberlere rağmen bile Lyons hep sizin yanınızda oldu."
"Bunun gerçek olduğunu biliyor muydunuz?"
"Bana kendisi söyledi. Her taraftan baskı altında; halk, basın, herkes bir tutuklama, herhangi bir tutuklama olması için can atı-yor. Bay Pratt'ın onun pozisyonuna göz diktiğini çok iyi biliyor ama Lyons acele etmeyecek. Bir kanıt olmadan asla."
"Hiçbir fikrim yok, efendim" dedi Norris sessizce. "Özgür kalmak istiyorsan, seni savunanları düşman edinme-meni öneririm."
"Ama Dr. Grenville" dedi VVendell, "Cevaplanmayan çok sayıda soru var. Neden bu kadar mütevazı bir adreste buluştular? Neden bu kadar farkh mesleklerden olan adamlar gecenin geç bir sa-atinde bir araya geldiler? Son olarak, mekânın kendisi enteresan. Daha doğrusu, bu mekânın bir detayı." VVendell, cebinden katlan-mış bir kâğıt çıkaran Norris'e baktı.
"Nedir bu?" diye sordu Grenville.
"Verandanın granitten pervazına bu semboller oyulmuş" dedi Norris. Kâğıdı Orenville'a uzattı, "Bu sabah günısığında incele inek İçin geri gittim. Yü z yüz e hakan iki pelikan görebilirsiniz. Anılarında da bir haç var."

"Bu şehirdeki birçok binada haç işareti görebilirsiniz." "Bu sadece bir haç değü" dedi Wendell. "Bunun ortasında bir gül var. Bu bir Katoük sembolü değil. Bu, Gül Haçlılar'ın sembolü." Grenville kâğıdı birdenbire kırıştırdı. "Saçma. Hayallerin peşi-ne düşmüşsünüz."
"Gül Haçlılar gerçek. Öyle gizü bir topluluk ki, kimse üyelerinin kimliğini bilmez. Burada ve Washington'da etkilerinin büyüdüğü-ne; kurban verdiklerine, kurbanları arasında çocuklar olduğuna ve onların kanlarım gizü ayinlerle akıttıklarına dair raporlar var. Rose Connolly'nin koruduğu çocukJbu gizemin merkezini oluştu-ruyor gibi görünüyor. Çocuğun babası tarafından arandığım düşü-nüyoruz. Şimdi biz, Acorn Street'deki bu gizli toplantıya şahidiz. Sokak taşlan üzerinde kan olduğuna dair haberler duyuyor, bura-da başka bir amacın olup olmadığından endişeleniyoruz."
"Çocuk kurban etmek mi?" Grenville çizimi ateşe attı. "Bu as-lında zayıf bir kanıt, Bay Marshall. Noel'den sonra okul yetküile-riyle görüştüğüm zaman sizi savunmak için bundan daha fazlası-na ihtiyacım olacak. Tek delilim, hiç tanışmadığım bir kız tarafın-dan hazırlanan tuhaf bir gizli örgüt teorisiyken kaydınızı nasıl destekleyebilirim? Benimle tanışmayı reddeden bir kız hem de." "Çok az insana güveniyor, efendim. Constance Lyonsi Acorn Street'te gördükten soma daha da azma."
"Nerede o? Kim saklıyor onu?"
Norris tereddüt etti; kendisinin, bekâr bir erkeğin, kızın kendi yatağından sadece birkaç adım ötede uyumasına izin verişiyle il-gili rezil gerçeği açıklamaya utandı.*
Wendell'm çaktırmadan araya girişine minnettardı: "Onun için konaklayacak yer ayarladık, efendim. Sizi temin ederim, o güven-li bir yerde."
"Peki ya bebek? Eğer bu çocuk böyle bir tehlikenin içindeyse, kaldığı yerin güvenliğini garanti edebilir misiniz?"
Norris ve Vvendell birbirlerine baktılar. Küçük Meggie'nin refa-hı aslında her ikisini de endişelendiren bir konuydu.
"O da sır olarak kalıyor, efendim" dedi Wendell.
"Peki ya onun durumu?"
"Olması gerekenden biraz uzak, kabul ediyonım. Karnı doyu-yor ve bakılıyor ama çok kötü çevrelerde." "O zaman onu bmaya getirin, beyler. Herkesin bakmaya fazla "•" «< nımaaaaaMMMsasjsjsjsjMi
geç saatlerde dışarıda olunun. Birileri de benini tavırlarımı bıı şeylerden kaçıyormuş gibi yorumlayabilir."
"Ama Bay Garrison bir doktor değil. Gecenin o saatinde onu dışarıya ne sürüklüyor olabilir? Acorn Street aslında civardan ol mayan ziyaretçüerin ilgisini çekiyor gibi görünüyor. Geceleyin ürkütücü ilahilerin duyulduğu hakkmda raporlar var ve geçen ay sokak taşları üzerinde kan lekeleri bulunmuş. Tüm bunlar civaı daki insanları korkuya düşürmüş ama Gece Devriyesi'ne şikâyet ettiklerinde Constable Lyons soruşturma yapmayı reddetmiş. Da ha da tuhafı, Devriye'nin Acorn Street'ten tamamen uzak durma sını emretmiş."
"Bunu size kim söyledi?"
"Dükkân sahibi."
"Kaynağınızı bir düşünün, Bay Marshall."
"Normalde daha şüpheli yaklaşırdık" dedi VVendell, "evden bir tanıdık yüz daha çıkmasaydı eğer. O da Constance Lyonsin ta kendisiydi." Dr. Grenvelle şaşkınlıktan ilk kez sessiz kaldı. Gençlere kuş-kuyla baktı.
"O evde her ne oluyorsa en sıkı biçimde korunuyor" dedi Norris.
Grenville ani bir kahkaha attı. "Gözaltında olmamanızın tek se-bebinin Constance Lyons olduğunu büiyor musunuz, Bay Mars-hall? Onun yanm akıllı meslektaşı Bay Pratt sizi tutuklamaya ha-zırdı ama Lyons onu engeüedi. Tüm o söylentilere, aleyhinizde çı-kan haberlere rağmen bile Lyons hep sizin yanınızda oldu."
"Bunun gerçek olduğunu biliyor muydunuz?"
"Bana kendisi söyledi. Her taraftan baskı altında; halk, basın, herkes bir tutuklama, herhangi bir tutuklama olması için can atı-yor. Bay Pratt'ın onun pozisyonuna göz diktiğini çok iyi biliyor ama Lyons acele etmeyecek. Bir kanıt olmadan asla."
"Hiçbir fikrim yok, efendim" dedi Norris sessizce. "Özgür kalmak istiyorsan, seni savunanları düşman edinme-meni öneririm."

"Ama Dr. Grenville" dedi VVendell, "Cevaplanmayan çok sayıda soru var. Neden bu kadar mütevazı bir adreste buluştular? Neden bu kadar farklı mesleklerden olan adamlar gecenin geç bir sa-atinde bir araya geldiler? Son olarak, mekânın kendisi enteresan. Daha doğrusu, bu mekânın bir detayı." VVendell, cebinden katlan-mış bir kâğıt çıkaran Norris'e baktı.
"Nedir bu?" diye sordu Grenville.
"Verandanın granitten pervazına bu semboller oyulmuş" dedi Norris Kâğıdı OrenviUe'a uzattı, "Bu sabah günısiğında İncele-mek için geri gittim, Yiız yüz*- bakan iki pelikan görebilirsiniz. Aralarında da bir haç var."
"Bu şehirdeki birçok binada haç işareti görebilirsiniz."
"Bu sadece bir haç değil" dedi Wendell. "Bunun ortasında bir gül var. Bu bir Katoük sembolü değil. Bu, Gül Haçlılar'ın sembolü."
Grenville kâğıdı birdenbire kırıştırdı. "Saçma. Hayallerin peşi-ne düşmüşsünüz." "Gül Haçlılar gerçek. Öyle gizM bir topluluk ki, kimse üyelerinin kimliğini bilmez. Burada ve Washington'da etkilerinin büyüdüğü-ne; kurban verdiklerine, kurbanları arasında çocuklar olduğuna ve onların kanlarım gizü ayinlerle akıttıklarına dair raporlar var. Rose Connolly'nin koruduğu çocuk.bu gizemin merkezini oluştu-ruyor gibi görünüyor. Çocuğun babası tarafından arandığım düşü-nüyoruz. Şimdi biz, Acorn Street'deki bu gizli toplantıya şahidiz. Sokak taşları üzerinde kan olduğuna dair haberler duyuyor, bura-da başka bir amacın olup olmadığından endişeleniyoruz."
"Çocuk kurban etmek mi?" Grenville çizimi ateşe attı. "Bu as-lında zayıf bir kamt, Bay MarshaU. Noel'den sonra okul yetküile-riyle görüştüğüm zaman sizi savunmak için bundan daha fazlası-na ihtiyacım olacak. Tek delilim, hiç tanışmadığım bir kız tarafın-dan hazırlanan tuhaf bir gizli örgüt teorisiyken kaydınızı nasü destekleyebilirim? Benimle tanışmayı reddeden bir kız hem de." "Çok az insana güveniyor, efendim. Constance Lyons'ı Acorn Street'te gördükten soma daha da azma."
"Nerede o? Kim saklıyor onu?"
Norris tereddüt etti; kendisinin, bekâr bir erkeğin, kızın kendi yatağından sadece birkaç adım ötede uyumasına izin verişiyle il-gili rezil gerçeği açıklamaya utandır
Wendellin çaktırmadan araya girişine minnettardı: "Onun için konaklayacak yer ayarladık, efendim. Sizi temin ederim, o güven-li bir yerde."
"Peki ya bebek? Eğer bu çocuk böyle bir tehlikenin içindeyse, kaldığı yerin güvenliğini garanti edebilir misüüz?"
Norris ve Wendell birbirlerine baktılar. Küçük Meggie'nin refa-hı aslında her ikisini de endişelendiren bir konuydu.
"O da sır olarak kalıyor, efendim" dedi Wendell.
"Peki ya onun durumu?"
"Olması gerekenden biraz uzak, kabul ediyorum. Karnı doyu-yor ve bakılıyor ama çok kötü çevrelerde." "O zaman onu buraya getirin, beyler. Herkesin bakmaya fazla
I I
istekli göründüğü bu gizemli çocuğu görmek isterim. Güvende ve en sağlıklı koşullarda olacağına sizi temin ederim."
Norris ve VVendell tekrar bakıştılar. Meggie'nin burada, Hepti bahin pis barakasmda olduğundan çok daha iyi olacağına dal] herhangi bir şüphe olabilir miydi?
Ama Norris şöyle dedi: "O olmadan böyle bir karar verirsek Rose bizi asla affetmez. O, çocuğu en fazla düşünen kişi. Seçim yapması gereken de o." "Böylesine büyük bir yetkiyi on yedi yaşında bir kıza devredi yorsunuz."
"Daha on yedi yaşında olabilir ama saygıyı hak ediyor, efen dim. Tüm zorluklara rağmen hayatta kaldı ve yeğenini de yaşat mayı başardı."
"Bir çocuğun yaşamım bu kızın kararma bağlar mıydınız?"
"Evet. Bağlardım."
"Öyleyse, sizin yargınızı da sorgulamak gerekir, Bay Marshall. Böylesine ağır bir sorumluluk karşısında yalnızca bir kıza güv'e-nilemezf"
Kapının çalınması hepsinin dönmesine neden oldu. Eliza Lac-kavvay içeri adım attı, ilgili görünüyordu. "Her şey yolunda mı, Aldous?"
"Evet, evet." GrenvUle derin bir nefes verdi. "Hararetli bir tar-tışma içindeydik."

"Sizi üst kattan duyabiliyorduk, bu nedenle geldim. Charles şu an uyanık ve arkadaşlarını görmeyi çok istiyor." VVendell ve Nor-ris'e baktı. "Selam vermeden gitmediğinizden emin olmak istedi."
"Bunu aklımızdan büe geçirmezdik" dedi VVendell. "Ziyaretçi-lerle görüşebilecek durumda olmasını umuyorduk."
"Ziyaretçilere ihtiyacı var."
"Gidin." GrenvUle, delikanlılara odadan çıkmaları için kabaca el salladı. "Konuşmamız sona erdi."
Eliza, kardeşinin ziyaretçilerini kaba bir şekilde çıkarması üze-rine kaşlarını çattı ama Norris Ue \VendeUi salondan çıkarıp, merdivenlere yönlendirdiğinden, bu konuda yorumda bulunma-mak için kendini tuttu. Bunun yerine, Charles'tan bahsetti.
"Sizi görmeye alt kata gelmek istedi" dedi, "ama henüz ayağa tanı olarak kalkamadığından, yatağında kalması için ısrar ettim. Bu, onun iyileşmesi açısından hâlâ hassas bir dönem."
Merdivenleri çıktılar ve bir kere daha Norris, GrenvUle aüesi-nin ikinci katın koridorunda asılı duran genç, yaşlı kadın ve er-keklerden oluşan aile portrelerine hızlı bir bakış attı. Aralarında, vık hır lakım elbiseyle bir nuuMUun arkasında poz vermiş olan Charles'] f;uk etti. So l dirseği, bir yığın kitabin üzerine rahatça uyanmıştı, sol eliyse deriden kitap sırtlarını örtüyordu; artık sa-hip olmadığı bir eldi o.

"işte arkadaşların, tatlım" dedi Eliza. Charlesi solgun buldular ama yüzü gene de gülüyordu. Kesüen sol eli çarşafların altına dikkatüce gizlenmişti. "Alt kattan dayımın sesinin gürlediğini duydum" dedi Charles. "Aşağıda çok hararetli bir tartışma var gibiydi." WendeU, yatağın yanma oturmak için bir sandalye çekti. "Uya-nık olduğunu bilseydik, daha erken gelirdik." Charles doğrulmaya çalıştı ama annesi onu engelledi: "Hayır, Charles. Dinlenmen gerek."
"Anne, günlerdir burada dinleniyorum ve artık bundan bıktım. Er ya da geç kalkmak zorunda kalacağım." Yüzünü ekşiterek öne eğüdi ve Eliza hızla arkasına yastıkları destek yaptı.
"Peki, nasüsm Charles?" diye sordu Wendell. "Hâlâ çok ağrıyor mu?"
"Sadece morfinin etkisi geçtiğinde. Ama bunun olmasına izin vermemeye çahşıyorum." Charles'ın yüzünde yorgun bir gülüm-seme belirdi. "Yine de daha iyiyim. İşe olumlu tarafından bak. Pi-yano çalmayı öğrenemediğim için asla özür dilemek zorunda kal-mayacağım!"
Eliza iç çekti. "Bu komik değil, tatlım." "Anne, arkadaşlarımla biraz yalnız kalmamın sakıncası var mı? Onları son gördüğümden beri uzun yıllar geçmiş gibi geliyor."
"Bunu, kendini iyi hissetmenin bir göstergesi olarak kabul ede-ceğim." Ehza ayağa kalktı. "Beyler, lütfen onu fazla yormayın. Se-ni kısa bir süre sonra yoklayacağım, tatlım."
Charles, annesi odadan çıkana kadar bekledi ve sonra sinirli bir şekilde iç çekti. "Tanrım, beni boğuyor!"
"Gerçekten kendini daha iyi hissediyor musun?" diye sordu Norris.
"Dayım tüm belirtilerin iyi olduğunu söylüyor. Salıdan beri ate-şim olmadı. Dr. SewaU bu sabah kojıtrol etti ve yaranın durumun-dan memnun kaldı." Bandajlı büeğini işaret ederek: "O benim ha-yatımı kurtardı" dedi.
Dr. Sewall adının geçmesi üzerine ne Wendell, ne de Norris tek kelime etti. "Öyleyse şimdi" dedi Charles, arkadaşlarına bakınca neşelen-mişti. "Son haberleri anlatın bana. Dışarıda ne gibi haberler var?"
"Sınıfta seni özlüyoruz" dedi Norris.
"Bayılan Charlie'yi mi? Hepinizin beni özlediğine hiç şüphfl yok. Diğerlerine kıyasla, herkesin zeki görünmesini sağladığım konusunda her zaman bana güvenilebilir."
"Tüm bu zamanı, yatakta yatarken ders çalışmak için değerlen direbilirsin" dedi VVendell. "Sınıfa geri döndüğünde, hepimizden daha başarılı olacaksın."
"Geri dönmeyeceğimi biliyorsun."
"Elbette döneceksin."
"VVendell" dedi Norris hızla. "Dürüst olmak daha samimi olmaz mı sence de?"

"Gerçekten, tüm bunlar daha iyisine vesile olacak" dedi Charles. "Doktor olmaya hiçbir zaman niyetim yoktu. Herkes bunu biliyor. Bu iş için ne yeteneğim, ne de ilgim var. Söz konu-su olan şey her zaman dayımın umutlan, onun beklentileriydi Ben sizin gibi değilim. Şanslısınız ki, her zaman olmak istediği niz şeyi bildiniz."
"Peki sen ne olmak istiyorsun, Charles?" diye sordu Norris.
"VVendell'a sor. O biliyor." Charles çocukluk arkadaşını işaret etti. "İkimiz de Andover Edebiyat Kulübü'nün üyesiydik. Şiir di-zeleri yazmaya tek eğilimli olan o değil."
Norris şaşırmış bir feıhkaha attı. "Bir şair mi olmak istiyorsun?"
"Dayım bunu hiç kabul etmedi, ama şimdi etmek zorunda ka-lacak. Hem neden edebiyat kariyerini seçmemeliyim? Johnny Greenleaf VVhittier'a bak. Şiirleriyle başanyı yakalıyor. Bir de Sa-lem'li şu yazar arkadaş, Bay Havvthome. O benden birkaç yaş da-ha büyük ve bahse girerim yakında bu alanda bir isim yapacak.
Neden tutkulu olduğum bir şeyin peşinden gitmeyeyim?" VVen-dell'a baktı. "Bir keresinde buna ne demiştin? Yazma dürtüsüne?"
"Yazarlığın insanı kendinden geçiren hazzı."
"Evet, bu! İnsanı kendinden geçiren haz!" Charles iç çekti. "Ta-bii ki, hayatını bununla kazanmak zor."
"Her nedense" dedi VVendell duygusuz bir sesle, iyi döşenmiş odaya bakarken, "senin bunu dert etmen gerektiğinden şüphe-liyim."
"Sonın şu ki, dayım şiirlerin ve romanların gerçek hiçbir öne-mi bulunmayan değersiz eğlenceler olduğunu düşünüyor." VVendell anlayışlı bir şekilde baş* salladı. "Benim babamın da söylediği bir şey." "Hiç onu duymazdan gelmeyi istemedin mi? Her şeye rağmen edebiyatı seçmeyi?"
"Ama benim varlıklı bir ilayım yok Ben yine de tıbbı tercih ederim. Bana uygun." "İşte, bana hiçbir zaman uymadı. Şimdi dayım bunu kabul et-mek zorunda." Kesüen koluna baktı. "Tek kollu cerrahtan daha yararsız hiçbir şey olamaz."
"Ah, ama tek kolu bir şair olur! En romantik figürü keseceksin." "Hangi kadın beni ister?" Charles hüzünlü bir tavırla sordu. "Hele elimi kaybettiğim bugünlerde?"
Wendell, arkadaşının omzunu tutmak için uzandı. "Charlie, be-ni dinle. Tanımaya, sevilmeye değef olan herhangi bir kadın senin kaybettiğin eline zerrece önem vermeyecektir."
Ayak seslerinin gıcırtısı Eüza'nm odaya geri döndüğünü göste-riyordu. "Beyler" dedi Eliza, "sanırım dinlenme zamanı geldi."
"Anne, daha yeni başlamıştık."
"Dr. Sewall yorulmamanı söyledi."
"Şu ana kadar yorulan tek yerim, dilim."
Wendell ayağa kalktı. "Zaten gitmemiz gerekiyordu."
"Bekleyin. Dayımı görmeye neden geldiğinizi bana söylemedi-nız. "Ah, önemdi, bir şey değil. Şu Batı Yakası meselesi." "Katili mi diyorsunuz?" Charles dikkat kesildi. "Dr. Berry'nin cesedini bulduklarını duydum."
Eliza araya girdi: "Bunu sana kim söyledi?"
"Hizmetçiler konuşuyorlardı."
"Yapmamaları gerekirdi. Seni hiçbir şeyin üzmesini istemiyo-rum." "Ben üzgün değiüm. Son gelişmeleri duymak istiyorum." "Bu gece değil" dedi Eliza, ters bir tutumla konuşmayı sonlan-
dırıp. "Şimdi arkadaşlarım dışarı çıkarıyorum."
Wendell ve Norris'e merdiverderden ön kapıya kadar eşlik etti. İki adam dışan adım atarken, Eliza, "Charles sizi gelecek sefer konuk ettiğinde, konuşmanızın güzel ve motive edici konular üzerine olmasını umuyorum. Kitty ve Gwen Welliver bu öğleden sonra buradaydılar ve odayı tam anlamıyla kahkahalarla doldur-dular. Onun ihtiyacı olan hoşsohbet bir şeyler duymak, özellikle de Noel'e yaklaştığımız şu günlerde" dedi.
Beyinsiz Welliver kardeşler mi? Norris komaya girmeyi tercih ederdi. Yine de sadece şunlan söyledi: "Bunu aklımızda tutaca-ğız, Bayan Lackaway. İyi geceler." Dışanda, o ve WendeU, Beacon Street'te durdular, soğukta ne-fesleri buharlaşıyordu ve yalnız bir atla sürücünün nal sesleri eşliğinde geçişini seyrettiler, adam kabanının içine iyice gömülmüştü

"Dr. Grenville haklı, biliyorsun" dedi VVendell. "Çocuk burada onunla çok daha iyi şartlarda olur. Teklifini kabul etmeliydik." "Bu bizim verebileceğimiz bir karar değil. Seçim Rose'un." "Onun yargısına bu kadar çok mu güveniyorsun?" "Evet, güveniyorum." At ve sürücüsü Beacon Street'in karanh
ğmda gözden kaybolurken Norris sokağa baktı. "Sanırım tanıdı ğım en akıllı kız o. "
"Aklını başından aldı, öyle değil mi?"
"Ona saygı duyuyorum. Evet, ondan çok hoşlanıyorum da; kını hoşlanmaz ki? Çok cömert bir kalbi var."
"Doğrusu, aklını başından almış, Norris. Büyülenmişsin Âşıksın." VVendell bilmiş bilmiş iç çekti. "Ve açıkça sen de onun aklını başından almışsın."
Norris kaşlarım çattı. "Ne?"
"Sana nasü baktığını görmedin mi, senin her sözüne nasıl sadık kaldığını? Evini nasıl toparladığım, tişörtünü onardığmı ve seni memnun etmek için her şeyi yaptığını? Sana âşık olduğuna dair daha açık bir ipucunâ ihtiyacın var mı?"
"Âşık mı?"
"Gözlerini aç, oğlum!" VVendell kahkaha attı ve Norris'in omzu-na vurdu. "Tatil için memlekete dönmem gerek. Sen de sanırım Belmont'a gideceksin, değil mi?" Norris hâlâ Wendell'm söylediklerinin şaşkınlığını yaşıyordu. "Evet" dedi, sersemlemişti. "Babam beni bekler." "Peki ya Rose?"
Tabii ya, peki ya Rose?
VVendellia ayrıldıktan sonra Norris'in tek düşündüğü buydu. Pansiyona doğru yürürken arkadaşının haldi olup olmadığını me-rak etti. Rose ona âşık mı? Bundan bihaberdi. Ama ben de bunu hiç beklemiyordum ki.
Aşağıdaki sokaktan odasrrun çatı katı penceresinde titreyen mum ışığım görebiliyordu. Hâlâ uyanık, diye düşündü ve birden-bire onu görmek için sabırsızlandı. Kapıyı açana kadar, kalbi yo-rulmak kadar, beklentiden de küt küt atıyordu.
Rose, başı katlanmış kollarının arasında uyuyakalmıştı. Önün-de VVistar's Anatomy açık duruyordu. Omzunun üzerinden bakın-ca, Rose'un bir kalp ülüstrasyonuna bakmış olduğunu gördü ve şöyle düşündü: Ne suadışı bir kız.
Mum eriyip, bir göl haline gel-mişti; başka bir mum yaktı. VVistar'ın kapağını nazikçe kaparken Rose uyandı.
"Ah" diye mırıldandı Rose, lıa.şını kaldırarak. "Dondun."
Onu n gerirurıesinl, boynunun kavisini, dağılıp açılmasını sey-relt i. Yüzüne bakınca hiçbir hile, hiçbir kurnazlık görmüyordu, sadece uyanmaya çalışan uykulu bir kız. Omzuna sardığı şal ka-ba, boz renkli yünden yapılmıştı ve eliyle yanağını sildiği zaman, külümsü bir leke kaldı geride. İpek elbiseleri, şık püsküllü şaüa-rı ve kaliteli Fas derisinden çizmeler içindeki Welliver kardeşler-den ne kadar farklı olduğunu düşündü. Gerçekte nasıl insanlar olduklarım, bu sahte flört oyununda ne kadar becerikli oldukla-rını anladığında, o kardeşlerle arkadaşlık sürdürmek bir an bile mümkün değildi. Ağzını uykudan uyanan bir çocuk kadar doğal-lıkla açarak esneyip, gözlerini ovuşturan bu kız gibi değildiler.
Rose başını kaldırıp ona baktı. "Ona anlattın mı? Ne dedi?"
"Dr. Grenville hâlâ yargısını koruyor. Hikâyeyi senin kendi ağ-zından duymak istiyor." Rose'un yanma eğilip, elini omzuna koy-du. "Rose, hem benim hem de Wendellin en iyisi olduğunu dü-şündüğümüz cömert bir teklifte bulundu. Dr. Grenvüle Meggie'ye bakmayı tekhf etti."
Rose kaskatı kesildi. Minnettarlık yerine, gözlerinde korku vardı. "Aynı fikirde olmadığını söyle bana!"
"Bu onun için çok daha iyi olurdu. Daha güvenli ve sağlıklı."
"Buna hakkın yoktu!" Ayaklarını yere vurdu. Onun gözlerinin içine bakınca,
Norris sevdiği biri için her şeyi feda etmeye hazır bir kızın ilkel şiddetini gördü. Öyle sadık bir kız ki, yeğeninin ha-yatta olduğunu görmek için her şeye katlanabüecek bir kız. "Sen ona Meggie'yi verir miydin?"
"Rose, senin güvenme asla ihanet etmezdim!"
"O sana ait değil ki veresin!"
"Dinle beni. Dinle." Rose'un yüzünü ellerine alıp, gözlerine bakmaya zorladı onu. "Sana karar verecek olan tek kişinin sen ol-duğunu söyledim. Ona sadece senin istediklerini yapacağımı söyledim. Senin dediklerini uygulayacağım, Rose,

isteklerin ne olursa olsun. En iyiyi büen sensin ve ben sadece senin mutlu ol-mam istiyorum."
"Gerçekten mi?" diye fısıldadı Rose.
"Evet. Gerçekten."
Bir an birbirlerine baktüar. Rose'un gözleri bir anda yaşlarla do-lup panldadı ve kendini çekti. Ne kadar küçük, diye düşündü Nor-ris. Ne kadar hassas. Yine de bu kız dünyanın yükünü sırtında taşı-dı, onca aşağılamayı kaldırdı. Çok hoş bir kız. Wendell demişti. Şimdi ona bakınca Norris, kül lekeleri arasında büe saf ve dürüst 250
bir güzellik, VVelliver kardeşlerin asla kıyaslanamayacağı bir güzel lik gördü. Onlar sadece saten elbiseler içinde aptal aptal sırıtan LVI prensesti. Bu kız ismine göre çok küçüktü, yine de o Yarım Al<ıl Billy'yi bile kanatlan altına almıştı. Sahip olduğu her şeyi kardeşi ne layık bir mezar yapmak ve yeğenini beslemek için kullanmışı ı
Bu, bana destek olan bir kız. Bunu hak etmesem bile.
"Rose" dedi, "artık bizim için gelecekten balısetme zamanı geldi."
"Gelecek mi?"
"Senin ve Meggie'nin başına neler geleceğinden. Dürüst olma lıyım: Kolejde geleceğim muallâkta. Bu odanın kirasını ödemeye devam edip edemeyeceğimi, hepimizi besleyip besleyemeyeceği-mi bilmiyorum."
"Gitmemi istiyorsun." Bunu, sanki başka bir son mümkün de-ğilmişçesine bir ifadeyle söyledi. Norris için onu göndermeyi ne kadar da basite indirgemişti.
Onu bütün suçlardan ne de cömert-çe anndırmıştı.
"Sizin güvende olmanızı istiyonım" dedi Norris.
"Kınlmam, Norcis. Gerçekle yaşayabilirim. Anlat bana."
"Yann Belmont'a, eve gidiyonım. Babam beni tatil için bekli-yor. Bunun keyifli bir tatil olmayacağım söyleyebilirim. Kutlama yapacak biri değildir ve ben de muhtemelen çiftlikte günlük işler yaparak vakit geçireceğim."
"Açıklama yapmana gerek yok." Döndü. "Sabah gitmiş olurum."
"Evet, gideceksin. Ama benimle."
Rose birden ona döndü, gözleri mutluluktan kocaman açılmış-tı. "Belmont'a gitmek mi?" "ikiniz için de en güvenli yer. Meggie için taze süt, senin için de yatacak yer olacak. Seni kimse orada bulamayacak."
"Onu da götürebilir miyim?"
"Elbette onu da götüreceğiz. Onu bırakmayı aklımdan bile ge-çirmem."
Katışıksız mutluluk onu Nonis'in kollanna attı. Her ne kadar ufak tefekse de, neredeyse Norris'i yere deviriyordu. Norris kah-kaha atarak onu kucakladı ve küçük odada döndürdü, onun kal-binin neşeyle kendi kalbinin üzerinde attığım hissetti.
Rose birden çekildi ve Norris onun yüzündeki şüpheyi gördü. "Peki baban benim için ne der?" diye sordu. "Ya Meggie için?" Ona yalan söyleyemezdi, özellikle de gözlerinin içine böyle dimdik bakarken. "Bilmiyorum" dedi.
28
Çiftçi, arabayı inmeleri için Belmont mevldinde durdurduğunda saat üçü geçiyordu. Daha yürümeleri gereken iki mil yollan vardı. Gökyüzü maviydi ve buz tutmuş kar, öğle sonrası güneşiyle panl-dıyordu. Rose kucağında Meggie Ue zar zor yürürken, Norris han-gi tarlanın hangi komşuya ait olduğunu anlatıyordu. Rose'u bütün komşulanyla tanıştıracak, hepsi de ona hayran kalacaktı. Oradaki köhne ev, kocası iki yıl önce tifodan ölen yaşlı Ezra Hutchinson'a aitti; bitişik tarladaki inekler artık Jıekâr olan Ezra'ya göz kulak olan Heppy Comfort'undu. Yolun karşısındaki zarif ev, yularca ona karşı çok nazik davranmış, onu sanla çocuklanymış gibi evlerinde karşılamış olan çocuksuz çift Dr. ve Bayan HalloweU'e aitti. Dr. HalloweU kütüphanesini Norris'e açmıştı ve geçen yü tıp kolejine onun hakkında övgü dolu bir tavsiye mektubu yoUamıştı.
Rose bü-tün bu bilgileri, Heppy'nin topal buzağısı ve Dr. HalloweH'in Al-manca ilahi kitaplarından oluşan tuhaf koleksiyonu baklandaki saçma sapan esprileri bile ilgiyle dinlemişti. MarshaUin çiftliğine yaklaştıklannda Rose'un sorulan, sanki oraya varmadan önce onun lıayaü hakkındaki her detayı öğrenmek için sabırsızlanıyor-muşçasma artarak hızlandı. Rose tepeye vardıklarında ve çifttik

ufukta behrdiğinde, bakmak için durdu, elini batmakta olan güne-şin ışınlanndan komnmak için gözlerine siper etmişti.
"Bakacak pek bir şey yok" diye itiraf etti Norris.
"Var, Norrie. Burası senin büyüdüğün yer."
"Buradan kaçmak için sabırsızlanıyorum."
"Ben burada yaşamayı umursamazdım." Meggie kouarında ha-reket ederek uyanıp mutlu sesler çıkardı. Rose yeğenine gülüm-seyip, şöyle dedi: "Bir çiftlikte mutlu olurdum." Norris kahkaha attı. "İşte sende bunu seviyorum, Rose. Sanı- fim sen her yerde mutlu olabilirsin."
"Önemli olan şey yer değil."
"Önemli olanın beraber yaşadığın insanlar olduğunu söyle meden önce, babamla tanışman gerek." "Onun hakkında söylediklerinden korkuyorum." "Zor bir adamdır. Bunu zamanından önce bilmende fayda vaı "Anneni kaybettiği için mi öyle?" "Annem onu terk etti. ikimizi de terk etti. Annemi asla affet medi."
"Sen ettin mi?" diye soran Rose ona baktı, yanaldan soğuktan pembeleşmişti.
"Saat geç oluyor" dedi Norris. Yürümeye devam ettiler, güneş batıyor, çıplak ağaçlar cıhz göl
gelerini kara düşülüyorlardı. Buzdan parlayan eski taş duvara va-np, ahırdaki ineklerin böğiMülerini duydular. Çifüiğe yaklaştıkça, ev Norris'e hatırladığmdan daha küçük ve mütevazı göründü. Da-ha iki ay önce buradan aynldığmda ahşaplar bu kadar aşınmış, sundurma bu kadar sarkmış, çitler bu kadar eğilmiş miydi? Onlar yaklaştıkça, Norris'in omuzlarındaki görev yükü de o kadar ağırla-şıyor gibiydi ve tekrar bir araya gelmekten de o kadar korkuyordu. Şundi Rose ve bebeği de peşinden sürüklediğine pişman olmuştu. Her ne kadar babasmm pek hoş biri olmadığı konusunda onu uyar-nıışsa da, Rose hiçbir endişe belirtisi göstermemişti, alabildiğine mutlu bir yüzle yanında yürüyor, Meggie'yle mınldanarak konuşu-yordu. Bir adam, bu kişi babası büe olsa bu kızdan nasıl hoşlan-mazdı? O ve bebek onu kesinlikle etkileyecek, diye düşündü. Rose onun kalbim kazanır, tıpkı berünıkini kazandığı gibi. Hepimiz ak-şam yemeğinde neşeli kahkahalar atacağız. Benim şanslı irlandalı sevgilim. Ona bakınca ruhu canlandı, çünkü eğik çitler boyunca daha kötü ve harap görünen çiftlik evine doğru yorgun argın yürür-ken, onun yanında olmaktan çok memnun görünüyordu.
Çökmüş ana kapıdan geçip, kınk bir el arabasının ve kesiüp yaküacak odun haline getirilmeyi bekleyen kütük yığrnının bu-lunduğu ön bahçeye girdiler. VVelliver kardeşler bu bahçeyi görse korkup kaçarlardı. Norris onlan, domuz çamurlan içinden yolla-rını bulmaya çalışırken narin ayakkabılanyla hayal etti. Rose hiç tereddüt etmedi, sadece hafifçe eteğini kaldınp, bahçe boyunca Norris'i izledi. Ziyaretçilerden rahatsız olan yaşlı dişi domuz ho-murdanarak ahıra doğru gitti. Verandaya varmadan kapı açüdı,»Norris'in babası dışan çıkü. Isaac Marshall iki aydır oğlunu görmüyordu, yine de hiçbir karşıla-ma Lafl etmedi; sessizce ziyaretçilerinin yaklaşmasını seyrederek verandasında öylece bekledi. Aynı ev dokuması ceketi, her zaman-ki soluk renkli pantolonunu giymişti ama giysileri bollaşmış, eski pöskü şapkasının altından bakan gözleri çukurlarına kaçmış gibiy-di. Oğlu merdivenleri tırmanırken sadece bir an gülümsedi.
"Eve hoş geldin" dedi Isaac ama oğluna sarılmak için hiçbir de-vinim göstermedi. "Baba, seni arkadaşım Rose Ue tanıştırayım. Bu da onun yeğe-ni, Meggie."
Rose gülümseyerek öne çıktı, bebek de sanki selamlar gibi bir ses çıkardı. "Tanıştığımıza memnun oldum, Bay Marshall" dedi Rose.
Isaac kollarım inatla iki yanında tuttu, dudakları sımsıkı kapa-lıydı. Norris, Rose'un kızardığını fark etti; o anda kendi babasın-dan daha fazla nefret edemezdi.
"Rose çok iyi bir dost" dedi Norris. "Seni onunla tanıştırmak is-tedim."
"Gece kalacak mı?"
"Daha uzun kalacağım ümit ediyorum. O ve bebeğin bir süreliği-ne kalacak yere ihtiyaçları olacak. Üst kattaki odayı kuUanabilir."
"Öyleyse, yatağın yapılması gerekecek."
"Ben yapabilirim, Bay Marshall" dedi Rose. "Size yük olmaya-cağım. Çok çalışırım! Yapamayacağım hiçbir şey yok."
Isaac bebeğe uzun uzun baktı, sonra isteksizce baş sallayıp eve doğru döndü. "Akşam yemeği için yeterli yiyeceğimiz var mı diye baksam iyi olacak."
"Üzgünüm, Rose. Çok üzgünüm."

Ortalarında uyuduğu çıkardığı seslerden belli olan Meggie ile biriikte samanlıkta oturuyor, yumuşak fener ışığında alt katta yavrularını besleyen ineklere bakıyorlardı. Domuzlar da alma girmiş, saman balyalan arasında yatacak yer kapmak için yansır-ken homurdanıyorlardı. Norris burada, hayvan gürültüleri arasın-da, o sessiz evdeki sessiz adamm dostluğuna kıyasla daha fazla rahat etmişti. Isaac, jambon ve haşlanmış patates Ue turptan olu-şan akşam yemeklerini yerken çok az konuşmuştu, Nonis'in dersleri hakkında sadece birkaç sora sormuş, aldığı cevaplarla da pek UgUenir görünmemişti. Onu Ugilendiren tek şey çiftlikti ve konuştuğu anlarda da, onarılması gereken çitlerden, bu yılki sa-manlann kalitesinin düşüklüğü iden, son tuttuğu yardımcuun tembelliğinden bahsediyordu. Rose, Isaacin tam karşısına otur-muştu am a daha çok görünmez gibiydi, çünkü yemek uzadığı an lar hariç, lsaac ona pek bakmıyordu.
Rose sessiz kalarak akıllıca davranmıştı.
"O her zaman böyledir" dedi Norris, samanları eşeleyen do muzlara bakarak. "Farklı bir şey beklememeli, seni bu işin içine sokmamalıydım."
"Geldiğime memnunum ben."
"Bu gece senin için çok sıkıntılı geçmiş olsa gerek."
"Benim üzüldüğüm sensin." Fenerin ışığı Rose'un yüzüne geli-yor ve ahırın loş ışığında Norris onun yamalı elbisesini ya da yır tık şalını görmüyordu; tek gördüğü ona dikkatlice bakan yüzüy-dü. "Bu senin içinde yetiştiğin kederli ev" dedi Rose. "Bir çocuk için herhangi bir ev değil."
"Her zaman böyle değildi. Böyle kötü bir çocukluk geçirdiğimi düşünmeni istemiyorum. Güzel günlerimiz de oldu."
"Ne zaman değişti? Annen gittikten sonra mı?"
"Ondan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı."
"Nasıl olabilirdi ki? Bu korkunç bir şey, terk edilmek. Sevdiğin birinin vefat etmesi kadar kötü. Ama onlar seni bırakmayı seç misse..." Durdu. Derin bir nefes alarak, aşağıdaki kümese baktı. "Ahır kokusunu her zaman sevmişimdir. Hepsinden öte, hayvan-ları, samanları, bu kokuyu. Güzel, doğal bir koku, olduğu gibi." Domuzların eşelemeyi bıraktığı ve şimdi hafif hafif homurda-narak geceyi geçirmek için bübirlerine sokuldukları gölgeli yere bakıyordu. "Seni kim terk etti, Rose?" diye sordu.
"Hiç kimse."
"Seni bırakan insanlardan bahsetmiştin."
"Terk eden bendim" diyerek yutkundu. "Ben bıraktım. Ne ka-dar aptaldım! Aurnia Amerika'ya gittikten sonra, ben de peşinden gittim. Çünkü büyümek için sabırsızlanıyor, dünyayı görmek için bekleyemiyordum." Pişmanlık dolu bir iç çekti, sesi ağlamaklıy-dı. "Sanırım annemin kalbini kırdım."
Norris sorma gereği duymadı; başını kederle eğmesinden, an-nesinin artık hayatta olmadığını anlamıştı. Rose doğrulup, kararlı bir sesle konuştu: "Bir daha asla kimse-yi terk etmeyeceğim. Asla."
Norris, elini tutmak için Rose'a doğru uzandı, artık ona ne ka-dar tanıdık geliyordu. Sanki hep elele tutuşmuşlar, bu ahırın loş ışığında sırlarını paylaşmışlar gibi hissediyordu.
"Babanın neden sert biri olduğunu anlıyorum" dedi. "Buna hakkı var."
Rose ile Meggie Uyudukt&r çok soma, Norris ve Isaac mallak masasında oturmuşlardı, aralarında bir lamba yanıyordu. Norris elma şarabının olduğu şişeden az bir şey içmişse de, babası tüm gec e içmişti, Norris'in onu içerken gördüğünden daha fazla. Isa-ac kendisi için bir bardak daha içki koydu, şişenin mantarını ta-karken eli titriyordu.
"Peki, o senin için ne anlam ifade ediyor?" dedi Isaac, gözlüğü-nün üzerinden kızarmış gözlerle bakarak.
"Sana anlattım, bir arkadaşım."
"Bir kız mı? Nesin sen, oğlan mı? Diğer erkekler gibi düzgün bir arkadaş bulamıyor musun?" "Onunla ne zorun var? Sadece bir kız olması mı? irlandalı ol-ması mı?"
"Hamile mi?"
Norris duyduklarına inanamayarak babasına baktı. Ona bun-ları içki söyletiyor. Bunu bilinçli söylemiş olamaz.
"Hah. Bilmiyorsun büe" dedi Isaac.
"Onun hakkında böyle konuşmaya hakkın yok. Onu tanımıyor-sun bile?"

"Sen onu ne kadar iyi tanıyorsun?"
"Ona dokunmadım, eğer sorduğun buysa."
"Bu, hamile olmadığı anlamına gelmez. Bir de bebekle geliyor! Onu üzerine al, başka bir adamın sorumluluğunu üzerine alı-yorsun. "
"Burada hoş karşılanacağım ummuştum. Onu kabul etmeyi öğ-reneceğini ummuştum, hatta belki onu seveceğini. O, tanıdığım en cömert kalpü, çalışkan kız. Senin ona gösterdiğin türden bir karşılamadan kesinlikle çok daha iyisini hak ediyor." "Ben sadece senin iyiüğini istiyorum, evlat. Senin mutluluğu-nu. Senin bile olmayan bir çocuğu mu yetiştirmek istiyorsun?" Norris birden ayağa kalktı, "iyi geceler, baba." Odadan çıkmak için döndü.
"Seni bildiğim bir ıstıraptan kurtarmaya çalışıyorum. Sana ya-lan söyleyecekler, Norris. Hepsi sahtekâr ve sen iş işten geçene kadar hiçbir şeyi fark etmeyeceksin."
Norris durup, söylenenleri kavramış gibi, dönüp ona baktı. "Annemden bahsediyorsun."
"Onu mutlu etmeye çalıştım." Isaac içkisini yudumladı ve bar-dağı sertçe masaya bıraktı. "Elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım."
"Ben bunu nedense hiç görmedim."
"Çocuklar hiçbir şeyi görmez, bilmezler. Annen hakkında İn. bir zaman bilmeyeceğin bir sürü şey var."
"Seni neden terk etti?"
"Seni de terk etti."
Norris, bu acı gerçek karşısında hiçbir şey söyleyemedi. Evet, beni terk etti. Bunu hiçbir zaman anlamayacağım. Birdenbire kendini yorgun hisseden Norris masaya geri dönüp oturdu. Baba sınırı bardağına tekrar içki doldurmasını izledi. "Babam hakkında bilmediğim şey ne?" dedi Norris.
"Benim bilmem gereken şeyler. Benim endişe etmem gereken şeyler. Neden onun gibi bir kızın benim gibi bir adamla evlendiği Ah, ben aptal değilim. Çiftlikte bazı şeylerin ne kadar sürdüğünü bilecek kadar uzun süre yaşadım." Durup başmı eğdi. "Beni hiç-bir zaman sevdiğini sanmıyorum."
"Sen onu sevdin mi?"
Nemli gözlerini Norris'e çevirdi. "Ne fark etti? Onu burada tut-maya yetmedi.
Sen onu burada tutmaya yetmedin."
Hem acımasız hem gerçek olan bu sözler, aralarındaki havada saçılmış barut gibi asılı kaldı. Masanın karşısında birbirlerine ba-karak sessiz kaldılar.
"Gittiği gün" dedi Isaac, "sen hastaydın. Hatırlıyor musun?"
"Evet."
"Yaz ateşiydi. Öyle ateşlenmiştin ki, serü kaybedeceğimizden korktuk. O hafta Dr. HalloweU Portsmouth'a gitmişti, bu yüzden onu çağıramamıştık. Tüm gece annen senin yanında kaldı. Ondan somaki gün de. Ateşin hâlâ düşmemişti ve ikimiz de senin kaybede-ceğünizden emindik. Peki o ne yaptı? Gidişini hatırhyor musun?" "Beni sevdiğini söyledi. Geri döneceğini söyledi."
"Bana da öyle demişti. Oğlunun en iyisini hak ettiğini söylemiş-ti ve hak ettiğini aldığını görecekti. En iyi elbisesini giyip evden çıktı, bir daha da geri dönmedi. Ne o gece, ne de somaki gece. Burada, hasta bir çocukla yapayalnız kalmıştım, nereye gittiğine dair de en ufak bir fikrim yoktu. Ben onu ararken Bayan Comfort sana bakmaya geldi. Aklıma gelen her yere, gitmiş olabüeceğirü düşündüğüm her komşuya baktım. Ezra, onu Brighton yolunda güneye giderken gördüğünü söyledi. Başka biriyse onu Boston yolunda görmüştü. Bu yerlere neden gitmiş olabileceğini anlaya-mıyordum." Durdu. "Soma, bir gün Sophia'nın atıyla kapıya bir çocuk geldi. Bir de mektubu."
"Neden o mektubu bana hiç göndermedin?"
"Çok küçüktün. Daha on bir yaşındaydım"
"Anlayacak kadar büyüklüm."
"Onu yok edeli çok oldu. Yaktım. Ama neler yazdığını sana söy-leyebilirim. Benim okumam iyi değildir, biliyorsun. Bu yüzden, anladığımdan emin olmak için Bayan Comfort'tan da mektuba bakmasını istedim." Isaac yutkunup, doğruca lambaya baktı. "Ar-tık benimle evli kalamayacağını söyledi. Bir adamla tanışmış ve Paris'e gidiyorlarmış. Kendi yoluna devam et."
"Dahası olmalı."

"Dahası yoktu. Bayan Comfort sana anlatabilir."
"Hiçbir şeyi açıklamamış mı? Hiçbir detay vermemiş mi, ada-mın adını bile?"
"Sana söyledim, tüm yazdığı buydu." "Benimle ilgili hiçbir şey yok muydu? Bir şey söylemiş olmalı!" Isaac alçak sesle: "Bu yüzden onu sana hiç göstermedim, evlat.
Bilmeni istemedim."
Kendi özannesi ondan bahsetmemişti bile. Norris babasının gözlerine bakamadı. Onun yerine, gözlerini yara bere içindeki masaya, Isaac'la onun onlarca sessiz yemeği paylaştığı, sadece rüzgârın uğultusunu ve çatalların tabakların içinde çıkardığı ses-leri dinledikleri masaya indirdi. "Neden şimdi?" diye sordu. "Ne-den bana anlatmak için onca yıl bekledin?"
"Onun yüzünden." Isaac, Rose'un uyumakta olduğu üst kat merdivenlerine baktı. Onun sende gözü var, evlat, senin de onda. Şu an bir hata yapıyorsun, ve ömıünün kalanında bu hatayla ya-şayacaksın."
"Neden onun bir hata olduğunu düşünüyorsun?"
"Bazı erkekler bunu göremezler, gözlerinin önünde olsa büe."
"Annem de senin hatan mıydı?"
"Ben de onun. Onun büyümesini seyrettim. Yularca, onu kilise-de şık şapkalarla görmüştüm, bana karşı her zaman arkadaşça yaklaşırdı ama her zaman da benim ötemdeydi. Sonra bir gün, sanki birdenbire beni fark edip, ikinci kez bakmaya değer olaca-ğıma kanaat getirdi." Şişeye uzanıp bardağını doldurdu. "On bir yıl soma, hasta bir çocukla bu pis çiftliğe tıkılıp kaldı. Tabii ki kaçmak daha kolaydı. Her şeyi geride bırak ve yeni bir adamla şa-şaalı bir hayata başla." Şişeyi bırakıp, bakışlarını Rose'un uyu-makta olduğu odaya doğru kaldırdı. "Sözlerine güvenemezsin, sa-na tüm söyleyeceğim bu. Kızın yeterince hoş bir yüzü var. Ama al-tında ne gizliyor acaba?"
"Onu yanlış yargılıyorsun."
"Ben anneni yanlış yargıladım. Ben sadece seni aynı kalp ağ- "Çocuklar hiçbir şeyi görmez,
bilmezler. Annen hakkında bil bir zaman bilmeyeceğin bir sürü şey var."
"Seni neden terk etti?"
"Seni de terk etti."
Norris, bu acı gerçek karşısında hiçbir şey söyleyemedi. /',/><•/, beni terk etti. Bunu hiçbir zaman anlamayacağım.
Birdenbire kendini yorgun hisseden Norris masaya geri dönüp oturdu. Baba sınm bardağına tekrar içki doldurmasını izledi. "Babam hakkında bilmediğim şey ne?" dedi Norris.
"Benim bümem gereken şeyler. Benim endişe etmem gereken şeyler. Neden onun gibi bir kızın benim gibi bir adamla evlendiği Ah, ben aptal değilim. Çiftlikte bazı şeylerin ne kadar sürdüğünn bilecek kadar uzun süre yaşadım." Durup başını eğdi. "Beni hiç bir zaman sevdiğini sanmıyorum."
"Sen onu sevdin mi?" Nemli gözlerini Norris'e çevirdi. "Ne fark etti? Onu burada tut-maya yetmedi. Sen onu burada tutmaya yermedin."
Hem acımasız hem gerçek olan bu sözler, aralarındaki havada saçılmış barut gibi asılı kaldı. Masanın karşısında birbirlerine ba-karak sessiz kaldılar.
"Gittiği gün" dedi Isaac, "sen hastaydın. Hatırlıyor musun?"
"Evet."
"Yaz ateşiydi. Öyle ateşlenmiştin ki, sem kaybedeceğimizden korktuk. O hafta Dr. HalloweU Portsmoıith'a gitmişti, bu yüzden onu çağıramamıştık. Tüm gece annen senin yanında kaldı. Ondan somaki gün de. Ateşin hâlâ düşmemişti ve ikimiz de senin kaybede-ceğimizden emindik. Peki o ne yaptı? Gidişini hatırhyor musun?" "Beni sevdiğini söyledi. Geri döneceğini söyledi."
"Bana da öyle demişti. Oğlunun en iyisini hak ettiğini söylemiş-ti ve hak ettiğini aldığını görecekti. En iyi elbisesini giyip evden çıktı, bir daha da geri dönmedi. Ne o gece, ne de somaki gece. Burada, hasta bir çocukla yapayalnız kalmıştım, nereye gittiğine dair de en ufak bir fikrim yoktu. Ben onu ararken Bayan Comfort sana bakmaya geldi. Aklıma gelen her yere, gitmiş olabüeceğini düşündüğüm her komşuya baktım. Ezra, onu Brighton yolunda güneye giderken gördüğünü söyledi. Başka biriyse onu Boston yolunda görmüştü. Bu yerlere neden gitmiş olabileceğini anlaya-mıyordum." Durdu. "Soma, bir gün Sophia'nın atıyla kapıya bir çocuk geldi. Bir de mektubu."
"Neden o mektubu bana hiç göndermedin?"

"Çok küçüktün. Daha on bir yaşındaydım"
25/
"Anlayacak kadar büyüktüm."
"Onu yok edeli çok oldu. Yaktırır. Ama neler yazdığını sana söy-leyebilirim. Benim okumam iyi değildir, biliyorsun. Bu yüzden, anladığımdan emin olmak için Bayan Comfort'tan da mektuba bakmasını istedim." Isaac yutkunup, doğruca lambaya baktı. "Ar-lık benimle evli kalamayacağını söyledi. Bir adamla tanışmış ve Paris'e gidiyorlarmış. Kendi yoluna devam et."
"Dahası olmalı."
"Dahası yoktu. Bayan Comfort sana anlatabilir."
"Hiçbir şeyi açıklamamış mı? Hiçbir detay vermemiş mi, ada-mın adını bile?"
"Sana söyledim, tüm yazdığı buydu." "Benimle ilgili hiçbir şey yok muydu? Bir şey söylemiş olmalı!" Isaac alçak sesle: "Bu yüzden onu sana hiç göstermeclim, evlat.
Bilmem istemedim."
Kendi özannesi ondan bahsetmemişti büe. Norris babasının gözlerine bakamadı.
Onun yerine, gözlerini yara bere içindeki masaya, Isaac'la onun onlarca sessiz yemeği paylaştığı, sadece rüzgârın uğultusunu ve çatalların tabakların içinde çıkardığı ses-leri dinledikleri masaya indirdi. "Neden şimdi?" diye sordu.
"Ne-den bana anlatmak için onca yü bekledin?"
"Onun yüzünden." Isaac, Rose'un uyumakta olduğu üst kat merdivenlerine baktı. Onun sende gözü var, evlat, senin de onda. Şu an bir hata yapıyorsun, ve ömrünün kalanında bu hatayla ya-şayacaksın."
"Neden onun bir hata olduğunu düşünüyorsun?"
"Bazı erkekler bunu göremezler, gözlerinin önünde olsa büe."
"Annem de senin hatan mıydı?"
"Ben de onun. Onun büyümesini seyrettim. Yularca, onu kilise-de şık şapkalarla görmüştüm, bana karşı her zaman arkadaşça yaklaşırdı ama her zaman da benim ötemdeydi. Sonra bir gün, sanki birdenbire beni fark edip, ikinci kez bakmaya değer olaca-ğıma kanaat getirdi." Şişeye uzanıp bardağını doldurdu. "On bir yıl soma, hasta bir çocukla bu pis çiftliğe tıkılıp kaldı. Tabii ki kaçmak daha kolaydı. Her şeyi geride bırak ve yeni bir adamla şa-şaalı bir hayata başla." Şişeyi bırakıp, bakışlarını Rose'un uyu-makta olduğu odaya doğru kaldırdı. "Sözlerine güvenemezsin, sa-na tüm söyleyeceğim bu. Kızın yeterince hoş bir yüzü var. Ama al-tında ne gizliyor acaba?"
"Onu yanlış yargılıyorsun."
"Ben anneni yanlış yargıladım. Ben sadece seni aynı kalp ağrısından uzak tutmak isliyorum."
"Bu kızı seviyorum. Onunla evlenmeyi düşünüyorum."
Isaac kahkaha attı. "Ben severek evlendim ve sonunda ne < >1 duğunu gördüm!" Bardağını kaldırdı ama eli ortada duraksadı Dönüp kapıya doğnı baktı.
Biri kapıyı çalıyordu.
Birbirlerine baktılar. Saat, komşu ziyaretleri için fazla geçi i Isaac kaşlarını çatıp lambayı aldı ve kapıyı açmaya gitti. Isaac ka pıda durmuş, o anda verandasında kim varsa ona bakarken rüz gar içeri doğru esti, lamba neredeyse sönüyordu.
"Bay Marshall?" dedi bir adam. "Oğlunuz burada mı?"
Bu sesi duyan Norris hemen korkuyla ayağa kalktı.
"Onunla ne yapmak istiyorsunuz?" diye sordu Isaac. iki adam mutfağa doğru geçmek için onu iteleyince, Isaac geriye doğru sendeledi.
"işte, burada" dedi Bay Pratt, Norris'i göstererek.
"Bu da ne demek oluyor?" diye sordu Isaac.
Devriye Pratt, kaçmasına engel olmak istercesine Norris'in ar kasına geçen yardımcısına başını salladı. "Bizimle Boston'a dö-nüyorsun."
"Ne cesaretle evime zorla giriyorsunuz!" dedi Isaac. "Kimsiniz?"
"Gece Devriyesi." Pratt'm bakışları Norris'm üzerindeydi. "Ara-ba bekliyor, Bay Marshall."
"Oğlumu tutukluyor musunuz?" -
"Size çoktan açıklamış olması gereken sebepler yüzünden."
"Bana suçlamanızı anlatana kadar hiçbir yere gitmiyorum" de-di Norris.

Arkasındaki öyle sertçe itti ki, Norris masaya doğru tökezledi. Elma şarabı şişesi yere düşüp etrafa saçıldı. "Kesin şunu!" diye bağırdı Isaac. "Neden bunu yapıyorsunuz?" "Suçlama, cinayet" dedi Pratt. "Agnes Poole, Mary Robinson, Nathaniel Berry cinayetleri. Şimdi bir de Bay Eben Tate."
"Tate mi?" Norris ona baktı. Rose'un kardeşinin kocası da mı öldürülmüş? "Onun ölümü hakkmda hiçbir şey bilmiyorum! Onu kesinlikle ben öldürmedim!"
"ihtiyacımız olan tüm kanıtlara sahibiz. Benim görevim seni Boston'a, davanın görüleceği yere götürmek." Pratt, diğer devri-yeye başıyla onay verdi. "Getir onu. "
Norris yürümeye zorlandı, tam eşiğe yaklaşmıştı ki Rose'un çığlığını duydu: "Norris?" Döndü ve korkulu bakışları gördü. "Dr. Grenville'a git! Olan- lan ona anlat!" Kapıdan ılışan çıkarılmadan hemen önce bağıra bilmişti.
Yanındaki adamlar onu arabaya binmeye zorladılar. Pratt tava-nı iki kere sertçe tıklatıp, hareket etmesini işaret etti sürücüye. Hareket edip, Belmont yolundan Boston'a doğru gittiler.
"Senin Dr. Grenvüle'in bile artık seni koruyamaz" dedi Pratt. "Hele bu kanıt karşısında."
"Hangi kanıt?"
"Tahmin edemiyor musun? Odandaki o malum şeyi?"
Norris şaşkınbkla başını salladı. "Neden bahsettiğiniz hakkın-da bir fikrim yok." "Kavanoz, Bay Marshall. Böyle bir şeyi saklamanıza çok şa-şırdım." Karşılarında oturan diğer devriye Norris'e bakıp mırıldandı: "Sen hasta piçin tekisin."
"İnsan viski kavanozunda çalkalanan bir insan yüzü bulmuyor her gün" dedi Pratt. "Ha, herhangi bir şüphe olursa diye maskeni de ele geçirdik. Üzerinde hâlâ kan var. Bizimle oynadın, değil mi? Kendi taktığın maskeyi bize tanımlayarak."

Batı Yakası Katili'nin maskesi benim odama mı yerleşti-rilmiş?
"Bu senin idamm olacak" dedi Pratt.
Diğer devriye kıkırdadı, sanki gösterişli bir sallandırmayı, kas-vetli kış aylarım canlandıracak bir çeşit eğlenceyi iple çeker gi-biydi. "Sonrasında şu doktor arkadaşların senin icabına bakabi-lir" diye ekledi. Norris faytonun loş ışığında bile adamm parma-ğını göğsünden aşağıya doğru kaydırdığmı, yorumlama gerektir-meyen bir hareket yaptığmı görebiliyordu. Diğer ölü bedenler gizlice taşınmış, anatomi masasına dolambaçlı yollardan getiril-mişti. Mezarlığa yapılan gece baskınları nedeniyle tutuklanma riskini göze alan mezar soyucular tarafından geceleyin gizli gizli mezarlardan çıkarılırlardı. Ama idam edilmiş suçluların bedenle-ri yasanın da onayıyla doğrudan anatomi masasını boyluyordu. Suçlan yüzünden hüküm giyenler bunu sadece hayatlanyla değil, aynı zamanda ölümlerinden kalanlarla da ödüyorlardı. Darağacı-nı boylayan her mahkûm, idamın son gurur kırıcı davranış olma-dığını biliyordu; sonrasında anatomistin bıçağı gelecekti.
Norris, göğsü tamamen açümış bir halde duran, elinde kan damlayan kalbini tuttuğu kadavrayı, yaşlı Irlandah'yı hatırladı. Norris'in kalbini kim tutacaktı? Organları kovaya atılırken, kanı kimin önlüğüne sıçrayacaktı?
Faytonun penceresinden ayın aydınlattığı tarlaları gördü, bun lar Boston'a giderken önünden geçtiği Belmont yolu boyunca uzanan tarlalardı. Bu, onlan son görüşü olabilirdi, çocukluğunu kaçmaya çalışarak geçirdiği kasabayı son görüşü de. KaçabUece ğine inanarak aptallık etmişti ve bu da onun cezasıydı.
Yol onlan Belmont'tan batıya doğnı götürdü ve Boston'a yak laştıkça çiftlikler yerini köylere bıraktı. Şimdi, ayışığmın altında panldayan Charles Nehri'ni görebüiyordu. Toprak set boyunca yürüyüp, o suların diğer tarafındaki hapishaneye baktığı geceyi hatırladı. O gece demir parmaklıklar ardındaki perişan ruhlarla karşılaştırdığında kendini şanslı saymıştı. Şimdi onlara katılmaya geliyordu ve tek kaçışı cellat olacaktı.
Faytonun tekerlekleri West Boston Köprüsü üzerinde tıngırdı yor, Norris yolculuklannın neredeyse sona erdiğini biliyordu. Bu kere köprüye vannea, Cambridge Street'e, soma da kuzeydeki şehir hapishanesine doğru kısa bir sürüş mesafesi kalıyordu. Ba-tı Yakası Katili nihayet yakalanmıştı. Pratt'm

yardımcısının yü-zünde bir zafer gülümsemesi vardı, dişleri karanlıkta beyaz beyaz parbyordu.
"Çüş! Çüş, hey!" dedi sürücü ve fayton aniden durdu.
"Şimdi ne var?" dedi Pratt, pencereden dışan bakarak. Hâlâ köprünün üzerindeydüer. Sürücüye seslendi, "Neden durduk?" "Burada bir engel var, Bay Pratt." Pratt kapıyı hızla açıp dışan çıktı. "Lanet olsun! O atı yoldan çekemiyorlar mı?"
"Deniyorlar, bayım. Ama o yaşh beygir tekrar kalkmıyor."
"Öyleyse onu kasaba göndermeleri gerek. Hayvan tüm yolu ka-patıyor."
Norris faytonun camından köprü tırabzanlannı görebiliyordu. Aşağıda Charles Nehri akıyordu. Soğuk, karanlık suyu düşündü. Daha kötü mezarlar da var, diye aklından geçirdi.
"Eğer bu uzun sürecekse, Canal Köprüsü'nden gitmemiz gere-kecek." "Bak, bir yük arabası geliyor. Bir dakika içinde atı alıp götü-rürler."
Şimdi. Başka şansım olmayacak.
Pratt, faytona binmek için kapışım tekrar açıyordu. Tam kapı-yı açarken, Norris kapıya doğru fırlayıp kendisini dışan attı.
Kapıya çarpan Pratt yere kapaklandı. Ne onun karşılık verme-ye vakti oldu, ne de şimdi- aceleyle dışarıya çıkmakta olan yar-dımcısının.
.'1,1
Norris hızla etrafına >;<>/ gezdirdi: asın yüklenmiş yü k arabası-nın önünde yığıldığı yenle kalmış olan ölü ala, köprü üzerinde, alın arkasında faytonlardan oluşan kuyruğa ve ayışığının bulanık sularını gizlediği Charles Nelıri'nin yüzeyine baktı. Tereddüt et-medi. Tırabzanlardan atlarken, bana başka seçenek kalmadı, di-ye1 düşündü. Ya bu şansı değerlendiririm ya da yaşama umudun-dan vazgeçerim. Bu senin için, Rose!
"Yakala onu! Atlamasına izin verme!"
Norris çoktan atlamıştı. Karanlığın içinden, zamanın içinden, sürüklendiği sular kadar buinmez olan geleceğine doğru düşü-yordu. Sadece esas zor olan kısmın başlamak üzere olduğunu bi-liyordu. Suya çarpmadan hemen önce, kendisini savaşa giden bir savaşçı gibi hazırlamıştı.
Soğuk nehre dalış, yeni bü yaşamın acunasız karşılamasıydı. Kafaüstü bir karanlığa battı, karanlık öyle yoğundu ki, başı aşağı-da sulara dalarken hiçbir şey düşünemiyordu; yenilnüş, yönünü şaşırmıştı. Sonra, yukarıda ayışığının ışıltısını yakaladı ve yüzeye varana kadar ona ulaşmak için çabaladı. Bir nefes alınca, yukarı-da bağnşan sesleri duydu.
"Nerede o? Onu görebiliyor musun?"
"Devriyeyi çağır! Nehir kenarının araştınlmasmı istiyorum!"
"Her iki tarafının da mı?"
"Evet, seni aptal! Her iki tarafının da!"
Norris, buz gibi karanlığa geri daldı ve akıntının onu sürükle-mesine izin verdi. Bu akıntıyla mücadele edemeyeceğini biliyor-du, bu yüzden nehre teslim oldu ve onun kaçışına yardım etmesi-ne izin verdi. Nehir onu Lechmere Point'ten, Batı Yakası'ndan ge-çirip, doğuya giden limana kadar taşıdı. iskeleye kadar.
29

Şimdiki zaman
Julia, okyanusun kıyısında durmuş, denizi seyrediyordu. Sis ni-hayet dağılmıştı. Kıyıdan uzaktaki adaları, sakince suda ilerleyen, kararmış gümüş rengine benzeyen bir ıstakoz teknesini görebili-yordu. Arkasında Tom'un ayak seslerini duymamıştı, yine de her nasılsa orada olduğunu biliyor, konuşmaya başlamadan çok önce oraya yaklaştığını hissedebiliyordu.
"Bütün eşyalarımı topladım" dedi Tora. "On altı otuz feribotu-na bineceğim.
Senin onunla bırakmak zorunda kaldığım için üz-günüm ama bu şekilde kalmaya devam edecek gibi görünüyor. En azından son üç gündür aritmi yaşamadı."
"Bizi merak etme, Tom" dedi Julia, bakışları hâlâ teknedeydi.
"Senden çok şey istedik."
"Önemi yok, gerçekten. Nasılsa tüm haftayı burada geçirmeyi planlamıştım, hem burası çok güzel. Özellikle de denizi görebildi-ğim şu günlerde." "Hoş bir yer,

değil mi?" Yanma yaklaştı. "Yakında tamamının denize kayacak olması çok kötü. 0 evin günleri sayılı."
"Kurtaramaz mısın peki?"
"Okyanusla savaşamazsm. Bazı şeyler kaçınılmazdır."
Bir süre, teknenin guruldadıktan soma durmasını ve ıstakoz avcısının kapanlarını yukarı çekmesini izlediler.
"Tüm öğleden soma korkunç bir sessizliğe gömüldün" dedi Tom.
"Rose Connolly'yi düşünmeden edemiyorum."
"Nesini?"
"Sadece hayatta kalabilmek için ne kadar güçlü olması gerektiğini." "ihtiyaçları olduğunda insanlar kendilerinde o gücü genellikle bulurlar."
26!
"İten hiç bulamadım. En çok ihtiyacım olduğu zamanlarda bile." Ufalanan uçunundan uzaklaşarak okyanus kıyısı boyunca yü- nllneye başladılar.
"Boşanmandan mı bahsediyorsun?"
"Richard benden bunu istediğinde, onu mutlu edemememin benim suçum olduğunu düşündüm. Her geçen gün işinin onunki kadar önemli olmadığını hisseder, onun iş arkadaşlannm eşleri kadar başanlı olmadığını düşünürsün."
"Buna kaç sene tahammül ettin?"
"Yedi."
"Neden aynlmadın?"
"Çünkü buna inanmaya başlamıştım." Başını salladı. "Rose bu-na katlanmazdı."
"Bu şimdiden sonra senin için iyi bir düşünme yöntemi olacak gibi. Rose olsa ne yapardı?"
"Rose Connolly olmadığım sonucuna vardım."
Istakozcunun kapanı tekrar suya satışını seyrettiler.
"Salı giuıii Hong Kong'a gitmek için buradan ayrılmak zorun-dayım" dedi Tom.
"Bir ay orada kalacağını." "Yaa." Julia suskunlaştı. Onu tekrar görmek için bir ay geçecek demek.
"İşimi seviyonım ama bu zamanımın yansını yaşadığım yerden uzakta geçirmem anlamına geliyor. Onun yerine, salgının peşine düşünüyorum ve benim de bir hayatım olduğunu unutacak rad-deye geliyorum."
"Ama yapman gereken çok fazla şey var."
"Kırk iki yaşındayım ve ev arkadaşım yılın yansını köpek eğiti-mine harcıyor." Suya baktı. "Her neyse, bu geziyi iptal etmeyi dü-şünüyorum."
Julia nabzının birden daha hızlı atmaya başladığını hissetti. "Neden?" "Kısmen Henry .yüzünden. Her şey bir yana, seksen dokuz ya-şında ve sonsuza kadar burada olmayacak." Elbette, diye düşündü Julia. Hepsi Henry yüzünden. "Sonulla-rı olduğunda bana anlatabilir." "Bu çok büyük sorumluluk demek. Kimseye böyle bir şey yük-lemek istemezdim."
"Ona karşı bir bağ geliştirdim. Artık o benim arkadaşım ve ben arkadaştanım yüzüstü bırakmam." Süzülerek geçen bir martıya baktı. "Birkaç tane eski kemiğin iki kişiyi bir araya getinnesi ne kadar tuhaf. Hiçbir şekilde ortak bir şeyleri olmayan iki insanı."
"Şey, Benden hoşlandığı kesin. Hana dediğine göre, sadece on yaş daha genç olsa... "
Julia kahkaha attı. "Beninde ilk buluştuğunda, sanırım bana zar zor tahammül edebilmişti." "Henry herkese zar zor tahammül eder ama sonunda senden hoşlandı işte."
"Rose yüzünden. Tek ortak noktamız o. Her ikimiz de ona ka fayı takmış durumdayız." Istakoz teknesinin uzaklaşırken körfe zin metalik gri yüzeyinde beyaz bir çizgi bırakışmı seyretti. "Onu rüyamda bile görüyorum."
"Nasıl rüyalar bunlar?"
"Sanki oradayım ve onun gördüklerini görüyorum. Faytonları, sokakları, elbiseleri. Bunun sebebi, o mektupları okumak için çok fazla zaman harcamış olmam. Bilinçaltıma kayıyor. Neredey-se orada olduğuma inanabüirim, her şey çok fazla şey görünme-ye başlıyor... tanıdık."
"Senin de bana tanıdık görünmen gibi."
"Sebebini bilmiyorum."

"Yine de seni tanıdığıma dair bir his var içimde. Daha önce ta-nışmış olduğumuza dair." "Tamşmamız için bir sebep düşünemiyorum." "Evet." İç geçirdi. "Ben de." Ona baktı. "Öyleyse, sanırım bu geziyi iptal etmem için herhangi bir sebep yok. Değil mi?"
Bu soruya, onaylamaktan başka verilecek daha fazla cevap vardı. Julia'mn bakışları onunkilerle buluştu ve gözlerinde gör-dükleri onu korkuttu, çünkü o anda hem olasılık hem de kalp kı-rıklığı gördü. Julia ikisi için de hazır değildi.
Denize baktı. "Henry ile beni merak etme."
O gece Julia bir kere daha rüyasında Rose ConnoUy'yi gördü. Yal-nız bu kez, Rose yamalı giysiler içinde ve yüzü külle kirlenmiş bir kız değildi; aksine, saçlarım tepesinde toplamış, gözlerinden büge-lik okunan ağırbaşlı bir kadındı. Kır çiçekleri arasında durmuş, akıntıya doğru uzanan bü yamaçtan aşağıya bakıyordu. Bu, bir gün Julia'mn bahçesi olacak olan aynı hafif yamaçtı. Bu yaz gününde, uzun çimler rüzgârda su gibi dalgalanıyor, karahindiba tüycükleri san siste döne döne uçuşuyordu. Rose döndü, çimü bir tarla vardı ve birkaç yıkık dökük taş bir zamanlar orada başka bir evin olduğu-nu gösteriyordu, artık olmayan, yanıp kül olmuş bir evi.
Tepeden genç bir kız geliyor, kızın etekleri uçuşuyordu; gülen yıi/.ü aıcaktarı al al olmuştu ROM doğruca onu kollarına alıp dön dürdü, kahkahalar alıyordu.
"Bir daha! Bir daha!" diye bağırdı kız, ayaklan yere değerken.
"Hayır, teyzenin başı döndü."
"Tepeden yuvarlanabilir miyiz?"
"Bak, Meggie." Rose akıntıyı gösterdi. "Bu güzel bir yer değil ini? Ne düşünüyorsun?"
"Suda balıklar ve kurbağalar var."
"Harika bir yer, değil mi? Bir gün buraya ev yapmalısın. Tam buraya." "Peki ya oradaki eski ev ne olacak?" Rose, tepedeki kömürleşmiş taş yapıya baktı. "O muhteşem bir
adama aitti" dedi yumuşak bir tonla. "O ev sen daha iki yaşınday-ken yandı.
Belki bir gün, daha da büyüyünce, sana ondan bahse-derim. Bizim için yaptıklarından." Rose derin derin nefes aldı ve akıntıya doğru baktı. "Evet, burası güzel bir yer. Burayı hatırlama-lısın." Kızın eline uzandı. "Gel. Aşçı bizi öğle yemeğine bekliyor."
Teyze üe yeğen birlikte yürüdüler, tepeyi tırmanırken etekleri uzun çimlerin arasında hışudıyordu. Tepeye çıkana kadar, Rose'un kestane rengi saçlan sallanan çimlerin üzerinde parüdıyordu.
Julia gözlerinde yaşlarla uyandı. O benim bahçemdi. Rose ile Meggie benim bahçemde yürüdüler.
Yataktan çıkıp pencereye doğru yürüdü, şafağın pembe ışığı-nı gördü. Nihayet bütün bulutlar kaybolmuştu ve bugün ilk kez Penobscot Körfezi üzerinde güneşin ışıldadığını gördü. Burada güneşin doğuşunu görecek kadar kaldığıma memnunum, diye düşündü.
Mutfağa gidip kahve yapmak için parmak uçlarına basarak merdivenlerden inerken sessiz olmaya ve Henry'yi uyandırma-maya çalıştı. Sürahiyi doldurmak için musluğu açmak üzereydi ki, diğer odadan kâğıdın tanıdık hışırtısını duydu. Sürahiyi bıra-kıp kütüphaneye göz attı.
Henry, başı önüne yayılmış olan kâğıt yığınlarına doğnı eğil-miş, bir sandalyede kamburunu çıkarmış, yemek masasmda oüı-ruyordu.
Julia korku içinde ona doğru koştu, en kötüsünden korkuyor-du. Ama omzuna dokununca Henry doğruldu ona baktı. "Bul-dum" dedi.
Julia'nın bakışlan, önündeki masada duran elyazısıyla yazılmış sayfalara döndü ve o tanıdık başharfleri gördü: O. W. H. "Bir mek-tup daha!"
"Sarunm sonuncusu olabilir, Julia."
"Ama bu harika!" dedi Julia. Sonra, Henryiün ne kadar BOİgun olduğunu, ellerinin titrediğini fark etti. "Sorun ne?" Mektubu ona uzattı. "Oku."
1830
Korkunç nesne iki gündür viski içinde duruyordu. Rose ük başta kavanozda ne olduğunu fark etmedi. Tüm gördüğü, çay renginde bir suya yatırılmış ham bir et

mukozasıydı. Pratt kava-nozu çevirip, daha yakından bakmaya zorlayarak Rose'un yüzü-ne tuttu.
"Bunun kim olduğunu biliyor musun?" diye sordu.
Rose, kavonoza, o nahoş viskinin içinde duran şeye ve bir an-da her organı büyüten camda beliren beklemiş kana baktı. Deh-şet içüıde geri çekildi.
"Bu, senin tanıman gereken bir yüz, Bayan Connolly" dedi Pratt. "Bu, iki, gece önce Batı Yakası'nda bir ara sokakta bulunan bir cesetten kesilmiş. Vücuda haç işareti oyulmuş. Kardeşinin ko-cası Bay Eben Tatein vücuduna."
Kavanozu Dr. Grenvillein ma-sasına bıraktı.
Rose, salonunda bulunan kanıt yüzünden eşit derecede şaşir mış görünen Grenville'a döndü. "O kavanoz asla Norris'in odasın da olmadı!" dedi. "Size inanmasaydı, benden buraya gelmemi is temezdi, Bay Grenville. Şimdi sizin de ona inanmanız gerek."
Pratt soğukkanlı bir gülümsemeyle yanıt verdi. "Sanırım Dok tor, öğrenciniz Bay Marshallin sizi aldattığı tamamen açık. Balı Yakası Katili o. Tutuklanması an meselesi."
"Tabii çoktan boğulmadıysa" dedi Grenville.
"Alı, hâlâ hayatta olduğunu biliyoruz. Bu sabah, iskele yakınla rında çamur içinde sudan çıkan ayak izleri bulduk. Onu bulacağız ve adalet de yerini bulacak, ihtiyacımız olan tüm kanıt bu kavanoz."
"Tüm sahip olduğunuz, viskiye yatırılmış bir numune." "Kan lekeli bir de maske. Tam da şahitlerin -Rose'a baktı- (a nımladığı gibi beyaz bir maske."
Rose: "O masum! Tanıklık edenin ki..."
"Neye tanıklık edeceksiniz, Bayan Connolly?" Pratt hafife ahi casına sınttı.
"O kavanozu odasına sen koydun."
Pratt öyle bir öfkeyle üzerine yürüdü ki, Rose korkarak gel I çekildi. "Seni küçük orospu." "Bay Pratt!" dedi Grenville. Ama Pratt'm bakışları Rose'un üzerinde kaldı. "Senin tanıklığı
nın bir değeri olacağını mı sanıyorsun? Norris Marshall'la aynı evde yaşadığını çok iyi biliyorum. O fahişeyi Noel için yaşlı baba sıyla tanıştırmaya bile götürdü. Sadece altına yatmıyor, şimdi onun için yalan da söylüyorsun. Sana iyilik etmek için mi Eben Tate'i öldürdü? Kardeşinin baş belası kocasım halletti mi?" Kava-nozu, bezle sanlmış kanıt kutusuna geri koydu. "Ah, evet, bir jü-ri eminim senin tanıklığına inanacaktır!"
Rose: "Bu kavanoz onun odasında değildi. Buna yemin ede-rim" dedi Grenville'a. "Bay Marshallin odasını araştırmak için kim görevlendirildi?" diye sordu Grenville. "Gece Devriyesi oraya bakmayı nasü dü-şündü?"
Pratt ilk kez rahatsız göründü. "Ben sadece görevimi yaptım. Bir rapor geldiğinde... "
"Ne raporu?"
"Bir mektup, Gece Devriyesi'ne onun odasında kesinlikle ilgi-mizi çekecek bir şey bulacağımızı bildiriyordu."
"Kimden bir mektup?" "Bunu söyleme yetkim yok." Grenville anladığını gösteren bir kahkaha attı. "Belirsiz!" "Kanıtı bulduk, öyle değil mi?" "Siz bir adamın hayatını o kavanoza mı bağlayacaktınız? O maskeye mi?"
"Ve siz, bayım, sizin saygın namınızı bir katile bağlamadan ön-ce iki kere düşünmelisiniz. Genç adamı sizin ve diğerlerinin çok yanlış tanıdığı şimdiye kadar çoktan belli olmalıydı." Kanıt kutu-sunu kaldırıp memnuniyetle ekledi, "Herkes ama ben değil." Hız-la başını salladı, "iyi geceler, Doktor. Dışarıda olacağım."
Koridordan aşağıya inerken Pratt'm ayak seslerini dinlediler ve sonra da ön kapı arkasından kapandı. Salona bir süre soma Dr. Grenville'ıı kız kardeşi Eliza girdi.
"O korkunç adam sonunda gitti mi?" diye sordu Eliza.
"Korkarım ki bu olaylar Norris açrsmdan çok kötü görünüyor."
Grenville iç geçirdi ve şöminenin yanındaki sandalyeye oturdu "Ona yardim etmek için yapabileceğin bir şey yok mu?" diye sordu Eliza.
"Bu olay artık benim yetkimi aşıyor."
"O size güveniyor, Dr. Grenville!" dedi Rose. "Hem siz hem Bay Holmes onu savunursa, dinlemek zorunda kalacaklardır."

"VVendell onun lehine savunma yapar mı?" diye sordu Eliza.
"Norris'in odasmda bulundu. Kavanozun orada olmadığını bili-yor. Maskenin de." Grenville'a baktı. "Hepsi benim hatam. Hepsi benimle, Meggie'yle alakalı. Onu isteyen insanlar her şeyi yapabi-lirlerdi."
"Masum bir adamı darağacma götürmek de dâhil mi?" dedi Eliza
"Bu, yapabileceklerinin en küçüğü." Rose, Grenville'a yaklaştı, ellerini ona inanması için yalvarırcasına açmıştı. "Meggi'nin doğ-duğu gece odada iki hemşire ve bir doktor vardı. Şimdi hepsi öl-düler, çünkü onlar benim kardeşimin sırrını biliyorlardı. Meg-gie'nin babasının adını öğrenmişlerdi."
"Senin hiç duymadığın bir isim" dedi Grenville.
"Ben odada değildim. Bebek ağlıyordu, o yüzden onu dışarı çı-kardım. Soma Agnes Poole yeğenimi vermemi istedi ama ben reddettim." Rose yutkundu ve yumuşak bir sesle sürdürdü. "0 za-mandan beri de peşindeler."
"Öyleyse istedikleri çocuk mu?" dedi Eliza. Kardeşine baktı. "Korumaya ihtiyacı var. "
Grenville başıyla onayladı. "Çocuk nerede, Bayan Connolly?"
"Gizli, efendim. Güvenli bir yerde."
"Onu bulabiürler" dedi Grenville.
"Nerede olduğunu bilen tek kişi benim." Gözlerinin içine baktı ve doğrudan konuştu: "Yerini bana hiç kimse söylettiremez."
Grenvüle'in bakışları Rose'unkilerle kesişti, onu tartıyordu. "Senden bir an büe şüphe duymadım. Bunca süre zarar görmesini engellemek için onu güvende mttun.
Sen neyin en iyi olduğunu herkesten iyi bilirsin." Birdenbire ayağa kalktı. "Gitmem gerek."
"Nereye gidiyorsun?" diye sordu Eliza "Bu konuda danışmam
gereken insanlar var."
"Akşam yemeği için eve dönecek misin?"
"Bilmiyorum." Koridora doğru yürüdü ve paltosunu giydi.
Rose onu takip etti. "Dr. Grenville, ne yapayım? Nasü yardım-cı olabilirim?" "Burada kal." Kardeşine baktı. "Eliza, kızın ihtiyaçlarım karşı-layın. Bizim çatımız altındayken, zarar görmemeli." Dışarı çıktı

ve içeriye esen buz gibi rüzgâr Rose'un gözlerini acıttı. Aniden akan gözyaşlarını gözlerini
kırparak uzaklaştırdı.
"Gidecek yerin yok, değil mi?"
Rose, Eliza'ya döndü. "Hayır, bayan."
"Bayan Furbush senin için mutfakta bir yatak hazırlayabilıı " Eliza'nm gözleri Rose'un yamalı elbisesinde gezindi. "Ve değişi ıı men için giysi, kesinükle." "Teşekkür ederim." Rose boğazmı temizledi. "Her şey için te şekkür ederim." "Tek teşekkür etmen gereken kişi kardeşim" dedi Eliza. "Ben sadece bu işin onu yıpratmayacağını umuyorum."
Bu, Rose'un ayak bastığı en büyük evdi, şu ana kadar uyuduğı ı en büyük ev olduğu kesindi. Mutfak ılıktı, şöminedeki kömürler hâlâ parlıyor, ısı saçıyordu. Battaniye kalın yündendi, soğuk ge çelerde sarındığı tel tel olmuş pelerin gibi değildi; o eski püskü paçavraya kaldığı tüm pansiyonların, uyuduğu her pis samanın kokusu sinmişti. İsmin ehli kâhya kadın Bayan Furbush o peleri-ni Rose'un diğer yırtık giysileriyle birlikte ateşe atması konusun-da ısrar etmişti. Kıza gelince, Bayan Furbush sabun ve bol mik-tarda sıcak su istemişti, çünkü Dr. Grenville temiz bir ev halkının sağlıklı bir ev halkı olduğu konusunda ısrar ediyordu. Şimdi ban-yo yapmış ve temiz bir sabahlık giymiş olan Rose, şöminenin ya-nındaki karyolada alışkın olmadığı bir rahatlıkla yatıyordu.
Ama ya Norris? Bu gece o nerede uyumuştu? Üşüyor muydu, aç mıydı? Neden ondan hiç haber almamıştı?
Akşam yemeği saati gelip geçtiği halde Dr. Grenville eve dön-memişti. Rose bütün gece eli kulağında beklemiş ama ne onun sesini, ne de ayak seslerini duymuştu. "Bu onun işinin gereği, kı-zım" demişti Bayan Furbush. "Bir doktorun düzenli çalışma saat-leri olması beklenemez. Hastalar onu geceleri hep çağırırlar ve gün ağar ana kadar gelmediği zamanlar olur."
Evdeki diğer kişüer istirahat etmek için odalarına çekildikten çok zaman sonra bile Dr. Grenville hâlâ dönmemişti. Rose uyanık bir halde yatıyordu. Şöminedeki kömürler kızıllıklarını kaybet-miş, küle dönmek üzereydiler. Mutfak

penceresinden, ayışığında silueti görülen bir ağaç seçebiliyor, dallarının rüzgârda sallandı-ğını duyabiliyordu. O anda başka bir şey duydu: Hizmetçilerin merdiveninde ayak sesi gıcırtıları. Gıcırtı sesleri mutfağa doğru yaklaşırken dinleyerek öylece kaldı. Belki de hizmetçilerden ı>in şömineyi doldurmaya geliyor

• İn Rose, karanlığın içinden kayan-gölgeler içindeki figürü tanı-yabilmişti. Sonra, bir sandalyenin devrildiğini duydu ve bir ses mırıldandı: "Lanet olsun!"

Bir adam.

Rose yataktan çıkıp karanlıkta bir mum yakmak için şömineye doğru giderek el yordamıyla mum aradı. Korlar carüanınca, içeri giren kişinin gecelik giysiler içinde, saçları uykudan karmakarı-şık olmuş bir delikanlı olduğunu gördü. Delikanlı onu görünce buz kesti, açıkça onu gördüğüne çok şaşırmıştı, tıpkı Rose'un da onu gördüğüne şaşırması gibi.

Bu, Küçükbcy olmalı, diye düşündü Rose. Ona, üst kattaki odasında iyileşmekte olduğu söylenmiş olan Dr. Grenvillein ye-ğeni. Sol kolundan arta kalan kısım bir bandajla sarılmıştı, den-gesini tam kuramayarak ayakta biraz yalpaladı. Rose mumu bıra-kıp, yana doğru devrilmek üzereyken onu yakalamak için koştu.

"Bir şeyim yok, ben iyiyim" diye diretti diğeri.

"Ayağa kalkmamanız gerek, Bay* Lackavvay." Rose, karanlıkta devrilmiş olan sandalyeyi düzeltti ve nazikçe Charlesi oraya oturtturdu. "Annenizi çağırayım." "Hayır, yapma. Lütfen!"

Bu çaresiz yalvarış gitmesini engelledi.

"Tek yaptığı bana kızmak" dedi. "Bana kızılmasından bıktım. Sırf ateşim çıkacak diye korktuğundan odama hapsedilmekten bıktım." Yalvaran gözlerle [A]ona baktı. "Onu uyandırma. Bırak biraz burada oturayım. Sonra yatağıma geri döneceğim, söz veriyomm."

Rose iç çekti. "Nasü isterseniz. Ama tek başınıza dolaşmama-nız gerek."

"Yalnız değilim." Hafifçe gülümseyebildi. "Sen buradasın."

Rose şöminedeki kömürleri karıştırmak ve biraz daha kömür atmak için odanın diğer tarafına doğru giderken, Charlesin onu izlediğüü fark etti. Alevler, sıcaklıklarım odaya yayarak birden canlandı.

"Sen, tüm hizmetçilerin bahsettiği kızsın" dedi Charles.

Rose ona döndü. Yeniden yanan ateşin ışığı Charlesin yüzüne yansıyordu ve Rose hafifçe belirginleşen yüz hatlarını, zarif bir alın ve neredeyse bir erkekten çok kızmkilere benzeyen dudakla-rı gördü.

"Sen Norris'in arkadaşısın" dedi Charles.

Rose başıyla onayladı. "Adım Rose."

"Şey, Rose, ben de onun arkadaşıyım. Duyduklarıma gön-, şu anda olabildiğince çok arkadaşa ihtiyacı var." Norris'in içinde bulunduğu durumun önemi birden öyle ağu bir şekilde omuzlarına çöktü ki, Rose masadaki sandalyeye gö müldü. "Onun için çok korkuyorum" diye fısıldadı.

"Dayun insanlan tanır. Sözü geçen insanları."

"Artık dayınızın bile şüpheleri var."

"Peki senin yok mu?"

"Bir tane bile yok."

"Ondan nasü bu kadar emin olabdirsin?"

Doğrudan Charles'ın gözlerinin içine baktı. "Ben onun kalbini biliyorum." "Gerçekten mi?" "Benim deli olduğumu düşünüyorsunuz." "İnsan bağlılıkla ilgili bu kadar çok şiir okursa böyle olur. Ama gerçekte buna pek az rastlıyoruz." "Bağlılığımı inanmadığım bir adam için harcamazdım."

"Aslında Rose, daraağacını ben boylasaydım, senin gibi bir ar-kadaşım olduğu için kendimi şanslı sayardım." Rose, darağacından bahsedilince ürperip, alevlerin kütüğü hız-la tükettiği şömineye doğru döndü.

"Üzgünüm, bunu söylememem gerekirdi. Bana öyle çok mor-fin verdüer ki, artık ne söylediğimi de bilmiyorum." Bandajlı ko-luna baktı. "Bugünlerde kendimi hiçbir şey için iyi hissetmiyo-rum. Kendi başıma ayaklarım üzerinde bile duramıyorum." "Saat geç oldu, Bay Lackaway. Yataktan hiç çıkmamanız gere-kirdi."

"Birkaç yudum brendi içmek için geldim." Umutlu gözlerle Ro-se'a baktı. "Benim için biraz getirir misin? Şuradaki dolabın için-de." Mutfağa doğru işaret etti ve Rose bunun brendi şişesine yap-tığı gece baskmlannm ilki olmadığından şüphelendi.
Rose sadece bir parmak içki koydu ama Charles onu tek yu-dumda bitirdi. Daha fazlasmı beklediği açıkça belli olsa da, Rose şişeyi yerine geri bırakıp, sert bir sesle konuştu: "Size odanıza ka-dar yardımcı olacağım."
Rose önlerini aydınlatması için eline aldığı mumla, ona ikinci kata kadar eşük etti. Daha önce üst kata hiç çıkmamıştı ve kori-dor boyunca ona yardım ederken, bakışları mum ışığında ortaya çıkan güzellikler üzerinde dolaşıyordu. Bol desenli bir halı ve ışıl ışıl bir hol masası gördü. Duvarda, Charles'a odasma kadar eşlik ederken sanki gözleriyle onu izhyormuş hissi verecek kadar can-lı detayları bulunan seçkin kadınlar ve erkeklerden oluşan bir portre galerisi vardı. Ona odasına gitmesi için yardım ederken, Charles sanki morfinden çok o bir yudumluk brendi yüzünden ta-mamen sarhoş olmuş gibi sendeliyordu. Iç çekerek birden kendi-sini yatağına bıraktı.
"Teşekkür ederim, Rose."
"iyi geceler, efendim."

"O şanslı bir adam, yani Norris. Kendisini senin kadar seven bir kıza sahip olduğu için. Üzerine şiirler yazılacak türden bir aşkla."
"Ben şiirden anlamam, Bay Lackavvay."
"Anlamana gerek yok." Gözlerini kapatıp iç çekti. "Sen gerçe-ğini biliyorsun." Rose, nefesi derinleşip uykuya dalarken onu seyretti. Evet, ben gerçeğini biliyorum ve şimdi onu kaybetmek üzereyim.
Elinde mumla odadan çıkıp tekrar koridora doğru yürüdü. Orada durdu, bakışları ona bakmakta olan bir yüzün üzerinde do-nup kalmıştı. Sadece bolü aydınlatmaya yeten alevin loş ışığında, portre şaşırtıcı bir şekilde o kadar gerçek görünüyordu ki, Rose bu yüz hatlarının beklenmedik şekûdeki benzerliği karşısında şaşkına dönmüş bir halde orada öylece kalakalmıştı. Güçlü uzun saçları ve parlak bir zekâ yansıtan siyah gözleri olan bir adam gördü. Tuval üzerindeki oturduğu yerden, onu bir tartışmanın içi-ne çekmeye hevesli görünüyordu. Rose daha da yaklaştı, öyle ki
o yüzün her gölgesini, her kıvrımım inceleyebüiyordu. Resim on-da öyle ilgi uyandırmıştı ki, yaklaşan ayak sesleri sadece birkaç metre ötede kalana kadar duymamıştı. Birkaç adım ötesinde du-yulan gıcırdamayla aniden döndü, öyle ürkmüştü ki, neredeyse elinki mumu düşürüyordu.
"Bayan Connolly?" dedi Dr. Grenville kaşlarını çatarak. "Ne-den bu saatte evin içinde dolaştığınızı sorabilir miyim?"
Rose, adamın sesindeki şüpheli tınıyı fark edip kızardı. En kö-tüsünü varsayıyor, diye düşündü; konu irlandalılar olunca hep en kötüsünü varsayarlar. "Bay Lackavvay yüzünden, efendim."
"Ne olmuş yeğenime?"
"Mutfağa geldi. Ayaklan üzerinde duramadığını düşündüm, bu yüzden ona yatağına kadar eşlik ettim." Açık bırakmış olduğu Charlesin kapısını gösterdi.
Dr. Grenville, üzerini örtmeden yatağa yayılmış, yüksek sesle horlayan yeğeninin bulunduğu odaya göz gezdirdi.
"Üzgünüm, efendim" dedi. "Üst kata gelmedim, şayet... "
"Hayır, özür dilemesi gereken benim." İç çekti. "En yornı u günlerden biriydi ve çok bitkinim, iyi geceler." Arkasını dondu "Bayım?" dedi Rose. "Norris'ten haber var mı?"
Durdu, isteksizce ona döndü. "Korkarım ki, iyimser olmak için çok az sebep var. Kanıt çok güçlü." "Kanıt sahte."
"Buna mahkeme karar vermeli. Ama mahkemede masumiyel I
ne onun hakkında hiçbir şey bilmeyen yabancılar karar verecek Tüm bildikleri, gazetede okuduklarından ya da meyhanede duy duklarından ibaret. Bir de, Norris Marshall in dört cinayete de ya kın yerde yaşaması. Eben Tatein kesilmiş yüzünün onun odasın da bulunması. Bir kasap olmasının yanı sıra, becerikli bir anal < > mist olması. Her biri ayrı ayrı değerlendirildiğinde, bunlar bir karşı savunma olabilir. Ama mahkemeye sunulduğunda, suçu yadsınamaz olacaktır."
Rose, umutsuzca ona baktı. "Bizim yapabileceğimiz hiçbir sa vunma yok mu?"

"Korkarım ki, daha azıyla darağacma giden insanlar oldu."

Rose Dr. Grenville'ın kolunu tuttu umutsuzca. "Onun asıldığım göremem!"
"Bayan Connolly, henüz tüm umudumuz kaybolmadı. Onu kur-taracak bir yol olabilir." Rose'un elini tutup, doğrudan gözlerinin içine baktı. "Ama bunun için senin yardımına ihtiyacım olacak."
33
"Billy. işte orada, Büly!"
Çocuk, şaşkınca, onun adını kimin fısıldadığını görebilmek için karanlıkta etrafına bakındı. Ayaklarına siyah bir köpek sıçra-dı. Hayvan birden heyecanlı heyecanlı havladı ve fıçı yığınlarının arkasına çömelmiş olan Norris'e doğru koşmaya başladı. En azın-dan köpek onun için kötü şeyler düşünmüyor, tanımadığı bir adamla dostça saklambaç oynamaktan memnun bir halde kuyru-ğunu sallıyordu. Yarım Akıl Billy daha tedbirliydi. "Kim var orada, Benekli?" di-ye sordu, sanki köpeğin ona cevap vermesini bekliyordu.
Norris fıçıların arkasından çıktı. "Benim, Billy" dedi ve çocu-ğun geri geri çekildiğini gördü. "Seni incitmeyeceğim. Beni hatır-lıyorsun, öyle değil mi?" Çocuk, şimdi Norris'in elini yalamakta olan ve açıkça ilgisiz görünen köpeğine baktı. "Siz Bayan Rose'un arkadaşısınız" dedi.
"Ona bir mesaj götürmene ihtiyacım var."
"Gece Devriyesi senin katil olduğunu söylüyor."
"Değilim. Yemin ederim değilim."
"Nehrin her yerinde seni arıyorlar."
"Billy, eğer sen de Rose'un arkadaşıysan, bunu benim için ya-parsın."
Çocuk tekrar köpeğine baktı. Benekli, Norris'in ayağının üze-rine oturmuştu ve konuşmayı izlerken kuyruğunu sallıyordu. Ço-cuk yarım akıllı olabilirdi ama iş bir adamın niyetini yargılamaya gelince, bir köpeğe güvenebileceğini biliyordu. "Dr. Grenvüle'in evine gitmeni istiyorum" dedi Norris.
"Büyük olan, Beacon'daki, orayı biliyorsun değü mi?"
"Evet. Hâlâ orada olup olmadığını öğren ve bunu ona ver." Nor.: f o
ris ona katlanmış bir kâğıt uzattı. "Bunu onun eline ver. Saden-onun eline."
"Ne yazıyor?"
"Sadece bunu ona ver."
"Bir aşk mektubu mu?"
"Evet." Norris, çocuğun bir an önce gitmesi için sabırsızlan.ı rak çok luzb cevap verdi.
"Ama onu seven benim" diye sızlandı Billy. "Ve ben onunla ev leneceğim." Kâğıdı yere attı. "Senin aşk mektubunu ona götürme yeceğim."
Öfkesini yutan Norris kâğıdı yerden aldı. "Ona kendi hayatına devam etmekte özgür olduğunu söylemek istiyorum." Mektubu Billy'nin eline geri koydu. "Bunu ona götür ki o da bilsin. Lütfen." Sonra ekledi. "Götürmezsen sana kızacaktır." İşte bu işe yaradı; Büly'nin en büyük korkusu Rose'u gücendir-mekti. Çocuk kâğıdı cebine sokuşturdu.
"Onun için her şeyi ya-parım" dedi.
"Beni gördüğünü kimseye söyleme."
"Ben yanm akıllı değüim, bitiyorsun" diye sertçe karşılık verdi Billy.
Karardığın içine doğru yürüdü, köpek de ayaklarının dibin-de koşuyordu.
Norris oyalanmadı, karanlık sokakta hızla Beacon Street yönü-ne doğru yürüdü. Billy iyi niyetli olabilirdi ama sır tutma konu-sunda ona güvenemezdi ve Gece Devriyesi'nin bakmaya gelmesi-ni beklemeye hiç niyeti yoktu.
Onun hâlâ hayatta olduğuna ve bu üç gün boyunca Boston'da bulunduğuna inandıklarını varsayıyordu.
Çaldığı giysiler üzerine hiç uymuyordu, pantolon çok büyük, gömlek çok dardı ama kaim pelerin hepsini gizlemişti ve bir Qu-aker şapkayı alnına kadar indirmişti. Gizlenmeden ve tereddüt etmeden ne istediğini bilerek sokakta yürüdü. Ben bir katil olma-yabilirim, diye düşündü. Ama şimdi bir hırsız olduğum kesin. Da- rağacıyla zaten karşı karşıya gelmişti; bunun yanında birkaç suç daha işlemenin pek önemi yoktu. Tek önemsediği şey hayatta kalmaktı ve eğer bu, bir meyhanenin vestiyerinden bur pelerin çalmayı ya da bir çamaşır ipinden pantolonla gömlek aşırmayı gerektiriyorsa, o zaman bu, donmakta olan bir adamın yapması gereken

doğru şeydi. Eğer her halükârda asdacaksa, bu durumda gerçek bir suçtan ötürü suçlu olabüirdi.
Dar Acorn Street'e çıkan köşeyi döndü. Bu, Gareth Wilson ve Dr. Sevvall'ın buluştuğu, sundurmasına pelikanların kazılı olduğu evin bulunduğu sokaktı.
Norris beklemek için karanlık bir veran-da seçti ve çömelip, bir gölgelikte saklandı. O zamana kadar Billy Grenvillc'm evine ulaşmış olmalıydı; şimdiye kadar yazdığı not Rose'un eline geçmiş olmalıydı, tek bir satırdan oluşan o not: Bu gece, pelikanların altında.
Eğer not Gece Devriyesi'nin eline geçtiyse, ne anlama geldiği konusunda lıiçbir fikirleri yoktur. Ama Rose bilir. O gelir.
Beklemek için oraya yerleşti.
Gece ilerledi. Evlerin içindeki lambalar teker teker söndü ve da-racık Acorn Street'teki pencereler karardı. Arada sırada, çok daha yoğun olan Cedar Street'ten geçen bir faytonun tangur tungur ses-lerini duydu ama kısa zamanda o yoğunluk bile sessizliğe gömüldü.
Pelerinine daha sıkı sarınıp, nefesinin karanlıkta buharlaşma-sını seyretti. Mecbur kalsa, bütün gece burada beklerdi. Eğer şa-fağa kadar gelmezse, o zaman yarın gece geri dönecekti. Bir ke-re Rose onun beklediğini büiyorsa, hiçbir şeyin onu engelleyeme-yeceğini bilecek kadar ona güveniyordu.
Bacakları tutuldu, parmaklan hissizleşti. Acont Street'teki son pencere de karardığa gömüldü.
Soma, köşeden bir figür belirdi. Lamba ışığıyla silueti belirgin-leşen bir kadın. Karanlığın içinden bir şeyleri görmeye çalışırca-sma sokağın ortasında durdu.
"Nome?" diye bağırdı hafifçe.
Norris hemen verandadan adımını attı. "Rose" dedi ve Rose ona doğru koştu.
Norris ona sarıldı ve dönerlerken sonunda onu tekrar gördüğüne öyle sevinmişti ki, kahkaha atası gelmişti. Ro-se, onun kollarında kendisini havadan da hafif hissetti ve o anda Norris birbirlerine sonsuza dek bağlı olduklarım anlamıştı. Char-les Nehri'ne dalış hem ölüm hem de yeniden doğuş olmuştu onun için ve bu, ona verecek hiçbir serveti, hiçbir aüesi, sevgisi hariç hiçbir şeyi olmayan bu kızla yeni bir hayattı.
"Geleceğim büiyordum" diye mınldandı Norris. "Biliyordum."
"Beni dinlemen gerek."
"Boston'da kalamam Ama sensiz de yaşayamam."
"Bu önemli, Norris. Dinle!"
Norris kaskatı kaldı. Onu donduran kızın emri değildi, Acorn Street'in diğer ucundan onlara doğru gelen iri cüsseli birinin silu-etiydi.
Norris'in arkasındaki toynak takırtısı etrafında dönmesine ne-den oldu, o anda bir araba ve iki at diğer kaçış yolunu da bloke ederek durdu. Arabanın kapısı açıldı.
27$
"Norris, onlara güvenmek zorundasın" dedi Rose. "Bana gü venmek zorundasın." Arkasındaki sokaktan tanıdık bir ses geldi. "Bu tek çareni/., Bay Marshall." Şaşıran Norris arkasındaki geniş omuzlu adama doğru döndii "Dr. Şevvali?" "Size arabaya binmenizi öneririm" dedi SewaU. "Eğer yaşamak istiyorsanız."
"Onlar bizim dostlarımız" dedi Rose. Elini tutmak için uzandı ve koluna girip onu arabaya doğru götürdü. "Lütfen, seni kimse görmeden arabaya binelim."
Başka seçeneği yoktu. Onu her ne bekliyorsa, Rose böyle iste-mişti ve o da ona hayatı boyunca güvenecekti. Rose onu arabaya götürdü, arkasından arabanın içine doğru çekti.
İçeri girmeyen Dr. Sewall arabanın kapısını kapattı. "Tanrı yar-dımcınız olsun, Bay Marshall" dedi pencereden. "Umarım bir gün daha az zahmetü şartlarda tekrar görüşürüz."
Sürücü kırbacını şıklattı ve araba hareket etti.
Norris ancak geriye yaslandığuıda Rose ile ikisinin karşısında oturan adamı görebilmişti. Sokak lambasının ışığı adamm yüzü-nü aydınlattı ve Norris hayretler içerisinde adama baktı.
"Hayır, bu bir tutuklama değü" dedi Constable Lyons.
"Öyleyse ne?" diye sordu Norris,,
"Bir iyilik, eski bir dost için."

West Boston Köprüsü'nden ve Cambridge'deki köylerin için-den geçerek şehir dışına çıktüar. Bu, daha birkaç gece önce Nor-ris'in tutuklu olarak geçtiği yolun aynısıydı ama bu farklı bir yol-culuktu, bu kez kaçınılmaz son duygusuyla değil, umutla seyahat ediyordu. Tüm yol boyunca Rose'un küçük eli Norris'in eliyle içi-ce geçmiş bir halde durdu; bu, ihanetten korkmasına gerek olma-dığının, her şeyin plana göre işlediğinin sessiz teminatı gibiydi. Onun hakkında nasıl kötü şeyler düşünebilirdi ki? Yalnız kız, di-ye düşündü, inanarak ve korkusuzca onun yanında olmuştu ve ben onu hak etmiyorum.

Cambridge kasabası karanlık bir kıra ve boş tarlalara açıldı. Güneye, Somerville ve Medford'a doğru ilerlediler; kış ayının al-tında birbirlerine sokulmuş karanlık evlerden oluşan köyleri geç-tiler. Medford'un varoşlarından çıkınca, araba nihayet kaldırım taşlı bir avluya doğru döndü ve yavaşlayıp durdu.

"Bir günlüğüne buradadinlenecek3Înizn dedi Constable Lyons, kapıyı açıp dışarı çıkarken. "Kuzeydeki diğer bir güvenli eve git-mek için talimatları yarın alacaksuuz."

Norris arabadan inip taştan çiftlik evine baktı. Pencerede ışıl-dayan mum ışığı, gizli yolcuları titrek ışığıyla karşılamıştı. "Bu yer nedir?" diye sordu Norris. Constable Lyons cevap vermedi. Kapıya doğru ilerledi ve iki kere çaldı, durdu, sonra bir kere daha vurdu.

Bir süre sonra kapı açıldı ve kurdeleli bir gece bonesi takmış yaşlı bir kadın dışarıya göz gezdirdi, ziyaretçilerinin yüzlerini gör-mek için lambayı yukarı kaldırdı. *

"Bir yolcumuz var" dedi Lyons. Kadın Norris'e ve Rose'a bakarak kaşlarını çattı. "Bu ikisi en sıra dışı kaçaklar."

"Bunlar en sıra dışı durumlar. Onları, Dr. Grenville'm özel rica-sı üzerine getirdim. Hem Bay Garrison hem de Dr. Şevvali bunu onayladı ve Bay Wilson da nza gösterdi."

Yaşlı kadın sonunda başıyla onayladı ve üç ziyaretçinin içeri girmesi için yana çekildi.

Norris, sayısız ocak alevinin isi yüzünden kararmış tavanı olan eski bir mutfağa girdi. Duvarlardan biri, içinde gecenin korlarının hâlâ ışıldadığı kocaman bir taş şömineydi. Baş seviyesinden yu-karı demet demet otlar, kurumuş lavanta, çördükotu, pelinotu ve adaçayı salkımları asılmıştı. Norris, Rose'un elini çekmekte oldu-ğunu fark etti ve ona kirişin üzerindeki oyulmuş amblemi işaret etti. Bir peükan.

Constable Lyons onların neye Daldıklarını görüp şöyle dedi: "Bu eski bir amblemdir, Bay Marshall, bizim büyük saygı duydu-ğumuz bir amblem. Pelikan, daha büyük bir iyüik için kendini adamayı temsil eder. Bize, ne verirsek onu alacağımızı hatırlatır."

Yaşlı kadın ekledi, "O, bizim kardeşliğinüzin mührüdür. Sha-ron'un Gülleri Birliği."

Norris kadma doğru döndü. "Sen kimsin? Bu yer nedir?"

"Bizler, Gül Haçlılar'ın üyeleriyiz, bayım. Burası da yolcular için bir ara istasyon. Sığmak ihtiyacı olan yolcular için."

Norris, sundurmasma pelikan resmi oyulmuş olan Acom Stre-et'teld mütevazı kasaba evini düşündü. O gece Wüliam Lloyd Garri-son'm eve gelen beylerden biri olduğunu hatırladı. Ayrıca, civar dükkânların sahiplerinin fısıldaşmalanm, yabancıların karanlık çöktükten sonra civarda dolaşmalarını hatırladı. Constable Lyons o gece Devriye'ye sınırsız olarak devriye gezmelerini emretmişti.

"Onlar, köleliğin loüdırılması taraftarları" dedi Rose. "Burası da bir gizlenme evi." "Bir ara istasyon" dedi Lyons. "Gül Ilaçlılarin güney ile Kana da arasında kurduğu birçok duraktan biri."

"Kölelere sığınacak yer mi sağlıyorsunuz?"

"Hiçbir insan köle değildir" dedi yaşlı kadm. "Hiçbir insanın bir diğerine sahip olma hakkı yoktur. Bizler, hepimiz özgürüz."

"Şimdi anlıyorsunuz, Bay Marshall" dedi Constable Lyons, "ne-den bu evden ve Acorn Street'teki evden asla bahsedilmemesi ge-rektiğini. Dr. Grenville bizi, sizin köleliğin kaldırılması hareketi-nin bir destekçisi olduğunuz konusunda temin etti. Tutsak edilse niz bile, bu istasyonlarla ilgili tek kelime etmemelisiniz, çünkü tahmin edemeyeceğiniz kadar çok sayıda yaşamı tehlikeye atmış olursunuz. On nesüdir insanlar yeterince acı çektiler zaten."

"Size yemin ederim, hiçbir şey söylemeyeceğim" dedi Norris. Birliğimizin ortaya çıkmasıyla baş edemeyiz, ellerinden gelse on-ca insanın bizi kökten kazıyıp yok edeceği bir zamanda değil."
"Hepiniz birüğin üyesi misiniz? Dr. Grenville bile mi?"
Lyons başıyla onayladı. "Yine, açıklanmaması gereken bir sır."
"Bana neden yardım ediyorsunuz? Ben kaçak bir köle değüim. Bay Pratt'a inanırsanız ben bir canavarım."
Lyons homurdandı. "Pratt iğrenç adamın teki. Yapabilmeydim onu Gece Devriyesi'nden attırırdım ama halkın gözüne girmeyi başardı. Bu günlerde herhangi bir gazeteyi açın, tüm okuyacakla-rınız kahraman Bay Pratt'ın, muhteşem Bay Pratt'ın yaptıkları. Gerçekte adam tam bir embesü. Senin tutuklanman, onun için en büyük zafer olacaktı."
"Sizin bana yardım etme sebebiniz de bu mu? Sadece onun za-ferini engellemek mi?"
"Bu, içine bulaştığım belaya pek değecek bir şey değü. Hayır, size yardım ediyoruz, çünkü Aldous Grenville sizin masumiyeti-nizden son derece emin. Hem asılmanıza izin vermek ciddi an-lamda bir haksızlık olurdu." Lyons yaşlı kadına baktı. "Şimdi onu burada sizinle bırakıyorum, Goode Hanım. Yarın Bay Wîlson se-yahati için hazırlıklı dönecek. Bu gece öyle bir hazırlık yapacak vakti olmadı. Her halükârda birazdan gün ağaracak ve Bay Mars-hall'ın bir sonraki seyahate başlamak için yarın geceye kadar bu-rada kalması en iyisi." Rose'a döndü. "Gelin, Bayan Connolly. Boston'a dönelim mi?"
Rose mcinmiş görünüyordu. "Ben onunla kalamaz mıyım?" di-ye sordu, gözleri gözyaşlarmdan parlıyordu.
"Tek basına bir yolcu daha hızirvo güvenli hareket, eder. Bay Marshall'a kimsenin yük olmaması önemli."
"Ama çok ani ayrılıyoruz!"
"Başka seçeneğimiz yok. Bir kez güvende olsun, seni de yanı-na alacaktır."
"Onu daha yeni buldum! Onunla kalamaz mıyım, sadece bu ge-ce? Bay Wilson'ın yarın geleceğini söylediniz. Öyleyse yarın onunla Boston'a dönerim."
Norris, Rose'un elini daha sıkı tuttu ve Lyons'a bakıp "Onu bir daha ne zaman göreceğimi bümiyorum. Her şey olabilir. Lütfen, şu son birkaç saati beraber geçirmemize izin verin" dedi.
Lyons iç çekip başıyla onayladı. "Bay VVilson yann öğleden ön-ce burada olacak.
0 zaman yola çıkmak için hazır ol."
Karanlıkta yatıyorlardı, yatakları sadece pencereden sızan ayı-şığıyla aydınlanıyordu ama bu ışık Rose'un onun yüzünü görme-si için yeterliydi. Onun da kendisine baktığını görmek için.
"Beni ve Meggie'yi de yanma alacağına söz veriyor musun?" dedi. "Güvenli bir yere varır varmaz, sana yazacağım. Mektup başka bir isimle gelecek ama sen onun benden geldiğini bileceksin."
"Keşke şimdi ben de seninle gidebüseydim."
"Hayır, senin Dr. Grenvülein evinde güvende kalmam istiyo-rum, benimle birlikte o kasvetli yoUarda sürünmeni istemiyorum. Meggie'nin bakıldığını bilmek de çok güzel. Gerçekten, olabüe-cek en iyi yeri buldun."
"Bana onu saklamamı söylediğin ve benim de bildiğim tek yer."
"Benim akıllı Rose'um! Beni çok iyi tanıyorsun."
Norris onun yüzünü eUerinin arasına aldı. Rose ellerinin sıcak-lığıyla iç çekti. "Bizim için en iyisi henüz yaşanmadı. Buna inanmak zorunda-sın, Rose. Tüm bu yargılamalar, sefaletler sadece bizim geleceği-mizi daha da güzelleştirmeye yarayacak." Hafifçe dudaklarım onunkilere değdirdi, yüreğini göklere çıkarması gereken bir öpücük. Onun yerine, bu öpücük Rose'un boğazına hıçkırık dol-du, çünkü olursa bir daha tekrar ne zaman görüşeceklerini bil-miyordu. Norris'i bekleyen yolculuğu, gizli ara istasyonları ve buz gibi soğuk yolları düşündü, hepsi nereye varacaktı? Gelece-ği kestiremiyordu ve bu da onu korkutuyordu. Önceleri bir kız olarak her zaman neyin yaklaşmakla olduğunu hayal edebilmiş ti: Terzi olarak çalıştığı yılları, tanışacağı delikanlıyı, doğuracağı çocukları.
Ama şimdi, geleceği düşündüğünde, hiçbir şey gör-müyordu, ne Norris'le beraber yaşadığı bir ev, ne çocuklar, ne de mutluluk. Neden gelecek birden yok olmuştu? Neden bu gece hiçbir şey öngöremiyordu?
Yoksa bu beraber olacağımız tek gece mi?

"Beni bekleyeceksin, değil mi?" diye fısıldadı Norris.
"Daima."
"Sana gizlenmekten başka ne verebilirim bilmiyorum. Her za-man arkamızı kollamak, her zaman kelle avcısını gözlemek. Se-nin hak ettiğin bu değil."
"Senin hak ettiğin de bu değü."
"Ama bir seçeneğin var, Rose. Bir gün kalkıp da bundan piş-man olacağından korkuyorum. Neredeyse bir daha birbirimizi görmemeyi tercih ederim." Ayışığı gözyaşlarını bulanıklaştırdı. "Bunu demek istemiş ola-mazsın." "Bunu demek istedim, sadece sen mutlu olmayı hak ettiğin için. Gerçek hayatta bir şansın olmasını istiyorum." "Gerçekten istediğin bu mu?" diye fısıldadı. "Hayatlarımızı ay-rı yaşamak mı?"
Hiçbir şey söylemedi.
"Bana şimdi söylemelisin, Norrie. Çünkü eğer söylemezsen, mektubunu hep bekliyor olacağım. Saçlarım beyazlayana, meza-rım kazılana kadar bekleyeceğim ve o zaman bile, bekliyor olaca-ğım..." Sesi çatladı.
"Dur. Lütfen dur." Kollarıyla Rose'u sardı ve onu kendisine doğru çekti. "Eğer gerçekten kendini düşünmeyen biri olsaydım, sana beni unutmanı, mutluluğu başka yerde aramanı söylerdim." Kederii bil kahkaha attı. "Ama görünen o ki, ben o kadar asil bi-ri değilim. Bencilim ve sana sahip olacak ya da sevecek herhangi bir erkeği kıskanırım. O adam ben olmak istiyorum."
"Öyleyse sen ol." Rose uzandı ve sıkıca onun gömleğini kavra-dı. "O sen ol." Geleceği göremiyordu; sadece önündeki birkaç saati görebü-yordu ve sahip olabilecekleri tek gelecek bu gece olabilirdi. Her kalp atışıyla, birlikte olduklan zamanın kayıp gittiğini, hiçbir şe-ye ulaşamadan uzaklaştığını, geriye sadece anılarla gözyaşı kaldı-ğını hissedebiliyordu.
Böylece Rose, birlikte geçirebilmeleri için ne kadar zaman kal- 28i
mişsa her arımı değerlendirdi. Ateşli ellerle elbisesinin kancaları-nı ve bağcıklarını çözdü, acele etmeleri gerektiğinden nefesi hız-lanmış, telaşlanmıştı. Kısacık bir zaman dilimi içinde gün ağara-caktı. Daha önce bir adamla hiç sevişmcmişti ama bir şekilde ne yapacağını biliyordu. Onu neyin memnun edeceğini, onu kendisi-ne her zaman neyin bağlayacağım biliyordu.
Ayışığı yoğun krem rengiyle göğüslerinde, çıplak omuzlarında, bütün mahrem yerlerinde, birbirlerine hiç göstermemiş oldukları
o kutsal yerlerde parladı. Bu, bir kadının kocasına verdiği şey, di-ye düşündü Rose ve her ne kadar birleştikleri anda nefesi kesil-ınişse de, bundan dolayı mutluydu, çünkü bu acı bir kadının ha-yatında, bozulmuş bekâretinde, her çocuğun doğumunda kazan-dığı zaferleri gösteriyordu. Artık sen benim kocamsın.
Gece bitmeden bir horozun öttüğünü duydu. Bir anda uyana-rak şöyle düşündü: Ay yüzünden kendini şaşıran çügın yaşlı kuş, hâlâ uykuda olan dünyaya sahte bir şafağın haberini veriyordu. Ama bu yanlış bir şafak değildi, kısa süre içinde pencerede gün ışımıştı ve Rose gözlerini açtığında, karanlığın kaybolup, yerini soğuk ve kasvetli bir griliğe bıraktığını görmüştü. Umutsuzluk içinde, günün ışıldamasını, gökyüzünün daha da mavileşmesini izledi ve yapabilse gündüzü gizleyecekti ama Norris'in nefesinde-ki değişimi hissetti, onun böyle sçşli bir şekilde kendisine sarıl-masına neden olan rüyadan uyanışını hissetti.
Norris gözlerini açıp gülümsedi. "Dünyanın sonu değil" dedi, Rose'un üzgün yüzünü görünce. "Bununla da baş edeceğiz."
Rose gözlerini kırparak yaşlan uzaklaştırdı. "Ve mutlu olacağız."
"Evet." Rose'un yüzüne dokundu. "Çok mutlu olacağız. Sadece buna inanmak zonındayız." "Ben başka hiçbir şeye inanmıyorum. Sadece sana." Dışarıda bir köpek havlıyordu. Norris kalktı ve dışan bakmak
için pencereye doğru gitti. Rose onun orada duruşunu, sabah ışı-ğında hatları belirginleşen çıplak sırtını seyretti ve büyük bir ar-zuyla her bir kıvrımı, her bir kası hafızasına kaydetti. Ondan tek-rar haber alana kadar kendimi bununla teselli edeceğim, diye dü-şündü. Bu anın hatırasıyla.
"Bay VVilson seni almaya geldi" dedi Norris.
"Bu kadar çabuk mu?"
"Onu görmek için aşağıya inmeliyiz." Yatağa geri geldi. "Bir da

ha bunu söyleme şansım ne zaman yakalayacağımı bümiyorum. O yüzden şimdi söylememe izin ver." Rose'un yanma yere diz çö-küp elini tuttu. "Seni seviyorum, Rose Connolly ve geri kalan hayalımı seninle geçirmek istiyorum. Seninle evlenmek istiyorum Eğer kabul edersen." Rose gözyaşları içinde ona baktı. "Ediyorum, Norrie. Ah, edi-yorum." Norris, Rose'un avucunu kendi avucuna bastırdı ve parmağın-dan asla çıkarmadığı Aurnia'nın süs yüzüğüne bakıp gülümsedi. "Ve sana söz veriyorum, bir dahaki sefere takacağın yüzük" dedi, "değersiz bir teneke ve cam parçası olmayacak." "Yüzük umurumda değil. Ben sadece seni istiyorum." Norris kahkaha atarak, onu kollarına aldı. "Hiç zahmetli bir eş olmayacaksın!"

Kapının yüksek sesle çalınması üzerine her ikisi de kaskatı ke-sildi. Dışarıdan yaşlı kadının sesi duyuldu: "Bay Wîlson geldi. Boston'a hemen dönmek istiyor, genç bayan bir an önce aşağıya gelse iyi olur." Merdivenlerden aşağı inerken kadının ayak sesle-ri duyuldu.

Norris, Rose'a baktı. "Sana söz veriyorum, bu son ayrılışımız olacak" dedi. "Ama şimdi aşkım, ayrılma vakti."

X2

Oliver VVendell Holmes, Edward Kingston'ın salonunda otur-muş, sol tarafındaki Kitty'yi ve sağ tarafındaki kız kardeşi Gwen-dolyn'i dinliyorken, cehennemde hapsolmanın daha tahammül edilebilir bir şey olduğuna kanaat getirmişti.

Belliwer kardeşlerin bugün Edwardi ziyaret edeceklerini bilseydi, uzak kalırdı; en az on günlük bir yolculuğa çıkardı. Ama insan bir kere birinin evine adımını atınca, hemen kaçmaya çalışmak büyük kabalık olurdu. Yine de bu seçeneği düşündüğünde artık çok geçti, çünkü Kitty ve Gwen güzelce tünemiş oldukları sandalyelerinden fırlamış ve VVendell'in iki koluna girerek, avlarım taşıyan aç örümcekler gibi salona çekmişlerdi onu. îşte şimdi mahvoldum, diye düşündü VVendell, ziyareti boyunca içtiği üçüncü fincan çayı elinde denge-de tutmaya çalışırken. Tüm öğleden sonra buraya hapsohnuştu ve ilk önce kimin idrar kesesinin patlama noktasına gelip, sahibi-ni bu ziyareti sonlandırmaya iteceğini görmek için beklemekten başka çare kalmamıştı.

Ne yazık ki, genç bayanların idrar keseleri demirdenmiş gibi görünüyordu ve onlar, Edvvard ve annesiyle dedikodu ederken, mutlu mesut, çay üstüne çay içiyorlardı. Onları cesaretlendirmek istemediğinden, Wendell çoğunlukla sessiz kalmayı tercih etti ve zaten kızlar onun bir keüme etmesine fırsat verecek kadar uzun süre konuşmadan duramadıklarından, bu durumdan hiç rahatsız olmamış gibiydiler. Mesela bir kardeş nefes almak için sussa, di-ğeri hemen aynı dedikoduyu ya da kinayeli düşüncelerini kaldığı yerden devam ettiriyordu, sadece nefes alma gereksinimiyle kı-sıtlı olan gerçek bir sözcük maratonuydu.

"Korkunç bir deniz yolculuğu olduğunu ve neredeyse bu yüz-den ölmek üzere olduklarım söyledi. Ama ben sonra Bay Carter ile konuştum ve o bir şey olmadığım, sadece Atlas Okyanusu'nda çıkan bir fırtına olduğunu söyledi. İşte görüyorsunuz, yine nasıl da abartıyor..."

"... her zamanki gibi. Her zaman abartıyor. Tıpkı Bay Mason 'm dünyaca ünlü bir mimar olduğu konusunda ısrar edişi gibi. Son ra biz öğrendik ki, Virginia'da küçük bir opera evi inşa etmiş. Ba na anlatıldığına göre de hiçbir etkileyici tarafı yokmuş ve kesin likle Bay Bulfmch'in seviyesinde değilmiş..."

Wendell esnemesini bastırdı ve kardeşler, zerrece önemseme cüği insanlar hakkında abuk sabuk konuşmalar yaparken, o pen cereden dışarıyı seyrediyordu.

Bir yerlerde bununla ilgili bir şiir var, diye düşündü. Şık giysiler içindeki işe yaramaz kızlarla ilgili bir şiir. Diğer kızların, o adı sanı bilinmeyen kızların diktiği elbi-seler içinde gezen kızlarla ilgili.

"... ve kelle avcılarının onu eninde sonunda yakalayacaklarına beni temin etti" dedi Kitty. "Ah, onunla ilgili hoş olmayan bir şey-lerin döndüğünü biliyordum. Kötülüğü hissedebiliyordum."

"Ben de!" dedi Gwen, tüyleri ürpererek. "O sabah kihsede ya-nma oturmak bile... nedense tüylerimi ürpertmişti."

Wendell'in dikkati birden tekrar kızlara yöneldi. "Bay Mars-hall'dan mı bahsediyorsunuz?"

"Elbette. Herkes ondan bahsediyor. Ama siz son birkaç gündür Cambridge'te olduğunuzdan, Bay Holmes, bütün dedikoduları kaçırdınız."

"Cambridge'te yeterince duydum, teşekkür ederim."

"Korkunç değil mi?" dedi Kitty. "Bir katille yemek yiyip, dans ettiğimizi düşününce? Hem de nasıl bir katil? Birinin yüzünün derisini yüzen! Birinin dilini kesen!"
Kesmekten keyif alacağım iki kadın dili biliyorum.
"Ben de" dedi Gwen, gözleri heyecandan parlıyordu, "bir suç ortağı olduğunu duydum. İrlandalı bir kız." O lekeleyici kelimeyi söylerken sesini alçalttı: "Maceracı bir kadın."
"Duyduklarınız saçmalık!" diye bağırdı Wendell. Wendellin açıkça aksini iddia etmesi karşısında Gwen ona dik dik baktı. "Siz aptaUann, bahsettiMeriniz konusunda hiçbir fikriniz yok. Her ikinizin de."
"Aman Tamım" diye hızla söze kanştı Edvvard'm annesi. "Çay-danlık boşalmış olmalı. Sanınm biraz daha istesem iyi olacak." Zili aldı ve hızla çaldı.
"Ama biz neden bahsettiğimizi çok iyi biliyoruz, Bay Holmes" dedi Kitty, Şimdi söz konus u ola n gururuydu v e nezaketin yerini İnici] sözler alınıştı, "Gece Devriyesi'ne çok yakın olan kaynakla nuuz var. Ona çok yakın kişiler."
"Birinin dedikoducu karışıdır, tâhminimce."
"Aa, bu çok kaba bir ifade."
Bayan Kingston tekrar hizmetçi zilini çaldı, ancak bu kez ümit-sizce. "Bu kız da nerede? Taze çaya ihtiyacımız var!"
"VVendell" dedi Edvvard, ortalığı yatıştırmaya çalışarak. "Kalp kırmaya hiç gerek yok. Sadece asılsız bir muhabbet."
"Sadece mi? Norris'ten bahsediyorlar. Onun böyle iğrençlikle-re girişmediğini sen de benim kadar iyi biliyorsun."
"Öyleyse neden kaçtı?" dedi Gwen. "Neden o köprüden atladı? Bunun, suçlu adamların yaptığı bir davranış olduğu kesin."
"Ya da korkmuş bir adamın."
"Eğer masumsa, kalmalı ve kendisini savunmalıydı."
VVendell kahkaha attı. "Sizin gibilere karşı mı?"
"Gerçekten, Wendell" dedi Edvvard. "Sanırım konuyu değiştir-mek en iyisi."
"Şu kız nereye gitti?" dedi Bayan Kingston, öfkeyle yürüyerek. Kapıya doğru gitti ve seslendi: "Nellie, sağır mısın? Nellie! Hemen biraz daha çaya ihtiyacımız var!" Kapıyı hızla kapadı ve sandalye-sine geri döndü. "Bugünlerde terbiyeli hizmetçiler bulmak im-kânsız diyebilirim."
VVelliver kardeşler gücenmiş bir halde sessizce oturdular, ikisi de VVendell'in bulunduğu tarafa bakmıyorlardı. Centilmence dav-ranışlarm sınırını aşmıştı ve bu da cezasıydı: Kayda alınmamak ve küsmek.
Sanki çok umurumda, diye düşündü VVendell, aptallarm muha-tabı olmuşum ya da olmamışım. Fincanım ve tabağını yerine bı-raktı. "Çay için çok teşekkür ederim, Bayan Kingston" dedi. "Ama korkarım ki gitmem gerek."
Ayağa kalktı, Edvvard da kalktı.
"Alı, ama taze bir demlik çay geliyor!" Kapıya doğru baktı. "Ta-bii o sersem kız işini yaparsa."
"Çok haklısınız" dedi Kitty, bilerek Wendellin varlığını inkâr ediyordu. "Bugünlerde terbiyeli temizlikçi yok. Neden mi, annem bizim hizmetçi ayrıldıktan sonra bu mayısta korkunç günler ge-çirdi. Hiçbir haber vermeden evden kaçıp evlendiğinde daha üç aydır bizimleydi. Basitçe bizi çaresiz bırakarak çekip gitti."
"Ne sorumsuzluk." VVendell, "İyi öğleden sonraları, Bayan Kingston. Bayan VVelli-ver, Bayan VVelliver" dedi.
Ev sahibesi başıyla onayladı ama iki kız selamını kabul elim-diler. O ve Edvvard kapıya doğru ilerlerken onlar sohbetlerine de vam ettiler.
"Hem biliyorsunuz ki, Providence'ta da bu günlerde terbiyeli bir hizmetçi bulmak çok zor. Aurnia bir mücevher değildi ama en azından gardırobumuzu nasıl düzenli tutacağını biliyordu."
Wendell birdenbire durduğunda salondan dışarı adımını atmak üzereydi. Dönüp, gevezeük etmeye devam eden Gvven'e baktı.
"Onun yerine uygun birini bulmamız tam bir ayımızı aldı. O za-mana kadar çoktan haziran gelmişti ve Weston'daki yazlık evimi ze gitmek için hazırlanmamız gerekiyordu."
"Adı Aurnia mrydı?" dedi VVendell.

Gwen, kimin onunla konuşmuş olabileceğini merak edercesi-ne etrafına bakındı. "Hizmetçiniz" dedi VVendeU. "Bana ondan bahsedin." Gwen soğuk bir şekilde ona baktı. "Tanrı aşkına, bu sizi neden ilgilendiriyor, Bay Holmes?"
"Genç miydi? Güzel miydi?"
"Bizim yaşlarımızdaydı, değil mi Kitty? Güzelliğe gelince... şey, bu kişiye göre değişir." "Peki ya saçları... ne renkti?"
"Tanrı aşkına, neden?.."
"Ne renk?"
Gwen omuz silkti. "Kızıl. Fazla dikkat çekici, gerçekten de bu alev rengi saçları olan kızların hepsi aynı zamanda ne kadar da çilliler."
"Nereye gittiğini biliyor musunuz? Şimdi nerede?"
"Neden bilmemiz gerekiyor? Aptal kız bize tek kelime etmedi."
Kitty, "Sanırım annem bilebilir. Ama bize söylemez, çünkü bu, insanın elit bir ortamda hakkında konuşacağı türden bir şey değil." Gwen suçlarcasına kardeşine baktı. "Neden bunu daha önce benünle paylaşmadın? Ben sana her şeyi anlatıyorum!" Edvvard araya girdi, "VVendell, basit bir hizmetçiyle fazla Ugile-niyor gibisin."
VVendell sandalyesine geri döndü ve kafalarmm karıştığı açık-ça belli olan VVelliver kardeşlerin karşısına oturdu. "Tam adından başlayarak bana bu kız hakkmda hatırlayabildiğiniz her şeyi an-latmanızı istiyorum. Tam adı Aurnia Connolly miydi?"
Kitty ve Gwen şaşkınlıkla birbirlerine baktılar.
"Ama Bay Holmes" dedi Kitty. "Bunu nasıl büdiniz?"
"Burada sizi görmek lflteyCTI bir bey var," dedi Bayan Furbush.
Rose, başını söküklerini dikmekte olduğu gecelikten kaldırdı. Ayaklannrn yanında, o gün üzerinde çalıştığı giysilerin bulundu-ğu sepet duruyordu, Bayan Lackaway'in kenarları sökülmüş ete-ği, Bay Grenvillein cebi kopmuş pantolonu ve düğmelerinin yeri-ne dildlmesi ve dikişlerinin yenilenmesi gereken bütün o gömlek-ler, bluzlar ve yelekler. 0 sabah eve geri döndüğünden beri, tüm üzüntüsünü çok sayıda sökük onarma ve dikme işine yönlendir-mişti; bu, ona karşı gösterdikleri nezaketi geri ödemek için bildi-ği tek yoldu. Bütün öğleden sonra, fhutfağm o köşesinde kambu-ru çıkana kadar oturmuş, sessizce dikiş dikmişti, ıstırabı yüzün-den öyle açıkça okunuyordu ki, diğer hizmetçiler buna saygı du-yarak yalnız kalmasına izin vermişlerdi. O ana kadar kimse onu rahatsız etmemiş, onunla konuşmayı bile denememişti.
"Beyefendi arka kapıdalar" dedi Bayan Furbush.
Rose geceliği sepetine bırakıp ayağa kalktı. Mutfağı geçerken, kâhyanın onu meraklı gözlerle seyrettiğini hissedebiliyordu ve kapıya vardığında bunun sebebini anladı.
YVendell Holmes hizmetçilerin giriş kapısında bekliyordu, ziya-rete gelmiş bir beyefendi için tuhaf bir yerdi.
"Bay Holmes" dedi Rose. "Neden arka kapıdan geldiniz?"
"Seninle konuşmam gerek."
"İçeri gelin lütfen. Dr. Grenville evde."
"Bu özel bir konu, sadece senin duyman gerek. Dışarıda konu-şabilir miyiz?"
Yan dönüp bakmınca, kâhyanın onlan izlediğini gördü. Tek ke-lime etmeden, arkasından mutfak kaptsrru çekerek dışan çıktı. O ve Wendell, gün batımınm soğuk ışığında cüız gölgeler oluşturan çrplak ağaçların bulunduğu yan bahçeye çıktüar. "Norris'in nerede olduğunu biüyor musun?" (üye sordu Wen-dell. Rose tereddüt edince de, şöyle dedi: "Bu acil bir durum, Ro-se. Biliyorsan eğer, bana güvenmek zorundasın."
Rose başını hayır anlamında salladı. "Söz verdim."
"Kime söz verdin?"
"Sözümü bozamam. Sizin için bile olsa."
"Öyleyse nerede olduğunu biliyorsun."
"O güvende, Bay Holmes. iyi ellerde."
Onu omuzlanndan tuttu. "O, Dr. Grenvüle miydi? Kaçmanızı organize eden o muydu?" vVendellin çılgına dönmüş gözlerine baktı. "Ona güvenebiliriz, değil mi?"
.•') ()
VVendell homurdandı. "O zaman Norris için zaten çok geç ola bilir."
"Neden böyle söylüyorsunuz? Beni korkutuyorsunuz."

"Grenville, asla Norris'in yargılanması için hayatta kalmasına izin vermeyecektir. 0 zaman çok fazla sır açığa çıkacaktır, bu OV halkını yok edecek zararlı sırlar." Başını kaldırıp Aldous Grenvıl lein görkemli evine baktı.
"Ama Dr. Grenville Norris'i her zaman savundu."
"Peki sen, böyle itibarlı bü adamın ismi cismi, akrabaları belli olmayan bir öğrenciyi savunarak itibarını neden ayaklar altına al dığını hiç merak etmedin mi?"
"Çünkü Norris masum! Ve..."
"Onu mahkemeden uzak tutmak için yaptı. Sanırım, Norris'in halk kararıyla ve gazetelerin ilk sayfalarıyla mahkemede yargı lanmasını istiyor. Tüm gereken, idamı gerçekleştirmesi için bir kelle avcısı. Kellesine ödül konduğunu biliyorsun, değil mi?"
Gözyaşları içinde yutkundu. "Evet." "Hepsi çok münasip bir şekilde sona erecek. Batı Yakası Katili yakalanıp, öldürüldüğünde." "Dr. Grenville bunu neden yapsın? Neden, Norris'in aleyhine dönsün?" "Şimdi bunu açıklayacak zaman yok. Bana sadece Norris'in ne-rede olduğunu söyle, söyle ki onu uyarabileyim."
Rose, ne yapacağını bilmez bir halde ona baktı. Daha önce VVen-dell Holmes'tan hiç şüphe etmemişti ama şimdi görünüşe göre, her-kesten, bir zamanlar en güvendiklerinden büe şüphe etmeliydi.
"Gece olunca" dedi, "Medford'tan ayrılacak ve Vvinchester yo-lu üzerinden kuzeye hareket edecek."
"Nereye gidiyor?"
"Hudson kasabasma. Nehirdeki değirmen evine. Kapının üzeri-ne kazınmış bir pelikan resmi var."
Başıyla onayladı. "Umarım o Hudson'a ulaşmadan ona yetişi-rim." Gitmek için döndü, soma durup tekrar ona baktı. "GrenvU-le tek kelime etme" diye uyardı. "Hepsmden de öte, çocuğun ne-rede olduğunu kimseye söyleme. Gizli kalmalı."
Rose onun bahçeden koşarak çıkışuu izledi ve bir an sonra atın nal seslerinin uzaklaştığını duydu. Güneş çoktan gökyüzün-de alçalmıştı ve bir saat içinde Norris Winchester yol boyunca se-yahate başlayacaktı. Yalnız bir yolcuya pusu kurmak için hava karardıktan sonradan daha iyi bir zaman olur muydu?
Acele et, Wendell. Ona ilk ulasan sen ol.
Olu yapraklan ve tozu savurarak bahçeden an i hır rüzgâr geç ti ve Rose baüna yüzünden gözlerini kıstı. Kısılmış gözleri için-den, yürüyüş yolu boyunca hareket eden bir şey gördü. Rüzgâr kesildi ve Beacon Street kapısının içinden geçmekte olan köpeğe baktı. Köpek çimenleri kokladı, kaygan yol boyunca serpiştiril-miş olan külleri eşeledi. Sonra bir bacağını kaldırdı, bir ağaca işe-di ve kapıya doğru geri yürümeye başladı. Rose, onun bahçeden koşarak çıkışım izlerken birdenbire bu anı daha önce de yaşamış olduğunu fark etti. Ya da buna çok benzer bir anı. Ama o zaman geceydi. İnsanın içini kemiren bir üzüntü duygu-suyla gelen o görüntüyle birlikte kederli bir anımsama yaşadı, ha-tırladıkları öyle korkunçtu ki, hafızasını unutulmuş acılann ka-ranlık salonuna geri itmek istedi. Ama o amya tutundu, inatla o hassas anı geri çekti, ta ki o anı onu kucağında yeni doğmuş ye-ğenini tutarken ve dışandaki geceye bakarken bir pencerenin önünde durmuş olduğu ana götürdü. Hastane bahçesine gelen bir atla faytonu hatırladı. Agnes Poole'un faytonun içindeki kişiyle konuşmak için karanlıkların içinden dışan çıkışını hatırladı.
Ve bir detay daha hatırladı: Sinirli atı, yanından bir köpek ge-çerken toynaklarını sinirli sinirli takırdatışmı. Parlayan sokak taşlarına büyük bir köpeğin silueti düşmüştü.
O gece oradaki Büly'nin köpeğiydi. Billy de orada mıydı?
Kapıya doğru koştu ve kanını donduran bir ses duyduğunda Beacon Street'e çıkmak üzereydi.
"Bayan Connolly?"
Döndüğünde, Dr. Grenville'm ön kapıda durmakta olduğunu gördü. "Bayan Furbush, Bay Holmes'ün geldiğini söyledi. Nerede ken-disi?"
"O... o gitti, efendim."
"Benimle hiç konuşmadan mı? Bu çok tuhaf. Charles, arkada şmın ona tek kelime etmeden gitmesi karşısında hayal kmklığm uğrayacak."
"Sadece birkaç dakika kaldı."

"Öyleyse neden gelmiş? Tann aşkına, neden arka kapıdan gel yor hem?"
Adamın bakışları karşısında Rose kızardı. "Sadece nasıl geçir diğirni sormak için uğramış, efendim. Yemek vakti bu kadar yal laşmışken sizi rahatsız etmek istemedi."
Grenville bir an için onu inceledi. Rose onun yüzünü okuyan yordu ve onun da kendisininkini okuyamamasım diliyordu.
"Bay Holmes'ü tekrar gördüğünüzde" dedi, "ziyaretlerinin asi
rahatsrzhk konusu olmayacağını söyleyin. Gündüz veya gece." "Tabu, efendim" diye mırıldandı "Rose. "Sanırım Bayan Furbush sizi anyor." Eve geri döndü. Rose, Beacon Street'e göz gezdirdi. Köpek gözden kaybolmuşu
33
Ev halkı nihayet sessizliğe gömüldüğünde neredeyse gece ya-nsıydı.
Mutfaktaki karyolasında yatarken, Rose üst kattaki seslerin kesilmesini, ayak seslerinin durmasını bekledi, işte o zaman kar-yoladan kalkıp pelerinini giydi. Arka kapıdan çıktı ve evin yan ta-rafından yürümeye başladı, ama tam ön bahçeye çıkmak üzerey-di ki, bir yük arabasının evinin önünde dunırken çıkardığı takır-tılan duydu ve gölgelik bir yere girdi.
Biri ön kapıyı çaldı. "Doktor! Doktora ihtiyacımız var!"
Bir süre sonra kapı açüdı ve Dr. Grenvüle, "Ne oldu?" diye sordu.
"Bir yangın, efendim, Hancock Rıhtımı yakınlarında! iki bina yandı ve kaç yaralı olduğunu bilmiyoruz. Dr. Sewall sizin yardımı-nızı istiyor. Arabam sizi bekliyor, efendim, eğer gelecekseniz."
"Çantamı alayım."
Bir süre sonra ön kapı kapandı ve araba hareket etti.
Rose, gizlendiği yerden çıkıp ön kapıdan Beacon Street'e çık-tı. Önünde uzanan ufuk çizgisi üzerinde gece göğü kıpkırmızı ışıl-dıyordu. Yanından bir yük arabası sallanarak geçti, yanan nhüma doğru gidiyordu ve iki delikanh büyük gösteriye katılmak için te-laşla koşuyordu. Rose onlann peşinden gitmedi, onun yerine Be-acon Tepesi'nin ıssız yamacından çıkıp Batı Yakası olarak büüıen bölgeye doğru ilerledi. Yirmi dakika sonra bir ahınn avlusuna gir-di ve dikkatle ahınn kapısını açtı. Karanlıkta, tavuklann kısık sesle gıdaklamalanm duydu, at ve saman kokusu aldı.
"Billy?" diye seslendi hafifçe. Çocuk cevap vermedi. Ama yukarıda bir yerlerde, samanlığın içinde bir köpek inledi. Gölgelerin içinden dar merdivene doğnı üerleyip, merdivenlerden çiktl. Billy'nin uzun ve zayıf silueti pencerede belinni.şii Ayakta durmuş, doğudaki kızıl ışıltıya bakıyordu.
"Billy?" diye fısıldadı Rose.
Billy ona döndü. "Bayan Rose, balan! Bir yangın var!"
"Biliyorum." Rose samanlara tırmandı ve köpek de onun elini yalamak için hızla yanına koştu.
"Gittikçe büyüyor. Buralara da sıçrar mı dersin? Bir kova su al-sam mı?" "Billy, sana bir şey sormam gerek." Ama Billy ona hiç dikkatini vermedi; bakışı alevlerin ışığında
durağanlaşıp kalmıştı. Rose koluna dokundu ve onun titrediğini hissetti. "Rıhtımda söndü" dedi. "Buraya kadar gelemez."
"Evet gelebilir. Babamın üzerine çatıdan bir alevin sıçradığını gördüm. Bir kovam olsaydı, onu kurtarabilirdim. Keşke bir ko-vam olsaydı."
"Baban mı?"
"Kapkara oldu, Bayan Rose, pişmiş et gibi. Bir mum yaktığınız zaman, mutlaka bir de kova bulundurmalısınız."
Doğuda alevler parlıyordu. Bir alev yukarı sıçrayıp, gökyüzüne turuncu bir saman tırmığı gibi pençe attı. Çocuk, sanki kaçmaya hazırmış gibi pencereden geri çekildi.
"Billy, bir şeyi hatırlamana ihtiyacım var. Bu çok önemli." Çocuk, düşmanına arkasmı dönmeye korkuyormuş gibi bakış-larını pencereden ayırmadı.
"Meggie'nin doğduğu gece, onu götürmek için hastaneye bir fayton gelmişti. Hemşire Poole, gelenin bebek bakımevinden ol-duğunu söylemişti ama yalan söylüyordu. Sanırım Meggie'nin ba-basına haber göndermişti. Meggie'nin gerçek babasına."
Çocuk hâlâ ilgüenmiyordu.

"BiUy, o gece senin köpeğini hastanede görmüştüm, bu yüzden senin de orada olduğunu biliyorum. Avludaki faytonu görmüş ol-malısın." Rose çocuğun kolunu kavradı. "Bebeği almaya kim gel-mişti?"
Sonunda Billy ona baktı ve Rose pencereden gelen ışıkla ço-cuğun şaşkın yüzünü gördü. "Bilmiyorum. Notu yazan Hemşire Poole'dü."
"Hangi notu?"
"Ona vermemi söylediği notu."
"Senden bir not teslim etmeni mi istedi?"
"Acele edersem yanın dolar vereceğim söyledi."
Köse çocuğa baktı; olcuma yazması olmayan çocuğa. Birkaç bozukluk İçin ya da sırtının hafifçe okşanması uğruna neşe için-de ayak işleri için koşan Yanın Akıl Billy'den daha iyi bir ulak ola-bilir miydi?
"Seni o notla nereye gönderdi?" diye sordu Rose.
Bakışlan yine alevlere dönmüştü. "Büyüyor. Bu yöne geliyor."
"Billy." Onu sertçe sarstı. "Notu nereye götürdüğünü bana göster."
Çocuk pencereden geri geri çekilirken başıyla onayladı. "Yan-gından uzakta.
Orada daha güvende oluruz."
Merdivenlerden inip, ahırdan çıktı. Beacon Tepesi'nin kuzey yamacına doğru ilerlerlerken, köpek de arkalarında kuyruk salla-yarak onlan takip ediyordu. Billy sık sık durup, alevlerin peşle-rinden gelip gelmediğini görmek için doğuya bakıyordu.
"Evi hatırladığından emin misin?" diye sordu Rose.
"Tabii ki hatırlıyorum. Hemşire Poole bana yanm dolar verece-ğini söylemişti ama vermedi. Onca yolu geldim ve beyefendi ev-de yoktu. Ama ben yanm dolanmı istiyordum, bu nedenle notu bayana verdim ve o da kapıyı yüzüme kapadı. Aptal kız! Yanm dolanım hiç alamadım. Hemşire Poole'un yanma geri gittim ve o da bana yanm dolan vermedi."
"Nereye gidiyoruz?"
"Bu yoldan. Bihyorsun."
"Bilmiyorum."
"Evet, biliyorsun."
Beacon Street'e çıkan tepeden indiler. Çocuk yine doğuya bak-tı. Gökyüzü çirkin bir turuncu renkteydi ve duman havada fela-ket kokusu taşıyarak onlara doğru geliyordu. "Acele et" dedi Billy. "Ateş nehri geçemez." Beacon Street'te koşmaya başladı, Mili Barajı'na doğnı gidiyordu.
"Billy, notu nereye teslim ettiğini bana göster. Beni doğruca o kapıya götür!" "işte burada." Bir kapıyı itti ve bahçeye girdi. Köpek de peşin-den koştu. Rose sokakta durdu ve hayretler içinde Dr. Grenville'ın evine baktı.
"Notu arka kapıya götürdüm" dedi. Evin etrafında dolaşmaya başladı ve karanlıkta gözden kayboldu, "işte onu getirdiğim yer, Bayan Rose!"
Rose orada öylece kalakaldı. Dem,ek Aurnia'nın o gece doğum odasında söylediği sır buydu.
Köpeğin hırlamasuu duydu.
"Billy?" dedi. Yan bahçeye doğru peşinden gitti. Etraf öyle ka-ranlıktı ki, onu göremedi. Bir an tereddüt etti, karanlığın içinden bakarken kalbi küt küt atıyordu. Birkaç adım attı ve sonra köpe-ğin tüyleri diken diken olmuş bir halde hırlayarak üzerine geldi-ğini görünce durdu.
Nesi vardı? Neden ondan korkuyordu? Omurgasmdan bir ürperti yükseldi ve izlediği yolda dondu kaldı. Köpek ona hırlaımyordu, Rose'un arkasındaki bir şeye hırlıyordu. "Billy?" dedi Rose ve arkasına döndü.
"Daha fazla kan dökülmesini istemiyorum. Arabamı temiz tut-tuğunu görmek istiyorum. Zaten Jburada bir pislik var ve gün ağarmadan bu patikayı temizlemek zorunda kalacağım."
"Ben bunu yalnız yapmıyorum. Yapümasını siz istiyorsunuz, madam, sorumluluğun yansı size ait."
Başında zonklayan ağn eşliğinde Rose boğuk seslerini duyu-yordu ama onlan göremiyordu, hiçbir şey göremiyordu. Gözleri-ni açtı ve mezar gibi zifiri bir karanlıkla karşılaştı. Bir şey üzeri-ne baskı yapıyordu, öyle ağırdı ki Rose hareket edemiyor, zar zor nefes alabiliyordu. Sesler tartışmaya devam ediyordu, her telaşlı fısıltıyı duyabilecek kadar ona yakındılar.

"Ya yolda durdımılursam?" dedi adam. "Ya biri beni bu arabay-la fark ederse? Onu sürmek için hiçbir sebebim yok. Ama eğer sen yanımdaysan..."
"Bununla başa çıkman için sana yeterli ödemeyi yaptım."
"Darağacında sallanma riskine yetecek kadar değil." Adam, Billy'nin köpeğinin hırlaması üzerine durdu. "Lanet köpek" dedi ve köpeğüı acılı havlaması hıçkınğa döndü.
Rose nefes almak için mücadele etti ve kirli yün ile yıkamnamış vücut kokusunu içine çekti, bu kokular tehlikeyi haber verircesi-ne tanıdıktı. Bir kolunu çıkarmayı başardı ve üzerinde yatan şeyi el yordamıyla inceledi. Düğmelere ve yün kumaşa dokundu. Eli yıpranmış bir yakanın üzerinden geçti ve birdenbire bir cilde do-kundu. Bir çene olduğunu hissetti, gevşek ve hareketsizdi, olgun-laşmamış bir sakalın zavallı ilk tüyleriylc bir çene; sonra yapış ya-pış bir şey, parmaklannı yoğun pas kokusuyla kaplayan bir şey.
Billy.
Rose onun yanağını çimdikledi ama çocuk hareket etmedi. İş-te o anda fark etti ki, çocuk nefes almıyordu.
"... ya benimle gelirsin ya da bu isi yapmam. Bunun için boğa zımı tehlikeye atamam."
"Hakkınızda bildiklerimi unutuyorsunuz, Bay Burke."
"Öyleyse eşit olduğumuzu söyleyebilirim. Bu geceden sonra."
"Ne cesaretle." Kadının sesi yükseldi ve Rose birdenbire sesi tanıdı. Eliza Ijaekaway.
Uzun bir duraksama oldu. Soma Burke kaygısız bir kahkaha patlattı. "Devam edin, haydi, vurun beni. Buna cesaretin olduğu-nu sanmıyorum. O zaman kurtulmanız gereken üç ölü olacak." Öfkeyle söylenip uzaklaştı.
"Tamam" dedi Eüza. "Seninle gehyorum." Burke homurdandı. "Arkaya, onların yanma çık. Biri bizi dur-durabilir, bunun olmasına izin vermeyeceğim."
Rose, arabanın kapısının açıldığım duydu ve aracın yeni ağır-lıkla birlikte hafifçe çöktüğünü fark etti. Eliza kapıyı çekip kapa-dı. "Devam edüı, Bay Burke."
Ama araba hareket etmedi. Burke sakin bir sesle konuştu: "Bir sorunumuz var, Bayan Lackaway. Bir şahit."
"Ne?" Eliza birdenbire telaşlı bir nefes aldı. "Charles" diye fısıl-dadı Eüza ve arabadan indi. "Yataktan dışarı çıkmamalısın! He-men eve geri dön."
"Bunu neden yapıyorsun anne?" diye sordu Charles. "Rıhtımda bir yangın var, tatlım. Arabayı oraya götürüyoruz, yaralıların taşınması gerekirse diye." "Bu doğru değil. Seni gördüm, anne, pencereden. Arabaya ne koyduğunu gördüm." "Charles, anlamıyorsun."
"Kim onlar?"
"Önemli değiller."
"Öyleyse neden öldürdün onları?"
Uzun bü sessizlik oldu.
Burke konuştu, "O bir şahit."
"O benim oğlum]" Eliza derin bir nefes aldı ve tekrar konuştu-ğunda sesi daha ılımlı ve kontrollü çıkıyordu.
"Charles, bunu se-nin için yapıyorum. Senin geleceğin için."
"iki insanı öldürmenin benim geleceğimle ne alakası olabilir?"
"Onun piçlerinden birinin daha ortaya çıkmasına müsaade et-meyeceğim] On yıl önce kardeşimin pisliğini temizledim ve şim-di bunu tekrar yapacağım."
"Neden bahsediyorsun?"
"Koruduğum şey senin mirasın, Charles. 0 babamdan kaldı ve sana ait olacak. Bîr pcnny'sirıin bile bir hizmetçinin piçine gitti ğini görmeyeceğim!" Uzun bir sessizlik oldu. Sonra sersemlemiş bir sesle, "Bebek dayımın mı?" diye sordu Charles.
"Seni şaşırttı mı?" diye kahkaha attı. "Kardeşim bir aziz değil, yine de her türlü övgüyü o alıyor. Ben sadece bir kız çocuğuy-dum, evlendirilmeye yarayan. Sen benim başarmışın, tatlım. Se-nin geleceğinin yok edildiğini görmeyeceğim." Eliza arabaya tek-rar bindi. "Şimdi yatağa geri dön."
"Peki ya çocuk? Bebeği de mi öldüreceksm?"

"Sadece kız omin nereye saklandığını biliyordu. Sır da onunla birlikte öldü." Eliza arabanın kapısını kapadı. "Şimdi bırak da bu işi bitireyim. Gidelim, Bay Burke."
"Hangi yöne?" diye sordu Burke. "Yangından uzağa. Orada çok fazla insan olacaktır. Batıya git. Prison Point Köprüsü en sessiz yerdir." "Anne" dedi Charles, sesi üzüntüden kesüiyordu. "Bunu yapıyor-san, bu benim adıma değü. Bunların hiçbiri benim adıma değil!"
"Ama bunu kabullenecek, bir gün takdir de edeceksin."
Araba hareket etti. BUly'nin bedeni altında sıkışmış olan Rose, eğer hareket ederse, Eliza onun canlı olduğunu fark ederse, işi-nin bitmesi için sadece kafasına alacağı bir darbenin yeterli ola-cağını bildiğinden, hareketsiz yatıyordu. Bırakalım onu ölmüş bilsinler. Bu onun tek kaçış umudu olabilirdi. Arabanın tekerleklerinin tıngırtıları arasından, Rose sokaktaki insanların seslerini, diğer bir aracın yanlarından yarışırcasına ge-çişüii duydu. Ateş, kalabalığı doğuya, yanmakta olan nhtıma doğ-ru çekiyordu. Kimse bu yalnız arabanın sakin sakin batıya gittiği-ni fark etmeyecekti. Bir köpeğin ısrarla havlamasını duydu; Billy'nin köpeği, ölü efendisinin peşinden koşuyordu.
Ona batıya doğru gitmesini söylemişti. Nehre doğru.
Rose, bir zamanlar iskeleden çıkarılırken gördüğü vücudu dü-şündü. Yazm olmuştu ve ölü yüzeye çıktığında, bir balıkçı onu çe-kip çıkarmış, iskeleye geri getirmişti. Rose, ölü bedene bakmak içm toplanan kalabalığa katılmıştı ve o gün gördüğü şeyin pek in-sana benzer yeri kalmamıştı. Etini balıklar ve yengeçler kemir-miş, gözleri boş oyuklara dönmüş, karnı şişmiş ve derisi davul gi-bi gerilmişti.
îşte boğulan vücutlara böyle olur.
Arabanın tekerleklerinin her ükrrtısıyla, Rose köprüye, son dü-şüşe daha da yaklaşıyordu. Şimdi atın nallaruun ahşap zeminde çı-kardığı sesi duyuyor ve Lcrhınrre Pnint'e doğru uzanan yoğun ("a nal Küprüsü'nü geçmeye haşlıyorlardı. Son durakları, çok daha ıs-sız olan Prison Point Köprüsü'ydü. Orada iki vücut suya atılabilir-di ve kimse buna şahit olmazdı. Panik, Rose'un kalbini serbest kal-maya çalışan bir hayvan gibi şiddetle attırıyordu. Zaten kendisini boğuluyormuş gibi hissediyordu, ciğerleri havaya hasretti.
Rose yüzme bilmiyordu.
34
"Aurnia Connolly" dedi VVendell, "VVelliverTerin Province'daki evlerinde hizmetçiydi. Onların yanında daha sadece üç ay çalış-mışken, birden işi terk etmiş. Bu, mayıs ayında olmuş."

"Mayıs mı?" dedi Norris, konunun önemini kavrıyordu.
"O zaman kadar durumunun farkında olmuş olmalı. Kısa za-man sonra da, önceden tanıdığı bir terzi ile evlendi. Bay Eben Ta-te ile."
Norris, tedirgin gözlerle önünde uzanan karanlık yola bakıyordu. VVendeü'ın iki kişüik arabasının dizginler elindeydi ve son iki saatte atı çok zor sürmüşlerdi. Şimdi ise Cambridge köyüne varmak üze-reydiler ve Boston sadece bir köprü mesafesi uzaklıktaydı.
"Kitty ve Gwen bana hizmetçilerinin alev rengi saçları olduğu-nu söyledi" dedi VVendell. "On dokuzyaşında ve çok çekici biri ol-duğunu da."
"Eve gelen en seçkin misafirin gözünü kamaştıracak kadar çe-kici, öyle mi?"
"Dr. Grenville, VVelliver'lerin evini martta ziyaret etmiş. Kızlar bana böyle söyledi. Orada iki hafta kalmış, bu süre zarfında geç saatlere kadar oturup, salonda kitap okuduğunu fark etmişler. Ev halkının tamamı odalarına çekildikten sonra."
Mart ayında. Aurnia'nın çocuğuna hamile kalmış olması gere-ken ayda. Hızla giden arabaları, yoldaki bir oyuğun üzerinden sertçe geç-ti ve her iki adam da bir yere tutunmaya çalıştı.
"Yavaşla, Tanrı aşkına!" dedi VVendell. "Burası dingili kırmak için uygun bir yer değil. Boston'a bu kadar yaklaşmışken, biri se-ni tanıyabiür."
Her ne kadar hayvan arabayı zorlukla çekiyorsa da Norris atı
durdurmadı ve bu gece önlerinde hâlâ uzun bir yolculuk vardı. "Şehre dönmen büyük çılgınlık" dedi Wendell. "Olabildiğince uzak durman gerekir."

"Rose'u onunla bırakmayacağım." Norris öne eğildi, sanki öyle küçük arabalarını daha hızlı hareket ettirebilecekti. "Orada gü-vende olacağım düşünmüştüm. Onu koruduğunu sanmıştım. Ak-sine, onu doğruca katilin evine teslim etmişim."
Köprü önlerindeydi. Charles Nehri boyunca kısa bir seyahat ve sonra Norris daha dün kaçmış olduğu şehre geri dönmüş olacak-tı. Ama bu gece, o şehir değişmişti. Atım yürüme hızına getirdi ve gece göğünde turuncu turuncu parlayan suya göz gezdirdi. Char-les'ın Batı kıyısı boyunca, küçük ama heyecanlı bir kalabalık ufukta yanmakta olan alevleri izlemek için toplanmıştı. Hava bu uzaklıktan büe duman kokusuyla ağırlaşmıştı.
Bir çocuk arabalarının yanında koşarak geçti ve Wendell çocu-ğa seslendi: "Ne yanıyor?" "Hancock Rıhtımı olduğunu söylüyorlar. Gönüllüleri yangınla mücadele etmek için yardıma çağırıyorlar!"
Bu da kasabada kendilerini gözetleyecek daha az göz olduğu anlamına geliyor, diye düşündü Norris. Tanınma şansım daha az olacak. Yine de, Batı Boston Köprüsü'nden geçmeye başlama-dan önce kabanının yakasını kaldırdı ve şapkasının kenarlannı indirdi.
"Onu getirmek için kapıya gideceğim" dedi Wendell. "Sen atın yanında kal."
Norris karşıya bakıyor, dizginleri sımsıkı tutuyordu. "Hiçbir şey ters gitmemeli. Sadece onu o evden çıkar."
Wendell arkadaşının kolunu tuttu. "Sen farkına bile varmadan, Rose yanında oturuyor olacak ve beraberce yolunuza devam ede-ceksiniz." Soma acıklı bir ses tonuyla ekledi: "Benim atımla."
"Bir şekilde onu sana geri getireceğim. Yemin ederim, Wendell."
"Rose sana çok inanıyor. Bu benim için yeterli bir sebep."
Ve ben de ona inanıyorum.
Cambridge Street'e doğru ilerlerken köprünün üzerinde atın ayak sesleri tmgırdıyordu. Karşılarındaki rıhtımdaki yangının parıltısı sönmüştü ve yol ürkütücü bir şekilde ıssız, hava da du-man ve kül taneleri yüzünden daha yoğun görünüyordu. Hele Roseia birlikte bu şehirden çıksın, Meggie'yi almaya batıya gi-deceklerdi. Gün ağarana kadar çoktan Boston'dan uzaklaşmış olurlardı.
Atı güneye, Beacon Street'e doğru çevirdi. Burada bile yol ür- su;
kütücü derecede ıssızdı vc gece duman kokusuyla daha da ku vetli bir hal almış, bava, dar ağacını düğümünü sıkar gibi Norris'in etrafını kuşatmıştı. Grenvüle'in evi şimdi karşılarmdaydı vc mı kapıya yaklaşınca at birden geri çekildi, hareket eden bir gölj'r den ürkmüştü. Araba yalpalayıp sağa sola eğilince Norris dizgin leri çekti ve nihayet kontrolü sağladı, işte o zaman hayvanı neyin paniğe düşürdüğünü gördü.
Üzerinde sadece gecelikle Charles Lackavvay ön kapıda dur muş, uykulu gözlerle Norris'e bakıyordu. "Geri döndün" diye mı nldandı.
VVendell arabadan atladı. "Sadece Rose'u almasına izin ver ve hiçbir şey söyleme. Lütfen, Charlie. Onunla gitmesine izin ver."
"Yapamam."
"Tanrı aşkına, sen benim arkadaşırndm. Tek istediği Rose'u almak." "Sanırım..." Charles'ın sesi hıçkırığa dönüştü.
"Sanırım onu öl-dürdü." Norris arabadan atladı. Charlesi geceliğinin yakasından tuta-rak çitlere dayadı. "Rose nerede?" "Annem -o ve o adam onu götürdüler -."
"Nereye?"
"Prison Point Köprüsü'ne" diye fısıldadı Charles. "Sanırım ar-tık çok geç." Birkaç saniye içinde Norris arabaya geri dönmüştü. VVendelli beklemedi; at araba takılıyken tek adamla daha hızlı giderdi. Kamçıyı şaklattı ve at koşmaya başladı.
"Bekle!" diye seslendi VVendell, peşinden koşarak.
Ama Norris sadece kamçıyı daha sert vurdu.
Araba durdu.
Rose arabanın zemüiinde, Büly'nin ağırlığının altında sıkışmış haldeyken artık kendi bacaklarım lüssetmiyordu. Hissizleşmiş ve işe yaramaz olmuşlardı,
Billy'nin cesedine de ait olabüen hissiz uzuvlar. Kapının açıldığını duydu,
Eliza köprüye çıkarken araba-nın sallandığını hissetti.
"Bekle" diye uyardı Burke. "Biri geliyor."

Rose, köprüyü geçmekte olan bir atın düzenli nal seslerini duy-du. Yolun kenarına park etmiş bir arabanın yanından geçerken sürücü ne düşünür acaba? Tırabzanların yanında durmuş suya bakan kadınla erkeğe dönüp bakar mıydı? Eliza ve Burke'ün yal-
m/, kaldıkları O Sürede gizil gizil buluşmuş âşıklar olduğunu ımı düşünürdü? Billy'nirı köpeği havlamaya başladı ve Rose köpeğin,
ölü sahibine ulaşmaya çalışarak arabayı tırnaklarıyla çizdiğini duyabiliyordu. Geçen sürücü bu tuhaf detayın farkına varır rnıy dı? Havlayan ve arabayı tırmalayan köpekte, yüzlerini suya, sırf larını köpeğe dönmüş dururken kayıtsız bir şekilde köpeği gör mezdcn gelen çiftte bir tuhaflık sezer miydi?
Yardım için bağırmaya çalıştı ama derin bir nefes alamadı; sc si, Billy'yle üzerini örten ağır muşambanın altında boğulmuştu Köpek, o gürültücü köpek havlamaya, tırmalamaya, Rose'un ç karabildiği o cılız sesi bastırmaya devam etti. Rose atın koşara geçtiğini duydu ve sürücü, dikkatsizliğinin bir kadını ölüme g< türdüğünün farkına bile varmadan atı sürmeye devam ederke nalların sesleri uzaklaştı.
Arabanm kapısı açıldı. "Lanet olsun, sanırım bir şey duydum. Onlardan biri canlı!" d di Eliza.
"Muşamba açıldı. Adam Billy'nin bedenini yakaladı ve arab dan dışarı yuvarladı. Rose derin bir nefes aldı ve çiğlik allı. Çığ ğı, ağzına dayanan kocaman bir el tarafından hemen susl.urııld
"Bıçağımı ver bana" dedi Burke, Eliza'ya. "Çenesini kapat cağım." "Arabada kan istemiyorum! Onu suya atıver gitsin, başka lı görmeden!"
"Ya yüzebihyorsa?"
Eliza soruyu Rose'un jüponunu yırtarak cevapladı. Acıma, av Rose'un ayak büeklerini birbirine bağladı.
Ağzma da bu bet tO] ğı soktu, sonra da adam Rose'un el bileklerini bağladı.
Köpek çıldırmış gibi havlıyordu. Şimdi arabanm etrafında nüp, uluyor ama tekmelerinin ulaşabildiği mesafenin ötasil duruyordu.
"At onu" dedi Eliza. "Şu aptal köpek daha fazla dikkat ." I du. "Biri geliyor." "Nerede?"
"Hemen yap hadi, bizi ldmse görmeden!"
Adam onu arabadan dışan çekerken Rose hıçkırarak ağlı du. Kollarını kıpırdatmaya çalıştı, kurtulmaya çalışırken sa<
yüzünü kırbaçlıyordu. Ama adamın koüan çok güçlüydü v< yapacağı konusunda ikinci kere düşünmesi için artık çok g Adam onu tırabzanlara doğru taşırken, Rose göz ucuyla. Bili]
arabanın yanında ölü bir halde yatışını gördü, köpeği yanına müştü. Eliza'yı gördü, saçları birbirine karışmış, rüzgârda uçuş-maya başlamıştı. Gökyüzünü de gördü, yüdızlar duman sisleriyle suskunlaşmıştı.

Sonra da düştü.
35
Norris, suyun şıpırtısını Lechmere Point'ten büe işitti. Suya ne-yin düştüğünü göremiyordu ama köprüde durmakta olan araba-nın yerini saptamıştı. Sonra bir köpek uluması duydu.
Yaklaşırken, çocuğun bederünüı arabanın arka tekerleğinin ya-nında sere serpe uzanmış olduğunu gördü. Yanında siyah bir kö-pek duruyordu, yere düşmüş olan adamın yanma yaklaşmaya ça-lışan kadınla adamı uzak tutarken dişlerini gösterip uluyordu. Bu, Billy'tıin köpeği.
"Atı zamanında durduramadık!" diye bağırdı kadın. "Korkunç bir kazaydı! Çocuk aniden önümüze çıktı ve..." Durdu, arabadan inerken Norris'i tanımıştı. "Bay Marshall?"
Norris luzla arabanın kapışım açtı ama içeride Rose'u göreme-di. Yerdeki yırtılmış bir parça bezi aldı. Bir kadın jüponundan yırtılmıştı.
Sessizce ona bakmakta olan Eliza'ya döndü. "Rose nerede?" diye sordu. Geri geri giderek kaçmaya hazırlanan Duvar Göz Jack'e baktı.
O su sesi. Suya bir şey atmışlardı.
Norris tırabzanlara koşup nehre baktı. Ay ışığıyla gümüş rengi-ne dönmüş olan sudaki dalgalanmayı gördü. Sonra bir hareket-lenme, bir şey yüzeyi deldi ve sonra tekrar battı.

Rose.
Tırabzanlara tırmandı. Önceden de Charles Nehri'ne atlamıştı. O zaman, kaderini usulca Tanrı'nın tekdirine teslim etmişti. Şim-di ise, hiçbir şey teslim etmeyecekti. Kendini hızla köprüden atar-ken, sanki bu kez son mutluluk şansını yakalayabilecekmiş gibi kollarını kocaman açtı. Suyu yardı, su öyle soğuktu ki, ürpererek bir kez su yutmasına neden oldu. Öksürerek yüzeye çıktı. Ciğer- S 06
lerini havayla doldurmak içio birkaç derin nefes alacak kadar durdu.
Sonra tekrar suya daldı.
Karanlıkta, hiçbir şey görmeden, bir uzuv, bir giysi parçası, bir tutam saç hissedebilmek umuduyla ulaşabildiği mesafe içinde elini kolunu şiddetle salladı. Elleri sadece suyla buluştu. Nefessiz bir halde tekrar yüzeye çıktı. Bu kez, yukarıdaki köprüden bir adamm bağrışını duydu.
"Aşağıda biri var!"
"Onu gördüm. Gece Devriyesi'ni çağır!"
Üç hızlı nefes, sonra Norris yine daldı. Panik yüzünden artık ne soğuğu, ne de yukardan gelen bağrışmaları fark ediyordu. Her ge-çen saniyeyle, Rose ondan biraz daha uzaklaşıyordu. Kollarıyla suyu kolaçan ederek, boğulmakta olan bir adam gibi suya pençe-lerini geçirdi. Ondan sadece birkaç metre ötede olabilirdi ama onu göremiyordu.
Seni kaybediyorum.
Çaresiz bir nefes alma ihtiyacı onu tekrar yüzeye çıkardı. Köp-rüde ışıklar ve daha fazla ses vardı. Umutsuzluğunun değersiz şa-hitleri.
Seni burada bırakmaktansa boğulmayı tercih ederim.
Son bir kez daha daldı. Yukarıdaki fenerlerin parıltısı karanlık su-dan geçerek hareketli ışık şeritleri oluşturuyordu. Kendi kollarının karanlık darbelerini, tortu bulutlarını gördü. Hemen aşağıda sürük-lenen başka bir şey daha gördü. Rüzgârdaki çarşaflar gibi şişik, so-luk bir şey gördü. Can havliyle ona doğru gitti, eli giysiye değdi.
Rose'un gevşek vücudu ona doğru sürüklendi, saçları siyah bir yumak olmuştu.
Onu da yanında sürükleyerek hemen yukarı doğru yüzdü. Ama yüzeye çıktıklarında ve ciğerlerini havayla doldurduklarında, Rose bir yığın giysi kadar cansızdı.
Çok geç kaldım. Hıçkırarak, soluk soluğa onu nehir kıyısına sürükledi, bacaklarını öyle yormuştu ki, artık ona zorlukla itaat ediyorlardı. Sonunda ayaklan çamura değ-diğinde, kendi ağırlığını bile taşıyamıyordu. Yan emekleyerek, yan tökezleyerek sudan çıktı ve Rose'u kıyıya, kuru toprağa çıkardı.
El ve ayak bilekleri bağlıydı; nefes almıyordu.
Onu yüzüstü yatırdı. Yaşa, Rose! Benim için yaşamalısın. El-lerini kızın sırtına koydu ve göğsünü bastırarak sıkıştırdı. Ciğer-lerinden dışarı sular çıktı. Ciğerleri boşalana kadar tekrar tekrar bastırdı ama Rose tepkisiz yatıyordu. Çılgına dönmüş bir halde, ellerindeki bağlan yırttı ve onu sn-tüstü döndürdü.
Kir bulaşmış yüzü ona dönüktü. Norris ellerini göğsüne dayadı ve içeri doğru bastırdı, ciğerlerinde kalan son su damlalarını da çıkarmaya çalışıyordu. Gözyaşları ve nehir suyu yüzünden damlarken tekrar tekrar bastırdı.
"Rose, bana geri dön! Lütfen sevgilim. Geri dön."
İlk nefes alışı çok zayıf oldu, sadece çaresiz bir hayal olabilir-di. Sonra birdenbire Rose titreyip öksürdü, ıslak ve acı veren bu öksürük Norris'in duyduğu en güzel sesti. Hemen kahkahalarla çığlıklar atan Norris onu yan çevirdi ve ıslak saçlarını yüzünden çekti. Her ne kadar ayak seslerinin yaklaştığını duyduysa da, ba-şını çevirip bakmadı. Bakışları sadece Rose'un üzerindeydi ve Rose gözlerini açtığında ilk gördüğü şey Norris'in yüzü olmuştu.
"Ben öldüm mü?"diye fısıldadı. "Hayır." KoUarmı onun titreyen bedenine doladı. "Burada be-nimlesin. Her zaman olacağın yerde."
Yerde bir çakıl taşı çıtırdadı ve ayak sesleri kesildi. İşte o anda Norris başını kaldırdı ve Eliza Lackavvay'i gördü, pelerini rüzgâr-da uçuşuyordu. Kanat gibi. Dev bir kuşun kanatları gibi. Sila-hı Norris'e çevrilmişti.
"İzliyorlar" dedi Norris, yukarıdaki köprüde duranlara baka-rak. "Bunu yaptığını görecekler." "Benim Batı Yakası Katili'ni öldürdüğümü görecekler." Eliza kalabalığa doğru seslendi: "Bay Pratt! Bu, Norris Marshall!"
Köprüdeki sesler heyecanla yükseldi.

"Bunu duydunuz mu?"
"O, Batı Yakası Katili'ymiş!"
Rose, Norris'in koluna sıkıca tutunup oturmaya çalıştı. "Ama ben gerçeği biliyorum," dedi "Ne yaptığını biliyorum, ikimizi de öldüremezsin."
Eliza'nın kolu tereddütle sendeledi. Tek bir atış yaptı. Gece Devriyesi'nden Bay Pratt ve iki adam büyük bir dikkatle eğimli kıyıya indiğinde bile, Eliza hâlâ kararsız bir şekilde orada dur-muş, silahını Norrisie Rose arasında gezdiriyordu.
"Anne!"
Eliza kaskatı kesildi. Şimdi oğlunun YVendellin yanında dur-makta olduğu köprüye baktı. "Anne, yapma!" diye yalvardı Charles. "Bize oğlunuz anlattı" dedi Norris. "Ne yaptığınızı biliyor, Bayan Lackaway. Wendell Holmes da biliyor. Beni şimdi burada öl-dürebilirsiniz ama gerçek zaten biliniyor. Ben yaşasam da ölsem de, geleceğinizin hükmü çoktan belli."
Yavaşça kolualçaldı. "Benim geleceğim yok" dedi yumuşak bir tonda. "İster burada, ister darağacında önemi yok, bitti. Şu an ya pabileceğim tek şey, oğlumu korumak." Silahmı kaldırdı ama bu kez Norris'i hedef almamıştı; silahı kendi kafasına dayadı.
Norris ona doğru atıldı. Bileğinden yakalayıp, silahı düşürme-ye çalıştı ama Eüza yaralı bir hayvanın öfkesiyle direndi. Sadece Norris onun kolunu burunca, o da sonunda silahı bıraktı. Bağıra-rak geriye doğru tökezledi. Norris eünde silahla, nehir kenarında acımasız bir şeküde korunmasız kalmıştı. Bir kalp atışı kadar kı-sa sürede, olacakların farkına vardı. Devriye Pratt'ın nişan aldığı-nı gördü. Rose'un acı içinde "HayırF diye çığlık attığını duydu. Merminin çarpışı ciğerlerindeki nefesi kesti. Silah elinden düştü. Sendeledi ve sırtüstü çamura serildi.
Geceyi tuhaf bir sessizlik kapladı. Norris gökyüzüne baktı ama hiçbir ses, hiçbir ayak sesi, kıyıya vuran su seslerini bile duymadı. Her şey sakin ve huzurluy-du. Yukarıdaki yıldızların, dağılan sisin içinden daha parlak göz kırptıklarını gördü. Hiç ağrı, ya da korku hissetmedi; tek hissetti-ği tüm çabalarının, tüm hayaüerinin, suyun kenarında yıldızların parladığı bu anda gözünün önünden geçmesinin verdiği şaşkmlık duygusuydu.
Sonra, sanki uzaklardan hoş ve tanıdık bir ses duydu ve Ro-se'u gördü, cennetten bakıyormuş gibi başının etrafını yıldızlar çevrelemişti.
"Yapabileceğin bir şey yok mu?" diye bağırdı Rose. "Lütfen, WendeU, onu kurtarmalısm!"
O zaman VVendellin sesini de duydu ve gömleği açılırken ku-maşın yırtüma sesini de. "Lambayı yakma getir! Yarayı görmem gerek!"
Işık, altın rengi bir yağmur gibi döküldü ve yara açüdığında, Norris Wendellin yüzündeki ifadeyi gördü, gerçeği gözlerinden okudu.
"Rose?" diye fısüdadı Norris.
"Buradayım, işte buradayım." Norris'in elini tuttu ve saçlarını geri atarken ona doğru biraz daha eğildi, "iyi olacaksın, sevgilim, iyileşeceksin ve beraber mutlu olacağız. Çok mutlu olacağız."
Norris iç çekip gözlerini kapattı. Rose'un görüntüsünün kaya-rak uzaklaştığını görebiliyordu, rüzgârda öyle hızlı sürükleniyor-du ki, ona ulaşma umudunu yitirmişti. "Beni bekle" diye fısıldadı. Uzaklardan gelen bir gök gürültüsü sesine benzeyen bir ses duy-du, toplanan kalabalığın içinden yanküanan tek el bir silah sesi.

Beni bekle.
Jack Burkfl yatak odasının yeı indeki döşemenin tahtasını hız la kaldırdı ve oraya gizlediği paraları kendinden geçercesine çı-kardı. Hayalının birikimi, iki bin dolara yakın bir jıara bir heybe-ye sokuşturulmuştu.
"Ne yapıyorsun, hepsini mi alıyorsun? Delirdin mi?" diye sor-du Fanny. "Gidiyorum."
"Hepsini alamazsın! Onlar aynı zamanda benim de param*"
"Senin basının üzerinde sallanan bir ip yok." Başım hızla kat-dırdı ve bir anda buz kesti. Biri alt katta kapıya vırruyordü. "Bay Burke! Bay Jack Burke, Gece Devriyesi'ndenim. Kapıyı hemen açmalısınız!"
Fanny alt kata inmek için döndü.

"Hayır!" dedi Jack. "İçeri girmelerine izin verme!"
Gözlerini kısarak Jack'e baktı. "Ne yaptın sen, Jack? Neden se-ni sormaya geldiler?" Alt kattan ses yükseldi: "içeri girmemize izin vermezseniz ka-pıyı kıracağız!"
"Jack?" deeti Fanny.
"O yaptı!" dedi Jack. "Çocuğu o öldürdü, ben değü!"
"Hangi çocuğu?"
"Yarım Akü Billy'yi."
"Öyleyse bırak darağacına o gitsin."
"O öldü. Süahı aldı ve herkesin gözü önünde kendisini vurdu." Jack ayağa kalktı ve ağır heybeyi omzuna geçirdi. "Her şey için suçlanacak olan benim. Onun bana yapmam için para ödediği her şey." Merdivenlere doğru ilerledi. Arka kapıdan çıkmayı dü-şündü. Ata semeri vur ve git. Birkaç dakika kazanırsa onları ka-ranlıkta kaybedebilirdi. Sabaha kadar yola düşmüş olurdu.
Ön kapı kınlarak açüdl. Üç adam içeri girerken, Jack merdi-venlerin dibinde dondu kaldı.
Adamlardan biri öne çıkarak, "Tutuklusunuz, Bay Burke. Billy Piggott cinayetinden ve Rose Connolly'yi öldürmeye teşebbüs-ten" dedi.
"Ama ben yapmadım... o ben değüdim! Bayan Lackavvay'dü"
"Beyler, onu tntuklaym."
Jack öyle kaba bir şeküde ittirildi ki, dizlerinin üzerine tökez-leyerek heybesini yere düşürdü. Bir anda Fanny öne atıldı ve hey-beyi kaptı. Kıymetli çantayı göğsüne bastırarak geri çekildi. Gece Devriyesi kocasını ayağa kaldırırken, Fanny ona yardım etmek için hiçbir girişimde bulunmadı ve onu savunmak için tek keüme wo etmedi. Jack'in gözüne en son ilişen şuydu: Fanny, kendisinin bi riktirdiği paralan hırsla kollannın arasına almıştı, Jack meyhane nin kapısından çıkarılırken yüzünde soğukkanlı ve duygusuz bir ifade vardı.
Arabada otururken, Jack her şeyin nasıl bir yol izleyeceğini çok iyi biliyordu. Sadece davayı değil, sadece darağacını değil, daha ötesini de. İdam edilmiş mahkûmların bedenlerinin kaçınıl maz bir şekilde nasıl bir son beklediğini biliyordu. O demir kafes içindeki pahalı kurşun tabutu ve mezarlık bekçisi için dikkatlice biriktirdiği paraları düşündü, hepsi kendisi gibi mezar soyucuları uzak tutmak içindi. Uzun zaman önce, kendi kendine hiçbir ana-tomistin karnını yarıp, etini delik deşik etmeyeceğine dair söz vermişti.
Şimdi gövdesine baktı ve hıçkırıklara boğuldu. Bıçağın kesme-ye başladığını hissediyordu bile.
Keder dolu, utanç içinde bir evdi.
Wendell Holmes, Grenvüle'lerin evinin kendi acılarına karışmış-tı ama ayrılmak için de hiçbir harekette bulunmamıştı, zaten kim-se de ondan bunu istememişti. Aslında, Dr. Grenville Wendellin sa-londa olduğunu, köşede sessizce oturduğunu fark etmemişti büe. Wendell, başından beri şahit olduğu bu trajedinin bir parçası ol-muştu ve şimdi de sonuna şahit olmak için orada bulunması yakı-şık alırdı. Titreyen şömine ışığında gördükleri, sandalyesine gö-mülmüş, başı kederinden eğilmiş, paramparça olmuş bir Aldous Grenvüle'di. Constable Lyons da karşısına oturmuştu.
Kâhya Bayan Furbush mahcup bir ifadeyle salona girdi ve elin-deki brendi tepsisini masamn ucuna bıraktı.
"Efendim" dedi ses-sizce, "Küçük Bay Lackavvay'e istediğiniz ölçüde morfini verdim. Şimdi uyuyor."
Grenville bir şey demedi, sadece başıyla onayladı. Constable Lyons kâhyaya doğru konuştu: "Peki ya Bayan Con-nolly?"
"Delikanlının bedeninin başından ayrılmıyor, efendim. Onu uzak-laştırmayı denedim ama onun tabutun yanında duruyor. Sabah onu almaya gelene kadar onunla ne yapacağımızı bilmiyorum."
"Bırak kalsın. Kızın yas tutmak için her türlü sebebi var." Bayan Furbush çekildi ve Grenville yumuşak bir tonla konuş-tu: "Hepimizin olduğu gibi." Lyons bir bardak brendi doldurup, arkadaşının eline tutuşturdu.
"Aldous, lOli/.a'nm yaptıklan yüzünden kendin i suçlayamazsın."

"Kendimi suçluyorum ama. Bilmek istemedim ama şüphelcn-meliydim." Grenville iç çekü ve brendiyi bir yudumda içti. "Char-les için her şeyi yapabileceğini biliyordum. Ama onun için insan öldürmek?"
"Her şeyi tek başına yapıp yapmadığını bilmiyoruz. Jack Bur-ke, katilin kendisi olmadığını söylüyor ama işin içine karışmış olabilir."
"O zaman büyük ihtimalle olaya Eliza önayak oldu." Grenville boş bardağuıa baktı ve sakin bir sesle konuştu: "Eliza her zaman kontrolü elinde tutan kişi olmak istemişti, çocukluğumuzdan beri."
"Yine de bir kadm gerçek anlamda kontrolü ne kadar sürdüre-bilir İd, Aldous?" Grenville'm başı eğildi ve sessizce şöyle dedi: "Zavallı Aurnia da bu konuda en etkisiz kalandı. Yaptıklarım için hiçbir mazere-tim yok. Onun güzel, çok güzel bir kadın olması dışında. Bense, yalnız ve yaşlı bir adamdan başka bir şey değilim."
"Sen onurlu olanı,yapmaya çalıştın. Bu konuda gönlün rahat olsun. Bay VVilsoni çocuğu bulması için tuttun ve ona bakmaya hazırdın."
"Onurlu mu?" Grenville başını salladı. "Onurlu olan, eline gü-zel bir kolye bırakıp soma da çekip gitmek yerine, Aurnia'ya ay-lar önce sahip çıkmak olurdu." Başını kaldırdı, gözlerinde ıstırap vardı. "Sana yemin ederim, benim çocuğumu taşıdığını bilmiyor-dum. Onu kadavra masasında göğsü yarılmış bir halde gördüğüm güne kadar. Erastus onun yeni doğum yapmış olduğunu söyledi-ğinde, bir çocuğum olduğunun farkına vardım."
"Bunu Eliza'ya hiç söylemedin mi?"
"Bay VVilson hariç kimseye söylemedim. Çocuğun bakımını üstlenmeye niyetliydim ama Eliza'mn kendisini tehdit altında his-sedeceğini biliyordum. Son kocası mali konularda şanssızdı. Eli-za benim yanımda merhametimden ötürü kalıyordu."
Ve bu yeni çocuk her şeyde hak iddia edebilecekti, diye düşün-dü VVendell. VVelliver kardeşlerin ve Edvvard Kingstonin annesi-nin ağzından, aslında Boston'un en iyi salonlarının neredeyse bü-tün sahibelerinden İrlandalılarla ilgili duyduğu tüm o kötü sözle-ri düşündü. Hayatını kazanmak için hiçbir yeteneği olmayan ken-di sevgili oğlunun geleceğinin, esas şimdi bir hizmetçinin yaptığı doğumla tehlikeye düşmesi Eliza için en büyük hakaret olurdu.
Yine de sonunda onu zekâsı ile alteden bir İrlandalı kız olmuştu. Rose Connolly çocuğu yaşatmıştı ve VVendell, kızın bebeği günbegün tehlikelerden uzak tutmayı becermesi karşısında Kli za'nın gittikçe kabaran öfkesini hayal edebiliyordu. Agnes Po ole'ün vücudundaki vahşi bıçak darbelerini, Mary Robinson'a ya-pılan işkenceyi düşündü ve Eliza'nm gerçek hedefinin Rose ve onun gibi olan her kız, Boston sokaklarında kalabalık eden her perişan haldeki kız olduğunu anladı.
Lyons, Grenvillein bardağmı aldı, yeniden doldurdu ve ona ge-ri verdi. "Soruşturmayı daha önceden kontrol altına almadığım için üzgünüm, Aldous. Ben içeri güene kadar o aptal Pratt çoktan halkı gözünü kan bürümüş bir topluluk haline getirmişti." Lyons başım salladı. "Korkanın ki, bu histerinin talihsiz kurbanı da genç Bay Marshall oldu."
"Pratt bunun bedelini ödemeli."
"Ah, ödeyecek. Bunun icabına .bakacağım, işim bittiğinde, onun ününün de beş paralık değeri kalmayacak. Boston'dan sü-rülene kadar rahat etmeyeceğim."
"Artık bunun bir önemi yok"dedi Grenville yumuşak bir sesle. "Norris gitti." "Bu da önümüze başka bîr olasılık koyuyor. Zaran bununla sı- nırlandınnanm bir yolu."
"Ne demek istiyorsun?"
"Bay MarshaU'a artık bir yardımımız olamaz, zaranmız da olamaz. Bugüne kadar çektiğinden daha fazlasını çekemez. Biz yal-nızca bu skandalin sessizce unutulmasına izin vereceğiz."
"Onun adını temizlemeden mi?"
"Senin aüenin adı pahasına mı?"
Wendell buraya kadar sessiz kalmıştı. Ama şimdi öyle şoka uğ-ramıştı ki, düini tutamadı. "Norris'in mezara Batı Yakası Katili olarak gitmesine göz mü yumacaksınız? Hem de masum olduğu-nu bile büe."
Constable Lyons ona baktı. "Düşünülmesi gereken başka ma-sumlar da var, Bay Holmes. Genç Charles, mesela. Annesinin ha-yatını, hem de onca insanın önünde

sonlandırmayı seçmesi üze-rine yeterince üzgün zaten. Onu, anne olarak bir katilin utancıy-la yaşamaya mecbur eder miydiniz?"
"Ama gerçek olan bu, öyle değü mi?"
"Halka gerçeği söyleme borcumuz yok."
"Ama Norris'e var. Onun anısına."
"O, böyle bir borçtan faydalanacak durumda değil. Ona suçla-mada buhırmıayaeağız. Sadece sessiz kalacağız ve halkın sonuç-lan kendi başına çıkannasma izin vereceğiz."
"Ihı sonuçlar yanlış olsa bile mi?"
"Kime zararı var? Hâlâ nefes alanların hiçbirine." Lyons iç çek-ti. "Her halükârda bir dava olacak. En azından Bay Burkc'ün Billy Piggott cüıayetinden asılacağı neredeyse kesin. Gerçek o zaman açığa çıkabilir ve biz de bunu durduramayız. Ama bunun reklamı ru da yapmamıza gerek yok."
VVendell, sessiz kalan Dr. Grenville'a baktı. "Efendim, siz Nor-ris'e karşı böyle bir adaletsizliğin yapılmasına izin verir nüy<liniz? O, daha iyisini hak etmişti."
Grenville sakin bir sesle, "Biliyorum" dedi.
"Masum bir adamm anısını lekelemenizi gerektiriyorsa, aileni-zin sıkıca tutunduğu onur sahte bir onurdur."
"Düşünülmesi gereken Charles var."
"Sizin için tek önemli olan bu mu?"
"O benim yeğenim!"
Araya birden bir ses girdi: "Peki ya oğlunuz, Dr. Grenville?"
VVendell şaşkınca dönünce, salonun kapısında durmakta olan
Rose'u gördü. Acısı yüzünün bütün rengini alıp götürmüştü ve vVendell'm tüm gördüğü, bir zamanlar hayat dolu genç kıza olan belli belirsiz benzerliğiydi. Onun yerinde şimdi bir yabancı vardı, artık bir genç kız değil, yüzü taş kesmiş, bakışlarını Grenville'a çevirmiş, dimdik duran ve boyun eğmeyen bir kadın vardı. "Kesin bir başka çocuğunuz daha olduğunu biliyordunuz" dedi Rose. "O sizin oğlunuzdu." Grenville büyük bir acıyla inledi ve başını avuçlarının arasına akh.
"Hiç fark etmedi" dedi Rose. "Ama ben bunu gördüm. Siz de görmüş olmalısınız, Doktor. Ona ilk kez baktığınızda. Kaç kadın-dan faydalanduuz, bayım? Evlenmeden daha başka kaç tane, var-lığından bile habersiz olduğunuz kaç çocuk yaptınız? Şimdi ha-yatta kalmak için çırpman kaç çocuk daha?"
"Başka yok."
"Nasü büebiürsiniz?"
"Biliyorum'." Başım kaldırdı. "Sophia ile aramda uzun zaman önce olanlar ikimizin de pişmanlık duyduğu şeylerdi. Biricik ka-rıma üıanet etmiştik. Bunu bir daha asla yapmadım, Abigail ya-şarken asla"
"Kendi oğlunuza sırt çevüdiniz."
"Sophia çocuğun benim olduğunu bana hiç söylemedi! Bel-monl'ta büyüdüğü onca yü boyunca bilnüyordum. Koleje geldiği ve onu gördüğüm güne kadar. Soma fark ettim ki... "
Wcndcll bir Rose'a, bir Grenville'a bakıyordu. "Norns'lcn balı sediyor olamazsınız?"
Rose'un bakışları hâlâ Grenvillein üzerindeydi. "Siz bu büyük evde yaşarken Doktor, o süslü arabanızla Westen'daki çiftlik evi nize giderken o tarlada toprağı işliyor, domuzlan besliyordu."
"Sana söyledim, bilmiyordum! Sophia bana tek kelime etme misti."
"Peki ya etseydi, onu kabullenir nüydiniz? Hiç sanmıyorum Zavallı Sophia'nın bulduğu ilk adamla evlenmekten başka da ça-resi kalmamıştı."
"Çocuğa yardım edecektim, fhtiyaçlannı karşılayacaktım."
"Ama yapmadınız. Elde ettiği her şeyi yalnız kendi çabalarıyla kazandı. Böyle olağanüstü bir çocuğun babası olmak sizi gurur-landınyor mu? 0 kısacık ömründe içinde bulunduğu vaziyette bu kadar yükselmiş olması size gurur veriyor mu?" "Gurur duyuyorum" dedi Grenvüle sakince. "Keşke Sophia ba-na yıllar önce gelmiş olsaydı."
"Denedi."
"Ne demek istiyorsun?"

"Charles'a sorun. Armesinin dediklerini duydu. Bayan Lacka-way ona, ailede birden peydahlanan piçlerinizden birini daha is-temediğini söyledi. On yıl önce sizin pisliğinizi temizlemek zorun-da kaldığını anlattı."
"On yıl önce mi?" dedi Wendell. "Bu, o zaman..."
"Norris'in annesinin ortadan kaybolduğu zaman" dedi Rose. Titreyerek bir nefes aldı, gözyaşlanmn sesini çatlattığının ilk be-ürtisi. "Keşke Norris bilseydi! Armesinin onu sevdiğüi bilmek onun için her şeye bedeldi. Onu terk etmediğini, onun yerine öl-dürüldüğünü bilseydi."
"Kendimi savunmaya kalkmayacağım, Bayan Connolly" dedi Grenville. "Bedelini ödeyeceğim günahlarla dolu bir yaşamım var ve ödemeye de kararlıyım." Doğrudan Rose'a baktı. "Şimdi, görü-nüşe göre, bir yerlerde bir eve ihtiyacı olan küçük bir kız var. Size yemin ederim, ona her türlü konforu ve avantajı sağlayacağım." "Size sözünüzü tutturacağım."
"Nerede o? Beni kızıma götürecek misiniz?"
Rose'un bakışlan onunküerle karşüaştı. "Doğru zamanı gelince."
Şöminede ateş yanıyor, şafağın ilk ışıklan gökyüzünü aydınla-tıyordu. Constable Lyons sandalyesinden kalktı.
"Şimdi aranızdan ayn-lıyorum, Aldous. Eliza'ya gelince, bu senin ailen ve ne kadarını
kabul edeceğin sana kalmış Şu anda halkın gözü Hay Jack Ilın kc üzerinde. Şu anki canavarları o. Ama yakında, başka birinin dikkatlerini çekeceğinden eminim. Halk hakkında şu kadarını bi-liyorum: Onların canavar açlığı doyurulamaz." Başıyla veda ede-rek evden çıktı.
Bir süre sonra Wendell da gitmek için ayağa kalktı. Ev halkının işlerine yeterince burnunu sokmuştu ve aklından geçenleri dob-ra dobra söylemişti. Bu yüzden, giderken sesindeki özre Dr. GrenvUle hiçbü harekette bulunmadan sadece sandalyesinde ka-lıp, küllere bakarak karşılık vermişti.
Rose, Wendelli girişe kadar takip etti. "Sen gerçek bir dost ol-dun" dedi Rose. "Teşekkür ederim, bütün yaptıkların için."
Sanldüar ve aralarındaki büyük sınıf farkına rağmen hiçbü ya-bancılık çekmediler. Norris onları bir araya getirmişti; şimdi de ölü-mü hakkmda duydukları acı onları sonsuza dek bağlıyordu. Durup, Rose'a tekrar baktığında VVendell dışarı adım atmak üzereydi.
"Nasü bildin?" dedi. "Norris'in kendisi bümezken."
"Dr. Grenvüle'in onun babası olduğunu mu?"
"Evet."

Rose onun elini tuttu. "Benimle gel."
Onu merdivenlerden ikinci kata çıkardı. Loş koridorda lamba-yı yakmak için durup, lambayı duvarda asılı duran tablolardan bi-rine tuttu. "İşte" dedi. "İşte bundan anladım."
VVendell, eli bir insan kafatasının üzerinde duran, bir masanın kenarında durmuş koyu renk saçlı genç bir adam portresine bak-tı. Kahverengi gözleri, sanki doğrudan meydan okuyormuş gibi VVendell'a bakıyordu.
"Bu, Aldous Grenvüle'in on dokuz yaşındayken yapılmış port-resi" dedi Rose.
"Bunu bana Bayan Furbush söyledi." VVendell gözlerini portreden ayıramadı. "Şimdiye kadar onu görmemiştim."
"Ben de bir kere gördüm ve hiç şüphelenmedim." Rose deli-kanlının portresine baktı, dudakları acı dolu bir gülümsemeyle kıvrıldı, "insan sevdiğini her zaman tanır."
36
Dr. Grenvüle in konforlu arabası onlan, artık Rose'a tanıdık gelen çiftlik evlerinin ve soğuk tarlaların yanından geçirip, Bel-mont yolu üzerinden batıya götürdü. Acımasızca güzel bir öğle-den somaydı ve kar daha iki hafta önce bu yolu yürürken olduğu gibi, şeffaf buzların altında parlıyordu. O zaman sen de benim yanımda yürüyordun, Norrie. Gözlerimi kapasam, neredeyse senin de burada benimle olduğuna inanacağım.
"Daha var mı?" dedi Grenvüle.
"Çok az daha, efendim." Rose gözlerini açtı ve güneşin göz ka-maştıran pariaklrğı karşısında gözlerim kırpıştırdı. Bir de acı ger-çek karşısında: Seni bir daha asla göremeyecek, hayatımın her günü seni özleyeceğim.
"Onun büyüdüğü yer burası, değil mi?" dedi Grenville. "Bu yol üzerinde."

Rose başıyla onayladı. "Birazdan Heppy Comfort'm çiftliğine varacağız. Topal bir buzağıyı eve getirmiş ve sonra da onu öyle sevmiş ki, kesememiş. Onun hemen yanındaki ev Ezra Hutchin-sonin çiftliği. Kansı tifodan ölmüş."
"Bütün bunlan nereden biliyorsun?"
"Noreis anlatmıştı." Ve o da hiç unutmamıştı. Yaşadığı sürece, her sözcüğü, her anı hatırlayacaktı. "Marshall çiftliği bu yol üzerinde." "Isaac Marshall'ın çiftliğine gitmiyoruz." "Öyleyse nereye gidiyoruz?" Rose, önünde henüz belirmekte olan çok büyük çiftlik evine baktı. "Evi şimdi görüyorum."
"Orada kim yaşıyor?"

Norris'e kendi özbaba-sından daha nazik ve cöm-ert olan bir adam.
Araba durunca çılılık evinin kapısı açıldı vc verandada yaşlı Dr. llallovvell belirdi Yıı/,un<lekı tatsız ifadeden Rose onun Nor-ris'in ölümünü çoktan (iğrenmiş olduğunu anlamıştı. Rose'a yar-dım etmek ve Dr. Grenvülei arabadan indirmek için ileri atıldı. Basamakları çıkarken Rose evden başka bir adamm daha çıktığı-nı görünce şaşırdı.
Bu, daha birkaç hafta öncesine kıyasla kesüılikle daha yaşlı görünmekte olan Isaac Marshall'dı.
Verandada duran üç adam, bir delikanlının ölümü üzerinde bir araya gelmişti ve sözcükler hiçbirinin diline kolaylıkla gelmedi. Birbirlerini sessizce selamladılar, Norris'in büyüdüğünü görmüş olan iki adam ve bunu yapmış olması gereken bir adam.
Rose yanlarından geçip eve girdi, adamların kulaklarının duy-maya alışkın olmadığı sesi izledi: Bir bebeğin çıkardığı sevgi do-lu sesleri. Kır saçlı Bayan Hallovvell'üı Meggie'yi sallamakta oldu-ğu odaya kadar sesi takip etti.
"Onun için geri döndüm" dedi Rose.
"Geleceğini biliyordum." Kadın bebeği verirken umutlu gözler-le baktı. "Lütfen bize onu bir daha ne zaman göreceğimizi söyle! Bana, onun yaşamınm bir parçası olabileceğimizi söyle."
"Alı, olacaksınız madam" dedi Rose, gülümseyerek. "Onu se-ven herkes olacak." Rose elinde bebekle verandaya gehrkcn adamların üçü birden döndüler. O anda Aldous GrenvnTe ilk kez kızının gözlerine bak-tı, Meggie sanki tanıyormuş gibi gülümsedi.
"Adı Margaret" dedi Rose.
"Margaret" dedi Grenville sessizce. Çocuğu kollarına aldı.
37

Şimdiki zaman
Julia bavulunu alt kata taşıyıp ön kapının yanma bıraktı. Son-ra kütüphaneye gitti, Henry orada Boston Kütüphanesi'ne gitme-ye hazır olan koliler arasında oturuyordu. Beraberce, o ve Henry tüm belgeleri düzenlemiş, kolileri mühürlenüşti. Buna karşın, Oliver Wendcll Holmes'ün mektuplarını güvenli bir yerde sakla-mak için ayırmışlardı. Henry onlan masaya yaymıştı ve en azın-dan yüzüncü kez onlan tekrar tekrar okumak için oturmuştu.
"Bunlardan vazgeçmek bana acı veriyor" dedi Henry. "Belki de onlan saklamalıyım."
"Kitaplığa onları bağışlayacağına dair çoktan söz verdin."
"Fikrimi hâlâ değiştirebilirim."
"Henry, onların doğnı şekilde korunmalan gerekir. Bir arşivci onlan nasıl saklayacağını bilecektir. Hem bu hikâyeyi bütün dün-yayla paylaşmak harika olmaz im?"
Henry, sandalyesinde inatçı bir edayla omuzlarmı sarkıtarak, servetinden vazgeçmeyen bir cimri gibi gözlerini kâğıtlarda gez-dirdi. "Bunların benim için anlamı büyük. Bu, özel bir şey."
Julia pencereye doğru gidip denize baktı. "Ne demek istediğini biliyorum" dedi yumuşak bir sesle. "Benim için de özel oldular."
"Hâlâ rüyalarında onu görüyor musun?"
"Her gece. Haftalar oldu."
"Dün gece ne gördün peki?"
"Daha çok... ifadeler. Görüntüler."
"Hangi görüntüler?"

"Kumaş toplan. Kurdeleler ve fiyonklar. Elimde bir iğne tutu-yor ve dikiş dikiyorum." Başım sallayıp bir kahkaha attı. "Henry, ben dikiş dikmeyi bile bilmem." "Ama Rose biliyordu."
"Evet, o biliyordu. Bazen onun tekrar canlandığını ve benimle konuştuğunu düşünüyorum. 0 mektuplun okuyarak onun ruhu-nu geri getirdim ve şimdi onun anılarına sahibim. Onun yaşamını devralıyorum."
"Rüyalar bu kadar canlı mı?"
"Ipliğüı rengine kadar canlı. Bu da, onu düşünerek çok fazla zaman geçirdiğimi gösteriyor." Ve yaşamının nasıl olabileceği-ni. Saatine bakıp ona döndü.
"Sanrrım feribota gitmem gerek."
"Gitmek zonında olduğun için üzgünüm. Beni görmek için bir daha ne zaman geleceksin?"
"Sen istediğin her zaman beni görmeye gelebilirsin."
"Belki Tom dönünce, ne dersin? İkinizi de tek seferde ziyaret ederim." Durdu. "Haydi, anlat bana. Onun hakkında ne düşünü-yorsun?"
"Tom'un mu?"
"O evlilik için uygun bir aday, biliyorsun."
Julia gülümsedi. "Biliyorum, Henry."
"Aynı zamanda çok da titizdir. Bir sürü kız arkadaşı olduğuna şahit oldum ama tek bir tane kalmadı. Sen istisna olabilirsin. An cak onunla ilgilendiğini göstermen gerek. O kendisiyle ilgilenme-diğini düşünüyor."
"Sana böyle mi söyledi?"
"Hayal kınklığına uğramış. Ama aynı zamanda sabırlı bir adamdır." "Şey, ondan gerçekten hoşlanıyomm." "Öyleyse sorun ne?" "Belki de ondan çok fazla hoşlanıyorum. Bu beni korkutuyor.
Aşkın ne kadar çabuk parçalanabildiğim biliyorum." Julia tekrar pencereye dönüp denize baktı. Bir ayna kadar sakin ve pürüzsüz-dü. "Bir an mutlu ve âşık olursun, her şey yolundadır. Hiçbir şe-yin ters gitmeyeceğini düşünürsün. Ama sonra bir şeyler ters gi-der, tıpkı Richard'la bende olduğu gibi. Rose Connoliy'de olduğu gibi. Hayatının geri kalanı boyunca da acı çeker dururs un. Rose,
o kısa mutluluk duygusunu Norris'le tattı ve sonra tüm o yıllan kaybettiklerinin anısıyla yaşamak zorunda kaldı. Buna değer mi bilmiyorum, Henry. Buna dayanabilir miyim, bilmiyorum."
"Bence Rose'un yaşamından yanlış bir ders çıkanyorsun."
"Doğnı olan nedir?"
"Fırsatın varken onu yakalamak! Aşkı."
"Ve sonuçlarına katlanmak."
Henry homurdandı. "Gördüğün tüm o rüyalar niye biliyor musun? Orada bir mesaj var, Julia ama sen onu boşa harcadın 0 ris-ki göze alırdı." "Biliyorum. Ama ben Rose Connolly değilim." İç çekti. "Hoşça kal, Henry." Henry'yi hiç bu kadar şık görmemişti. Boston Kütüphanesi'nin olirektörünün ofisinde birlikte otururken, Julia ona kaçamak bakış-lar attı, karşısmdaidiiin bol pantolonlar ve eski fanilalar içinde ufak tefek işlerle oyalanmayı seven aynı yaşlı Henry olmasının şaş-kınlığı içindeydi. O sabah onu Boston Hotel'den almaya gittiğinde gene aynı giysiler içinde olacağım ummuştu. Ama Henry'yi, üç par-ça siyah renk bir takım elbise giymiş, elinde ucu pirinçten yapılma abanoz ağacından bir bastonla lobide kendisini beklerken bulmuş-tu. Henry üzerinden sadece eski giysilerini çıkarıp atmakla kalma-mış, aynı zamanda o değişmez sert bakışlarından da kurtulmuştu, şimdi de kütüphane direktörü Bayan Zaccardi üe flört, ediyordu.
Ve en aşağı altmış yaşında olan Bayan Zaccardi de nazik bir şe-kilde ona karşılık veriyordu.
"Her zaman böyle önemli bağışlar almıyoruz, Bay Page" dedi. "Bu mektupları eline almak için sabırsızlanan istekÜ öğrenciler-den oluşan uzun bir kuyruk var. Holmes'la ilgili yeni bir malzeme ortaya çıkalı uzunca bir zaman geçti, bu nedenle onu bize bağış-lamayı tercih ettiğiniz için çok mutluyuz."
"Ah, bu konuda uzun ve zorlu bir düşünme süreci geçirdim" dedi Henry. "Diğer kurumlan da düşündüm ama şu ana kadarki-ler içinde en güzel direktöre sahip olan bu kütüphane oldu."

Bayan Zaccardi kahkaha attı. "Efendim, sizin yeni gözlüklere ihtiyacınız var.
Siz ve Julia bu akşam veküler yemeğinde bize ka-tılırsanız en seksi elbisemi giyeceğime söz veriyorum."
"Keşke gelebilseydim" dedi Henry. "Ama yeğenimin oğlu bu akşam Hong Kong'tan dönüyor. Julia üe ikimiz geceyi onunla ge-çirmeyi planhyoruz."
"Öyleyse belki gelecek hafta görüşürüz." Bayan Zaccardi aya-ğa kalktı. "Bir kez daha teşekkür ederim. Boston'da buranın yer-üsi olan Ohver Wendell Holmes kadar saygıdeğer az sayıda insan var. Hele o mektuplarda anlattığı hikâye..." Mahcup bir kahkaha attı. "Ne kadar acıklı, nutkum tutuldu. Şimdiye kadar hiç duyma-dığımız ne çok hikâye var, tarihin içinde yitip gitmiş daha başka ne sesler var kim biür. Bize Rose ConnoUy'nin hikâyesini verdiği-niz için teşekkürler."
J /5 ı
ıicıuy ile Julia ofisten dışan yürürken Henry'nin bastonu klak klak diye keskin bir ses çıkarıyordu. Hir perşembe sabahının bu erkim saatinde kütüphane neredeyse boştu ve asansöre binip lo-biden geçmekte olan tek ziyaretçi onlardı, Henry'nin bastonu ye-re çarpıp yankı yapıyordu. Bir galeri salonunun önünden geçtiler, Henry durdu. Serginin (üş kısmındaki tabelayı gösterdi: BOSTON VE TRANSANDANTALİSTIJ5R:5 BÎR ÇAĞIN PORTRELERİ.
"Bu, Rose'un yaşadığı döneme ait olabüir."
"Bakmak ister misin?"
"Bütün bir günümüz var. Neden olmasın?"
Galeriye girdiler. Odada yalnızdılar ve bakmak istedikleri her tabloyu ve taşbaskı resmi istedikleri kadar üıceleyebilirlerdi. Boston Limam'mn Pcmberton Tcpcsi'nden 1832 yılındaki manza-rasını inceledüer. Juüa: Bu, Rose'un hayattayken gördüğü bir manzara mıydı? O da ön plandaki aynı güzel çitleri ve aynı çatıla-rı görmüş müydü? diye merak etti. Görkemli ağaçların altında du-ran şık giyimli bey ve bayanlardan tablosuyla Colonnade Row taşbaskısma doğru devam ettiler ve Julia, Rose'un da bu ağaçla-rın altından geçip geçmediğini düşündü. Theodore Parker ve Pa-paz VVilliam Channing'in portreleri önünde oyalandılar, bunlar Rose'un sokakta yanından geçmiş veya bir pencerelim içinde gö-züne ilişmiş olabilecek yüzlerdi. îşte senin dünyan, Rose, çoktan tarihe geçmiş bir dünya. Tıpkı senin gibi.
Galeriyi dolaştılar ve Henry bir anda durdu. Julia ona çarptı ve vücudunun kaskatı kesilmiş olduğunu fark etti.
"Ne oldu?" dedi Julia. Sonra bakışlarını Henry'nin bakmakta olduğu yağlıboya tabloya çevirdi ve o da anında dondu kaldı Ya bancıların portreleriylc dolu bir odada bu yır/, oraya Sİ1 olamazdı; bu yüz her ikisinin de tanıdığı bir yüzdü. Siyah saçlı genç adam, elini bir insan kafatasının üzerine koymuş, bir masanın yanında durmuş, tablodan onlara bakıyordu. Her ne kadar geniş favorllo ri, pardösüsü ve karışık bir şekilde bağlanmış kendi dönemini yansıtan bir fuları olsa da, yüzü şaşırtıcı biçimde tanıdıktı.
"Tanrım" dedi Henry. "Bu Tom."
5. Transandantalizm, on dokuzuncu yüzyıl başlarından itibaren Amerika Birleşik Ucvln leri'nin Ne w England bölgesinde edebiyat, din, kültür ve felsefe alanında onaya (ikan ye ni fikirler toplamıdır. Bazen transandantal kelimesinin diğer kullanımlarından farkını oıı.ı ya koymak için "Amerikan Transandantalizmi" olarak da adlandırılır. Amerikan Iraman dantalizmi döneminin kültür ve toplumunun genel durumuna özellikle de HvYtrd'dUcl entelektüalizme karşı bir protesto olarak ortaya çıkmıştır. Temel inançları arasında, aşkın ideal spiritüel durumunun fiziksel vc cmplrik olduğu vc kurumlaşmış cimini in dokumlu rinden çok, yalnızca bireyin sezgisi yoluyla idrak edilebileceği btıiimnıakıadıı (•. n)
M2
"Ama bu 17 92'de yapılımş."
"Şu gözlere, ağza bak. Bu kesinlikle bizim Tom."
Julia portrenin yarımda duran etikete baktı. "Ressamı Christi-an Gullager. Modelin kim olduğunu belirtmemiş."
Lobide ayak sesleri duydular ve galerinin önünden geçen bü kütüphaneci gördüler. "Affedersiniz!" diye seslendi Henry. "Bu tablo hakkmda her-hangi bir şey biliyor musunuz?"

Kütüphaneci odaya girdi ve portreye bakıp gülümsedi. "Ger-çekten çok güzel, değil mi?" dedi. "Gullager o dönemin en iyi portre ressamlanndan biriydi." "Tablodaki adam kim?"
"Aldous Grenville admda Bostoniu seçicin bir doktor olduğu-na inanıyoruz. On dokuz-yirmi yaşlarındayken yapılmış olmalı, tahminimizce. 1832 yılında, çok trajik biçimde bir yangında öldü. Weston'daki çiftlik evinde."
Julia, Henry'ye baktı. "Norris'in babasr." Kütüphaneci kaşlarını çattı. "Bir oğlu olduğunu hiç duymadım. Sadece yeğenini biliyorum." "Charlesi biliyor musunuz?" diye sordu Henry, şaşırmıştı. "Ta-nınmış biri miydi?"

"Ah, evet. Charles Lackaway'in yaptığı işler onun zamanında çok rağbet görüyordu. Ama dürüst olmak gereldrse, aramızda kalsın, şiirleri berbattı. Sanının popülaritesini büyük ölçüde tek kollu şair olarak kazandığı romantik imajına borçlu."
"Öyleyse, her şeye rağmen bir şair olmuş" dedi Julia.
"Dikkate değer bir şöhretle. Kolunu, bir bayan için girdiği dü-elloda kaybettiğini söylüyorlar. Bu hikâye onu karşıcins arasında çok popüler yaptı. EUilerinde öldü. Frengiden." Tabloya baktı. "Eğer bu onun dayısıysa, yakışıklılığın aüede nesilden nesile geç-tiğini görebilirsiniz."
Kütüphaneci uzaklaşırken, Juüa, Sophia Marshallin âşığı olan Aldous Grenvüle'ın portresine bakakaldr. Norris'in annesinin ba-sma ne geldiğini şimdi biliyorum, diye düşündü Julia. Bir yaz ak-şanu, oğlu ateşten hasta yatarken, Sophia oğlunu hasta yatağında bırakıp Aldous Grenvüle'ın Weston'daki çiftlik evine gitmişti. Orada, ona bir oğlu olduğunu ve çaresizce hastalrğa yakalandığı-nı söylemeyi planlamışta.
Ama Aldous evde değüdi. Sophia'nın itirafını duyan, onun yar-dım çağrısı üzerinde planlar hazırlayan kardeşi Eliza'ydı. Eliza bir sonraki hareketini seçtiğinde, oğlu Charlesi düşünüyor muy-du acaba? Korktuğu sadece skandal mıydı yoksa Grenville aile-sinde başka bir mirasçının, kendi oğluna kalması gereken mirası alan bir piçin ortaya çıkması mıydı?
O, Sophia Marshall'ın ortadan kaybolduğu gündü.
Julia'nın, bir zamanlar Aldous Grenvillein yazlık evinin bir parçası olan aynk otlarının bürüdüğü bahçeyi kazmadan ve Sop-hia Marshall'ın kafatasmı çıkarmadan önce neredeyse iki yüzyıl geçecekti. Neredeyse iki yüzyıldır Sophia taşsız mezarında giz-lenmiş, hafızalardan sihnmişti.
Şimdiye kadar. Ölü, sonsuza dek yok olabilir ama gerçek yeni-den ortaya çıkabüir.
Grenville'm portresine baktı ve şöyle düşündü: Sen Norris'i hiçbir zaman oğlu olarak kabul etmedin. Ama en azından kızın Meggie'nin bakımını sağladın; onunla birlikte soyun yürüdü, o za-mandan beri bütün nesillere.
Ve şimdi, Aldous Grenville Tom'da yaşıyordu.
Henry, havaalanına onunla birlikte gelemeyecek kadar yor-gundu. Julia, birkaç hafta önce Henry ile yapmış olduğu konuşmayı düşünerek gecenin içinden tek başına araba sürdü;
"Bence Rose'un yaşamından yanlış bir ders çıkarıyorsun."
"Doğru olan nedir?"
"Fırsatın varken onu yakalamak! Aşkı."
Cesaret edebilir miyim bilmiyorum, diye düşündü.

Ama Rose ederdi. Etti de.
Newton'daki bir kaza, otobanda arabaların iki mil boyunca kuyruk oluşturmasına neden olmuştu. Julia trafikte adım adım ilerlerken, Tom'un geçen haftalarda yaptığı aramaları düşündü. Henry'nin sağlığından, Holmes'ün mektuplanndan, kütüphaneye yapılan bağıştan balısetmişlerdi. Bunlar güvenli konulardı, hiçbir sırrını dökmesini gerektirmeyen şeyler.
"Onunla ilgilendiğini bilmesine izin vermelisin" demişti Henry. "İlgilenmediğini düşünüyor."
İlgileniyorum. Ama korkuyorum.
Otobanda sıkışıp dakikaların geçmesini bekliyordu. Rose'un aşk için neleri riske attığım düşündü. Buna değmiş miydi? Bun-dan hiç pişmanlık duymuş muydu acaba?

Brookline'da, trafik birden açıldı ama o zamana kadar geç ka-lacağını biliyordu. Logan Havaalanı E Terminali'ne girene kadar Tom'un uçağı inmişti ve Julia yolcu ve bagajlardan oluşan bir ka-labalık engeliyle karşdaşmıştı. Çocukların ve bağaların arasmdan geçerek koşmaya başladı. Yolcuların gümrükten geçtiği bölüme ulaştığında kalbi güm güm atıyordu. Onu kaçırdım, diye düşündü, etrafı kolaçan etmek için kalabalığın içine dalarken. Sadece yabancıların yüzlerini görü-yordu, tanımadığı insanlardan oluşan, ikinci kez dönüp bakma-dan yanından sürtünerek geçen sonsuz bir insan kalabalığı. Ya-şamları, onunkiyle hiç kesişmemiş olan insanlar. Birdenbire, san-ki hep Tom'u aramış, hep onu özlemiş gibi hissetti. Hep onun da-ha tanımadan kendisinden uzaklaşmasına izin vermişti. Bu kez, yüzünü tamyorum.

"Julia?"

Juüa döndü ve onu tam arkasında dururken gördü, uzun yolcu-luğundan sonra dağınık ve bitkin görünüyordu. Düşünmek için bir an büe durmadan, Juüa kollarını ona doladı ve şaşırarak kah-kaha attı.

"Ne güzel bir karşüama! Bunu beklemiyordum" dedi Tom.

"Seni bulduğuma çok sevindim!"

"Ben de" dedi sakin bir sesle.

"Haklıydın. Ah, Tom, haklıydın!"

"Ne hakkında?"

"Bir keresinde beni tanıdığını söylemiştin. Önceden tanıştığı-mızı." "Tanışmış mıydık?" O öğleden soma, bir portreden kendisine baktığım gördüğü yüze bakıyordu. Her zaman tanıdığı, her zaman sevdiği bir yüze. Norrie'nin yüzüne.

Juüa gülümsedi. "Tanışmıştık."

1888

İşte böyle Margaret, şimdi hepsini öğrendin ve bu hikâyenin benim-le birlikte mezara gitmeyecek olmasından dolayı mutluyum.

Her ne kadar teyzen Rose hiç evlenmedi ve hiç çocuk doğurmadıysa da, inan bana sevgili Margaret, sen ona onca ömre yetecek kadar neşe verdin. Aldous Grenville bu olaylardan sonra kısa hir süre yaşadı ama seninle geçirdiği birkaç yıldan büyük keyif aldı. Umarım, senin kızı ol-duğunu insanlara hiçbir zaman açıklamamasını ona karşı kullanmazsın. Bunun yerine, şimdi senin üzerinde kendi evini inşa ettiğin VVcston'da-ki yazlık mülkünü miras bırakarak sana ve Rose'a ne katlar cömertçe sahip çıktığını hatırla Senin hevesinle ve sorgulayan zekânla ne kadar gurur duyardı! Kızının, yeni açılan kadınlar tıp okulunun ilk mezunların-dan olduğunu bilmek ne gurur vericiydi! Dünya, nihayet kadınların bun-ca basan elde etmelerine olanak tanınan olağanüstü bir yer oldu Artık gelecek torunlanmızın elinde. Torunun Saınuel'in şimdiden tıbba karşı yadsınamaz bir yeteneğinin olduğunu yazmışsın. .Sen m sanlara şifa vermekten daha asil bir mesleğin olmadığını, herkesten daha iyi bildiğin için mutlu olmalısın. Genç Samuel'in bu mesleği edin meşini ve o çok yetenekli atalarının geleneğini sürdürmesini canı gö-nülden dilerim. Hayat kurtaranlar, sürmesine olanak sağladıkları ne-sillerle, aksi halde doğmayacak olan çocuklarla bir anlamda kendi ölümsüzlüğünü yaratırlar. İyileştirmek, geleceğe izini bırakmaktır.

Ve böylece, sevgili Margaret, bu son mektubumu çok sevgili toru-nun için hayırdualanmla bitiriyorum. Bu, onun için veya başka herkes için edebileceğim en yüce hayırduadır.

Tanrı bir hekim olmasına izin versin.

Saygıku-ımla,

<ı W II

Tomim uçağı İnmişti ve Julia yolCU ve bagajlardan oluşan bir ka-labalık engeliyle karşdaşmıştı. Çocukların ve bagajların arasından geçerek koşmaya başladı. Yolcuların gümrükten geçtiği bölüme ulaştığında kalbi güm güm atıyordu. Onu kaçırdım, diye düşündü, etrafı kolaçan etmek için kalabalığın içine dalarken. Sadece yabancıların yüzlerini görü-yordu, tanımadığı insanlardan oluşan, ikinci kez dönüp bakma-dan yanından sürtünerek geçen sonsuz bir insan kalababğı. Ya-şamları, onunkiyle hiç kesişmemiş olan insanlar. Birdenbire, san-ki hep Tom'u aramış, hep onu özlemiş gibi hissetti. Hep onun da-ha tanımadan kendisinden uzaklaşmasına izin vermişti.

Bu kez, yüzünü tanıyorum.
"Julia?"
Julia döndü ve onu tam arkasında dururken gördü, uzun yolcu-luğundan sonra dağınık ve bitkin görünüyordu. Düşünmek için bir an büe durmadan, Juüa kollarını ona doladı ve şaşırarak kah-kaha attı.
"Ne güzel bir karşılama! Bunu beklemiyordum" dedi Tom.
"Seni bulduğuma çok sevindim!"
"Ben de" dedi sakin bir sesle.
"Haklıydın. Ah, Tom, haklıydın!"
"Ne hakkında?"
"Bir keresinde beni tanıdığını söylemiştin. Önceden tanıştığı-mızı." "Tanışmış mıydık?" O öğleden soma, bir portreden kendisine baktığım gördüğü yüze bakıyordu. Her zaman tanıdığı, her zaman sevdiği bir yüze. Norrie'nin yüzüne.
Juüa gülümsedi. "Tanışmıştık."
1888
İşte böyle Margaret, şimdi hepsini öğrendin ve bu hikâyenin benim-le birlikte mezara gitmeyecek olmasından dolayı mutluyum.
Her ne kadar teyzen Rose hiç evlenmedi ve lüç çocuk doğurmadıysa da inan bana sevgili Margaret, sen ona onca ömre yetecek kadar neşe verdin. Aldous Grenvüle bu olaylardan sonra kısa bir süre yaşadı ama seninle geçirdiği birkaç yıldan büyük keyif aldı. I Jmarun, senin kızı ol-duğunu insanlara hiçbir zaman açıklamamasını ona karşı kullanmazsın. Bunun yerine, şimdi senin üzerinde kendi evini inşa ettiğin Wcston'da-ki yazlık mülkünü miras bırakarak sana ve Rose'a ne karlar cömertçe sahip çıktığını hatırla Senin hevesinle ve sorgulayan zekânla ne kadar gurur duyardı! Kızının, yeni açılan kadınlar tıp okulunun ilk mezunların-dan olduğunu bilmek ne gurur vericiydi! Dünya, nihayet kadınkınn bun-ca basan elde etmelerine olanak tanınan olağanüstü bir yer oldu.
Artık gelecek torunlanmızın elinde. Tonmıın Saınuel'in şimdiden tıbba karşı yadsınamaz bir yeteneğinin olduğunu yazmışsın. Sen in sanlara şifa vermekten daha asil bir mesleğin olmadığını, herkesten daha iyi bildiğin için mutlu olmalısın. Genç SanuıcTin bu mesleği edin meşini ve o çok yetenekli atalarının geleneğini sürdürmesini canı gö-nülden dilerim. Hayat kurtaranlar, sürmesine olanak sağladıkları ne-sillerle, aksi halde doğmayacak olan çocuklarla bir anlamda kendi ölümsüzlüğünü yaratırlar, lyileştimtek, geleceğe izini bırakmaktır.
Ve böylece, sevgili Margaret, bu son mektubumu çok sevgili toru nun için hayırdualanmla bitiriyorum. Bu, onun için veya başka herkes için edebileceğim en yüce hayırduadır.
Tanrı bir hekim olmasına izin versin. Saygılarımla, (t W II

Yazarın notu
Oliver Wendell Holmes Boston'dan Mart 1833'te ayrıldı ve son-ra, tıp alanındaki iki yıllık çalışmalarım tamanüayacağı yer olan Fransa'ya gitti. Paris'teki meşhur Ecole de Medicine'da, genç Holmes sınırsız sayıda anatomik numune üzerinde çalıştı ve dün-yanın bazı en iyi tıp bilgini ve biüm adamlan (işliğinde araştırma-lar yaptı. Boston'a, çoğu Amerikan çağdaşlarından çok daha ba-şardı bir hekim olarak geri döndü.
1843 yılında, Boston Tıbbi Gelişim Enstitüsü'ne "Loğusa Ateşi-nin Bulaşıcılığı" başlıklı bir yazı sundu. Bu yazı, Amerikan tıbbı-na yapılmış en büyük katkı olarak kabul edildi. Şimdilerde çok aşikâr görünen ama Holmes'ün zamanında radikal bir fikir olan, yeni bir uygulamayı ortaya koydu. Holmes'ün devrim niteliğinde-ki basit bir önerisiyle sayısız hayat kurtarıldı ve felaketler önlen-di: Bu, doktorların sadece ellerini yıkaması gerektiğiydi.

SON